

MS. B. 13

7472

*Lib. medicinae
p. 102. 103. 104.*

**Pedaci Dioscoridis Anazarbei de medicinali
materia libri quinque.
De virulentis animalibus & venenis cane rabio
so. & eorum notis ac remediis libri quattuor.
Ioanne Ruellio Sueffionensi interprete.**

*Res
1.849*

The following is a list of the
names of the persons who
were present at the meeting
of the Board of Directors
of the Company on the
10th day of January, 1900.

Res
1849
Ioannes Ruellius Sueffionensis Antonio Diso
mo regio cōsiliario vtriusq; lingūe
peritissimo. S.P.D.

Vm saepe mecum reputare humanissime simul
ac eruditissime Antoni Disome omnium sermie
disciplinarum condicionem: illud imprimis cum
admiratione mihi: tum miseratione dignū occu-
rebat: q̄ saluberrimæ humano generi artes vel
diuinitus nobis date, vel mortalium studio adiu-
uentæ ita affectæ iaceant: vt ad interitū spectare
videantur. Quibus olim excolendis veteres vs-
q; eo diligentiam omnem & operā impenderunt: vt intentatum
nihil indiscussumq; reliquerit. Etenim p̄ aliquot iā secula: & qui dis-
cunt & qui docēt: neglecta vera liberalium scientiæ maiestate: ad
echinatas captionū cauillationūq; argutias diuertētes dici docti
haberiq; q̄ esse malunt. q̄d vt in ceteris ferri dissimulariq; fas sit:
In ea tñ arte nefariū est: quæ ad tuendā salutē h oim nata incorru-
pta semper angustaq; esse debet. Quæ tamen fere iam iude ab
auorum nostrorum memoria tam turpi ac desidiōso cōsensu de-
serta exoleuit: vt verear ne flagitiosa fortasse suis professoribus
aut inhonesta videatur: qui principem eius partem quæ cognitio-
ne delectuq; medicamentorum constat: vel rei difficultate deter-
riti. vel ingenio diffisi. vel iudicio lapsi. a se abdicarunt: rudiq; me-
dicamentorum ministerio delegarunt: existimantes fortasse dig-
nitati amplitudiniq; suæ non parum detractum iri: suamq; aucto-
ritatem elenari: si ea ipsi tractent: quorum officinæ sibi iam cog-
nitionem vendicarunt. Cum cæteri artifices ignominiosum sibi
esse putent: si imprudentes sui negocii conspiciantur: aut vniuersā
sam instrumentorum supellestem non plane ac memoriter tea-
neant. Proinde ars illa præstantissima sine qua natura manca me-
rito ac mutila esse censetur: priscis temporibus clara & percele-
bris litterarumq; monumentis diligentissime tradita posteri-
bus seculis adeo a se ipsa degenerauit: vt simulacrum eius tantū
vel potius vmbra nomenq; remanserit. Quippe cum olim hæ-
barii iidem atq; medici essent: scidit inde se studium hominumq;

inertia simul & incuria factum est: vt ab his destituta quorum erat propria: circulatorum ne dicam impostorum præda facta fuerit. Cum igitur pluribus scriptorum monumentis admonerer. apud antiquos gloriæ fuisse simplicium curam. ac memorabiles illos græcorum dices hoc illustri studio semper floruisse: huic parti ruinosa. nutanti. breuiq; casuræ adhibendam esse manum dixi. nec aliud occurrebat præsentius auxilium: vt a medijs ignorantie tenebris assereretur: ac errores expiari innumeræq; monstra domari possent. q̄ vt ea quæ græcis litteris hac de re tradita erant: latinis illustrarentur. ac quæ sine graui pernicie dissociari non poterant. a cæteris medicinæ partibus auulsa suo corpori restituerentur. Pedacium igitur Dioscoridem præstantissimum huiusce partis auctorem tot sæculorum suffragiis comprobatum pro medio critate nostra latinitate donauimus. tuoque nomini dicauimus: q̄ te acerrimi iudicii virum. omnium bonarum litterarum ac vtriusq; linguæ studiosissimum cognouimus. nec parum laudis tibi ex ea re peperisti. simul vt extaret pignus nutuæ inter nos bene uolentiæ. simul vt mortales officio cumulatior demereremur. Quod quidem opus non paruo sane negotio a nobis elucubratum. veluti primitias industriæ nostræ & maioris laboris præcludi um læta fronte suscipias. de quoid constantissime ausim polliceri: esse quasi quoddam naturæ promptuarium ex quo res omnes. hærbæ. fruges. frutices. arbores. fructus quibus arua. campi. pascuæ. montes. conualles. plana. confragosaq; vesiantur. & visceribus terre abdita in humani generis præsidij depromi facile possunt. ac deniq; veluti quodam rei medicamentariæ seminario in humanum vsum transferri. e quo vita omnis ea haurire queat: quibus humane saluti prospiciatur. & morbis omnibus consulatur. Quæ vero nec partes fuerunt: quoniam in propria harena: vt dicitur: versari videbar: cum sim professione medicus: dedi operam vtinam & prestiterim: vt omnia ex fide responderent. & vt latina oratio græci auctoris sensum fideliter redderet: ne absurda peregrinitas medicinam quoquomodo pollueret: etiam si res ipsa elegantiam ac nitorem non facile admittat. Curavi præterea vt idem vtrobiq; sensus seruetur. nulla vocum nouitas. nec triuialia verba aut exposita. quibus querendis latinos fere omnes euol

2
uimus. Cum vero latina me defecerunt: græcis quidem & fere læ
receptis vti malui: quæ noua aut barbara licenter admittere. sed ni
hil æque me torsit quæ veterum manuque exaratorum exemplarum inopia:
illud enim tantum nactus sum quod bibliopole typis excussum circum
ferunt: in quo permulta manifestissime deprauata ex varia aucto
rum lectione. & presertim in libris venenorum ex vetustissimo pau
li æginetæ codice ad pristinam sinceritatem restituiimus. In quibus
studiosos omnes rogatos velim ut boni consulant. Vale Pa
risiis. Calendis Maii. Anno domini. M. D. XVI.

De dioscoridis patria & ætate & professione ex variis au
toribus ab Antonio Nebrissenſi decerpta.

d Dioscorides: quæ Suidas dioscuriden appellat: anazar
beus fuit. Est autem anazarba ciliciæ ciuitas mediter
ranea ptolemeo & stephano vnde anazarbeus & an
zarbeus gentile nomen deducitur. Pedacii autem p
nomen in libris ipsius inuenitur a scriptum a Suida vero phacos
cognominatur ob lentes quas in oculis habebat: est namque phaco
cos lens. alioqui phacos morbus est faciei qui & lentigo dicitur.
Fuit autem in comitatu cleopatræ & antonii quo tempore ut au
tor est suidas quattuor & viginti libros scripsit ad medicinaꝝ per
tinentes: ex quibus ad nos nouem dumtaxat peruenerunt. fuisse
autem professione non tam medicum quam virum militarem: ip
se in operis sui ad Arrium amicum præfatiõe testatur. scilicet inquit
nos o Arri militarem vitam exegisse. Nam quod subdit tuo hor
tatu commentationem nostram in sex libros contulimus: potuit
fieri: ut postea tres sequentes hoc est de venenatis animalibus. de
notis scorum qui a venenatis admorsu sunt: deque remediis ipsorum
ictuum ad superiores addecerit: cum presertim Suidas scribat fuisse
dioscoridis de materia medicinali libros quattuor & viginti. Quod
si dioscorides apud cleopatram & Antonium triumuirum vixit quo tes

pro-
pore de medicina libros suos scribebat: credibile est plinius in ma-
turalis historie libris pleraq; omnia inde sibi transtulisse: cum pre-
sertim compluribus in locis easdem lineas isidē verbis persequa-
tur. Sed mirum quod cum ingenue a quibus autoribus materias
sumperit fateatur: quod vni^o dioscoridis nomen tantus siluerit.
An quod non autoritatis tantum illi tribuebat? Cur igitur illius
scripta pro suis venditabat? Sed credibile est Plinium non vi-
disse dioscoridis opera: sed vtrumq; vnum aliquem authorem se-
cutum eadem prodidisse puta theophrastum: qui dicit se scripsit
se alios de medicina libros quam nos habemus. Sed cur non vi-
dit opera cum centum annis & eo amplius præcesserit: quod fe-
re temporis spacium inter cleopatrem regnum & titum fuerit. Quid
si neq; dioscorides opus suum ediderat cum plinius scribebat. vel
si edit: ad plinium non peruenit opus illud in tanta præsertim lo-
corum distantia? Immo vero dicit quispiam legit plinius diosco-
ridis libros: quando libro naturalis historie vndetricesimo illos ci-
tat. fel inquit perdicum ad oculorum claritatem ex dioscoridis &
& hippocratis autoritate magos aduicere. Non citat dioscoridem
plinius sed magos dioscoridis autoritatem referentes. Tum illud
vt putant adiungit: addubitan videlicet de magorum fide eius vi-
ri autoritatem adducentium quem ipse non vidit. Nam si de felle
perdicum quod oculorum claritati conferat dioscorides scribit:
non magos quos toto opere insectatur: de perdicum felle scribe-
tes: nec dioscoridis autoritatem titubans adduxisset plinius: sed q̄
de perdicis felle ab ipso dioscoride didicisset: nihil hesitans prodi-
disset. Potest quoq; fieri vt dioscorides ille cuius plinius meminit
non sit hic noster anazarbeus: sed alius quispiam quando nomē
hoc aliis compluribus sit commune: potest quoq; vt liber sit mē-
dosus vt pro aliquo alio dioscorides legatur. Sed de his satis mūl-
ta. Nunc ad rem fuisse dioscoridem in herbaria & simplicibus me-
dicamentis virum omnium maximū cum aliorum testimonio tū-
galeni ingenio acri atq; iudicio singulari authoris grauissimi: qui
compluribus in locis atq; imprimis simplicium pharnacorum
libro sexto illum in huius artis culmine statuit.

L. D. ...
George ...

3

Io. olineri⁹ Dioscoridē a Io. ruellio in latinū factū alloquitur.
Carmen phalenciū endecasyllabū.

I secure liber: nec extimescas

Vulgi vaniloqui licentiosem
Nasum rhinocerotelongiorem
Qui tantū soleat queatq; ronchos
Spurcis edere naribus tumentis.
Nec quicq; olfaciat bonū vel altū:
Cuz vires habeat nequaq; odoras
Ad florentia prata litterarum
Et gratas superis rosas olenteis
Atq; ad pegasidon amœna tempe.
Linguas nauciputa p̄ciorum:
Quis subline sapit. quibusq;
Infirinum solidis cibus palatum.
Cœlestē ambrosiam deniq; nectar
Negustare quidē parūper ausint.

I secure liber domos p̄ omneis:

Quæ musas redolent poltiores.
Totus te chorus obuius sophorū
Plaudens excipiet. leget. fouebit.
Ornabit. venerabitur. coletq;
Ad cœlum efferet. & fauore multo
Cōsensuq; pari omnium p̄babit.
Quin tu crede mihi: licet pelasgon
Pridem palliolo decorus esses:
Vestitu latio magis placebis
Tectus romulca toga quirītum:
Quam contextuist inclytus ruellus
Artis p̄xonie decus Ruellus
Acque rhetoricans vtraq; lingua.

O Dioscorida parens medelæ

Tu quantum vide debeas Ruello
Qui te ex helladico facit latinum:
Quod debere sibi fatetur orbis
Totus. Nos quoq; gratulemur oēs
Tectis endecasyllabis ouantes.

F I N I S.

to which the whole is to be referred in the first place.

It is not possible to say that

the whole is to be referred

to which the whole is to be referred

to which the whole is to be referred

to which the whole is to be referred

to which the whole is to be referred

to which the whole is to be referred

to which the whole is to be referred

to which the whole is to be referred

to which the whole is to be referred

to which the whole is to be referred

to which the whole is to be referred

to which the whole is to be referred

to which the whole is to be referred

to which the whole is to be referred

to which the whole is to be referred

to which the whole is to be referred

to which the whole is to be referred

to which the whole is to be referred

to which the whole is to be referred

to which the whole is to be referred

to which the whole is to be referred

to which the whole is to be referred

to which the whole is to be referred

to which the whole is to be referred

to which the whole is to be referred

to which the whole is to be referred

to which the whole is to be referred

to which the whole is to be referred

to which the whole is to be referred

to which the whole is to be referred

to which the whole is to be referred

to which the whole is to be referred

to which the whole is to be referred

to which the whole is to be referred

to which the whole is to be referred

to which the whole is to be referred

to which the whole is to be referred

to which the whole is to be referred

to which the whole is to be referred

to which the whole is to be referred

to which the whole is to be referred

to which the whole is to be referred

¶ Pedaciij Dioscoridis anazar

bei de medicinali materia liber primus. Ioanne ruellio
suessionensi interprete.

VAMQ VAMAMIGISSIME ARICOM

plures non veterū modo: sed recentiorū quoq;
de medicamentorū compositione viribus atq;
probatione commentati sunt: nobis tamen nec
vanum nec a ratione abhorrentem impetum
animi ad hoc opus incessisse tibi ostendere ten-
tabimur: cum eorum nonnulli absolutum nihil
ediderant: alii q̄ plurima quæ auditu percunſtando didicere: scri-
ptis tradiderant. Si quidem bithynus Iolas & Heraclides tarenti-
nus omiſſa prorsus herbarum tractatione: rein sane q̄ paucis per-
strinxerūt . neq; vero omnes illi de metallicis quicq; reb; aut odo-
ramentiſ memorix prodiderunt . Cratenus autem herbarius &
Andreas medicus: qui cæteris diligentius hac in parte verſati vi-
dentur: radices multas apprime vtilis herbasq; haudquaq; ad no-
tatas reliquerunt . Nec sic quoq; prisca laude sua fraudandi sunt:
quos & si pauca ipsis referantur accepta: magnam tamen impen-
diffe diligentiam constat . Iunioribus minus assentiendum: e quib;
Iulius Bassus . & Niceratus . & Petronius niger . & Diodotus . Af-
clepiadæ omnes medicinale in materia vernaculâ cognitamq;
vulgo dignam cœſerūt: quæ ab eis litteris exacte mandaretur: vt
medicamentorū vires probationesq; cursim complexi : sic nullo
experimento eorum effectus colligentes: inani vero reddendarū
causarum studio verba fundentes alia pro aliis scriptitando: rē in
acerum congeriemq; extulerūt . si quidem qui inter eos egregi;
habetur Niger: euphorbium nascētis in italia chamelææ succū
esse contendit . Androsæmonq; eandē herbam cū hyperico esse
quinetiam aloen in iudæa fossilem nasci: et pelraq; his similia de-
tra effectuum explicationem exponit : quæ prorsus veritati re-
fragantur . Quibus cōiectura colligi potest : ea non oculata fide:
sed narratione potius ab aliis accepisse: in ordine iidem ipsi aber-
rarunt . partim eorum discrepanteis nullaq; cognatione confun-
ctas vircis collidentes: alii per elementa litterarum scripta in ordi-

De medicinali materia.

nem digerentes: quo facilius memoriae mādārētur: genera & eorum effectus a sua cognatione disingētes. Nos vero ab inenite vt ita dicā lumentute: ingi desiderio cognoscendae materiae allesti permultos mundi tractus peragrauimus: nec enim nescis nos militarem vitam exegisse: tuoque hortatu commentationem in sex libris contulimus. Quod opus tibi dicamus ari grato nostro animo obsequētes ob eum quo nos prosequeris: affectum. Etenim natura cum omneis eruditione excultos: tum vero in eos quis cum tibi eiusdem artis necessitudo intercedit: prorsus ad amicitia esse soles: in nos etiā aliquanto peculiariter. Enimvero non parum praebet tuae probitatis argumentū optimi viri Licinii bassi singularis erga te charitas: quā vna degentes nouimus: cum mutuam inter vos beneuolentiam aemulatione dignā intueremur. Admonitum autem te velim: eosque qui in commentarios nostros incidēt: vt ne in verbis facultatem nostrā aestimetis: sed potius adhibitam rebus cum perstia curam. Etenim partim res oculis subiectas exactissime cognouimus: partim narratione omnibus consona: indagatoneque rerū apud singulos vernacularū diligenter accepim⁹. Dabimus igitur operā: vt differenti ab aliis ordine vtentes genera medicinarū viresque describamus. Quod autē necessaria sit medicamentorū ratio: nemo est ferme qui ignoret: quae ea & totī artī cōiuncta sit: et ab ea expugnandis mēbratim vltis remedia petatur. Quare per medicamentorū cōpositiones atque misturas & facta in morbis pericula extendi: & incrementū capessere potest: quibus plurimū opitulante singulorū medicaminū cognitione. Quinetiam vernaculā familiāreque materiā cōplectemur: vt perfecta sint quae scriptis relinquemus. Verum imprimis curā impendere oportet: vt suis temporibus singula & demetatur & recondantur. inter pestilue enim decerpta cōdita ve aut nullo aut euano munere fūgnantur. serena etenim caeli cōstitutiōe denuetēda sunt. Magni si quidē refert inter colligendum: si vel squallores vel imbres infesti sint. quae admodū si loca in quibus prodeunt clinosa: & ventis exposita sint & perflata frigidaque & aquis carentia. in his enim locis vires eorū longe validiores intelliguntur. Contra. quae in caepesribus rignis & opacis caeterisque locis a v̄to silentibus enascuntur: plerūque degenerat: & minus viribus valet. multoque magis si non suis horis propportune colligantur. aut si per imbecillitatē intabuerint.

Neq; ignorandum q̄ sepe precoci aut serotina loci natura aut anni clementia maturius aut celerius adolefcunt. nonnulla propria vi hyeme florent: & folia pariunt: quædam bis anno florifera. Quare cui in animo est horum peritiam assequi: necesse est is prima germinatione solo emergentibus. adultis. & senescētibus adesse. Nam qui pullulanti herbæ dumtaxat astiterit: adultam cognoscere non potest. neq; qui adultam tantum inspexerit: nuper erumpentem noscet. Quo fit vt propter mutatam foliorum faciem. caulium proceritates. florum seminisq; magnitudinem. nonnulli qui olim has ætatum varietates nō perspexerunt: magno in errore versentur. Quæ causa etiam nonnullis scriptoribus imposuit: qui herbas quasdam verbi gratia gramen. quinquefolium. & tusilaginem emittere florem fructum & caulem negāt. Ergo qui sepius ad visendas herbas & earum loca se contulerit: earum cognitionem maxime consequetur. Scire etiamnum conuenit: sola ex herbaceis medicaminibus veratri genera: nigrum inquam & candidum: multis edurare annis: reliqua a trimatu inutilia. Quæ vero ramis scatent sicut stichas. trixago. pollum. abrotinum. seriphum. absinthium. hyssopum. & alia id genus semine prægnantia demetantur. Flores quoque anteaquam sponte sua decidant: fructus autem vt maturi excutiantur necesse est: & semina vbi sicari cœperint: priusquam defluant. Herbarum succus & foliorum elici debet germinantibus adhuc cauliculis. Lac & lachrymæ excipiantur inciso per adolescentiam caule. Radices & liquamenta corticesue vt recondantur: eximere conuenit: cum herbæ suis foliis exiuntur. Siccantur etiam expurgatę inibi locis asperginem non redolentibus: sed quę luto aut puluere sunt obsite aqua elui debent. Flores & omnia quę succundum odorem efflant: arculis tiliaceis nullo situ obductis reponantur. Nonnunquam charta aut foliis semina vt perennent apte: inuoluntur. Liquidis medicaminibus densior materia argentea. vstrea. aut cornea conuenit. fistilis etiam si modo rara non sit: accominodatur: & lignea præsertim e buxo: sed ænea vasa liquidis oculorum medicamentis; quę aceto. pisce liquida. aut cedria. componuntur. Adipem autem & medulas stanneis vasis recodi conuenit.

De medicinali materia.

De fri. Capitulo primo.

Ris ab aliquibus illyrica. ab aliis thelypide. ab aliis vrania. a nonnullis cathæro aut thaumastos. a romanis marica radix. a quibusdā gladiola. ab aliis cōsecratrix. ab ægyptiis nar appellatur. a celestis arcus similitudine nomen accepit. Folia fert gladiolæ sed maiora. latiora. et pinguiora. flores summo caule alterno situ incurui euariāt. siquidē cādidū. pallētes. lutei. purpurei. aut cerulei cōspiciūtur. q̄s diuersi coloris specie: quæ dā celestis arcus imago repræsentari videtur. Radices subiacēt geniculatæ. duræ. odoratæ. quæ frustatim dissectæ in umbra siccātur: & traiectæ lino recōdūtur. Melior est illyrica & macedonica: & inter has laudatissima: quæ punili fere & deſa cōstat radice. frāgētī cōtumax. subruſſa colore. gñſtu amaro. odore per q̄s ſuauit ac ſymcæro: ita vt nullū p̄ſus ſitū redoleat. quæ dū tūditur. ſternutacimēta mouet. Secūdū locū habet africana. cādicās. gñſtuq; amara. tēredines in vetuſtate ſetiūt: tūc tñ odoratiōres reddi ſolēt. vis oībꝫ excaſfactoria. extenuās. cōtra tuſſis; efficac. humerꝫ qui ægre reſciūtur craſſitiē digerūt. bilē. craſſaq; pituitā ex hydromelite drachmis ſeptē epote purgāt. ſonū cōciliāt. lachrymas ciūt. torminibus medetur. eedē pote ex aceto auxiliātur ſerpētīū iſtibꝫ. lienofiſicō uulſis. a v̄eto refrigerātis aut rigētibꝫ. & quibꝫ genitura effluit. mēſes. ex vino potæ pellūt. Decoctū earꝫ ſœniarū fotibꝫ vtiliter imponitur ad emollīēdos locos. laxādāq; in eis venarū ſpiracula. iſchia dicis. iſfunditur. fiſtulas ac ſinꝫ carne explet. Radices ex melle glādis modo ſubditę partꝫ extra hūt. quinetiā coctę & illitę ſtrumas veteresq; duricias emollīūt. ſiccę quoq; vlcera replēt: & cū melle purgāt. undata oſſa corpore operſūt. doloribus capitis cū aceto & roſaceo magna vtilitate illinūtur. ad motę cū albo veratro & dua bus mellis partibus ſetigines & vitia cutis in facie. emaculāt. peſſis. magmatīs & acopis inferūtur. in vniuerſum magni ad omnia vſus.

De acoro.

Cap. ii.

HCorū aliqui chorō aphorodifias. romani venerēā aut radice nauticā. galli piper aqueū vocāt. folia iridis habet. anguſtuora tamē. Radices nō diſſimiles. complicatas. nō in rectū ſed obliquū tendentes. & ſummo ceſpīte ſpārſas. geniculis interceptas. albicātes. gñſtu acres. odore nō ingratas. Optimū est denſum. cādidū.

plenum. non exesum. odoratum. cuiusmodi colchiodicum & galaticum quod aspletion dicunt. Radici vis calfactoria. Decoctum potu urinam cit. prodest lateris doloribus. & locineris atq; pectoris. item torminibus. vulsis. ruptis. Menem absumit. urine stillicidio & serpentum ictibus auxiliatur. ad muliebres infessus iridis modo vtiliter imponitur. oculorum caligines succo discutit. antidotis radix magno vsu commiscetur.

De meo.

Cap. iij.

Meo quod athamanticum vocant: in macedonia & hispania plurimum gignitur. anetho foliis & caule simile: sed eo crassius. binum ferme cubitorum altitudine attollitur. sparsis in obliquum rectumq; radicibus. longis. tenuibus. odoratis. linguam excalfaciuntibus. que seruefacte ex aqua. vel trite citra coctione. precluserum renum vesiceq; farte vitia potu leniunt. urine distillati medentur. stomachi inflationes discutunt. torminibus commote vulue. articulorum doloribus. atq; fluxionibus pectoris trite cum melle in elegmate auxiliantur. sanguinem per menstrua pellunt. defensionibus seruefacte. infantibus autem illite immo vtri urinas mouent. q; si plus quam deceat ex his bibatur: caput dolore afficiunt.

De cypiro.

Cap. iiii.

Cypirus quem aliqui erysiceptrum. vt aspalathum appellant. romani iunci radicem aut iuncum: folia fert porraceis proxima: sed longiora & exiliora. caulem odorati iunci. cubitalem aut maiorem. angulosum. in cuius cacumine minuta folia cum semine exoriuntur. radices quarum in medicina est vsus: contiguis inter se oblongis rotundisue similes. nigro colore. suauis odore. amaro gustu. In lacunosis & palustribus nascitur. Optima est grauissima. densa. fractu contumax. plena & aspera. odoris cum quadam acrimonia iucundi. qualis est cilicia. syriaca. & que a cicladibus insulis petitur. hinc calida vis inest. venarum spiracula laxat. urinam cit. ad calculos aquamq; subterentem vtilissime bibitur. aduersus scorpionum ictus remedio est. perfrictio nibus vulue & preclusionibus fotu prodest. pellit menses. contra vlcera oris etiam si depascant vorentq; farina eius efficax est. malagmatis calfacientibus & vnguentorum spissamentis adici solet. aliud cypiri genus tradunt in india nasci gingiberis effigie. qd maderatu croci vim reddit: & illitu presecte psilotri vi exhibet.

De medicinali materia.

De cardamomo.

Cap. v.

Quod Cardamomum optimū est: quod ex comagene. armenia. bolphoroq; deuehitur. in india quoq; & arabia prouenit. Eligi debet plenum. frangenti contumax. contractum. quod enim huiusmodi nō est: intempestiuū iudicatur. & gustu acre. subamarū. & odore caput tentās. Excalfactoriā vim habet. potumq; ex aqua facit ad comitiales. ischia dicos. tussēs. neruorū resolutionē. Item ad rupta. vulla. tormina. latas vētris tīneas excutit. ex vino autē potum renibus. difficultati vrinē. a scorpione ictis. neq; non omnibus venenū vibrantibus auxilio est. cum cortice radicis lauris epota drachma calculos comminuit. partus suffitu enecat. scabiē em ex aceto illitum adimit. & ad vnguētorum spissamēta additur.

De nardo.

Cap. vi.

Duo nardi genera. vnum indicum. alterum syriacum appellatur. non quod in syria proueniat: sed quod montis in quo oritur: pars vna ad syrios: pars altera ad iudos flectitur. Ex hoc syriaci genere præcipuum est recens & leue. largam genens comam. flauum colore. perquam odoratum ac cyperum redolens. breui spica. amaro sapore linguam siccante: quod diu in sua odoris gratia permaneat. Ex indicis autē nardum quoddā gāgitis vocatur a fluuio gāge: apud quē enascitur mōtem præterfluēte. quod gen⁹ ob multā loci in quo prodit viginē: virib⁹ infirmius est. atq; pcc⁹rius adolescit oppletas ferēs spicas ab radice comatas. vnaq; conuolutas ac grauiter olentes. Mōtanum autem odoratius spica breui. odore cyperovicino. ceteras habens syriaci dotes. Est & genus quoddam: cui sampharitico nomen locus indidit. frutice breui in magnas se spargens spicas. cādidiorē caule. hircorum virus supra modum redolent: quod improbatum. madefactum vēdi solet. qđ vitium ex eo deprehēditur: qđ cādida sit spica & squallida. nullosq; puluere obsita. Adulteratur stilbio cum aqua aut palmico vino in spissationis ponderisq; causa inspirato. Intueri autem oportet si lutum radicibus insideat. & incernicno puluerem excutere. eluēdis manib⁹ vitem. vim habēt excalfactoriā & exiccātem. vrinā mouēt. aluum potu sistūt. vulnē profluvia. sanieq; appesita supprimūt. nauisē ex aqua frigida auxiliātur. & cardiacis. inflationi. iocineri. regio morbo. renū vitis. a quē autem incoctē fotu ad insensum. vulnē inflammationibus medētur. ad glabras oculorum genas

valēt. siquidē eas ad dēsiorem pilū reducūt. perfusus humore cor
poribus inspargūtur. miscētur antidotis: & in fictili nō plicato ad
ocularia medicamenta recōdūtur trita in farinam & cum vino in
pastillos coacta.

De nardo celtico.

Cap. vii.

Qulticum nardū nascitur in ligurię alpihus: salūca patrio no
mine appellatū. prouenitq; in istria. exigue fruticat: & cū radi
ce vellitur. A ligatur manualib; fasciculis: manipulatimq; cōponit
tur. Folia habet oblōga colore in flauū lāguido. florem luteum. fo
liorum ac caulicolorum dumtaxat vsus est: & odoris suauitas. vna
de pridie fasciculos aqua abluere expedit: & exēpta terra pauito
solo atq; humētū subiecta charta reponere. postridie ter purgare. si
quidē vtile ab aceroso alienoq; ppter humoris vi. nō excutitur.
Adulteratur imposita herba simili: q̄ hirculus vocatur ab odoris
grauitate: sed facilis cognitio. nāq; herba cādidior est sine caulicu
lo: minorib; foliis. radice neq; amara neq; odorata: vti verū nardū
est. Itaq; radices atq; cauliculi ablectis foliis triti vino excipiūtur:
digerūtq; in pastillos: & ita fictili nouo diligēter operto asseruari
debēt. Laudatur maxie recēs. iucūdi odoris. radice numerosa co
herēs. plenū. nec fragile. ad eadem que syriacū pollet: sed vehemē
tius vrinā cit: & stomacho vtilius est. in inflammationibus locineris &
felle suffusis auxiliatur. cōtra stomachi inflationes cū absinthii de
cocto bibitur. item aduersus lienem. renum & vesicę vitia. & vene
natos ictus ex vino. additur in malagmata. potiones. & calfacien
tia yuuenta.

De montano nardo.

Cap. viii.

Montanum nardum: quod ab aliquibus thylachitis & niris
appellatur: in cilicia & syria nascitur. caule & foliis eryngio
similibus. minoribus. minime tamen spinosis aspersisq;. radice
bus biuis nititur aut pluribus. nigris. odoratis ceu hastule regię:
sed longe gracilioribus & exalioribus. neq; caulem neq; fructum
neq; florem profert: ad eadem que celticum efficax.

De asaro

Cap. ix.

Sarū quod & ipsuz aliqui syluestre nardū appellāt. magi san
guinē martis. iatini perpēsam. alii bachar. osthanes thesam.
ægyptii cerea. alii nardum rusticum. galli bachar. æthrusci succi
num. odorata hærba est: qua in coronamētis vtūtur. hederę fo
lis minoribus multo. rotundioribusq;. florib; cythni hyoscyami.

De medicinali materia.

pur pureis. inter folia proxime radicem emicantibus. odoratis in quibus semen acinosum. cauliculos habet angulosos. asperos & molles. radices numerosas. geniculatas. tenues. obliquas. gramis uel non dissimiles. longe tamen graciliores. odoratas: quibus odor inest cinnamomo proximus. asperum siccumque solum amat. Eius radix ruptis. conuulsis. in tussis uetere. & spirandi difficultate. & si urina ægre redditur: opifera est. menses ciet. contra serpentum ictus eam in uino bibere salutare est. folia. ut que astringant: illita capitis doloribus. oculorum inflammationibus. incipientibus ægilopis. mammis tumentibus a partu. ignibus sacris auxiliantur. odor somnum gignit. Grateus herbarius de eo ita scriptus reliquit. asarum excafactoriam vim habet. urinam cit. hydropticis & uetusto coxendicum dolori prodest. radices senis drachmis ex aqua mulsa potest menses trahunt: & veratri albi modo purgant. in unguenta additur. umbrosis montibus prouenit: sed plurimum in ponto. phrygia. illirico. & italię iustiniensi agro.

De phu.

Cap. x.

PHu. quod & aliqui syluestre nardum appellant: nascitur in ponto folio olusatris aut elaphobosci. caule cubitali aut altiore. leui. cauo. molli. in purpuram uergente geniculis intercepto. floribus narcisso proximis. maioribus. teneris. & in albicæte purpureis. radice superius ad digiti minoris crassitudine ex obliquo villosa in nigri veratri aut iunci odorati modum. capillamentis inuicem contextis. flauescens. odoratis. cum quadam odoris grauitate nardum æmulantibus. Excafacit. urinam mouet: si sicca potui detur. decoctus eadem prestare potest. ad lateris etiã dolorem efficax. menses ciet. antidotis inseritur. Adulteratur radice rusci ammissa: sed maleficium deprehenditur: quoniam hæc dura est: & frangenti contumax sine uilla odoris gratia.

De malabatro.

Cap. xi.

Malabatum arbitrantur aliqui esse indici nardi folium falsi quadam odoris cognatione. per multa enim nardum olent: quemadmodum phu. asarum. niris. secus autem res se habet. Nam quod malabratrum folium sui generis est: quod in dicitur gignunt paludes. lentis palustris modo innatans aquis sine radice. id collectum statim lino transluitur: & siccatum reconditur. Tradunt siccatis æstiuo seruore aquis humum aridis frutibus uri: quod ubi non

euenerit: ne amplius quidem renasci. Laudatur recēs cum nigredine quadam candicans. integrum. nec fragile. odore caput ferēs. quod dū in suauī odore permaneat: & nardum sapore imitetur nullo salis gustu. Infirmum vero & minutim contusum: præsertim si cariosum virus olet: viciosum est. easdem nardo sortitur vires: sed efficacius omnia præstat. vrinam vehementius ciet. ac stomacho magis prodest malabathri vis. lippitudinibus. inflammationibusq; tritum & in vino seruefactum comode illinitur. subditum lingue oris halitum & suauitatem commendat. vestium quoq; odorem interpositum seruat: & ab erosione tuetur.

Decasia.

Cap. xii.

QAsia cuius complura sunt genera: iuxta odoriferam arabiam gignitur. crassi corticis sarmento. foliis piperis. Eligenda est fuluescens. pulchri coloris. coralii æmula. perquam angusta. longa. crassa. & fistulosa. gustu mordens. & cum aliquanto fernore astringens. aromatica. vinoso odore. cuiusmodi est que ab incolis achy appellatur: ab alexandriæ negotiatoribus daphnitis. Huic præfertur crassa. purpurea. & nigricans zigir cognomine: que rosam odore imitatur præcipui in medicina vsus. secundum locum tenet antedicta tertia. cui museletico blasio cognomen est. relique viles: & que aphemum dicitur nigra. insuavis. cortice tenui acris moso. & quam darcani & citton vocant barbaro nonune.

De psendocasia.

Cap. xiii.

Similior huic est psendocasia: quam vt explicari possit. que gustu coarguitur: cum nec acris nec odorata sit: herentemq; medule corticem habeat. inuenitur etiam lata quedam fistula. mollis. leuis. plena ab alia distans. Dānatur candicans. scabra. hircinum virus redolens: & que tenui fistula & scabra cute sit. Vim obtinet calfaciendi. vrinam ciendi. siccandi. & leniter astringendi. conuenit ad medicamenta oculorum & malagnata: que præstande claritatis gratia concinnantur. lentigines tollit cum melle illita. menses trahit. contra viperarum ictus pota auxiliatur. ad versus intestinas inflammationes omneis & renum vicia pota proficit. sceminis in solia desidentibus aut insufficientis prodest ad dilatationem vuluæ. Ea duplo pondere medicamenti mixta cinnamomi vicem supplet. nam eisdem effectus præbet ad plurima perquam utilis.

Quoniam cinnamomi genera plura partium sibi nomen vendicantia: præfertur tamen mosylum: quod casie cui mosyliti nomen est: aliquam referat effigiem. sed in eo genere recens. nigrum. ex vinoso in cinereum vergens. leue. tenuibus ramulis. ac frequentibus nodis cinctum perquam iucunde olens. Optimi fere temperamentum odoris proprietate constat. inuenitur enim in optimo: quodque seorsum nascitur: odor cardamomo proximus. insuper acre & mordens & cum calfactione quadam tenus salsum: quod non cito confricanti hirsutum. aut frianti lanuginosum: leuibus tamen internodiis appareat. si certior fieri uoles: uellito ab radice furculum. facilis est huiusmodi probatio. namque fragmenta adiecticia quædam sunt. quæ autem potentius spirant: suo halitu cum nares consuluntur olfactum expletia: deterioris dignotionem impediunt. Est etiam montanum. crassum. pumile. fuluescens admodum. Tertium a mosylo perquam suauiter olet. nigrum. fruticosum. paucis intercedentibus geniculis. Quartum fungosum. candicans. aspectu tuberofum. vile. ac friabile. magnam habens radicem. cassiam plane representantem. Quintum genus gustu amarum. & cortice fulvæ casie simile. tanquam firmum. minus neruosum. densa radice firmatum. iis quæ thuris. casie aut amomi odorem spirant: minus suauitatis inest. deligito scabrum. rugosum. leue. lignosum. radicem autem ut inutilem reiicito.

De pseudocinnamo.

Cap. xv.

Est etiamnum genus aliud: cui pseudocinnamo cognomen est. Inualidi odoris. solutarumque visum. vocatur etiam zingiber: cum tamen sit xylocinnamomum præbens quandam cinnamomi faciem. Est autem lignosum cinnamomum sarmenta longa robustaque ferens. odore longe cinnamomo inferiore. Sunt qui xylocinnamomum a cinnamomo differre dicant: quod a natura eius abhorreat. Cinnamomum omne exalfact. emollit. & concoquit. urinam ciet. tam menses quam partus potum aut ex myrrha impositum pellit. contra bestias que virus etaculantur. uenenaque conuenit. caliginem pupillis oculorum obseruantem discutit. crassitatem extenuat. lentigines & vitia cutis in facie ex melle illitum detergit. contra tusses. defluxiones. aquam subter cute fusam. renū vitia. & urine difficultatē efficax est. Vnguentis precio

sis inferi solet. & in summa magni ad oia vsus. tritū vino excipitur
 vmbraꝝ siccātū. quo diutius eduret: recōditur. Est & quoddam
 cinnamomum: quod aliqui pseudo cinnamomū appellāt perq̃
 denso atq; crasso sarniēto: longe tamē inualidius cinnamomo &
 odore & gustu.

De amomo.

Cap. xvi.

AMomū exigue fruticat ex ligno se cōnolnens in vna modū.
 flore ceu candidæ violę paruo. foliis vitis albę similibus. Lau
 datur q̃ maxime armeniacum fuluo auri colore. ligno subruſſo
 valde odorato. medicum quoniā in campeſtribus & aquosis ena
 scitur: infirmius eſſe conſtat. eſt autem niagnum. ſubniride. tactu
 molli. frutice venoſo. odore origani. pōticū vero ſubruffū. par
 num. fragile. racemofum. fructu turgēs. & odore nares feriēs. De
 ligito recēs. cādidum vel ſubrubrum: quod nec aſtrictū cohercat.
 nec cōuoluatur: ſed ſolutū diffundatur. ſeminis plenū. vuis paruis
 ſimile. graue. odōratū: modo cariē nō cōtraxerit. acre. guſtu mor
 dēs. ſimplici colore nō euariāte. Vim habet calfaciēdi. aſtringēdi.
 exiccādi. ſomnū allicit. & illitum frōti doloris ſenſum anfert. in flā
 matiōes & meliceridas cōcoquit. diſcutitq;. iuuat quos ſcorpūs
 percuffit ex ocymo illitū. & podagricis cōfert. in flāmationes ocu
 lorum viſcerūq; lenit ex vna paſſa. ad vulnarū vitia in peſſis aut in
 ſeſſionibus vtile eſt. decoctū iocineri. renibus. podagre potu cōne
 nit. antidotis inmiſcetur & precioſiſſimis vnguētis. Adulteratur
 herba amomo ſimili: quę amomū vocatur: ſed ſine odore. ſine
 fructu. naſcitur in armenia. flore origani. Quare in huiuscemodi
 probationibus fragmenta fugienda ſunt. eligenda autem quę
 ab vna radice integros furculos emittunt.

De coſto.

Cap. xvii.

Recellit arabicus cādidus. leuis. eximia odoris ſuauitate ſecū
 dum locū ſibi vendicat indicus. leuis. plenus. vt ſerula niger.
 tertius eſt ſyriacus. granis. colore buxeus. & odore referēs. Opti
 mus eſt recēs. albus. abūde plenus. denſus. a teredinibus nō ero
 ſus. ſine graue olētia. guſtu calidus ac mordēs. Vis ei excalfactoria.
 vrinam ciet. mēſes pellit. vitis quę vuluam male habet: tam impo
 ſitu q̃ ſotū auxiliatur. cōtra viperarum morſus ſextatē bibere
 pdeſt. itē ad nerſus pectoris dolores. cōuulſa in flactiōesq;. ex vino
 & abſinthio. venerē ex in niſo ſtimulat. latas vētris tineaſ ex aqua
 pellit. rigētibus ex oleo antefebrū ſignificatiōes: & neruorū reſo

De medicinali materia.

lutionibus oblinitur. vitia cutis in facie. cum aqua vel melle illitus emendat. additur in antidota & malagmarum. sunt qui ammissis helenii comageni præduris radicibus. adulterent. quod deprehensum facile est. siquidem neque gustu feruet helenium. neque validum odorem vibrat. ut caput tentare possit.

De odorato iunco.

Cap. xviii

Odoratus iuncus in africa & arabia nascitur. laudatissimus ex nabathea. proximus arabicus: quem aliqui babilonium cognominant. alii teuchitin. pessimus ex africa. Eligendus est rufus. recens. floribus refertus. tenuis. rubentibus fragmentis: qui manibus confricando rose odorem emittit. igne mordacitatis ad linguam. floris & arundinum radicisque est usus. vim urine diu de habet. menses pellit. discutit inflationes. caput aggrauat. mox dice astringit. comminuit. excoquit. ac venarum spiracula laxat. urinam mouet. flos eius in potu utilis sanguinem reicientibus. doloribus stomachi. pulmonis. iocineris & renum. miscetur antidotis. radix astringentior est. ideo fastidiis stomachi. hydropticis. convulsis. cum pari pondere piperis per dies aliquot datur. de coctum vuluæ inflammationibus ad desidentium fetus utile est.

De calamo odorato.

Cap. xix.

Calamus odoratus in india nascitur. Melior est fuluus densa se geniculatus: & qui assulose frangitur plena araneorum fistula. albicans. lentus in mandendo & astringens: ac cum aliquanta acrimonia amarus. Urinam potu ciet. quare cum graminis aut apii semine coctus in aque subter cutem fuisse morbo. renum vitis. stillicidio urine. ruptisque commode bibitur. menses & potu & appositu pellit. tussi suffitu medetur per se aut ex resina terebinthina hausto per arundinem fumo. ad muliebres infusus decoquitur. & clysteribus imponitur. suffusionibus malagmatisque odoris gratia commiscetur.

De balsamo.

Cap. xx.

Balsamum. arbor albæ violæ. lycii aut pyrachante magnitudine conspicitur. solum rute proximum: longe candidius. perpetuo virens. in iudea solum quadam valle & ægypto nascens. his differens modis. scabrida. proceritate. gracilitate. quod igitur tenui & capsillacea comâ est: theristum vocant. quasi de messile. fortassis quoniam ob gracilitatem facile demetatur.

De opobalsamo.

Cap. xxi.

A Estiuus sub ortu canis ardoribus arbor vnguibus ferreis incl-
ditur: manatq; e plaga succus: quem opobalsamum vocant:
sed tam exiguo stillatu: vt annis singulis ne plures quidem quam
seni septeniue congii cogantur. Inibiq; pondus duplo rependit-
tur argento. Succu probatio est: vt sit recens. validi odoris. syncer-
rus. non ad acorem vergens. pellucidus. leuis. astringens. ac modic-
ce mordens gustu. Sed vt vitiatu misto ab aliquib; terebinthi.
cypri. lentisci. balani vnguento. item susino. metopio. melle. aut
cypria cera. quod maleficium facile deprehenditur. namq; merus
in laneam vestem fusus neq; maculam facit: neq; si eluatur: nos-
tam relinquit. vitiatu autem inhæret: & lac instillatu coagulat.
quod adulteratus non efficit. Quinetiam syncerus in aqua aut la-
cte celerrime liquatur lactescitq; vitiatu vero olei modo innatat
se conuoluens aut in stelle modum diffundens. syncerus senescens
crassescit: deteriorq; redditur. allucinantur: qui aqua concretum
pessum ire: & ad ima sidere arbitratur: postea dissipatu supnatare.

De xylobalsamo.

Cap. xxii.

Ligni genere quod xylobalsamum vocant: probatur recens.
tenue. fuluum. odoratum. quadam tenuis opobalsamum spir-
rans. necessarius etiam seminis erumpit vsus, quare eligatur flas-
uum. plenum. grande. ponderosum. mordens gustu. feruens in ore.
modice opobalsamum olens. Adulteratur semine hyperico simili:
quod a petra oppido deferretur. sed coarguitur magnitudine. ina-
nitate. virium ignaua. sapore piperis. efficacissima vis inest succo:
& q; maxime calfaciens. abstergit: que tenebras oculorum pupil-
lis offundit. medetur perfrictionibus vluu cum rosaceo cœrato
appositus. menses quoq; secundas & partus extrahit. rigores illi-
tu discutit. vlcera sordida expurgat. & cruda cœcoquit. vrinam po-
tu ciet. acre spirantibus prodest. datur in lacte contra aconitum
haustum aut serpētium ictus. miscetur acopis. malagmatis. & an-
tidotis. In summa præcipua autoritas succo. secunda semini. mi-
nima ligno. Semen commode potni datur doloribus lateris. pul-
monū vitiiis. tussi. ischiadicis. comitialib; vertiginosis. orthopno-
eis. vrinæ difficultati. torminibus. ac serpentum moribus. ad mu-
liebres suffitus perquam vtile est. vulnam aperit in despressionibus
balnearum decoctum. & humorem euocat. Lignum eadem ha-

De medicinali materia.

bet vires aliquanto minores. ex aqua potum cruditatibus. tormi-
nosis. vullis. venenatorum ictibus opitulatur. vrinam cit. ad capi-
tis vulnera cum sicca iri conuenit. squammas ossium extrahit. &
ad vnguentorum spissamenta additur.

De aspalato.

Cap. xxiii.

Aspalatus quem ali erysiceptron. ali phasganon. syri diaxylō
yocant. frutex est surculosus. multis spinis horrēs. Nascitur
in istro. nisyro. syria. & rhodiorum insula. quo ad vnguentorum
spissamenta pigmētarii vtuntur. Optimus est grauis detracto cor-
tice rubens. aut in purpuram vergens. odoratus. gustu amarus.
Est alterum genus candidum. lignosum. sine odore. quod dete-
rius habetur. vim calfaciendi cum astringione obtinet. vnde deco-
ctum cum vino ad oris vlcera colluenda conuenit. ad nonas geni-
talium & sordida vlcera infunditur. subiectum in pecto partum ex-
trahit. alium sinit eius decoctum. & sanguinis reiectionem potu
cohibet. vrine difficultatem inflationesq; discutit.

De musco.

Cap. xxiiii.

Bryonid est muscus a quibusdam splachnon appellatur. in ce-
dro arbore. populo alba & quercu inuenitur. Optimum est
cedrinum. proximum populneum. in quo genere candidum &
odoratius prestat: nigricans improbatur. Astringēdi vim habet.
decoctum insidentium vullis vtile. vnguento balanino oleisq; in
spissandi gratia inseritur. thymiamatum acoporumq; compositio-
nibus conueniens.

De gallocho.

Cap. xxv.

Agallochum. lignum est quod ex india atq; arabia deporta-
tur. thuinē ligno simile. maculatum. odoratum. gustu astring-
gens. cum quadam amaritudine. cute vestitur aliquantulum ver-
si colore. Manditur: aut decocto os colluitur commendandi ha-
litus gratia. sudores arcet toto corpori insparsum. pthure ad suff-
simenta substituitur. radix epota drachmę vnus pondere humi-
da stomachi vitia & imbecillitatem feruorēq; mulcet. si lateris. io-
cineris ve dolor excruciat: si dysenterię aut tormina infestant: ex
aqua bibere prodest.

De narcaphtho.

Cap. xxvi.

Arcaphthum ex india defertur. corticosum. simile sycomori
libro: quod iucundi odoris gratia suffitur. miscetur thymias-
matis compositis. constrictionibus vullē suffitu prodest.

De cancamo.

Cap. xxvii.

QAncamū arabia ligni lachryma est. myrrhę quodammodo similis. olidī gustus. quam ad suffimenta vsurpant. vestes eo styrace & myrrha suffiuntur. Vinū proditur obtinere extenuandi obesos: si ternum obolorum pondere ex aqua aut mulso acceto aliquot dies ebibatur. lienosis datur comitialibus & suspensiosis. mēses cum aqua mulsa pellit. oculorū cicatrices cōfessim emēdat vino madefactum medetur eorundem hebetudinibus. aduersus gingiuas humore p̄gnāteis. doloresq; dētū nō aliud efficacior.

Decyphi.

Cap. xxviii.

QYphi thymiamatis compositio est dicata diis: qua abunde ægypti sacerdotes vtuntur. in antidota misceri solet. suspensiosis datur in potu. permulte componendi rationes: quarū vna hæc est. Sumitur cyperi dimidium sextarium cum pari iuniperi ad istę modo. vuę passę pinguis exemptis vinaceis minas duodecim. resinę repurgatę minas quinq;. calami & iunci odoratorum & aspalathi. singulorum minam. myrrhę duodecim. vini veteris sextarios nonem cum duabus mellis minis. vnam detractis vinaceis tusam cum vino & myrrha subigito. cętera tusa & cribrata ad sicco. die vno humorem combibere finito. dein mel coquito: dum sibi glutinis asciscat crassitudinem. eliquatam resinam accurate permisceto cum reliquis diligenter contritis: & in fictile vas recondito.

De croco.

Cap. xxix.

QROCUM ab aliquibus castor. ab aliis cynomorphos. a magis herculis sanguis appellatur. Optimum in medendi vsu coryceum recens & boni coloris. paulum candidi gerens in capreolo. oblongum. omnibus suis partibus constans. non fragile. plenus. a quo detractum est nihil. quod madefactas manus inficit. nec situm redolet. aut cariem sentit. subacre. Sin huius generis non est: aut vetus. aut humore perfusum creditum. secundus locus datur coryceo e tractu lycię contermino. tertius lycio e mōte olympo. dein ex ægibus ætolię. cyrenaicum e cętoria inter sicilica omnia viribus p̄stat: omnium ad obsonia vsus. itali tamen ob succi copiam & coloris venustatē ad thuię insectus vsurparūt: quib; de causis magno veditur. vtilissimū i medicina qđ ante descripsim;. Adulteratur immisto crocomagmate tuso. atq; etiā sapę subtilit;

contrita quo p̄odus adiciatur simul argētī spuma aut plūbagine. sed maleficiū declarat infidēs puluis: p̄sertim si sapā oleat. Thef salus ipsum tātum odoratum esse voluit: alii exitiosum. trib⁹ dra chmis ex aqua potis. proculdubio vim coquendi. emolliendi. at q; substringendi habet. vrinam cit. elegantem colorem p̄stat. Qui ex passo biberint: crapulam nō sentient. oculorum fluctio nes illitum cum humano lacte cohibet. additur in potiones: quæ interaneorum causa temperantur. ad vulue etiam sedisq; catapla smata cominode permiscetur. venerem simulat. vergētes ad ignē sacrum in inflammationes mulcet. auricularis collectionibus vtile. Quo facilius conteratur. in calido fictili sole siccarī oportet: celq; riterq; versari. vrinam mouet radix ex passo pota.

De crocomagmate.

Cap. xxx.

RIt etiā expressis viguenti crocini odoramentis: quod cro comagma vocant. Optimum est odoratum modice myrrhā olens. graue. nigrum. ligni expers. leue. subamarum. quod made factum croci colorem reddit gustatumq; . vehementer dentes ac linguam inficit. multis durans annis: quale est quod a syria defer tur. Habet suas vires ad delēda quæ caliginem oculis obuersat. vrl nam cit. calfacit. concoquit. & emollit. Vires croci proportionē re p̄sentat: quandoquidem plurimam croci partem sibi crocos magma vendicat.

De helenio.

Cap. xxxd.

HElenium quod symphyton alii quī vocant. alii persicam. alii medicam. alii orestium. alii nectarion. alii cleoniam. alii idēaz baton. aut phlommum. latini terminalium aut enulam campanaz. aegyptii lenen. folia habet verbasci angustioris folii. asperiora. oblonga. canlem quibusdam in locis non emitit. radicem subalbi dam. interdum subruffam. odoratam. acrem. vegetam. magna s. ex qua agnate appēdices liliorū aut ari modo serūtur. Mōtibus in vmbrosis siccoq; solo prouenit. Foditur æstate radix: particula timq; dissecta siccat. Potū radiceis decoctum niefes & vrinā cī et. ipsaq; in ecleginate ex melle prodest tussi. orthopuce. ruptis. cōuulsis. in flatioib⁹. & serpētū morsib⁹. in summa ex calfaciēs. fo līa ex vino cocta vtiliter ischiadicis illinuntur. Heleniū stomacho vtile in passo conditū. siquidē salgamarī paululū siccatā radicem. mox decoctā. & frigidā aqua madefactam. in sapā coniūcūt. & ad vsus recōdunt. trita potaq; ad cruentas excreationes efficacē est.

De altero helenio.

Cap. xxxiii.

Alterum helenii genus in ægypto gigni cræteus tradit herosba est cubitalibus ramulis serpylli modo per hunium repens. foliis lenticulæ: sed longioribus crebrisq; radice pallida digiti minoris crassitudine per ima tenui superne crassa cortice nigro. nascitur in maritimis collibusq; radix vna in vino epota contra serpentium ictus auxiliatur.

De omphacino oleo.

Cap. xxxiiii.

Oleum quod ex immaturis oliuis exprimitur: ad multos vsus recte valentibus accommodatissimum. omphacinum id appellatur. præstat recens. odoratum. quod non mordeat. tale vniuentorum compositionibus idoneum intelligitur. Stomacho vtile est quod astringat. gingiuas contrahit. dentes firmat: si continueatur in ore. sudores cohibet. & quo vetustius ac pinguius: eo ad medicamenta aptius est. & vt reliqua in commune dicantur: omne oleum calfacit. emollit ventrem. a perfrictionibus corpus tuetur: ipsumq; promptius ad obeunda munera reddit. alium læuiscat. vlceraiorum medicamentorum vires permittum hebetat. contra venena datur assidue potum redditumq; vomitionibus. soluit alium hemina mensura cum pari ptisanæ succo aut aqua potus. ad tormina calidum simul decocta ruta tribus sextariis in potu datur. ventris animalia pellit. idē maxime ilei intestini morbo laborantibus infunditur. vetus magis calfacit & vehementius discutit. oculorū claritati sublitū cōfert. Si vetusti nō sit occasio: in vase decoquitur ad mellis crassitudinem vt vetustatem repræsentet.

De oleo syluestris oliuæ.

Cap. xxxv.

Oleum quod syluestres oliuæ fundunt: vehementer astringit: & ad sanorum vsus secundum sibi locum vendicat. In doloribus capitis vtiliter pro rosaceo substituitur. sudores arceat. desufluentes capillos inhihet. furfures. vlcera capitis manantia. scabie. lepraq; abstergit. Tardius caniciem sentiunt: qui eo cotidie perunguntur. Candidum oleum sit hoc modo. album colore nec anniculo vetustius in nouum fictile oris patuli funditur centum heminarum mensura: & sub solem media quaq; die concha refunditur: ex altoq; dimittitur: vt assidua deuolutione ictusq; agitatatum respumet. octaua die foenum græcum mundum quinquaginta drachmarum pōdere calida aqua madefactum donec emol

De medicinali materia.

lescat: in supradictū oleū delicitur: ita ne extillet aqua: postea te-
dæ præpinguis picæ assulati cæsæ æquale pōdus adicitur. &
trāfactis octo diebus: oleum cōcha mouetur. Si intentū finem as-
sequatur: in vas nouū vetere vino affusum recōdi debet: substra-
tis fertulæ cāpanæ corollis drachmas vndecim pendentibus. cum
pari iridis pondere. Sin minus: rursus foli mādandū: & idem mu-
nus obeundū. vsq; dum inalbescat.

De Sicyonio. Cap. xxxv.

Sicyonii cōponendi ratio hæc est. in lebetē oris lati stāno indu-
vntis: aquæ cōgius semis. leni idigne coquuntur leniter monendo.
At vbi bis efferbuit: & substracto igne refrigit: innatās oleū cōcha
tollitur: & adiecta noua aqua conferuescit: & reliquis vt diximus
peractis reponitur. In sicyonia maxime fieri cōsuevit: sicyonii in
de accepto cognomine. Calfactoriā ad quendā vsq; modum vim
habet. febrī ac neruorū vitiis prodest. scēminæ ad cōmendādū fa-
clei nitorem eo vtuntur.

De strigmētis balnearum. Cap. xxxvi.

Strigmenta a balneis calfaciunt. molliunt. discutiunt. Ad se-
dis rimas & cōdilomata illinūtur. Illa vero quæ ex palæstris
pulverē sibi aschuerunt in fordis speciē redacta: articulorū nodos
imposita adiunāt. ischiadicis in fetus aut malagmatis locū calida
cōmode sufficiuntur. derasæ gymnasiōrū parietibus simulacrisq;
sordes calfaciunt. tubercula quæ ægre ad cōtionem perducūtur:
dissipāt. desquāmatis & vlcēribus senum profunt.

De Elæomelite. Cap. xxxvii.

In palmyris syriæ quod Elæomeli vocant: ex quodā caudice
manat crassius melle. sapore dulci. bilem cruditatesq; detra-
hit. sextario cum vna aquæ hemina dato. sed qui sumpserit: tor-
pescūt & viribus deficiunt: quod minime veteri oportet: verum
crebro excitare ne veterano pressi somnos captēt. Fit & oleū e pin-
gitudine surculorū oleæ. optimū vetus. crassum. pingue. nō tur-
bidū. calfacit. priuatim caliginibus oculorum illinuntur. lepras. ner-
uorūq; dolores illitum emendat.

De cicino oleo. Cap. xxxviii.

Oleum hoc modo temperatur. Maturi ricini quæ vo-
les quātitate torrido sole flaccescunt: & instrati tātis per inso-

latur: dū vestiens cortex fractus decidat. caro colligitur: & confecta in pilā diligenter tunditur. postea in lebetē stanno illitum quā aquā habeat: demittitur: subiectoq; igni feruescūt. & vbi insitum profusus humorē reddiderunt: sublato ab igni vase innatās oleum cōcha tollitur: & recōditur. Sed in ægypto ybi largior increbrnit vsus: longe secus fieri solet. nā repurgatos ricinos mola mandāt: & accurate molitos per sportulā organo exprimūt. tum quidem ematuruerūt ricini: cū cōtinētibus orbiculis exuūtur. Ad psoras & vlcera capitis manātia valet. prodest in inflammationibus. vuluis cōuersis atq; præclusis. itē indecoris cicatricibus & aurīū doloribꝫ. emplastra efficacia reddidit additū. potu aquā alno extrahit. ventris animalia pellit.

De amygdalino oleo. Cap. xxxix.

AMygdalinū oletū quod aliqui metoptū vocāt: hoc fit modo. Semodius ex amaris nucibus repurgatis siccatisq; in pila ligneo pistillo leniter tūditur in ossas. aquæ quæ ferbuerit: sextarius addicitur. & vbi dimidia hora humorē hauserit: vehemētius q̄ antea tūditur. mox tabellis premitur. & quod digitis hæsit: cōcha excipitur. pressis nucibus rursus hemina aquæ inspergitur. & post q̄ ebiberint: idē opus psequendū. singulas heminas reddūt singuli modii. cōtra vuluarū dolores: stragulatū. cōuersiones. & eorundē locorū inflammationes efficax est. vitis renū. calculosis. disficillī vrinæ. suspiriosis. lienosisq; proficit. dolores capitis. grauitatē auditus. sonos incertos. tinitusq; discutit. Maculas tollit in facie. & cutē erugat cū melle radice lilii & cypria cera aut rosaceo cerato. et oculorū hebetudines emēdat. vlcera capitis manantia & furfures cū vino abstergit.

De balanino oleo. Cap. xl.

Simili modo fit balaninum oleum: quod repurgat maculas. lentigines. vasos. & cicatrices nigras. aluum soluit. stomacho aduersatur. cōtra aurīū dolorē. sonos. et tinnitus auxilio est cū anserino adipe insillatū. Similis sesamini ratio. Fit etiā e nucē iuglā de olenm: quod carynū vocant. Eandē vim habet q̄ balaninum.

De hyosciamino oleo. Cap. xli.

Hyciaminū sic fit. semē candidū recens ac siccū tūditur: & calida aspgitur aqua: vt in amygdalino diximꝫ. dūq; insolatur

De medicinali materia.

ficatę partes madidis per misceantur. hoc autem fieri oportet: dum nigrescat & granter oleat. mox pressum atq; excolatum re conditur. Ad aurium dolores efficax est. pessis miscetur. ad emolliendū vtile. De oleo e grano cnidio. Cap. xlii.

RIt & e grano cnidio purgato & tuso. Vis ei aluum soluere potu. De cnicino oleo. Cap. xliii.

Non secus cnicinum oleum temperatur. Cui facultas eadem est quę factō e gnidio grano: verum inualidior. De raphanino. Cap. xliiii.

RAphaninum e raphani semine fieri solet ceterorum more. Phthiriasis mala valetudine contractas tollit: scabritias cutis in facie emendat. ad obsonia vtuntur ægyptii.

De melanthino. Cap. xlv.

MElantium idem quod raphaninum potest. Desinapino. Cap. xlv.

TRitum sinapis semen & calida aqua madefactum adiecto postea oleo exprimitur. Id ad diurnos dolores efficax est. trāsfert humores: qui in aliqua parte concreuerunt.

De myrteo oleo. Cap. xlvii.

MYrtei faciendi ratio hæc est. E myrto nigra syluestri aut sativa foliorum mollissima quęq; tusa premuntur. succo pares omphacini olei portiones adiciuntur. subiecti sq; carbonibus inferuescunt donec concoquantur. innatans oleum deraditur. sed longe facilior hæc compositio. Tena folia, contusa coquuntur in oleo & aqua: & quod innatat eximitur. priuatim alii deiecta in oleum folia in sole macerāt. alii prius oleum inspissant malicorio. cupresso. cypiro & iunco odorato. Efficacior est amarum gustu & oleosum. viride. translucens. & olens myrtum. Astringit & inducat. ideo medicamentis miscetur: quę cicatricem obducunt. prosdest vlceribus in capite manātib; ambustis igni. & papularū eruptionibus. facit ad attrita & surfures. sedis rimas. cōdylomata. artus cnlos laxatos. corporis sudores. & ad omnia quę astrictionem in spissationemq; desiderant.

De laurino. Cap. xlviii.

LAaurinum fit hoc modo. maturę lauri bacce in aqua coquuntur. siquidem ex obducto cortice quandā pinguitudinem reddūt. quę manibus expressa; concha excipitur. alii omphacinus prius

oleum typiro. funco odorato. & calamo. In spiffant. deinde mollia lauri folia cōcoquit. alii etiā baccas. donec oleum odorē cōtraxerit. alii styracem & myrtū addūt. optima laur⁹ ad id latifolia & mōtana. Oleum laurini vtilius quo recētius. quoq; viridius colore. amarissimū. & acre. vīs ei ex calfactoria. emolliēs. venarū spirantia laxat. lassitudines discutit. omnib⁹ neruorū vitiis. horribus. destillationibus. auriū doloribus. malis renū frigore cōtractis illitum non aliud iuuantius. attamen potum nauicam parit.

De lentiscino.

Cap. xlix.

Similis lētiscini ratio. nā e maturo fructu temperatur factis prius spiffamētis: vt in laurino diximus. hoc scabiem iumētōrū canumq; sanat. vtilissimū pessis. ac opis. & leprarum medicamentis. sudores cohibet. Nec secus terebēthinum fieri solet: quod refrigerat & astringit.

De mastichino oleo.

Cap. l.

Mastichinū e trita fit mastiche: quod cōtra oīa vulue mala efficacax est. Mediocriter calfacit. astringit. & emollit. aduersus prominētes stomachi duricias. coeliacorū dysentericorūq; cruciatus vtile. faciē emaculat. & colorē nitidū facit. Optimū in chio iusula componitur.

De vnguentorū ratione.

Cap. li.

Oe ratione vn guentorū cōsequēter tractādū existimauimus: Quādoquidē ea in nōnullis corporū vitiis aut medicamētis mista aut corpori pfusa aut narib⁹ obiecta plurimū profunt. In quorum pbationib⁹ cōsulere nares oportet: an ea oleāt ex quib⁹ tēperātur. optimū huiuscemodi iudiciū. qd in qbusdā plane obseruari nō potest ppter ea: q admiscētur odore ceteris preualētia: vt in amaracino & crocino. telino. & plerisq; aliis. q crebra circa hæc meditatiōe experiri cōuenit.

De rosaceo.

Cap. lii.

Rosaceum oleum sic fit. funco odorati quinq; libras & bessem tundito: & subactas aqua in duabus olei libris & quincūce subinde mouēdo coquito. dumq; percolaueris: in olei libras viginti & quicuncem adscito rosas nō madefactas numero mille: & manibus melle peructis idēdem moueto sensim premēs. finito nō ste tota macerari. postea exprimito. & vbi recrementum pessumierit: mutato vase in craterem melle illitum recondito. Cæterum rosas que antea pressę fuerunt: in labellum demittito. & affusis octo libris & quadrante spiffati olei iterum premito: eritq; secundarium oleum. Quod si tertias vsq; quartasue perfusiones infur

De medicinali materia.

dens exprimere vales. secundarium fiet. tertiarium. & quartarium vnguentum. sed quoties id feceris: vasa melle oblini debet. Si vero secundam adiectionem instituere libet: in expressum oleum numero pari recetes rosas nullo humore imbutas iniicito manibus melle premedafactis agitās premito. & iterum. tertio. aut quarto simili modo exprimens facito: totiesq; recenteis rosas detractis vnguibus immittito. fiet enim ita oleum multo validius. nā septies oleum rosarū infusionem admittit: nec amplius. Prælum melle perungatur. Oleum a succo diligenter secerni oportet. nā si minimū quid relinquatur: vnguentū corrumpet. Alii aut detractis vnguibus rosas tantum oleo macerāt in sole hoc modo. rosæ quæ selibram pondere æquant: in sextario olei diebus octo madescūt: & vsque tertiam perfusionem quadraginta diebus insolantur: & sic oleum reconditur. alii calamo aut aspalatho prius olei spissamenta faciunt. alii coloris causa anchusam admiscunt & salem: quominus oleat. Vim astringendi & refrigerandi obinet. fomētis & castaplasmatibus vtile. potum soluit aluum. stomachi ardorē restinguit. vlcera caua replet: & mulcet quæ cacoethe vocatur. vlceribus in capite manantibus atq; feruidis eruptionibus illinitur. caput dolens eo perfunditur. dentes inter initia doloris colui prodest. ad genarū duricias illitū efficax est. ad lacessita interanea & cōcitatāsvulvas utilissimie subicitur.

De elatino.

Cap. liii.

Racta elate tusa & scarificata in labellum deiicitur. omphacium oleum triduo infunditur. mox per sportulam exprimitur. verum pares esse debent vtriusq; portiones. dein mundo vase ad vsus reconditur. viribus rosaceo proportionē respondet. aluum tamen non mollit.

De melino.

Cap. liiii.

Melinum oleum hoc modo temperatur. Olei congius decem aquæ sextariis ammiscetur. adicitur spathæ fractæ quadrans & iunci odorati vncia: quæ die vno macerata coquuntur. mox in vas oris patuli oleum excolatur: & indita harundinacea crate aut vetusta tegete cotonea mala superponuntur: & vestimentis operta tantisper inibi resident: dum malorum vires ad se oleum alliciat. Aliqui cotonea decem dierum spatio operimentis inuoluunt: vt contineatur odor nec euanescat. postea biduo macerata oleo exprimuntur: oleumq; reconditur. Id vim refrigeratoriā & astringentem habet. Contra scabiosa vlcera & quæ serpunt:

acurfures pernūculosq; effectū præbet. exulceratis vuluis infutū
ditur. citatā vrinā sistit inditū. sudores cohibet. contra cātharidas.
buprestim. pinorū erucas bibitur. laudatur maxime qđ cotonea
mala olet. De cenanthini compositione. Cap. lv.

OEuāthe e labrusca. optime olēs postq; emarcuit: delecta i om
phacinū oleū mouetur: voluiturq; & cum biduo māserit: ex
primitur. oleū reconditur. Astringit. pximū rosaceo effectū præ
bēs: sed aluū nō resoluit. aut mollit. Probatissimū est quod odore
cenanthen refert. De stelini componēdi ratiōe. Cap. lvi.

ROeni græci librę quinq;. calami libra vna . cypiri librę duę.
olei libris nouē septenis diebꝰ macerātur. cotidie ter mouen
tur. postea premūtur. Aliqui pro calamo cardomomū substituūt:
& cypiri loco xylobalsamum macerāt. Alii oleo antea his odoribꝰ
spissato fœnū gręcū macerātes exprimunt. Hoc telinū abscessus
emollit: & cōcoquit. oibus vulua fū duriciis magnopere cōuenit.
fœminis difficile parietibus subiicitur: vbi p̄ excretis humoribꝰ lo
ci siccitatē contraxerūt. sedis in flāmationes lenit. tenasmo subdi
tum pdest. vlcera capitis manātia fursuresq; expurgat. ambustis
& perionibus addita cera proficit. vitia cutis in facie emendat.
pigmentis ad cōciliādum faciei nitorem inseritur. eligi oportet re
cēs: quod nō vehementer fœni gręci odorem præ se ferat: & mas
nus abstergat sapore ex dulci in amarū inclinato. tale enim opti
mum iudicatur. De sampsuchino. Cap. lvii.

SEerpilli. casia. arbrotoni. florum sisymbrii. frondium myrti.
sampsuchi singulæ portiones quadam pro viribus singulo
rum cōiectatione vna tunduntur. atq; is omphacini olei modus
adicitur: qui madentium vires non enincat. hæc post quatriduuz
exprimuntur. denuo alia simili mensura & æquali tempore mace
rata premuntur. ita enim validius reddi solet. Eligi oportet sam
psuchum colore nigrū. plurimū redolens. mediocriter acre. Vim
habet acrem. calfactoriā. extenuātem. Aduersus vuluę præclusio
nes cōuersionesq; efficax est. mēses & secūdos partus extrahit. vul
uæ strangulatus recreat. lumborum. inguinumq; dolores lenit.
sed cum melle vti cō præstat: quandoquidem vehementi astringitio
ne locos indurat. lassitudines illitum discutit. in opisthonicoruz.
vulsozumq; cataplasmata vtilissime additur.

De medicinali materia.

De ocimini compositione.

Cap. lvi.

Ocimintum oleum fit vt cyprinū. ocimi folia detrahens libraꝝ vndecim & beſſis pondo die noctuq; viginti olei libris macerato. premito. colato. Cumq; exhauſeris quallū: rursus parez olei modum fundito. & exprimito. vocatur autem id ſecundarium: nā tertie perſuſionis nō eſt capax. Deinde recens occimū æquali pō dere vt in roſaceo diximus: maceratur. & cum tāto temporis ſpatio maduerit: exprimitur. & oleū recōditur. qđ ſi in aio fuerit terat aut quater madefacere: ſemper ocimū recēs addes. Poſteſt ex omphacino cōficiō: ſed illo modo melius. idē quod ſampſuchinū poſteſt: ſed ineffaciꝝ. De abrotouini cōpoſitiōe. Cap. lxx.

Olei cyprini odoribus ſubuti libris nouem & quincūce foliorum abrotoni libras octo die noctuq; madefactas premito. quod ſi in longum tempus oleum velis aſſeruari: eiectis prioribꝝ foliis noua appones. & macerata exprimeſ. Calcacit. Ad vulue duricias precluſioneſq; efficac eſt. menſtrua & ſecundas pellit.

De anethini compositione.

Cap. lxx.

Olei libris octo & dodrate. ſorum: anethi libras vndecim & beſ fem maceratas manibus premito. & recondito. quod ſi iterū perfundere velis: recentes anethi flores conſimiliter madefacito. Vuluarum duricias emollit. venarum ſpiracula laxat. contra rigores febrium circuitur redeūtes auxiliatur. calcacit enim & laſſitudines diſcutit. prodeſt articulorum doloribus.

De ſuſini compositione

Cap. lxxi.

Suſinum. quod alii liliū appellāt: ſic temperatur. olei libraꝝ nouem cum quincūce. calami libraꝝ quinq; & quadrās. myrrhe vncie quinq; permixto odorifero vino decoquantur: & colato oleo. cardamomi tuſſi & celeſti aqua madefacti. libraꝝ tres & ſemis macerātur: premunturq;. Tres libraꝝ cum ſemiſſe ſpiſſati olei aſſumuntur. mille lilia decerptis foliis in latum labellum demittūtur. infectum oleū manibus melle punctis agitatur. die noctuq; conſequieſcunt: & in pyxidem matutinis exprimuntur. oleū protinus ab aqua que ſimul expreſſa fuerat: colo incerni oportet. nō enim vt roſaceum morā tolerat. nā concalfactum feruet: & cōputreſcit. quare ſepius decapulādum. vaſa melle illinenda. tenuis ſal in ſpargendus. & ſi qua ſordes vaſis faucibus heſit: eximeuda: odoramentis iā expreſſis ex quaſillo in labellum trāſſuſis. rursūm olei prius

odoribus imbuti quod primum pondus æquet; & cardamomi tu
 si drachmę decem conficiuntur. Hęc manibus scite pressa. interie
 sta breui mora exprimuntur. quod profluit repurgatur. tertio ea
 dem infunditur adiecto cardamomo & sale & manibus melle ma
 defactis. Longe optimum erit quod prius exprimitur. proximum
 quod sequitur. tertium locum sibi vendicat: quod nouissimum p
 dit. Denuo in mille lilia euulsis foliis expressum primo oleum in
 funditur. tum porro prosequendum: eademq; facienda vt prius ad
 dito cardamomo: dein expresso. & quo frequentius recentia lilia
 maceraueris: eo validius vnguentum efficies. Deniq; cum factum
 abunde videbitur: singulis compositionibus miscere conuenit my
 rre quā optime duas & septuaginta drachmas & croci decē car
 damomi quinq; & septuaginta. croci vero & cinamomi pares por
 tionibus tunduntur: & cribrate in labellum cum aqua dimittuntur.
 expressumq; primo vnguentum infunditur: & paulo post excipi
 untur vasculis siccis myrrha aut gummi antea perfusis. & croco.
 melle & aqua madefactis. Eadem fiunt in altera aut tertia expres
 sione. Aliqui simplex ex balanino alioue oleo & liliis componūt.
 Optimum esse constat in phœnice: mox ægypto factum. sed cū
 primis laudatur quod lilia redolet. exalfacit. emollit. vuluę pres
 clusiones laxat. & collectiōes aperit. vtilissimum ad muliebria ma
 la. vlcera in capite manātia. feruidas eruptiones. varos. fursuresq;
 emendat. vibices cicatricesq; celerrime ad colorem reducit: ita vt
 sepe fallat. in summa extenuat. potum bilem per aluum extrahit.
 vrinā ciet. sed stomacho alienum est: & nauseam parit.

De narcissini compositione:

Cap. lxxii.

Narcissini olei spissamenta ita fiunt. Sex librę aspalathi cum se
 xtate tunduntur. olei eloti librę septuaginta cum vnciis quinq;
 assumuntur. Aspalathus aqua madefactus in tertia olei parte co
 quitur. quo exempto calamus quinq; libris & besse cum myrrhe
 gleba contunditur: cribratusq; ac vino veteri odorato immisus
 decoquitur. simulac autē cū iis efferbuerit: eximitur. refrigeratum
 oleum excolatur: cuius portio in labellum mittitur. flores narcis
 si q; plurimi coniciuntur. qui bidui spatio vt in susino dictum est:
 permoti exprimuntur. oleum subinde decapulandum. siquidem
 celerrime putredinem sentit. Valet hoc ad emolliēdas vuluę duri
 cias. præclisioneq;: sed capitis dolores facit.

De crocini olei compositione.

Cap. lxxiii.

QUoniam crocinum componere uoles: prius olei ut in susino diximus: spissamenta facies eisdem ponderibus & mensuris. cuius olei libras tres & semissem: croci unciam unam assumes. idemdem in die in ueto. & sexta die quam hoc assiduo peregeris: oleum a croco colis in cernito. eidem croco parem olei modum adicio. moue triduo. dein contuse myrrhe atque cribrate drachmas quadraginta permisceto: & in pila agitando recondito. Aliqui parem cyprini portionem oleo aromatibus ad crocinum imbuto adiciunt. Optimum est quod a bunde crocum spirat: in medendi usu expetitur. proximum quod myrrham refert. Calfacit. somnum allicit. quare per se per phreniticis subuenit. aut per fusum aut naribus admotum aut illitum. pus mouet. ulcera purgat. contra uulnura duricias atque preclusiones: & ulcera que cacethe vocantur predest. cum croco. cera. medulla. duplicato olei pondere. concoquit enim. emollit. humectat. & permulcet. ad oculorum glaucitates ex aqua illinitur. Huic autem simile est butyrium. onychium & styracium. que & si nominibus distant: uiribus & compositione cognata sunt.

De cyprini spissamento & olei compositione. Cap. lxxiiii.

Oleum omphacium eloti pars una. aque celestis dimidium. cuius una parte oleum diluitur: altera adiciendis odoramentis ammiscetur. dein assumptis aspalathi libris quinque & semisse. calami libris sex & semisse. myrrhe libra una. cardamomi libris tribus & dodrate. olei libris nouem & unciis quinque. Aspalathus tusus & aqua affusus decoquitur in oleo: donec efferuescat. myrrha autem uisno uetere odorifero subacta. contusaque: calamus digeritur in officinas: que excepto aspalatho immittuntur. & ubi efferuerint: sublato alieno oleo percolatur. cardamomum tusum reliqua aqua aspersum infunditur. spatha agitur: nulla dum refrixerit interpellatione. Post hec colato oleo: in viginti octo libras olei. floris lignisri quod cyprum uocat: sex & quadraginta libras cum besse instillatur. que sufficenter madefacta per sportulam exprimuntur. quod si copiosius desideretur: idem florum pondus iniectum simili modo prematur. & iterum aut tertio si quis uelit madefacere: poterit: & ita reddetur efficacius. Eligi oportet bonum: quod cum odoris suauitate nares feriat. aliqui cinnamomum addunt. calfacit. emollit. uenarum spiracula laxat. uulnura neruorumque uitiis conuenit. pleuritis fractisque. per se uel cerato im-

mistum. malagmatis imponi solet. que opisthotonicis. angina laborantibus. inflammationiq; inguinum opitulatur. item acopis.

De irini spiffamento.

Cap. lxxv.

Spathe quam minutissime contuse sex libras cum besse in tribus & septuaginta libris & quincunce olei æreo vase additis decem aquæ heminis incoquito: quoad odorẽ acceperit. postea in craterem melle oblitũ colato. ex eo aromatis imbnto oleo. irinum primo temperatur macerata iride: vt scripsimus. Sed alia est componendi ratio. in olei septuaginta libris & quincunce xylobalsami vt dictum est contusi libras quinque et sextantem excoquito. postea detracto xylobalsamo nouem libras & dextantem adis cito. & myrrhe glebam vetere vino odorato perfusam. & in olei odoribus imbuti quattuordecim libris tantumdem tnsæ iridis binis diebus ac noctibus madefacito. strenue & vehementer distringito. quod si vis validius fieri: par pondus iterum ac tertio maceratum exprinuto. Longe optimum est: quod solam irin olet. quale est in perge. in pamphilia. & elide achaicæ natum. Vim habet calfactoriam: atq; emollientem. crustas adimit. fordida vlcera & prurida purgat. confert foeminis vuluæ affectionibus ebnoxis. item inflammationibus eiusdem atq; præclusionibus. partus efficit. hæmorrhoidas laxat. contra aurium sonitus ex aceto ruta & amaris nucibus prodest. diuturnis destillationibus naribus illitum: & contra graueolentia earum vlcera. quas ozenas vocant: auxiliatur. aluum purgat cyathus epotus. facit ad ilei cruciatus. urinam mouet. difficiles vomitiones adiuuat perunctis eo digitis & immisissis. veliis que ad vomitum ciendum induntur. anginæ etiam illiuitur: aut ex aqua mulsa gargarisatur. item contra faucium scabriciam. datur iis qui cicutam. coriandrum. aut venena fungorum hanferunt.

De gleucini compositione.

Cap. lxxvi.

Gleucinum absolute constat omphacino. iunco. calamo. celtica nardo. spatha. aspalatho. fertula campana. costo. & musso. circumdati interim vinaceis vase: quod aromata vinum & oleum conceperat. tricenis diebus bis in die mouetur. postea expressum oleum reconditur. Calfacit. emollit. cohibet. rigoribus & nerno rum vuluæq; vitis auxiliatur. omni acopo iuuantius: quippe quod emolliat.

De amaracino

Cap. lxxvii.

Maracinum longe optimum in cyfico fieri solet ex omphaci no & balauino. spissamentis e xylobalsamo. iunco odorato. & calamo factis. ascitaq; suauitate costi. amomi. nardi. casie. carpo balsami & myrrhe odoribus. Aliqui quo preciosius fiat: cinnamomum addunt. mel autem & vinum assumuntur. hoc in vasorum illitionem: illud ad cogendas tusorum aromatum offas. Amaracinum calfacit. soporem mouet. venarum spiracula laxat. emollit. feruorem excitat. urinā cit. putridis vlceribus ac fistulis perq; vtile. nec non humentibus herniis: postq; medica manus operā suā impenderit. crustas. & tetra vlcera que theriomata vocāt: rumpit. difficilī vrine illita sede: & eius inflammationibus auxilatur. hemorrhoidas illitu soluit vluē subditum menstruos cursus euocat. duricias ac vluē tumores discutit. vulneratis neruis lacertisq; cōfert leniter astringentibus madefactum & impositum.

Actitabatur olim megalinuz: sed nūc compositio exoleuit & prorsus obliterata est. cuius ad historię complementum meminisse non fuit alienum. Mistura cum amaracino eadem erat: sed resina exuperabat: excelebatq; quare leuiter emolliebat. resina vnguentis neq; tute lenēq; voluptatis gratia adiciebatur: sed coloris crassamētisq; causa. Ea tātis per coquebatur: dum desineret ole re. cuius coquendę ratio declarabitur: dum de resina differemus.

De hedycroo.

Cap. lxxix.

Quod hedycroon vocant: in coo fieri solet. eisdem peditum viribus & misturis quibus amaracinum: sed suauius spirat.

De metopio.

Cap. lxxx.

It in ægypto vnguentum: quod metopion patrio nomine appellatur proter galbani inistionem. nā lignum in quo galbanum enascitur: metopion vocāt. Constat amaris nucibus. omphacino oleo. cardamomo. odorato iunco. calamo. melle. vino. myrrha. balsami semine. galbano & resina. Probatum pingue. graui odore: quod magis cardamomū & myrrhā q; galbanum resipiat. Calfacit vehementer. & adurit. atq; extrahit. ora venarum appetit. vlcera purgat. ad precisos neruos & lacertos. ad hernias putri humore contractas efficax est. ceratisq; & malagnatis inseritur. rigoribus. conuulsisq;. presertim quibus ceruix in scapulas deiecta & retrorsum contracta est: vtile habetur. sudores cit. vluē spirat.

cula laxat: & eiusdem duricias discutit. In summa molliendi naturam habet.

De mendefio. Cap. lxxd

Mendesium constat balanino oleo. myrrha. cassia. & resina. Aliq tamē post singulorum pōdera cinnamomi exiguum addūt nullo cōpedio. nā q̄ simul cōtrita nō fuere: viz nullā exhibēt. simis lē metopio viz obtinet: sed iferforē multo. De stacte. C. lxxii.

Stacte vocatur pinguitudo recētis myrrhē cum exigua aqua stuxē & organo expressē. Ea perquā odorata ac p̄ciosa est. at q̄ vnguenturū per se facit stacte nominatū. maxime probatur: q̄ nullā olei mistionem admisit. cuius minima portio compos est v̄rium plurimarum. Vm myrrhē calidis vnguentis correspondentem habet.

De cinnamomino. Cap. lxxiii.

Cinnamominum e balanino oleo & xylobalsami. calami. turci odorati spissamētis atq; cinnamomi & seminis balsamini suauitate quadruplaq; myrrhē ad cinnamomum portione cōstat. mel ad cogenda omnia adūcitur. Laudatur acre. molli odore. plane myrrhā redolens. crassum. odoratnm. gustu perquā amaro. id non a resina sed myrrha crassitudinem obtinuit. resina enim neq; amaritudinem p̄ebet: neq; vllā odoris gratiā adūcit. Vm habet admodum acrem. amarā. & calfacientem. itaq; ora venarum aperit. calfacit. discutit. dissipat. humores & spiritū attrahit. caput aggrauat. contra vultū vitia cum duplo oleo. cera. & medulla effi cax est. Ita enim fere acrimonia exolescit: & quēdā emolliendi vis contrahitur. alioqui adurit: & p̄ ceteris vnguentis indurat. facit mirum in modum ad fistulas: & vlcera quæ putredinis vitium ferunt. item ad hernias humidiores. carbūculos. febrium rigores. tremores gangrænasq; cum cardamomo. aduersus serpentium morsus. illinitur. scorpionum & phalangorum ictibus cum tritis grossis imponitur.

De nardino vnguento. Cap. lxxiiii.

Ratio nardini faciundi euariat. nā aut malabathrino folio: aut sine eo fit. Complurimū autem balanino oleo aut omphacis no iuncus odoratū spissamētī gratia adūcitur: sicuti propter odoris suauitatem costus. amomum. nardum. myrrha. balsamū. Laudatur tenue. non acre. nardi aut amomi odorem referens. Vis ei extenuās. acris. expurgat. excalfacit. humorem extenuat. hoc liquidum est: nec habet strigmenti crassitudinem. nisi resinā recipiat. Fit etiā simplex ex omphacio oleo. iūco. calamo. costo. & nardo.

De medicinali materia.

De malabathrino. Cap. lxxv.

Malabathrinum spissamenta nardini habet. insuper myrrha additur. quod de causa calcit crocino. aut amaracino viribus correspondens.

De iasmino. Cap. lxxvi.

Apuđ perfas sit. quod iasuinum cognominatur ex albis floribus violę: quorum sextans in italicū sextarū sesamini olei de mittitur. violis vt in lilino diximus vicissim permutatis. apud perfas inter epuladum vsurpatur odoris causa. nā toti corpori conuenit: presertim cum in balneas descēsum est. sed his opitulatur corporibus quę calcificationē laxationemquę desiderāt. grauius enim spirat: quę vt libenter a plerisque recipiatur.

De Myrrha. Cap. lxxvii.

Myrtha lachryma est arboris: quę in arabia gignitur egypticę spinę non dissimilis: e cuius vulnere defluit lachryma in subiectas tegetes. Alia circū caudicē cōcrefcit. Dicitur ex his aliqua pediasmos. prepinguis. qua expressa stacte emittitur. Alia gabię rea. pinguisima. leto & pingui solo nascens. ea copiosam sudat stactem. Omnis prima est: quę troglodytica appellatur: accepto cognomine ab tractu in quo prouenit. splēdēs. subuiridis. ac mordens. Quinetā legitur tenuis quedam. quę troglodyticę secunda est bdeli modo mollis: verum odore grauiuscula. apricis nascēs. alia caucalis cognominatur scabra preter modū. nigra. & retorrida. omniū deterrima: quę ergasima dicitur. pingui carens. cauo sit tu obducta. acris. ad gūmis imaginem vergens & viribus eius proxima. improbatur amine cognomine. exiis passilli sit: sed e pinguis & odorati. e siccoribus haud quāquā pingues & inodorati. minus viribus pollet: quę oleū non amisit: cum in passillos digere batur. adulteratur macerato gūmi aqua: in qua myrrha maouerit. eligenda est recens. squallore obsita. leuis. vndiq; concolor: quę contracta internatos quasi vngues. cādidos & læues ossēdat. minutis glebis. amara. acris. odorata. calcaciēs. superuacua & inutilis est grauis. coloris piceī. calcacit. cohibet. soporē gignit. siccac. astringit. vultū emollit. & preclusam laxat. menses & partus celeriter extrahit cum absinthio. lupinorū cremore. vel succu rute admota. tuberculo fabę deuoratur in vetere tussi. orthopnoea. in laterū pectorisquę doloribus. in alui profluuiō & dysenteria. rigores discutit duabus horis ante febrium accessiones

fabę magnitudine pota cum pipere & aqua. subdita lingue liqua-
taq; scabriciem arterię expolit. et densam vocę expedit. ventris ti-
neas enecat. contra grauem oris halitū māditur. et aduersus alas-
rum tedia cum liquido alumine illinitur. gingiuas & dentes stabili-
lit colluto cū vino & oleo ore. vulnera capitis illitu glutinat. mede-
tur fractis auribus ac ossibus nudatis perūcta cum cochleę carnis-
bus. item purulentis auribus inflāmatiq; cū meconio castorio &
glaucio. ad varos autē cum cassia & melle illinitur. impetigines ex
aceto purgat. defluentes capillos cum ladano & vino myrteo illi-
ta firmat. diuturnas distillationes lenit illitis pinna uaribus. oculo-
rum vlcera cōplet. albugines tollit. caliginem discutit. scabriciem
leuigat. fit e myrrba perinde atq; thure fuligo: & vt postea ostens-
demus: ad eadem conueniens.

De Beotica myrrha. Cap. lxxviii.

Beotica myrrha dissecta radix est arboris cuiusdam in beotia
nascentis. Mellor est que myrrham odore representat. Vis ei
calfactoria inest. emollit discutitq; suffimentis commodissime in-
feritur.

De styrace. Cap. lxxix.

Styrax lachryma est arboris malo cotoneę similis. Prefertur
sordescens. flavus. resinofus. albicantibus grumis. q̄ pluris-
imum in sua odoris gratia permanens: qui dum mollitur: melle-
um liquorem reddit: qualis e castabala vrbe. pissidia. & cilicia des-
uehitur. Deterior niger. furfurosus. canoq; situ obductus. ceter-
um lachryma inuenitur gummisum similitudine perlucida & my-
rrhę emula: verum per pauca manat. Adulteratur ligni scobe quā
vermiculi erodentes excusserunt. melle & iridis crassamento &
quibusdam aliis. Alii cęram aut adipem odoribus imbntum flas-
grātissimis solibus cū styrace subigūt. & per laxa cribrī foramina
in frigida aqua vermiculos exprimūt: venūdantq;. Styracē hunc
quoniā in vermiculorū speciē cōtrahatur: scoleciten cogitomināt
quē tanq; syncerū imperiti approbāt: nō animaduertetes ad pre-
cipuā odoris fragratiā, siquidē acer admodū est: qui adulterationis
vicio caret. Styrax calfacit. emollit. et concoquit. Medetur tussi.
distillationibus. rauedini. grauedini. et retusę voci. vulnē preclu-
sę duricię laboranti conuenit. cit menses potu apposituq; al-
num leuiter mollit: si exiguum cum resina terebinthina bibatur.

miscetur vtiliter discutientibus malagmatis a copisq;. Adoletur autem: & igni torretur: vt fiat ex eo veluti ex ture fuligo: ad eadem conueniens ad que thuris fuligo. ex eo etiã in syria syracinum oleum componitur: quod calfacit vehemẽter: & emollit: verũ caput dolore afficit. adgrauatq;. & saporẽ adfert. De bdello. C.lxxx.

Bdelium alii bolchon appellãt. alii madelcon. lachryma est saracenice arboris. Probaturn gustu amarum. tràstucidum tauri in glutinis in morem. intus pingue. liquefcens facile. ligni ac fordis expers. suffitu odoratum. vngui simile. Est etiãnum bdeli genus sordidum. nigrum. in offas conuolutum. aspalathi odore. ex india aduectum. Defertur etiã a petra oppido siccum. resinofum. liuescens. sed facultate secundum. Adulteratur gummi: sed ita vitatum non perinde gustui amaritudinem representat. nec vsq; ad eo suffitionibus odoratum. Calfacit & emollit. duricias & turgentia guttura humidafq; hernias discutit cum ieiuna saliuã impositum. vulue spiracula laxat appositu & suffitu. & partus humiditatesq; omnes extrahit. calculos potu cõminuit. vrinã mouet. tussientibus. a serpente percussis vtilissime datur. valet adrupta. vulsã. intentas laterum membranas & discursãtes spiritus. malagmatis inseritur. q̃ cõtra duricias & neruorũ nodos p̃fũt. Cõtusũ resoluũtur affuso vino aut aqua calida. De thure. Cap. lxxx.

Thus in ea gignitur arabia: que thurifera cognominatur. Primum tenet in eo genere masculum. stagonias appellatum suapte natura rotundum. tale autem indiuiduũ est. cãdidum. cum frãgitur intus pingue. in suffitu statim ardens. indicum vero fuluescit: & colore liuet. sed rotundum industria factitãt. nã in quadrãgulares formas dissectum doliis versant: donec rotunditatem contrahat. verum huiusmodi thus tempore flauescit: quod atomum aut syagrum appellãt. secundum locum habet arabicũ. & in snylo nascens: quod aliqui copiscum vocãt. minus multo & fuluũ. Est & genus aliud cui amytx cognomen est. alioqui candidum. quod dum mollitur mastiches more digitis cedit. Adulteratur pini resina & gummi: quod facile deprehendi potest. siquidem suffitumini flãmam non eiaculatur: & resina in fumũ euanescit. thus vero statim ardet. Idem maleficium odor prodit. ad calfaciendum & astringendum pollet. oculorum caliginem discutit. caua vlcera complet: & ad cicatricem perducit. crueta vulnera glutinat: in fre

natq; sanguinis eruptiones. etiam si cerebri mēbranis effinat. vlcera que cacoethe vocatur: & sedis & reliquarū partū permulcet. tritū cū eo & lacte linamentū. fornicātes verrucas inter initia impetiginēsq; ex aceto & pice illitū tollit. ambusta igni peritionēsq; cū suillo adipe aut anserino. & vlcera in capite manātia cū nitro si infricetur: sanat. paronychis cū melle auribus fractis cū pice medetur. ad reliquos anrū dolores cū dulci vīno infunditur. in inflammationē a partu māmę cum cimolia & rosaceo magna vtilitate perunguntur: additur ad arterię vīscerūq; medicamēta. prodest sanguinis excreationi potum. sed in secūda valetudine haustum infantā monet: & largius cum vino potum interficit. In fictili mūdo thus crematur flagrāte glebula succēsum a lucerna: donec exuratur. post perfectā vītionem operire oportet: vsq; dum restinguatur. sic enim in cineres redigitur. aliqui ollulā æneo vase cauo circa medū perforato cingūt ad excipiendā fulliginē. vt in eius mentione mox ostendemus. Alii crudo fictili luto oblitō & in furnum indito cremāt. Fictili etiā nouo viuacibus pranis torretur: dum non amplius bullet. aut vaporē emittat. facile enim cōminuitur: quod perustum non est.

De cortice thuris. Cap. lxxxli.

Quæfertur thuris cortex crassus. pinguis. odoratus. recens. læuis. minime scaber. sine mēbranis. Adulteratur admissio pini aut nucis eius cortice: sed horū index ignis est. si quidē reliqui cortices suffiti nequaquā incenduntur: sed sine odore fumum eructant. Thuris vero cortex ardet: & cum odoris fragrantia vaporē eiacula tur. thuris modo vritur. et vis eadēque thuri: sed validior astringētiōq;. Quare cruentis excreationibus. vilius fluctione laborātibus in pello confert. ad caua oculorū vlcera. cicatrices. sordescēq; efficax est. tostus scabris lippitudinibus auxiliatur.

De manna thuris. Cap. lxxxlii.

Manna thuris probatur candore. micarum frequentia. & puritate. Vinū habet eandē quā et thus: sed inualidiusculā. sunt qui cribrata pini resina ac polline aut cortice thuris contusi adulterāt: sed hæc ignē deprehenduntur. Neq; enim eque suffiti aerius vaporē sed fuliginosum & impurū expult: & permistū suauē oleitice odoris virtus habet. De fuligine thuris. Cap. lxxxliii.

Fuliginem thuris sic facito. forcipicula lucernis accēsas singulatum thuris glebas in nouā fictilē ollam concauā imposito.

De medicinali materia.

& æreo vase in medio perforato deterfa diligenter forde obtegitur. aliã adinquetò in altero aut vtroq; labro fubiectis quaternũ digitorũ altitudine lapillis: quo facilius perfpici queat: fi vrantur. & qua locus capax fuerit: glebular alias fupposito: & antea quam prorfus prior gleba refingatur: aliã imponito: donec fufficientẽ fuliginẽ videaris aggregallẽ. Cõtinuo tamẽ externe ærameti partes ipõgia aqua frigida madefacta abftergãtur. ita enim tẽperato æris feruore fuligo omnis inherẽbit. quæ alioqui per lemitatẽ decidua thuris cineribus admifcetur. Derafa itaq; fuliginẽ. cinis cremati thuris feorfum fubftrahẽdus eft. idem opus quoad fatisfactũ tibi videbitur: obeundũ. oculorũ inflammations mitigat. fluctiofies fufpendit. vlcera purgat. caua explet. carcinomata fifit.

De fuliginis impofitione. Cap. lxxxv.

Simili modo e myrrha. refina. ftyrace. reliquisq; lachrymis fuit go excipitur ad eadẽ cõueniẽs.

De pinu & picea. Ca. lxxxvi.

Pinus & picea generi eide afcribũtur: fed quandã flagitant fpecies dierũ diftinctiones: arbores vulgo cognite. Quarũ cortex aftringit. pdefi triftus & illitus inter trigini. vlceribus summũ corpus occupãtibus. ambufusq; cum fpuma argenti & mãna. vlcera delicatolorum acrimonia recufantium cerato myrtino excepsus ad cicatricem perducit. triftus cum futorio atramento ferpẽtia cohibet. fuffitu partus & fecũdas elicit. potus aluum fifit. vris nam mouet. Folia eorum trita & illita in inflammationes leniũt. vulnẽra ab inflammatione vindicant. trita autem & decocta in aceto feruẽti collutione dentiũ dolores mulcẽt. hepaticis vtilia funt drachmæ pondere in aqua aut mulfa pota. Pinæ nucis cortex & folia potu eadẽ præftant. Teda particulatim fefta fi in aceto coquatur: & decocto dens collnatur: dolores leuat. Ex his etiã fit fpatha acoporũ pefforminq; cõpofitionibus idonea. Quinetiã earũ crematarum fuligo ad librariũ atramenti confectiõnem excipitur. ea circumfiftionibus efficaciffime imponitur: quibus palpebras ornãt. coloremq; mentiuntur. calliblephara græci vocant. arrosifis oculorum angulis. callofis glabrisq; genis. & collachrymationibus opitulatur. pityides appellantur pinorũ piceeq; fructus: qui in conis inueniũtur. vim aftrictoriã habet & aliq̃ptum exalfacientẽ tuffi & pectoris vitis auxiliantur per fe aut ex melle fumpti.

Liber primus.

De pineis nucibus. Cap. lxxxvii.

Nuces pineæ cum repurgatę mädütur: aut cū passo aut cucumeris semine bibuntur: vrinam cient. acrimonias in renibus aut vesica hebetant. stomachi rofiones leniunt datę cum portulacę succo. viriü infirmitatem roborant. corruptorü quoq; humorü labę obtundunt. Pineæ nuces recenter arboribus decerptę in passo frägütur: & decoctę vetuste tussi ac tabitudinĩ conferunt. si cotidie ex eo liquore terni cyathi bibätur.

De lentisco. Cap. lxxxviii.

Lentiscus nota arbor est: cui vis inest astringēdi. Semini enim. folio. ramo. cortici. radicibusq; cognate insunt vires. Liguamentum autē ita fieri solet. folia cortex & radix in aqua coquuntur. & vbi abüde cocta sunt: folia abiciuntur. aqua denuo coquitur: donec mellis habeat crassitudinē. Lentiscus sua astringēdi dote valet aduersus sanguinis reiectiones. alui profusiva. & dysenterias in potu. item cōtra eruptionem sanguinis e vulua & elusē aut sedis proidentia. in totü acacię & hypocyfidis vicem repręsentat. idem facit succus etritis foliis. Decoctum fotu caua explet. et fracta ossa ferruminat. vuluę fluctiones sistit. nomas arceat. vris nam pellic. motus dentiu collutione stabilis. Virentes furculi calamulorum vice dentibus repurgādis affricätur. sit e semine oleum quod prodest: cū qd astringi opus est.

De resina lentiscina. Cap. lxxxix.

Lentiscus resinam gignit: quę lentiscina cognominatur: & ab aliquibus mastiche. Pota utilis est sanguinem reicientibus. & tussi veteri. stomacho auxiliatur. sed ructum mouet. additur in detificia & illitiones faciei ad nitorem cutis conciliandum. palpebras oculis incommodas replicat. manducata halitum oris commendat. gingiuas contrahit. Optima & copiosissima in insulachio prouenit. Præfertur nitedulę modo resplendescens. & candore tyrrhenicę cęrę similis. adulta. friabilis. odorata. stridorem edens. Viridis autem inferior est. Adulteratur thuris resinęq; mistura.

De terebintho. Cap. xc.

Terebinthus cognita arbor est: cuius folia et semen & cortex astringunt: & ad eadē ad quę lentiscus conueniunt simili parata modo sumptaq; fructus esui aptus est: sed stomacho aduer-

fatur. excalfacit. vrinam mouet. venerem excitat. contra phalangiorū morsus cōuenienter in vino bibitur. Resina eius ex petra arabie oppido defertur. prouenit etiā in india. syria. cypro. aphrica & cycladibus insulis. Sed preualet cādida. periucida. vitreo colore & in ceruleū vergēte. odorata. terebinthū olens. terebinthina resinas omneis antecedit. proxima lentiscina & e pinu & abiete. has sequitur e picea et pineis nucibus resina. Natura omnib⁹ calfacere. mollire. discutere. expurgare. tussi ac tabi cōueniūt per se: aut in eclegmate ex melle. vitia pectoris expurgāt. vrinam cient. cruda concoquūt. ventrē emolliunt. palpebras cōmodissime replicant. lepras tollūt cum erugine ac sutorio atramento nitroq;. auribus saniem emanātibus. itē in pruritu genitaliū vtilis. malagmatis acopiscq; ammiscētur. laterū doloribus illitur aut appositu auxilio sunt.

De liquida resina e pinu & picea. Cap. xci.

Liquida resina e pinu & picea a gallia & hetruria conuehi solet atq; olim a colophone petebatur. hinc colophonse sibi cognometum vēdicauit. a galatia quoq; alpibus cōtermina: quā vernaculo nomine laricē appellāt incolę. ea in linctū magnopere prodest tussi veteri. colore inter se distant. siquidē alia cādida est. alia oleosa. alia mellei liquoris similitudine vt larigna. cupressus etiā liquida fundit resinā: que ad eadem pollet. Que vero spissarū generi ascribūtur: quedam ex pineis nucibus: alię abiete: alię picea & pinu exierunt. Eligi debet longe omniū odoratissima. transluscens nō ruffa. nec humida. quandā cere faciē prebens. & friabilis. e picea & abiete resinę ceteras antecēdunt. odoratę enim sunt: atq; thus odore imitantur. Prestantiores a pytiusa insula deferuntur: que secūdū hispaniā sita est. Sed que e picea: nucibus pineis & cupresso manarunt: nihil ad illas: nec tantis viribus potiuntur: verūtamen eorundē gratia vt ille sumi solēt. lentiscina terebinthina correspondet. Vritur resina omnis liquida in vase quadruple. capacitatis ad humorē: qui iufunditur. Itaq; resinę cōgius in duobus a que pluuię coquitur subiectis leuib⁹ prunis. resina assidue mouetur: donec omnis odor aboleatur: & friabilis & stridula reddatur: ac digstis cedat. ceterū vbi refrixit: iu sicile nō picatū quod aconitum vocāt id est non illitum: recōditur. Eiet etiā exiniū cādoris: si resina omnis eliquata precoletur: quo fœculenta sordes excernatur. vrūtur quoq; sine aq; primū leto igne. & vbi coire cœpe

rūt: maior carbonū strues supponitur. et triduo citra intermissio-
nem discoquuntur: vsq; dum suū odoris virus exierint. mox vt di-
ctum est reponūtur. Spissam vnus diei spacio decoxisse satis est.
vsq; odoratis malagmatibus. & acopis vnguentorum colora-
tionibus magnopere vtilles sunt. E resina perinde atq; thure fuli-
go excipitur ad circumlitiones idonea: quibus palpebras fucant.
& colorem mentiuntur. Prodest glabris genis. collachrymationi
bus. erosisq; oculorū angulis. ex ea fit atramentum scriptorium.

De pice liquida. Cap. xcii.

Pix liquida quam alii conum vocant: e pinguisimis pini pi-
ceaq; lignis congregatur. optima est splendens. syncera. læ-
uis. contra venena. phthisin. purulentam excreationem. tussē. sul-
piria. & pectoris humores qui difficile extussuntur: efficax est: ecle-
gmate cyathi mensura cū melle dato. tonsillarū & vuc inflammationes.
anginēq; vtiliter perunguntur. purulentis auribus infun-
ditur cum rosaceo. & illinitur cum trito sale serpentū morsibus.
adlecta vero pari cæra scabros vngues extricat. tubercula vulue &
duricias sedis discutit. cum farinaq; hordeacea & pueri impubis
vrina decocta strumas rumpit. cohibet vlcera que serpunt cū pi-
neo cortice aut sulphure aut fursibus illita. cæterū cum thuris
manna & cærato subductos vlcerū sinus conglutinat. rimis sedis
& pedū magno auxilio illinitur. vlcera replet: & cū melle purgat.
quin & cū vua passa & melle carbūculos & putrida vlcera emargi-
nat. erodentibus medicamentis quas septas vocant: probe im-
miscetur.

De picino oleo. Cap. xciii.

Pice fit quod pisselæon appellant separato liquore aquoso:
qui supernatat picis: sicut serum lactis. Nam expansa quam-
diu pix coquitur supra cortinam vellera madescunt: acceptoq; ha-
litu eius exprimuntur in vas. quas pix liquida præbet vtilitates.
Alopecias capillo replet cum farina hordeacea illitum: quibus &
liquida pix medetur. iunentorū vlcera scabiēq; emendat.

De fuligine liquida picis. Cap. xciiii.

Hoc modo e liquida pice fuligo. in lucerna noua que elly-
chnium habeat: nonnihil picis incendito: lucernamq; fictili
vase in clibani speciem conformato superius in angustum fornica-
to inferius perforato: vt clibani esse solent: operito. & adoleri si-
nito. consumptoq; liquore nouum infundito: quo ad sufficiētem

De medicinali materia.

vsui fuliginem collegeris. Vis ei adstringens acrisq;. vsui est ad pigmenta quibus palpebras linunt & veniunt: & ad circunlitiones: item vbi glabris genis pilos restitui oportet. ad imbecilles lachrymososq; oculos. insuper ad eorundem vlcera non inuitilis est.

De sicca pice.

Capitulum. xcv.

Iquida pix decocta in spissam coit: quam vocant aliqui palimpissam: quo in genere quedam visci modo lentescit boscas cognominata. altera sicca est. Probat purapinis. odorata. subrusta. resinosa. Galfactoriam vim habet. dura emollit. pus mouet. tubercula panosq; discutit. vlcera replet. vulnerarum medicaminibus commode permiscetur.

De zopissa.

Capitulum. xcvi.

Opissam aliqui innt derasam nauibus resinam cum cera. quam alii apochyma appellant. Ea dissipandi naturam habet: quoniam marino sale macerata sit. alii pinetam resinam hoc nomine vocauerunt.

De bitumine.

Capitulum. xcviij.

Bitumen iudaicum ceteris anteponitur. Cuius probatio est: vt purpureo modo splendeat: sitq; graue: ac validum odore vibret. Nigrum autem & sordidum vitiosum est. Adulteratur pice. gignitur in foenice. babylone. zacintho. & sydone. Liquidum inuenitur in agragrantino sicilię fontibus innatas: quo vtuntur ad lucernarum lumina olei vice. hallucinantur qui id sicilicum oleum nominant. namq; liquidum bituminis genus esse constat.

De pissalphaltis. Capitulum. xcviij.

Ascitur in appolloniata agro circa epidamnũ que pissalphaltos appellatur. ea cerauiis montibus deuoluta impetu fluminis rapitur: estq; in littus expulsa illic coacta in glebas. mistam bitumini picem redolet.

De naphtha. Capitulum. xcix.

Naphtham vocant babylonii bituminis colamen colore candidum. inuenitur etiam nigrum. Vis ei ignium rapax: ita vt ex spacio protinus in eam transiliant. Ad suffusiones oculorum & albugines utilis. bitumen omne discutit. glutinat. emollit. ab inflammatione tuetur. vuluarum proidentia strangulationesq; olfactu. suffitu. imposito. euendat. comitiales morbos suffitum deprehendit gagatis lapidis more. purgationes mu

lierum cum vino & castorio potum elicit. tussim veterem & anhelitum adiuuat. serpentium moribus coxendicum laterumq; doloribus auxiliatur. datur coeliacs in catapotio denorandum. cum aceto potum discutit sanguinem concretum. dysentericis cum ptisanali quatum infunditur. distillationibus suffitione medetur. mitigat dentium dolores oblitum. cæterum pilos incommodos sic cum replicat specillo inpositum. concalsactum autem & cum farina hordeacea nitro & cera illitum podagris. articulorum doloribus. lethargicisq; prodest. pissasphaltos eadem quæ plæ & bitumē si misceantur: potest.

De cupresso. Cap. c.

Cupressus refrigerat & astringit. Cusis folia ex passo & ex aqua myrrha velicæ rheumatismis & vrinæ difficultati auxiliantur. pilulæ autem ex vino tusæ in dysenteria. alui fluxione. tussi. & orthopnoæa. aut si reiciatur sanguis: conuenientissime bibuntur. earum decoctum eosdem præbet effectus. tusæ cum fico duricias emolliunt. narumq; polypo medentur. in aceto coctæ & cum lupinis detritæ scabros vngues efficiunt. hernias intestinorum prolapsu erumpentes illitu reprimunt. folia eadem præstant. pilulæ cum arboris coma suffitæ. culices abigere existimantur. folia trita & inposita vulnera conglutinant: sanguinem suppressant. capillum ex aceto tingunt. illinuntur per se aut cum poleontæ ignibus sacris. vlceribus quæ serpunt. carbunculis. & oculorū inflammationibus. admota cum cærato stomachum corroborant.

De iunipero parua. Cap. ci.

Iuniperum parua græci arceuthida. aliqui mnestheum. alii acatalidem. ægyptii libinum. galli supicellum. romani iuniperum vocant. Eius duo genera. altera maior. altera minor. Vtraq; acris est. exalfacit. & vrinam mouet. accensa serpentes fugat. baccarum nonnullæ nucis iuglandis magnitudine nonnunquam grandescere. aliæ nucem ponticam æquare inueniuntur. rotundæ. odoratæ. in mandendo dulces. subamaræ. quæ archentidis etiã nomē id est iuniperi retinuerūt. Modice calfaciunt & astringunt. stomacho viles. cōtra pectoris vitia. tussim. inflatiōes. tormina & serpētū ictus efficacissime bibuntur. vrinā ciēt. vnde ruptis cōuulsis. & vulne strāgulatui subueniūt. Folia acrimoniã habent. Ideo tam ipsa q̄ eorum succum ex vino contra viperarum

De medicinali materia.

morsus illini: aut bibi prodest. corticis cinis cum aqua illitus lepras eximit. ramenta ligni deuorata interficiunt.

De iunipero magna. Capitu. cii.

Iuniperus magna: quam aliqui syluestrem cupressum appellant: alii miresthemum: alii acateram: romani iuniperum: vulgo cognita est. cupresso assimilis. asperis maritimisq; locis plerumq; nascitur: easdem quas supradicta vires habens.

De herba sabina. Capitu. ciii.

Grecis brathy. aliis baryton. aliis baron. romanis herba sabina appellatur. Duorum generum est. vna foliis cupresso similis. spinis horridior. graniter olens. acris & feruens. Arbor est coarctæ breuitatis. que sese magis in latitudinem fundit. huius foliis nonnulli pro suffitu vtuntur. Altera tamaricæ folio similis est. vtriusq; folia nomas sistunt. collectiones illitu mitigant. & cum melle nigricias sordesq; repurgant. carbunculos cum vino potantur. sanguinem per vrinam eliciunt. partus apposita extrahunt: & suffitu idem præstant: vnguentis calfacientibus immiscentur & priuatim glucino.

De cedro.

Cap. ciiii.

Cedrus arbor magna est. ex qua picem colligunt: que cedria vocatur. iuniperi modo baccas parit. baccarum myrti magnitudine rotundas.

De cedria.

Cap. cv.

Cedria optima est crassa. perlucida. valdi odoris. que dum effusa funditur: guttatim non dissipata coit. Cui ea vis inest: vt defuncta corpora conseruet: & viuentia corrumpat. Qua ex causa mortuorum vitam aliqui appellauere. vestimenta quoq; & pelles eximia calfaciendi & siccandi dote. corrumpit. Magni ad ocularia medicamenta vsus. quippe illita oculis claritatem affert. albugines cataricesq; detergit. instillata autem cum aceto vermes aurium necat. cum hyssopi decocto infusa sonitus sibilosq; sedat. canis dentium indita eos frangit. & dolores leuat. quapropter cum aceto coluere eosdem prodest. peruncto ante coitum genitalium abortiuum fieri constat. angine ea perunguntur. tonsillarum inflammationibus. auxilio est. lentes pediculosq; illitu enecat. cerastæ moribus cum sale imposita subuenit. contra hausta leporis marini venena in passo sumpta auxiliatur. in elephantia aut linctu. aut perunctio ne proficit. pulmonum vlcera purgat. & si cyathus eius sorbeatur.

tur: perfanat. tincas & cætera ventris animalia necat. infusa pars
tus extrahit. Fit & oleum a cedria separatum dum coquitur velle
ribus supra halitum eius expassis: vt in pice. eiusdem ad omnia
vius. priuatim vehementer perunctum scabiem quadrupedum.
canum. boumq; perfanat. Inhærentes ricinos enecat. vlcera que
ex tonsura accorperunt: ad cicatrices perducit.

De cedride. Capitu. cvi.

QEdrides cedri fructus vocantur. calfactoriam vim habent. sto
macho aduersantur. auxilio sunt tussi. conuulsis. ruptis. strâs
gursæ. menses ciunt ex polline piperis poti. contra haustum les
porem marinum in vino sumuntur. serpentes fugantur. perun
cto ex adipè ceruino aut medulla corpore. in antidota adduntur.
fuliginem quomodo ex pice congeri oportet: que eandem quâ
picea fuligo vim præbet.

De lauro. Cap. cvii.

LAurus quædam tenui folio constat: altera latiore. vtraq; ex
calfactoriam naturam habet & emollientem. vnde decoctum
earum in muliebres infessus additum vuluæ & vesicæ vitis cori
uenit. Virentia folia sensim substringunt. illita quoq; vesparum
apiumq; ictibus opitulatur. eadem cum polenta aut pane illita
inflammationem omnem mitigant: sed pota stomachum effun
dunt: & vomitiones mouent.

De baccis lauri. Capitu. cviii.

LAuri baccæ magis q̄ folia calfaciunt. Ergo in eclegmate cus
melle vel passo profunt tabi. orthopnoçæ & omnibus tho
racis rheumatismis. contra scorpionum ictus ex vino bibuntur.
vitilignes emaculant. Succus baccarum vtilissime aurium dolori
& grauitati insillatur. cum vino vetere & rosaceo. In medicameri
ta autem adiciuntur que neruorum lassitudines reficiunt: ac opa
vocant: & ad vnguenta que calfaciant & discutiant. Cortes radi
cis calculos rumpit. partus necat. hepaticis prodest tribus obo
lis in vino odorato potus.

De platano. Cap. cix.

TEnerrima platani folia in vino decocta mox illita oculorum
fluuctiones sistunt. Tumores & inflammationes leuant. deco
ctus cortex in aceto dentes in dolore colluit. virides pilule in vi
no potè serpentium morsibus auxiliantur. excepte autem adis
pe igni ambusta sanant. incidens foliorum pilularumq; lanugo
oculos & aures defendit.

De fraxino. Cap. cx.

De medicinali materia.

Raxinus arbor nota est: cuius folia cum succo peruncta aut
ex vino pota viperarum scorbis auxiliantur. corticis cinis ex
aqua illitus lepras eximit. ramenta scobemq; potu perniciem af-
ferre traduntur. De populo alba. Cap. cxl.

Potus albę populi cortex vncie vnius pondere ischiadis
cis ac vrine stillicidio prodest. abortinum fieri tradunt:
si cum mulino rene bibatur. folia quoq; cum vino post
purgationes pota idem prestare produntur. Tepens fo-
liorum succus vtiliter aurium dolori instillatur. pilule que primo
foliorum partu exsiliunt: illitę cum melle oculorum hebetudini
medentur. Memoriae prodiderunt corticem albę populi partis-
culatim casum & sulcis stercoreatis mandatum omni tempore au-
ni edules fungos proferre.

De macere. Cap. cxlii.

Acer ex barbaria aduchitur. cortex flauescens. crassus. gu-
stu perq; astringens. qui contra cruentas excreationes. dysen-
terias. & alui fluxiones bibitur. De ulmo. Cap. cxlii.

Ulmi & folia & cortex & rami vim habent spissandi. Folia tri-
ta ex aceto ad lepras efficaciter illinuntur. Vnlnera glutinat.
Sed multo magis corticis tilia: si fasciæ loco inorqueatur. nam lo-
ri more flecti potest. Crassior cortex in vino aut aqua vnciatim
potus. pituitas trahit. fracta ossa celerius solidescunt: si decocto
foliorum corticis aut radicis foueantur. Humor in folliculis enat-
cens prima germis eruptione cuti illitus nitorem inducit: faciē
q; splendidiorem prestat. qui dum siccatur. in animalia abit: quę
culicum formam gerunt. Folia cum tenerescunt: holerum more
ad obsonia vsurpantur. De lignorum marcore. Cap. cxliii.

Incidens caudicibus lignisq; veteribus caries congeritur: que
farine modo illita. vlcera purgat. & ad cicatricem perducit. ser-
pentia cohibet: si cum pari aniso & vino subacta lintisq; imposi-
ta illinatur. De populo nigra. Cap. cxv.

Populi nigre folia cū aceto illita magna vtilitate podagricis
doloribus illinuntur. Resinā populus fundit: que in malagma
ta additur. semē potū ex aceto comitialibus vtile est. lachrymā cō-
memorāt: quei padū annē defluat: durari ac cosse in succinū: qđ
electrū vocāt. allī chrysochorō. Id atritu iucūdū odorē spirat: & an-
rū colore imitatur. tritū potūq; stomachi vtriusq; fluxiones sistit.

De harundine.

Cap. cxvi.

IN harundinum genere quedam nastos vocatur: ex qua sagitta factitari solent. Alia femina qua tibiarum ligulas efficiunt. Alia quod fistulis addita sit: syringias: cui multum inest carnis crebris cineta geniculis: ad librorum conscriptionem accommodata. Alia crassa. concava. apud amnes nasces: que a quibusdam cypria: ab aliis donax appellatur. Alia phragmites seu vallatoria. gracilis. candida. vulgo cognita: cuius trita radix per se. aut cum bulbis suis illita: spicula aculeosque corpore extrahit. luxata. lumborumque dolores cum aceto mulcet. viridia folia tusa & imposita ignibus sacris medetur & ceteris inflammationibus. corticis cinere peruncta cum aceto alopecie sanatur. Panicule lanugo si aures intraverit: exsurdatur. eundem effectum implet harundo que cypria dicitur. De papyro. Ca. cxvii.

Papyrus qua charte fiunt: nullis non cognita precipue in medicina utilitatis ad laxandas fistulas. Mada facta lino inuoluitur usque dum inauerit. constricta enim atque immissa inhiatum humore completur: & intumescendo fistulas aperit. Habet nescio quid alimentum radix. itaque aegyptii eam mandunt succum tantum deuorantes: & mansam expuunt. ipsis radiabus pro ligno utuntur. Crema tere papyri cinis depascentia vlcera cum omnium partium: tumoris maxime cohibet. verum melius id combusta charta prestat.

De myrica.

Cap. cxviii.

Myrice seu tamarix arbor vulgo cognita est. cum apud pingras & stagnantes aquas enascatur: fructum quasi florem ferrens compage muscosum. Aegyptus syriaque alteram gignunt meliorem syluestri cetera similem. Fructum parit gallae proximum. inaequaliter. asperum gustu: quo conuenienter utimur vice gallicae in medicaminibus oculorum orisque. Datur cruentum excreatio ni in potu. & coeliacis. & contra profluua foeminarum. regium morbum. et phalangiorum morsus illitus tumores inhihet. Cortex in eisdem usus adhibetur. Decoctum foliorum cum vino potum lenem. ad dolorem dentium in collutionibus salutare. & mulieribus fluxioni vulvae opportunius in defensionibus. phthiriasi lendibusque circumfusum prodest. Abundantiam foeminarum sistit impositus arboris cinis. Potorios calices e caudice lienosis moluntur: quo datus in his potus proficiat.

De erica.

Capitu. cxix.

De medicinali materia.

Rica fruticosa arbor myricæ similis. longeminor. cuius flos
re apes reprobum mel efficiunt. Tam flos quam coma ser-
pentium ictibus illitu medetur.

De acalide. Capitu. cxx.

Hacalis fructus est nascentis in ægypto fruticis. seminis my-
ricæ quadam tenuis similis: cuius aqua in aqua maduerit: ad
collyria additur: quæ ad excitandam oculorum aciem conue-
niunt.

De rhamno. Capitu. cxxi.

Rhamnum alii persephonion vocant. alii leucacantham. ro-
mani spinam albam aut cerualem. Aphriatadum. rhamnus
fruticat in sepius ramos ferens rectos & aculeos in acutæ spinæ
modum. foliis paruis. oblongis. suppinguibus. teneris. Alterum
ei genus candidius. Tertium nigrioribus latioribusq; foliis con-
stat & quadam tenuis rubentibus: cuius rami quinum cubitorum
longitudinem implent infirrioribus horrentes spinis inuocen-
tioribusq; Fructum edit latum. candidum. tenuem veluti follicu-
lum hastulæ regie similem. Omnium folia igni sacro & serpenti-
bus vlcereb⁹ efficaciter illiuntur. Fama est ramos huius valuis se-
nestriue inpositos veneficia depellere.

De halimo. Capitu. cxxii.

Halimum alii damasonium vocant. alii erymon. alii brettan-
cam. alii rhabdion. alii basilion. magi mercurii basim aut ossi-
ridis diadema. alii elystephanon aut sacrum caulem. pythagoras
anthenoros. ægyptii asontiri: alii asphen. alii asealuri. alii asariphæ
latini albutium aut ampeluciam. Halimus frutex est sepius
idoneus similis rhamno. siue spinis. foliis oleæ sed latioribus. Nas-
citur in sepius & maritimis. Folia decoquuntur ciborum gra-
tia. Radix conuulsa. rupta. torminaq; mitigat dragmæ pondere in
aqua mulla pota. eadem lactis vbertatem facit.

De paluro. Capitu. cxxiii.

Palurus frutex cognoscitur aculeatus. durus: cuius semine pin-
gue & fuliginosum inuenitur: quod potum tussi opitulatur.
vesice calculos comminuit. serpentium ictibus aduersatur. folia
& radix astrictoriam vim habent. Quorum decoctum potu alius
sistit. vrinam trahit. contra venena & serpentium morsus auxi-
liatur. Radix recentia tubercula. tumoresq; omnes discutit. tri-
ta & inposita.

De acuta spina. Cap. cxxiii.

Hæta spina quam pyrinā aut pityanthen aliqui vocāt: arbor est pyraastro similis. spinosa & minor. Baccas profert myrti. plenas. rubras. fragiles. & intus nucleū. radicē multitudine alte descēdentē. Huius bacce potu aut cibo alui profluū & abundantiæ fœminarū sistunt. Radix illita aculeos & spicula extrahit. a bortū fieri tradunt. si ter radice vēter aut sensim feriatur: aut perūgatur.

De rubo canis. Cap. cxxv.

Rutex est arboris instar rubo longe maior. Folia fert multo latiora myrto firmis circa ramos spinis. flore candido. fructu oblongo. nucleo oliuę simili: qui per maturitatē fuluescit: & flores inulos intus cōtinet. Fructus exēptis interioribus floccis arefactus aluum sistit. seruefacti enim in vino mox poti arteriā infestāt.

De ligustro. Cap. cxxvi.

Ligustrū arbor est oliuę foliis circū ramos latioribus. mollifloribus. & virētoribus. flore cādido. muscoso. odorato. semine sabuci nigro. Optimū nascitur in canopæ & ascalone. folia astrictionem vim habet. quare cōmanducata vlceribus oris medentur. illita feruidis inflammationibus carbunculisq; profunt. decocto eorundē igni ambusta fomentur. capillū ruffant trita folia: que in radiculæ succo maduerint. Flos ex aceto fronti illitus capitis dolore sedat. Cyprinum oleum quod ex eo fit: excalfacit. emolletq; nernos: quoniam mista quæ feruenti natura prædita sint: assumat.

De tilia. Cap. cxxvii.

Tilia arbor est ligustri magnitudine. foliis oleæ nigrioribus & latioribus. fructu lentisici nigro. subdulci. racematim coherentē. Asperis nascitur. Huius folia astringunt ad eadem vtilia ad que oleaster: cum astrictione est opus maxime ad infantium vlcera in ore cōmanducata: aut si decocto colluantur. pota vrinam ac menses ciēt.

De cisto. Cap. cxxviii.

Cistus quem aliqui citharon: aut cissaron vocāt: ramosus fruticulus est: sed improcerus. foliosus. saxosis locis nascens. foliis rotundis: acerbis. hirsutis. flos in asculo vt mali punice: femineæ albet. vis astringēs. unde flores in vino austero bis in die poti. profunt dysentericis. et nomas illiti cohibēt. vetustati vlcerum & igni ambustis cum cerato medentur.

De hypocistide. Cap. cxxix.

De medicinali materia.

Hypocistis robethron. aut cytiuis a nonnullis cognominata iuxta cisti radices nascitur floris punici similitudine. quedam flaua. altera virens. tertia candida. Liquat acacie modo. aliqui tamen exiccant: fractamq; macerant: & incoquunt. reliqua; vt in lycio prosequuntur. Vires acacie habet: verū aliquāto magis siccat: et astringit. Prodest dysentericis. coeliacis. sanguinē excreantibus. foeminarū proflumio & pota & indita.

De ladano. Cap. cxxx.

Est et alterum cisti genus ledon a nonnullis appellatū. frutex simili modo nascens. longioribus foliis & nigrioribus: quæ verno tempore quiddā cotrahunt pingue. Foliortū vis astringens atq; effectus cisti præbens. Fit ex eo quod ladanū dicitur. siquidem cū cisti frondes pascūtur capre hirciq;: pinguitudinē cōspicue barba carpunt. & suo lentore vilosis cruribus adhærescentem reportat: quā depeffentes incolē colatēsq; cogunt in offas: & ita recōdunt. alii vero attractis funiculis insidentē fruticibus lentorem abstergūt: conglomeratq; in ladanum. Maxime probatur odoratum. subuiride: facile mollescens. pingue. quod arenas non collegit: nec squallore obsitū est. resinofum. quale in cypro gignitur. arabicū vero lybicumq; vilius. Natura ei spissandi. calfaciedi. molliendi. laxat ora venarum. capillum fluentē. continet addito vino myrrha aut myrteo oleo. cicatricibus decorē reddit cū vino illitū. medetur aurii doloribus cum hydromelite aut rosaceo infusus. suffitu secundas eiicit. pessis immistum vuluæ duriciem sanat. in medicamenta quæ dolorem tussimq; finiunt & malagmata vtiliter inseritur. aluum sistit cū vino vetere potum. & urinā ciet.

De hebeno. Cap. cxxx.

Hebenus optima habetur æthiopica & nigra nullos habens venarum discursus. factitii coruus læuitate. cum frāgitur: densa apparet. mordens gustu atq; astringens. Suffitur iucundo odore supra carbonēs sine sumi tædio. recens autem ad ignem prolata ob pinguitudinē accenditur: & trita ad cotem flauescit. Alta est indica internatis segmentis candicantibus & modice fuluis. item frequentibus maculis. cæterum prior bonitate antecedit. Apud quosdam sesamina aut spinea ligna hebeni vice veniunt: quod discernitur ex eo: quod fungosa sunt: et in purpureas assulas resoluuntur nihil mordacitatis in gustu nec redolentiæ in sus-

fitu præferentia. caliginem oculorum absterget. ad veteres distillationes pustulasq; mirum in modum pollet: Si quis sp̄a facta ex eo coticula collyriis vtatur: melius proficiet. Ad oculorum medicamēta efficax est: si scobes ramenta ve vino chlo die noctuq; macerata in collyria digerantur. Nonnulli pretrita ramenta excolat: reliquaq; eundem in modum peragunt. Alii pro vino aqua vtuntur. vritur in fictili nouo donec in carbones redigatur. Lauatur plū bī modo: & ita siccis lippitudinibus conduct.

De rosa. Cap. cxxxii.

Rosa refrigerat & astringit: sed sicca multo magis. Succus recentibus foliis exprimitur defectis forfice vnguibus. sic appellantur candidæ foliorum partes. reliquum in pila premi & teri debet in vmbra: donec coquatur: & ita ad oculorum circunlitiones recondi. Siccatur etiamnum folia rosarum continuo versata: ne muceat: neve sitis in iis insideat. Aridis rosis & in vino decoctis expressus liquor facit ad dolores capitis. aurium. oculorum. gingiuarum. sedis. recti intestini. ac vuluæ pina illitus aut infusus. Eadem sine expressione tusa præcordiorum inflammationibus. humidis stomachi vitis. igni sacro illini prodest. siccis ac tritis scemina asperguntur. Misceri solent vulnerariis antidotis atq; compositionibus quas antheras vocant. Folia vruntur in calliblephara. Flos qui in medijs rosis inuenitur: siccatus. gingiuarum fluxionibus efficaciter inspergitur. Capita pota citam aluum & cruentas reiectiones sistunt.

De roseis pastillis. Cap. cxxxiii.

Pastilli quos rhodides vocant: hac ratione conficiuntur. Rosarum viridium: quæ nullo antea humore madefactæ exaruerint: drachmæ triginta. indicæ nardi drachmæ decem. myrihæ drachmæ sex tritæ digeruntur in pastillos: qui trium obolorum pondus æquent. siccatq; in vmbra in fictili non picato atq; obturato reconduntur. Alii adiciunt costi drachmas duas. iris illyricæ totidem. & vinum chiui cum melle miscent. Mulieribus milium loco vsui sunt ad retundendum graue sudoris virus. Tristis etiam vtuntur ad illitiones & diaspasmata: quæ fiunt ad sudores coercendos: ita vt a balneis inarescant corpora: dein frigida aqua abluantur.

De Lycio.

Capitu. cxxxiiii.

Lycium quod aliqui pyxacantham vocant: arbor est spinosa. ramis tritū cubitorū aut longioribus. foliis buxi. densis. fructu piperis. nigro. leni. amaro. densoq;. cortice pallido. nō dissimili lycio madefacto. radicibus multis. obliquis. lignosis. Nascitur plurimū in cappadocia. lycia. & plerisq; aliis locis. aspera loca amat. Coquuntur rami cū radiculis tussī & ante per aliquot dies macerati. tū abiectis lignis denuo liquor coquitur: donec mellis crassitudo fiat. Adulteratur id lyciū adiecta decoctioni amurca aut absinthii succo aut felle bubulo. Innatans spuma inter cognendum exēpta odor sit lycium. semine expresso & insolato. optimū quod vri potest. restinctumq; rubentē spumā ostendit. glebis extrinsecus nigris. in tus cū frergeris ruffis. ingustabile. cū amaritudine astringens. crocino colore. cuiusmodi indicū est. ceteris prestantius. lyciū astringit. caliginē oculorū discutit. genarū scabiem. pruritus. veteresq; fluctiones sauat. facit ad purulentas aureis. exulceratas ginginas. tonsillas. labiorum fissuras. sedis rimas. attritusq; illituz. coeliacis. dysentericis potum inditumq; cōuenit. datur sanguinem excreantibus. & tussī ex aqua. cōtra rabiosi canis morsus in catapotio deuoratur: aut in aqua bibitur. flanos facit pilos. paronychias. vlceribus que serpunt aut putrēt: medetur. foeminarū profluvia appositum sistit. rabiosorum ictibus ex melle potum aut vice catapotii denoratum auxiliatur. Tradūt indicum fieri lycium ex frutice loschitide appellato. ea spinarum generi ascribitur. ramos rectos habens. ternū cubitorū longitudine maioresve. rubo crassiores. a radice numerosos. fructus cortex rubescit. folia oleæ similia. Herba in aceto decocta proditur lienis inflammationibus & regio morbo mederi. et foeminarū purgationes elicere. Assuerant etiā crudā in potu eisdē effectus prestare. semē cyatho dimidio potū pituitā expurgare: venenis quoq; auxilio esse. De acacia. Ca. cxxxv.

Accacia in ægypto nascitur instar arboris. frutice spinosa. non se in rectū atollētē. florem habet cādīdum. & semen lupino simile in folliculis. ex quo succus expressus siccatur in vmbra. niger ex maturo semine. subruffus ex viridi. Eligatur modice ruffus & odoratus. aliqui folia cum semine exprimunt. Manat & gummi ex ea spina. vis ei ad spissandū. refrigerandūq; efficax. succus oculorum medicamentis vtilis. Valet ad ignem sacrum. vlcer

ra que serpunt. perniones. pterygia. & oris vlcera. procdentes oculos reprimi. mensū abundātiā sstis. prociđu vluam cohisset. citam ahnū supprimit aut potus aut inditus. capillos denigrat. Lauatur oculorū medicamētis trito in aqua mox effuso quod cō creuerat. donec pura extet aqua. & ita cogitur in passillos. vritur etiā in fistili nouo fornacibus. torreturq; in carbonū halitu perflata. spine decoctū solutos artus fotu cōmittit. pferetur eius spinæ gummi: quod in vermiculorū speciē contrahatur; & vitri modo perluceat. ligni expers. proximū est cādīdum. sordidū vero ac resinofum inutile. cutis meatus obstruit. et medicamentorū quibus amiscetur: acrimoniā hebetat. ambustus ex ouo illitum pustulas non patitur erumpere. De acacia altera. Cap. cxxxvi.

Alterum acacie genus in cappadocia pōtoq; prouenit ægyptiæ spine similitudine. longe minor. tenerior. humilis. aculeorū vallo munitur folia habens rute. Semē lentacula minus fert autumno in loculis ternum quaternumq; seminum capacibus. succus eius astringit. viribus inferior. & ocularibus medicamentis inutulis. De amurca. Cap. cxxxvii.

Amurca expressæ oliuē recremētum est. decocta in cupreo valet. se ad crassitudinem mellis astringit ceteros præbēs lycii effectus. insuper dentiū dolori & vulneribus cū aceto vino aut mulso cōmode illinitur. Additur in medicamēta ocularia & meatus obstruentia. vetustate meliorē fieri constat. vtiliter infunditur sedis. genitalium & vuluæ exulcerationi. Si vero cum omphacio recoquatur ad mellis crassitudinē: carulosos dētes extrahit. iumentorū scabiem cū decoctō lupini & chameleonte illita sanat. cruda & recentia murca podagras articulariosq; dolores foueri vtilissimus. peruncta in vilosa pelle & hydropticis imposita tumoris molem reprimi. De vitice. Cap. cxxxviii.

Agnon aliqui agynon. alii lygon vocant. alii amyctomenon. alii tridactylon. magi semnon. alii hēma ldeos. ægyptii sum. romani salicem marinam. alii piper agreste. alii lecristicum. Vitex seu castus frutex est in arborem assurgēs. nascitur in fluminum ripis asperisq; locis ac torrentium alueis. Ramos gerit prælongos. fractu peruiaces. folia oliuē sed molliora. duo genera eius. Vna harum albumi. florem mittit cū purpureo: altera tantū purpureum: & semen vt piper. Excalfactorias vires habet & astrictori

De medicinali materia.

as. semen eius potum venenatis istibus. aque que cutē sublit licet
 nosisq; auxiliatur. lac euocat. menses ciet drachmę pondere in vi
 no potum. geniturā exoluit. caput tentat. & soporem affert. deco
 ctū hærbe & seminis in desessioe mulieribus vuluę malo oportu
 nis opitulatur. itē in flāmationibus. purgationes mouet semē cū
 pnlegio potum etiā suffitu vel appositu. capitis dolores dissoluit
 illitū. instillatur cū aceto & oleo capiti in letargo & phrenitide. Fo
 lia suffitu aut substratur fugāt venenata. illita quoq; serpētū mor
 sibus auxiliatur. testū duricias cū butyro & foliis vitū emollit.
 rimas sedis semen cū aqua illitū mitigat: & cum follis medetur lu
 xatis vulneribusq;. Virgā qui manu teneat duz iter facit: negatur
 intertriginē sentire. Agnū quasi dicas purū vocāt græci: quoniā
 matrone in thesmophoriis atheniensium castitatē custodiētes fo
 lis cubitus sibi sternunt: & lygon quasi vimen ppter inuictā fere
 ramorum flexilitatem. De salice. Cap. cxxxix.

Salix vulgo nota est: cuius semen. folia. cortex. & succus spīs
 sandi vim habent. Trita folia cū exiguo pipere & vino pota
 ileolis subueniunt. sumpta cum aqua præstant mulieribus ne cō
 ciplant. Salignum semen in potu sanguinem expuentibus pdest.
 Cortex eosdem prebet effectus. corticis cinis admisto aceto illitū
 clauos & callos tollit. ex foliis & cortice succus cū rosacco in calis
 ce punci calfactus aurīū dolorib; auxiliatur. Decocto eorū poda
 gras foneri vtilissimū. fursures purgat in corpore. Excipitur suc
 cus qui matat ex ea: cū floret exciso cortice. in plaga em cōcret
 humor iuentur: qui ad purgāda que obstat oculis: suā vim pbet.

De syluestri olea. Cap. cxi.

Syluestris olea quā aliqui oleastrum appellāt: alii æthiopicā oli
 suam: folia astringunt. Trita autem & imposita ignem sacrū vl
 cera que serpuunt. epinyctidas. carbunculos. paronychia. nomaq;
 cohibent. crustas emargināt cum melle illita. quin etiā sordida re
 purgant. inflāmationes panosq; cum melle imposita discutunt.
 cutem a capite vlsam conglutināt. oris vlceribus commāduca
 ta medentur. Succus & decoctum eosdem habēt effectus. sangui
 nis eruptiones ac muliebre profluuiuz admotus succus inhibet.
 vnc oculorum pustulisq; prodest. vlcera & veteres defluctiones si
 sit. quapropter in collyria additur ad genarum lerosiones perq;
 vtilis. Exprimitur succ; tussis foliis affuso vino ex aqua: siccatu

q̄ sole in pastillos digeritur. sed löge valldior ad recödendū succ̄.
habetur: q̄ni cum vino q̄ cū aqua expressus ē. aurib⁹ subuenit: si
ue vlcerentur: siue pus effluat. Folia cōueniēter coeliacis cū farina
hordeacea illinūtur. vrūtur cū florib⁹ folia: vt spodiū vlcē cinis pre
stet. in cruda olla oblito ore luto vsq; dū figlinū pcoquatur: resti
taq; vino & rursus subacta eodē modo vrūtur. postremo ceruise
modo elota coguntur in pastillos. huiuscemodi cinerē in medica
mentis oculorū cōstat spodio nō cedere: sed eisdem virib⁹ p̄ditū
esse putandū est. Foliorū satiuæ oleę eadē vis intelligitur: sed ali
quāto inferior. vnde ocularib⁹ medicamētis ob suā tuitioreꝝ vim
cōueniētor est. Sudor ligno virēti accēso manās illitu sanat liche
nas. furfurēs. & scabiē. Oleaginū semen illitū medetur furfurib⁹
& vlceribus: que depascunt voratq; quod aut̄ intra nucleum est:
ex adipē & farina scabros vngues excutit.

De Colymbadibus oliuis. Cap. cxli.

Qolymbades trite & ambustis illite pustulas ḡgni phibēt. sor
dida vlcera purgāt. Murię succ⁹ collutas ginginas cōtrahit.
& motus dentiū firmat. Oliua flaua & recēs stomacho vtilior est:
ventri difficilis. nigra aut̄ & matura corruptiōi opportuna est. sto
macho aduersatur. oculis nō cōuenit. capitis dolore mouet. A res
facta illitu depascētia vlcera sistit. et carbunculos emarginat.

De oleo syluestris oliuę. Cap. cxlii.

Oleum syluestris oliuę humidis gingiuarū vitii colluuitur. den
tū mobilitates stabilit. Calfacti fot⁹ gingiuis fluctiōe laborā
tib⁹ vtilis est. lanā enī specillo circūligatā oleo madefacere oportet
& gingiuis admonere: donec albę spectentur.

De lachryma æthiopice oleę. Ca. cxliiii.

Lachryma quā æthiopica olea stellat: scamonię similis ē fulua.
stillis exlib⁹ cōstās. niordax. Quę aut̄ ammoniaci aut gūmi
similitudinē refert. colore nigricās nec gustu mordēs supuacua ē.
Nostrates oleę oleastricq; similē lachrymā sudāt: q̄ cōmode adocu
lorum hebetudines illinitur. cicatrices albuginesq; illitu emēdat.
vrinā & mēses ciet. canis dentiū impressa ad dolores efficax ē. inf
venena scribitur. part⁹ pellit. lepras & impetigines sanat. Appel
latur aut̄ æthiopica & agrestis olea.

Quercus ois adstrictoriā vim habet: p̄sertim liber qui cortici
& ligno itercedit. Quinetiā tunica putaminis glādis subiecta

Decoctum ex iis datur dysentericis. coeliacis. sanguinem excreantibus. trita in pesto feminis fluctuōe vulgū laboratib⁹ subiicitur.

De glande. Cap. cxlv.

Glandes eisdem effectus exhibent. urinam ciunt. capitis dolorem & flatus in cibum sumptū pariunt. resistunt esitate venenatorum istibus. Decoctum corticis cum lactevaccino potum prodest contra toxica. In trite crude inflammationes illitu leniūt. ad duricias quas cacoethe vocant & malefica vlcera cū salsa axungia conueniūt. Iligneꝝ glandes viribus quernas præstant.

De fago & ilice: Cap. cxlvi.

Fagus & flex quercus generi assignantur: & consimile mun⁹ obeunt. Iligneꝝ radicis cortex cū aqua coctus duꝝ eliquescat: & tota nocte illitus denigrat capillos pri⁹ cimolia terra purgatos. Folla omnium tusa & trita tumorib⁹ profunt: & imbecillas membrorum partes corroborant. De castaneis. Ca. cxlvii.

Sardianæ glandes quas aliqui castaneas aut lopima aut glandes Iouis appellant: adstringunt: similesq; effectus præbent. Præfertur tunica quæ carnem & corticem media intercurfat. i castro iis qui ephemerum biberunt: conueniens est.

De Galla. Cap. cxlviii.

Galla fructus est querc⁹. aliqua omphacitis appellatur parua quidem sed torosa. solida. nullo foramine peruia. altera plana. leuis. perforata. Eligi debet omphacitis: quæ efficacior est. vtrin⁹q; vis vehementer adstringere. tritæ excrementa in carne. fluxiones gingiuarum & vuc. atq; oris vlcerationem cohibent. Nucleus dentium cauernis inditus dolorem sedat. crematē carbonibus donec igne flagrent: & vino aut aceto aut acida muria extincte sanguine supprimūt. Decoctū quibus insidere expedit efficac est. et cōtra vulvas pidentes fluctuōesq; capillos demigrant. aceto aut aqua macerate. dysentericis coeliacisq; cū vino aut aqua tritæ cōuenienter illinūtur: aut bibūtur. Obsoniis addi debēt: aut integrē in aqua p̄coquit: in qua nō nihil excoquendum est: quod ipsis conferat. In summa his vtendum ad adstringenda quæ op⁹ sunt.

De rhoe. Cap. cxlix.

Rhus quæ obsoniis aspergitur: ab aliquibus erythros appellata semen est coriarii fruticis. Ita vocari solet: quoniam coriorum infectores ea vtantur ad inspissandas pelles. Arbuscula in

petris nascens binus cubitorū altitudine. foliis oblongis. rubicā
 tibis in ambitu serratis. acino vuarū graciliū denso magnitudie
 terebinthi quadā tenuis lato: cuius corticosa tunica perq̄ utilis ē.
 Folia vim habēt adstringendi: & acacię effectus p̄bent. decoctū cas
 pillos denigrat. dysentericis infunditur: & in pot^o eorū in se suisq̄
 adicitur. instilatur auribus purulētis. gangrenas & pterygia cohi
 bent folia ex aceto aut melle illita. Līquamētū fit ex aridīs foliis ad
 crassitudinem mellis in aqua decoctis. ad eadē vt lyciū conueni
 ens. Semen eosdē effectus exhibet. coeliacorū dysentericorumq̄
 obsonis inspergitur. fracta desquamata liuidaq̄ illitū ex aqua ab
 inflammatione vindicat. lingue asperitates cū melle abstergit. cādīs
 da foeminarū p̄fluuiā sistit. hæmorrhoidas sanat cū quærno carbo
 ne intrito admotū. Latex in quo semē maduit decoct^o cogitur co
 itq̄ efficacior ipso semine. Gūmi defert quod dentū caulis imprī
 mitur ad dolores finiendos. De palma. Cap. cl.

PAlma in ægypto gignitur. Ea medio autumni vigore decere
 pi solet arabici myrobalani similibus pomatis cognomine co
 lore viridi. & odore mali cotonei. quod si ematurescēs sole perco
 quatur. phœnicobalan^o fiet. palma acerba ē & adstringēs. contra
 alni foeminarūq̄ p̄fluuiā in vino austero bibitur. hæmorrhoidas
 sistit. vnlnera glutinat illitu. Phœnicobalani pl^o siccis adstringūt.
 capitis dolore afferūt. Copiosiores in cibo inebriāt. Sicciores san
 guinem excreantibus. stomachicis. & dysentericis vtiles in cibo. illi
 nūtū cū cotoneo & cærato œnāthino vesicæ vitis. caryotæ præ
 ferti faucū asperitati esu medētur. De thebaicis palmis. Ca. cli.

THebaicarū decoctū potu æstuationē sedat. vires recreat cū hy
 dromelite veteri sumptū. cibo idē faciunt. Fit ex eis vinū ad
 eadem cōueniens. Decoctum potu & gargarizatiōe magnopere
 adstringit: & cohibet. Nuclei palmarū cæterorū more cremati in
 crudo sicili: & vino restincti cinere loto spodiū vicē efficiūt. miscē
 turq̄ in calliblephara. Quod si nō iustā vstionē acceperit: denuo
 cremat. Vim adstringēdi habēt: & spiracula cutis obstruunt. con
 tra oculorū vūā. & pustulas. palpebrarū deflunā cū nardo effectū
 p̄bent. corporis excrescētias reprimunt. vlcera ad cicatricem pdu
 cunt. Sed inter primas vtiles ex palmis humilibus ægyptiæ.

De palma elate. Cap. clii.

palma. quā aliqui elaten aut spatham appellāt: fructus palma

rum adhuc florentiū tegumentum est calyxq; quo in spissamen-
ta vnguentariū vtuntur. Optima habetur odorata. adstringens.
grauis. preclusa. intus pinguis. Vis ei adstrictoria. sicut vlcera quæ
depassunt. laxatos artꝰ cōmittit. Trita miscetur cataplasmatīs &
malagmatis. prodest ꝑcordis. iunbecilli stomacho. & locinieri affe-
cto: mista cōferentibus cataplasmatīs. Eius decoctum subinde de-
tersum capillos denigrat. Datur bibēdum cōgrue renū vesicæ &
viscerum vitis. vuluæ ac ventris fluctiones sistit. scabiē cū resina &
cera sanat: si viginti diebꝰ recens apponatur. Fructus quē suo am-
plexu fouet: elate etiā vocari solet: & ab aliquibus Borassius. adstri-
git: & spathe effectus ꝑstat: non sic vnguentis expetitus. alba me-
dulla caudicis recens in cibo aut decocta eadem facit.

De malo punico. Cap. cliii.

Malum puniciū omne boni succi est. stomacho vtile. nullū suffi-
ciens alimentum. Dulcia stomacho vtiliora habentur: sed all-
quantulum in eo calorem gignunt. inflationes pariunt. vnde in
febri abdicantur. Acida adstringunt. æstuatī stomacho auxiliātur.
& multo magis cōtrahunt. ac vrinā ciēt. ora gingiuasq; ledūt. Vi-
nosa vero mediā sortuntur naturā. Nuclei acinos: acidi punici in
sole siccati & obsonis in parsi cōcocti ve fluentē aluū stomachūq;
sistunt. coelesti aqua madescūt. bibūturq; cōmode sanguinem ex-
creatibus. ad defessus dysentericorꝰ scemiarumq; fluctiōe vuluæ
laborātium vtilēs sunt. Expressus nuclei succꝰ coquitur cū melle
adoris virilitatis. & sedis vlcera. nomas. reduuias: & ea q̄ in corpo-
re extuberāt. aurium dolores. & narium vitia præsertim acidi.

De cytino id est flore punici. Ca. cliiii.

Flius flores cytini vocātur: qui adstringūt. siccāt. cohibēt. san-
guinolēta glutināt. quas puniciū ꝑstat vtilitates. Humida gin-
giuarꝰ vitia mobilesq; dētes decocto colluūtur. herniā plapsu inte-
stini erumpentē cataplasmate repellunt. Memorię tradit: q tres
q̄ minimos cytinos deuorauerit: nullā eo anno lippitudinē passu-
rum. eliquatur hypocistidis exēplo. De mali corio. Ca. clv.

Mali coriū asperum est mali punici putamē: quod aliqꝰ sidiō ap-
pellāt. id spissandi vim habet: & quos cytini ꝑbet vsus. Deco-
ctum radiciꝰ potu latas ventris tineaꝰ pellit. & easdem euocat.

De balaustio. Cap. clvi.

Balaustium syluestris punici flos est cytino similis. cuius com-

plura genera reperiuntur. cādidum. fuluum. rosaceum. Lliquamē
tum ex eo fit hypocistidis modo: cui adstrictoria vis inest eadez sa
ciens quæ hypocistis & cytinus.

De myrto. Cap. clvii.

MYrtus sativa nigra vtilior est medicinē q̄ cādida: sed hac mul
to magis montana. Semen tr̄ imbecillus parit. vis & myrti
& seminis adstringit. semē viride aut aridum in cibo datur sangui
nem excreantibus: & vesicæ erosioibus. Succus virētibus baccis ex
pressus eodē effectus exhibet. stomacho vtilis. urinā cit. pdest cō
tra phalagii morsum. & scorpionis it̄ in mero. Seminis decoctū
capillus tingit. ius decocti in vino vlcera in extremitatibus sanat.
oculor: inflammatiōes illitū cū polline polētē lenit. cōtra ægilopas
illinitur. crapulā arcet p̄sumptum vinū: quod feruifacit semine
exprimat: alias enī acorē cōtraheret. p̄stat vinum seminis effe
ctus. vtile p̄cidentiē vuluarū in defessioibus. sedis vitis. & seminis
fluctiōe vuluē laborātibus. purgat furfures. vlcera capitis manan
tia. atq; eruptiōes papularum. fluentes capillos continet. additur
quoq; in medicamēto qd̄ liparas vocat: vti oleū quod ex foliis ei
factū est. Decoctū folior: ad defessioēs balnear: conuenit. & cōtra
laxatos art: & male solidescētes. eo fracta ferruminatiōi repugnā
tia vtilissime fouētur. vitiliginē emēdat. purulētis auri: in fundi
tur. & capillos denigrat. Succ: eadē efficit. Trita folia & ex aqua il
lita humidis vlcereb: & mēbris oibus fluctiōe: laborātibus. cœlia
cisq; p̄sunt. & admisto omphacino oleo: aut exiguo rosaceo cū vi
no ad vlcera serpētia. igne sacri. testiu inflammatiōes. epinyctidas.
& cōdylomata. Arentiu folior: farina vtiliter inspargitur parony
chiis. pterygiis. & cōtra alar: feminūq; p̄fusionses. cardiacor: sudo
res cohibet. Folia cruda seu cremata cū cerato ambustis. parony
chiis. pterygiisq; medētur. Exprimitur folliis succ: aduso vetere
vino aut a qua cœlesis: cui: recētis vsus ē. nā exicat: plane cariem
sentit: & vires amittit. De myrtidano. Ca. clviii.

MYrtidanū dicitur in cremētū inequabile verrucosum & cōco
lor: quod p̄inde quasi manus myrti caudicē au plectitur. ma
gis q̄ myrtus adstringit. tusum addito austero vino reponitur: co
actumq; in pastillos siccatur in vmbra. multo efficacius & folio &
semine. cerato. pessis. in fessioibus cataplasmatīs admistuz vbi ad
stringendum aliquid est. Decerasis. Cap. clix.

Quærasia vëtri vtilia sunt: si viridia sumatur. eadē siccata aluū si sunt. Gumī quod cerasi resudarūt: cū vino diluto tussi vetu stæ medetur. colorē cōmendat. visum exacuit. appetentiā inuitat. Idē ex vino potū calculosis auxilio est. De siliquis. Cap. clx.

Silli quę recētes stomacho aduersantur. aluū soluūt. eadē sic cata sūt: stomachoq; vtiliores sūt. vrinā ciunt: sed p̄cipue quę vinaceis condiuntur. De malo. Cap. clxi.

Folia flores & germina cum oīs mali tū maxime cotoneę ad stringūt. Pomis acerbis adstringendi vis inest. maturis vero longe secus. exiis verna bilē gignūt. neruos lædūt. inflatiōes pariunt. De cotoneo malo. Cap. clxii.

Otonea stomacho vtilia. vrinā cient: verūt oīta accommōda tiora habentur. Profunt cœliacis. dysentericis. puulēta ex tussientibus. cholericis p̄sertim cruda. Maceratorū liquor cōmode in stomachi aut ventris fluctuōibus potui datur. Succ⁹ crudorū assumptus orthopnoicis salutaris est. Decocto fouētur vuluę & sedes si p̄cidant. Cotonea quę melle condiuntur: vrinā mouent. mel autem sibi constringentē illā vim & inspissantē adsciscit. quę cū melle coquuntur stomacho atq; ori gratiora sunt: sed minus inspissant. Cruda cataplasmatibus aduiciuntur ad cohibendā aluū: aut si stomach⁹ æstuet: aut in vomitiones effundatur. ad mārū inflāmationes. p̄duros lienes. & cōdylomata. Fit vinum ex ipsis tussis expressisq; sed quo perduret. quindecim sextariis succi vn⁹ mellis adiūgitur: alioquin in acorē degenerat. p̄dest ad oīa q̄ dicta sunt. Fit & oleū exiis qđ melinū vocant⁹. quo vtimur quoties adstringētī oleo est op⁹. Eligi oportet vera. rotūda. parua. & odorata. Quę verostuthia dicūtur: magna quidē sunt: sed min⁹ vtilia. Flos & viridis & sic⁹ cataplasmatibus iponitur is cōueniens: quę adstrictionē desiderāt. inflāmationib⁹ oculorū. reiectiōibusq; sanguinis. contra citā aluum. & mensū impetus in vino bibitur.

De malis dulcibus. Cap. clxiii.

Melimela vëtrē molliūt: & animalia expellūt. stomacho negociū exhibent. æstiuosa. ea a multis dulcia mala vocantur.

De orbiculatis malis. Ca. clxiiii.

Pirotica mala quę latine orbiculata dicuntur: stomacho vtilia sūt aluū. vrinas euocāt. malis tū cotoneis inualidiora. De syluestribus malis. Cap. clxv.

Syluestria mala similia sunt vernis: & adstringunt. sane in hunc
vsum immatura opus sunt.

De persicis malis. Cap. clxvi.

Persica ponia matura tã stomacho q̃ ventri vtilia sunt. Acer-
ba alutũ cohibent: sed sicca vehementius. Decoctum e siccis al
ui stomachiq; fluctiones sistit.

De precocibus. Cap. clxvii.

Armeniaca que a latinis precocia dicuntur: minora sunt supra
dictis: & stomacho vtiliora.

De medico malo seu citreo. Ca. clxviii.

Medica mala aut cedromela que latini citrea vocat: nemini nõ
cognita. Arbor ipsa oibus anni temporibus pomifera. aliis de-
ciduis. aliis subnascentib;. Malũ oblongũ est. rugosum. colore au-
rum imitans cum gravitate odoratũ. Semẽ habet pyri. id in vino
potum venenis resistit. Aluum mouet. oris suauitatez cõmendat
decocto eius colluto aut succo. estur in malicia mulieribus. vestiari
is impositum ab erosionis vitio vestes vindicare existimatur.

De pyro. Cap. clxix.

Pirorum multa genera: que tñ omnia adstringunt. Adduntur
conuenienter in repellentia cataplasmata. Decoctum e siccis
& cruda ipsa aluum sistunt. ieiunos esitata ledunt.

De pyraastro. Cap. clxx.

Acras pyrastri genus est quod tardissime maturescit. vim pi-
ro adstringentiore habet: & ad eadem conuenit. stringunt
etiã eius folia. Ligni pirorũ cinis efficaciter iis auxiliatur: quos fun-
gi strangulat. aiunt fungos si syluestria pyra cũ eis coquatur: ino-
xios fieri.

De mespilis. Cap. clxxi.

Mespilus que a nonnullis aronia vocatur: spinosa arbor est. fo-
lio acute spinæ. Fert pomũ suaue. exiguũ. tribus intus officu-
lis: qua ex causa id nonnulli tricocon appellauere. tarde maturescit.
esu adstringit. Stomacho gratũ est. aluumq; suppressit.

De setanis. Cap. clxxii.

Alterum mespili genus in Italia nascitur: quod aliqui setanis
um: alii epimelida vocant. Arbor folijs malis: sed minoribus.
Pomum fert rotundum esui aptum ima parte latius. quod ad-
stringit: seroq; maturescit.

De loto arbore seu faba greca. Ca. clxxiii.

De medicinali materia.

Lotus arbor est vastę magnitudinis ferens baccā pipere maiorem. dulcē. graui odore. stomacho facilem. alium sistit baccis. Ramentorum ligni decoctum siue potu siue infusione dysentericis ac foeminis fluctione vuluę laborantibus auxilio est. ruffat capillos. citam alium cohibet.

Decorno. Cap. clxxiiii.

Qornus dura arbor est baccas ferēs oluę modo oblongas: quę primum virent: dein p̄ maturitatem rubescunt: aut eare colorem representant. In cibo adstringunt. profluuiō alui atq; dysenterię salutares siue in edulio siue in cibis exhibeantur. muria vt oluę condiuntur. Sanies quam virentia folia torrendo resudant: impetigini conuenienter illinitur.

De forbis. Cap. clxxv.

Sorba colorez malorū referētia priusq; maturescāt: dissecta & sole siccata māduntur: vt aluū sistāt. Eadē est functio molitorū farine: si polentę loco sumatur: qđ & decoctū eorum in potu p̄stat.

De prunis. Cap. clxxvi.

Prunus arbor est nota: cuius pomū estur: sed stomachus male habet. aluū mollit. Syriaca pruna & precipue que damasci gignuntur. exsiccata stomacho vtilia sunt. alium adstringunt. folia pruni in vino decocta gargarizatu vnam. gingiuas & tonsillas fluctione laborāt eis reprimūt. Prestant idem syluestrium prunorum baccę post maturitatem exiccatae. cum sapa vero decoctę stomacho vtiliores redduntur. aliumq; magis adstringunt. Gummi prunorum agglutinat. potum in vino calculos comminuit. ex aceto quoq; illitum impetigines infantium sanat.

De arbuto. Cap. clxxvii.

Arbutus siue vnedo arbor ē cotoneę malo nō dissimilis. tenui folio. Cuius fructus pruni magnitudinē implet nullo intus nucleo. huic apomacole cognomen ē. Maturus aut flauet. aut rubeſcit. i. esu acerosus. stomacho aduersatur. capitisq; dolorē mouet.

De amygdalis. Cap. clxxviii.

Amygdalę amarę radicum decoctum vitia cutis in facie corrigat. illitę nuces idē munus p̄stant. mēses admotę ciunt. capitis dolori auxiliantur illitę fronti aut temporibus cum aceto vel rosaceo. epinyctidas sanant ex vino. item putrescentia vlcera. & quę serpunt. & morsus canum cum melle. earum autem esu do-

lores finiuntur. aluum emollunt. somnum faciunt. urinam cient. contra sanguinis reiectiones cum amylo assumuntur. renum vitiis & pulmonum inflammationsibus ex aqua in potu aut eclegmate cum resina terebinthina datur. calculosis difficilibz vrine in passio auxiliatur. Et illicitu cum melle & lacte hepaticis. tussi & inflationsibus coli nucis auellane magnitudine. quinis septenisve psumptis ebrietate non sentiunt potores. Vulpes si cu quavis esca eas vorauerint: emoriuntur. Gummi eius calfacit & adstringit. reici entibus sanguine potuz auxilio est. impetigines quaesummu cor pus occuparunt: illitum cu aceto tollit. tussi vetuste cum diluto: vno potu medetur. calculosis cu passo bibere pdest. nucibus grecis dulces cibo donec: sed multo min⁹ valent in remediis q³ amara re. attamen extenuat. urinam ciunt. recentium esu cum suo putamine humida stomachi vitia recreantur.

De pistaciis. Cap. clxxix.

Pistacia que in syria gignuntur: pineis nucibus similia sunt. & stomacho facilis. trita cum vino contra serpentium ictus p³ sunt: sine edantur siue bibantur.

De nuce iuglande. Cap. clxxx.

Nuces iuglandes sunt difficiles concoctu. stomacho inutiles. biliosae. capitis dolorem inferentes. tussientibus inimicae. & vomituris ieiunis in cibo aptae. Cum ruta vero & ficis praesumptae venenis resistunt. nec minus si a veneni haustu comedantur. largius esitatae tineas latas pellunt. illinuntur in amarum inflammationi. abscessibus. luxatisq; cu mellis exiguo & ruta. Cum cepa aut sale & melle. canis hominisq; morsui p³ficiunt. tormina cu calyce suo peruste & umbilico admote sedat. Putamen combustum trituq; in oleo & vino infantium capite peruncto nutrit capillum. alopecias replet. sistunt menses nuclei vsti. si triti ex vino admoneatur. iidem e veteribus illiti carbunculis. gangrenis. & aegylopiis medentur. alopecias comanducati & impoliti presenti sunt remedio. nucibus tuis oleum exprimitur. recentes stomacho innocentiores sunt & suauiores. itaq; allio mistae eximunt acrimoniam. liuores in corpore illitu tollunt. De nucibus auellanis. Cap. clxxxi.

Nuces auellane quas & leptocarya vocant: stomacho infestae sunt. ipse tamen trita & in aqua mulsa pote tussi veteri medentur. Toste & cu exiguo piperis pote distillatione coequunt.

De medicinali materia.

crematarum cinis cum axungia aut adipe vrsi perunctus alopecis capillum reddit. Aliunt nonnulli vsta earum putamina & in cineris speciem redacta cum oleo cesiorum oculorum pupillas infantibus denigrare perfuso sincipite.

De moro. Cap. clxxxii.

Morus arbor nota est: cuius fructus alius soluit. stomacho inuisibilis est: & facile corruptionem sentit. hoc idem prestat mori succus. Decoctum autem aereo vase atque insolatus adstringentior redditur. facit ad fluxiones. nomas. & tonsillarum inflammationes addito mellis exiguo. sed inolefcit vis eius adiecto scissili alumine. galla. croco. & myrrha. itez myrice semie. iri. & thure. Immatura mori poma siccantur: trusaque acinorum rhois vice obsoniis miscetur: vt coeliacos inuent. Radicis cortex decoctus in aqua & potus alium resoluunt. latices vtrius tineas excutit. his quoque auxiliatur: qui aconitum hauserunt. Folia ex aceto illita ambustis igni medentur. tinguntque capillum vitium & sic nigre frondibus simul coctis in aqua celesti. Succus foliorum cyathi mensura potus contra phalagiorum morsus auxilio est. seruefacti corticis & foliorum iure dentes aptissimi in dolore colluntur. Radix circiter messem incisa facto in ambitu scrobe succum emittit: qui postridie concretus inueniri solet. Is in dolore dentium efficax est. tubercula discentit. & alius purgat.

De sycomoro. Cap. clxxxiii.

Sycomorum aliquid etiam sycaminum id est morum vocant: cuius fructus est magna fico similis. frondosa. multo lacte abundans. foliis mori. pomum ter aut quater in anno fert: non ramis vt ficus: sed caudice ipso caprifico non dissimile. dulcius grossis. sine granis interioribus. quod non maturefcit: nisi vngue aut ferro scalpatur. Nascitur plurimum in caria. rhodo. locisque non multi tritici feracibus: vbi puer tu secundo iuuentum adfert: cum annonae caritas premit. Pomum alio vtile est: sed nullam prebet alimoniam. stomacho aduersatur. Succus tenera arbore antequam fructum ferat eximitur lapidis istu summo cortice desquamato. Si enim altiore plaga violetur cortex: nihil effluet. spongia aut vellere lachryma excipitur: que siccata & in pastillos coacta reponitur. Vis succi emollit. vulnera coaglutinat. discutit collectiones coctioni repugnantes. bibitur etiam aut illinitur contra serpentium morsus. duratos herpes. stomachi dolores & horrores.

Celerrime pomum teredinem sentit. Gignitur & in cypro arbor genere distans: quod vlmus esse videatur. foliis sycomori. fructu pruni crassitudine multo dulciore. supradictis cetera similis.

De ficis. Cap. clxxxiiii.

Fici mature recentes stomachum ledunt. aluum solunt. sed facile contracta ab eis fluctio sistitur. sudorem euocant papulasq; sitim sedant. calorem resungunt. siccis natura excalfacendi. vires alunt: sed sitim magis stimulant. aluo viles. rheumatismis ventris & stomachi contrarię. gutturi autem. arterię. renib; vesicę. & iis quos longa valetudo decolorauit: anhelatoribus. hydropicis. comitialibus aptissime. Fernelaste cum hyssopo & potę pectus purgant. tussi veteri diuturnisq; pulmonum vitis conueniunt. Aluum molliunt iuse cum nitro & croco dein manducate. Decoctum arterię & tōsillarum inflammationibus gargarizatu pdest. Cum hordeacea farina cataplasmati miscentur. & in mulieres fatus cum forno græco & ptisana. cæterum cum ruta costę torminibus infunduntur. Coctę illitęq; duricias discutunt. parotidas ac panos emolliunt. furunculos ad maturacionē perducunt maxime nitro. iri. aut calce addita. Crude si cum antedictis tundatur: eadē efficiunt. cū malicorio pterygiā purgant. cū atramento sutorio deploratis fere tibiarum fluctionibus & cacoethicis vlcerebus medentur. quin & cum vino decoctę addito absynthio & hordeacea farina vtilissime hydropicis illiuntur. Cremate cum cætrato sanant perniones. pruriginēs. Sonitusq; si crude terantur. & sinapi liquido exceptę auribus instillantur. Tā syluestri q̄ satiuę fici lacteus succus coaguli modo lac contrahit: cōcretumq; dissoluit: vt acetum. exulcerat corpora. venarum spiracula laxat. soluit aluū. vulnā aperit cū detrita nuce gręca potę. menstrua ciet cū luteo ouī appositus aut tyrrhenica cęra. podagricorum cataplasmatismis cum farina scenogreci & aceto vtilis. lepras. lichenas. vitiligines. vitia cutis in facie. psoras. vlcera in capite manāta cum polenta expurgat. Instillatum plage percussis a scorpione. venenatorum ictibus. & rabiosi canis morsibus auxiliatur. Prodest dentium dolori lana exceptus: & in causis eorum additus. verrucarū in fornicatiōes tollit cum adipe circumlita in ambitu carne. Hoc idem prestat succus e teneris ramis syluestris fici: qui lacte pregnātes; ilente adhuc oculo tussē exprimuntur: & siccatus in vmbra res

De medicinali materia.

ponitur. & lac & succus imponuntur exulceratoris medicamentis. Decocti cum bubulis carnibus ramuli ficulni facile afferunt decoctionem. lac efficiunt quod magis soluat: si inter coquendum ficulneo surculo spathe loco moueatur. De grossis. Ca. clxxxv.

Grossi que erinei nonnullis vocantur: coctæ illitæ & strumas nodosque omnes emolliunt. Crude formicantes verrucas & thymos nitro farinaque additis tollunt. Folia eadem possunt. Illita cum sale & aceto ulcera in capite manantia, epinyctidas, & furfures sanant. Iis ficose extuberationes, & genarum scabritie perfricantur. Nigræ ficus foliis cauliculisque candidæ vitiliginis punguntur. faciunt ad canum morsus & ulcera: que ceria id est fauos vocat. grossi cum sylvestris papaueris foliis ossa extrahunt. furunculos cum cera discutunt. contra muris aranei morsus. & scolopendre venena cum eruo & vino illitæ auxiliantur. Fit ex cinere ficus tam sylvestris que sativæ lixivium crematis ramorum cauliculis: quod subinde macerari opus est & inueterascere. Siquidem inter caustica intelligitur. Gargenis prodest. namque expurgat: & consumit que excrescunt: quo utendum ita est. spongia assidue hoc lixivio imbuta supponitur. interdum dysentericis. & in fluctiones vetustas. & sinu cuniculatum exedentes inagnosque instillari conveniet. etenim purgat. conglutinat. carne replet. & oras committit. non secus atque emplastra que eruentis vulneribus insciuntur. enema vocant. Bibitur ad discutieduz sanguinem concretum & contra præcipitationes. rupta. couulsa cum cyatho aque recenter colatum addito olei exiguo. cœliacis. dysentericis per se cyathus prodest. neruorum vitiiis. convulsionibus commode illinitur ex oleo: utpote quod sudores moueat. aduersus gypsi potum & phalagiorum morsus bibitur. hæc eadem præstant reliqua lixivia præsertim quærunum. omnia tamen adstringunt.

De perseæ. Cap. clxxxvi.

Perseæ arbor est in ægypto fructum ferens cibo idoneum. sto macho utile. in quo phalagia cranoclopta nomine inueniuntur præsertim in thebaide. Arida folia illitu sanguinis eruptiones sistunt. arborem hanc perdidit aliqui in perside exitiosam esse: translatamque in ægyptum mutata natura in cibos receptam.

De iberide. Cap. clxxxvii.

Iberis siue cardamonica folia habet nasturcii vere virentia. caulem cubitalem aut minorem. in incultis nascitur. æstate lacte

34
Liber secundus.

um florē promit. quo tēpore efficacior est. radices duas nascitur
similes habet calfaciētes & adurētes. ipse enim ischiadicis; cū sal-
sa axungia emplastro vtilis quaternis horis alligatē: vt dein ī bal-
neas descendatur: & postea oleo cum lana locus perungatur.

De haliacabo. Cap. clxxxviii.

Haliacabū alii dīrcæon. alii strychnon. alii quod infantiā fa-
ceret manicon. alii dorychnion quod cuspidēs eo tingeren-
tur appellauerē. romani apollinarem minorē: aut vlticanam her-
bam. alii opaginē. daci cocalidam. aphri cācabon. frutex est mul-
tos habens ramos fractu peruicaces. furculosos. folia plurima.
pinguia. cotonex malo similia. florem subrū. acinum in folliculis
paruis croceum. ciceris magnitudine. semina quina sena ve erui
modo rotunda. nascitur in petris non pcul a mari. huius succus
cum vino pot⁹ drachmē pondere somnum cōciliat. vt papaueris
opīū. semē. vrinā cit. dātur hydropicis duodecim corymbi. plures
aut potimentis alienationem creant. remedio est aqua malsa co-
piofa potui data. succus & cortex miscentur passillis. qui doloris
sensem auferunt. decoctum in vino si in ore cōtineatur. dentium
dolorem mitigat. radice succum melle illitus oculorum hebetu-
dines discutit. FINIS.

LIBER SECVNDVS.

PEDAGII DIOSCORIDIS ANAZARBEI DE
medicinali materia liber secundus. Ioanne ruellio sueffio
nensi interprete.

In primo charissime ari libro: quem de medici-
nali materia condidimus. de aromatibus. oleis.
vnguentis. arboribus. & nascentibus in eis suc-
cis. lachrymis. seminibusq; disseruimus. In hoc
aut secundo de animatibus. melle. lacte. adipe.
frumentis. atq; oleribus explicabimus: subies-
xis hærbaceis quæ acri p̄dita sunt facultate: vt
pote quæ cū ipsis cognatione iuncta sint. qualia alliū. cepa. synapi.
intelliguntur. idq; ideo: ne cognatorū vires diffūxisse videamur.

De aquatili echino. Cap. i.

Arinus echinus stomacho ventricq; vtilis est. vrinam cit. Hu-
ius testa recens inasata cōmode medicamentis ammiscetur:

que psoras abstergunt. Cremate vero cinis sordida ulcera expurgat. Luxuriaotem carnem reprimit.

De terrestri herinaceo. Cap. ii.

Terrestris herinacci corium combustum alopecias cum pice. li. quida aptissime illinitur. Assicatum corpus & cum aceto multo potum reno vitis auxilio est. Item aque que cutem subit. conuulsionibus. elephantia: & male habitis quos cachectos vocant. Viscerum fluxiones exsiccat. Eiusdem iecur testa insolata arefactum ad eisdem vsus vtilissime reconditur.

De hippocampo. Cap. iiii.

Hippocampus marinum animal est exiguum. cuius cremati cinis cum liquida pice aut axungia seu amaracino vnguento illitus alopecias replet.

De purpura. Cap. iiii.

Purpura vna exsiccat. dentes abstergit. excrescentias in carne cohibet. ulcera purgat: et ad cicatricem perducit.

De buccinis. Cap. v.

Adem prestant concremata buccina: sed vehementius vrit. si quis salis plena fictili crudo adurat: dentifricio conueniunt. Ambustis vtiliter illinuntur: quibus solui medicamentum non oportet. nam posteaquam vulnus cicatricem dixerit: ipsum in testæ modum induratum sponte sua decidet. Fit etiam calx e buccinis: vt in eius mentione demonstrabimus.

De ionis. Cap. vi.

Ionia vocatur purpurarum buccinorumque media: qua parte testæ volumine clauiculatim torquetur. Cremata simili modo maiorem purpuris buccinisque facultatem vrendi consequuntur: vt pote cum ea parte eorum natura prematur. Buccinorum carnes origrate sunt & stomacho vtilis: sed aluum non molliunt.

De myacibus. Cap. vii.

Myaces laudatissimi in ponto. cremati eundem buccinis effectum prebent. Prinatim plumbi more eloti oculorum medicamentis cum melle vtilis habentur. genarum crassitudines absumunt. albugines purgat: & cetera que oculis caligine offundunt. Carnes eorum ad canis morsus vtilissime imponuntur.

De tellinis. Cap. viii.

Recentes telline aluo vtilis: sed maxime sus earum. Salite vritur: tritaque in cinerem & cum cedria instillate anulos pilos

renasci non patiuntur. De chamis. Ca. ix.

Quamquam conchularumque in exigua aqua decoctarum ius
 Caluum dicitur. id cum vino assumitur.

De onyche. Cap. x.

Onyx conchylii tegumentum est ei simile: quo purpura inter
 gigitur. quod in India nardiferis lacubus inuenitur: suane ideo
 spirans odorem. quod conchyliis inibi nardi pabulo vescantur: collis
 gigitur posteaque stagnantes aque aestiuis squalloribus inaruerunt.
 Laudatissimus qui a rubro mari defertur cadicans. pinguis. Baby
 lonicus nigrescit: atque minor conspicitur. ambo odoris gratia suffi
 untur: sed aliquatenus castoreum olent. iidem suffitu excitant foemi
 nas vulgus stragulatū oppressas comitialesque. poti ventrem molliunt.
 Crematum conchyllum eadem efficit que purpura & buccinum.

De cochleis. Cap. xi.

Terrestres cochleae stomacho viles sunt: & non facile corrumpuntur.
 optime sardonice. africanae. alypaleicae. & quae in Sicilia.
 chio. & liguriae alpebus gignuntur pomatiae id est operculares
 cognominatae. Marina stomacho idonea: & facile alio excernitur.
 Fluuiatilis virus olet. Quae vero vepribus frutesque glutinosa
 coheret: quam vocant nonnulli cesilon: ventrem & stomachum
 turbat. Vomitiones excitat. crematam omnium testae excoctae
 & vrendi naturam: fortuntur. purgant lepras. vitiligines. dentes
 que emendant oculorum cicatrices. & vitia cutis in facie. albugines.
 ac visus hebetudines: si vasa triteque ex melle illinantur. Crudae cum
 tegumentis impositae aquae inter cutem tumorem exaugunt. sed non
 ante soluantur quam omnis hauriatur humor. podagricas inflammatio
 nes leniunt. impactos corpori aculeos illite euocant. menses trites
 & admotae ciunt. Carnes earum cum thure & myrrha illite cum
 vulnera alia: tum maxime que nerui acceperunt. conglutinant. Trite
 in aceto sanguinem naribus erumpentem infrenant. Viuae corpus &
 praesertim africanae cum aceto deuoratum stomachi dolores miti
 gat. trita cum testa vino & myrrha si exiguum inde bibatur: colicis
 sicque cruciatus sanat. terrestres pilos incommodos replicat: si que
 abrafo aculeo lentore pilum attingat.

De cancris. Cap. xii.

Quancrorum fluuiatiliū exustorum cinis qui duo cochleas
 rra expleat. adiecto consimili radice gentianae modo. triduo

potus cum vino magnopere pdesticanis rabiosi moribus. rīmas pedum sedisq; perniunculos. & carcinomata. cū decocto melle lenit. triti crudi. potiq; ex assinno lacte. auxiliatur contra serpentū phalangiorūq; morsus. atq; scorpionum ictus. decocti autē & cum iure esitati. iis prosunt qui tabe cōficiuntur. aut leporem marinū hauserunt. necant scorpiones triti & cum ocimo admoti. possunt eadem marini. verum inefficacius omnia prestant.

De terrestri scorpione. Cap. xiii.

Terrestris scorpio tritus & impositus suæ plagæ remedium ē. quin inuenitur assatus ad eadem prodesse.

De marino scorpione. Cap. xv.

Marini scorpionis fel conuenit ad suffusiones oculorum albugines. & hebetudines.

De draconē marino. Cap. xv.

Draconē marinus replicatus atq; impositus ictus spine suæ qua ferit. medela est. De scolopendra. Cap. xvi.

Scolopendra in oleo decocta si illinatur auellit capillos: sed contactu pruritus facit.

De torpedine pisce. Cap. xvii.

Torpedinis dunturnis capitibus doloribus admota cruciatu vehementiā mulcet. eadem appposita conuersam sedē p̄ciduamq; coercet. De viperinis carnibus. Ca. xviii.

Viperinæ carnes si coctæ edantur: claritatem oculis afferunt. neruorū vitis auxiliantur. in crescentes strumas reprimunt. detracta autem cute caput caudaq; quoniā carne vacat: amputari debent. Quippe commentitium est quod precipitur: certam utrinq; mensuram præcidi oportere. Reliquum vero corpus elotum dissectūq; discoquitur cū oleo. vino. salis exiguo. & anetho. Amittit iis qui vipersas esitent: pediculos p̄creari: quod plane a veritate abhorret. adiciunt aliqui longam senectutē agere: qui eo cibo vescuntur. Sal ex eis ad eadem conficitur: sed inefficacior ē. vicia autem vipera in fictile nouū demittitur. adiciuntur salis caricarūq; tritaq; singulatim quinq; sextarii. mellis cyathi sex. mox fictilis operculum luto oblinitur: & fornacib; inasatur: donec sal in carbones redigatur. qui postea tritus in pulueris faciem reconditur. plerumq; quo stomacho gratior fiat: immiscetur nardi spica. aut solium. aut mala bathri momentum.

De senecta angulium. Cap. xlx.

Senectus angulum in vino decocta dolori aurium infusu. & dentium collutione auxilio est. Addunt eam in medicamenta oculorum sed precipue viperinam.

De lepore marino. Cap. xx.

Lepus marinus lolligini parue similis est: qui per sese trit^{us} aut cum vitia illitus capillos enellit.

De lepore terrestri. Cap. xxi.

Terrestris leporis inassatū cerebrum manditur iuuandis tremoribus: qui valetudine contracti sunt. Astrictu aut cibo facile infantibus dentitionem prestat. Exustum caput & cum adipe visino aut aceto illitum alopecia: inanitatibus medetur. Leporinum coagulatum post triduum a concubitu potum conceptū adimere: partusque spem intercipere potitur. Vulue & alui fluore sistit. comitiales iuuat. contra venena ex aceto bibitur: presertim aduersus coneretū lac & viperarum morsus. Sanguis eius si calidus illinatur: vitia cutis in facie. vitiligines. lentiginescque sanat.

De pastinaca. Cap. xxii.

Marine pastinacæ radius qui eius cauda enat^{us} aduersis squamis reflectitur: dentium dolore mitigat. nā eos frāgit & euocat.

De sepia. Cap. xxiii.

Sepiæ coctæ comesum atramentum ægre concoquitur. Aluū mollit. collyriis e testa factis conuenienter genarum scabrie perfricantur. vstum in sua testa donec id quod crustosum est abscedat: postea tritum. expurgat vitiligines. furfures. dentes. & vitia cutis in facie. Elotum in medicamenta oculorum addi solet. contra albugines oculis iumentorum efficaciter inspuitur. pterygia oculorum absunt cum sale tritum & iniectum.

De mulo pisce. Cap. xxiiii.

Mulorum assiduo cibo aciem oculorum: hebetari constat. is marini draconis. aranei. ac scorpionis morsibus medetur: si crudus atque dissectus admoueatur.

De testibus hippopotami. Ca. xxv.

Hippopotami testes exliccati ac triti contra serpentium morsus bibuntur. De fibrinis testibus. Cap. xxvi.

Hiber ancipitis vite animal plerumque cum piscibus & cancribus ex aqua victū capescit. Huius testes serpentiū venenis aduersatur.

sternutamenta mouent. & in vniuersum varios obtinent vsus. si quidem menses ac partus ciunt duabus drachmis cum pulegio potius secundas quoque eiiciunt. Contra inflationes. tormina. singultus. venena. ixiamaque ex aceto bibuntur. lethargicos & vtrumque veteris no obdormiscentes excitant infusi. cum aceto autem & rosaceo olfactu & odoris suffitu idem faciunt. potius & illi prosunt tremulis. conuulsionibus. & omnibus neruorum vitis. In summa calastoriam vim habent. eligi debent testes qui ex vno ortu connexi sunt. fieri enim non potest. ut gemini folliculi in vna membrana coniuncti reperiantur. Liqueore intus veluti mellis cerosi odoris grauis. gustu acri. mordente. ac friabili. naturalibus tunicis circumdata. que fraude aliqui corrumpunt concientes in follem gummi aut ammoniacum cum sanguine & castoreo subactum: & ita exiccates. Vanum est quod traditur: testes ab ipsis euelli: & a sese abici: quibus venatu vrgentur. siquidem tangi nequeunt: ita ut in sua substriti. opere aut precium est diuisa pelle melleum liquorem cum euestic te tunica assumere: & siccatum potius dare.

De vulgari mustela. Cap. xxvii.

Mustela que in domibus nostris oberrat: ambusta exenteratur: & inueterata sale in umbra siccatur. Ea binis drachmis cum vino potius aduersus omnia serpentium venena presentaneo est remedio. toxico simili sumpta modo resistit. Eius ventriculus coriandro factus inueteratusque percussis a serpente & comitialibus potius auxiliatur. Cremata in fistili podagricis confert cinere ex aceto illito. sanguine peruncte strumæ iuuantur. comitialibus etiam prodest.

De ranis: Cap. xxviii.

Contra omnium serpentium venena pantidoto sunt ranæ: si ex sale & oleo decoctæ edantur. iusque earum itide sorbeatur. Contra inueteratos tendonum rigores pollent. illitus earum cinis pfluentis sanguinis impetus sistit. explendis alopeciae inanitatibus ex liquida pice illinitur. Viridum ranarum cruor auulso genis pilos renasci prohibet in vestigia emulso in infillatus. decoctæ in aceto & aqua dentium dolores collutione leniunt.

De Fele. Cap. xxx.

Recens felis in cibo nutrit: & facilem præbet aluum. sale vero conditus non suppeditat alimentum. arteriam expurgat. & vocem expedit. illita saliti caro aculeos extrahit. Muria eius incipit

tibus dysentericis pdest: si in descendentium fotus adiciatur. fluxiones siquidem ad summa cutis ellicit. ischiadicis infusa medetur.

De cerro pisce. Cap. xxx.

Qerri saliti caput exustum excrecentes vlcerum oras puluissosq; reprimit. nomas cohibet. thymos clauosq; absumit. caro non secus atq; salsamentum prodest a scorpione percussis aut a cane demorsis.

De manis. Cap. xxxi.

Manarum excapitibus cinis si illinatur: callosas sedis rimas abolet. eius etiam garrum corporis putredines collutiōe sedat.

De gobio. Cap. xxxii.

Gobius recens in suillum ventrē coniectus si consuta rima in diodecim aque sextariis donec duo supersint decoquatur: & sub diuo refrigeratus potui detur: alius sine molestia delicitur. illitus contra serpentium canumq; morsus auxilio est.

De thunno. Cap. xxxiii.

Onditanei thunni caro quam omotharicon vocat sumpta: assis auxiliatur: quos vipera nomine prester momorderit. Si oportet vinum q̄ plurimum subinde cogantur haurire: ita vt vomitione reddatur. contra acrimonias esitatorum maxime valet. canum moribus vtilissime illinitur.

De garro. Cap. xxxiiii.

Garrum omne: quod ex piscibus carnibusq; sale maceratis liquamē est: illitu depascētia vlcera sistit. morsis a cane medetur. dysentericis atq; ischiadicis infunditur. nonnullis vt exulcerata adurat. aliis aut ad laceffenda que vlcera non senserunt.

De iure piscium. Cap. xxxv.

Recentium piscium ius modo per se modo ex vino potū alnū subducit. Pruriam ad hunc usum conficitur et gobiis. & scorpionibus. & tulide. e percis. & recentibus allis saxatilibus nec viri recipientibus: simpliciter cum aqua oleo & anetho.

De cimicibus lestularis. Cap. xxxvi.

Quimices qui in cubilibus enascuntur cauis fabarum inclusi si ante febrim significatiōes septeni deuorentur: quartanis auxilio sunt. Et citra fabas illiti percussis ab aspide profunt. vuluarum exanimationes olfactu reuocant. poti cum vino aut aceto adherentes sanguisugas abigunt. Triti & yrinarię fistulę impositi

De medicinali materia.

stranguriā leuāt. De millepeda. Cap. xxxviii.

Millepede que sub aquario vase stabulatur: animalia sunt multo
tis pedibus nitentia: q̄ contacta manu cōtrahuntur in orbē.
Hæ ex vino pote difficili vrine & regio morbo auxiliatur. millepedas
illini anginis vtilissimū. Tritæ & in cortice mali punici calfacte
doloribus aurium addito rosaceo cōueniēter instillatur.

De blatta pistrinaria. Cap. xxxviii.

Blatte eius que in pistrinis inuenitur: interanea trita aut cum
oleo decocta: aurium dolores instillatu mitigant.

De pulmone marino. Cap. xxxix.

Podagras pernilonesq; emendat pulmo marinus recēs tritus
& illius. De Suillo pulmone. Cap. xl.

Villus & agninus vsinusq; pulmo imposito intertrigines
abaquis contractas ab inflammatione tuetur.

De vulpino pulmone. Cap. xli.

Vlmo vulpis si arefactus bibatur: suspiriosos adiuuat. Adeps
quoq; liquefactus infususq; auris dolorem finit.

De asinino iocinere. Cap. xlii.

Asinus secur inassatum esu comitialibus prodest. Verumtamē
leuinis edendum præcipitur.

De genitali cerui maris. Cap. xliii.

Genitale masculi cerui tritum & in vino potum a viperæ des
morsis auxiliatur.

De vngula asini. Cap. xliiii.

Ungula asini cinis p̄ dies multos binis cochlearib; potus p̄
ditur comitiales adiuuare. Eadem oleo subactæ strumas disci
cutiunt. & illitæ pernilonibus medentur.

De lichenibus equorum. Cap. xlv.

Lichenes sunt in equorū genib; & sup vngulas indurati calli:
qui triti & in aceto poti comitialibus mederi traduntur.

De vngula capre. Cap. xlvii.

Ungularū caprinarū chire punctæ ex aceto alopecie sanātur.
De caprino iocinere. Cap. xlviii.

Apre inassati iocineris decidua sanie inungi infusos p̄dest:
& dum coquitur apertos oculos vaporari. carnes assas vesci
perq; vtile. Tradunt hircini iocineris cibo comitiales dephendi.

De apri iocinere. Cap. xlviii.

TEcum apri recens si arefactum teratur: ex vino potum contra serpentium volucrumq; morsus auxilio est.

De cane rabioso. Cap. xlix.

TEcur canis qui rabie exagitur ab emorsis sumptum ne tententur metu aquæ tueri creditur. Utuntur autem ad arcendos aquæ pavores dente eo: qui caninus dicitur. hunc a cane qui momordit exemptū & folliculo inditum p amuleto brachio adnectunt.

De soleis veteranientariis. Cap. l.

TUeteris soleæ crematæ illitus cinis ambusta igni intertrigies. necnon calciamentorum attritus sanat.

De mergi iocinere. Cap. li.

Siccatum mergi iecur & ex hydromelite binis cochlearib; potum secundas expellit.

De gallina. Cap. lii.

Olfecte gallinæ & adhuc calentes apposite serpentium moribus auxiliantur: sed identidem alias sufficere oportet.

De gallinaceo cerebello. Cap. liii.

GAllinarum cerebellum in vino bibendum datur contra serpentium morsus. Sanguinem a cerebri membrana profluentem sistit. subdita autem ventriculo galli membrana cornu nō ab similibus cuius pellis in decoctionibus detrahi solet: siccatur: tria q; in vino convenientissime stomachicis datur in potu. Ius e veteri gallinaceo aluum soluit. abiectis itaq; interaneis salem confici oportet: & confuto ventre decoqui in viginti sextariis aquæ: donec ad tres heminas redigantur. totum id refrigeratum subdō datur. Aliqui incoquunt olus marinum. mercurialem. cniis cum. aut filsculam. crudos humores crassosq; atrā bilem & strigmenta elicit. prodest longis febribus. suspiriis. articulariis morbis & inflationibus stomachi. Eorum venter sale conditus & in vmbra siccatus contra exinias vacuationes medicamentorum trium drachmarum pondere præsentī est auxilio: quandoquidem protinus deiectiones cohibet. teri autem debet in farinam & aqua subactus dari.

De ouorum natura. Cap. liiii.

Ouum molliculū plus alit sorbili: & durum plus molli. luteum omni cōtra oculoꝝ dolores vtile est. Inassatū sedis inflammatōnibus prodest cum croco & rosaceo. & cōdylomatīs cū meliloto.

De medicinali materia.

Cum uua autem fruticis eius quę rhoa dicunt: & galla in patinis frigitur: vt cibo aluos sistat. per se etiam offerri solet.

De candido oul. Cap. lv.

Qandidum oui crudū refrigerat. spiramenta cutis obstruit. in inflammationes oculorum infusum lenit. ambusta si statim eo perungantur pustulas non sentiunt. faciem a solis adustione tuetur. Fronti impositum cum thure fluctiones arcet: auertitq; inflammationes oculorum lana exceptum addito rosacco melle & vino mitigat. Vtiliter contra hæmorrhoidum morsus crudum forbetur. Summe tepidum prodest vesicę rossionibus. renū exulcerationibus. faucium scabricę. reiectionibus sanguinis. destillatio nibus. & thoracis rheumatismis.

De cicadıs. Cap. lvi.

Qicadę quę in assate manduntur: vesicę doloribus profunt.

De locustis. Cap. lvii.

Locustę odoris suffitu vrinę difficultates adiuuant: presertim quę fœminas male habent. earum carnes nullo sunt vsui. Est & quoddã genus locustę quę assiracos aut onos dicitur. sine pennis. pro longis membris. exiccata autem si ex vino bibatur: contra scorpionis morsus magnopere proderit. hac abunde vescuntur aphri: qui leptim incolunt.

De ossifrago. Cap. lviii.

Tenter eius aus quam latini ossifragum appellant: particulas tim potus calculos cum lotio pellere proditur.

De Galerita. Cap. lix.

Alerita anicula est parua apices in vertice panonis modo gestans: quę assa & in cibo sumpta coeliacos adiuuat.

De hirundinibus. Cap. lx.

Oisfectis crescente luna pullis hirundinis qui primo partu excludi sunt: in ventre eorum lapillos offendes. e quibus duos vnum versicolore alterum purū eximes. si priusq; terrā attigerint: in iuuenç corio aut ceruina pelle lacerto aut collo adalligati comitialib; pderunt: & sæpe prorsus eos recreabunt. Hirūdines vti sicedule in cibo aciei visus medicamentū prebent. tã pullorū q̄ matrū cinis cum melle oblit; oculis claritatē adfert. Anginę eo cõmode punguntur. vuc & tonsillarū inflãmationibus hoc cinere succurritur. Et ipsę & pulli exiccati si drachmę pōdere ex aqua

bibantur: hos iuuant: qui angine morbo conflantur.

De ebore. Cap. lxi.

EBoris scobe illito paronychia sanatur. vim adstringēdi ebur obtinet. De sullo talo. Cap. lxi.

SVis talus comburitur: dū e nigro albescat. qui tritus & potus in inflationibus coli longiq; torminibus medetur.

De ceruino cornu. Cap. lxi.

Ceruini cornus cinis elotus binis cochlearibus epotus pdest dysentericis. excreantib⁹ sanguinē. coeliacis. regio morbo. & vesice doloribus cū tragacantha. Forminis fluctione vuluæ laborantibus cū liquore huic rei accommodato. Cerui cornu cōtusum crudo fistili luto circūlito & in furnū indito vritur donec albescat. id cadmic modo elotū vlcēribus oculorū & defluctiōibus salutare est. in frictū dentes expurgat. Crudi corn⁹ suffiti nidore serpētes fugātur. seruefactum in aceto si eo gingiuē colluātur: maxillarū a dentitione dolorem adimit.

De eruca. Cap. lxi.

ERucis quę in oleribus gignuntur cum oleo peruncta a venenatis bestis ferri in egantur.

De cantharidibus. Cap. lxi.

Fruментis congestæ cantharides ad reconlendum idoneę sunt: quę fictili vase non picato condūtur: & raro linteo obligato ore & deorsum cōuerso suspendūtur sup acetū feruentis q̄ acerimū halitū: donec æstu examinētur. postea lino transfixæ reponuntur. Potentissime omnes varię luthels lineis: quas in penis trāsuerfas habēt. pmissorū corpore crasse ac blattarū modo p pingues. sed inertes ac imbecille: quę vnius sunt coloris.

De bupreste. Cap. lxi.

Simili modo reconduntur buprestes genera quędam cathartidum. & pinorū cruce: quę supra cribrum suspensum feruētici cinere paulisper in ostē reponuntur. Vis omniuꝝ cōmunis erodere. vlcērare. calorem elicere. qua de causa ammiscentur medicamentis quę lepras ferosq; lichenas & carcinomata sanant. mēses chunt pessis emollientibus addite. Aliqui cathartidas antidotis inpositas aque subter cutem auxiliari prodiderunt: argumento q̄ vrinam moueant. Alii pennas pedesq; contra potarū veneficia: remedio esse tradiderunt.

De salamandra. Cap. lxxvii.

Salamandra lacerte genus est iners. varium. quod frustra creditur est ignibus non vri. Vim habet erodentem. calfactori am. exulcerantem. Additur vt cantharis in medicamenta: quorum vis est exesse. & lepras abolere: similiq; modo reconditur. Liq̄ facta in oleo pilos euellit. & exenterata detractis: pedib; & capite in melle seruatur ad eundem vsu.

De araneo. Cap. lxxviii.

Araneus quem olcum alii lycium vocant: subactus cum splenis & linteo illitus prolatusq; vtriusq; teporibus aut frontis tertianos circuitus perfanat. Tela eius imposita sanguines sistit. vulneta que summam cutem occuparunt: ab inflammationis iniuria vincta dicat. Est & alterum aranei genus qui candida. tenuem. densamq; telam orditur: quem in loculo ligatum & lacerto appensus quartanis circuitibus mederi narrant. Decoctus ex rosaceo & infusus aurium doloribus auxiliatur.

De lacerta. Cap. lxxix.

Lacerte caput intritum & appositum aculeos & omnia corpori infixam extrahit. varos. fornicantes verrucas. & peniles quas acrochordonas vocant tollit. iecur exesis dentibus coniectum dolores finit. Si diuulsa admoueat: ictus a scorpione leuamentum prestat.

De sepe. Cap. lxxx.

Sepe aliqui lacertam calchidicam vocarunt: in vino pota morbos suos sanat

De scinco. Cap. lxxxi.

Scinco aut aegypti aut indiae aut rubri maris alumnus: quomodo inueniatur in lydia mauritanic. est autem terrestris crocodilus sui generis qui saluus affertur in nasturcio. Auunt carnes quomodo renes amplectantur: id sibi virum vendicasse: vt si drachme pondere bibantur: venerem accendant. Verum decocto lactis cum melle aut femine lactuce cum aqua potio veneris cupiditates inhibentur. additur in antidota.

De terrenis vermibus. Cap. lxxxii.

Terreni vermes impositi precisos nervos glutinant. tertianas discutiant decocti cum anserino adipe. infusi affectis auribus medentur. Cum oleo autem decocti si in contrariam aurem instillantur: dentium doloribus prestant auxilium: poti ex passo vrinam ciunt.

De mure araneo. Cap. lxxxiii.

MVs araneus dissectus & impositus sui morsus veneficia luit.
De muribus. Cap. lxxiii.

MVres qui in domibus oberrant: concisos scorpionum plagis
vtilissime imponi in confesso est. Si inassatos infantes ederit:
oris saluam exiccati promittunt.

De vsu lactis. Cap. lxxv.

LAc generatim omne boni succi est. corpus alit. aluum emol-
lit. stomachum & intestina in flatu vexat: verum tamen di-
lutius aestiuo habetur. E viridi pabulo aluum magis lenigat. pro-
batur autem candidum æquali crassitudine: quod vngui instilla-
tum cogitur. Aluum minus tentat caprinum: quoniam adstrin-
gentibus pabulis. robore. lentisco. & oleaginis frondibus mag-
na ex parte vescuntur: inde stomacho accommodatissimum red-
di solet. Ovisillum autem dulce. asperum. & præpingue non vsq;
adeo vtile stomacho. Bubulum tamen. asininum. & equinum
ventri magis idonea: sed ipsum turbant. Quibus in locis pecora
scamoniam. veratrum. lenitidem. aut mercurialem pascuntur:
lac omne ventrem & stomachum subuertit: quale in iustinis niō
tibns esse a nobis proditum est. siquidem capræ quibus candidu
veratrum pabulo fuerit: primo foliorum partu euomunt:
& eorum lac haustum nauseam creat: & stomachum in vomitio-
nes effundit. Adstringentius omne decoctum præcipueq; caudæ.
vitis calculis marinis exuctis. in summa omnibus auxiliatur in
ternis exulcerationibus. præsertim faucium. pulmonis. interane-
orum. vesicæ. & renis. Foris vero contra pruritum cutis. eruptio-
nes papularum. & vitiatos corporis succos. Recens cū melle cru-
do addito sale datur exigua aqua dilutum. Minus inflat quodcūq;
feruefactum. decoctum cum calculis marinis ad dimidias vlceros-
as ventris fluctiones adimat.

De sero lactis. Cap. lxxvi.

LAc quodcumq; serum continet implicitum. quod vbi disces-
sit a lacte: multo potentissimum ad purgationes redditur.
Datur quibus sine acrimonia volumus deiectionem moliri: vt
melancholicis. comitialibus. lepris. elephantis. & erumpenti-
bus toto corpore papulis.

De schisto seu scissili lacte. Cap. lxxvii.

EX omni lacte fit quod schistum appellant. Lac aut scissili nouo

De medicinali materia

feruet: ramoq; ficulneo recenti monetur: in sparsis postq; bis aut ter efferbuerit totidem acetū multū cyathis: quot sunt heniue lactis: ita enim serescens liquidū ab eo diuiditur: quod in caseū concreuit. sed cum feruet: ne supfundatur: conueniet spongia ex frigida cōtinno fictilis labruz detergere: festariūq; argenteū frigide aque plenū demittere. Bibitur heminis p̄ interualla singulis vsq; ad quinas ita: vt intercedētib; spatii; potantes ambulēt. Lac aut recens efficax est cōtra rosiones vsionescq; ab exitialib; in medicamentis factas: vt a cātharidib; aut salamādra. bupreste. aut pinoꝝ cruca. hyosciamo. dorycnio. aconito aut ephemero. p̄fertiz; bnbu lū ad id eximie confert. Gargarizatur aut exulceratis faucibus tō fillisq; asiniūm pecūānter collutos dentes gingiuasq; stabilit. fluctiones alui si vlcera sentiātur tenasmosq; onillū. bubulū aut caprinū cum marinis lapillis decoctū sistit. Per se autē & cū hordeacea ptisana aut alicaceo cremore infusam magnopere in testinorū rosiones mitigat. exulceratæ vuluæ immittitur.

De mullebrī lacte. Cap. lxxviii.

L Vmanum lac dulcissimū est: & maxime alit. Mammis autem exuctum p̄dest tabi & stomachi rosionibus. contra haustum leporem marinum præsidio est: oculis cruore exictu suffusis cum thuris polline insuffatur. podagricis vtile est cum me conio & cæratō illitum. Lac omne respuendum splenicis. hepaticis. comitiis libus. vertiginosis. & nernorum vitio laborātibus. febriculosis. & capite dolentibus. nisi si quis interdū purgationis gratia vt ostendimus: schistum præbeat. Primiparæ canis lacte perunctos narrant glabrescere. potum contra venena antidoti vicem obtinet. abortus mortuos expellit.

De caseo. Cap. lxxx.

C Aseus recens sine sale sumptus alit. stomacho vtilis est: & facile in mēbra delegatur. corpus auget. aluū modice emollit. alius tñ alio præstantior: p̄ natura lactis a quo cōficitur. Decoctū autem & expressus deinde in assatus alnū sistit. illitus oculorū inflammationibus & fugillatis p̄dest. Qui vero recens salitris est: insanas alimenti præbet. corpus apte minuit. stomacho aduersatur. negocium ventri interaneisq; exhibet. vetustiore sistitur aluus. se ro quod a caseo manauit: q̄ optime canes aluntur.

De hippace. Cap. lxxx.

Quod hippacen vocant: caseus est equinus. ea virus redolet. magnopere alit. bubuloq; pportione correspondet. Nec desunt: qui hippacen equinum coagulum appellarint.

De butyro & eius fuligine. Cap. lxxxi.

Elacte pinguisimo probatum fit butyrum: quale bubulum est. Fit & ex caprino agitato in vasis lacte: donec pingue discedat. butyrum natura oleosum est & emolliens. unde largius epotum ventrem resoluit. Prodest vbi oleum non adfuerit: contra venena. cum melle si infricetur: dentitiones adiuuat. gingiuarum prurit & oris ulcera infantibus emendat. illitum foris capaciora alimētorum facit corpora: & ab albidis pustulis per summa scatentibus assertit. Contra inflammationes & duricias vulnū: quod nec virus resistit: nec vetustatem sentit: butyrum efficacē est. dyfentericis & colicis exulcerationibus infunditur. In medicamēta addi solet: que pus mouent. vtile præsertim cum nerui. aut cerebri membranę. vesicę. aut ceruicę. vulnera acceperit. Id autem purgat. replet. carnē creat. ab aspide percussis vtilissime imponitur. Recens obsoniis additum olei vicē pensat: & adipis vicē fungitur in bellariis. colligendę ex eo fuliginis ratio hæc est. Butyrum in lucernā nouā ingestum acceditur: fictiliq; operculato quod supne in siphunculum desinat: & sub pedibus cuniculos clibanī modo habeat: crematur: & subinde aliud in absumpti locum sufficitur: dū coaceruetur fuliginis modus: quē facere insitueris. pēna post deraditur ad vsus. Eius effectus est in medicamētis oculorū: exiccare & adstringere. fluxiones cohibet. & ulcera celeriter ad cicatricem perducit.

De medicina lanarum. Cap. lxxxii.

Succidę lanę molles e collo femini busq; laudatissime habentur. Subueniunt inter initia vulneribus. percussis. desquamatis. liuidis. ossibus fractis aceto oleo aut vino imbutę. siquidē capaces sunt liquidorū: quibus oblesę partes fouētur: & ob pecudū sordē: sic enim esypnum vocant: emolliunt. capit. stomachi aliarumq; partium doloribus. cum aceto & rosaceo efficaciter imponuntur.

De lanis vtilis. Cap. lxxxiii.

Rematarum lanarum cinis crustas obducit. excrescentias in carne cohibet. & ulcera ad cicatricem perducit. Munde autē & carptę in fictili crudo cæterorum more vruntur. nec secus purpurarum tomenta cremari solent. Aliqui cum sordibus lanas

De medicinali materia.

carpunt: & melle irrigant: eodemq; modo vrūt. Alii in fictili oris patuli verucula inter se distantia cōponūt. & conceptas lanas oleo ita suffulas vt ne stillare quidē possint: assulis tæde subiectis & eisdem lanisq; permutatim interstratis leuiter succēdunt: & vltas tollunt. Quod si e tæda pix pinguitudove vlla pfluxit: collecta recōditur. Lauatur ad oculoꝝ medicamenta. cinerem in labellis aqua additamaniibus confricāt: & cōsidere patiuntur: Idq; sēpius mutates aquam donec linguā adstringat: nec mordeat.

De œsypo pecudum sorde. Ca. lxxdiiii.

O Esypum vocant greci succidarum lanarum pinguitudinem: cuius parandi ratio hec est. Succide molles radice curata calida aqua lauantur: & quibuscunq; sordibus expressis & in labellū oris ampli coniectis aqua infunditur: magnoq; impetu cochleari vt respumet agitur: aut lignea rude validiuscule cōturbatur: quo largius sordida spuma colligi possit: deinde marina respergitur. Et confidente pingui quod supernatabat. collectoq; in fictili vase: denuo aqua in labellum fusa agitur. spuma mari perfunditur: & demum eximitur. hoc tantisper fieri solet: dum cōsumpta pinguitudine nihil prorsus spumæ extet. collectum œsypum manibus emollitur: & si qua insedit spurcicia confestim demitur. exclusaq; sensim omni aqua recentiq; affusa manib; misceatur: donec admotū lingue œsypum adstringat leuiter: nec mordeat: atq; pingue cādicitūq; spectetur. tū in fictili vase conditur: verū oia feruido sole fiant. Nonnulli excolatum pingue frigida aqua eluunt: & manibus non secus atq; cæratum foemine confricant. ita enī cādidi redditur. Alii elotis lanis. & sordibus quibuscunq; exemptis ac lento igni in æneo vase ex aqua decoctis: pingue quod supernat collectum aqua vt diximus lauāt: colatūq; in fictilem ollā quæ calidam aquam contineat: linteo operiūt: atq; soli mandāt: donec candidum fiat & satis crassum. Alii bidui spacio aquā effundunt: nouamq; adiiciunt. Melius est læue radice non curatum: qd succidarum virus oleat. & si manū in concha fricetur cum aqua frigida: albescat nihil in se duri aut concreti habens: veluti quod cærato aut adipe adulteratur. Oesypum excalfacit. explet vlcera. & emollit: pferim sedis ac vulne cum meliloto & butyro. in velle re appositū menses & partus euocat. vlcera non aurum modo sanat: sed & genitalium cum anserino adipe. cōtra erosos angulos

oculorū scabiososq; genas que occalluerūt. & dfforū defluuia ef-
ficax est. In testa noua torretur: donec redactū in cinerē pinguitu
dinem amittat. Ex eo etiā fuligo colligitur: vti demonstrauim⁹: que
in oculorum medicamenta commode addi solet.

De coagulo. Cap. lxxxv.

Leporis coaguluni tribus obolis ex vino venenatorum mor-
sibus. cœliacis. dysentericis. & sceminis fluctione vuluæ labo-
rantibus. ac reiectionibus a pectore auxiliatur. sanguinem cōcre-
tum discutit. post menstruas purgationes appositum vuluę cum
butyro prestat mulieribus: vt concipiant. potum vero partus ene-
cat. & post excretiones pariendi spem admittit. Equi coagulus quā
hippaceri aliqui vocāt: priuatim cœliacis dysentericisq; cōuenit.
hedi. agui. hinnuli. capre. apri. cerui. vituli. bubaliqu; coagula simi-
les naturas sortiuntur. Contra aconiti potum in vino & concre-
tum iac in aceto. conuenienter assumuntur. hinnuli coagulū tris-
duo a purgationibus admotum partus spem intercipit. vituli ma-
rini coagulum castorei vires repræsentat. comitialibus. strangula-
tis vuluis potu conferre existimatur. Sed synceri hoc experimen-
tum est. aqua inspergitur. qua paulisper cum alterius animantis
tum præcipue agni coagulum maduerit. quod si verum est: sta-
tim liquefit in aquam. sin minus: consimile permanet. excipitur
autem catulis qui nondum natate possunt. in summa coagulum
omne dissipata cogit: & coacta dissoluit.

De adipis ratione. Cap. lxxxvi.

Adeps anserinus aut gallinæus recens & sine sale condit⁹ ad
vuluę vitia proficit. sale inueteratus & qui tēporis spatio acri-
moniam concepit vuluę inimicus est. Recens exemptis membra-
nis in fictilem ollam demissus: que altero tātōpere capacior sit:
quantus sit modus adipis quem curare insutueris: obstructo dili-
genter vase flagrantissimo soli exponitur. eliquesces inde humor in
fictile alterū excolatur: donec adeps oīs absumatur. mox loco ve-
hemēter frigido recōditur: & ad vsus digeritur. Alii fictile fulciūt
sup aquam calidā. aut tenuem & elanguidā prunā: que solis vicem
penfet. Est & alia curadi ratio. exemptis mēbranis teritur. cōiectus
q; in ollā eliquatur adiecto minuti salis momēto. mox lineo colo-
trāsfusus reponitur. vtiliter in medicamēta additur: q̄ lassitudines
& fatigationes leuāt. Snillus adeps & vrsinus hoc curati modo.

De medicinali materia.

recens. præpinguis. renibus potissimum detractus in largiore aqua cœlesti & q̄ frigidissima exemptis tunicis diligentissime manibus confricatur: & exprimendo ferme siccatur: subindeq; noua aqua abluitur. ceterum fictili capacitatis duplẽ indit̃ in aquã demergitur: & subditis leuibus prunis spatha mouetur: eliquatusq; colo transfunditur in aquam. vbi vero refrigit: & guttatim aquam omnem exclusit: in prælotum fictile demittitur: & infusa aqua leniter eliquari debet: & manu deprimi: quo facilius sæculum virus pessum eat. postea in pilam spongia madefactam transfunditur. vbi coire cœpit: residens in imo sordes eximitur. Tertio citra aquam eliquatur: repurgatusq; fictili bene operculato per q̄ frigidis locis reponitur. Hircinum seuum. ouillum. ceruinũq; ita curato. elotum ex his quocunq; tunicis vt in suilli mentione dictum est exemptis pilẽ emolliendum tradito: ac manibus fricato affusa paulatim aqua donec ne amplius quidem euentũ virũ excernatur: aut pingue aliquod innatet: sed nitida spectetur. dein de in ollam conficito: & adiecta aqua vt superemineat: leui pruna liquefacto: atq; in aquam colato. cumq; refrixerit: iterum in loto fictili eliquato: & quẽ ante diximus facito. tertio sine aqua liq̄ factum in perfusam liquore pilam colato: refrigeratumq; vt in suilli ratione diximus. recondito. Bubulum autem seuum renibus maxime detractum exemptis membranis aqua marina ex alto petita eluendum est. mox in pila tundendũ diligenter affusa maris aqua. cum vero dissolutum fuerit: in fictilem ollam conficendum: & marina aqua quẽ non minus doctante superemineat: pluendum. decoquendum donec omnis aboleatur odor. additis ad singulas seui atticis minas quaternis tyrrhenicæ cære drachmis. Excolatũq; detractis quẽ pessum serãt sordibus: in nouo fictili reponendum. opertũq; soli interdũ credendum: vt ad cãdorem reducatur: & virus euanescat. Priuatim taurorũ pinguia sic curari debent. renibus euulsum pingue profluente amnis aqua abluito: detractisq; tunicis fictili nouo postq; exiguum salem insperferis: liquefacto. dein in nitentẽ aquã excolato: & vbi cõcre scere cœpit: manus iterũ conficãdo vehementer lauato aqua sæpius infusa refusaq; donec q̄ optime elotum videatur. rursus in olla cum pari modo vini odorati decoquito. & cum iterũ efferuerit: dempto ab igni vase ibidem sinito pernoctare. posttridie si

grauiter adhuc oleat: noua olla repetitum uino odorato perfun-
 datur. eadem que prius fiant: dum omne uirus euanescat. Colli-
 quatur & sine sale p̄sertim affectionū earū causa: quib⁹ sal aduer-
 sari solet. sed ita paratum nō magnopere albescit. Eodem modo
 pardorum ac leonum pinguis curari oportet. Taurorum autem
 & vitulorum pinguis necnon ceruorum medule odoramentis im-
 buuntur. hac ratione. Pingue quod odoratum reddi debet: dem-
 ptis quo diximus modo membranis: elotum & uino q̄ odoratiss-
 simo nulla maris aqua diluto seruefactum pernoctare sinitur. Al-
 ferum id genus uinum eadem mensura infunditur. colliquatur.
 & exquisite colatur. Nonemq; eius heminis in cl. arabici septem
 drachmæ adiciuntur. Quod si ipsum odoris fragrantioris fieri vo-
 les: quadraginta floris eiusdem drachmæ cum paribus palinæ.
 calami. & casie modis adduntur & xylobalsami. aspalathi singu-
 læ drachmæ. cinnamomi. cardamomi. & nardi singule unciæ.
 Omnia exactius tunduntur: & affuso uino odorato in uase oper-
 to quod supra carbonēs firmiter collocatum sit: ter efferuescūt:
 & semoto ab igni uase inibi pernoctant. post die uinum effundi-
 tur. aliudq; generis eiusdē adicitur. ter simili modo conferuescat.
 matutinis uinum effundatur. & abluto uase si quid in eo subsides
 hæsit: detergatur. postremo eliquatum pingue & excolatum ad
 vsus reconditur. hoc autem in modo odoramentis imbuuntur: quod
 antea curatum est. uerum ante dicta prius inspissari solent: quo fa-
 cilius sibi odoramentorum vires adiscant. Itaq; assumēs quod
 uoles cum uino seruefacto impositis vna myrti ramiulis. serpylo.
 cypero. item aspalatho plenus tuso. Aliqui tamen p̄ vsu uino dū-
 taxat horum contenti sunt. cum autem ter efferbuerit. exem-
 ptū leniter & linteo colatum aroniatīs uti expositum est imbuuntur.
 Adipibus spissamēta sic fiunt. syncær⁹ & sanguinis experts adeps
 reliqua habens que sepe retulimus: in ollam nouam demittitur
 infuso uino albo uetere odorato: quod semipedis altitudinem su-
 peret. lento igni seruescat: dum vernaculus odor aboleatur: pla-
 neq; uinum redoleat. at ubi deposito uase refriguit: due adipis mi-
 ne in ollam mittuntur. & duo uini eiusdem sextarii. & seminis lo-
 ti: eius inq; cusus e ligno ludicre tibie factitantur: tussiminq; quat-
 tuor adiciuntur. lento igni subinde miscendo decoquantur. cū-
 q; odoris uirus euauerit: excolatusq; adeps refriguerit: vna cōtusi

De medicinali materia.

aspalathi mina cum amaracini floris minis quattuor & vetere vi
no subigitur. nocte vna hæc odorem rapiunt. com bibuntve. pos
stridite in fictilem ollam tricongialem ea omnia cum adipe iuncta
additis sextariis tribus vini vna feruescunt: quousq; & vinu & odo
rem spissamentorum adeps ipse contraxerit. qui eliquescens co
latur: & reponitur. quod si maiorem odoris fragrantiam efflagi
tes: drachmas octo quam pinguisimæ myrrhæ vino macerate:
quod multos in annos asseruatum est: misceto. gallinaceus anse
rinusq; sic odoribus imbui solent. cuiusuis eorum percirati sex
tarii duo fictili olla excipiuntur. erysceptri. xylobalsami. palmæ
elate. & calami plane contusi singulorum fescuncia admiscetur.
vini lesbii veteris cyathus vnus adicitur. ea ter effervescent pru
nis. mox vase sublato ab igne die noctuq; refrigerantur. postri
die liquata per linteum mûdum in vas excolatur. vbi vero adeps
coierit: concha excipitur: fictiliq; nouo densius operto perfrigi
dis locis reponitur. hyberno tempore id instituire oportet.
æstate siquidem pingua non coguntur. nec desunt qui tyrrheni
cæ cæcæ momentum adiciant: quo facilius in vnum corpus om
nia coalescant. Eadem ratione sullus adeps & vrsinus cæteri
q; id genus odoramentis imbuuntur. Verum sanluci odorem adeps
ipse representabit hoc modo. curati q̄s optimi adipis præsertim
taurini mina vna tempestiuq; sanluci exquisite contracti sesqui
mina miscentur: & in sparso largiore vino digeruntur in offas:
quæ in vase cooperto nocte quiescunt. matutinis in fictili olla le
uisculo igni: affusa aqua coquuntur. dumq; suum adeps odo
rem exuerit: defæcatus ac bene opertus nocte tota permanet.
postero die deterfa sorde que pessum ierat: sanluci vt dictu est con
tusi iterum sesquimina priori pastillo adicitur: eodemq; modo
in offas cogitur. aliis que diximus peractis: decoquitur & colatur.
quod si qua fundo hæsit spurcitia: deraditur: & frigido loco re
conditur. Si quis tamen incuratum adipem anserinum. gallina
ceum. aut vitulinum a putredine tneri velit: ita faciendum est.
quamnis adipem diligenter clotam & siccitam in umbra supcri
brum per linteum munda manibus vehementer exprimat: linoq;
consutam vmbroso in loco suspendat: & post multos dies noua
charta inuolutam frigido loco recondat: pingua autem indito

melle vndicantur a putredinis vitio. Vis omnium est excalfacere, mollire, odorē ciere, taurinus adeps, bubulus, & vitulinus aliquā tum adstringunt, earundem virum compos leoninus, nam resistere enim aiunt iis: qui insidias moluntur, cernino, elephantino q; perunctos serpentes fugiunt, adstringentior est caprinus, quia ex causa decoctus cum polēta rhoe & caseo dysentericis datur: & cum ptisanę succo infunditur, ius decocti phthisicis in sorbitionibus pdest, datur quoq; vtiliter iis: qui cantharidum venena hauserūt, hircinus vt qui validissime discutiat: podagricis auxiliatur cum fimo caprę & croco impositus, huic pportioe respōdet onulus, Suillus vero contra vuluę & sedis vitia idoneus est, ambrosius igni medetur, e sue vetustissimus quisq; sale cōditus excalfacit: & emollit, elotus vīno pleuriticis pdest, cinere aut calce exceptus in inflammationibus, fistulis, ac tumoribus succurrit, Asinū tradunt cicatrices corpori concolores reddere, Anserinus gallinacensq; conueniunt muliebribus malis & ad labiorum rimas, ad māgoni zandam faciem, & contra anriū dolores, vrsinum cōstat raptos vitio alopecię capillos restituere, perniciosis subuenire, vulpīnū medetur aurīū doloribus, Flumiatilem piscium pinguis perunctis oculis claritatem afferunt: si in sole liquecant: & melli ammi nesq; efficax est addita cedria, melle attico, & pari oleo veterē, pilos alis enulsos perunctis radicibus obliterat.

De medullarum ratione. Cap. lxxviii.

TAndatissima est ceruina, mox vitulina, post hęc taurina, dein caprina & ouilla, colliguntur æstatis exitu: cum appetit autūnus: quippe cum aliis anni temporibus concremētum sanguinis & veluti caro friabilis in ossibus inueniatur, nec facile cognosci potest: nī quis eā ossibus extrahat & recondat, omnes medullę molliunt, sedant, rarefaciunt, vlcera explēt, Ceruina perunctos venenata fugiunt, curantur recentes aquę resparsu mollitæ selectisq; ossibus elote: donec aqua syncera emanet: & deterfa sorde penina si qua innatet, liquatę p duplicatum liuteum in pilam exprimuntur, & vbi coiere: omni fece que ad ima sidit derasa: fistili nouo reponuntur, Quod si libet incuratas reponere: facito omnia quę de anserum & gallinarum adipe demonstrauimus.

De felle. Cap. lxxxviii.

Et omnino curatur hoc modo. recens præligato ore folliculi si
 no demissum in feruētē aquam spatio quo quis stadia tria
 percurset: mox exemptum siccatur vmbroso loco. aspergines
 non redolente. Sed quod ad oculorum medicamenta adici solet:
 ligatum lino in vitreum vas quod mel habeat: immittitur circū
 uoluto ad os vasis lini principio: & operto vase recōditur. Est eni
 vis omnium acris & exalfaciens. intensis tamen & remissis viri
 bus differunt. siquidem præstantius in effectu esse videtur fel ma
 rini scorpionis: & piscis qui callionius appellatur. marinæ testudī
 nis. hyenęq; item perdicis. aquilę. gallinę candidę. & syluestris ca
 præ. quod priuatim prodest contra suffusiones incipientes. & ocu
 lorum caligines. albuginesq; & gēnarum scabritias. ouillo. suillo.
 hircino. atq; vrsino taurinū multo efficaciꝝ. Felle oī pfacile præfer
 tim infantibus deiectionem quis molietur: si intinctum eo tomen
 tum sedi subiiciat. priuatim taurino angino cum melle perungū
 tur. Sedis vlcera sanat: & ad cicatricem vsq; perducit. idem auribꝝ
 fractis & purulentis cum muliebri lacte aut caprino in stillatū me
 detur. & sibillo earundem ex porri succo. admisceri insuevit vul
 nerariis emplastris. & circumlutionibus quę contra venenata
 parantur. phagedænicis vlceribus. colis & scroti doloribꝝ ex mel
 le prodest. lepras. furfures cū nitro & terra cimolia q̄ optime pur
 gat. ouillum & vrsinum contra eadem pollent: verum inefficacius
 hæc præstant. Vrsinum eclegmate comitiales adiuuat. fel testudī
 num anginis & in ore infantium nomis prodest. naribus inditum
 comitiales erigit. syluestrium caprarum felle peculiariter punci
 lusciosi sanantur. Hircinum idem obit munus. thynia abolet. &
 luxuriantes elephantorum extuberationes illitu reprimat. Snil
 lum autē contra auritū vlcera reliquaq; oia magno vsu assumitur.

De sanguine. Cap. lxxxix.

Sanguis anseris. agni. & hædi vtilissime in antidota miscen
 tur. Palumbi autem turturis & columbe necnō perdicis ocu
 lis cruore suffusis. & recentibus eorum vulneribus lusciosisq; illi
 nuntur. Peculiariter columbe sanguis cruorem membranis cere
 bri erumpentem inhibet. hirci. capre. cerui & leporis sanguis pa
 tinis inassatus dysenterias & celiacorum proflumia sistit. in vino
 potus contra toxica efficax est. Leporinus sanguis ita vt tepet. il
 latus: vitia cutis in facie lentiginēsq; emaculat. Caninus cōmode

ab his bibitur: quos efferata in rabiem bestia momorderit. contra epotum toxicum auxilio est. Testudinis terrestris sanguinem epotum tradunt prodesse comitalibus. Marinæ autem testudinis cum vino & leporis coagulo cuminoq; contra serpētū morsus & hausta rubetæ venena conuenienter bibitur. Taurinus cuꝫ polenta illitus duricias discutit: emollitq;. Sanguis equarū quæ admissuram expertæ sunt: in medicamenta additur quæ erodunt: septica vocant. Sanguine chamæleonis genarum palpebras euelli creditum est. hoc idē viridium ranarū sanguine præstatur. Mēstruus sanguis foeminarum circumlitu conceptionem inhibere: existimatur: aut si omnino mulier menstrua supergrediat. Leuat podagras muliebres & ignē sacrū illitus.

De fimo.

Cap. xc.

Fumentarii bouis fimum si recens admoueatur: vulnerū inflammationes mitigat. Folis autem inuolutur: & calfactus cinere feruētī superponitur. Coxendicis cruciatus tali impostu compescit. Illitus ex aceto duricias, panos, & strumas discutit. priuatim suffitus: fimi quod a masculo boue redditum est: proccidentes vuluæ reprimuntur. Accensi nidore culices abiguntur. Fimū caprarum præsertim quæ in montibus errant: potum in vino regium morbum emendat. Menses cit cum odoramentis haustū. et partus euocat. tritum in farinam: & impostum lauis cuꝫ thure. foeminarum profluua sistit. cæterosq; sanguinis ipētus ex aceto cohibet. medetur alopecii exustum & cum aceto mulso illitū. cum axungia vero impostum iis qui podagra tentantur: auxilio est. Caprillum in aceto decoctum imponitur serpentium morsibus: vlcerebus quæ serpunt. igni sacro. & parotidibus. vtilē ischia dici vstionem hunc in modū accipiunt. in interstitio pollicis qua parte brachio committitur: caua veluti lacuna subidet: in qua lana oleo imbuta substernitur. deinde sigillatim feruentes stercoreis caprini pilulæ imponuntur: dum vapor per brachium ad coxas sentiatur peruenire: & coxendicis dolorem mitigare. Adusio id genus arabica appellatur. Fimum pecudum ex aceto illitum sanat epinyctidas. clauos. pēsiles verrucas. thymos. & abusta igni rofaceo cærato exceptum. Fimū suis syluestris aridū in aqua aut vino potum relectiones sanguinis sistit. vetustū lateris dolorē mulcet. Adrupta & cōuulsa ex aceto bibitur. Luxatis cū cærato rosa

ceo medetur. Tam asinorum q̄ equorum fimum siue crudum siue
 crematum addito aceto sanguinis eruptiones cohibet. Armē
 tarū qui herba pascitur siccum fimum liquatum in vino mox po
 tum contra scorpionū iustus magnopere auxiliatur. Columbinū
 vehementius excalfacit & vrit cum hordeacea farina mixtū. stru
 mas ex aceto discutit. carbunculos emarginat tritum cum lini se
 mine & oleo. ambustis igni medetur. Gallinaceum vero omnia ea
 dem: sed inefficacius prestat. priuatim tamē contra venena fun
 gorū & collicriatus ex aceto aut vino bibitur. Ciconie fimum
 si ex aqua hauriatur: comitialibus prodesse credunt. Vulturini fi
 mi nidore partus excuti prodūtur. Murinū detritum cū aceto &
 illitum alopecūis medetur. cū thure & mulso calculos expellit. sub
 ditæ infantibus muscerdē alui defectionē promouent. Caninum
 quod flagrantissimo canis sydere fuerit exceptum: cum vino aut
 aqua potum sistit aluū. Humanū sterco illitum vulnera inflama
 tionem minantia intumescere nō patitur: sed ea statim glutis
 nat. sicco ex melle angine perungi comodissime tradūtur. Ter
 restris crocodili simū crocodileam vocant: q̄ mulieribus colore
 nutrit in facie: vitoreq; seruat. Optima est tenuissima & friabilis
 amyli modo minime ponderosa. in humore statim eliquesces: q̄
 cum teritur fermenti acoem quadatenus refert. Adulterant eā
 sturnorum fimo: quos captos oryza pascunt: ipsūq; non disti
 mile vendunt. alii amyli; aut cimoliam miscent: & adscito colore
 perrarum cribrum paulatim exprimūt: vt se contrahat in verni
 culorum speciem: qui siccati pro crocodilea veniunt. Inter om
 nes conuenire inuenio humanum sterco caninumq; gutturi im
 positum anginis auxiliari.

De Vrīna.

Cap. xci.

Humanā vrinā suā cuiq; bibere contra viperē morsus ac vene
 rā incipientēq; aquā intercutē proderit. marini scorpionis.
 viperē. draconisq; morsus ea cōuenientissime fouentur. Canina
 ad perfundēdos canis morsus idonea est. pruritus & lepras nitro
 addito expurgat. sed vetus vlcera capitis manantia. surfures. psor
 eas. & feruidas eruptiōes multo magis abstergit. nomas & p̄cipue
 genitaliū cohibet. auribus infusa manans pus supprimit. decocta
 q̄ in calyce malipunci earum vermiculos abigit. Pueri impubis
 resorpta vrīna orthopnoicis auxiliatur. decocta in serco vase

cū melle emēdat cicatrices. argēma. caliginēsq; ex ea & cupro idoneum auri ferrumē conficiunt. Lutū quod in vrina subsidit: illitū ignem sacrum mīstīgat. fernefactū cū cyprino inditūsq; vulnē dolores mulcet. strāgulat? leuat. genas deterget. oculorū cicatrices expurgat. Taurina si cū myrrha insūlletur: auriū dolores lenit. Aprina viribus eisdē p̄dita est. priuatim comminuit vesicē calculos: & potu expellit. ad aquā q̄ cutem subit: cum nardi spica cotidie binis cyathis cū aqua bibitur: vrinamq; per aluum extrahit. auris dolorib; insūllata medetur. Asina traditur renū vitis mederi: Lyncis vrinam quā lyncurium appellāt: simulac excernitur: glascari coireve in calculi duriciam vulgo creditur: est quare quod de ea proditum est: vanum esse conuincitur: est enim quoda nōnullis vocatur succinum pterygophoron. id potum ex aqua stomacho aluoq; fluxione laboranti conuenit. Asinīq; vrinē potu renū vitia sanari traduntur.

De Melle.

Cap. xcii.

Pincipem locum obtinet mel: quod atticę regionis est præcipue ex hymeto: mox cycladibus insulis: & e sicilia cognominē simblion. Maxime probatur dulcius & acre. odoratum. sufflaum: nec humectum. graue. & minime fluxum: quod obsequacem lenticiam non facile abrumpitur: tractumq; resilit in digitos. Mel abstergendi vim habet. ora venarum aperit. humores euocat. qua ratione in sordida vlcera sinusq; commodissime infunditur. Decoctum atq; impositum abscendentem carnem glutinat. medetur impetignicoctum cum liquido alumine & illitum. item aurium sonitui & dolori cum fossili sale tepido insūllatum. lēdes & foeda capitis animalia illitum necat. nudam glandem recutitis operit: præsertim quę circuncisione aperta non est. si melle coles a balneo triginta diebus emolliatur: oculorum caliginem discutit. faucibus. tonsillis. anginē illitum gargarizatumve medetur. vrinam det. auxiliatur tussi. & a serpente percussis. contra haustum mecontum cum rosaceo calidum assumitur. aduersus venena fungorum & rabiosi canis morsus linctum aut potum proficit. Crudum tamen aluum inflat. tussim lacessit. et ea de re desupermati vsus aptior est. Primatum tenet in mellis genere vernū. deinde æstiuū. hybernū vero vt pote quod crassius consistet: deterrimum reputatur. siccās eruptiones excitat. Quod in Sardinia

gignitur mel: amarum est: quoniam apes inibi absinthio vescan-
tur: quo vitia cutis in facie & macule aptissime perunguntur. He-
raciæ in ponto quibusdam anni temporibus propria quorundam
florum dote mel conflat: quod qui edere: mente abalienatur.
ac sudore diffiuit. remedio sunt esitata ruta. & balsameta. aut epo-
tum mulsum: resumpta quoties vomitiõe reiciuntur. acre aut est:
& olfactu sternutamenta mouet. quod cum costo illitum foeminarum
cutem emendat: & cum sale sugillationes rapit. Est & aliud cocreti
mellis genus: quod saccharon nominatur. in india vero & felici
arabia in arundinibus inuenitur. salis modo coactum est. detib? vt
sal fragile. alio idoneum. & stomacho vtile. si aqua dilutum biba-
tur: vexatæ vesicæ rebusq; auxiliatur. illitum ea discutit: quæ te-
nebras oculorum pupillis offundunt.

Decera. Cap. xciii.

QAera optima est subfulua. odorata. suppinguis: pura. odorif-
q; quadatenus mellei natione pontica aut cretica. secundum
locum obtinet cadida & suapte natura pinguis. Cadida fit hoc mo-
do. ex ea radunt albu syncerumq; atq; transfundunt in vas: quod sa-
tis habeat marinæ ex alto petite: in sparsorq; nitri momento deco-
quunt. cumq; iterum tertio inferunt: separatim vas refrigerat: ac ce-
re pastillum exmunt deterfa sorde: si qua forte adhaesit. tum denuo in-
dita noua maris aqua feruet: vt retulim? & vase dempto ex igne
basin ollule noue aqua frigida madefacta in cera summam suspensa
manu intingunt: quo celeri? cocrescat: & q; minima portio extraha-
tur. suscepto primo cere orbiculo iterum vas in aqua refrigeratum
tamper inimiti debet: dum tota excipiat. orbiculi lino consuti ita
vt intercedat spatium: suspenduntur. & interdum continuo sub sole no-
cturno sub luna asperguntur: vsq; dum perfecte albescant. verum si eximi-
us ille candor desideretur: eadem factitari: & identidem recoqui ope-
re precipit? est. nec desunt qui per marina in muria q; acerrima semel
aut iterum excoquant. dein languicula tenui. rotunda. ansam habete
extrahunt. postea orbiculos substrato cespite herboso insolant: do-
nec candorem summum contraxerit. precipiunt hoc obcundum mu-
rus vere: cum sol remissa vehementia humorem pariat: vt non faci-
le liqueatur. Cera omnis mollit. calfacit. modice explet corpora.
datur in forbitione dysentericis. ac milii magnitudine decem gra-
nae cere hausta lac in lactantibus non patiuntur coagulari.

De propoli. Cap. xciiii.

Propolis eligi debet flaua. odorata. styracē referēs. in vehemēti ariditate mollis. & mastiches more ductilis. magnopere calfacit & euocat. aculeos & oia infixa corpori extrahit. in vetere tuffi suffita pficit. impetigines adnota tollit. ea in aluearū forib⁹ cærosę nature inuenitur.

De tritico. Cap. xcv.

Optima e tritici generibus ad secundę valitudinis vsus habentur: quę recentia & iā perfecte adulta colorem malī referunt. Dein sequuntur trimestria: quę nonnullis sitania nominantur. itaq; cruda in cibus teretes tñcas gignunt. canū moribus pfunt māsa & iposita. confectus eorū similagine panis plus alit q̄ cibariis. E trimestriū farina panis leuiorē cibuz p̄bet: & qui facile in mēora demādetur. farina eorū cū hyoscyami succo illinitur aduersus neruorū fluxiones: quas gręci rheumatismos vocant. itē cōtra interaneorū inflatiōes. lentigines ex aceto mulso tollit. furfures autē in acri aceto decocti turgentes māmās sedant. viperarū ictibus auxiliantur & torminosis profunt. farinaceū fermentum calfaciēdi extrahendiq; vim habet. priuatim callos pedum clauosq; extenuat. cętera tubercula furūculosq; ex sale cōcoquit. & aperit. Sitianum farina contra venenatos ictus cū aceto aut vino cōmodissimē illinitur. eadem. si decocta in glutini modum delingatur: cruentis excreatiōibus p̄derit. contra tussim & exasperatas fauces cū menta & butyro decocta efficax est. Tritici pollē si ex aqua mulsa aut hydręleo decoquatur: omnem discutit inflāmationem. Panis & crudus & coctus inflāmationes omneis illitu inulcet: cū emolliat & quadātenus refrigeret: sed hærbis succisve huic rei accōmodatis ammisceatur. vetus panis aridus adiectis cōueniētibus citā aluum cohibet. Recens muria maceratus illitu vetustas impetigines sanat. Glutinum ex similagine & polline quo chartę glutinatur: sanguinem excreantibus prodest: si liquidius ac tepidum cochlearis mensura detur forbendum.

De hordeo. Cap. xcvi.

Hordeum optimū est candidum purūq;. id minus q̄ triticum alit. ptisana tñ ob cremorē in decoctiōe redditū plus alimēti p̄bet q̄ polenta ex hordeo facta. cōtra acrimonias atq; fauciu scabricas exulcerationesq; pollet: quibus etiā triticea ptisana p̄ressiō est: sed plus alit magisq; vrinā mouet, lac abunde suppeditat:

De medicinali materia.

si cum sceniculi semine decocta sorbeatur. Hordeum abstergit. vrinam citet. inflationem parit. Stomacho aduersatur. tumores concoquit. Farina hordacea decoquitur in mulla aqua cum fico vt inflammationes collectionesq; discutiat. duricias cum resina & simo columbarum concoquit. cum meliloto aut & papaueris calyce dolores finit: qui latus excruciant. aduersus intestinum & inflationes cum lini semine. scenogreco. & rnta. illini iunat. strumas cum pice liquida. cera. oleo. & impubis pueri vrina ad concoctionem pducit. & cum myrto. vino. mallcorio. syluestribus piris. & rubo. alui pflumia sistit. podagricis inflammationibus cum cotoneis aut aceto pdest. Decocta in aceto modo quo hordeaceum cataplasma & calida imposita lepris medetur. liquata eadem cum aqua atq; cum pice decocta pus excitat. Cum aceto liquata itidem contra articuloꝝ fluctiones pdest. farina ex his aluum cohibet: inflammationesq; mitigat.

De zytho. Cap. xcvii.

QX hordeo potus sit: cui zytho nomen est. is vrinam cit. renes & nervos tentat. membranis presertim cerebrum vestentibus officit. inflationem parit. vitiosum succum creat. elephantia sine gignit. qui eo potus genere perluitur: agilis & ad opus obendum expeditus enadit.

De courmite. Cap. xcviij.

HIt & ex hordeo potus: quem courmi nominant: eoq; saepe potu p vino vtuntur: verum dolorem capitis mouet. malus succum gignit. neruis nocet. consimilia etiam potus genera ex tritico fieri solent in britannia: & quae occidentem spectat iberia.

De zea seu semine. Cap. xcix.

ZEa duorum generum est. vna simplex. altera in geminis putaminibus grana bina iuncta gerit: ob id dicoccos appellatur. plus q̄ hordei alit. ori grata. digeritur in panificia minus q̄ tritici cum alens. De crassiore farina. Cap. c.

QRimmon crassior est ex zea triticoq; farina: ex qua pulmentum faciunt. abunde alit. facile conficitur. aluum vehementius adstringit: si zea ex qua sit prius torreatur.

De siligine Cap. ci.

QIdem generi siligo adscribitur: sed minus aliquanto nutrit: in panes vt zea cogitur. sit quoq; e siligine crassior farina: quam graeci crimmon vocitant.

Libet secundus.

De athera id est tenui pulicula. Cap. cil.

Athera ex zea fit tenuissime molita. est autem sorbitio quass
liquida pulicula infantibus conueniens: & cataplasmatibus efficac.
De trago. Cap. ciii.

Tragos quandam alicae figuram gerit. multo minus quam zea nutrit:
et multum aceris habet. quare ægrius conficitur: aluumque ma-
gis emollit. De bromo. Cap. eiiii.

Bromus genicula quedam habet. folio & stipula triticum imitatur.
& in cacuminibus dependentes paruulas veluti locustas gerit:
in quibus semine continetur: vtile ad cataplasmata vti hordeum.
pulve huius aluus sistitur. prodest tussientibus in sorbitione succus.
De oryza. Cap. cv.

Oryza frugum generis est in palustribus riguisque nascens. me-
dicinam cibum prestat: sed aluum suppressit.
De alica. Cap. cvi.

Alica fit ex zea: quam dicoccon appellauimus. plus alit quam ory-
za. aluum magis cohibet. stomacho longe vtilior. decocta in
aceto illitaque lepras tollit. vnguum scabridas extricat. incipientibus
ægyptiis medetur. decoctum dysentericis quos excruciat
dolor: infusum idoneum est.
De milio. Cap. cvii.

Milium in panes coactum minus ceteris frugibus alit. sistit pul-
te sua aluum. vrinam cit. Torretur miluum: feruensque in sacco
ponitur: vti torminibus reliquisque doloribus auxilio sit.
De panico. Cap. cviii

Panicum frumentaceis seminibus annumeratur milio simi-
le: eodemque modo in panes subigitur. Eisdem habet usus:
minus tamen & nutrit & stringit.
De sesama. Cap. cix.

Sesama stomacho inutilis cibus. halitus grauitate facit: quoti-
des inter mandendum commissuris dentium inhaerit. neruorum
crassitiem illitu discutit. Medetur auribus fractis. ambustis. in flas-
mationibus. coli doloribus. & cerastæ moribus. capitis dolores
qui aestuatione concitantur: ex rosaceo lenit. Eadem efficit her-
ba decocta in vino. praesertim inflammationibus oculorum dolo-
ribus prodest. ex ea fit oleum: quo ægyptii vtuntur.

De lolio.

Cap. cx.

Lolium quod inter segetes nascitur: molitum illitu nomas. Vetera vlcera gangrænasq; emarginat. Sanat cum raphanis sale & aceto feros lichenas & sulphure vino lepras. Strumas quoq; discutit cum simo columbino & lini semine decoctū in vino. Abscessus etiā rumpit: qui ægrius ad coctionē pdu cūtur. decoctū ex aqua mulsa vtilissime ischiadicis illinitur. si cuꝝ polenta. thure. myrrha. aut croco suffiatur: cōceptionē adiuuat.

De Amylō.

Cap. cxl.

Amylum ex eo appellatū est: q̄ sine mola fiat. optimū ex trī mēstri natione creticū aut ægyptiū. Ratio faciūdi amyli hæc est. purgatū trimestre triticū madescit quiquies in die: & si fieri potest nocte. Cū emolūtum fuerit: effunditur sensim sine agitatione aqua: quo minus cremoris dulcedo vna excludatur. vbi mollissimum esse videtur: mutata aqua pedibus calcari oportet. rursus infusa teri. tū demū enatantes ibi surfures in cerniculo extimēdi: reliquūq; quallo sportisq; siccātū tegulis nouis confestim torreatur flagrantissimo in sole. namq; si paulisper vdū maneat: acorē concipit. Cōtra fluxiōes oculorū. pustulas. cauaq; efficax est. sanguinis reiectiones potu cohibet. exasperatas fauces lenit. Lacti atq; obsoniis ammiscetur. Est etiā amyllum ex zea: quæ maceratur: ac eluitur vno aut altero die: & farinae modo manibus subigitur: pressaq; feruentissimo in sole vt ante retulimꝰ: exiccatur. nullius in medicina vsus: ad alia tamen conueniens.

De Fœni græci farina.

Cap. cxli.

Greci Telin. alii Carpon. alii Bucerās. alii ægoceras: latini foenum græcum appellant. ægyptii itasin. Vis farinæ est mollire. dissipare. In aqua mulsa decocta aduersus tam internas quaz externas inflammationes efficaciter illinitur. lienem cum aceto & nitro trita extenuat. Succus decocti eius forminarum malis subuenit: & siue tumor siue preclusio sit vuluꝝ: fouentur: & insident. Decocti cremor capillos. surfures. & manantia capitis vlcera purgat. locos laxat & emollit: si cū anserino adipe pessī vice subiciatur. Viride cū aceto vtilissimum imbecillis partibus: & vlcera sentictibus. Decoctū eius prodest aduersus tenesmos foetidamq; dysentericorū proluiem. Oleum quod ex eo exprimitur ex myrto capillos & genitalium cicatrices absterget.

De lino. Cap. cxlii.

LInum aliqui linocalamin vocant. alii annon. alii knon agric
 on. romani linum. poeni zeraphoes. vulgo notum est. Cuius
 semen easdem quas fœnum græcū vires habet. Discutit & emol
 lit oēm intus forisq; inflammationem cum melle. oleo. exiguaq;
 aqua decoctum: aut melle cocto exceptum. vitia cutis in facie va
 rosq; crudum tollit. Illitum cum nitro & ficulneo cinere parotis
 das duriciaq; discutit. vlcera quæ serpunt fauosq; cū vino deco
 ctum expurgat. vngues scabros eximit cū pari modo nasturcii &
 mellis. vitia pectoris extrahit: si ex melle in eclegmatis vicē subs
 tituatur. tussim lenit. venereū stimulat: si farina piperis & melle
 exceptum p placenta largius adsumatur. Huius decoctum in tera
 neorū vulueq; erossionibus immittitur. alii excrementa euocat.
 ad vulnū inflammationes in defensionibus perq; vtile.

De cicere. Cap. cxliii.

Cicer satinum aluo idoneum est. vrinam det. inflationem pa
 rit. colorem commendat. menses ac partus expellit. lac au
 get. Cum eruo decoctum illinitur ad inflammationes testiuū vers
 rucosus in formicationes. ad scabiem. vlcera capitis manantia im
 petiginosq;. Contra carcinomata & vlcera quæ cacœthe vocan
 tur: cum melle & hordeo prodest. Alterum genus arietinum no
 nunatur. vtrumq; cit vrinas. dato cum rore marino. hydropicis
 aut regio morbo laborantibus eorum decocto. Ledunt ea exul
 cerata in vesicam & renes. in verrucarum formicantiū pensiliūq;
 genere prima luna singulis granis singulas tangunt: eaq; grana
 lintheolo deligata a biici post se præcipiunt. ita decidere eas ar bitrā
 tur. Syluestre cicere foliis satino simile est. odore acris: sed semine di
 screpat. idem quod satinum præstat.

De faba. Cap. cxv.

Faba inflationem excitat. ægre cōcoquitur. tumultuosa som
 nia facit. tussim confert. carnem gignit. media calidi frigidiq;
 natura. Decocta in posca & cum suo cortice esitata dysenterias &
 coeliacorum pfluma sistit. contra vomitiones conuenienter man
 ditur. Inflatio leuior contrahitur: si aqua prior inter coquendum
 a biiciatur. Viridis pl⁹ negotii stomacho exhibet: maioremq; fla
 tum parit. Lomentum eius & per se & cum polenta illitum inflā
 mationes quas vulnus excitauit: mitigat. cicatrices concolores fa

De medicinali materia.

cit. turgentes prædurasq; mammas etiam si in inflammatione tententur: adiuvat. Lac restinguit. furunculos. singillata. parotidasq; cū foenigreci farina & melle discutit. Cum rosa autē thure & ovi candido pcedentes oculos. tumores. vuasq; reprimat. Subactū vino sicciosos ictu oculos recreat. māducata sine cortice faba ad auertendas frunctiones frontis illinitur. Decocta in vino testinum collectiones sanat. quo tardius pubes erumpat: pueris imo ventris illinitur. vitiliginem purgat. Fabarum cortice illiti capilli: qui post euulsionem renascuntur: gracilescent. & minus alimenti capeffunt. cum polenta scisso alumine & vetere oleo impositi cortices strumias discutunt. decocto earum lanæ inficiuntur. Faba dempto cortice in illas partes diuisam quas snapte natura scinditur: imponi solet sanguinis defructionibus ab hīrudine concitatis. namq; eas supprimit: si semisecta apprimatur.

De faba ægyptia. Cap. cxvi.

Fgyptia faba: quam aliqui ponticam vocant: in ægypto plerumq; protenit. In asie etiam sicilięq; lacubus inuenitur. folia habet ampla: etiam si ad arborum frondes cōparentur. caule cubitalem digiti crassitudine. florē roseis 'dupla papaueris amplitudine. & vbi flore exiit: fert folliculos loculis similes: in quibus faba supra operculū bullæ modo pminet. Cibatione ideo noiant: id est arculam: quoniam seratur ipsa. humenti glebæ mandata & ita in aquā demissa radice firmatur hīrudine crassiore: quæ cruda costare estur. ei colocasię nomen est. Faba virens manditur: & exiccata nigrescit. grecā magnitudine supat. Adstringendi facultatē obtinet & stomacho vtile. dysentericis cœliacisq; pdest in sparso polentę vice lomento. Datur quoq; in pulte. Cortices in vino mulso decocti si terniq; in de cyathi bibantur: magis pficient. Facit ad aurium dolorem: quod in earum medio viride spectatur: gustu amarum: si tritum & cum rosaceo coctum instilletur.

De lente. Cap. cxvii.

Lens suo cibo aciem oculorū obtundit ægre concoquitur. stomachū male habet. eūq; & intestina inflat. sed aluū cum cortice cocta sistit. Præstat in cibo: quę facillime coquitur nihil atris in maceratione reddens. vim habet adstringendi. quia ex causa aluū cohibet: si detracto antea cortice discoquatur accurate: prunęq; aqua inter coquendū effundatur: quippe primū id decoctum ven

trem resoluit. Somnia tumultuosa excitat. capiti. nervis. ac pulmoni inutilis. melius suo fungetur munere contra alui fluctiões addito cum aceto intybo. aut portulaca. aut beta nigra. aut bacca myrti. aut putamine punicl. aut aridis rosis. aut mespills forbisve. piris thebanis. aut malis cotoneis. aut cichorio. aut plâtagi ne. aut gallis integris: quę post decoctionē abiciuntur. vel vuarū rhois: quę obsoniis insparguntur. verum acetū cum eo diligenter percoqui debet: alias aluum conturbat. Contra subuersionē stomachi triguata grana lentis delibrata deuorari proderit. Decocta cum polenta & illita podagras lenit. sinus cuz melle glutinat. crustas rūpit. vlcera purgat. Decocta in aceto duricias & strumas discutit. cum cotoneo aut meliloto medetur in inflammationib9 oculorum sedisq; addito rosaceo. Sed in amplo sinu aut inflammationibus sedis: quę maius remediū exigunt: cum putamine punicl ac siccis rosis adlecto melle decoquitur. Nomis quę in gangrenam euaserunt: adiuncta maris aqua. pustulis: & his quę serpunt igni sacro. perniciosisq; vt antea dictum est. Contra turgētes mammās & vsq; eo duras vt quandam cartilaginis speciem referant: cocta in aqua maris & illita auxiliatur.

De phasiolis. Cap. cxviii.

Phasioli inflant. spiritus cient. agre coquuntur. Virides cibo aluum emolliunt. ad vomitiones idonei.

De eruo: Cap. cxix.

Eruum paruus frutex omnibus cognitus. angusto folio tenuis. femina in valvulis habens: e quibus farina fit nomine eruina: ad multos medendi vsus cōueniens. Eruum capite onerosum est. aluum esu turbat. sanguineu per vrinam extrahit. elixo boues saginātur. Parādæ farine ratio hæc est. vberiora grana cādidāq; deliguntur: pmiscendoq; aqua resperguntur: donec iussuēter cobibant. postea torretur: vsq; dū hians cortex disrumptur: molitaq; farinario cribro incernitur. postremo farina recoditur. Hęc aluo utilis est. vrinā ciet. ueliorē colorē efficit. sanguinem pvesicā aut aluum cū torminibus elicit: si largi9 in cibo aut potu asumat. vlcera cū melle purgat. lentigines & vitia cutis in facie. & maculas. totūq; corpus emēdat. nomas. gangrenas. duriciasq; serpere nō patitur. mammarum duricias emollit. atra vlcera quę theriomata vocant: fauosq; emarginat. carbunculos rumpit.

De medicinali materia.

cum vino illitum moribus viperarum. catum hominumq; medetur. vrnæ difficultates tenesmos q; ex aceto mitigat. tabidis qui alimentum non sentiunt tostum & in nucis magnitudinem melle collectum conuenit. Eius decoctum perniones & pruritus in toto corpore sanat fouendo.

De lupinis. Cap. cxx.

Satius lupinus notus est. cuius farina cum melle delinctu. antepotu ventris animalia expellit. ipsi quoq; macerati & cum sua amaritudine esitati eadem efficiunt. Decoctum eorum idem munus prestat cum ruta & pipere potum. quare lienosis prodest. eodem vlcera tetra que theriomata vocant: gangrenas. incipientes scabiem. eruptiones pustularum. vlcera in capite manantia. vitilligines. maculasq; fouere vtilissimum. menses & partus extrahit cum myrrha & melle subditum in vellere. Eorum farina cutem liuoremq; corrigit. inflammationes cum polenta & aqua mitigat. tubercula. & coxendicum cruciatus ex aceto lenit. Strumas in aceto costatillitaq; dissipat. carbunculos rumpit. Decocti coelesti aqua donec in liquameti crassiciem redigantur: faciem abstergunt. medetur pecorum scabiei cum radice nigri chamaeleontis: ita vt tepente decocto abluatur. cit vrnâ radix cum aqua cocta. Lupini triti vbi macerati dulcescere coeperint: cum aceto poti fastidium detrahunt: & cibi auaritate faciunt. Gignuntur & syluestres lupini satiuus similes: sed omnino minores: qui eadem que satiuus possunt.

De rapo. Cap. cxxi.

Decocta rapiradix alit. inflationem parit. mollesq; spongiosasq; carnes creat. venerem stimulat. Decocto podagre pernionesq; fouentur. contritoq; rapo atq; imposito iuuantur. si excauatae radici rosaceum caratum adigatur: & seruenti cinere eliq; scat: exulceratis pernionibus proficiet. asparagi eius decocti esurinam ciunt. Semen antidotis & theriacis presertim que sensum doloris auferunt: anodyna vocant: idoneum est. potum contravenena salutare est. venerem constat. muria conditum minus alimentum sufficit: sed multo magis appetentiam recreat. Syluestre rapum in aruis nascitur. fruticosum. in cubiti altitudine assurgens. ramosum. læue. In cacumine folia fert læuisa digitali latitudine aut maiora & fructum in siliquis calyculatis. cumq; pulpe aperitur: alia intus siliqua spectatur: quæ quandam capitis speciem prebet;

In qua semina parvula concipiuntur foris nigra Intus alba. Ad-
ditur in medicamenta quibus ad detergendam cutem in facie to-
toq; corpore utimur: præsertim quæ ex lupini aut erui tritici aut
loliæ farina fieri solent.

De Buniade napo.

Cap. cxxii.

QOcta buniadis napi radix inflat. modicum alit. Semen eius
potum venenorum vires hebetat. antidotis ammiscetur. con-
ditur sale radix.

De Radice.

Cap. cxxiii.

RAphanus latine radix dicitur. excalfacit. flatus gignit. oris sua
vis est: sed stomacho aduersatur. ructus ciet. urinam pellit. aluo
aptior. summo tñ cibo sumi debet: quo magis eius distributione
adiuuet. cum autem præsumitur: cibum subleuat. quare vomitu-
ris comodissime datur ante cibum. sensuum aciem excitat. Decocta
contra veterem tussim & pituitæ crassitiam in pectore efficax est.
Cortex ex aceto mulso celerius vomitiones mouet. hydropicis. com-
modissime illinitur. lienosis utilis. sugillata cum melle tollit. contra
viperarum ictus auxiliatur. alopecias ad pilum reducit. lentiginem
cum loliacea farina emendat. His qui fungis strangulantur: tñ cibo
quod potu salutaris est. semen vomitiones facit. urinam mouet. menses
cit. lienem extenuat. cum aceto potum gargarum validissime emat
ginat. Coctum cum aceto mulso anginis per quod utiliter gargarizatur.
contra cerastis morsus potum ex vino auxilio est. Sylvestris rapha-
nus quam romani Armoraciam vocant: alii montanum raphanum.
alii apium. alii iscada. alii chamæbalanum. romani etiam radicem syl-
uestre: ramulos tenues iunceaos duos siue tres spargit. rubentes. fo-
lis rubeis sylvestris. oblongioribus. & angustioribus. semine paruo
radice albi rotundiore. turbinatiore piri figura. candido corti-
ce. ea lacteo succo madet. Pars radice superior vomitione bilem
pituitamque extrahit. inferior per aluum. tota suscipit de quibus purgatio-
nes mouet. Quod si tibi in animo est succum extrahere: radix tusa
in fictili mergitur: & qui supernatat succus penna eximitur. Is sels
qui obolo potus utraque parte purgat.

De Sylvestri raphano.

Cap. cxxiiii

Sylvestris raphani quam Romani Armoraciam vocant: folia
latiuo similia: & quadamtenus lampsanam imitantur. Radix
gracilis. tenera. subacris. tam foliorum quam radice in olera recipitur.
excalfacit. urinam concitat æstuosus.

De medicinali materia.

De Sisaro.

Cap. cxxv.

Sisarum vulgo cognitū, cuius radix decocta ori grata est & stomacho utilis. urinā ciet. et appetentiam inuitat.

De Lapatho & rumice.

Cap. cxxvi.

Ex generibus lapathi oxylapathum vocant: quod in acutum tendit prædura habens extrema non nisi in palustribus nascentes. Aliud est satium illi dissimile. Tertium sylvestre paruum. plantagini proximum. humile & tenerum. Quartum genus est quod alii oxalida. alii anaxyrida aut lapathon vocant sylvestri ac exiguo rumici simile. caule non magno. semine subacuto. rubente. acri. in caule & agnatis appendicibus cucicante. Omnium decocto olere alius emollitur. crudi illitu melicerides temporis tractu discutitur. Sylvestris & oxylapathi & eius quam oxalida nominant: semen ex aqua aut vino utiliter bibitur contra dysenterias. & coeliacorum affectus. stomachi fastidia. scorpionū ictus. Quod si quis in potu præsumat: nihil molestu ex istis patietur. Radices ex aceto coctæ aut illitæ crudæ lepras. impetigines. & scabrosos vngues perfanant. sed antea locus aceto & nitro in sole perfricandus est. Pruritus corporis decoctum earum sedat si foueatur: aut in solis balnearum confricetur. Coctæ in vino & instillatæ aurium dentiumque dolorem mulcent. strumas parotidasque discutunt. lienen cum aceto extenuant. Aliqui amolendis strumis radicibus gestamine vtuntur eas collo appendentes. tritæ & iuditæ formicarum profluuia sistunt. cum vino autem potæ regio morbo medentur. calculos vesicæ comminuant. menses dent. scorpionum ictibus auxiliantur.

De lampfana.

Cap. cxxvii.

Lampfana quod Romani napinum vocant. sylvestre olus est. plus alit quæ rumex. & stomacho utilis. Cuius folia caulesque conuuntur in cibo.

De Hyppolapatho.

Cap. cxxviii.

Hypolapathon olus est magnum. in paludibus nasces. easdem habet vires quas supradicta rumicis genera.

De Bunto napi genere.

Cap. cxxix.

Buntion alii actiuam vocant. alii anemosphoron. magi paradachry. ægyptii erxonē. romani scopā regiā. aphri zigar aut tempso. caulem emittit quadrangulum & in eo foliosos ramos. tenues. prætenuisibus foliis & floribus scatetes. longitudine

digitali. folia propter radicē apio similia: sed multo tenuiora: & q̄ modo quodā folia tribuli imitentur. flores anethi. semē odoratū minus hyoscyamo. Excalfacit bunion. vrinā ciet. secundas detrahit. leni. renibus. & vesicæ vtilē. eo humenti aridove vtūtur exēpto radice & caulibus succo ex aqua mulla.

De Blitto.

Cap. cxxx.

Blittum ægyptii echlotorispam appellant. alii triplam. romani blittum. daci bles. Oulus est aluo vtilē nullus in medicina momenti.

De Malta.

Cap. cxxxl.

Malum hortensiam pythagoras antema vocauit. zoroastres dīadema. ægyptii cochortem. magi lienem caprē aut muris vrinā. Satina esui lōge aptior syluestri. stomacho aduersatur. aliuū funat: sed multo magis caules. interaneis & vesicę vtilis. Cruda folia cū salis exiguo manducata ægylopas ex melle sanāt. verū cum cicatricē trahere cōperint: ea demū citra salem vtendū est. Cōtra aculeatos apium vespariumq; ictus illita efficax est. eadem cū oleo trita peruncti non feruntur. vlcera manātia in capite surfuresq; cum vrina sanat. sacris ignib; & ambustis decocta folia tritaq; vtilissime ex oleo imponūtur. Eius decoctū vuluas infessioē mollit. Prodest erosionibus vesicę & intestinorū. vulnē. sedisq; clystere infusum. Ins decoctę cum radice sua contra omnia venena auxiliatur: si continuo a bibentibus reuomatur. cōtra phalāgorū morsus remedio est. lac enocat. Semen in uīno potum addito loti syluestris semine vesicę cruciatus lenit.

De Attriplice.

Cap. cxxxii.

Trappaxin aliqui Chrysolachanon vocant. romani attriplicem. ægyptii ochi. cognitum olus est. Duo eius genera. syluestre & satinum. coctum estur vt olus. aluum mollit. panos discutit sine crudum sine coctum illinatur. Semen cum aqua mulla potum regium morbum sanat.

De Brassica.

Cap. cxxxiii.

Ramben Romani brassicam vocant. ea aluo est idonea: si modo leniter feruefacta edatur: nam percocta aluum sistit. sed multo magis bis cocta: aut que in lixiuo coquitur. stomachū autem male habet. acrior est æstiuā. In ægypto propter amaritudinem non estur. excruciantibus & tremulis esse prodest. Summo cibo sumpta crapulā discutit: & vini noxas restringuit. melior sto

De medicinali materia.

macho cyma: sed acrior & ad ciendum urinā validior. ea condita stomacho inimica est. alium conturbat. Crudus succus cum nitro & iri deuoratus alium emollit. cum vino quoque epotus viperarū morsibus auxiliatur. cum fœnogreci farina podagris & articuloꝝ rum vitis illinitur. Prodest & sordidis vlceribus & vetustis illitus. caput purgat naribus infusus. menses extrahit cum loliacea farina inditus. Folia per sese aut cum polenta trita conferunt inflāmatōnibus tumoribusque. epinyctidas. ignē sacrum. leprasque sanant. carbunculos ex sale rumpunt. fluentes capillos retinent. cocta ad dito melle aduersus depascentia vlcera gangrenasque valent. lienosisque ex aceto cruda prosunt. mansa deuorato succo retusam vocē instaurant. Decoctum eius potu alium & menses ciet. Flos post conceptionem in pello subditus partus spem adimit. Semen eius præsertim que in ægypto nascitur: potum tineas repellit. in antidota cœliacorum additur. faciei cutem lentiginemque expurgat. Virentes caniculi cum radice lecremati & adipe porci vetusto excopti diuturnos laterum dolores mitigant.

De syluestri brassica. Cap. cxxxliiii.

Syluestris brassica: quam romani rusticam appellant: maritimiis præruptisque locis magna ex parte gignitur satiuę similis: sed candidior hispidiorque. amara. cuius cyma in lixiuio cocta ori non in suaui. folia illitu vulnera conglutinant: & inflammatioꝝ nes tumoresque discentiunt.

De brassica marina. Cap. cxxxv.

Marina brassica a satiuā prorsus abhorret: quæ folia serat rotunda de aristolochiæ. prælonga. tenuia. singula a ramulis rubentibus exerunt singulari vt hædera stilo. habet lacteum succum. sed paucum. falso gustu & aliquid quantum amaro. pingui cōpage. herba in totum stomacho inimica. acris. vehementissime alium ciet in cibo cocta. Coquitur propter acrimoniam cum pingui carne.

De beta. Cap. cxxxvi.

Beta duorum generum est: e quibus nigra coquitur cum lentis cula: vt ventre sistat: quod magis radice eius præstat. Cædida aluo vt illis est. vtraque tamen propter nitrosolum humorem quē habet in se: noxii succi est. vnde succus earum cum melle naribus inditus caput purgat. aurium doloribus auxiliatur. Decoctum radicis & foliorū surfutes lætesque deterget. per niones fotu mitigat.

Crudis foliis v̄ itilignes n̄tro antea perfrictas alopeciarū inanitates atq; depascentia vlcera illini prodest. eruptionibus papularū igni sacro. ambustisq; cocta medetur.

De Portulaca syluestri.

Cap. cxxxvii.

Syluestris portulaca quā aliqui aizoön syluestre vocāt: alii telephion. romani illecebrā. aliqui portulacā aphrimoemoen. da ci lax. ægyptii mochmutim. foliis pusillis ad sativā accedentibus. hirsutis. latioribus. Nascitur in petrosis: non n̄. q̄ in hortis. fo sa oleæ habet minora multo. plura & tenera. rubetes cauliculos ex vna radice multos in terra sessiles: qui manducati bonū succū pariunt. viscosi & aliquantum falsi. Vis et excalectoris. acris. exulcerans. discntit strumas cum axungia illita.

De Portulaca.

Cap. cxxxviii.

Portulacæ vis adstringit. capitis doloribus. inflammationib; oculorum ceterisq; cum polēta imponitur. Ardoribus stomachi. sacro igni. vesicæ doloribus auxilio est. commanducata detium stupores sedat. stomachi & intestinorum æstuationem fluxionib; mulcet. renes & vesicā adimat: etiā si erosionē sentiant. veneris impetus exoluit. Succus epotus simili effectu prodest in febrib; valens. cōtra teretes ventris tincas. cruentaz excretionē. dysenteriā. hæmorrhoidas. & pluuia sanguinis percocta efficax est. itē contra sepsis morsus. Ocularibus medicamentis vtilissime cōmiscetur. interaneis fluxione laborātibus atq; vulnarum erosionibus infunditur. contra dolores quos æstus excitauit: caput ex rosaceo & oleo fouetur. eruptiones papularum in capite cum vino emendat. Vulneribus quæ ad syderationem spectant: ex polenta illinitur.

De Asparagis.

Cap. cxxxix.

Asparagus quem aliqui petreon. alii myacantham. alii myon vocant: vulgo notus est. Huius cauliculi in cibo ventrem emollunt. vrinam cient. Radicis decoctum contra vrinæ difficultatem. regium morbum. renum v̄tia. & coxendicum cruciatibus in potu proficit. cum vino autem phalangiorum morsibus auxiliatur. Si decocti succus super. dente contineatur: eius dolori medetur. semen ad eadem valet. Canes vt aiunt: si decoctum bibant: emoriuntur. asparagum etiam nasci prōdiderunt arietis cornib; contulsis atq; defossis. quod quātum equidē sentio: plane a veritas

De medicinali materia.

te abhorret. is tamen asparagus multis ramis fruticat. foliis foentuli numerosis. radice rotunda. grandi. tuber habete. Huius tene ri cauliculi triti in vino albo renum dolores sedant. Asius autem coctus ve vring. stillicidiu difficultateq. ac dysenterias mitigat. Ra dix cu vino aut aceto cocta luxatos artus mulcet. cum ficis aut ci ceribus sumpta regium morbū sanat. coxendicis cruciatus stran guriāq. leuat. alligata radix aut haustum eius decoctum cōceptū admittit: & sterilitatem adfert.

De plantagine.

Cap. cxi.

Planog'osson alii arnion vocant. alii probation. alii cynoglosson. alii heptapleuron. alii polyneuron. magi euechnemona. ægyptii asonth. romani plantagine. hispani thesaricam. pœni aturcon. Duo eius genera. minor folia habet angustiora. minor. molliora. læmiora & tenuiora. caule anguloso in terra sessili. floribus pallidis. semine summis caulibus emicante. Altera maior & virentior. lati constans foliis. olerum generis. cuius caulis cubiti altitudinem petit. angulosus. subruher. a medio ad verticem tenui semine circumdatus. Radicibus nititur teneris. hirsutis. candidis. digltum crassitudine æquantibus. Nascitur in lacunosis. sepius. & locis humidis. multo vtilior magna est. Vim habent fo lia exiccatoriam. constringentem. quare omnibus malignis vlceribus & fluxioni opportunis atq. elephanticis sordidisque illita p sunt. profluuia sanguinis. vlcera quæ serpunt. epinyctidas. carbūculos. nomasq. cohibent. vetera vlcera & inæqualia cicatrice obducunt. chironia sanant. sinus conglutinant. morsibus canis. am bustis igni. inflammationibus. panis. parotidibus. strumis ægyptiis illita cum sale profunt. Coctum cum aceto & sale olus dysentericis. coeliacisq. sumptum subuenit. datur & in locum betæ cum lenticula coctum. in leucophlegmatia inter aridas epulas herba decocta colluta subinde oris vlcera purgat. cum cymolia aut ceru fa igni sacro medetur. fistulis infusus prodest. lippitudinibus & aurium doloribus idem succus instillatur. additur quoq. in oculorum collyria. gingiuis crnore suffusis. & sanguinis refectionibus potu confert. clystere dysentericis infunditur. Contra tabem datur in potu. aduersus strangulationes valux in vellere succi bitur: etiam si vulua fluxione laboret. Semen ex vino potum

alii fluctiones & sanguinis excreatiōes sistūt. Decocta radix & mā ducatu & collutione dentium dolores sedat. eadem cum foliis vīa ceribus renum & vesicæ in passo datur. Ferunt tres radices cum tribus vini cyathis & pari aque modo tertianis auxiliari: & quatuor quartanis. sunt qui radicis gestamine discutiedis strumis vīa tur. Syrius plantaginis & calaminthe cum melle produnt nis meri: quos vires deserūt. datū die secūda. & quarta. & parascēue id est veneris die. Hoc autem veluti arcanum: quod veracē experientia compertum est.

De Lanere seu sio.

Cap. cxll.

Sion quod in aquis est: aliqui aquatilem anagalida. alii darent. alii auer. alii schinon aromaticum vocant. In aquis inuenitur. frutice pingui. recto. foliis latis holusatrosimilibus. sed minoribus & odoratis. Quæ cruda coctaq; esu calculos rumpunt: atq; excernunt. vrinas cient. menses & partus extrahunt. dysentericis in cibo auxiliantur. De sio crateus tradit. herbam esse fruticis specie. pauca folia ferentem. rotunda. maiora q̄ mentē. nigra & ad erucam accedentia.

De Sisymbrio.

Cap. cxlii.

Sisymbrium alii serpyllum vocant: alii veneris coronam. romani veneream. aut eusteralem. In solo inculto nascitur mentæ hortensis similitudine. odoratius. latiore folio. inseritur coronis. Calfaciendi vim habet. contra stillicidiam vrinæ calculosq; semen ex vino bibitur. tormina & singultus sedat. Folia in capitis dolore fronti aut temporibus illa nuntur. item contra vesparum apiumq; ictus. vomitiones potu cohibet.

De altero sisymbrio.

Cap. cxliii.

Alterum sisymbrii genus. quod aliqui cardaminam. alii sion appellant. Ea hæba riguis gaudet & eisdem in locis: quibus sion prouenit. quæ ideo nonnullis cardamina nominatur: q̄ gustu cardamum: id est nasturcum repræsentet. Folia primum rotunda prodeunt: adulta erucæ modo finduntur. id exalcat. vrinas mouet. crudum estur. purgat lentiginēs. cutisq; vitia in facie noctibus impositum matutinis q̄ detractum.

De Crithmo.

Cap. cxliiii.

g. iiii

Quithmum seu potius vt aliqui crithaimon fruticosa hærbula est cubiti altitudinem petens. Nascitur in maritimis & petrosiss. Foliis pinguibus. numerosis. albicatibus veluti portulacæ crassioribus & longioribus. salso gustu. Flores cædidi sunt. & semine uorismarini odoratum. molle. rotundum. quod siccatum rûpitur. Habet inter semine ruffini. radices digiti crassitudine tres aut quatuor grati odoris & incûdi. Radix. semen. & folia incocta vino. potu urinæ difficultati & regio morbo auxiliatur. menses cient. estur crudum costumve in holere. seruatur etiam in muria.

De coronopo. Cap. cxlv.

Coronopus aliquibus ammonos. aliis astrion. poenis atirsitis. etc. romanis caciatrix. aliis stilago. aliis sanguinaria dicitur. ob longa hærbula est per terram repens. fissis foliis. coquitur in holere. Radicem habet tenuem. adstringentem. quæ in cibo coeliacs facit. Prouenit in semitis. iuxta domicilia & locis incultis.

De cicerbita seu soncho. Cap. cxlvi.

Sonchon asperum aliqui cichorium vocant. romani cicerbitam asperam. aphri gathonem. Huius duo genera. syluestris or magis spinis horret. Alter teneritate quadam mollescit. cibus expetitus. anguloso caule interdum rubicante. foliis in ambitu per interualla dissectis. Vtriusque vis refrigerat. modice adstringit: vnde æstuantis stomacho & inflammationibus profunt. Succus eorum stomachi rosiones sorbitione mitigat. Tam hærba quam radix illita vibratis a scorpione ictibus subuenit. Alter sonchus tenior arboris instar latis constans foliis. Enim qui ramos habet: folia distinguunt: sed ad eadem pollet.

De intubo & seri. Cap. cxlvii.

Serinam serin alii picrida appellant. ægyptii agon. romani intubum. Dunum generum est. altera syluestris: quæ picris & cichorion vocatur. altera latioribus foliis constat. stomacho quam hortensia utilior. Quæ iterum in duas species digeritur. vna folio latiore prodit lactucarum simillima. altera angustiore est folio & gustu amara. Vtraque refrigerat & adstringit. stomacho utilissima. aluum sistit cocta: si cum aceto adsumatur. Syluestres stomacho meliores: quandoquidem æstnantem ipsum & quem imbecillitas vexet: leniunt. Cardiacis per se aut cum polenta utiliter illinuntur. podagris & oculorum inflammas

mationibus auxiliō sunt. Herba cum radice illita percussis a scor-
pione subuenit. igni sacro cum polenta medetur. Succus cum ce-
rusa & aceto valet ad illitus eorum: quæ refrigerationem desy-
derant.

De condrilla. Cap. cxlviii.

Condrilla quam alii cichorion. alii serin appellat. caulē. flo-
res. & folia habet cichorio similia. quæ ex causa nonnulli sylue-
stris intubi speciem esse pronunciarunt. verū tenuior tota est: in eu-
rus ramulis gummi mastices simillimū tuberculo sabæ inueniri so-
let. quod cum myrrha tritum & linteo appositum instar oliuæ foe-
minarum menses trahit. Tusa cum radicibus tota adiecto melle
diuiditur in pastillos: qui nitro ammissi vitilignes emaculant. Gū-
ni inordinatos pilos replicat. quod item tenera radix efficit: si in-
tincta succo acus pilis admoueat. contra viperas in vino pota
proficit. Succus decoctus in vino aut per sese potus aluum sistit. Ali-
ud habetur condrilla genus foliū ferens oblongū. circumrotis.
humū sparsum. caulē succo madentem lacteo. radice tenui. ro-
tunda. leui. vegeta. flauescente. succosa: cuius & caulis & folia con-
coquendivim habent. Succus incōmodos palpebrarum pilos re-
flectit. Nascitur in lætis & cultis.

De cucurbita. Cap. cxlix.

Cucurbita eui apta. cruda illitu tumores & abscessus mitis-
gat. ramenta eius infantibus cōtra capitis ardorē: quæ syria-
sin vocant: in principio illinuntur. oculorum inflammationes poda-
grasq; refrigerat. Succus e ramentis tuis per se aut cū rosaceo in-
fusus aurium doloribus auxiliatur. adustiones cutis illitu adsumat.
Totius serucactæ & expressæ succus cū melle exiguo & nitro po-
tus aluum leniter resoluit. Vinum in cucurbitam recentē excava-
tā infusum sinistum sub diuo teneatur: potu aluum læuigabit.

De cucumere satiuo. Cap. cl.

Satiuus cucumis aluo & stomacho perq; utilis habetur. refri-
gerat: qui corruptionē non sentit. vesicæ pdest. olfactu reuo-
cat: quos animus liquerit. Semen modice vrinā mouet. cum lac-
te aut passo vesicæ exulcerationibus subuenit. Illita cum viito fo-
lia morsus canum sanant: & epinyctidas cum melle.

De pepone. Cap. cli.

Peponis caro in cibis vrinam cit. inflammationes oculorum
illita sedat. Ramenta eius contra adustionem infantium: quæ

De medicinali materia.

lyriasin vocant: sicut piti imponuntur, fronti ad mota oculorum fluctiones auertunt. Succus cum semine adiecta farina siccatur in sole cogitur in smegmata: quæ faciem repurgant: & nitorem affertunt. Radix sicca & ex hydromelite pota drachmæ pondere vomitionem mouet. si quisq; moderate secundam coenam vomere cupiat: geminis o bolis sit contentus. sanat quoq; illita cum melle vlcera concreta in modum faui: quæ ceria vocant.

De lactucis. Cap. clii.

Lactuce satiuæ: quibus natura refrigeratrix inest: stomacho gratæ habentur. somnum conciliant. aluum emolliunt. lac euocant. verum decoctæ magis alunt. stomachicis illotas esse prodest. Epotum semen assiduas libidinum imaginationes in somno compescit: & veneri refragatur. Frequentiores tamen in clibo claritati oculorum officunt. muria conduuntur. Cum in caulem exierunt: vim quandam nanciscuntur succo aut lacte syluestris lactucæ similem.

De lactuca syluestri. Cap. cliii.

Syluestris lactucæ quam magi sanguinem titani: zoroastres spherombion: romani lactucam syluestrem appellant: satiuæ similis est: sed longior caulis. & candidiora folia. gracilliora. & asperiora. Amaro gustu est: & viribus aliquantum papaueri similis. Vnde lacteum succum aliqui meconio permiscuerat. aquam per aluum elicit potus in aceto mulso succus ad duos obolos. artemisia caliginemq; repurgat. contra adustiones efficaciter illinitur cum lacte mulierum. in summa somnum allicit. doloris leuamentum præstat. menses trahit. contra scorpionum & phalagiorum ictus bibitur. Semen non aliter quæ satiuæ libidinum imaginationes in somno amolitur: ac ventrem arcet. Succus ad eadem valet: sed viribus infirmior. reponitur in fictili nouo lac eius antea: vt in aliis liquaminibus moris est: in solatum.

De giugidio. Cap. cliiii.

Gigidium aliqui lepidion. romani bifacutum. ægyptii dorysaron. syri adorium. aphri trista appellant. In syria & cilia præterea nascitur. Herbulæ syluestri pastinacæ similis. tenuior. & amarior. radice parua candicante. subamara. Olus hoc crudum. coctum. conditumve estur magna stomachi vtilitate. vrinam cit. De coctum ex vino potum velicè prodest.

Libet secundus.

De scanðice. Cap. clv.

S Candix quā romani herbam scanariā aut aculam nomināt: syluestre olus est. amarus. subacre. quod crudū costumve māditur. stomacho & ventri vtile. Decoctum in potu vesicę. renibus & iocinori confert.

De gallinaceo pede seu caucalide. Cap. clvi.

Aucalis quam alii caucum. alii syluestre daucum. alii mystin. democritus brion. romani pedem gallinaceum. aut pedem pulli. ægyptiis seselin vocant: cauliculo est dochantali aut maiore hirsuto. folis apio similibus. sceniculi modo per extrema multifidis. hispidisq; cãdida in cacumine vmbella suaute olente. Crudum costumve olus estur. vrinam mouet.

De eruca. Cap. clvii.

Evzomon romani erucã vocãt. ægypti ethericen. pœni asuric. Cruda eruca venerẽ largiore cibo conctat. Semen eodẽ effectu pdest. vrinã cit. aluo perq; cõmodata. semine ad condimẽta vtuntur: quod vti in longũ tẽpus asseruetur: adiecto lacte aut aceto digerunt in pastillos. Gignitur etiãum syluestris eruca maxime in iberia: quæ occidentẽ spectat: cuius semine p sinapi incolæ vtuntur. vrinam vehementius pellit multo satiuã actor.

De ocymo. Cap. clviii.

Ocimum vulgo cognitũ. Id copiosiore cibo oculorum aciem hebetat. aluum mollit. spiritum mouet. vrinã pellit. lac euocat. ægre tamen conficitur. illitum cum polline polentæ aceto & rosaceo pulmonum in flãmationibus auxilio est. draconis marini & scorpionis istibus per se prodest: & cum vino chio oculorum doloribus. Succus visus caliginem abstergit. destillações exiccat. Semen potum conuenit infantibus. difficili vrinæ. in flatibusq; naribus haustum subinde mouet sternuta menta. Quod idẽ hæba efficit: sed oculos premi necessus est: cum sternumentũ vrget. Sunt qui in cibis abdicandum censeant: quandoquidem manducatum & in sole positum vermiculos gignat. Aphri aut adficiunt: si feriatũ a scorpione: qui ocymũ ederint: nullo cõfictari dolore.

De orobanche. Cap. clix.

Orobanchen alii cynomorion appellant a similitudine canini genitalis. cypris tyrsinen. communiter lycon. Cauliculus est sesquipedalis & interdum maior. subruber. hirsutus. tener. fo

Demedicinali materia.

lio pingui. flore luteo aut cãdicãte. radice digiti crassitudine: & cũ ariditate flaccescit caulis: fistulosa. Hãc inter legumia nasci cõstat: & ea strãgulare: vnde orobanche sibi cognometũ vsurpauit. Estur vt olus cruda & in patinis asparagi modo decocta. Legumẽtis ad dita cõctiõne accelerare creditur.

De Barbula hirci.

Cap. clx.

Barbula hirci que ab alijs come vocatur: breui est caule. folijs bis croci. radice longa. dulci. supina. magno super caulẽ calyce: e cuius summo semen nigrũ dependet: vnde nomẽ inditũ est. Hæc ba esui apta est.

De Ornithogalo.

Cap. clxi.

Ornithogalũ cauliculus est tener. candidãs. tenuis. sesquipeda- lis. tribus aut quattuor in cacumine mollib? agnatis: a quib? flores prodeunt fors herbacet: & cũ hiantes se pandũt lactei visũ tur: inter quos dissectũ vt mliõ capitulũ emicat. Coquitur cũ pane vt melanthiũ. Radix bulbosa cruda & cocta manditur.

De Tuberibus.

Cap. clxii.

Tubera rotundẽ radices sunt. sine caule. sine folijs. flauescen- tes. vere fodiuntur. cruda & cocta eduntur.

De Smilace.

Cap. clxiii.

Hortensia smilax frutex: cuius semen a nonnullis lobia vocas- tur: folia habet hederẽ molliora tamen. tenues caules. & cas- priolos vicinis fruticibus circumnolutos: qui tantum adolescũt: vt topsarum quoddam tabernaculum effingere videantur. Fru- ctum foenigraci profert longiorẽ & corpulentũ: in quo semina renũ similia sed inæquali colore recludũtur: q̃ quadã ex parte ful- uescũt. Fructus cũ semine in olerib? asparagi modo mãditur. vris- nã ciet. & tumultuosa somnia facit.

De Medica.

Cap. clxiiii.

Medica cũ recenter prodit: folijs & caule trifolio pratẽssimi- lis est. procedens vero folia cõtrahit caules edens trifolij: in quibus semen lendis magnitudine dependet: quod in cornicula incuruatur. Id siccatum succundi saporis grati a cõditaneo sali am- miscetur. Viride semẽ quibus refrigeratione opus est: illitu suffra- gatur. Herba tota pro gramine vtuntur: qui pecora alunt.

De Aphaca.

Cap. clxv.

Aphaca in aruis nascitur altior lenticula. tenuioribus folijs. Siliquas maiores fert: in quibus terna quaternave semina lẽ-

minora continentur: que adstringendi vim habent. Quare tora
refacta stomachi aluiq; fluctiones sistunt: si fresa lentis more deco
quantur. De porro capitato. Cap. clxvi.

QApitatum porrum inflationem facit. noxium succuz creat.
tumultuosum somnum parit. vrinam ciet. aluo accommo
datnr. extenuat. oculorum aciem hebetat. menses pellit: sed lædit
exulceratam vesicam renesq;. Cum ptisana vero coctum esu pe
storis vitia extrahit. Coma eius in aqua maris & aceto cocta in de
fessionibus ad præclusiones vuluę & duricias vtilis habetur. Por
rum bis aqua inmutata coctum aut frigida maceratum dulcescit: &
multo in intus inflat. Semen acrius est: & quandã adstrictoriam vim
habet. Quare succus cum aceto addito thure aut manna sangui
nis profluuiasistit: maxime si naribus erumpat. venerem stimu
lat. contra omnia thoracis vitia tabenq; pro delinctu efficax est.
arteriam esu purgat. sed si assidue estur: visus obscuritatem indu
cit. stomacho aduersatur. Succus ex melle potus aut illitus cõtra
bestiarum morsus auxilio est. cum aceto & thuris polline lacte aut
rosaceo vtiliter aurium doloribus & sonitui instillatur. varos tollit
folia illita cum vna rhois: qua ad obsonia vtuntur. epinyctidi mede
tur. crustas ex sale illita rumpunt. veteres sanguinis reiectiões cohi
bent: si binis drachmis & equali bacchar; myrti pondere bibantur.

De ampeloprasso. Cap. clxvii.

Ampeloprassum stomacho magis aduersatur: & plus porro
excalfacit. vrinam & menses vehementius ciet. id contra ser
pentium morsus esse conuenit.

De cepa. Cap. clxviii.

Rommyon aliqui pollidos vocant. magi calabotim. romani
ceпам. Cepa longa acrior est q̄ rotunda. Item flaua q̄ can
dida. & sicca q̄ viridis. & cruda q̄ cocta aut coridita. Omnes tamẽ
mordent. flatu gignunt. appetentiam inultant. sitim mouent.
extenuant. fastidium pariunt: & expurgant. alno vtilis sunt. Ex
detractis purgamentis in oleum coniectæ hæmorrhoidas reli
quosq; excretionum exitus laxant subdite pro balanis. Succus
cum melle illitus oculorum hebetudinibus. argemis. n̄beculis.
& incipientibus suffusionibus auxiliatur. anginx eodem perun
guntur. suppressos menses pellit. caput purgat naribus infusus.
canis moribus cum aceto ruta & melle illinitur. Cum aceto autẽ

Demedicali materia.

lio pingui. flore luteo aut cãdicãte. radice digiti crassitudine: & cũ ariditate flaccescat caulis: fistulosa. Hãc inter legumia nasci cõstat: & ea strãgulare: vnde orobanche sibi cognomẽtũ vsurpauit. Estur vt olus cruda & in patinis asparagi modo decocta. Legumẽtis ad dita cõtionẽ accelerare creditur.

De Barbula hirci. Cap. clx.

Barbula hirci quẽ ab aliis come vocatur: breui est caule. folijs is croci. radice lãga. dulci. supina. magno super caule calyce: cuius summo semen nigrũ dependet: vnde nomẽ inditũ est. Hãc ba esui apta est.

De Ornithogalo. Cap. clxi.

Ornithogalũ cauliculus est tener. can dicãs. tenuis. sesquipeda- lis. tribus aut quattuor in cacumine molli- bus agnatis: a quib? flores prodeunt foris herbacet: & cũ hiantes se pandũt lactei visũ tur: inter quos dissectũ vt milio capitulũ emicat. Coquitur cũ pane vt melanthiũ. Radix bulbosa cruda & cocta manditur.

De Tuberibus. Cap. clxi.

Tubera rotunde radices sunt. sine caule. sine folijs. flauescen- tes. vere fodiuntur. cruda & cocta eduntur.

De Smilace. Cap. clxiii.

Smilax frutex: cuius semen a nonnullis lobia voca- tur: folia habet hederẽ molliora tamen. tenues caules. & ca- priolos vicinis fruticibus circumuolutos: qui tantum adolescũt: vt topiarum quoddam tabernaculum effingere videantur. Fru- ctum sc̃nigraci profert longiorẽ & corpulentũ: in quo semina renũ similia sed inequali colore recludũtur: q̃ quadã ex parte ful- uescũt. Fructus cũ semine in olerib? asparagi modo mãditur. vria nã ciet. & tumultuosa somnia facit.

De Medica. Cap. clxiiii.

Medica cũ recenter prodit: folijs & caule trifolio pratẽsi simi- lis est. procedens vero folia cõtrahit caules edens trifolij: in quibus semen lendis magnitudine dependet: quod in cornicula incuruatur. Id siccatum succundi saporis gratiã cõditaneo sali am- miscetur. Viride semẽ quibus refrigeratione opus est: illitu suffra- gatur. Herba tota pro gramine vtuntur: qui pecora alunt.

De Aphaca. Cap. clxv.

Aphaca in aruis nascitur altior lenticula. temuloribus folijs. Siliquas maiores fert: in quibus terna quaternave semina lẽ

minora continentur: que adstringendi vim habent. Quare tora refacta stomachi aluique fluxiones sistunt: si fresa lentis more decoquantur. De porro capitato. Cap. clxvi.

QApitatum porrum inflationem facit. noxium succum creat. tum multuosum somnum parit. vrinam ciet. aluo accommodatur. extenuat. oculorum aciem hebetat. menses pellit: sed lædit exulceratam vesicam renesque. Cum ptisana vero coctum esu peccatoris vitia extrahit. Coma eius in aqua maris & aceto cocta in de sessionibus ad præclusiones vuluæ & duricias utilis habetur. Porrum bis aqua mutata coctum aut frigida maceratum dulcescit: & multo minus inflat. Semen acrius est: & quandam adstrictoriam vim habet. Quare succus cum aceto addito thure aut manna sanguinis profluvia sistit: maxime si naribus erumpat. venerem stimulat. contra omnia thoracis vitia tabemque pro delinctu efficax est. arteriam esu purgat. sed si assidue estur: visus obscuritatem inducit. stomacho aduersatur. Succus ex melle potus aut illitus contra bestiarum morsus auxilio est. cum aceto & thuris polline lacte aut rosaceo vtiliter aurium doloribus & sonitui instillatur. varos tollunt folia illita cum vna rhois: qua ad obsonia vtilitur. epinyctidi medetur. crustas ex sale illita rupunt. veteres sanguinis reiectioes cohibent: si binis drachmis & equali baccharum myrti pondere bibantur.

De ampeloprasso. Cap. clxvii.

Ampeloprassum stomacho magis aduersatur: & plus porro excafcacit. vrinam & menses vehementius ciet. id contra serpentium morsus esse conuenit.

De cepa. Cap. clxviii.

Cepam aliqui pollidos vocant. magi calabotim. romani cepam. Cepa longa acrior est quam rotunda. Item flaua quam candida. & sicca quam viridis. & cruda quam cocta aut condita. Omnes tamen mordent. flatu gignunt. appetentiam inuitant. sitim mouent. extenuant. fastidium pariunt: & expurgant. aluo vtilis sunt. Ex detractis purgamentis in oleum coniectæ hæmorrhoidas reliquosque excretionum exitus laxant subdite pro balanis. Succus cum melle illitus oculorum hebetudinibus. argemiss. nubeculis. & incipientibus suffusionibus auxiliatur. angina eodem perunguntur. suppressos menses pellit. caput purgat naribus infusus. canis morsibus cum aceto ruta & melle illinitur. Cum aceto autem

De medicinali materia.

perūctas in sole vitilgines sanat. & cum pari spodio scabras lēptitudines sedat. varos cū sale reprimat. Contra calceamētorū attritus cū gallinaceo adipe vtilis est. citē alio pdest. in auribus sonitū ac gravitatem emēdat. ad purulentas aureis & eliciendā earundē aquā valet. Alopecix earum succo pfricantur: qui celerius q̄ alcyoniam pilos euocat. Largiore cibo cepa capitis dolores ciet. cōtraq; vehementius vrinā pellit. Eos lethargicos efficit: qui valetudinibus aduersis ea etiam cōcta plus equo vescantur. Cum passis vis & fico illita tubercula concoquit: & celeritē rumpit.

De allio. Cap. clxix.

Allium grēci scorodon. alii geboscon. alii elaphoboscon vocant. Quoddā fatiū atq; hortensium habetur: quod in egypto singulari vt porrū capite constat. dulce. in purpureū vergēs. parū. Reliqua vero magna & cādida ex pluribus coagmentantur nucleis: quos aglithas grēci nomināt. Aliud ē syluestre quod ophioscorodon id est anguinū vocāt. Vis allii acris est. excalfacti mōrdet. excernit. aluū turbat. Inflationes facit. stomachum excitat. sitim gignit. flatum pmouet. acie oculorum esu hebetat. Eosdem effectus prēbet anguinum: quod & elaphoscorodon dicitur. latas vētris tineas in cibo sumptum abigit. vrinas detrahit. cōtra viperarū ictus & priuatim hemorrhoidū pdest: ita vt nō aliud magis: si cū vino iugiter adsumatur: aut tritū in eodē ebibatur. cōtra rabiosorū morsus & illitu & cibo valet. Magnę & allio vtilitates cōtra aquarū mutatiōes. vocē clarificat. veterē tussim crūdū cōsumve lenit. Potū autē cū organi decocto pediculos & lēdes euocat. Cremati cinis illitus fugillationib; cū melle & alopecxis cum nardino vnguine medetur. eruptiones; papular; cū oleo & sale sanant. vitilgines. lichenas. lētigines. vlcera capitis manātia. lepras. & furfures eximit. Cui; thure & tēda decoctū dentitū dolorē lenat: si in ore contineatur. cōtra venenatos muris aranei morsus cū ficulis frondibus & cumino illinitur. seruefactē comē ius fœmīnar; defessionibus additū menses & secundos partus extrahit. allium eiusdem gratia sufficit. Factū ex eo & nigra oliua intritus esu cit vrinā. laxat venarum spiracula. hydropicis vtile.

De scordopraso. Cap. clxx.

Scordoprasus magnitudine porrū æquat: qualitātē porri & allii piceps. Vnde p̄miscuas vires sibi ex vtroq; v̄dicauit esse

stus allii & porri p̄bens: inefficaci⁹ tñ. Coctñ porri modo dulcescit: & in olerū vicē transit. De sinapi. Cap. clxxi.

Sinapi hortensium aliqui napi. romani sinapi vocāt. Eligi debet maturū. valde rufum. nō magnopere siccū: sed qđ fractū interne vireseat: & quoddā succo madeat cæsiū colore. siquidē recens id genus adultūq; habetur. Ad escaliendū. extenuandum. extrahendum efficax est ad eliciendam capitis pituitam mandatur. contra præduros tonsillarum tumores ac veterē callosamq; arteriē scabriciē succus ex aqua & melle conueniēter gargarizatur. Sternutamenta ciet tritū & naribus admotū. comitalib⁹ quosq; auxiliatur. Feminas vuluæ strangulatu oppressas excitat. lethargicis derafo capite illinitur cum sicis amistū: donec rubescat locus. ad coxendicum cruciatus. lienes. & omne gen⁹ dolores confert: cum pmutandæ valetudinis causa ex alto vitia extrahenda sunt. alopecis illitū medetur. faciem purgat. sugillata cū melle adipe aut extrato rapit. ferē impetigines & lepre eo cum aceto purgantur. contra febrium circuitus aridum bibitur: aut potui polentę modo inspargitur. Extrahentibus emplastris scabiemq; extenuantibus vtiliter amisceri solet. granitati anriui & sonitui cum fico impositum prodest. Succus ad hebetudines oculorum & genarum scabricias magna vtilitate illinitur. expressus recenti semine succus in sole siccat.

De nasturcio. Cap. clxxii.

Cardamon aliis cynocardamon. aliis Iberis. aliis cardamina ca. Egyptiis semeth. romanis nasturcium dicitur. Optimum constat esse babilonicū. Omnium semen est acre. exalfacit. stomacho aduersatur. aluum turbat. tineas excutit. lienem immunit. partus exanimat. vrinam cit. venerem stimulat. Sinapis & eruce simile intelligitur. lepras & impetigines absterget. illitum cum melle lienem extenuat. fauos expurgat. pulmonum vitia extrahit. sorbitionibus incoctum. serpentium venenis potum resistit: atq; eas fustis fugat. capillorum defluua cohibet. carbunculos ad suppurationem perducit & rumpit. coxendicibus cum polenta commode ex aceto illinitur. tumores. collectionesq; discutit. emittit furunculos: illitum cum muria. hærbae ad omnia eadem effectus licet minor.

De talaspe. Cap. clxxiii.

De medicinali materia.

Thlaspi aliqui thlaspidion. alii sinapi persicum. alii myten. alii syluestre sinapi. alii dasimophon. myopteron. alii bitron. ægyptii sunt epfus. romani scandulatum. alii capsellam aut pedem galinaceum vocant. Herbula angustis foliis digitali longitudine in terram versis. suppinguib⁹. in cacumine diuisis. sesquipedali cauliculo. tenui. non sine adnascensibus ramis. fructu circa ipsum totum ab extremo in latius se pendente semine nasturci incluso. le ticule effigie. nisi quod infringitur: vnde nomen accipit. Flos albicat. nascitur in semitis & sepibus fossisq;. Semen asperi gust⁹ excalfaciens. Bilem & pituitam vtrinq; extrahit potum acetabuli mensura. prodest ischiadicis infusum. sanguinē potu educit. iter nas suppuratiōes rūpit. menses ciet. sed part⁹ enecat. Alterū thlaspi tradit crateuas. quod aliqui persiconapi vocāt latis foliis radicibus magnis vtile ischiadicorum infusioni.

De Arabide.

Cap. clxxiiii.

Rabis hærba ad cubiti altitudinē assurgit tenues spargēs ramos & ex vtroq; latere folia ceu lepidii: sed molliora & cãdida. in cacumine vero sabuci umbellã gerit cãdidos flores habet. Herba hæc cum ptisana coquitur in cappadocia maxime. Semen aridum pro pipere obsoniis ammiscetur.

De Irione.

Cap. clxxv.

Rysimon aliqui chamæplon: latini irionē vocant: magi herculis alphita. ægyptii erethmon. Iuxta vrbes domicilia horisq; nascitur. foliis erucae syluestris. cauliculis in lori modum lentis. floribus luteis. siliquis in cacumine gracilibus vt fœnogreco corniculatis. semine nasturci exiguo. vrentis gustus. Contra thoracis fluxiones efficax est: & si purulenta extussuntur. regio morbo & lumborum vitis prodest. cõtra venena in delinctu cū melle datur. Illinitur ex aqua aut melle vtiliter cecis carcinomatib⁹. parotidib⁹. duriciis mamarū. & testiū inflammationib⁹. In totū extenuat. & calfacit. Mitius multo ad clysteres fiet: si aqua madescat: atq; torreatur: vel linteo illigatū obliato adipe perassetur.

De Pipere.

Cap. clxxvi.

Piper in india nasci breui arbore traditur: quæ inter initia p̄ longum fructum veluti siliquam promit: quod longum piper est: Habet intus aliquid tenui millo simile: quod tandem in perfectum piper euadit. Id autem suis temporibus adult⁹ racemos

emittit granaferentes: quæ noscimus. ea acerba candidum pip
 faciunt aptum ocularibus remediis. antidotis. & medicaminibus:
 remediis. antidotis. & medicaminibus: quæ contra venena parã
 tur: theriaca vocant. Longum vero vehementius mordet. & quã
 priusq; ematurescat decerptum est: subamarum relinquitur anti
 dosis & theriacis medicaminibus expetitur. Nigrum vero vtpo
 te quod tempestiua maturitate collectum sit: odoratum esse con
 stat candido suauius. acrisus. & ori gratius. necnõ ad cõdimẽta vti
 lius. Sed candidum adhuc in acerbum vergens prædictis infirmis
 us est. Eligi oportet & rariissimum. plenum. nigrum sine multis ru
 gis: recentis. minime furfurosum. Inuenitur etiamnum in genere
 nigri semina macie confecta cassa & inania: quod vocãt brasma
 Indorum lingua sic significante abortum. Vis omnium exalsa
 cit. vrinam ciet. concoquit. extrahit. discutit. absterget caliginem
 quæ oculis obuerfatur. Piper februm rigoribus siue potu siue illi
 litu subuenit. serpentium morsibus auxiliatur. partus extrahit.
 conceptum adimere creditur statim ab initu suppositũ. tussi omni
 nibusq; pectoris vitis siue eclegmate siue potu succurrit. angine
 co & melle conuenienter perunguntur. Potum cum recentibus
 lauri folis tormina discutit. Cum vua passa manducatum pituita
 tam a capite elicit. valitudinem tuetur. dolores finit. appetentiam
 mouet. concoctionem adiuuat in embaumata additũ. strumas
 cum pice discutit. vitiligies ex nitro emaculat. Fictili nouo vt aiũt
 motum torretur. Non est huius arboris radix ginger: vt aliqui
 existinauere: sicuti paulo post ostendemus. namq; piperis radix
 costo similis est gustũ calfaciens: eiq; hygræ cognomentũ est. hæc
 lienẽ reprimat cum aceto illita aut pota. caput etiam purgat man
 ducata cum vua tamina: quã staphidem agriam vocant.

De gingeri. Cap. clxxvii.

Gingeris sui generis planta est in troglodytica arabia ma
 gna ex parte nascens. qua virente ad multa perinde ad que
 nos ruta vtuntur: & primis potibus & edulis ammiscant. Huius
 radices cyperi modo parue sunt. candidæ. & odoratæ. atq; pip
 sapore imitantur. Eligi debent que teredines nõ nouerũt. a mul
 tis tamen ob id condiuntur: q̄ celeritẽr cariem sentiant. fictilibus
 in italiam asportantur. Gingeris cibo conueniens est: & cum
 condimento assumitur. Excalfactoriã viũ & excoquentẽ habet.

De medicinali materia.

alium leniter emollit. stomacho vtile est. efficax aduersus ea que oculis caliginem offundunt. in antidota addi solet: in totum perit vrisibus non dissimile.

De hydropipere. Cap. clxxviii.

Hydripiper apud aquas nascitur: quæ stagnant: aut pigro lapsu repunt. Caulem ædit angulosum. prædurum. multis alis coacauit. folia mente maiora. molliora. candidiora q̄. gustu piperis acris citra tamen illam odoris gratiã. Fructum acrem in surculis paruis prope folia racematim cohærentem. Folia cum semine illita tumores veteresq; duricias discutunt. sugillata delēt. que post q̄ inaruerunt: tusa pro pipere in obsoniis ammiscentur. Radix parua nullius in medicina momenti.

De ptarmica. Cap. clxxix.

Ptarmica frutex est surculos habens paruos. multos. & rotundos abrotano non dissimiles: & circa eos folia oleæ longa. & in cacumine capitulum vti anthemidis paruum. rotundũ. quod suo acris odore sternutamentum excitat: vnde nomen accepit. folia cum floribus illita sugillationes rapiunt. flores sternutamēta efficacissime mouent. nascitur in montibus & petrosis.

De radícula seu lanaria hærbâ. Cap. clxxx.

Struthium ab aliquibus cerdon. ab aliis catharsis. ab aliis struthocamelus. a quibusdã chamerrhyton. a magis calyrhyntho. a latinis lanaria hærbâ aut radícula appellatur. Nota est hærbâ: qua purgãdis lanis vtuntur: qui eas eluunt. Huius radix è acris. vrinam ciet. prodest tussi: quam secur excitauit: & orthopnœæ ex melle sumpta cochlearis mensura alium soluit. eadem cū panace & capparidis radice calculos frangit: & cum vrina exturbat. duriciem lienis absumit. menses impolita trahit. partus enecat. cū polenta autem & aceto illita lepras tollit. tubercula discutit cum farina hordeacea & vino decocta. Miscetur & malagmatis & collyriis claritatis causa. sternutamenta mouet. per os purgat trita cū melle & naribus infusa.

De cyclamino. Cap. clxxxi.

Cyclaminus a quibusdã cyanthemon. ab aliis cyssophyllon. ab aliis chelonion. aliis ictyopheron. ab aliis silene. a zoroastre triphalites. ab osthane aspho. a magis miaspho. ægyptiis thesce. a romanis rapum terre aut terre vmbilicus vocatur. Folia ha

bet hædere purpurea. varia. In quibus susq; deq; albicant maculae. caule nudo quaternos digitos æquante. floribus in eo purpureis rosarum effigie. radice nigra & aliquantum lata: vt rapum videri possit. Quæ cum hydromelle pota pstituitam aquamq; detrahit. menses potu apposituue ciet. Tradunt si prægnans radicem transgrediatur: abortum fieri. partum appensa accelerat. cõtra venena præsertim leporis marini ex vino bibitur. Illita contra serpentium ictus remedio est. Radix in mista vino inebriat. regium morbum discutit tribus drachmis pota cum passo aut diluto mulso. sed oportet eum qui hibet: multis vestibus contextum loco calido & perfrictionibus tuto recumbere: quo facilius exudet. electi autem sudores felici colore inueniuntur. Succus eius ad purgandum caput naribus infunditur. ad desicienda quoq; alui excrementa in vellere sedi subiicitur. illito vmbilico & inio ventre coxarum tenus aluum emollit: sed abortum efficit. Suffusionibus & retusa oculorum aciei oblitus cum melle succus prodest. medicamentis abortum inferentibus ammiscetur. Succus cum aceto illitus prociuantis sedem restituit. exprimitur tusa radice succus: & ad mellis crassitudinem decoquitur. Radix cutem purgat. eruptiones papularum reprimt. vulneribus ex aceto aut melle medetur. Ilenem absunt. vitia cutis in facie & alopecias emendat. Eius decocto luxata. podagras. & capitis vlcuscula. per nionesq; foueri congruum est. Ipsaq; in oleo vetere seruesacta illito oleo vlcera ad cicatricem perducit. cauata radix oleo expletur: & cinere feruenti imponitur adiecto interdum tyrrhenicæ cæræ nomentum: vt strigmenti crassitudinẽ vnguentus contrahat: cum primis vtile per nionibus. radix scyllæ modo concisa reponitur. Narrant ad amatoria assumi contusam & in pastillos dinisani. Nascitur in vmbrosis. maxime sub arboribus.

De altera cyclamino. Cap. clxxxii.

Est & altera cyclaminus; quam cissanthe mou: aut cissophylion vocat: minoribus q; hedera foliis. geniculatis canlibus. crassisq; circa vicinas arbores capriolorum modo se voluentibus. flore cãdido. odorato. acinis hederæ molliibus. lenti gustus. aliqua tulum aeris. radice superuacua. Nascitur in asperis. Huius acini drachmæ vnus pondere poti cū vini albi cyathis duobus triginta diebus lienem per vrinam & aluum absunt.

De medicinali materia

bibitur. reliquas a partu purgat.

De dracunculo.

Cap. clxxxiii.

DRacuntium magnū aliquā rōn. alii isaron. alii iaron. alii geraccon. alii biaron. alii armagrigion. alii cyperida vocant. In vmbrosis sepibus gignitur. Caulem habet rectum. lauem. duum cubitorum. baculi crassitudine. versicoloribus draconū maculis purpureis tamen euinentibus. Folia rumicis inflexa. fructū summo caule facit racemosum. coloris primum cineracei. mox p maturitatem in crocum & purpuraz vergentis. radicem pregrandē. rotundam. candidam. cortice tenui vestitam. Colligitur: & dū maturefcit succus exprimitur: siccaturq; in vmbra. Radix quoq; messibus effoditur: elotaq; particulatim conciditur: & funiculo transfixa siccatur in vmbra. Cum diluta portione crudam coctaz ve cum melle delingi prodest contra orthopnoeas. rupta. conuulsa. tussim. & destillationes. pota cum vīno venerem stimulat. vlcerā quæ cacoethe vocātur atq; phagedenica expurgat: presertim cum vite alba. Ex ea & melle collyria ad fistulas & partus euocandos componūtur. ad vitiligines cum melle efficaciter illinitur. polypos & carcinomata absumit. Succus ad oculorum medicamenta item contra nubeculas. caliginem. albuginesq; effectum præbet. Herbe radicsq; odor teneros conceptus abortu vitiat. item si triginta grana eius in posca bibantur. Sunt qui eius succum cum oleo aurium doloribus infudere. Quineriam folia vt pote quæ adstringant: vulneribus recentibus imposuere: & cocta in vīno p rionibus. Qui folia manibus affricuerit: aut radicem exemerit: posseja vipera feriri insiciantur.

De dracunculo paruo.

Clxxxiiii.

DRacunculus paruus folio cōstat hederaceo. magno. cādēdis notis insigni. caule recto. bicubitali. versicolore. maculis resperso purpureis: ita vt anguē plane referat. baculi crassitudine. Fructus summo caule racematim cohæret colore primū felleo: & cū ematuruit: croceo. gustu feruēs mordaxq;. radice rotūda. bulbosa. raphanos nō abssimili. tenui obducta cortice. Nascitur in sepibus vmbrosis. Seminis succus cū oleo instillatus aurin; dolore mitigat. naribus etiā ex lana impositus polypū absumit. carcinoma illitu sistit. triginta eius grana si in posca bibātur: abortu infert. Odore aiunt posteaq; flaccidi flores emarcuerunt: cōceptu

61

Liber secundus.

adhuc teneros enecare. Radix exalfacit. orthopnceis. ruptis. vultis: tussi. de stillatiōibus auxiliatur. Humores pectoris excreatu faciles reddit: siue cocta tostaq; cum melle aut per se edatur: siue farina eius ex melle delingatur. vrinam pellit. venerem excitat cum vino pota. phagedenas vlcera & que cacoethe vocantur: trita cum melle & brionia alba expurgat: & ad cicatricē perducit. collyria ex ipsa ad fistulas & eliciendos partus fieri solēt. qui radice suas manus perfricauerunt: a viperis feriri negantur. illita ex aceto vitiligines emaculat. Folia recētibus vulneribus conceptorum linteolorum vice conuenienter imponuntur. Decoctam in vino pernionibus apposuisse prodest. caseus foliis inuolutus a putredine defenditur. Succus radicis ad nubeculas. albugines. & oculorū caligines conuenit. Radix cruda coctave ad sanorum vsus pro oleo recipitur. In gymnetidibus insulis quæ calarides vocantur: coctam radicem cum melle multo in conuiuis placentarium loco offerunt. Radix messibus effoditur: lotaq; frustatim conciditur: & lino traiecta siccatur in vmbra: & ita reconditur.

De aro. Cap. clxxxv.

ARon apud syros lupha vocitatū: aliqui alymon. alii thymō. alii dracontiam. cyprii colocassion dicunt. Folia emittit dracunculi: sed longiora. & paucioribus distincta maculis. caulē subpurpureum dodrantalem pistilli specie: a quo crocēn semen exit. radice dracunculi alba. que decocta estur: vtpote cum minus acris sit. Folia ad esum cōdiuntur & arida per se decocta māduntur. Radix semen & folia dracunculi vires habēt. Priuatim radix ex simo bubulo podagrīs illinitur: & dracunculi more reponitur. in totis ob mitiorem eius acrimoniam in cibum expetitur.

De arifaro. Cap. clxxxvi.

ARisarum exigua hærubula est: cuius radix olex magnitudinē implet longe maioris q̄s aron acrimonię. Vnde illitū nomas sinit. fiunt collyria ex ea ad fistulas. Illitu radicis genitale animalis cuiuscunq; in perniciem agitur.

De hastula regia. Cap. clxxxvii.

HAstulam regiam greci alphodelon. alii narthecion. romani albuicum vocant. vulgo notum. foliis est maioris xorri. caule læuferente in cacumine florem: quem anthericon appellant. Radices subiacent oblongæ. rotundę. glādis similes. gustu acres.

De medicinali materia.

quæ excalfaciunt. urinas & menses epotæ ciunt. lateris doloribus. ruptis. conuulsis & tussibus drachmæ pondere potæ ex vino mesentur. ea vero vomitiones adiuuat ludicri tali magnitudine cõmanducata. a serpente demorsis datur aptissime: verum trium drachmarum pondere foliis floribus & radice ex vino morsus illinire oportet. item vlcera sordida & depascentia. mammarum quoq; & testium inflammationes: tubercula. furunculosq; decoctis in fece vini bulbis. recentibus oculorum inflammationibus expolenta auxiliatur. Radicis succus adiecto vetere vino dulci myrrha & croco decoquitur: fitq; perq; vtile oculis medicamentum. ad purulentas aureis per se aut cum melle vino & myrrha tritus prodest. In contrariam aurem infusus dentium dolorem mitigat. Cinis e radice illitus alopecias ad pilum reducit. Oleum in excauatis radicibus igni decoctum illitu exulceratis perionibus & ambustis igni conducit. surditati instillatus in aurem auxiliatur. candidam vitiliginem lintheo antea perfrictam in sole illita radix emendat. Semen floresq; in vino poti scolopendræ & scorplonium venenis mirum in modum resistunt. alium purgat. floret messibus albugum. Quare æquinoctio verno anteq; semen adoleuerit: demetendum. Radicem aiunt potam veneris cupiditatem inbibere: quod hæbarius crateuas assueerat: addiditq; sanare podagræ dolores: si drachmæ pondere bibatur.

De bulbo vomitorio. Cap. cxxxviii.

Bulbus quem vomitorium vocant: folia habet laetiora multo & longiora bulbo cibario. radicem similem. cortice magno. Ea mansa aut decoctum eius potum vesicæ malis medetur. vomitiones mouet.

De bulbo cibario. Cap. cxxxix.

Cibarius bulbus vulgo cognitus a nobis estur. stomacho & aluo utilis ruffus & ex aphyrica delatus. amarus vero & scylsinus stomacho aptior est: & concoctionem adiuuat. Bulbi omnes acrimoniam habent. excalfaciunt. venerem stimulant. linguam tonsillaq; exasperant. multum alimenti præbent. carnes creant. in stationem pariunt. luxatis. fractis. articulorum doloribus efficaciter illinuntur. spicula extrahunt. gangrenas & podagras ex melle aut per sese: hydropticorum tumores. & canum morsus cum melle & piperis polysne illiti cohsent. stomachi dolores mitigat.

furfures & vlcera quæ in capite manant cum tosto nitro abster-
gunt. sugillata varosq; per se aut ex oui luteo: & lentiginies cum
melle & aceto emendant. fractis auriculis vnguib; ex polenta
medentur. iidem calidis cineribus torrefacti tollunt ficos. itē cus-
cinate e mænarum capitibus impositi. Cremati vero & cum alcy-
onio misti vitia cutis in facie atraq; cicatrices in sole illis emacu-
lant. faciunt ad rnpa: si cum aceto cocti edantur. sed copiosiore
eorum cibo abstinendum: quoniam neruos tentat. Cocti cum po-
lenta & ex sillis adipe impositi tumores ac tubercula velocissime
ad suppurationem perducunt: & rumpunt.

De scilla. Cap. cxc.

Scilla vim a crem atq; feruentem habet. assatam multo vtilio-
rem esse constat. polline aut luto oblita in dlibanum conici-
tur: aut carbonibus obruitur: donec obdurescens farina sufficie-
ter tosta fuerit. qua exempta si non emollescat: altera farina aut lu-
to circūlinitur: & eadem que prius finnt. nā que ita non assatur:
interaneis maxime noxia est. Torretur itē in olla indito opercu-
lo: que in furnum demittatur. Sumi etiam solet medium direptis
vino tenus tunicis: quod frustatim cōsectum coquitur mutata se-
pms aqua: donec ipsa nec amaritudinez aut acrimoniā habeat:
trafectaq; lino frusta siccatur in vmbra: ita vt ne vlla quidem parte
se contingat. his scille segmibus ad oleum. vinū. aut acetū scilla-
rum vtimur. Ad rimas pedum interna pars crudæ scillæ in oleo
feruefacta aut cum resina liquefacta imponitur. Decocta in aceto
demorsis a vipera cataplasma est. ad singulas asæ partes adiectis
octonis tosti salis cochlear vnum aut alterum damus ieiunis ad
emolliendum aluum. In potu autem & odoratis medicaminibus.
quibus urinā ciere volumus. hydropicisq; & stomachicis. quibus
innatat cibus. regio morbo. torminibus. in tussi vetere. suspirio-
sis & cruenta extussicibus tres obolos in delictu ex melle firm-
pisse satis est. Coquitur cum melle & estur eorundē gratia: ma-
xime vt concoctionem adiunct. strigmenta per aluum extrahit.
cocta & simili sumpta modo eosdem præbet effectus. sed cauendus
scille vsus. iis qui intestinum sentiunt vlcus. Ad peniles verrucas
& pèrniones tosta efficaciter illinitur. tritum semē & in carica aut
melle denotatum aluum emollit. Scilla in lumsne ianua suspensa
mali medicamenti noxam arceat.

Pancratium quod aliqui scillam appellant: radice est magni bulbi. ruffo colore aut sub purpureo. gustu amaro ac feruete follii lilii sed longioribus. scillæ vires & præparationem habet. Eodemq; pondere in morbis efficaciter assumitur: cui tamen mitior q̄ scillæ facultas inest. Radicis succus cum erui farina digeritur in pastillos. qui hydropicis splenicisq; cum hydromelite commo-
dissime dantur.

Capparin aliqui cynosbaton. alii capriam. alii corui mali. alii ophioscorodon. alii phyllostaphylon. quidam thalliam aut petream. alii olophyton. alii ionitem. nonnulli oligochloron aut acotion aut hippomanes. alii trichomanes. magi potera. alii pentheron aut cor lupi. alii alochorodon. romani iuturim. aphri hærbæ eathon. Capparis aculeatus frutex est: qui in terra stratus magis in orbem euagatur. spinas vt rubus habet in hami modum aduncas. folia mali cotoneæ rotunda. fructum oleæ similem: qui cum de hiscens panditur: florem candidum promit: quo excussio non nihil glandis oblongæ figura inuenitur. quod apertum graua acinis puniceorum similia ostendit. radices lignosas spargit grandes numerosq;. Tenui solo asperisq; locis in insulis iuxta domicilia nascitur. Caulis & fructus cibi gratia condiuntur. aluum turbat. stomacho aduersatur. sitim gignit. cocta tamen stomacho q̄ cruda utilis est. fructus drachmis duabus in vino potus quadraginta diebus lienem absumit: et vrinam cruentamq; excrementum emittit. bibitur utilissime in coxarum doloribus & neruorum resolutione: item ruptis & conuulsis. menses ciet. caput purgat. Dentium dolorem sedat semen ex aceto decoctum: colluto inde ore. Aridus radicis cortex ad eadem proficit. vlcera omnia vetera & sordida & quæ occaluerunt: expurgat. lienosis cum farina hordeiflinitur. Dente demorsa dolori eius auxiliatur. cum aceto tristitas vitiligines albas absterget. Radix foliaq; intrita strumas ac duricias discutunt. aurium vermiculos infusus succus enecat. africana & marmarica capparidis vehementer insulant. apula vomitus facit. libyca & quæ rubro mari defertur: mirum in modum acris est. siquidem in ore pustulas excitat: gingiuasq; osse tenus excet: quare in cibis non ab re damnatur.

De lepidio.

Cap. cxciii.

Lepidium aliqui gingidium vocant: hærbula vulgo nota. muria cum lacte seruatur. Vis foliorum acris & exulcerans. qua propter ischiadicis illita præsentissimum est auxilium: si cum heleni radice quarta parte horæ illinitur. lientosis simili modo prodest. lepras eximit. Radix appensa collo dolore dentium liberare existimatur.

De ranunculo.

Cap. cxciiii.

Ranunculum aliqui sylvestre apium vocant. Complura eius genera: vis tamen omnibus vna acris & vehementer exulcerans. Nam vnum coriandi foliis constat. latioribus. subalbidis. pinguibus. flore luteo interdum purpureo. caule gracili cubitum alto. radice alba exigua amarâ. multis capillamentis hebetiori modo fibrata. Nascitur in lînuitibus humidis. Alterum lanuginosus. longiori caule. pluribus foliorum incisuris. plerumque in sardonîa proueniens quæ acerrimum: quod sylvestre apium appellat. Tertium minimum odore graui flore aureo. Quartum huic simile. flore lacteo. Folia. flores & cauliculi recentes illitu exulcerant: & crustas non sine dolore gignunt. Quare vngues scabros extricant. scabiem eximunt. stigmata delent. fornicantibus verrucis & pensilibus alopecisq; paulisper illinuntur. Tepente decocto perniones fouentur. Sicca radix tritaq; sternutamenta ciet naribus admota. dentium dolorem appensa leuat: ipsos tamen frangit.

De fremio.

Cap. cxcv.

Remium græci anemonem. alii agriam. aut nigram vocant. alii anemonem phœnicam. alii euemion. nonnulli meconion. alii tragoceros. alii terre parinem aut barbylam. ostanes berilion. steni ornios cheranion. pythagoras attractulida. magi cnicum agriam. romani orci tunicam. Duo fremii genera: vnum sylvestre: alterum in cultis nascens. cuius multæ species. vna phœniceum florem profert. Altera candicanteum aut lacteum. aut purpureum. harum folia coriano similia tenuioribus prope terras diuisuris. caules lanuginosos. tenues. in quibus flores vt papaueris. & in medio capitula nigra aut cærulea. Radix oleæ magnitudinisne aut amplius paulo grandescit: sermeq; geniculis quibusdam cingitur. syluestri amplitudo maior latioraq; folia & duriora. Ob

De medicinali materia.

longius caput. flore puniceo multis radicum capillamentis. acris est: quæ nigra habet folia. Vis omnium acris. ea de causa succo naribus infusus purgat caput. commanducata radix pustulam trahit. Decocta in passo & illita medetur oculorum inflammationibus. cicatrices eorumdem & hebetudines emendat. sordida vlcera abstergit. Folia & caules si cum pitifana decocti edantur: copiam lactis præbent. menstrua ciunt vellere appositi. Illiti quoque lepras eximunt. Sunt qui errore ducti argemone nominari eupatorium putent: quoniam a sylvestri fremio argemone & papauer: quod rhœam appellant: de quo inter papaueris genera referemus propter colorum cognationem in floribus distinguere non possunt. Verum papaueris & argemone color minus puniceus spectatur: & utraq; tardius floret. Quinetiam argemone crocum succum gustu admodum acrem reddit. Rhœas vero candidiorem & acrem. Insuper fremio & rhœadi capitula sylvestris papaueris similia insunt: sed in fremio superne crassiusculum: in rhœade angustius. fremii genera nec succum remittunt: nec caput habent: sed quasi asparagi cacumen. in aruis illa sæpius enascuntur.

De argemone.

Cap. cxcvi.

Argemone a grecis Oenone vocatur: ab aliis anthemis. aliis homonœa. aliquibus flos campestris. romanis concordialis aut pergalia. aliis lyburnia. gallis corona. Sylvestri papaueri similis est. Folia habet fremii diuisa. florẽ puniceus. caput in cauliculo papaueris rhœadis oblongius. & summis partibus latum. radicem rotundam. Succu croci colore acrem dimittit. argemia & nubecula expurgat. folia illitu inflammationes compescunt. Ea ut herbarius crateus auctor est: contusa cum axungia strumas discutit. cribrata eius farina cum nitro & sulphure ignem non experto contra vitiligines efficax est. easq; sicco linteo antea confrictas in balneis sanat. facit & ad scabiem.

De altera argemone.

Cap. cxcvii.

Altera est argemone: quam Artemonem aliqui: alii arselam aut sarcocollam vocant. romani argemoniam. ea foliis sylvestri papaueri similis est. Recens trita intercisiones impostu sanat. oculorum inflammationes mitigat. pota cum aqua dysentericis auxiliatur. vulnera conglutinat. conuulsis & vellicatibus

imposita medetur. inflammationibus utilis. cōtra serpentū mor-
sus cum vino bibitur.

De anagallide.

Cap. cxcviii.

A Nagallis purpurea quibusdam Aceritis aut ægitis vocatur. a
aliis sauritis. a magis oculi sanguis. aut chelidonton. romanis
macia. hetruscis masytipos. gallis sapan. dacis cerceraphrō. Ana
gallis communis a quibusdā corchoron. aliis halicacabō. aliis ze
liauris. magis nycteritis. ægyptiis meciū. romanis aneciaton. a
phris asirrisū. Duo eius genera: quę tantū flore distant. nam quę
ceruleo flore est: fœmina dicitur. mas quę phœnico. frutices sunt
parui in terra iacentes. Folis in quadrangulo caule pusillis. sub-
rotundis ad helixinæ folia accedentibus. semine rotundo. Vtraq;
mitigandi vim habet. inflammationem arcet. adactos corpori
aculeos extrahit. nomas cohibet. Succus caput gargarizatu pur-
gat. et naribus infusus dolorem dentium lenit: si in aduersam na-
rem iniiciatur. argema cum melle attico emendat. retusæ oculo-
rum aciei auxiliatur. contra viperarum morsus iocineris & res-
num vitia ex vino bibere prodest. Tradunt eam quę cerulea
um ædit florem: prociquam sedem reprimere. quę vero phœni-
cum: illitu euocare.

De hedera.

Cap. cxcix.

Hedera aliquibus Citharon. aliis cissaron. aliis chrysochar-
pos. aliis poetica. aliis corymbethra. aliis cysson. aliis dion-
nyfia. aliis ithytherion. aliis persis. aliis cemos. aliis asple-
nos. romanis sylua mater. aliis hedera. gallis sulbites. Hedera
differentias multas in specie sortitur: generalissimas autem tres.
nam quędam candida est. altera nigra. tertia helix. Candida
fructum fert candidum. Nigra nigrum aut croci æmulum:
quam vulgus dionysiam vocat. Helix fructum non signit: sed
tenues habet palmites. & folia parua. angulosa. & rubra. Hede-
ra omnis acris est & adstringens. nervos tentat. Flos trium dis-
gitorum carptu facit ad dysentericos in vino bis die potus.ambu-
sis cum cerato illinitur. Recentia folia ex aceto cocta aut cruda
cum pane detrita lienes sanant. foliorum & corymborum succus
cum irino vnguento melle aut nitro naribus infunditur: et con-
tra veteres capitis dolores caput eo cum aceto & rosaceo perfun-
di utile est. purulentis auribus aut dolentibus cum oleo medetur.

De medicinali materia.

Nigræ hederæ succus aut epoti corymbi corpus infirmant: mentemq; turbant largius sumpti. Acini quinque tritici calfactiq; in pu-
nico cortice cum rosaceo si instillentur a contraria aure: dolores
dentium mitigat. Denigrant capillum illius corymbi. Folia in vi-
no decocta illinuntur omnium vlcera generi: etiam si cacoethe
sint. vitia cutis in facie & ambusta sanant: vti antea diximus deco-
cta. mouent menses tritici & subditi corymbi. idem poti post purga-
tiones feminarum drachme pondere concipiendi spem adimunt.
Pediculus foliorum in melle irrigatus ac vuluæ inditus menstrua &
partus extrahit. Instillatus succus putrida tædia narium graueo-
lentiamq; emendat: & sanitati restituit. Lachryma hederæ psil-
lothrum est. illitu pediculos enecat. Succus in aceto potus con-
tra phalanga prodest.

De chelidonia. Cap. cc.

Quedioniam magnam nonnulli peoniam vocant. alii crata-
eam. alii aubion. alii glauciam. quidam philomedion. alii otho-
non. romani fabium. galli thonan. ægyptii nothoth. daci crusta-
na. Chelidonia maior caule est cubitali aut altiore surculofo. foliis
ranunculi multis mollioribus tamen & colore caesis. flore violæ
albæ secundum singula folia procedente. In ea succus crocinior-
dax. acris. & allquantulum subamarus. grauiter olens. Radix su-
perne singularis in multa crocea capillamenta fibratur. Siliqua
ceu corniculati papaueris tenuis. longa. in qua semen papauere
maius recluditur. Succus in æreo vase cum melle prunis decoctus
oculis claritatem adfert. Foliis. caule. radice succus exprimitur in-
unte æstate: & siccatus in umbra digeritur in passillos. Radix cum
aniso & vino albo pota medetur regio morbo & vlceribus quæ
serpunt. imposita cum vino aut maducata dentium dolore sedat.
Hoc nomen sibi videtur vendicasse: quod aduentu hirundinum ex-
oriat: & discessu emarcescat. Sunt qui narrant hirundines ma-
tres excæcatis pullis adferentes herbam visum restituere.

De chelidonia minore. Cap. cci.

Qhelidonia minor: quam tyrimon syluestre aliqui nuncupa-
runt: herbulæ est stolonibus constans sine caule. foliis hederæ
multo rotundioribus & minoribus. teneris. & suppinguibus.
Radices habet coplures pusillas in granorum tritici modum aceruati

congestas: quarum tres aut quattuor in longitudinem exeunt. Iuxta aquas nascitur. Vis ei acris & fremis modo summa: cutem ulcerat, pforas & scabros vngues eximit. Succus radicibus expressus ad purgandum caput, naribus infunditur. Decoctum eius cum melle gargari: atum valide caput inanit, et omnia pectoris vitia extrahit.

De othonna.

Cap. cci.

Othonnam aliqui maioris chelidoniæ succum esse aiunt, alii succum floribus corniculati papaveris expressum, alii permixtos ceruleæ anagalidis hyoscyami & papaveris succos esse cõterunt, alii troglodyticæ herbe succuz: quæ othonna vocatur: nasci quæ eam in eo arabicæ tractu: qui ad ægyptum spectat. Othonna similibus eruce pforatis crebro foliis & veluti a tineâ derosis: squallore obsitis, paucis, flore croci latifolio, quare quidam fremis speciem esse putaverunt. Extractus succus oculorum medicamentis adicitur: ubi expurgare est opus, mordet enim & abstergit omnem caliginem: quæ oculis offunditur. Tradunt humorem quandam ex herba emanare: qui elotus semotis calculis in passillos ad eadem digeritur. Aliqui tamem affirmant lapidem esse ægyptium in thebaide nascentem, exigua magnitudine, candido colore, gustuzque feruore quodam & adstrictione mordaci.

De auricula muris.

Cap. cciij.

Myosota alii myoton, alii anthilion, alii alsinem, nonnulli myorthochon, alii myrtosplenon, latini muris auriculam vocant, aphri labatholabat. Nomen ideo accepit: quia musculorum aures foliis imitetur. Lucos & sabulosa loca amat: ideo alsine dicta est, ea helixinæ similis: sed humillior ac foliis minor. Vim refrigeratorem habet, oculorum inflammationibus, cõuenienter expolenta illinitur. Succus eius aurium doloribus instillatur. In totum eadem potest quæ helixinæ.

De altera auricula muris.

Cap. cciij.

Muris auricula quæ myosotida vocant. Herba est caulibus pluribus abvna radice aliquatenus rubentibus, cõcanis ab imo, foliis angustis, oblongis, dorso acuto usgrantibus per intervalla assidue geminatis, atque in mucronem desinentibus, & tenuibus cauliculis ex alarum sinu prodeuntibus, flore ceruleo, radix digitali crassitudine multis capillamentis fibrata, in summa scolopendrio

De medicinali materia.

Smilis: sed breuior. minor. Radix illita ægilopia sanat. sunt q̄ hel-
x̄lien muris auriculam vocitent.

De glasto satiuo.

Cap. ccv.

Satis satiuo aliquibus augion. magis arusion. romanis gluta
aut glastum dicitur. glastum quo infectores lanarum vtuntur
folium habet plantagini simile: verum pinguius nigriusq̄. cuius
caulis dum cubitorum altitudinem excedit. Illita folia tumores
omnes discutunt. cruenta vulnera glutinat. sanguinis proflua
sistunt. ignem sacrum. phagedenas. putrescentia vlcera: & que ser
punt: sanant.

De syluestri glasto.

Cap. ccvi.

Syluestre glastum satiuo simile est. Folia fert maiora lactucae
proxima. caules pretennes. multissidos. rubicantes: in quoru
cacumine folliculi pependent quondam linguarum effigiem refe
rentes: in quibus semē. Flore tenui. luteo. eadem que & supradis
ta prestat. potu & illitu lienosis auxiliatur. Sed sciendū est: ne tra
dita errorem pariant: satiuum glastum luteum florem. tenuiores
multissidosq̄ ramulos proferre. in cacumine aut folliculos linguę
specie representantes: in quibus semen continetur melanthio si
mile. cauleq̄ supra binū cubitorū altitudinē attolli. Syluestre ve
ro nigriora ferre folia. caule minorem sed crassiorē. florē purpu
reum aut cæruleum. fructum cruciformem. asperū in quo semē fo
llis exilibus quinquepartito diuisum.

De telephio.

Cap. ccvii.

Telephium aliqui syluestre sempernium. alii portulacam syl
uestrem appellant. romani illecebram. ægyptii anoth. aphri
tirtopurin. Herba portulacę similis & caule & foliis habens ge
minas alas singulis foliorum geniculis inherentes: a quibus ra
mi seni septeni ve fruticant. a radice referti cæruleis foliis. crassis
lentis. carnosis. flore luteo aut candido. Nascitur. incultis & ma
xime inter vites. Tempore verno folia senis horis illita albam vis
tilligenem sanant. sed postea hordacea farina illini debet. peruncta
etiā in sole vitiligine tollunt. sed vbi inauerūt abstergunt. j

Pedacii Dioscoridis Anazarbei De medici
nali materia secundū libri.

FINIS.

PEDACII DIOSCORIDIS ANA

zarbel de medicinali materia Liber
tertius. Ioanne Ruellio Iuesio
nenli interprete.

Vperioribus charissime Ariconimētariis tra-
didimus de aromatibus. vnguentis. oleis. arbori-
bus. & prodeuntibus ex eis fructibus & lachry-
mis. item de animalibus. frumentis. oleribus &
herbis acrimonia præditis. in hoc autem tertio
de radicibus. succis. seminibus. herbis que & ver-
nacula consuetudine vsurpantur: queq; pluribus
scatent remediis: differemus.

De Agarico.

Cp. i.

Agaricum radix fertur laerpitio similis: sed facie summa fo-
lutior & fungosa tota. Duo eius genera. foemina rectis vena-
rum discursibus constat. mas rotundus est & vndiq; compactior.
Vtriq; gustus in initio dulcis: mox in amaritudine transit. sarma-
tice in aquifolia prouenit. sunt qui radicem esse plantæ affirmēt.
alii vt fungos nasci in arborum caudicibus quadam putredine.
Gignitur in galatia asie contermina. & cicilia in cedris: sed friabile
& infirmum. Adstrugendi calfaciendiq; naturam habet. con-
tra tormina & cruditates. rupta præcipitationesq; efficax. datur
duobus obolis in vino mulso febrim non sentientibus. febriculis
vero in aqua mulsa. arquatis quoq; inspiriosis. iocineris re-
numq; vitio laborantibus. dysentericis. item si vrina ægre redda-
tur: si vultu strangulatus vrgeat. si pallor mēbra decoloret: drach-
ma vna dari solet. Si tabes infestat: ex passo. si lien negocium exhi-
bet: ex aceto mulso. si dissolutio stomachi est: ita vt cibi tenax nō
sit: manditur. & sine vlla humoris sorbitiōe deuoratur. simili mo-
do acide ructantibus propinatur. sanguinis reiectiones sistit tribus
obolis ex aqua sumptum. facit ad coxendicum & articularum do-
lores & comitiales morbos: si cū aceto mulso pari pōdere assuma-
tur. menses ciet. foeminis quas inflatio vultu vexat: vtiliter equa-
li modo datur. rigores soluit datū ante febrim significatiōes. alium
purgat drachma vna aut altera: si cū aqua nulla bibatur. veneno-
rum antidotum est drachmę instar cū diluta potione sumptum.

De medicinali materia:

si serpentes ictum vibrarunt: morsumq; subfixerunt: tribus obolis ex vino potum mire a auxiliatur. in summa internis omnibus vitis conuenit pro viribus & etate datum nunc ex aqua. nunc ex vino. iis ex aceto mulso. aliis ex aqua mulsa.

De raponico. Cap. ii.

RHa aliqui rheum. aliqui rhiam. latini raponicum vocant. puenit in his que supra bosporum sunt regionibus: ex quibus affertur. Radix nigra centaurio magno similis: sed minor & ruffior. fungosa. aliquantum leuis. sine odore. Optimum habetur quod teredines non sensit: si gustatu cum remissione lentescat: manducatumque colorem reddat pallidum aut ad crocum inclinatum. Id epotum facit ad inflationes. stomachi imbecillitatem. & omne genus dolores. ad conuulsa. lienosos. hepaticos. tormina. ac renum vesicę & pectoris vitia. aduersus iumenta precordia & vulue mala. coxendicum dolores. sanguinis excreationes. suspiria. singultus. dysenterias. & celiacorum affectus. contra febriz circuitus & venenatorum morsus. Datur in singulis valetudinibus eodem quo agaricum pondere & cum eisdem liquoribus. si febrī careant: in mulso. sin aliter: ex aqua mulsa. si tabe experiantur: ex passo. si lienis exercet: in aceto mulso. Si dissolutio est stomachi: id est cum cibi tenax non est: maditur: & sine sorbitione vlla deuoratur. Luętia li chenaque tollit cum aceto illitur. in inflammationes omnes veteres ex aqua oblitum dissipat. Summa eius vis adstringens cum aliquanto calore.

De gentiana. Cap. iiii.

Gentianam aliqui centauriam radicem. alii aloen gallicam. alii narcen. alii chironion. dardani alostin. romani genus aut descendiam. alii cimifnalem vocant. Huius inuentio prima signatur gentidi illyorum regi: a quo cognomentum habuit. foliis proxime radicem iuglandi plantagine uive similibus. subrubels. a medio caule præsertim iuxta cacumen paulum dissectis. caule cauo & inani digiti crassitudine geniculato: & ex interuallis maioribus foliato. binum sæpe cubitorum. Semine in calycibus lato leui paleaceo satis ad sphondilii semen accedente. radice longę aristolochie crassa. amara. nascitur in sublimibus montium ingis. vmbrosis locis. aquosisque. vis radice excaustoria & adstringens. contra morsus serpentium duabus drachmis cum psere ruta & vino pota auxiliatur. Extracti succi drachma laterum doloribus. & ex sublimi

denolutis. ruptis. & conuulsis prodest. hepaticis & stomachicis pota cum aqua subuenit. Radix collyrii modo subdita partus eicit. Imposita ut lycium vulneraria est & ulcerum cuniculati depascetium medela. Succus præcipue eodem effectu prodest. oculis inflammatione laborantibus illinitur. pro meconio collyriis acerbis immiscetur. Radix vitiliginem absterget. succi extrahendi ratio hæc est. Contusa radix quinq; diebus aqua maceratur. postea in eadem tantisper decoquitur: dum extent radices. & vbi refrixit aqua: lintheo excolatur. mox discoquitur: dum mellis crassitudo fiat: sic illiq; reconditur.

De aristolochia rotunda. Cap. iiii.

Aristolochia rotunda nomen ex eo sibi adoptauit: quod existime tur optime puerperis opitulari. Tria eius genera traduntur. vna quæ foemina vocatur foliis hederaceis. præstanti odore cum acrimonia. mollibus. subrotundis. multis ab vna radice generis: nibus prælongisq; palmatibus. flore candido tanquam pileolo rubro grauter olente.

De aristolochia longa. Cap. v.

Aristolochia longa mascula appellatur. nonnullis dactylitis. aliis melocarpos. aliis tenxinon. latine aristolochia longiore quæ rotunda folio. tenuibus ramulis dodratalibus. flore purpureo grauter olente: qui marcescens in piri similitudinem conformatur. tuberibus radicibus rotundis ut rapum. Longæ vero radix digiti crassitudine & palmi longitudine implet: nonnunquam paulo gradus adolescit. Ambræ colore intus buxeo. gustu amaro & graui. Est etiam minor tertia longa: quæ clematidis vocatur ramulos habens tenues refertos foliis subrotundis minori semper vino similibus. flores rufes. pleniores. radices longiores. tenues. crasso cortice odoratoque vestitas unguentorum spissamentis conuenientes. Rotunda cæteris venenis resistit. Longa vero aduersus angues & venena drachmæ pondere ex vino bibitur & illinitur. pota cum pipere & myrrha mensis. partus. & omnia vuluarum onera eicit. eadem efficit subdita in pefso. Rotunda ad eadem pollet. insuper singultibus. suspiriis. rigoribus. lieni. conuulsis. laterum doloribus pota cum aqua singulariter auxiliatur. aculeos & spicula extrahit. ossium squamas illitu adimit. ulcera putrida exest: & sordida expurgat. cana cum iri & melle explet. gingiuas & dentes ex-

De medicinali materia.

tergit. Clematidis ad eadem pollere creditur: viribus tamen inferior est. Appellatur a quibusdam ararisa & melecaprum. ephesios. lestitis. pyxicnix. dardanon. ionitis. gallis theximou. ægyptiis solophoeiph. siculis chanæmelon. italis malum terre. dacis absinthium rusticum. Nascitur in montibus & calidis locis aut campis & petrosis. ad grauem febrem efficax est: si nidore subditis carbonibus febricitans suffiatur: febris lenabitur. vulnera imposito sanat. carcinomatis narium cum cypro & dracunculi semine & melle prodest. rigoribus medetur cocta in oleo aut adipe sullo illitaq.

De dulci radice. Cap. vi.

Glycyrrhizam aliqui ponticam. alii glyceraton. quidam symphyton. alii leonticam. alii glycyphyton. alii scythion. alii adipsion. alii sylithram. alii lybiestason. alii omœnomœron. alii pœnthœomœron. latini dulcem radicem appellauerunt. Plurima gignitur in cappadocia & ponto. Fruticosa est. ramis binum cubitorum altitudine assurgentibus. foliis lentisci. densis pinguis. tactuque gummosis. flore hyacinthi. fructu pilularum platani magnitudinis. asperiore: qui siliquas lentium modo habet ruffas & paruas. radicibus longis ut gentianæ. coloris buxi. subacerbis & dulcibus: que densantur in succum lycii exemplo. Is in arteriæ scabrie efficax habetur: verum oportet ut lingue subditis eliquescat. æstuatissimo macho. thoraci ac iocineri conuenit. Sanat vesicæ scabiem & renū dolores cum passo potus. item eliquatus sitim sedat. vulneribus illitus accommodatur. commadnatus stomacho prodest. Recentis radice decoctum ad eadem conuenit. eiusdem farina pterygis commodissime inspargitur.

De centaurio magno. Cap. vii.

Centaurium magnum aliqui narcen vocant. alii limnesion. alii maronem. alii pletronianum. alii chironiam. alii linnesion. magnum herculis sanguinem. romani fel terre. Folia habet iuglâdis oblonga. viridi brassicarni colore. ferrata in ambitu. caulem ceu ruminicis binum aut ternum cubitorum multis ab radice adnatis: in quibus capita ceu papauerum. in rotunditate oblonga. flos cæruleus. semen enico simile floccis quibusdam inmolatum. Radix crassa. grauis. solida. tripedalis. succo prægnans cum adstrictione aliqua & dulcedine acris & rubescens. Amat solū pingue & apricū.

Libet secundus

ac sylvas & colles. copiosissima est in lycia & peloponneso. in arcadia. helide & messenia pluribusq; locis circa pholoen lyciam & smyrnam. Radix conuenit ruptis. conuulsis. pleuriticis. halitus difficultati. veteri tussi. sanguinem expuentibus: drachmis duabus trita datur: si febris sit in aqua: cæteris in vino. Item ad tormina & vuluæ dolores. Ramenta eius in collyrii formam vuluæ subdita menses atq; partus extrahunt. Succus eadē præstat. vulneribus pdest. nam recens tusa aut arida ante madefacta ea glutinat & cõiungit. carnes coalescunt: si tusa simul decoquatur. in lycia succus exprimitur: quo p lyrio vtuntur. Panacia appellata est: qm̄ omnia mitiget vitia: quæ inflammationem minantur: plurimisq; scateat remedijs. pulsationes vulnerum. vrinę stillicida. calculosorum cruciatus clystere immissa sedat. Legitur matutinis sole ad ortu spestante hora diei pura cum omnia complentur.

De centaurio minore. Cap. viii.

Qentaurium minus est qui limnession. alleboriten. alii amaranthon. magi herculis sanguinem. le tini febris fugam. alii auram. multi radicem. daci tu bellam appellat. Limnession aliqui vocant: re: quoniam rigua amet loca. Herba organi aut hyperici similis. caule anguloso palmum excedente. flore lychnidis e puniceo in purpuram vergente. folijs rutæ prælongis & paruis. fructu tritico simili. radice pusilla. læui. & superuacua: quæ gustanti amaritudinem adfert. Herba recens tusa suo illitu vulnera conglutinat. vetera vlcera purgat: & cicatrice obducit. Bilem crassosq; humores per aluum exigit: si decocta deuoretur. Ius decocti ischiadicis conuenientissime infunditur. Trahit enim sanguinem: & dolores leuat. Succus oculorum medicamentis perq; utilis: si quidem cum melle caliginem oculorum expurgat. in vellere appositus menses & partus extrahit. epotus peculiariter neruorum vitis succurrit. Legitur semine prægnans & diebus quinque madefacta decoquitur: donec supereminet aquæ. mox vbi refrigit: lintheolo exprimitur: & ciecta herba iterum decoquitur: vsq; dum mellis crassitudinem habeat. Nonnulli eam recentem grauidamq; contundunt: atq; succum fictili non picato exprimunt: & in sole lignea rude assidue mouentes inspissant. quod si quid concretum faucibus vasis adhærescat: deradunt: reliquosq; humori permiscunt.

De medicinali materia.

noctu diligenter operiunt: nãq; ros nocturnus liqiores coalescere nõ sinit. Quę autem siccis radicibus aut herbis liquamēta exprimuntur: decocta vt in gentiane mentione retulimus: preparantur. sed quę ex corticibus humidis aut contusis herbis factitantur: in sole vt ante dictum est: coguntur. Sic e tapsia: sic e mãdragora: reliquisq; similibus succus: sic ex acerbis viuis melligo elicitur. lyctum tamen & absinthium hypocistis & cõsimilia decocta eo quod diximus modo: coguntur.

De chamęleone albo.

Cap. ix.

Quam Chamęleo albus quibusdã chrysisceptron. aliis ixia. romanis Cardus varinus. ægyptiis ephear dicitur. aliis ephthoschin. Ixiam ideo aliqui vocant: q̄ quibusdã in locis viscosum circa radicē inueniatur: quo pro mastice vtuntur mulieres. Folia habet sylibo aut carduo similia. asperiora. acutiora. nigroq; chamęleone validiora. Caulē non promit: verū ex medio spinas echini marini aut cinarę modo erigit. Flores purpureos veluti papporum lanugines emittit. fermen cniciflorę. radicē in letis collibus crassam. in montosis vero graciliorem. in profundo albã aliquatenus aromaticã. graui odore dulcem. Quę pota acetabuli mensura latis interaneorum tincas pellit. bibitur autem in vino austero cum origani feruesacti succo. hydropicis commodissime drachma in vino datur. etenim eos extenuat. Contra difficultatem vrinę decoctum propinatnr. hausta in vino serpentiu venenis resistit. occidit canes & sues. mures item necat subacta cum polenta aut aqua & oleo madefacta.

De Chamęleone nigro.

Cap. x.

Quam Chamęleo niger quem pancarpon aliqui. aliis vlophonon. aliis ixiam. aliis cynomazon. aliis ocimoides. aliis cnicion coccõ. aliis cynoxylon. latini carduum nigrum aut vernilaginem: ægyptiis sobel vocant: foliis scolymo similis effat: nisi minora. tenuiora q̄. ac rubro distincta viderentur. Caulem emittit dodrantalem crassitudine digitali subrubrum: & in umbella flores spinosos, ternos. hyacinthi æmillos. versicolores. radice crassa. nigra. densa. interdum exesa. quę dissecta flauescit: & commaducata mordet. Prouenit in cãpestribus siccis & cliuosis tractibus & maritimis. Radix trita addito atramenti sutorii exiguo cedrino oleo & axungia scabie abigit. eadem cum sibi sulphur & bitumen asciuit: &

& cocta in aceto illinitur: impetigines absterget. Decoctum collutione dentium dolorem mitigat. cum pari pipere & cæra oblita radix dolenti denti auxiliatur. Radice cōcisa & in aceto decocta dentes fouentur. eos quoq; frangit: si scriptorio stilo feruēs admouetur. vitia cutis in facie vitiliginesq; cum sulphure emendat. erodētibus medicamentis ammiscetur. phagedænas tetrac; vlcera illis tu sanat. Quare chamæleo vocetur: a varietate foliorum euenit. mutant enim cum terra colorem. hic viridia. illic albicantia. alius b; cærulea. nonnullq; rubra inueniuntur.

De crocodilo. Cap. xi.

Quod crocodilion chamæleontis nigri figuram habet. Nascitur in syluosis radice longa. læui. aliquantum lata. odore vt nasturcii acuto. Feruefacta in aqua & pota radix sanguinem copiosum p nares pellit. Datur lientosis eos euidenter adiuuans. Semē ei rotundum inest duplex vt scutū: quod suapte v; vrinam ciet.

De labro veneris seu dipsaco. Cap. xii.

Dipsacum aliqui crocodilion vocant. alii chamæleonem. alii onocandion. alii veneris lauacrum. romani labrum veneris. alii carduum veneris. ægyptii seseneor. alii chir. alii meleta. dactylariam. aculeatarum generis est. Caulem habet altus spinis horridum. folia lactucæ. aculeata. prelonga. bullas intus & extra spinosas in dorsi medio binis foliis geniculatim caulem amplectentibus. concauo alarum sinu: in quo imber aut ros asseruetur: vnde dipsaci quasi sitientis nomen traxit. In cacumine caulis singula furculis capitula insunt oblōga. echinata spinis: quæ arefacta candida spectantur: dissectaq; medulatenus vermiculos ostendunt. Sanat rimas sedis fistulasq;: si tusa & decocta in vino radix vsq; dū sit crassitudo cære: immittatur medicamentum xrea pyxide recondendū. Aiunt fornicationibus verrucisq; pensilibus remedio eē. Vermiculi capitulorum in folliculo alligati collo aut brachio apertius produntur quartanis febribus remedio esse.

De spina alba. Cap. xiii.

Spina alba: quam agrilocinuarum. alii donacitin. alii erysiceptrum vocant. romani spinam albam aut regiam. alii cardus rampartium. Nascitur in montibus & syluosis. folia albi chamæleonis. angustiora. & candidiora. aliquantum hispida: & aculeata. caulem supra bina cubita altum. digiti magni aut pollicis crassitu

De medicinali materia.

dine albicantem. intus canum. In cacumine capitulum inest spina
nosum echini marini æmulum: sed minus & oblongum. Flores
res purpurei: in quibus semen ceu cnicum sed rotundius. Huius
radix pota coeliacis. stomachicis. & iis qui feruore extulsi sunt: effi
cax est. vrinam cit. tumoribus illinitur. Decocto eius dentes in do
lore collui prodest. epotum semen conuulsis infantibus & a ser
pente demorsis auxiliatur. Gestatum pro amuleto serpentes
abigere traditur.

De spina arabica. Cap. xiiii.

Arabice spinę que acanthis aliquibus dicitur: naturam albę
spine similem esse constat. Ipsa siquidem stringit. ad sangui
nis refectiones. mensium abundantiam cæteraq; fluctiones radice
etiamnum valet. Prouenit in asperis.

De carduo. Cap. xv.

Carduus gręce scolymos. alias pherusa. alias pyracætha nomi
natur. in ægypto cnius. Folia chamæleonis habet aut albę spi
nę nigriora & crassiora. caulem longum edit. foliosum. capite spi
noso. radice nigra & crassa: que illita graucolentiam alarum to
tusq; corporis emendat. Item si decocta in vino bibatur: copio
sam autem vrinam foetidamq; expellit. Herba cum recens tenere
scit: in olera asparagi modo trāsit.

De poterio. Cap. xvi.

Poterium aliqui phrynion. iones neurada. aliqui acidoton vo
cāt. Large fruticat cortice obductum tenui. spinis horridum.
lanugine spissa. ramulis longis. mollibus. lentis. tenuibus traga
canthe proximis. foliis paruis. rotundis. flore exiguo cãdidi cos
loris. seminis nulli vsus sed gustu acuto & odorato. Nascitur in
aquosis & collibus. Radices demittit binum ternumve cubitorū
neruosas & firmas: quę proxime terrã recisę dāt succum gummi
similem. iusq; præcisus neruis & vulneribus glutinãdis illinitur. De
coctum quoq; eius neruorum affectibus prodest.

De acanthio. Cap. xvii.

Acanthium albę spinę simile: foliis aculeatis per extremitas
tes. & lanugine araneosa obductis. quę collecta & in vnum
aceruata bombicis effigiem præbent. Folia vel radices ad remedia
opisthothi bibuntur.

De acantha. Cap. xviii.

HCanthā aut herpacanthā. qdā melamphyllon. romanī pede rotam. alīquī topariam. alīi manolariam. quīdam cræpulam vocant. Nascitur in hortīs petrosīs & rīguīs. Foliā habet multo lactucaceīs latiora & longiora. crucæ diuisura nigricantia. pinguiā. læuiā. Caulē binum cubitorum digitali crassitudine. lænem prope verticē ex interuallis circūdatum foliolis paniculas oblongas referentibus hyacinthi similibus: e quibus flos prodit albus. semen oblongum. luteum. caput thyrsi specie. radicib⁹ nititur longis. mucosis. rubris. & glutinosīs: quę vltis igni & luxatis artibus illitē subueniunt. potę vrinam ciunt: sed aliuz cohibent. ruptis. conuulsis. tabem sentientibus mire profunt.

De syluestri spina. Cap. xix.

Est & syluestris spina carduo similis. aculeta. breuior q̄ quę in hortīs satiq; proueniat: cuius radix ad eadem ad quę superior pollet.

De anonide. Cap. xx.

Anonis quā alīq̄ onotida appellat: ramos habet fruticosos do drante maiores frequentibus geniculis cinctos. cuius alaruz multis. capitibus rotūdis. foliis lenticulæ pusillis ad rutæ aut pratensis loti foliā accedentibus. subhirsutis. odoratis. non inuicunt de olentibus. Mursā conditur antequam spinosa fiat. cibus gratissima. Rami acutiōribus spinis & veluti durioribus aculeis horrent. Radicē mittit candidam: quę excalfacit & extenuat. huius cortex ex vīno potus vrinam ciēt. calculos comminuit. malignes vlcera erodit. Radix cum decoquitur in posca dolorem dentium collutione mitīgat. Decoctum eius potu hæmorrhoidas sanare creditur.

De leucacantha. Cap. xxi.

Leuacantham quīdam polygonaton. alīi phyllon. alīi ischiada vocant. romanī spinam albam. radice cyperi valida & amara. quę manducata dolorem dentium sedat. Veteri laterum dolori atq; ischiadicis prodest decocto cyathis tribus ex vīno potu. Eadem ruptis & conuulsis medetur. radicis epotus succus eisdem præbet effectus.

De tragacantha. Cap. xxii.

Tragacanthæ radix lata & lignosa summo cespite nititur surculos hūiles robustos latissime fundēs: in quib⁹ minuta foliā

De medicinali materia.

nonnulli tennis exoriantur. que sub se spinas albas rectas & firmas occulit. Est etiam in tragacantha lachryma: que vulnerata radice manas concreuit. Prestat pellucens. gracilis. sincera & subdulcis. cutis spiracula ut gummi obstruit. Huius increbuit usus ad oculorum medicamenta. ad tussim. exasperatas fauces. retusas voces. ceterasque destillationes cum melle in delinctu. Subdita quoque liquee liquescit. in passo madefacta drachme pondere bisbitur contra renu dolorem & vesicæ rosiones mixto cornu cerui vsto & eloto aut scissi aluminis momento.

De eryngio.

Cap. xxiii.

Eryngion alii Eryngen. alii caryon. alii gorginion. alii herion. alii organum. chlounion. alii myracanthon. alii mosly. ægyptii crobysion. magi siferton. Romani capitulum martis. daci sicupnoex. Hispani centumcapita. aphri cherdam. alii oriam chloen. alii chida appellant. Aculeatarum generis est. cuius folia in principio sale condita in cibos recipiuntur. lata autem sunt: & extremo ambitu aspera. gustu aromatica: que cum adolescunt per multas caulium prominentias spinose inhorrescunt. In quorum summitatibus globosa capitula durarum acutissimarumque spinarum ambitu stellatim circumuallantur: quorum colos alias viridis. alias albus. interdum cæruleus inuenitur. Radix oblonga. lata. foris nigra. interne candida pollicis crassitudine. odorata. Nascitur in asperis & campestribus. Vim habet calfactoriam. pota menses & urinas pellit. tormina in stationesque discutit. contra iocinerum vitia serpentum morsus & hausta venena cum vino prodest. bisbitur aduersus plurima cum seminis pastinacæ. drachma vna. appensa illita ve tubercula discutere proditur. Pota cum hydromelite, radix opisthonicis & comitialibus medetur.

De Aloe.

Cap. xxiiii.

Aloe aliquibus amphibion. aliis herminion. aliis eryngion. aliis tragoceros. romanis aloa. barbaris aloe dicitur. Cuius folium scyllæ similitudinem habet. crassum. pingue. latum. rotundum. retrorsus pandum. Folia utrinque gerit ex obliquis spinosa. rarissime striata. breuia. Caulis emittitur non dissimilis antherico. flos albus. fructus hastulæ regie cognatus. graui tota est odore & gustu amarissima. radice vna ceupalo in terram depacta.

plurima prepinguisq; in india gignitur: ex qua coactus succus adfertur. nascitur etiam in asia & arabia in insulis quibusdam & maritimis vt in andro minime succo extrahendo idonea: sed ad glutinanda vulnera sane q; utilis: si detrita illiuatur. Duo succi generantur. quoddam harenosum: quod sidens crassamentum purissimæ esse videtur. alteruz ad iocineris imaginem vergit. Eligi debet synæra: que nihil doli sensit. nitida. calculorum expers. ruffi coloris. friabilis ad iocineris modo coacta. facile liquecēs. eximie amaritudinis. Improbatur nigra & fractu contumax. gummi eam adulterant: quod deprehenditur gustu. amaritudine. & valido odore. eozq; argumento q; digitis friata non ad minima vsq; frustra resoluitur. Nec desunt qui acaciæ immisceant. Natura eius est spissare. exiccare. somnum allicere. & corpora densare. aluum resolueret. stomachum repurgat binum cochlearium mensura in aqua frigida aut lacte pota. sanguinis reiectiones sistit. regiu; morbum purgat tribus obolis ex aqua. aut drachme pondere in potu. deuorata cum resina aut eni; aqua. vel melle cocto sumpta aluum soluit. purgationis perfectæ causa tribus drachmis sumitur. aliis purgatoris medicam inibus ammissa prestat: vt inuus stomachum infestet. sicca glutinandis vulneribus inspargitur. vlcera ad cicatricem perducit. cohibetq;. eadem peculiariter exulceratis genitilibus medetur. disrupta infantibus inungit. cōdylonata rimaq; sedis ex passo sanat. hæmorrhoidum abundantiam & sanguinis eruptiones sistit. pterygia ad cicatricem ducit. liuores & insignita ex melle tollit. priuatim scabras lippitudines pruriginelq; angulorum permulcet. dolorem capitis sedat temporibus & fronti illita ex aceto & rosaceo. capillum fluentem continet cum vino: tonsillis ginginis & omnibus oris vlcibus cum melle & vino proficit. oculorumq; medicamentis torretur. in munda & candenti testa pennaq; subinde versatur: vt possit æqualiter torreri. Lauatur vt quod sit harenosissimum: tanq; inutile subsidat: & leue ac pinguisimum assumatur.

De absinthio.

Cap. xxxv.

Absinthium aliqui bathy pacron. ægyptii somi. romani absinthium. hæra vulgo cognita. præstantius in ponto & capadocia. in monte tauro nascitur. Vini habet calcificandi & adstringendi. bilem expurgat: que & stomacho & ventri inhæsit. vrinam

De medicinali materia.

nonnulli tenuia exoriantur. quæ sub se spinas albas rectas & firmas occulunt. Est etiam in tragacantha lachryma: quæ vulnerata radice manas concreuit. Prestat pellucens. gracilis. sincera & subdulcis. cutis spiracula ut gummi obstruit. Huius increbuit vsus ad oculorum medicamenta. ad tussim. exasperatas fauces. retusas voces. ceterasque destillationes cum melle in delinctu. Subdita quoque ligæ liquefit. in passo madefacta drachmæ pondere bibitur contra reni dolorem & vesicæ rosiones mixto cornu cerui vsto & eloto aut scissi aluminis momento.

De eryngio.

Cap. xxii.

Eryngion aliqui Eryngen. alii caryon. alii gorginon. alii herion. alii organum. chlounion. alii myracanthon. alii moly. egyptii erobyson. magi siserton. Romani capitulum martis. daci sicupnoex. Hispani centumcapita. aphri cherdam. alii orlam chloen. alii chida appellant. Aculeatarum generis est. cuius folia in principio sale condita in cibos recipiuntur. lata autem sunt: & extremo ambitu aspera. gustu aromatica: quæ cum adolescent per multas caulium prominentias spinose inhorrescunt. In quorum summitatibus globosa capitula durarum acutissimarumque spinarum ambitu stellatim circumuallantur: quorum colos alias viridis. alias albus. interdum cæruleus inuenitur. Radix oblonga. lata. foris nigra. interne candida pollicis crassitudine. odorata. Nascitur in asperis & campestribus. Vim habet calfactoriam. pota menses & vrinas pellit. tormina in flationesque discutit. contra iocinerum vitia serpentum morsus & hausta venena cum vino prodest. bibitur aduersus plurima cum seminis pastinacæ. drachma vna. appensa illita ve tubercula discutere proditur. Pota cum hydromelite. radix opisthonicis & comitialibus medetur.

De Aloe.

Cap. xxiii.

Aloe aliquibus amphibion. aliis herminion. aliis eryngion. aliis tragoceros. romanis aloa. barbaris aloe dicitur. Cuius folium scyllæ similitudinem habet. crassum. pingue. latum. rotundum. retrofusus pandum. Folia utrinque gerit ex obliquis spinosa. rariuscule striata. breuia. Caulis emittitur non dissimilis antherico. flos albus. fructus hastulæ regis cognatus. graui tota est odore & gustu amarissima. radice vnacepalo in terram depecta.

plurima prepinguisq; in india gignitur: ex qua coactus succus adfertur. nascitur etiam in asia & arabia in insulis quibusdam & maritimis vt in andro minime succo extrahendo idonea: sed ad glutinanda vulnera sane q̄ utilis: si detrita illinatur. Dno succi genera. quoddam harenosum: quod sidens crassamentum purissimæ esse videtur. alteru; ad iocineris imaginem vergit. Eligi debet synæra: que nihil doli sensit. nitida. calculorum expers. ruffi coloris. friabilis ad iocineris modo coacta. facile liquecēs. eximie amaritudinis. Improbatur nigra & fractu contumax. gummi eam adulterant: quod deprehenditur gustu. amaritudine. & valido odore. eoque argumento q̄ digitis friata non ad minima vsq; frustra resoluitur. Nec desunt qui acaciam immisceant. Natura eius est spissare. exiccare. somnum allicere. & corpora densare. alium resoluere. stomachum repurgat binum cochlearium mensura in aqua frigida aut lacte pota. sanguinis reiectiones sistit. regiu; in orbem purgat tribus obolis ex aqua. aut drachmę pondere in potu. denorata cum resina aut eius aqua. vel melle cocto sumpta aliu; soluit. purgationis perfectæ causa tribus drachmis sumitur. aliis purgatoris medicaminibus ammissa prestat: vt minus stomachum infestent. sicca glutinandis vulneribus inspargitur. vlcera ad cicatricem perducit. cohibetq;. eadem peculiariter exulceratis genitalibus medetur. disrupta infantibus inngit. cõdylomata rimasq; sedis ex passo sanat. hæmorrhoidum abundantiam & sanguinis eruptiones sistit. pterygia ad cicatricem ducit. linores & insignita ex melle tollit. priuatim scabras lippitudines pruriginosq; angulorum permulcet. dolorem capitis sedat temporibus & fronti illita ex aceto & rosaceo. capillum fluentem continet cum vino: tonillis ginginis & omnibus oris vlceribus cum melle & vino profluit. oculorum medicamentis torretur. in munda & candenti testa pennaq; subinde versatur: vt possit æqualiter torreri. Lanatur vt quod sit harenosissimum: tanq̄ inutile subsidat: & lene ac pinguisimum assumatur.

De absinthio.

Cap. xxv.

Absinthium aliqui bathypacron. ægyptii somi. romani absinthium. hærbæ vulgo cognita. præstantius in ponto & capadocia. in monte tauro nascitur. Vim habet calfaciendi & adstringendi. bilem expurgat: que & stomacho & ventri inhæsit. urinam

De medicinali materia.

est. crapulam presumpsum arceat. ad inflationes ventris & stomachi dolores prodest cum seseli & nardo gallico potum. fastidia dilucit. arquatos sanat madefacti dilutus aut decocti ius cotidie tribus cyathis haustum. menses cit potum aut cum melle appositum. contra fungorum strangulationes conuenienter ex aceto bibitur. ad uersatur iuxta uenenis cum uino. item cicute & muris aranei moribus & draconi marino. angine eo cum melle & nitro perunguntur & epinyctides ex aqua. ad sugillata & oculorum caligines ex melle illinitur. item auribus si manat sanies. dentium auriumque dolores decoctum uaporis suffitu compescit. Decoctum in passo dolentibus oculis oblitur. item precordiis & iocineri tritum cum cera to cyprino. stomacho quoque longa ualitudine laboranti cum rosaceo. cum ficis autem aceto & erui farina aque intercutem lienosisque subuenit. Vinum ex eo fit: quod absinthitum uocatur. presertim in pontide & thracia: quo ad antedicta utuntur: cum febris carent. alioquin in estate propinant: & acceptam huius uino incolumitatem referunt. In parsum arcis absinthium uestes ab erodentibus iniuria vindicat. culces eo & oleo perunctis abigit: & a corpore arceat. atramentum librarium diluto eius temperatum litteras a murium erosione tuetur. Existimatur liquamentum eisdem prestare effectus: attamen potionibus improbat: quoniam stomachus male habet: & capitis ciet dolorem. Sunt qui cocta amurca liquamentum adulterant.

De marino absinthio.

Cap. xxvi.

Absinthium marinum quod aliqui seriphum: latini centoniscum uocant. copiosissimum in tauro monte iuxta cappadociam & in thapsis aegypti gignitur: quo asiatici pro oliuae ramo utuntur. Herba est tenuis ab brotoni parui similitudine. referta minutulis seminibus. sub amara. stomacho inimica. Ea grauius olet: & cum quadam calcificatione adstringit. id per sese aut cum oryza coctum interaneorum animalia teretesque tineas adiecto melle euocat. alium leuigat. Cum edulso autem uel lenticula decoctum eadem prestare potest. pecora maxime pinguescunt hoc pabulo. Tertium genus absinthio assignatur: quo galatia alpebus finitima scatet. id patrio nomine santonicum uocatur: regionis in qua nascitur cognomine ab absinthio non dissimile: uerum subamarum est non adeo seminis foetidum. eademque seriphium potest.

Libertertias.

De abrotano.

Cap. xxvii.

A Brotinum alii abutonon. alii absinthium. alii heraclion. alii cholopxon. alii absinthiomenon. alii thelyphthoricon. alii procampylon. magi neura phoenicos. alii cynanchiten. romani absinthium ponticum. nonnulli thelythamnum. alii glycyn ancona vocant. Duorum est generum. scemina quadam arboris specie fruticans candicat. circum ramulos foliis serphi modo minutim incisis. floribus referta est comantibus in summo fulgore auri corymbis. Quod per æstatem proclit: suauiter olet cum granitate quadam & amaro gustu. id genus siculum esse constat. Alterum mas vocatur sarmentosum tenui semine uti absinthium. plurimum in cappadocia gignitur & galatia asiatica atq; in syriæ hierapoli. Crudum semen tritum & sernefactum ex aqua in potu auxiliatur orthopnoicis. conuulsis. ruptis coxendicibus. vrinæ angustis. mensibus suppressis aut remorantibus: in vris no potum exitialium venenorum antidotum est. Rigoribus ex oleo illinitur. serpentes & substratu & nidore fugat. contra ictus eorum cum vino potum prodest. prsuatim efficax contra scorpionum & phalangiorum venena. oculorum inflammationibus commode illinitur cum cotoneo cocto aut pane. Tritum cum farina hordeacea decoctumq; tubercula discutit. irini compositio nibus ammiscetur.

De hyssopo.

Cap. xxviii.

Hysopum aliqui later vocant. alii cassiala. ægyptii pefalem. herba nulli non cognita. Duum generum est montanum & hortense. optimum est cilicium. Vinum habet extenuandi & calfaciendi. decoctum cum ficis. aqua. melle. & ruta. potiusq; peripneumonicis. diu turne tussi. suspiriosis. destillationibus & orthopnoicis auxiliatur. tineas enecat. idem facit si cum melle delingatur. crassum huius morem per alium extrahit decoctum ex aceto multo epotum. Ad subducendam aluum cum ficis vridibus detritis maditur. vehementius addita tri. cardomomo. aut irione deiscit. colore in corpore fouet. lioni. & aque inter cutem cum fico nitroq; inflammationibus quoq; ex vino illinitur. cum feruente aqua impositum sugillata discutit. cum decocto ficorum optime anginis gargarizatur. Decoctum cum aceto dentium dolorem in collutione sedat. inflationes auricularum vaporis suffitu discutit.

De richade. Cap. xxx.

De medicinali materia.

SToechas quam aliqui syncliopa. alii alcibiades. alii pancratiō. nonnulli styphomiam. egyptii suphlo. magi pythoni's oculū. romani sciolebinam vocat: iuxta galliam in insulis eiusdem nominis e regione massilię gignitur: vnde cognomentum accepit. hærba tenuis semine. coiuā thymi. longiore folio. subamara gustu. & aliquantum acris. Cuius decoctum hyssopi modo ad peccatis vitia efficax est. antidotis miscetur. viscera omnia & vniuersus animantis habitum extenuat. De origano. Cap. xxx.

Organum heracleoticum quod & cornelion vocant: folium habet hyssopo non dissimile: umbellamq; non in rote specie orbiculatam: sed veluti multifidā: semine in summis virgis haud quaquam denso. Excalfacit. vnde decoctum cum vino potum de morsu a serpente conuenit. si cicutam aut meconion hauserunt: ex passo: si gypsum aut ephemeron: ex aceto mulso propinatur. ruptis. cōmullis. hydropicis cum fico esui datur. Aridum acetabuli mensura potum iu aqua multa atros humores per aluum extrahit. menses ciet. & tussi cum melle linctum medetur. ad pruriginem. psoras. regiumq; morbum decocti ius in balneis prodest. Succus virentis tonsillas. vuam. & oris vlcera sanat. & per nares ex oleo irino infusum trahit. aurium dolores cum lacte mulcet. Conficitur ex eo & cepis & rhois frutice. quo ad obsonia vtuntur: vomitorium medicamentum his omnibus in cupreo vase per trigenos dies insolatis: dum caniculæ sydus flagrat. Hærba autem substratu serpentes fugantur.

De onitide. Cap. xxxi.

Quæ onitis appellatur candidiore est folio non dissimilis hyssopo. semen veluti coniuictos corymbos habet. Vis ei oris ganii heraclei: sed multo inefficacior.

De syluestri origano. Cap. xxxii.

Syluestre organum aliqui panaces heraclion. alii cunylā vocant: ex quibus est nicander colophonius. Foliis est organii. ramis tenuibus palmum altis: in quibus umbellæ anethi insunt. flores candidi. radix tenuis: supuacua. Peculiariter percussis a serpente folia & flores ex vino potū auxiliātur.

De tragorigano. Cap. xxxiii.

Tragoriganum tenuis frutex est syluestri serpillō aut origano similis folio & ramulis. Quibusdam in locis virentius inue-

uenitur & latioribus foliis satis glutinosum. Alterū exilibus furculis ac tenuibus foliis: quod aliqui prassū vocauerunt. Optimū ē ciliciū & cretense & smyrneum & in chio quoque proueniens. Omnia exalfaciunt. urinā cient. aluo accommodantur. decocto potio bilem desiciunt. lienosis ex aceto bibere prodest. cōtra pota ixiæ uenena in uino bibuntur. menses trahunt. perispneumonicis tuilentibus ex melle in eclegmate dantur. grata ac initis eorū potio est. quare cibū fastidientibus & stomacho acide ructati imbecilloque traditur. Item si a maritima iactatione nausea & æstus præcordiorū excitetur. tumores uero cū polenta discutunt.

De pulegio.

Cap. xxxii.

Glichona græci aut blechron: alii arsencañon: latini pulegiū uocant. galli ahuolum. aphri apoleiū. quidā galifosim. Hæretica vulgaris notitiæ. extenuat. calfacit. decoquit. menstrua. secundas. ac partus eiicit. pulmonis vitia ex melle & aloe potum extrahit. conuulsis auxiliatur. nauseas stomachicisq; intercessionibus ex posca permulcet. atram bilem per aluū exilit. bibitur in uino utilissimè contra serpentium morsus. defectos animo recreat cū aceto naribus obiectum. gingiuas arefacti cinere corroborat. Illitus cum polenta inflammationes omnes sedat. podagris per se subuenit impositum: vsq; dum rubescat locus. cum cærato varos extinguit. lienosis cum sale utiliter illinitur. Decoctum eius ablutus pruriges mitigat. conuersas vuluas corrigit. contra inflationes duriciasq; vuluæ in deflectiones conuenienter adicitur. Vocant aliqui blechona. quoniam dum floret gustatum a pecoribus balatum concitat.

De dictamo.

Cap. xxxv.

Istamum aliquibus syluestre pulegium uocatur. alii embastron. alii belonacos. alii artemedion. alii cretica. quibus dā ephemeron. nonnullis eldia. aliquibus belotocos aut dorcidio aut helbunion. romanis vstilago rustica. cretensis herba est. acris læuis. pulegio similis: sed maioribus foliis: que tomento quodam spissaque lanigine pubescunt. florem nullum aut semen profert. Præstat omnia que satiuum pulegiū: sed efficacius multo. non potum modo sed appositum quoque aut suffitum defunctos partus eiicit. Produunt in creta capras sagittis percussas huius herbe passu eas excutere. Purgandi vim habet succus illitus aut cū polenta

De medicinali maten

tritius. herba impactos pedib⁹ reliquove corpori aculeos illit⁹ refigit. ad lenis dolorē efficac⁹ habetur: siquide⁹ ipsū immittit. metunt semen estate & autumno. Radix eius gustu calfacit. part⁹ accelerat. succus cū vino potus contra serpentium morsus pressio est. Tāta herbe facultas est: vt olfacta abigat bestias. q̄ venenato lectu sequunt: appensa q; exanimet. vulneribus ferro illatis & venenatis moribus infusus succus presentaneo est remedio: si etiā ablu stillatione statim in potu assumatur.

De pseudodictamo.

Cap. xxxvi.

Quod pseudodictamum vocant: multis in terris nascitur antedicto simile: sed minus q̄ illud acre. Eisdem effectus præbet. sed efficacius multo.

De cretensi dictamo.

Cap. xxxvii.

Defertur a creta alterum dictami genus folijs sisymbrii. ramis maioribus. in quibus flores sylvestris organi. nigri. molles. odor foliorum inter sisymbrium & saluam iucundissimus. efficac⁹ ad eadem: sed vehementius nares ferit. miscetur emplastris & medicaminibus: quæ aduersus serpentium iniurias confinguntur: theriaca vocant.

De saluia.

Cap. xxxviii.

Elephascon alii elapho boscon. alii phacon. alii closmin. alii phagnon. ægyptii bechiō. romani saluiā vocāt. frutex est ramosus. longus. virgas habens quadrangulas & canas. folia mali cotonei effigie sed longiora. asperiora. crassiora: & quæ sensim attritarum quasi vestū scabriciem referāt. hirsuta subalbida. per q̄ iucundo odore sed graui. semen summis in caulibus sylvestri ormino simile gerit. In asperis nascitur. menses cit & vrinas decoctum foliorum ramorumq; potum. partus extrahit. pastinacæ marine ictibus auxiliatur. capillos denigrat. vulnerū sanguinē cohibet. tetra vlcera purgat. Testium pruritus sedāt ramī foliaq; si decocto eorum foveantur.

De menta.

Cap. xxxix.

Hedyosmon satiuū alii minthā. alii calaminthan. latini mentā vocant. alii nepetam. ægyptii Tis. alii perxo. alii macetho. cognita herba est. Calfaciendi adstringendi atq; excicandi vim habet. sistit sanguinem potu ex aceto succo. tinea in ventre teretes enecat. venerem stimulat. Singultus. vomitiones. choleraq;

sedāt terni ramuli cū acidi granatī succo potī. suppnratiōes discutit: si enim polēta illinatur. imposita fronti capitis dolores mulcet. māmās si tendātur: aut lacte turgeant: cōpescit. cū sale canū mōr sibus illinatur. auriū doloribus cū aqua mulsa subuenit. vnluc ante coitū admota conceptioni resistit. lingue scabriciē confrictā leuī nigat. Coire lac denariq; in caseū nō patitur: si folia potionib; laētis immērgātur. In summa stomacho vtilis est: & in condimētis peculiarem gratiam habet.

De mentastro.

Cap. xl.

Syluestrem mentam latini mentastrum vocant. hirsutiore folio & profusū maiore q̄ silymbrii. grauiori odore. quare minus ad sanorum vsum expetitur.

De calamintha.

Cap. xli.

Ex calaminthe generibus: quēdā montibus familiaris folia cocimi habens. incana. surculos aridos. & canles angulosos. purpureū florem. altera pusilegio similis est: sed maior. quā syluestre pulegium ideo appellantur: quod ore ipsū emuletur. nepetā latini vocitant. tertia mentastro cognata. est foliis oblongioribus. caule & ramis maioribus q̄ superioris: sed viribus inefficacior. omnium folia gustu fermentia & acria. radix supernaena. Nascitur in campestribus. asperis. & aquosis. potu aut illitu demorsis a serpente opitulatur. Decoctum potu menses & vrinas expellit. ruptis conuulsis. orthopnoeā. torminibus. cholerae. rigoribusq; auxiliatur. regnum morbum expurgat. Præsumpta in vino venenis resistit. tineas cæteraq; interaneorum animalia cum sale & melle pota enecat. nec secus costā crudave si teratur: elephanticos esitata adinnat: si postea seruz lactis ebibatur. Folia detrita si in vellere subiciantur: menses extrahunt: & partus enecat. accensa aut substrata serpentes fugāt. nigris cicatricibus candorem reddunt in vino costā & illita. singulata tollunt. Calamintha ischiadicis imponitur: vt concretum humorem euocet summam cutem exurens. vermes necat succus auribus instillatus.

De thymo.

Ca. xlii.

Thymon quidā cephaloton. alii epithimum. alii thyrsion. latini thymum. ægyptii stephanen. daci mosulam. Thymuz ab omnib; cognoscitur surculosus frutex. exilibus foliis & angustis

circundatus. capitulis in cacumine flore purpureo refertis. graci
 si solo & petroso prouenit. Vim habet hanc: vt cum sale & aceto
 potum pituitam per aliu detrahat. Decocti ius prodest orihopno
 icis & anhelatoribus. tineas ventris exigit. menses. partus. & secū
 das pellit. vrinas ciet. Cum melle in eclegmate faciles facit excrea
 tiones. recētes tumores discutit cū aceto illitu. concretū sangui
 nem dissoluit. verrucas thymi colorem reddentes penilesq; tol
 lit. Ischi adicis cum vino & polenta impositū subuenit. hebetibus
 oculis in cibo prodest. perq; vtile pro condimento dumtaxat ad
 vsus eorum: qui recte valent.

De satureia. Cap. xliii.

Satureia nota est. gignitur in asperis locis & tenui solo thymo
 similis: minor tamen & tenerior. defert spicam florum plenā
 diuq; permanentem. Eadem potest quæ thymum: si modo consi
 mili sumptretur. aptus sanis vsus. Est etiamnum quædam satis
 syluestri proflus minor: quæ propter mitiorem acrimoniam
 commodius in cibos recepta est.

De serpyllo. Cap. xliiii.

Serpillum aliqui zygin syluestrem. alii polion vocant. ægyptii
 meruopyum. latini serpyllum. Duorum generum est hortem
 sinu odore sampsicum imitatur: atq; in coronas addi solet. Cul
 a serpendo nomen inditum est: quoniā si qua eius particula ter
 ram attingat: inibi radices demittet. Folia & ramulos organi ha
 bet: sed candidiores. in maceris multo procerius assurgit. sylues
 stre zygis appellatum non serpit. sed in altitudinem increscit. ras
 mulos edens tenues. surculosos. foliis refertos longioribus q̄ ru
 te. & durioribus. angustis. flores iucunde oleut gustanti acres. ra
 dicis nullus vsus. Nascitur in petris satino efficacius atq; magis
 exsalfaciens: & ad medendi vsum aptius. menses trahit. vrinā po
 tu ciet. torminibus. ruptis. vullis & iocineris inflammationib; au
 xiliatur: & aduersus serpentes potu illitue. capitis dolores mul
 cet coctum adiecto rosaceo & madefactum in aceto. maxime ve
 ro phreniticis & lethargicis conuenit. cruentos vomitus sedat
 succus drachmis quattuor: ex aceto potus.

De sampsico. Cap. xlv.

Sampsicum aliqui nominant amaracum. alii triphyllon. alii
 agathides. alii cnecion. alii acapton. pythagoras thramben.

ægyptii sopho. armenii mynton. magi ichrei asinnim. aut hecigo non isidis. romani maioranam. in cypro & cyziceno landatissimū. secundum sibilocum vendicanit ægyptium. amaracum gens sicula & cyzicena appellat. Herba est ramosa per terram repens. foliis eius calaminthæ quæ tenui folio constat: letophyllos appellatur. hirsutis & rotundis. suavissimum odorem spirat: ideo coronis inseritur. Vis eius exalfaciens. Succus decocti potus conuenit incipientibus hydropicis: & iis quos vrinæ difficultas aut tormina excruciant. Illita ex melle arida folia singillata tollunt. menses subdita in pello trahunt. contra scorpionis ictum ex aceto & sale illinuntur. luxatis tumoribusq; cæcato excepta imponuntur. aduersus oculos in inflammationes tumoresq; cum polline polente illini prodest. Acopis malagmaticisq; calfaciendi gratia cōmissetur.

De sertula campana. Cap. xlvj.

Sertula campana laudatissima in attica & cyzico & carthagine nata: cuius color vicinus est croco boni odoris. nascitur & in campania circa nolam. colore in lutem languescente. odore infirmo. Vim habet adstrictoriam. inflammationem omnem emollit: præsertim quæ in oculis. vulua. sede aut testibus erumpat: si ex passo cocta illinatur. interdum autem addito oui luteo affato. aut fœnogreci farina. lini semine. aut polline. aut capitulis papaneris. intybovæ. Recentes meliceridas per se cum aqua: & vlcera manantia in capite illita cum creta chia vino aut galla sanat. Stomachi dolores & cruda & cocta cum aliquo ex antedictis lenat. doloribus aurium mitigandis cruda ex passo instillatur. in aceto aut rosaceo madefacta capitis dolorem lenit.

De maro. Cap. xlvij.

Marum aliqui organida aut hysobrion vocat: herba cognata vulgo. sureculosa. flore origani. foliis multo candidioribus. flore origani. Vim habet sisymbrio consimilem. substringit enim & modice calfacit. Qua de causa illitu serpentia vlcera sistit. & in calidas illitiones additur. Iuxta magnesiâ & traicis copiosissima gignitur.

De ocimastro. Cap. xlviii.

Hcinos aut aconos a grecis dicitur ab ahis sylvestre basilicini. latinis ocimastrum tenui siccoq; ramulo herba ocymo similis odorata sed hirsutior: qua coronæ faciuntur. A nonnullis

De medicinali materia.

olitoribus colitur. menses & aluū pota sistit. illūta panes ignemq̃
sacrum sanat.

De bacchare. Cap. xlix.

Baccharis herba fruticosa: quę in coronas additur. cuius fo-
lia aspera sunt media violę & verbasci magnitudine. canlis an-
gulosus cubiti altitudinem petens adnatis appendicibus aliquan-
tulum asperis. flore purpureo subalbicante. odorato. radicibus
veratro nigro similibus: quibus odor inest cinnamomo. proxi-
mus. Asperum squallidumq̃ solum amat. Radix in aqua deco-
cta ruptis. vulsis. præcipitatis. spirandi difficultati salutaris. item
diurnę tussi & vrinę difficili. menses pellit. contra serpentium
morsus vtilissime datur in viuo. recens radix apposita partum ex-
trahit. Puerperis eius decoctum in defessionibus prodest. In dia-
pasmata vtiliter inseritur lucendi odoris gratia. Folia vtpote quę
adstringat: capitis doloribus illitu profunt. oculorum inflamma-
tionibus. mammis tumentibus a partu. ægilopis incipientibus.
ignibusq̃ sacris auxiliatur. Odor somnum gignit.

De ruta. Cap. l.

Ruta duplex. montana quā aliqui rhyten montanam vocant.
& hortensis quam ægypti epnubum. syri armala. alii belasa.
aphri churma. montana syluestrisq̃ acrior est & in cibis damna-
ta. satina vero quę sub arbore ficus enascitur: magis in cibos ad-
mittitur. Vtraq̃ vrit. calfacit. exulcerat. vrinam ciet. mēstrua pel-
lit. aluū sistit potu cibove. Lethalium medicamentorum anti-
dotum est: si semen ex vino acetabuli mensura ebibatur. Folia per
se præsumpta aut cum nucē iuglande aridisq̃ ficis inefficaces ve-
norum vires reddunt. contra serpentes simili modo sumere
conuenit. gehituram cibo potuve extinguit. cum anetho sicco
decocta tormina sedat. facit ad pectoris laterumq̃ dolores. diffi-
cultatem spirandi. tusses. pulmonis inflammationem. coxendicū
articulorumq̃ cruciatus. & rigores febrim circuitu repetentes.
pota vt antedictum est. item ad inflationes coli. vuluę. rectiq̃ inte-
stini decocta & imposita. Fœminas vuluę strangulatū liberat: si a
genitali sede tenus cum melle subiciatur. seruefacta ex oleo & po-
ta ventris tineas excutit. articularis doloribus ex melle aque in-
terentem cum ficis illinitur. eisdem in potu. auxiliatur. decocta in

Wino ad dimidias parteis & oblita. cruda conditaq; cibo visus acie excitat. dolores oculorum cum polenta lenit. doloribus capitis cum rosaceo & aceto illita auxiliatur. profluentem naribus sanguinem sistit trita & indita. testium inflammationibus cum laureis foliis imposita & eruptionibus papularum cum myrto & cæra to prodest. cum pipere autem & nitro affricata albæ vitiligini medetur. cum eisdem illita fornicationes tollit: & verrucas quæ thymi florem repræsentant. contra impetigines cum almine & melle vtilissime imponitur. Succus in mali punici calyce castus aurium dolori efficaciter infunditur. hebetudinem oculi qui sensere: ruta cum foeniculi succo ac melle peruncti sanantur. igne sacrum. vlcera quæ serpunt. aut in capite manant cum aceto rosaceo & cerusa persanat. mansa alliorum cepearumq; acrimoniam domat. Montana si copiosius estur: interficit. dum florem promittit: & ad murias colligitur: cutem inflat & rubore quodam inficit cum pruritu ac vehementi inflammatione. oportet itaq; eam vinctis. antea manibus & facie colligere. Tradunt succum gallinæ ceis pullis insparsum feles arcere. adiiciunt eam quæ in macedonia circa olcinum annem prodeat: comedentes interimere. montosis autem is locus viperis scatet. Semen eius potum contra infestina vitia efficax est. in antidota commode additur. contra incontinentiam vrinæ tostum semen septenis diebus potum datur. Radix huius montanum moly vocatur. sylvestris ruta satiuæ similis est. prodest comitialibus & coxendicū doloribus. menstrua mouet. partus enecat. acrior est viribus quæ hortensis & validior. sylvestris vtpote noxia cibis abdicatur.

De sylvestri ruta. Cap. li.

Rutam sylvestrem aliqui appellant hypericon. alii androsæ. mō. alii coron. alii chamæpityn. romani hederalem aut centonalem. aphri churma seminaced. Odor seminis resinofus est: ideo chamæpitys aliquibus nominatur. frutex est surculofus. rubescens. folia runc figura. flores lutei: qui digitis triti sanguineo succo manant: vnde androsæmon vocitant. ramuli subhirsuti. filiquæ teretes hordei effigie: in quibus semen nigrum resinam olens. Gignitur in cultis & asperis. vrinam ciet. menses apostitu trahit. pota cū vino quartana liberat. Folia cum semine ambustis

De medicinali materia.

illitu medetur. & diebus quadraginta epota ischiadicos sanat. vocat etiamum hoc modo syluestre ruta: quod in cappadocia & galatia asie finitima moly dicitur. Frutex est qui ab vna radice multos emittit cauliculos. foliis multo quam alterius rute longioribus tenerioribusque. odore graui. flore candido. capitulis in cacumine paulo maioribus quam satiuæ rute: quæ tribus maxime partibus consistat. in quibus triangulum semen. subrustum. gustu amarum recluditur: cuius est vsus. Semen autumnno maturescit: quod cum melle. vino. croco & foeniculi succo. ac gallinaco felle teritur contra retusam oculorum aciem. Sunt qui eam armalam vocent. syri beassan. qui cappadociam incolunt moly. quonia quamdam cum moly seruet similitudinem. radice nigra. flore candido. In collibus & læto solo prouenit.

De moly.

Cap. lvi.

Moly aliqui syluestre leucoion appellant. folia habet graminis latiora. humi sparsa. florem albe violæ similem: sed minore. lactei coloris. caulem candidum quaternum cubitorum. in cuius cacumine inest aliquid: quod alii specie referat. Radix parua. bulbosa: quæ mirum in modum valet ad aperiendas vuluas: si trita cum irino vnguento in pesto subiiciatur.

De panace.

Cap. liiij.

Panax nonnullis heracleum dicitur: ex quo opopanax colligi solet. plurima ex parte in boeotia & in phocide archadice nascitur: ibique compendii causa studiose colitur. foliis est asperis in terra iacentibus herbacei coloris ad ficulnea accedentibus in ambitu quibusque partito diuisis. caule ut ferulæ altissimo: qui lanugine quadam lucanescit. foliis etiam minoribus obsitus. muscaris ceu anethi in cacumine. flore luteo. & semine odorato feruentibus. radices habet multas ab origine vna candidas. grane omentales. crassi corticis & amari. Nascitur in cyrene libyæ & macedonia. Excipitur succus incisa radice recenti caulium pullulatur. ea candidum succum emittit: qui siccat in summa cute croceum colorem contrahit. Effluentem autem succum excipiunt foliis excauato solostratis: quæ siccata tolluntur. Simili modo caule messibus inciso profluentem succum eximunt. Meliores ex radicibus albæ. rigidæ. & siccæ. ingustabiles. aromaticæ. feruentibus gustu. Fructus ex media ferula cibo idoneus est: sed ex agnâ

tis stolonibus ab usu cibario abhorret Maxime in hoc succi genere probatur q̄s amarissimus interne albus aut subfuluus: foris ad croci colorem inclinans. leuis. pinguis. friabilis statim in aqua eliquefcens. graui odore. Niger improbatur ac mollis. Adulteratur ammoniaco aut cera. Sed synceri experimentum est: si digitis in aqua friatus resoluatur & lactescat. excalfacit. mollit. extenuat. se brium rigoribus. vulsis. ruptis. laterum dolori. torminibus. stillis cidlo vrine cōuenit. Contra vesicę scabię ex aqua mulsa aut vino bibitur. menses trahit. fetum enecat. inflationes quę vuluam male habent duriciasq; ex melle impositus discutit. ischiadicis illinitur. apocis & capitis medicaminibus ammiscetur. carbunculos rumpit. podagricis cum vua passa illitus subuenit. dolore dęstium liberat cauis incitus. oculorū acie excitat. Ex eo & pice optimum fit emplastrum contra bestiarum morsus: quę in rabie esferantur. Ramenta radice vuluę admota partus extrahunt. ad vetera vlcera efficax est. nudata ossa corpore operit: si trita cū melle illinatur. Semen cum absinthio sumptum menses pellit. cū aristo lochia prodest aduersus animalia: quę venenum ei aculatur. Contra vuluę strangulatus in vino bibitur.

De panace asclepii. Cap. liiii.

PAnax asclepii caulem a solo emittit tenuem. cubitalem. geniculatum. maioribus q̄s sceniculi foliis. hirsutioribus. odoratis. aureo flore. acri. odorato. ex muscariis dependente. radix parua est & tenuis. Auxiliarem vim habent flores & semina contra vlcera. phagedænas. & tubercula: si trita cum melle imponantur. aduersus serpentes ex vino bibuntur: & cum oleo illinuntur. alij qui panaces syluestre origanum vocant: alij cumilam de qua in origanimentione diximus.

De panace chironio. Cap. lv.

PAnaces chironium in pelio monte maxime prouenit. Foliolum eius amaraco simile. flos aureus. radix parua: quę non alte demittitur. gustu acris. Pota radix serpentium veneno resistit. illita coma eadem prestat.

De ligustico. Cap. lvi.

Ligusticum quod alij panaciam. alij panaces vocat: plurimum in liguria nascitur in monte apennino alpibus contermino: vnde nomen traxit. Panaces incolę non ab re appellat: quoniam

De medicinali materia.

Et radice & caule heracleotico: panaci simile sit: & viribus eisdem peditum. Gignitur in altissimis asperisque montibus ac umbratis maxime iuxta riuos. cauliculum fert anethi. geniculatum. ternuem. & in circuitu folia fertule campane molliora. odorata: prope verticem graciliora & longe magis diuisa. in cacumine muscarium: in quo semen dependet nigrum. durum. & oblongum foeniculum proximum. gustanti acre & aroma olens. radix candida heracleotici panacis similis. odorata. Radicis seminisque vis excalescentia. concoquens. prodest ad intestinos dolores. tumores. concoctiones. item ad inflationes: praesertim quibus stomachus turgeat. & contra serpentium ictus. urinas & menses potu trahit. eisdem praestat effectus apposita radix. Semen cum radice oxyporis & medicamentis decoquentibus ammiscetur. stomacho perquam vtile. quare pro pipere vtuntur eo indigene ad obsonia. Adulteratur semine quodam simili: quod facile gustu discernitur. amarum enim est. Alii semen foeniculi aut fesculi ammiscetes ligusticum dolo vitant.

De pastinaca. Cap. lvii.

Pastinacam syluestrem aliqui cerasconiam vocant. latini rusticam. pastinacam. aliqui carotā. aegyptii babubyron. aphrisicham. Folia gingidii habet latiora. subamara. caulem rectum. scabrum. umbellam similem anethi: in qua flores insunt candidi: & in medio purpureum quiddam ferme croccum. Radix digiti crassitudine. dodrantalis. odorata. que cocta manditur. Semen potum vel impositum menstrua mouet. iis conuenit in potione: quos urinae difficultas torquet: aut lateralis dolor excruciat: aut si aqua cutem subiit. serpentium moribus ictibusque prodest. praesumentes eam nulla affici iniuria a serpentibus traduntur. conceptus adiuuat. Radix urinam pellit. venereum stimulat. partus appositus elicit. Folia trita & cum melle imposita phagedenas vlcera purgant. Satia ad eadem pollet: inefficacior tamen. & cibo aptior.

De fesceli. Cap. lviii.

Sesceli massiliense quod nonnulli sphagnon vocant folia foeniculi habet. crassiora. caulem vegetiorem. umbellam anethi: in qua semeni oblongum. angulosum. degustanti acre. radix longa est succundi odoris. Semen & radix excalescendi vim habent. Potu stranguriae & orthopnoe medentur. suffocationibus mulierum.

comitialibusq; profunt. menses & partus trahunt. Ad omnia interna mala pollent. tussim veterem sanant. Semen cum vino potum concoquit: & tormina discitit. epialis febribus vtile. contra perfrictiones in itineribus cum vino & pipere bibitur. capris cæterisq; pecudibus datur in potu: quo facilis suos fortus enitantur.

De æthiopico seseli. Cap. lix.

Aethiopicum seseli quod ægyptii cyonum phricen vocat: folia habet hedere ininora & ad periclymeni modum oblonga. frutex nigricat palmitibus in bina cubita extēsis. ramis sesquipedalibus: capitulo anethi. semine in tritici morem dēso. nigro. amaro. massiliensi odoratore & aciore. multum suauis.

De peleponnesi. Cap. lix.

Peloponnese folia habet cicutæ. latiora. & crassiora. caulem supra massiliensis magnitudinem ferulaceum & latum in cacumine capitulum: in quo semen latius. odoratum. & carnosum pedit. eisdem viribus præditum est. Nascitur in asperis riguis & collibus. inuenitur etiamnum in ida monte.

De cretico seseli. Cap. lxi.

Tordylium quod aliqui creticum seseli vocant iuxta ciliciam in amano monte nascitur. hærbula surculosa. semine dupli-
ci. rotundo scutulorum effigie. odorato. subacri. Contra vrinæ difficultatem bibitur. potu cit menses. Succo seminis caulisque virentis ternis obolis ex passo decem diebus hausto renes sanantur. Efficax est radix ad ciendas pectoris excreationes in delinctu cum melle.

De sifone. Cap. lxi.

Sifon exiguum semen est in syria natum apio simile nigrum. seruens. oblongum. Contra lienis vitia bibitur. vrinæ difficultatem potu emendat. remoratos menses citat: quo in condimentis cum cucurbita & aceto indigenæ vtuntur. In cacumine granula multa gerit.

De aniso. Cap. lxi.

Anisum semen paruum est in syria natum apio simile magnum. seruens. oblongum. Contra lienem & vrinam que ægre redditur bibere prodest. retardatos menses pellit. Id in colicis ad condimenta vsurpare solent: & cum cucurbita in aceto decocta assument. Anisum in summa exalfacit. exiccat. oris halitum lucum

dorem facit doloris lenamentum præstat. vrinam ciet. aquam que subit cutem dissipat. potum sitim cohibet. animalium venenis aduersatur. valet ad inflationes aluumq; alba foeminarum profluuia sistit. lac ad mammas elicit. venerem stimulat. dolores capitis leuat suffitum naribus. cum rosaceo tritum instillatumq; fractis auribus medetur. Melius semper recens. plenum. non fursurosum. odore præstans. inter prima laudatum est creticum. proximum ægyptium.

De caro.

Cap. lxiiii.

QArum semen est vulgaris notitiæ. Excalfacit. vrinam condit. stomacho vtile. os commendat. concoctionem adiuuat. mistum antidotis & oxyporis anisi vicem præbet. Radix cocta pastinacæ modo manditur.

De anetho.

Cap. lxxv.

ANethum quod estur: aliqui polygida vocât. alii anicetum. mani a nethum. aphri siccitiâ in ægyptiâ adracum. daci pulpu3. Aridi anethi come seminisq; decoctum potu lac euocat. inflationes & tormina sedat. aluum vomitionesq; sistit. vrinam ciet. singultus lenit. oculorum aciem hebetat. genituram restinguit assidue positum. feminis vuluæ malo opportunis ad deflectiones vtile. Condylomata illitus eius cinis tollit.

De cumino satiuo.

Cap. lxxvi.

Cuminum satiuum ori gratum est: sed multo magis æthiopi tenet ægyptium. reliqua sequuntur. Prouenit in galatia. in asia. cilicia. & therentia. & plerisq; alijs tractibus. Excalfacit. adstringit. exiccatur. ad tormina inflationesq; conuenit coctum & cū oleo inditum aut cum hordeacea farina illitum. orthopnoicis datur in posca. demorsis a serpente in vino. testium collectionibus auxiliatur impositum cum vua passa aut lolii farina cæratove. mensum abundantiam inhibet. contritum autem in aceto & naribus obiectum sanguinis profluuia sistit. Colorem bibentium aut perunctorum mutat in pallorem.

De syluestri cumino.

Cap. lxxvii.

Syluestre cuminum siue syluaticum. plurimum efficaciusq; in slycia & galatia. asia. atq; carthagine hispaniæ gignitur: frutis

ce paruo. doctantali caule ac tenui. quaternis aut quinis foliis te-
nibus veluti serratis & gigidii diuisura. in cacumine capitula q-
na aut sena habet. mollia. rotunda. in quibus est semen acerosu &
gustu satiuo acriore. Nascitur in collibus. Bibitur semen ex aqua
aduersus tormina inflationesq; item contra venenatas bestias
ex vino. singultus ex aceto sedat. Stomachio vtile que humor vex-
at. sugillata tollit: si manducatum cum melle & vna passa illina-
tur. testium inflammationibus adiectis eisdem medetur. Est & ali-
ud syluestris cumini genus satiuo non dissimile: quod a singulis
floribus pensilia promit cornicula: in quibus semen est melathio
simile. quod potum omnium serpentium moribus presidio est.
calculosis & iis qui vrine stillicidio vexantur: aut concretum san-
guinem cum lotio reddunt: auxiliatur. sed apii semen feruefa-
ctum postea bibendum est.

De ammio.

Cap. lxxviii.

AMini latini ammium alexandrinum. nonnulli æthiopicum.
quidam regium cuminum appellant. Pleriq; diuersarum na-
turarum esse æthiopicum cuminum & ammium existimant. vult-
go notum est. semen exile. multo minus cumino originum resi-
piens. eligendum est purum. minime fursurosunt. Vis ei excalsa-
storia. feruens & exiccans. facit ad tormina. vrine difficultatem.
serpentium ictus cum vino potum. menstrua ciet. miscetur dero-
dentibus cantharidum medicamentis: que ecdoria vocant: vt inde
de exortis vrine difficultatibus resistat. sugillata cum melle tollit.
colorem potu aut illitu mutat in pallorem. suffitum cum vna pas-
sa aut resina vulvas purgat.

De coriano.

Cap. lxxix.

Corium aut corianum ægyptii ochion vocant. vulgaris est
notitie. vim refrigeratorem habens. quare illitum cum pa-
ne aut polenta ignibus sacris & vlcerebus que serpunt medetur.
epinyctidas cum melle vel vna passa testium inflammationes car-
bunculosq; sanat. cum faba fresa strumas & tubercula discutit. Ti-
neas interaneorum expellit semen cum passo potum. genitura &
adangat. largius tamen sumptum mentem non sine periculo mo-
uet. quare continuo & copiosiore vsu abstinendum. Succus cum
ceruisa spumave argenti necnon aceto & rosaceo illitus arduentes
summæ cutis inflammationes emendat.

De medicinali materia.

De hieracia.

Cap. lxx.

Hieracia magna. aliis sonchites. romanis ampuca. poenis sithi
leas caulem emittit asperum. subrubrum. spinosum. cauū. fo-
lia ex interuallis rariuscule diuisa similia soncho per ambitum. lu-
teos flores in oblongis capitulis. Vim refrigerandi habet & mo-
dice substringēdl. vnde illita stomacho estuanti inflammationib⁹
q̄ prodest. Succus erosionem forbitioe mitigat. herba cum radi-
ce illita vibratis a scorpione icibus auxiliatur.

De hieracia parua.

Cap. lxxi.

Hieracia parua. quam aliqui sonchiten. alii eutinon agrion.
romani intybum syluestre vocant: folia ex interuallis. ha-
bet diuisa in ambitu. cauliculos teneros. virentes. in quibus lu-
tel flores orbem circuitantes emicant. Vim suaz ad eadem adque
superior impendit.

De apio.

Cap. lxxii.

Satium apium ad eadem que corianum conuenit. Inflam-
mationibus oculorum cum pane aut polenta illinitur. æstua-
tem stomachum mulcet. mammaram duriciam reprimat. vrinaꝝ
ciet sine crudum siue coctum edatur. Decoctum eius radiceq̄ po-
tu venenorum noxæ resistit: quum vomitiones excitet. aluum co-
hibet. Semen vehementius vrinam pellit. contra serpentium ve-
nena aut epotam argenti spumaz auxiliatur. inflationes discutit.
Ammiscetur medicamentis: quæ dolorum leuamenta præstant.
theriacis quoq̄ ac tussis remedlis.

De cleoselino.

Cap. lxxiii.

Cleoselinum quod a quibusdam pedinon. ab aliis hydrose-
linon agrion. romanis apium rusticum appellatur. In humi-
dis nascitur satiuo grandius & ad eadem efficax.

De oreoselino.

Cap. lxxiiii.

Oreoselinon quod aliqui petroselinon syluestre appellat. egy-
ptii anonim caule est palmum alto ab radice tenui exeunte.
ramis & capitulis cicute multo tamen tenuioribus. semine cumi-
ni oblongo. acris. & odorato. tenui. Nascitur in petrosis & monti-
bus. vrinaꝝ ciet semine ac radice in vino potis. menses trahit. anti-
dotis necnon medicamentis vrinam cientibus & excafactoris in-
seritur. Nec hallucinari nos oportet existimantes oreoselinū esse:
quod in saxis prouenit. aliud enim est petroselinum.

De petroselino. Cap. lxxv.

Petroselinum in macedonia prouenit in præruptis locis. semine annis odoratiore. sapore acri aroma olente. Vrinam cit ac menstrua. cōtra stomachi & coli inflationes & tormina prodest. laterum. renum. & vesicę doloribus in potu subuenit. amiscetur antidotis vrinam cientibus.

De olusatro. Cap. lxxvi.

Hipposelinum aliqui grielon. alii agrioselinum. latini olusatrum appellant. aliqui smyrnion: quamuis aliud sit: quod proprie smyrnion dicitur: vt paulo post referemus. Est autem mansuetus & satiuo apio caudicius. caule alto. cauo. molli. habente veluti lineas. foliis latoribus in puniceum vergentibus. coma rorisinarini dependentibus in cacumine corymbis: anteq̃ deflorescat. Ea semine turget nigro. oblongo. acri. solido. aromatico. Radix demittitur tenuis. odorata. candida. quę os commendat. In vmbrosis & palustribus enascitur. olerum generis vt apium. Radix cruda coctave estur. Folia cum caulibus decocta manduntur: & per se aut cum piscibus preparantur: crudaq̃ muria condiuntur. Vim hanc habet vt potu semine ex mulso vino menses cieat. rigentes calfacit potu aut illitu. vrinę stillicidio auxiliatur. Radix eosdem præstat effectus.

De smyrnio. Cap. lxxvii.

Smyrnium quod in cilicia petroselinum vocat: passim in amano monte gignitur. Caulem habet apii & stolones multos. folia latorā, pinguiā. ad terram ifracta. robusta. odore medicato cū quadam acrimonia iucunda. colore in luteum languescente. capitibus caulium orbiculatis vt anethi. semine brassicę. rotundo. nigro. acri. myrrhę sapore: ita vt alterum alterius loco cedat. Radix quoq̃ odorata. gustu acri fauces mordet. succosa. mollis. Cortex eius foris niger. Intus viridis aut subalbidus. Nascitur in saxosis & collibus atq̃ squallidis & limittibus terrenis. Vis radicis. herbę & seminis exalfacere. foliis muria maceratis ad obsonia vitur. aliu sustunt. radicę contra serpentiu ictus bibere conuenit. Tusses & orthopnoas mitigat. vrinę difficultati medetur. recētes tumores. collectiōes. duriciasq̃ discutit. illita vulnera ad cicatricę pducit. p̃ abortu vitiat: si seruefacta subiiciatur. semē lienis renū

De medicinali materia.

& vesicæ vitis prodest. menses & secundas pellit. commode datur ischiadicis in vino. Inflationes stomachi lenit. sudores ciet & ructus. semen peculiariter datur hydropicis in potu: & contra febrium circuitus.

De elaphobosco. Cap. lxxviii.

Ræci elaphoboscon. aliqui elaphicon. alii nephriō. alii ophigenon. nonnulli ophioctonon. aliqui herpyxen. alii limen vocat. romani cerui ocellum. ægyptii chemin. aphri aschançam. Foeniculaceus caulis est: aut rorimarino similis. geniculatus. foliis duum digitorum latitudine vt terebinthi prelongis aliquantum asperis. circumfractis. Adnata multa caulis habet ferentia umbellas anethi similes & semina eiusdem. florem subluteum. Radice ternum digitorum longitudinis & crassitudinis vnius cãdida. dulci. e sui apta. Caulis tener pro olere manditur. contra serpentium ictus. datur semen in vino. fama autem est hoc pabulo ceruas serpentium moribus resistere.

De foeniculo. Cap. lxxix.

Foeniculum si hærbæ edatur: aut semen cum ptisana bibatur: in mamas lacte replet. comæ decoctum in renum doloribus subditum proficit: quippe quod vrinam excitet: contra serpentium ictus in vino conuenienter bibitur. menses ciet. in febribus nauseam & stomachi feruorem ex aqua frigida potum sedat. Contrite radices & cum melle illite moribus canum medentur. Succus caule & foliis exprimitur: & in sole siccatus in medicamenta adiicitur: que ad excitandam oculorum aciem commode temperatur. Extrahitur etiam semine viridi ramulisq; & radicibus prima germinatione incisiss. in iberia succum reddit gummi simile. Caulem medium dum hærbæ floret: rustici demunt: igniq; admonent: quo facilius vi coloris exudans gummi remittat: quod efficacius succo est ad medicamenta oculorum.

De erratico foeniculo. Cap. lxxx.

Ræci hippontarathrum. aliqui marathin. alii marathru agrion. ægyptii sampsoth. magi thymarnolson. latini foeniculum erraticum. aliqui mison. galli sistrameor. Syluestre est foeniculum magnum. fert autem semen canchry simile: cuius radix succunde olet: potaq; stranguriæ medetur. inense imposta ciet. ventrem sistit radice aut semine potu. contra serpentium morsus au

xiliatur. calculos comminuit. regium morbum expurgat. lactis abundantiam facit. Decoctum foliorum haustum foeminas a partu purgat. Traditur aliud hippomarathri genus longo exili & angusto folio. semine coriandri rotundo. acri. & odorato. excalfaciendi naturam habet: & viribus foeniculo respondet ad omnia infirmis.

De dauco.

Cap. lxxxj.

DAUCUM aliqui dirceum vocant. creticum foliis foeniculo simili. minoribus & tenuioribus. caule dodrantali. umbella coriandri. flore albo. semine acri. caedido. hirsuto. suavissimi odoris in mandendo. radix digitali crassitudine & palmi longitudine adolescit. In saxosis nascitur & locis sole illustratis. Aliud eius genus sylvestri apio simile. acre. odoratum. aroma olens. feruentis gustus. probatissimum creticum. Tertium assignatur genus foliis coriandri. floribus albis. capite & semine anethi. muscario pastinace. semine ob longo ceu cumini acri. omnium semen excalfacit potum. urinam mentes & partus extrahit. torminibus liberat. veteres tussim mitigat. phalangiorum moribus potum in vino auxiliatur. tumores illi tu discutit. Seminis dumtaxat in aliis generibus inualuit usus. In cretico etiam radice. quae maxime contra venenatorum iniuriam in vino bibitur.

De delphinio.

Cap. lxxxij.

DELPHINIUM grecis diachysis. aliis diachytos. aliis paralyssis. aliis camarus. aliis hyacinthus. aliis delphinias. aliis neriadiō. aut sofandron. aut cronion. romanis bucinus minor vocatur. Surculos enutrit a radice vna sesquipedales. aut maiores. a quibus folia exeunt parua. tenuia. diuisa. preloega. quae delphinorum effigiem representant. vnde tractum nomen est. Flos violae albae non dissimilis. purpureus. & semen in siliquis. milio proximum. quo non aliud vtilius bibipotest. ab scorpione percussis. asunt enim obiecta herba. scorpiones resolutaque ignavos torpescere. semota vero ea se se recolligere. Provenit in asperis & apricis.

De altero delphinio.

Cap. lxxxiii.

ALTERUM est delphinium quod romani bucinum vocant surperfori simile: sed foliis & ramis longe gracilius. viribus eiusdem pollet. sed non ita efficacibus.

De pyrethro.

Cap. lxxxiiii.

Pyrethrum aliqui dorcynion. alii pyrinon. alii pyroton aut pyrothron. alii arnon pyriten. magi pyriten. romani saluarem vocant. folia caulemque emittit vt dancum syluestre & foeniculum: umbellamque anethi circinatae rotunditatis. radix longa est pollicis crassitudine. gustu feruidissimo. pituitam elicit. ideo in dolore dentium decocta in aceto colluto inde ore auxiliatur. mausa pituitam extrahit. sudores ciet peruncto ex oleo corpore. diuturnis rigoribus efficac. contra perfrictiones membrorum resolutionesque eximie conducit.

De rosmarino.

Cap. lxxxv.

Dvo rosmarini genera. alterum fructiferum aliquibus zea aut campfanema appellatum. cuius semen canchrys vocatur. folia foeniculi habet crassiora & latiora. in rosete speciem humi sparsa in caninde olentia. caulem cubiti altitudine aut maiorem multis concanum alis. in cacumine umbellam in qua semen copiosum. candidum. sphondylo simile. rotundum. angulosum. resinacens. quod in mandendo linguam exurit. radix thus redolet. candida. pregrandis. Est & alterum omnino consimile semen ferens latum. nigrum vti sphondylium odoratum. minime exurens. radice foris nigra. intus alba. verum id quod sterile dicitur: illorum plane similitudinem refert: sed neque caulem neque florem neque semen promit. Nascitur in saxosis & asperis. Trita omnium herba communiter hemorrhoidum profluvia sistit. sedis inflammationes & condylomata mitigat. concoquit strumas & abcessus: qui ad maturacionem egre perducuntur. Sicce radices cum melle vlcera purgant. torminibus medentur cum vino potest. & contra serpentium morsus conueniunt. menses & vrinas cient. veteres tumores illitu discutunt. Tanti radice quam herbe succus adiecto melle illitus oculorum aciem exacuit. potum semen ad eadem pollet. si conitiale malum sentiat: aut vetus pectoris vitium: auxilio est. regio morbo laborantibus cum vino & pipere datur. sudores mouet cum oleo perunctum. ruptis & conuulsis prodest. podagrism cum liliacea farina & aceto tritum illinitur. purgat vitiligines addito aceto quam accersimod. Semine in potionibus vtendum: eius quidem quod cachrynon ferat. quippe illud sua acrimonia arteriam exasperat. Rosmarinum cum erica nasci. foliis lactuce syluestris. asperioribus. candidioribusque. radice breui theophrastus auctor est: potumque id ipsum

alterutra parte purgare.

Decanchry.

Cap. lxxxvi.

Quare abstergetibus medicamentis inseritur. Cōtra oculorū fluctiones capiti illinitur: ita vt tertio die soluatur.

De rosuarino coronario.

Cap. lxxxvii.

Rosmarinū quo coronarij vtuntur: ramos mittit tenues & crassa eos folia minuta. densa. lōga. exilia. subter incana. superne virentia. graui odore. Excalcatoria vi præditum est. regius sanat morbum: si decoctum in aqua ante exercitationes bibatur. & vbi laboras exercitationi se crediderit: in balnea descēdat. & merū potet. Acopis. gleucinoq; vnguento ammisceri solet.

De sphondyljo.

Cap. lxxxviii.

Sphondylium aliqui arangen vocāt. alij phalāgion. alij asteris. Nonnulli nesyryn aut sphondylin. quidam chorodanō. aut oenanthen. romani herbā rutinalem. ægypti apsaphear. magi osirin. folia platani & panacis habet. caules foeniculaceos cubitali altitudine aut amplius assurgentes: in quorum cacumine semē duplex fefeli simile sed latius. candidius & magis paleaceum grauis odoris. flores eius albi aut pallentes. radice raphani candida. Nasctur in palustribus & aquosis. Potum semen pituitam per aliu extrahit. medetur iocineris vitis. regio morbo. comitialibus. orthopnoicis. vuluarum strāgulationi. veterinosq; suffitu renocat. cum oleo cōmode infunditur capitibus phreniticorū & lethargicorum item capitis doloribus. cum ruta illitum serpētia vlcera cohibet. Datur radix contra reginū morbum & iocineris vitia. circumrasa eadem callos fistularum detradit. Recentis floris succo exulceratis auribus purulentisq; accommodatur. qui ceterorum succorum more exprimi: dein recondi solet.

De ferula.

Cap. lxxxix.

Ferula viridi medulla pota utilis est ad cruentas excreatiōes coellicosq; contra viperarum morsus in vino datur. erumpentem naribus sanguinem indita sistit. Semen potum tormicosis auxiliatur. sudoresciet vincto ex oleo corpore. Caules si edantur capitis dolores faciunt. muria condiuntur. Ferula itaq; caulem. profert. ternum sepe cubitorum: folia foeniculi longe asperiora & latiora. quæ ab imo caule vulnerata: sagapenum efficitur.

De medicinali materia.

De peucedano. Cap. xc.

Pencedanum aliqui agrion vocat. alii agriophyllon. magi bonum demonem. romani satariam. Caulem emittit tenuem. gracilentum. Foeniculo similem. comā habet statim ab terra foliosam spissamq; flore luteo. radice nigra. crassa. firma. graui odore. succosa. Gignitur in montibus opacis. Tenera radix cultello conciditur: profrensusq; e plaga succus vmbre mādatur. in sole sic quidem confesum euanescit. colligitur capite prius & naribus rosaceo perfusus: ne capitis dolor premat: & vertigo sentiat. assata radix vtilior fit. Tam lac q; succus radice & canibus extrahi solent: sicuti qmandragora: verum inefficacior lacte succus habetur: & velocius expirat. interdum etiā concreta iuuentur lachryma thuris similitudine canibus radicibusq; adherens. Præfertur succus esardonia & samothrace. colore ruffo. odore graui. fernens gustu. Ex oleo & rosaceo illitum prodest lethargicis. phreniticis. vertiginosis. comitialibus. & longis capitis doloribus. resolutis. isch adicis. conuulsis. Omnibus in vniversum vitis nervorum ex oleo & aceto illitum prodest. eius olfactu respirant vluç strangulatus: & veternosi reuocātur. incensum serpentes abigit. Auriū doloribus conuenienter ex rosaceo instillatur. caueruis dentium inditum mitigat dolorem. contra tussim efficacissime ex ouo assumitur. suspirtis. torminibus. & inflationibus subuenit. ventrem leniter emollit. lienem absumit. difficiles partus mire adiuuat. facit ad vesice cruciatus & renum distentiones potum. vluam aperit. Radix ad eadem vtilis est: sed inefficacior. Eius decoctum bibitur. farina eius sordida vlcera purgat: & vetera cicatrice obducit. squammas ossium extrahit. in cærata & calfacientia malagmata additur. Eligi debet recens. esu difficile. firmum. odoris plenum. Succus ad potiones amaris nucibus aut ruta aut pane callido aut anetho resoluitur.

De gith seu melathio. Cap. xci.

Gith ex græcis aliqui melantnium. alii mecona agrion melana. Romani papauer nigrum appellāt. Exiguus frutex est sæpe binos palmos excedens. folijs vt fenetionis minutis: sed multo tenuioribus. capitulo in cacumine tenui ceu papaueris oblongo intercurfantibus intus membranis: quibus semen includitur nigrum. acre. odoratum. quod panibus inspargitur. Capitis dolo

tribus illitum fronti subuenit. discutit recentes oculorum suffusio-
nes tritum ex irino & infusum naribus. tollit lepras. leſtigines. du-
ricias. tumoresq; vetustos cum aceto illitum. circumſcarificatos
clauos excutit cum vetere vino impoſitum. Dentium doloribus
decoctum cum aceto & tēda prodeſt. teretes ventris tineas expel-
lit peruncto ex aqua umbilico. deſtillatione laborantes adiuuat
tritum in linteo & olfactum. vrinam & menſtrua ciet multis die-
bus ſumptum. & lac extrahit. difficultatem ſpirandi cum cum vi-
no potum leuat. phalangiorum morſibus ex aqua drachmæ pon-
dere hauſtum auxiliatur. incenſo ſerpentes fugantur. Tradunt
largius epotum enecare.

De laſerpitio & laſere. Cap. xciii.

LAſerpitium in ſyria. armenia. media. & libya naſcitur caule
fernaceo: quem maſpetum vocant. foliis apio ſimilibus. lato
ſemine. Radix excaſcit. in cibis ægre concoquitur. Veſicæ no-
xia. ſugillatis illita cum oleo & ſtrumis ac tuberculis cum cærato
medetur. iſchiadicis conuenit cum irino aut cyprino cærato. ex-
creſcentibus circa ſedem tollendis illinitur cum putamine maſ-
punci & aceto decocta. venenis pota reſiſtit. os commendat ci-
bis aut ſali permiſta. Laſer e radice atq; caule ſcarificatis colligi-
tur. præfertur autem ruſſum. tranſlucens. myrrhæ emulum. non
porraceum. odore valens. ſuaui guſtu: quod dilutum facile albe-
ſcit. cyrenaicum ſi quis deguſtarit: humorem toto corpore ciet
blandiſſimo odore. adeo vt ne os quidem guſtanti niſi paululum
ſpiret. medicum & ſyriacum minus viribus valent: & grauiorem
reddunt odorem. Laſer omne antequam ſicceſcat: adulteratur
ſagapeno aut ſabe lomento. quod maleficium deprehēditur gu-
ſtu. odore. viſu. & madefactione. Caulem aliqui ſilphion. radicem
magudarīn. & folia maſpetō vocauerunt. Efficaciſſimum laſer. mox
folia. poſtremo caulis. acrem vim habet. inflationes facit. perun-
ctas cum aceto pipere & vino alopecias ſanat. oculorum acie ex-
cuit. incipientes ſuffuſiones illitum cum melle diſſipat. canernis
dentium in dolore inditur: aut cum thure in linteo circūligatur:
aut cū hyſſopo ſicis coctis in poſca os colluſtur. iis pdeſt quos be-
ſtia in rabie efferata momorderit. vulneribus immiſſum. valet ad
uerſus venena telorum & animalia oia que virus ei aculantur: po-
tum aut illitum. ſcorpionum plagis oleo dilutum circumlinitur.

gangrænis præcoercitis immittitur: & cū ruta. nitro. & melle. vel per se carbunculis. clauos callosq; prius circumraſos vellit: cæra to aut aridorum ficuum carne præmollitum recētes lychenas ex aceto sanat: & excrescentia in carne polypoſq; ſi aliquot dieb; cū attramento ſutorio aut erugine illinatur. extuberantia cum forſice extrahit. veteribus faucium ſcabricis opitulatur. grauem ſubitoq; irrauceſcentem vocem dilutū aqua forbitione conſeſtim expedit. vnam illitum cum melle reprimt. anginis ex aqua mulſa vtiliſſime gargarizatur. veſcentes eo leſtiore colore mangonizat. tuſſi commode in ſorbili ouo datur: & plenriticis in ſorbitionibus. in fellis ſuffuſione & aqua inter cutem cum aridiſ ſicis. rigores diſcutit cum vino pipere & thure potum. neruorum contractionibus opiſthotonicisq; datur oboli pondere deuoranſ dum. herentes gula hirudines gargarizatū cum aceto decuttit. ad lac intus coagulatū bibitur. comitialibus ex aceto mulſo proſſicit. menſes ciet cū pipere & myrrha potū. coeliacos aduuat in acino vūc ſumptum. cum lixiuio autē potui datum repente conuulſis ruptisq; prodeſt. ad potiones reſoluitur nucib; amaris aut ruta & calido pane. Foliorum ſucco ad eadē proſſicitur: ſed multo in efficacius. cum aceto mulſo manditur ad expediendam arteriam: maxime cum vox retunditur. eo cum lactucis vtuntur: exitq; in vicem eruce. Fertur & altera magudaris in libya naſci. radix laſerpio ſimilis: ſed minus craſſa. acris & fungoſa: ex qua non profluat ſuccus eiufdem cum laſere facultatis.

De ſagapenio. Cap. xciiii.

Sagapenium ſerulaceę herbe ſucc; eſt: que in media naſcitur. Optimum eſt tranſlucens. ſuluo forniſecus colore. & intus albo neſcio quid inter laſer & galbanum redolens. gultu acri. prodeſt laterum & pectoris doloribus. tuſſibus vetuſtis. cōuulſis & ruptis. craſſam pulmonis pituitā expurgat. datur comitialibus. opſthotonicis. lienofis. itē contra neruorū reſolutionem. pſriciōes & febrium circuitus in potu. In vnguenta pbe admittitur. mēſes pellit: ſed ſœrum exaniſmat cum hydromelite potum. prodeſt ex vino hauſtum ſerpentiū icribus. oſfactum ex aceto vuluarum ſtrāgulatus excitat. oculorum cetrices. oſſuſam caliginē. hebetudines. ſuffuſionesq; detergit. Reſoluitur ſucci modo ruta. aqua. & amaris nucibus. aut melle. aut calido pane.

De euphorbio. Cap. xcv.

Euphorbia libyca arbor est ferule specie habens: que in monte atlante iuxta mauritaniam inuenitur. ea acerrimo succo turget: cuius eximium feruorem expauescentes incolae ouillos veteres electos arbori circumligant: & eminus caulem contis incidunt. confesumque e plaga perinde atque vase quodam in ventriculos copiosus lactis humor effluit: preter id quod sparsim in humum vulnere ciaculatur. Duo succi genera. Vnum orobi magnitudine sarcocolle modo emicat. alterum in ventriculis concreuit: atque vitreum spectatur. eligendum est translucente & acre. Euphorbium adulteratur sarcocolle & glutini mixture: sed difficile quidem experimentum. quippe cum leui gustu os accessum diu detineat. adeo ut quicquid ori obiciatur: plane euphorbium respiciat. Eius inuentio tempore iuba regis libyae cognita extitit. succus illi suffusiones discitit. potus tota die exurit. quare meli collyriisque pro acrimoniae ratione ammisceri debet. coxarum doloribus prodest in odorifera potione haustus. squammas ossium eadem die eximit. verum eo utentes necesse est linamentis aut ceratis committere corpus: quo ossa conuestuntur. aliqui memoriae prodiderunt: percussos a serpente nihil molesti passuros: si incisa osse tenus capitis cute intritus succus infundatur: vulnusque postea consuatur.

De galbano. Cap. xcvi.

Galbani succus est nascentis in syria ferule: quod nonnulli metopiam vocant. maxime laudatur cartilaginofum. merumque thuris effigiem prebens. minime lignosum. retinens nonnihil adfecti feminis aut ferule graui odore. neque humidum neque aridum. adulteratur faba fresca & amoniaco. Galbanum exalfacit. vrit. extrahit. discunt. menses ac partus trahit appositum vel suffitum. lentiginos acetum & nitro punctas tollit. deuoratur ad tuissimum veterem difficultate spirandi. suspiria. rupta. conuulsa. aduersatur toxicis potibus cum acetum & myrrha. simili modo sumptum mortuos partus extrahit. imponitur lateris doloribus & furunculis. comitiales & vulvae. stragulat & vertiginosos olfactum suscitatur. si vratur: fugat iudore serpentes: & perunctos feriri non patitur. serpentes cum oio & sphondylo circumpositum necat. dentium dolore & oblitum aut caueis inditum mitigat. vrine difficili prodesse existimatur. Resoluitur ad potiones amarum nucibus. aqua aut ruta. aut calido pane. mulsave.

alias meconio. xerysto. aut felle liquido. Si purgare galbanum vobis: in feruentem aquam demittito. namque cum liquefactum fuerit: eius sordes stuitabunt: quas hoc modo facile separabis. Mundo linteo alligatum in fictili aut ærea pyxide ita pendeat: vt in uasis ne tangat. opertoque vase in feruidam aquam demittito. sic enim syncerum veluti per colium liquescet: & lignosum in linteo remanebit.

De ammoniaco.

Cap. xcvii.

Ammoniacum herba est: ex qua ammoniacum fit suffimen: quod thymiana vocat. alii agazyllon. alii criothem. alii heliustrum. Romani guttam appellant. Ferule succus est: quam iuxta cyrenem a phrica gignit: cuius fruticem cum radice agasyllim vocant. Probatnr bene coloratum. ligni & calculorum expertum. thuris similitudine. minutis glebis. densius. syncerum. nulla sordis spurcatum. castoreuni odore imitans. gustu amarum. Hoc generum tratum id est friaturam appellant. quod vero terram & calculos collegit: phryama quod significat misturam. Gignitur in a phrica iuxta ammonis oraculum succum stillante furulacea arbore. mollit. extrahit. calcificat. tubercula duriciaque discutit. potum alium soluit. partus extrahit. lienem consumit drachmæ pondere haustum. articulorum coxendicumque doloribus liberat. auxilio est anhelatoribus. orthopnoicis. comitialibus. item quibus humor in pectore coit: si cum melle delinguatur: aut cum pitisanæ succo sorbeatur. cruentam urinam pellit. albugines oculorum absterget. generum scabriciam absumit. Tritum autem cum aceto & inpositum loci neris lienisque duricias sedat. Discutit tofos: qui in artubus concaluerunt cum melle aut cum pice illitum. lassitudines & coxendicum dolores eo perangi vtile est cum nitro & cyprino oleo vice acopi.

De sarcocolla.

Cap. xcviij.

Sarcocolla lachryma est arboris in perside nascentis pollinis sthuri similis. ruffa. gustu amara. Vulnere glutinat. oculorum functiones inhibet. eniplastris inseritur. Adulteratur ammixto gummi.

De glaucio

Cap. xcix.

Glaucium succus est herbe: que in hierapoli syriæ nascitur. foliis fere corniculati papaueris: pinguioribus tamen. in terram sparsis. odoris terræ. gustu amari. tota croceo succo madet. folia in olla fictili semifrigidis clibanis calcificiunt indigenæ: usque dum flavescant. deinde contusis succum exprimunt. Cuius est usus ad oculos

lorum medicamenta: vt pote cum inter initia refrigeret.

De glutino. Cap. c.

Glutinum quod xylocollan. alii taurocollan vocāt: prestantissimum rhodiacum: quod ex bubulis coriis conficitur. id candidum est & translucens. nigrum vero minus probatur. Resolutum in aceto impetigines lepraeq; cutis delet. ambustus igni ex aqua calida impositum pustulas erumpere non patitur. vulneribus prodest melle aut aceto madefactum.

De glutino piscium. Cap. cī.

Gluten piscium venter est piscis ceracei. prestat candicans natione pōticum. subasperum. carens squāmis: & quod celerri meli liquefcit. Vtile emplastris. capitis & leprarum medicaminib;. & tetanōthris: quae cutem faciei erugant & extendunt.

De visco. Cap. cīi.

Viscum optimum est recēs int⁹ porraceū. extra fuluū. quod asperi nihil aut furfurosi conceperit. Fit acinis in robore nascentibus buxio fruticis folio. confusum acinum lauāt. & postea in aqua decoquunt. Sunt qui cōmanducando ipsum efficiāt. Gignitur quoq; in malo. piro. & plerisq; aliis arboribus. quinetiā inuenitur in quorundam fruticū radicibus. Emollit. discutit. extrahit. parōidas. tubercula. ceterasq; collectiones ad maturationes perducit. cum resina autem & cera parlepinyctidas in splenio sanat. vetera vlcera suppurationesq; quas cacoethe vocāt: ex thure mollit. lienē cum calce gagate aut asio lapide impositus absūmit. cum sandaraca aut auripigmento illitum vngues extrahit. mistū cum calce & vini fæce suam vim intendit.

De aparine. Cap. cīii.

Aparinen aliqui ampelocarpon. alii omphalocarpon. nonnulli philanthropon vocāt. ramosam hærbam & quadrāgulam ex interuallis orbiculato foliorum ambitu: vt in rubia. flos albus. semen durum. rotundum. concauū. album. vmbilici figura. asperitate vestium tenaci. Ea pastores coli vice vtuntur ad eximēdos e lacte pilos. Seminis cantium ac foliorum succus potu cōtra viperarum phalangiorūq; morsus auxiliatur. infusa auriū dolori medetur. Herba cum axungia trita strumas discutit.

De alyso. Cap. cīiii.

Alysson aliqui aspīdion. alii aplophyllōir. alii accystō. alii ade

seton nuncupant. Fruticosa hær bula est. vnicaulis. rotundis foliis. fructu duplicium scutorum effigie: in quo est semen quadam tenus latum. In montibus & asperis locis emicat. Eius decoctũ singultus sine febre potu discutit. idem efficit: si quis eã aut teneat: aut odoretur. cũ melle trita vitia cutis in facie & lentigines emendat. contusa in edulio rabies canis mederi putatur. Domibus apensa salutaris esse creditur. & hominib⁹ atq; animalibus fascino amuletũ. purpureo linteo circumligata pecorum morbos abigit.

De asclepiade. Cap. cv.

Asclepiadem aliqui cission. alii cissophyllon nominant. Ramos emittit longos. folia hederæ. radices numerosas. tenues. odoratas. floris virius graue. semen securidacæ. Nascitur in montibus. Radices ex vino potæ torminibus auxiliantur & contra serpentinum ictus. Folia aduersus vulnẽ mammarumq; vlcera. quæ cacoethe vocant. illinuntur.

De atractylide. Cap. cvi.

Atractylis quam aliqui amyron vocant. alii cnicon syluestre. alii aspidion. magi aphedron. ægyptii chenon. romani præseptum. aliqui fusum agrestem. alii colum rusticam. Spina est cnicoco similis folia multo longiora ferens in summis virgis magna parte nuda asperaq; qua femine pro fuis vtuntur. capitula in cacumine spinis horrent. flos luteus. quibusdam in locis purpureus inuenitur. Radix tenuis superuacua. coma semen & folia cum pipere & vino teruntur vtilissime contra scorpionum ictus. percussos tradunt quamdiu ea teneatur herba. nullum experiri dolorẽ: ipsumq; deposita statim recrudescere.

De polyciemo. Cap. cvii.

Polycnemon quidam clinopedion. alii polygonaton. alii tomis colum. alii echeonymon vocant. Frutex est furculosus. foliis origani. caule pulegii geniculis multis intercepto sine umbella. tenui tamen in cacumine corymbo boni odoris & acris. Vulneribus agglutinandis recens aut aridum cum aqua efficaciter illinitur: sed quinto die solui debet. ad vrinæ stillicidia ruptaq; cum vino bibitur. Edocuit experientia: contritos in vino albo ramulos is qui affectibus laborant: quæ violentiæ vocantur: magno esse præsidio.

De clinopodio. Cap. cviii.

QLinopodium aliqui cleonicon. alii ocimoides. alii zopyron
 vocant. fructum foliis serpyllo similem. surculosum. dum
 palmorum altitudinis. nascitur in petrosis. flores marrubii exina
 ternalis speciem ostendunt præbent. Bisbitur hæra & succi eius
 decoctum ad conuulsa. rupta. strangurias. serpentinum ictus. menses
 & partus pellit. Et pensiles verrucas quas acrochordonas vo
 cant elicit aliquot diebus potus. alium sistit decoctum ad tertias:
 potumq; si febrem sentiunt ex aqua: alioquin ex vino.

De leontopedalo. Cap. clx.

Leontopedalon aliquibus leontopodium. aliis leuceoron. aliis
 is leontion. aliis doris aut dorideris. aliis lychnis agria. aliis
 pardale. aliis horybethron. aliis rhapelon. romanis patabelclon
 aut semen leoninum dicitur. Caulem emittit dodrantalem aut al
 tiorem plurimis alis concuum: & in cacumine semina duo aut
 tria in siliquis cicoris modo. flores fremio similes punice coloris.
 Folia brassicæ: sed papaveris diuisura. radicibus nigris rapæ simili
 bus. torosis. nascitur in aruis & segetibus. Radix auxiliatur serpē
 tum ictibus ex vino pota. nec alia res celerius dolorem finit. mis
 cetur ischiadicorum clysteribus.

De teucro. Cap. cx.

Teucron siue ut aliis placet teucris hæra est virgæ referens
 effigiem trifaginis similitudine. tenui folio non multum a ci
 cere alieno. Hæc in cilicia iuxta gentiadem scissademq; vbertim
 prouenit. Recens cum posca aut aridæ feruifactæ ius potu licē
 nem poteter absunit. lienosis cum aceto & ficis illinitur. item ser
 pentium morsibus ex aceto solo siue ficis.

De trifagine. Cap. cxl.

QHamædrys grecis. aliis chamedrops. latinis trifago dicitur.
 sunt qui eam teucron appellanere: propter eam quam cum
 teucro osseruat similitudinem. nascitur in petrosis & alperis. fru
 tex dodrantalis folia habens exigua. amara. effigie & diuisura quer
 cus. flore pene purpureo. carpitur semine prægnans. Recens in
 aqua decocta potu tussibus. indurato leni. vrinæ difficultati. inci
 pientibus hydropicis auxiliatur. cit menses. partus extrahit. licē
 nem ex aceto pota consumit. aduersus serpentium venena ex vi
 no potu illitucq; efficacissima. Trita digeritur in pastillos ad supra
 dicta. purgat vetera vlcera cum melle. cum oleo illita caliginem

De medicinali materia.

oculorum discutit. Natura eius est calfacere.

De leucade.

Cap. cxii.

Lucas mōtana latioribꝫ q̄ vrbana foliis. semine acrisore amariore. ori ingrato: efficacior tamen q̄ satiuā habetur. Vtracꝫ ex vino contra animalū venena p̄cipue marinorū opitulatur.

De lychnide.

Cap. cxiii.

Lychnis coronaria quam aliqui athanaton vocant. alii acylo. alii ballarion. alii geranopodion. quidam corymbion. alii taurion. alii sceptrum aut maloion. ægypti semeon. magi sanguinem apocathemenes. romani genicularem aut balariam. Flore albe violę simili: quo corollę faciuntur. Contra scorpios num ictus semen in vino potum auxiliatur.

De syluestri lychnide.

Cap. cxiiii.

Lychnis syluestris tragonoton. alias atocion. alias hieracopo. alii dion. aut lampas vocatur. ægyptiis semura. magis apocathemenes taurus. romanis agrese intubus. Omnia vrbane similis. Bilem per alium detrahit semine duabus drachmis potu. ictis a scorpione subuenit. aiunt huius herbe appositu scorpiones torpescere & inertes prorsus reddi.

De lilio.

Cap. cxv.

Lilii Reçi crinon basilicon vocant. alii crinanthemō. alii callistion magi martis sanguinē. osthanes auram crocodili. ægypti simphophon. quidam tialon. latini klium. alii rosam iconis. syri sasa. aphri absblabon. Lilia coronamentis se ducunt: lyria a quibusdam vocata. E quibus vnguētum temperatur: quod alii lyrinum. alii susinum appellant: nervos & priuatim vuluæ duricias emolliens. Folia herbe illita contra serpentium ictus auxiliantur. feruescunt ambustis proficiunt. aceto condita vulneribus opitulatur. Succus adiecto melle aut aceto in æreo vase coquitur conuenienti medicamento vetustati vlcærum & ad recentia vulnera. Inassata radix & ex rosaceo trita igni ambusta sanat. vuluam emollit. Menses ciet. vlcera cicatrice obducit. cum melle detrita nervis p̄cisiss luxatissq; medetur. vitilgines. surfures. & lepras emendat. vlceraq; in capite manantia expurgat. abstergit faciem & erugat. Teritur in aceto cum hyoscyami foliis & farina tritici mulcendis testium inflammationibus. Semē potum moribus serpentium aduersatur. ignibus sacris semen & folia cum

vlto illinuntur. tradunt & rubra esse lilia. In syria autem & pisidia
pamphilię efficacissima vnguentis nascuntur.

De ballote seu marrubio nigro. Cap. cxvi.

BAlloten nomine alio nigrum marrubium aut magnum vo-
cant. alii quoniam nophthā. alii notianoscemin. alii nospraffon. alii
nothera. alii nochelin aut nosteli. alii nophrim. alii gnoturim. ro-
mani vlcera riam aut marrubium nigrum. alii canthurinum. ægy-
ptiis asphon. magi ixionis sanguinem. Caules edit quadrangulos.
nigros. subhirsutos complures ex vna radice. foliis maioribus q̄
marrubii hispidis. Intercedente spacio. subrotundis. graue olenti-
bus. a piastro proximis: vnde aliqui apiastro eam vocauerunt.
caulibus albis orbiculato florū ambitu: qui rotę speciem præbe-
at. Vis eius efficax aduersus canis morsus foliis ex sale illitis. Fer-
uenti cinere flaccescunt folia: vt condylomata reprimant. purgāt
& sordida vlcera cum melle.

De apiastro.

Cap. cxvii.

Melissophyllon gręci. alii melithęum. alii melithęnam. alii me-
liphyllon. alii erythran. latini apiastro aut citraginez. galli
merisimorion vocant. id sibi nomen vsurpauit: quoniam apes ip-
sa herba delectantur. Cauliculi & folia ballotę de qua paulo ante
diximus similia essent: nisi minora tenuioraq; nec ita hirsuta spe-
ctarentur. citreum malum olent. Folia cum vino spota aut illita p-
sunt contra ictus phalangiorum scorpionumq;. item aduersus ca-
nis morsum. Decocto eorūdem gratia foueri prodest. Desessioni-
bus foeminarum ad ciundos menses conuenit. dentes eodē in do-
lore coluuntur. dysentericis infunditur. Fungorum strangulatio-
nibus folia addito nitro potu auxiliantur. torminibus & ortho-
pnoiciis delictu. illita cum sale strumas discutunt. vlcera purgant.
articulares dolores illita sedant.

De marrubio.

Cap. cxviii.

Raffion e gręcis aliqui vocant. alii eupatorium. alii. phyllo-
phares. alii tripedilon. alii camelopodion. ægyptii asteropē.
magi tauri sanguinem. aliqui aphedron. latini marrubium. aliqui
labeoniam. aphri atierberziam. Frntex est ab radice ramosus. cā-
dicans. subhirsutus. quadrangularibus ramis. folium pollicem
æquat subrotundum. hispidum. rugosus. gustu amaro. semen in
caulibus: & ex interuallis flores verticillato ambitu asperi. Nasci

De medicinali materia.

tur propter ædificia & ruderata loca. Huius folia sicca cum semine decocta in aqua aut virgidium succus datur cum melle suspiriosis. tussientibus. & ad tabitudinem redactis. crassam e pectore pituitam cum sicca iri eicit. mulieribus a partu nõ purgatis datur: vt menstrua & secundas extrahat. item in difficili partu & iis qui venena hauserunt: aut a serpentibus demorsii sunt. vesicam renesq; ledit. Folia cum melle illiuntur sordidis vlceribus purgandis. pterygia nomasq; sistunt. laterum dolores mitigant. Succus foliis contusis expressus & sole coactus ad eadem pollet. cum vino & melle illitus oculorum claritatem adiuvat. naribus reglum morbum expurgat. aurium doloribus conuenienter instillatur per se aut cum rosaceo.

De stachye.

Cap. cxix.

STachys frutex est marrubio similis. sed longior: folia ferens numerosa. hirsuta. rara. prædura. cana. odoris iucundi. & complures virgas ab radice exeuntes marrubio candidiores. nascitur in montibus & asperis. Vim habet excalfactoriã & acrem. Foliorum decoctum potui pellit menstrua & secundas.

De phyllitide.

Cap. cxx.

Phyllitis quam aliqui phyllin. alii acanlon. alii syluestre lapathum vocitant: folia promiturumici similia. longiora & viridiora. sena aut septena: quæ parte anteriore leuia cernuntur: a tergo autem pensiles quasi vermiculos ostendunt. In vmbrosis & opacis hortorum ambulationibus emicat. gustu acerbis. neq; caulez neq; semen profert. Folia in vino pota serpentium moribus aduersantur. quadrupedibus per os infusa auxilio sunt. & si dysenteria aut resoluta aluus exercet: potui dantur.

De phalangio.

Cap. xxxi.

Phalangium a quibusdam phalangiton vocatur. ab aliis leucacantha. Ramuli sunt ei duo pluresve in diuersa tendentes. flos candidus lilio similis multas incisuras habens. semine nigro lato ad lenticule dimidiatæ figuram multo tenuiore. radice parua. tenui. herbae coloris: dum terra eruitur. Prouenit in collibus huius folio semine flore cum vino potu auxiliatur contra scorpionum phalangiorumq; ictus. tormina quoq; discutit.

De trifolio.

Cap. cxxi.

g Ræci triphyllon. alii oxyphyllon. alii menyantes. alii asphalton. alii enicion vocant. romani trifolium aut acutum aut odoratum. Frutex supra cubiti altitudinem atollitur virgas habens tenues iunceas & nigras: e quibus ramulæ erascuntur appendiculæ: quæ in terna singulis germinationibus exeunt folia loto arbori similia. iis recenter enatis rutæ odor inest. vbi autem adoleuerunt: bitumen olent. florem edit purpureum. semen quadamteius latum. subhirsutum. ex altera extremitate exertum veluti corniculum gerens. radix tenuis. longa. valida. Semen & folia in aqua pota pleuriticis. vrinæ difficultati. committalibus. & iis qui aquæ inter cutem principia sentiunt. foeminis quoq; vuluæ vitio opportunis auxiliantur. menses cit. ternæ drachmæ e semine dari debent e foliis vero quaternæ. Contra serpentium icus trita folia & ex aceto mulso pota presidio sunt. Tradunt aliqui totius fruticis radicis foliorumq; decoctum fori dolores eorum finire. quos serpentes percusserint. qua autem aqua huiuscemodi sanatus quis fuerit: si ea quispiam allus foneatur: qui vlcus habuerit: periude afficitur vt a serpente demorsus. Quidam terna folia aut semina in tertianis: cum vino potui dedere: & in quartanis quaterna: vt quæ febrilium circuitus discuterent. Radix antidotis inseritur.

De polio.

Cap. cxxii.

p Oïium montanum. alii qui teuthrion. alii feuxaspidia on. alii achanenin. alii ebenitin. alii melosmon. non nulli belion. quidam leontocharon vocant. Duo genera eius. montanum cui teuthrio nomen est: & cuius est vsus. tenuis frutex est. candidus. neq; palmo altior. semine refertus: capitulo in cacuminequandam corymborum speciem præ se ferente. paruo. canis hominis simili. grauius olente non sine quadam suauitate. Alterum fruticosius non vsq; adeo valens odore & viribus infirmius. Potum feruefactius auxiliatur serpentium icibus. hydropicis. morbo regio. & lienosis ex aceto. stomachum male habet. caput doloribus afficit. aluum & menses ciet. substratum suffitum ve serpentes abigit. illitum vulnere conglutinat.

De scordio.

Cap. cxxiii.

S Cordū alii qui scorbiō. alii pleuritin. alii disosmō. alii syluestre.

De medicinali materia.

calaminthen. quidam chamædryn. alii mithridanlon. magi pototus sanguinem. ægyptii apho. romani trifaginem palustrem appellant. In montibus & palustribus nascitur. foliis trifaginis maioribus. non sic in ambitu diuisis aliquantum alia redolentibus. gustu amaris & adstringentibus. quadrangulis caulibus subrubro flore. Herba vim excaustoriam habet. vrinam cit. cocta recens aridave cum vino aduersus venenatos serpentium morsus bibitur. ad stomachi quoque rossiones. dysenteriam & vrinæ difficultatem binis drachmis cum hydromelite. crassamen purulentum pectore expellit. Facit aridæ farina ad veterem tussim. rupta. conuulsa. si cum nasturcio melle & resina misceatur in eclegmate. inflammata imodice præcordia cærato excepta recreat. cum aceto acris aut aqua podagris conuenienter illinitur. menses imposita mouet. vulnera conglutinat. vetera vlcera purgat. & ex melle ad cicatricem perducit. Sicca excrescentias in carne cohibet. Succus ad eadem vitia bibitur. Inter prima efficax ponticum natione creticumque.

De tussilagine. Cap. cxxiiii.

BEchion greci. quidam rishion. alii petrinam vocant. alii peganon. alii pithion. alii pagonaton. alii chamæleucē. alii procheton. alii arcophyton. alii chamægiron. ægyptii saarthan. latini tussilaginem. quidam pharphariam aut pustulaginem. bessi asa. Folia ei sunt maiuscula quàm hederæ sex aut septem a radice. subalbida a terra. superne virentia. in plures angulos exeuntia. caulis palmum altus. flos luteus. in vete flore & caule confestim exiit. inde nonnulli his vacare existimauerunt. radix tenuis est & superuacua. Nascitur in amœnis & riguis. Folia ex melle tria igni sacro & omnibus inflammationibus illitu medetur. Arida fumus per infundibulum hianti ore raptus hos sanat: qui sicca tussi atque orthopnoea infestantur. pectoris vomicas rumpit. Eundem effectum præbet suffita radix. decocta in hydromelite & pota emortuos partus eiicit.

De artemisia. Cap. cxxv.

Artemisia ramosa grecis quibusdam monoclonos. aliis toxitesia. aliis ephesia. aliis anactorios. aliis sozusa. aliis lycophryx. magis hominis sanguis. aliis chrysanthemō. romanis herba regia aut artemisia. aliis rapiū aut tertana. gallis pona. dacis

zuoste dicitur. Magna ex parte in maritimis nascitur absinthii modo fruticosa. maioribus & pingulioribus foliis. ramisq;. Tenuior autem flore est paruo. tenui candido. graue olente. ætate floret. Sunt qui in mediterraneis vnicaulis nomine appellant. tenuem herbulam simpliciter caule & minuto. floribus scatente. flauo colore. Hęc iucundioŕem q̄ precedens offlat odorem. Vtraq; ex calfacit. extenuat. feruefactę conuenienter in muliebres defessus adiciuntur ad detrahendos menses. partus. secum dasq;. Item ad preclusiones vuluę & eiusdem inflammationes. Calculos cõminuant. remorata m vrinam cient. menses pellunt publi illite. Succus vuluę inditus ex myrrha eadem que in seŕŕio trahit. Coma tribus drachinis eorum dem educendorũ gratia bibitur.

De artemisia tenuiore.

Cap. cxxvi.

Altera tenuioribus foliis in sepibus & cultis iuxta aquarũ duŕtus nascitur. Cuius flores & folia contrita sampŕuci odore reddunt. Si quis stomacho laboret: herhã cum amygdalino oleo bene contundat: in malaginatũ lentorem & stomacho impenatũ sanitati restituetur. Qui neruorum doiore cruciantur: si succum ex rosaceo illinant: sanantur.

De ambrosia.

Cap. cxxvii.

Ambrosia quam romani caprum sylvaticum vocant. quidam botryu. alii apiu ruscicum. ægyptii merscon. tenuis frutex est ramosus trium fere palmorum. foliis rutę circa immũ caule exguis. Caliculi seminibus perinde quasi racemulis grauidi. nuncq; florem parant. odore vinoso. suauĩ. radice tenui sesquipedall. cononantur ea cappadoces. Vis eius reprimere ac repellere: & illitu adstringere humores: qui in aliquam partem incumbunt.

De botrye.

Cap. cxxviii.

Botrys fruticosa herba est lutea rota & in multas alas sparsa. semen circa ramulos prouenit. folia cichorio similia. tota suam odorem spirat. quare vesti mentis interponitur. Inuenitur in torrentium ripis. Pota orthopnoęas mulcet. Hanc cappadoces ambrosiam vocant. alii artemisiam.

De geranio.

Cap. cxxix.

Geranium aliqui peloniten. alii Trica. alii geranogeronta. romanũ vchinastrum. aphri lescon appellant. Foliis fremit. diuisuris longioribus. radice rotunda. dulci. Quę drachmę pondere

In vino pota vulgū inflationes discutit.

De altero geranio.

Cap. cxxx.

Geraniū alterū. aliqui myrrhin. alii oxyphyllon. alii Cardamum alii organū vocāt. magi Hierobryncas. latini gruinā aut pulmōnam aut cicōtīam. Caulibus minutis & pilosis sesqui pedalis. foliis malū. in summis aliis sursum spectantia grūni capitula insunt cum suis rostris aut canini dentes nullius in medicina vltus

De gnaphalio.

Cap. cxxxii.

Gnaphalum. alii hires. alii ampetocon. alii anaxton. alii anaphalin. ægypti semeon. galli gelafonem. latini centunculus vocant quidam tucularem. alii albinum. cuius foliis mollibus minutis; pro tomento vtuntur. Bibuntur efficaciter folia in vino austero ad dysenteriam.

De typha.

Cap. cxxxiii.

Typha folium edit cyperidi simile. canlem albū. leuem. æquabile. florē in cacumine abientē. densum. q in pappos soluitur: quod lanuginē aliqui nominant. Huius hærbe flos suillo adipe eloto exceptus abustis medetur. gignitur in palustribus & aquis stagnantibus.

De Circea.

Ca. cxxxiiii.

Circea quam & dirceam aliqui vocant: foliis est hortensis foliis. agnatis crebris. flore nigro. pusillo. copioso. semine nulli nascente in quibusdam corniculis. dodrantali radice triplici ferme aut quadruplici. candida. odorata. excalfaciente. Nascitur in apricis saxis & vento perflatis. Radicis tuse triens in sextariis tribus vini dulcis per diem & noctem maceratur: potuq; triduo vias expurgat. Semen sorbitionibus datum lacte mammæ nutrit cum explet.

De oenanthe.

Cap. cxxxv.

Oenanthe quam aliqui cerascomion. alii leucanthos vocāt: folia habet palmace. florem candidum. caulem crassum palmiti altitu sine. semen atriplicis. radicem magnam in multa rotunda capitula extuberantem. Nascitur in petris. Caulis eius & folia cum melle & vino pota secūdas eiiciunt. Radix e vino vrinę stilliduo conuenit.

De conyza magna.

Cap. cxxxvi.

Conyza magna aliquibus cynozematicis. aliis danais. aliis tanachion. aliquibus phycos. aliis ichis. aliis diuosmos. ma

gis brephostonos. quibusdā anubias. nonnullis hedemias. egyptiis ceti. romanis militaris aut deliarium aut febrifuga. aliis fraginosa nuncupatur.

De coniza parua.

Cap. cxxxvi.

Onyze duo genera. Que parua vocatur: odore præstantior est. maior vero frutice altior & foliis latioribus. graui odore. Vtriusq; folia oliuę similia. hir suta. pinguia. in maiore caulis binū cubitorum altitudine attollitur. in minore pedē æquat. flos squalidus lutei aut fului coloris: qui in pappum abit. radices superuacue. Suffitu substratuq; frutex animalia fugat. culices abigit. & pulices necat. Folia conuenienter illinuntur serpentium plagis. & tuberculis. ac vulneribus. Flos cum vino ad menses partusq; efficiendos bibitur. item contra vrinę stillicidia. arquatur; morbū; & tormina. comitiales potus ex aceto adiuuat. Decoctum in desensionibus medetur vulue malis. Impositus succus abortū facit. ex oleo efficaciter rigoribus oblinuntur. capitis dolores tenuis illita sanat.

De altera conyza.

Cap. cxxxvii.

Est & tertium Conyze genus: quod aliqui parua. alii panion. alii libanotidem. magi cronon vocant. caule crassiore. ac molliore. foliisq; parue maiusculis. minime pinguis. & maiorem in nor. multo grauioris odoris & iniucundioris. Sed inefficarius.

Prouenit locis non riguis: De lilio syluestri. Cap. cxxxviii.

Reci hemerocallen. alii hemerocatalacton. alii crinon agrion. alii crimanthemon. alii porphyranthes. alii bulbum hematicon. alii anti cantharon. romani bulbuz aut liliū syluestre. aut marinnū. aphri abiblabon vocant. folium & caulem habet liliū porraceo colore. flores in caule per singulos exortu terni aut quaterni erumpunt. liliū diuisura quoties dehiscere cœperunt: colore perq; pallido. Radix magna est atq; bulbosa: que pota aut cū melle & lana in pello apposita aquam educit & sanguinem. Folia trita māmarū inflammationes a partu contractas oculorūq; collectiones mitigāt. Radix & folia igni am bustis vtilissime illinuntur.

De viola alba.

Cap. cxxxix.

Fucoson ex grecis aliqui basilion vocant. latini violam albā. Alii augustiam. nonnulli violam autumnalem aut passarinam. Vulgaris est noticię: sed in floribus differentia quedam. namq; aut cærulei. aut albi. aut purpurei. aut lutei inueniuntur.

Lutea vero precipui in medicina vsus. Huius aridi flores serueſa
ſi in deſeſſionibus valent cōtra vulnē inſlāmationes. & mēſtrua
expellunt. ſanāt oris vlcera cum melle. cum cærato rimas ſedſis.
Semen dnum drachmarū pondere ex vino potum aut cū melle
inditum menſes ſectudas & partus extrahit. Radices cū a ceto illi
tæ lienem reprimit. & podagricos ſmānt.

De crataegono. Cap. cxl.

Quæratæogonum ſiue vt alii placet crataegon foliis tritico ſi-
mille eſt in multis calamis externa radice emſcātibus. multorūq;
geniculorum. ſemine miſſi. Nāſcitur in opacis & fruterofis. ſum-
mopere acre. traditum eſt a quibuſdā: q̄ ſi bibat ieiuno ore ter in
die poſt menſes purgatos tribus obolis in cyathis aque duobus
mulier ante conceptu quadraginta diebus: & vir modo conſimili
totidē diebus ante coſtum hauriat: virilis ſexus partum futurū.

De phyllo. Cap. cxli.

Phyllon aliqui eleophyllon vocāt. Nāſcitur in ſaxis. ſed quod
thelygonon vocāt: eſt veluti muſcus. folio oliuę magis herba
ceiſcoloris. caule tenui ac breui. radice minuta. flore cādido. ſemi-
ne papaneris ſimili. maiore. ſed arrhenogonō cætera huic ſimile.
ſolo fructu diſtat. habet enim vnaſ deſtorentibus oleis non diſſi-
miles. arrhenogonon potu maſculi ſexus facere partus: vt thely-
gonon ſemineci proditur. horū crateuas auctor eſt. ſed huiusmo-
di hiſtoria tenuis mihi p̄duxiffe videtur.

De teſticulo canis. Cap. cxlii.

Teſticulus canis quem greci orchin aut cinoforchin vocant:
Foliis circa caulem mollis olei ſimilibus in terra ſtratis. lon-
gioribus. anguſtis. læuiſibus. caule dodrantali. floribus purpureis.
radice bulbosa. oblonga. oliuę modo anguſta. duplici ordine. ſu-
periore quæ plenior eſt. inferiore: quæ mollior ac ruguſior. Edu-
tur radices coctę vt bulbi. Ex quibus ſi maiorē edant viri: mares
generari dicuntur. ſi minorē ſemine. alterum ſexum addunt in
theſſalia mollē mulieris in lacte caprino bibere ad ſtimulādos coſ-
tus. aridam vero ad inhibendos: & alterum alterius potu reſolu-
t. Nāſcitur in petroſis & ſabuletiſ.

De altero teſticulo. Cap. cxliii.

Teſticulus qui alio nomine ſerapias andrea auctore vocatur:
quoniam radix inter pauca vtilis ſit: foliis eſt porri latiorib;

oblongis. pinguibus. ex alarum sinu inflexis. caule palmeo. floribus pene purpureis. radice testiculis simili: quæ illita tumores discutit. vlcera purgat: & serpere eadem non patitur. abolet fistulas: & illitu inflammationes lenit. Aride radices nomas inhihent. sanant oris putredines. & vlcera cacoethæ. aluum sistunt e vino potæ. de hac eadem quæ de testiculo canis produntur.

De satyrio. Cap. cxliii.

Satyrium aliqui trifolium vocat. quoniã tria fert folia ad terram infra rumici aut lilii similia. minora tũ ac rubra. caulẽ cubitalem. nudũ. florẽ lilii effigie candidum. radicem bulbosam maiori magnitudine. fuluã. intus vt ouum candidã. gustanti dulcem & ori non ingrata. quã in vino nigro austero bibere cõuenit contra opisthotonum. vtendũ ea dũ concumbendi incessit cupiditas. si quidem ea proniores ad venerẽ fieri affirmant.

De satyrio erythronio. Cap. cxlv.

Satyriũ erythronion. aliqui erythraicõ. alii melion aqueũ. alii sentaticon. alii priapicon aut satyricon. alii satyri testiculũ appellant. latini molorticulũ veneris. semine lini. maiore. duro. leui. splendete. quod fertur nõ secus atq; scincus libidine excitare. cortice radicis gracili. ruffo. intus autẽ albũ includitur. sapore dulci nõ ingrato ori. In mōtosis & apricis enascitur. venerem vt pdunt: si onunino manu teneatur radix: stimulat: coq; magis si bibatur in vino.

De hormino. Cap. cxlvi.

Hominũ satiũ a latinis geminalis. a dacis hormia dicitur. foliis est marrubio similis. caule semicubitali. quadrangulo. circa quẽ eminentiẽ siliquis similes pdeunt: quæ ad radicẽ spectat: in quibus diuersum semẽ recluditur. siquidẽ in syluestri rotundũ fuscũq; inuenitur. in altero nigrũ & oblongũ: cuius est vsus. ad venerẽ stimulandã cũ vino bibi volunt. purgat cũ melle argema albuginesq;. illitu ex aqua tumores discutit. eo etiã extrahitur aculei ex corpore. idẽ effectus est illitẽ herbe. syluestre magis viribus pollet: quare vnguentis presertim gleucino permiscetur.

De securidaca. Cap. cxlvii.

Hedyfaron vnguentarii pelecinum id est securidacam vocant. fruticosa est foliis ciceris: semen ruffum in siliquis fert corniculorũ modo aduncis: quod ancipitẽ securim emulatur. vnde nomen accepit. amarũ gustu. stomacho vtile in potu. additur i antidotis.

De medicinali materia.

cum melle ante coctus subditum concipiendi spem adimit. Nascitur in segetibus & hordeis.

De onosmate. Cap. cxlviii.

Onosma aliqui osmaden. alii ononin. alii phlonytin appellant. Oblonga folia habet. ad similitudinem anchusę longitudine quattuor digitorum & duum latitudine. mollia. in terra lacentia. sine caule. sine semine. siue flore. radice nititur longa. tenui. infirma. rubescente. gignitur in alperis. Folia in vino pota partus extrahunt. pregnantis si eam supergrediatur: abortum facere dicitur.

De nymphęa. Cap. cxlix.

Nymphea nascitur in paludibus & stagnantibus aquis foliis ci borio minoribus & longioribus. aliis in summa aqua aliis de mersis pluribus ex radice prodeuntibus. flore lilio simili. albo. & in medio crocos habente. cum defloruerit: ut rotundum malum aut papaueris caput extuberat. nigro semine. denso & lato. lecti gustu. caulis est laeuis. niger. minime crassus. ciborio cognatus. radix nigra. scabra. clauę similis: que autumnio secatur. sicca cum vino pota cœliaci dysentericisq; auxiliatur. lienem absumit. Radix stomachi ac vesicę doloribus illinitur. vitiligines ex aqua emendat. imposita cum picę alopecis medetur. eadem contra veneris insomnia bibitur. siquidem ea prorsus adimit. pota assidue aliquot diebus genitale infirmat. idem semen potum efficit. Nymphęę nomen sibi vendicasse videtur: quoniam aquosa amet. plurima inuenitur in helide. in anygro anne & in beotie haliartho.

De altera nymphęa. Cap. cl.

Et altera nymphęa: cuius flos blephara dicitur: foliis antedictę. radice alba. scabra. flore luteo. nitente. rosę simili. Huius semen & radix contra sceminarum profluua efficaciter ex vino nigro bibuntur. Nascitur in thessalia amne peneco.

De androsace. Cap. cli.

Androsaces. sunt qui picrida appellant. alii leucen. alii thalassiam. Hęrba est amara. tenues spargens iuncos. sine foliis. folliculos in capitulis habens: in quibus semen continetur. Gignitur in syrie maritimis. Ea drachmis duabus in vino pota copiosam hydropicis vrinam ciet. Idem effectus est semini potato & hęrba decocto. podagris vtiliter illinitur.

De asplenio. Cap. clii.

H Splenium aliqui scolopendrium vocant. alii splenion. alii hemionium. alii pteryx. alii lonchitum. alii aturion. alii phrygiae aut phrygitum. alii philtrodoten. magi mustellæ sanguinæ. Foliis est multis scolopendræ animalium similibus ab radice via prodeuntibus. Nascitur in parietibus saxisque siliceis & opacis. Nec caulem nec florem nec semen habet. Folia filiculis modo diuiduntur subter flauescencia hirsutaque superne viridisa. Vim hæc habent folia in aceto feruifacta: vt per dies quadraginta pota lienem absumant. quibus etiam contritis lienem ex vino illini oportet. stranguriæ & regio morbo prodest. singultum sedat. calculos in vesica comminuit. conceptum adimere creditur per sese aut cum muli liene appensa. tradunt noctu silente luna huius rei gratia effodiendam.

De hemionitide. Cap. clii.

H Emionitis quam aliqui splenion vocant: folium emittit dracunculi. lunatum. radicibus coheret multis. tenuibus. nunquam flores neque semen neque caulem gignit. in petrosis nascens. austero sapore. Ea ex aceto pota lienem absumit.

De anthyllide. Cap. cliiii.

A nthyllis quam quidam anthemida vocant. alii eranthemion. alii leucanthon. alii soranthion. alii campestem florem. troiani solastrum. Duplex est. quedam enim lenti simillima. foliis mollibus. rectis ramulis palmi altitudine. radice parua. tenui. Nascitur in salis terris & a sole illustratis. non insulso gustu. Altera est foliis ramulisque trifagini similis hirsutioribus tamen. breuioribus & asperioribus. flore purpureo. odoris admodum grauis. radice cichorii. Pota drachmis quattuor vrine difficultati renibusque plurimum prodest. trite vuluæ pituitas emollit cum rosaceo & lacte impositæ. vulneribus medentur. quæ autem trifaginis similitudinem refert: pota cum aceto mulso comitiales sanat.

De anthemide. Cap. clv.

A nthemida aliqui leucanthon. alii heranthon. quoniam vere floreat. alii chamæmelon. quoniam mali odorem habent. nonnulli melanthon. alii chrysochomani. alii calliam. romani mallum. aphriastertiphen appellat. Genera eius tria tantum flore distantia. rami palmum non excedunt. fruticosi. alis multis. concaui. tenuibus ramulis. rotundis capitulis. floribus in medio

De pæonia. Cap. clviii.

Pæonia mas siue glycyfide. grecis aliquibus pentoboron dicitur. aliis orobellon. quibusdam orobax. aliis hæmagogon. aliis pæsedon. aliis monogenion. aliis menion. aliis pæonion. aliis panthiceratos. aliis ideidactyli. aliis aglaophotis. aliis theodonion. aliis selenion. magis selenogonon. aliis phthisis. romanis casta. Caulis altitudine sesquipedis adolefcit comitantibus multis stolonibus. Huius duo genera. mas folia iuglandis habet. in scæmina vero smyrni more diuiduntur. summo caule siliquas emittit veluti grecas nuces. in quibus quum dehiscunt: multa granula rubra acinis puniceorum similia inueniuntur & in medio nigra quinq; aut sex purpurea. Radix maris tenuis. digitali crassitudine. & palmi longitudine. gustu adstringens. alba. foeminae radicibus ceu glandes circiter septem aut octo inhærent vt in hastula regia. Foeminis a partu non purgatis sicca radix datur. ciet menses nucs græcæ magnitudine pota. sic ventris doloribus cum vino auxiliatur. valet contra reglum morbum & renum ac vesicæ dolores. Decocta in vino aluum sistit. rubra grana rubentels menses sistunt decem vel duodecim pota in vino austero & nigro. Stomacho & erosionibus eius esse prodest. a pueris pota irrita calculorum eximunt. grana nigra auxiliantur suppressionibus nocturnis. vulnè strangulationibus. & matricis doloribus quindecim numero pota in aqua mulsa aut vino. Nascitur in altissimis montibus & promontoriis.

De lithospermo. Cap. clx.

Lithospermon alii ægonychon vocant. alii leontion. alii leoninum lapidem. alii gorgonion. alii tantalicin. alii diosporon. romanis colubam. dactygonoletam. alii heracliam. A seminis duricia nomen accepit. Foliis est oliuæ longioribus & latioribus. facent humi: que a radice exiliunt. ramulis surculosis. rectis. tenuibus. firmis. crassitudine unci. in quorum cacumine bifidi exortus cauliculorum speciem exhibent. foliis longis. inter quæ paruum semen rotundum erui magnitudine duricie lapidea. Nascitur in asperis & æditis locis. vim hanc habet vt semine cum vino albo pota calculos frangat: pellatq; vrinam.

De phalaride. Cap. clx.

Phalaris cauliculos emittit: quales zea e minutis ac nullius

vsus radicibus. multos. duum palmorum. geniculis cinctos. semē candidum. oblongum milii magnitudine. tunditur: & in aqua aut vino succus ad vesicę crnelatus vtilissime bsbitur. Semen cochleari mensura potum ad eadem efficax est.

De rubia. Cap. clxi.

Rythrodanum aliqui tenthriion. alii dracanon. alii cinnabarim. latini rubiam. etrusci lappam minorem. ægyptii sophobi vocāt. Radix rubra est: qua tinguntur lane. vna spēte puenit. altera seritur vt in thebana galilee & rauēna italię. in caria inter oleas vt in arnis solo creditur. hanc nō sine quæstu serūt. namq; maximum ex ea sentiunt prouentum. asperi caules & quadranguli. longi. aparine non dissimiles. robustiores & multo maiores. foliis per interualla certa circum articulos stellatim decussatis. semē eius rotundum inter inītia viride. mox rubrum. postea cum emasuruit nigrum. Radix tenuis. lōga. rubra. vrinam ciet. qua de causa regio morbo opitulatur pota cum aqua mulsa. item ischiadicis & resolutis. crassam copiosamq; vrinam pellit. nōn nuq; & sanguinem. bibentes tamen cotidie lauari oportet: & excrementorum que redduntur differentiam spectare. aduersus serpentum morsus succum ex vino bibere prodest. Semen ex aceto potum lienē absumit. imposita radix trahit partus. menses. secundasq; albe vitiliginē illata ex aceto medetur.

De lonchitide. Cap. clxii.

Lonchitis que cestron aut medusa alio nomine dicitur. latine venerea. aut lanceola. folia habet latioris porri. rubētia. plurima. ad radicem circumfracta veluti in terram procumbētia. pauca in caule. in quo flores cen galericuli hiantibus comicis personis similes. nigri. & velut e rictu albam exerentes linguam: que ad labrum inferius semen promat laceę simile. triāgulum. vnde sibi cognomentū arrogauit. radix danci. Nascitur in sitietibus & asperis. Radix ex vino pota vrinam ciet.

De altera lonchitide. Cap. clxiii.

Altera est lonchitis. quam aliqui asperam lonchitin. latini lōginam aut calabrinam dicunt. Folia scolopēdrii emittit. sed asperiora maiorq; ac multo magis diuisa. vulneribus mirum in modum prodest. in eisq; inflammationes excitari non patitur. pota ex aceto lienem absumit.

De althæa. Cap. clxiii.

Althæa quam alii althiocon. alii ibiscum vocant. In syluestrium maluarum genere est: cui folia vt cyclamino rotunda lanugine canescunt. flore rosaceo. bicubitali caule. radice lentâ intus alba. althæa appellatur q̄ inter primas sit utilis: & pluribus polleat remediis. decocta enim in vino aut aqua mulsa in potu efficax est cōtra vulnera. parotidas. abscessus. mamma rum inflammationes. attritus. sedis inflationes. nervorum rigores. siquidem discutit. & excoquit. rumpit. & ad cicatricem perducit. cocta vt dictum est: adiecto fuillo adipe aut anserino terebinthinae. vt malagmatis lētor fiat. facit ad vulgē inflammationes. præclusionesq; in pessis subdita. Decoctum eodem fungitur munere. onera vulgē reliquiaq; a partu extrahit. Decoctē succus ex vino potus succurrit vrinē difficultati. calculosorum cruditatibz. dysentericis. ischiadicis. tremulis. ruptis. dentium mulcet dolorem cum aceto decocta colluto inde ore. Viride semen siccum q̄ tritū vitiligines in sole perunctas emendat. eodem cum oleo perunctū a venenatis non feruitur. valet contra dysenteriam & sanguinis reiectiones aluiq; profluuium. In posca aut vino decoctum bibitur contra omnes vesparum. apum. similiumq; aculeatos istus: Folia cum olei momēto morsibus & igni ambustis illinuntur. Cōstat aquam trita radice addita sub dio addensari.

De alcea. Cap. clxv.

Alcea syluestrium maluarum generi assignatur. Folia habet diuisa verbenacæ proxima. caules treis aut quattuor cortice cannabino vestitos. florem rose paruum. radices albas. latas quiq; aut sex cum plurimum cubitales. Quæ cum vino aut aqua potē dysentericis ruptisq; medentur.

De syluestri cannabe. Cap. clxvi.

Syluestris cannabis quam aliqui hydrastuam. romani terninalem vocant. vitgas fert althææ similes. minores. iugiores. & asperiores. cubiti altitudinem æquant. folio fatuæ nigriore & asperiore. flore lychnidis subrubro. semine & radice althææ. Decocta radix illitu inflammationes mulcet. tumores discutit. tofos articulorum dissipat. huius cortex torquendis funibus accommodatus.

De fatiua cannabe. Cap. clxvii.

f Attuam cannabim aliqui cannabiron. alii schinostro phon. alii asserion appellant plantam magni virvita vsus ad robustissimos funes faciendos. foliis mali. grani odore. caulis bus proceris. inanibus. semine rotundo. quod largiore cibo genituram extingnit. Succus ex ea recente conuenienter aurium doloribus instillatur.

De anagyri.

Cap. cxviii.

A Nagyris quā aliqui acopon. alii anagyro. alii agnacopon vocant. frutex est arboris instar. grauis odore. foliis agni virgū q̄. flore oleris. semen in corniculis non breuibus gignit subrotū dum. firmum versicolori facie. simile renibus: quod durefcit per messes. Tenera folia tumores illitu reprimunt. si partus hæreat: & secunde mensesc̄q̄ morentur: drachmę pondere bibūtur in passo. sic & suspiriosis dantur & capitis dolores in vino. difficulter patientibus adalligantur: ita vt a partu statim auferantur. Radicis cortex concōquendi s̄ discutlendi s̄q̄ adhibetur. Semen commā ducatum vomitiones vehementer ciet.

De cep̄a.

Cap. cxix.

Q Ep̄a portulacę similis est. sed nigriora habet folia: & radices tenuem. Folia in vino pota vrinę stillicidii & vesicę scabie laborantibus opitulāntur. Maxime id præstat: si cum decocto radicū cum asparagi bibatur.

De alismate.

Cap. clxx.

A Lisma alii alceam. alii Damassion. alii Acyron. alii lyron appellant. Folia ei plantaginis nisi angustiora essent. lachrysa connexaq̄ in terrā. caule simpliciter tenui. cubito altiore. capitibus thyrū flore tenui. candido. pallefciente. radicibus tenuib⁹ vt veratri nigri. acribus. odoratis. pinguib⁹. Aquosos amat tractus. Radix si drachma vna aut altera bibatur: his conuenit qui leporem marinum deuorauerunt: aut a rubetis ranis demorsū sunt. aut opū hauserunt. torminibus atq̄ dysentericę per se aut cū pari modo dauci potul datur. conuulsis & contra vitia vuluę prodest. Herba. sistit aluum. mensrua pellit: tumores illita mitgat.

De Onobrychide.

Cap. clxxi.

O Nobrychis quā e grecis aliqui onobrochilon. alii eschasmesonē. alii corion. alii chamepityn. Romani opacam. alii brichtlatam. alii loptam. alii iocinalem. daci anastaxe appellant. Folia

habet lentis. longiora paulo. caulē dodrantalem. florem purpureum. radicem paruam. Nascitur in vliginosis. Herba suapte vitrita illinatur: tubernacula dissipat. cum vino pota strangurias sanat illita ex oleo sudores mouet.

De hyperico.

Cap. clxxxii.

Hypericū alii androsēmon. alii coriō. alii chamaepithyn appellant. quoniam semē odore resinam imitatur. Surculaceo frutice. dodrantali. rubente. folio rute. flore albē violē simili. qui digestis tritus sanguineū succum remittit: qua ex causa androsēmon cognominatur. subhirsuta siliqua. & tereti. hordei magnitudine. semine intus nigro. resinosi odoris. gignitur in cultis & asperis. vrinam cit. menstrua pellit appositum. tertianis quartanisq; cum vino potum liberat. semen triginta diebus haustum ischiadicis medetur. solia cum semine illita ambusta sanant.

De ascyro.

Cap. clxxxiii.

Ascyrum quod a quibusdam ascyroides nominatur: hyperici genus est. magnitudine distans. fruticosus. maiores habens ramos. rubentia folia. tenuia. flores luteos & fructum resinosum hyperico non absimilez: cuius attritu digiti fere crūctantur: qua de causa androsēmon vocauerē. vsus seminis ad ischiadicos potum in hydromelitis sextario biliosa recrementa amplissime detrahit. sed assidue dare oportet: donec sanitati restituantur. illinitur & ambustus efficaciter.

De androsēmo.

Cap. clxxxiiii.

Androsēmon siue vt alii appellantere ascyron. aut dionysias. dem. ab hyperico ascyroq; differt: quod surculosus ac tenuer sit. rubentes rami. & solia rute duplicia aut triplicia: que trita vino succo manant. compluris alas habet in cacumine in versis utrinq; digestas: in quibus flores pusilli lutei & in calculis sement papaueris nigri. insigne lineis. Huius come trite resinosum odorem reddunt. semen drachmis duabus potum biliosa excrementa pellit. ischiadicis medetur: sed a purgatione aquam exorbere oportet. Herba ambustus illita medetur. vulnibus sanguinem cohibet.

De cori

Cap. clxxxv.

Cori quod aliqui hypericon vocant: frutex est folio ericæ. rubro. pinguiore ac minore non altior palmo. suavis. odora

tus. acris. Potum semen menses trahit & vrinas. contra phalangiorum morsus ex vino potum. auxilio est. rigotibus ex pipere: opisthotonicis ex oleo aptissime illinitur. radix. vii decocta pota q̄ defectis opem ferre creditur. sed laborantem inter potandū q̄ optime cooperiri licet. si quidem corpus totum desindabit: ex qua re pristinam agilitatem recuperabit.

De aiuga.

Cap. clxxvi.

Gracis chamæpitys. aliis pitysorysis. aliis orizelon. iis qui potum incolūt olocyron. aliis bryonia syluestris. athenis ionia. euboicis sideritis. magis mineræ sanguis. latinis aiuga aut cyprum. dactis dochela appellatur. Herba in terra repens incurua. foliis semperuiui minoris. multo tenuioribus. hirsutis & pinguioribus. circum ramos densis. odore piuus. flore tenui luteo vel candido. radicibus cichorii. folia septem diebus in vino pota regio morbo medentur. & quadraginta diebus ex hydromelite ischiadicos sanant. dantur peculiariter vrinæ difficultatibus. iocineris & renum vitiiis. torminosis profunt. ea apud heracleam ponticam perinde atq̄ antidoto contra aconitum vtuntur bibentes decoctum. ad antedicta illinitur cum polenta iure decocti subacta: trita in farinam & cum fico in pilulis sumpta aluum emollit. excepta melle cum æris squamma & resina purgat. apposita ex melle vuluæ vitia extrahit. mammarū duricias discutit. Vulnera glutinat. vlcera quæ serpunt cum melle illita cohibet.

De altera aiuga.

Cap. clxxvii.

Alterum est genus aiugæ cubitalibus ramis in anchoræ speciem incuruatis. prætenuibus coma præcedentis. flore candido. semine nigro. hæc pinū redolet. tertia mas nominatur. patuula. foliis exilibus. albis. scabris. caule aspero. candido. luteis floribus. semine iuxta alas. resipit hæc pinum. Vim candez obtinet: sed non vsq̄ adeo efficacem.

Pedacil Dioscoridis Anazar

bei de medicinali mate

ria Tertii Libri

Finis.

PEDACII DIOSCORIDIS ANAZARBEI DE MEDICINALI MATERIA LIBER QUARTUS. IOANNE RUELLO SNESSIONENSI INTERPRETE,

IN SUPERIORIBVS libris amantissime art. tradidim⁹ de odoramentis. oleis. arborib⁹. vnguentis. animalibus. frumentis. oleribus. radicibus. succis. herbis. seminibusq⁹. in hoc autem quarto differemus de radicib⁹. & eis quæ restant herbis.

De Betonica.

Cap. i.

Qestron psychotropho vocitatur. quonia frigidis locis inueniatur. latini betonicam appellant. Herba est caulem ferens tenuem cubiti altitudine aut maiorē. quadratū. folia querc⁹. mollia. longa. in ambitu diuisa. odorata. prope radices maiora. in summis caulibus semen veluti satureie spicatum inest. decerpta hui⁹ folia siccantur plurimos ad vsus. radicibus nititur vt veratri tenuibus: quæ ex hydromelite in potu psuitofam vomitionez euocant. Folia dari debent ruptis. conuulsis. mulieribus. vulue malo opportunis. & ad laxandos vteri stragulatus drachmæ viuis pondere cum hydromelite. tres in vini sextario drachmæ cōtra serpentium morsus ebibuntur. Herba magnavtilitate illatis a serpente vulneribus illinitur. aduersus etiam venena drachma ex vino pota conuenit. presumpta ea si venenum hauriatur: nihil nocet. vrinam ciet. aliu subducit. medetur comitialibus & infantis pota ex aqua & iocineris liensq⁹ vitis drachmæ pondere in acetomulso. concoctione adiuuat: si quis ea fabæ magnitudine secū dum cœnam cum melle cocto deuorarit. modo consumis. acide ructatibus ppinatur. stomachicis eā manducare & succū deuorare pderit: si postea dilutū vinū sorbeat. datur sanguinem ex creatibus tribus obolis. cū diluti vini aut lactis cyatho. Ischiadiceis renū & vesicæ doloribus ex aqua. aquæ intercutē binis drachmis ex hydromelite. regio morbo laborātes recreat. menses pelit drachme pondere cū vino pota. aliu purgant drachmæ quatuor potē in hydromelitis decē cyathis. facit cū melle ad tabez & purulentā excreationē. Folia sicca tritaq⁹ sicili vase reconduntur.

De bretonica.

Cap. ii.

Retanica aut vettonica folia habet syluestris lapathi: sed nigriora. & densiora. gustu adstringentia. radicem tenuem & breuem. caulem paruam emittit. Foliis exprimitur succus: qui igni aut sole cogitur. vim habet adstringentem: priuatim depascētibz oris & tonsillarum vlcēribz accominodatum. valet etiam ad reliqua: quibus adstrictione est opus.

De vettonica. Cap. iiii.

Vettonica nascitur in pratis & montibus. locis mundis & opacis critica frutices. Animas hominum & corpora custodit. nocturnas ambulationes & loca sancta. grauibz somnis resistit. ad omnem medendi vsum commendata. Radicem habet rubrā. odoratam. porracea folia medio eorum puniceo in recto calamo triangula. floribus in cacumine purpureis. farina recentis vulneribus capitis indita dolorem finit. vulnera glutinat. fracta ossa extrahit. Sed cotidi e imponi debet: dum persanescant. dolori capitis medetur: si iure decocti perfundatur: aut temporibus cum bitumine illinatur: aut radix suffiatur.

De lysimachia. Ca. iiii.

Lysimachia quam aliqui lytron appellant: canles emittit cubitales altioresve. fruticosos. tenues. prodeūtibz geniculati foliis. tenuibus salcis figura. gustu adstringētibz. flore ruffo aut aureo. Gignitur in aquosis & palustribus. Foliorum succus adstringente sua vi sanguinis reiectionem supprimit. dysentericis potri datur. aut infunditur. mensium abundantiam sistit. in pesto. sanguinis profluuio subuenit: si nares ea hærba obturentur. vulnerum ernorem cohibet. acerrimum nidorem suffita reddit. qua de causa serpentes fugat: & muscas interficit.

De sanguinaria ceu polygono. Cap. v.

Polygonum arthen. aliqui polygonatum appellant. alii cynochalam. alii heraclam. alii asphalton. alii chiliophyllō. alii clema. alii polycarpon. alii carcinethron. alii teuthalida. alii myrtopetalon. alii cnopodion. alii zaritheam. alii pedalion. ægyptii telphin. aliqui stemphin. magi genitura 3 herois. aliqui vnguem. myris. latini sanguinariam aut seminalem. aphri chulum. Ramos habet teneros & molles frequentibus geniculis cinctos: qui per terram vt gramen repūt. folia rutē sed molliora plantioraqz. semine sub omnibus foliis turgescēte: vnde marē appellari volunt.

Flos ei candidus. aut puniceus. Vis e poti suci est spissare ac refris gerare. prodest cruentę excreationi. cholere. alui fluxionibus. & vrine stillicidio. vrinā aperte ciet. cū vīno potus contra serpentū morius auxiliatur. datur in febris p̄ horā ante significationes. fœminarū profluuīa imposito sistit. idē succus purulentis aurib⁹ instillatur. facit exinie ad genitālū vlcera cū vīno adiecto melle decoct⁹. stomachi feruori. sanguinis relectionibus. vlcerib⁹ q̄ serz p̄unt. ignibus sacris. collectionibus. tumorib⁹. & recentibus vulne ribus folia illinuntur. De sanguinaria fœmina. Cap. vi.

Sanguinaria fœminaria fruticat vno caule arundini tenere sis mili. densis geniculis: & in se tubarū modo factis. tubersibus articulorū eminulis torulisq; cingentib⁹. foliis piceę. radice nula vsus. nascitur in riguis. Huic quoq; spissandi refrigerandiq; natura ad eadem valens sed inefficior.

De polygonato.

Cap. vii.

Polygonatum nascitur in montibus. frutice cubito altiore. fo liis lauri. latioribus & leuioribus. sapore mali cotonei aut pu nici cū quadam adstrictione. flores per singulos foliorū exortus promit candidos. foliis numerosiores incepta a radice supputa tione. radicem habet albam. mollem. longam. crebro genicula tam. densam. graueolentem. digitum crassitudine equantez: que vulneribus efficaciter illinuntur. Quinetiam maculas in facie delet.

De clematide.

Cap. viii.

Clematis gręcis. aliis phyleteriō. ab aliis daphnoides. ab aliis smyrnoides. aut polygonoides. appellatur. Lęto pinguiq; so lo puenit iūcos spargēs exiguos. Folia lauri figura & colore mul to minora. folia cum caulib⁹ in vīno pota alui profluuīa & dysen terias. sedāt. subdita in p̄sso cū lacte & rosaceo aut cyprino crucia tibus vulue medentur. dolores dentiū cōmanducata finit. imposi ta serpentū moribus iuuamentū prestat. fertur etiā contra aspi dū ictus ex aceto pota opitulari. Gignitur solo inculto.

De altera clematide.

Cap. ix.

Et & altera clematis. quā aliq; epigetin: ægyptii philacron. romani ambuxū vocitāt. viticulos emittit rubescētes. lętos. foliū gustu ad modū acre ac exulcerās. repit parbores vt smilax. Semē tritū pituitā bilēq; detrahīt in aqua aut hydromelite potū. Folia eius illita lepras purgant. cū lepicio conditur ad cibos.

De medicinali materia.

De polemonia.

Cap. x.

Polemoniam alii phyletheria. cappadoces chiliodinamin ap-
pellant. Ramis exilibus in versus vtrinque digestis. foliis pau-
lo quā rutę maioribus ac longioribus calaminthę aut sanguina-
rię proximis. quibus in summis corymbi dependent nigro sem-
ne. radice cubitali. albicante. radiculę simili. Nascitur in montosis
& asperis. Bibitur in vino radix contra serpentes & dysenteriam.
& ex aqua aduersus vrinę difficultatem & coxendicum crucia-
tus. datur ex aceto drachmę pondere lieno sis. eadem scorpionis
plage alligatur. tradunt eum qui radicem gestauerit: a scorpione
non ferri. eumque si ictus sit: nihil molestu passurum. dentium do-
lorem mansa mitigat.

De alo.

Cap. xi.

Symphyton petreum id est alus: nascitur in petris. ramis tes-
tibus. paruis. origano similibus. capitulis thymi. surculosus
totum. odoratum. gustu dulce. saluam ciens. longa radice. subrus-
sa. digitali crassitudine. Decoctus in aqua mulsa & potum pulmo-
nis vitia purgat. sanguinem reiciientibus & renum malis ex aqua
datur. ad dysenteriam rubraque foeminarum profluuia in vino de-
coctum. ad conuulsa vero & rupta ex aceto mulso bibitur. quin &
commanducatum sitim sedat. faucibus asperis subuenit. vulnera
recentia enterocelascque conglutinat: & illitu cohibet. carnes autē
cum symphyto decoctę coalescunt.

De altero symphyto.

Cap. xii.

Est & aliud symphyton quod aliqui peston. romani soldagi
ne vocant. Id caulem emittit bicubitalem aut maiore. cras-
sum. leuem. angulosum. iuanem. quasi fungosum. circa quę bre-
ui interuacate spacio folia exeunt angusta. lingue bubulę proxi-
ma. oblonga, hirsuta. caule secundū angulos quosdā striato. foliis
tenuibus ex alarū sinu prodeuntibus. in quibus flores lutei. ruta-
ceis similes: & verbaseli semina emicant. tam caulis quā folia aspera
lanugine horrent: tactuque pruritū concitant. radices demittuntur
foris nigre. intus candidę. viscosę: quarum est vsus. Tritę & pote-
cruentis excreationibus ruptisque proficiunt. recentia vulnera il-
lite conglutināt. carnes quoque si coquatur: cogūt addite. inflama-
tionibus presertim sedis cū fenetionis foliis vtiliter illuminantur.

De holosteo,

Cap. xiii.

Rolosteon quadrantalís herbula est humi repens. foliis vitis
culisq; coronopo aut gramine proximis. gustu adstringenti
bus. radice alba. prætenni vlg; in capillamenti specíe. longitudine
quattuor digitorũ. Nascitur in collib; terrenis. Vfus eius ad ru
pta in vino potæ. nã & carnes cogũtur decoctionibus addita.

De stoebe.

Cap. xiiii.

Toebe quam alii tobion. romani stipani vocant. vulgaris
est notitiæ. Cuius semen & folia stringunt. quapropter de
coctum dysentericis insuaditur. auribus quoq; purulentis instil
latur. illita folia oculis ab icũtu cruentis prosunt. erumpentis san
guinis impetus cohibent.

De volucro.

Cap. xv.

Ræci clymenon vocat. alii calycanthemõ. alii periclymenõ.
alii helyophyes. nonnulli hepatitin. alii milacem. alii anatolis
con. alii dyticon: alii merginẽ. latini volucrũ. aliqui voluctum ma
ius. ægyptii oxioni. Clymenion quod & agonon id est sterile nũ
cupant: caulem fert sabæ quadratum. folia plantaginis. folliculis
supra caulem in sese inflexis iridi & poliporum cirris non absi
milibus. Probatissimum est e montibus. e frutice toto cum radice
succus exprimitur: qui ad sanguinis reiectiões in potu efficax
est. coelacos rubraq; foeminarũ profluuiã refrigerando infrenat.
sanguinẽ naribus erũpentẽ supprimit. Trita folia aut siliq; recẽtis
bus vulneribus imposita ea ad cicatricem perducunt.

De periclymeno.

Cap. xvi.

Periclymenon aliqui ægiuam: alii clymenon. alii carpa
thon. alii splenion. alii epetitũ. alii axinam maiorem. non
nulli clematitin. alii myrcinẽ. alii calycanthemon. magi polion
veneris. ægyptii turcon. romani volucrum maius. aphri lanath
appellant. Simplex fruticat: ex interuallis parua folia habens ip
sum amplectentia. subcandida. hederacea. inter folia surculi exe
unt: in quibus bacca hederæ similes. flos sabæ candidus. aliquan
tum rotundus & quasi in folium procumbens. semen durum: &
quod difficile euellatur. radice rotunda. crassa. Nascitur in aruis
ac sepibus cõuolvens se adminiculis propter assidentibus. Semẽ
eius postq; ematuruit collectũ & i vmbra siccatur drachmæ põdere
datur i vino qdragenis dieb;: vt lienẽ absumat. ac molestia discus
siat. s; yrinã ciet statim a sexto die cruetã. orthopnoeã & singultus.

De medicinali materia.

prodest. partum accelerat. Eolla sunt eisdem viribus prædita: quæ tricenis septenis diebus epota sterilitatem facere produntur. per uictis ex oleo febrium rigores abigunt.

De tribulo. Cap. xvii.

Tribulus aliquibus bucephalus. aliis turoceros. romanis tribulus aquaticus dicitur. tribuli genus vnum terrestre. foliis ad effigiem portulacæ. tenuioribus viticulis in terra stratis. spinis secundum folia rigidis. præduris. iuxta amnes & domicilia nascitur. est & alterum genus aquis familiare. quod in fluminibus natum comam exerit aculeos cõdens. foliis latis & pediculo longo. caule parte summa quæ ima crassiori. capillamenta quedam indidè exorta spicantur. semen durum ab altero non abhorrens. Vterque refrigerantis & inspissantis est naturæ. ideo inflammationes omnes cataplasmate adiuvat. vlcera in ore erumpentia. putredines. gingiuas. tonsillasque persanat. Succus ex his colligitur ad oculorum medicinas. Semen dum recens bibitur calculosis iuuamentum affert. drachma terrestris tribuli pota illitave. istos a viâpera recreat. contra venenacum vino aptissime bibitur. Decoctum eius sparsum pulices necat. Thraces qui ad strymona amnè habitant: virenti tribulo equos saginant: & e dulci semine & escu lento panem quo vescuntur faciunt.

De saxiphago. Cap. xviii.

Saxiphagon aliqui saxiphragon. alii empetron. romanis saxifragiam vocant. Frutex est surculosus in petris & asperis locis nascens. Coctus in vino mox potus febricitantibus opitulatur. stranguriæ prodest. singultum sedat. calculos vesicæ frangit. & vrinam ciet.

De limonio. Cap. xix.

Limonion aliquibus potamogiton appellatur. aliis neuroides. aliis lonchitis. aliis rapionion. mysiis mēdrnta. syris mendada. aliis lycosemphyllon. aliis heleborosemata. aliis scyllion. magis lupi cor. romanis viartum nigrum. quibusdam titnabulum terre. gallis sumbarum. daxis dacina. folia habet betæ tenuiora & longiora decem. sæpe plura. caulem tenuem. rectum. vt in lilio æqualem seminisbus scateentem. quæ gustata adstringunt. Semen tritum & ex vino acetabuli mensura potum dysentericis coelacisque prodest. rubra sceminarum profluuia sistit. Nascitur

in pratis & plustribus. De lagopo. Cap. xx.

Lagopus herba: quam aliqui leporis cuminum appellant: si sit alnum in vino pota: aut in febris ex aqua. eadē in guini ad ligatur in inflammatiōe. Nascitur in segetibus.

De medio. Cap. xxi.

Medion aliqui medicam appellant. alii triphyllon. alii clemasthion. nonnulli osmon. quidam trigonon. alii cybellio. alii polyphyllon. romani trifolium odoratum. egyptii epapho. Medion in faxis & opacis nascitur. folia habet iridis. caulem tricubitalem: & in eo florem grandem. purpureum; rotundum. semine cnici minuto. radicē dodrantalem. crassitudine baculi. gustu acerbo. Quæ trita in farinam & ex melle decocta rubros menses foemis narum sistit eclegmate per aliquot dies sumpto. Semen in vino potum menstrua pellit.

De epimedio. Cap. xxii.

Epimedium ab aliis erineos. ab aliis trias: a nonnullis polyrrhizon. a romanis vindicta noiatur. Caulis est nō magnus. hederæ foliis denis atq; duodenis neq; florē neq; fructum ferēs. radice tenui. nigra. graui odore. gustu fatuo. Nascitur in humidis. Folia cū oleo trita imposito cataplasmate mamas increscere nō sinūt. radix cōceptum adimit. Folia quinis drachmis post mēstruas purgatiōes quinq; diebus in vino pota prestāt mulieribus ne concipiant.

De gladiolo. Cap. xxiii.

Yphion. aliqui anactorion. alii phasganon. alii macherion. alii arion vocāt. romani gladiolam. quidam genitalem. Nomē inde accepit: q̄ folium gladii præbeat specē. Iridi simile erat: nisi minus & angustius videretur: & gladii modo mucronatum neruosumq; in caule exit cubitalem: in quo purpurei flores in ordinem digesti inter se distāt. rotundo semine. radici bus geminis vna bulborum modo super alteram insidente. quarum superior gracilis est: superna vberior. Nascitur in aruis. pars superior radicis cum thure illita admisto vino spicula & aculeos e corpore extrahit. panos cum lolli farina & hydromelite dīscutit. qua de re huiusmodi emplastris iseri solet. menses imposita trahit. superiori radice ex vino pota venerē stimulari: & inferiore sumpta sterilefcere tradūt. superiorem quoq; vtiliter infantium ente rocelis cum aqua potui dari præcipiunt.

De sparganio. Cap. xxiii.

Sparganion. aliqui xiphidion. alii bolon vocant. Folia gladio
 se sed arctiora & in terram magis procumbentia. in summo
 caule pilule prominent: in quibus semen. Contra serpentis ve-
 nena radix cum vino datur.

De syluestri iride: Cap. xxv.

Iris ab aliquibus iris agria. ab aliis cacos. a romanis gla-
 diolus aut iris agrestis. a dactis capro dicitur. folia habet iri-
 dis. latiora. & in turbinē mucronata: quorum medio caulis
 erumpit. crassus. cubitalis. ex quo silique triangulares dependēt.
 in quibus purpureus flos in medio puniceus. semen in folliculis.
 simile fabis. rotundum. rubrum. acre. radix longa. geniculata. ruf-
 fa. Contra capitis vulnera fractaq; efficax est. aculeos & spicula oia
 citra molestiā extrahit adiecta floris eris tertia pte & radice cen-
 tauri ac mellis quinta. tumoribus & collectionibus illita cum ace-
 to medetur. radix ex passo bibitur ad conuulsa. rupta. coxendicū
 dolores. strangurias & alui pfluvia. semen tribus obolis potū vri-
 nam vehemētius impellit & cū aceto lenem absumit.

De anchusa. Cap. xxvi.

Anchusam aliqui cantanchusam vocāt. alii libycam. alii archi-
 belion. alii alcibidaion. alii onophyllon. alii porphyrida. alii
 mydusam. alii calycā. alii noneam. aphri bunesath. Anchusa
 que alio nomine calyx aut onoclia appellatur. folia habet lactu-
 ce acuti folii similia. hirsuta. aspera. nigra. multa. quoquo ver sum
 humis parsa. spinis horrida. radice crassitudo digitalis: quæ æstate
 puenit. manus inficit sanguineo colore. leto solo nascitur. Radix
 adstringit. ad ambusta & vetera vlcera ex oleo & cera efficax est.
 igni sacro cū polenta medetur. lepris & vitiliginib; illinitur ex ace-
 to. partus extrahit vluę indita. eius decoctū renū vitilis. lienī & bi-
 le suffusus datur. & si febris sit: ex aqua mulsa. sistūt aliu folia in vi-
 no pota. radice pigmentarii vtuntur ad spissamenta.

De alia anchusa. Ca. xxvii.

Est & alia quā aliqui alchibiadion. aut onochiles appellatūt.
 hec a priore distat: q̄ minora habet folia: sed simili modo.
 aspera. ramulos exiles. florem purpureum. radices rubras. oblon-
 gas. que messibus sanguineū succum fundūt. in sabulosis nasci-
 tur. vis ei foliisq; inest: que contra virus cū reliquorū serpentium

maxime viperarū auxilietur siue cibo. siue potu. siue alligatu. nā si quisquā mandens in serpentis os inspuat: eum necabit.

De alia anchusa. Cap. xxviii.

Est & alia huic hand dissimilis. semine puniceo. minore. cuius semen manducatum: si in serpentis fauces inspuatur: eā interficiet. radix acetabuli mensura cum hyssopo & cardamomo pota latas ventris tineas excutit.

Delycopli. Cap. xxix.

Lycopsis que a nonnullis ancusa vocatur: longioribus q̄ lactuca constat foliis: asperioribus. latioribusq̄. crassis. ad radicis caput recidentibus. caule longo. recto. scabro. hirsutis adnatis. multis. cubitalibus. flore paruo purpureo. radice rubra & adstringete. Nascitur in campestribus. Cum oleo radix illita vulneribus medetur: & cum farina hordeacea ignibus sacris. sudores peruncta mouet adiecto oleo.

De echio. Cap. xxx.

Echion aliqui aridam. alii alcibiadon. romani alcibiacū nominant. Folia habet prelonga. hirsuta. subalbida. anchuse proxima minora tamen. subrubra. & pingua. spinulis tenuibus horridula. cauliculos exiles. nūerosos. minutaq̄ utroq̄ latere folia in versus digesta. nigra. in summo caule minucula. flores secundum folia purpureos: in quibus semina capiti viperarū similia insunt. Radix nigricat digito tenuior: que non percussis modo a serpētibus ex vino pdest: sed eos qui antea biberint ferri nō patitur. Folia & semē idem prestāt munus. Iumborū dolores sedat. in vino aut sorbitione sumpta lac extrahit.

De ocymastro. Cap. xxxi.

Ocymoides aliqui & hanc echion vocant. alii scorpluron. alii sparganon. alii althcam. alii amarantida. alii probatheā. alii elaphion. alii antimion. alii porphiriada. alii augion. alii nemesion. alii philetætion. alii hyænopfolon. alii thyrstitin. alii themuztin. alii misopāthos. latini ocymastrum. Folia fert ocymi & ramos dodrantaes. hirsutos. siliquas hyoscyamo similes semine vt gith nigro prægnantes. vim habet semen in vino potum: qua viperarum/ceterarumq̄ serpentium moribus medeatur. datur ischladicis cum melle vino myrrha & pipere. Radice nititur tenui & superuacua.

De erino

Cap. xxxii.

Erinon aliqui hydreron. aliqui ocymoides vocant. nascitur apud fontes & fluuios foliis ocymi. sed minore parte supra diuisis. quinis senisve. dodrantalibus furculis. flore candido. semine nigro. & acerbo. folia & caules lacteo succo turgent. Semen drachmis duabus in quattuor mellis cyatis oblitum oculorum fluctiones cohibet. Succus cum sulphure & nitro instillatus aurium dolores. sedat.

De gramine.

Cap. xxxiii.

Grossin aliqui egiron. alii amaxitlu. ægyptii anuphi vocant. latini gramen. aliqui asyphylion. alii sanguinalem. alii vniolam. hispani apariam. daci cotiatam. aphri tebal. Gramen geniculis serpsit ramulis a quibus crebro radices spargit dulces. articulis præcinctas. folia dura. & vt arundinis parua lata in exilitatem fastigiantur. Ea quoque iumenta & boues pascunt. Trita radix illitu vulnere conglutinat. Decoctus elus in potu torminibus medetur & vrinæ difficultatibus. calculosa etiam vesicæ excrementa comminuit.

De arundinaceo gramine.

Cap. xxxiiii.

Arundinaceum gramen priore maius: quod iumenta necare traditur præsertim in babylone: idque iuxta vias nascitur.

De gramine parnasi.

Cap. xxxv.

Quodam parnaso monte gignitur: densè fruticat foliis hederaceis flore odorato. candido. semine paruo non inutili. radicibus quinis aut senis. digitali crassitudine. candidis. mollibus. & miris in modum dulcibus. Succus si in vino cum melle pari & myrrhæ dimidio decoquatur: adiciaturque piperis & thuris tertie portiones: probatissimum erit oculorum medicamentum. id in creta pyxide reconditur. Decoctum radicis idem quod herba præstat. Semen vehementius vrinam impellit. aliuque vomitionesque sistit. Natum in scilia gramen: quod incolæ cinnam appellant. boues inflammant: si eo virenti sepe pascantur.

De siderite.

Cap. xxxvi.

Sideritin aliqui heracleam vocant. magi genitaram aut sanguinem titani. alii scorpionis vrinam. pythagoras parmiron. andreas xanthophanea. osthanes boephthalmion. ægyptii sendion. romani vertemnum. alii soleastrum. aphri vdedonin. Folia habet marrubii: sed longiora satis ad frondem quercus aut saluie

accedentia: minora tamen & hirsuta. caules edit quadratos palmū sepe excedentes nō in lucū dī gustus aliquantumq; substringētis. in quibus per interstitia orbiculatę vertebrę vt in marrubio spectantur: & semē in eis nigrum. nascitur in petrosis. Illita folia sua pte vi vulnera sine inflammationis periculo iungunt.

De alia siderite. Cap. xxxvii.

Alia sideritis binū cubitorum. ramulis exilibus. folio filicis in ambitu vtraq; parte diuiso. pediculo lōgo prodeūtib; e summo alarum sinu surculis. lōgis. tenibus. capitulo in cacumine orbiculato. aspero. in quo semen cōtinetur: q̄ betę rotūdius aliquāto ac durius. huius vis foliorumq; ad vulnera precipua.

De alia siderite. Cap. xxxviii.

Sideritin aliam esse tradunt: quam crataeas heracleā vocat in maceris & vineis nascētem. foliis coriāia radice numerosis. dodrātallibus cauliculis. leuibus. teneris. in rubore cādicantibus. flore purpureo. paruo. gustāti amaro & viscido. huius ea vis est: vt quis recenti vulnere imposita sanguinem supprimat.

De achillea. Cap. xxxix.

Chilleam aliqui myriomorphon nomināt. alii chliophyllon. alii stratioticon. alii heracleon. latini supercilium venenis. alii acron syluaticū. alii militare. alii millefoliū. aphri asterchillos. & aliqui achilleam sideritin. dodrātales aut maiores. gerit scapos. fusorū effigie: quasi minutulis foliis circūdatos. crebris. in latere. foliorū sectiōibus coriādi similitudine. subfuluo colore. odore multo. nō in suauī. medicato. & viscido. vmbella in cacumine rotunda. floribus cādidis. purpureis. & aurū emulātibus. Pronenit læto solo. trita coma sanguinolēta glutinat. & ab inflammationum periculo tuetur. erumpentē sanguinē inhibet: & cruenta vuluę profluvia in vellere. Decocto quoq; insident foemineę fluxione vuluę laborantes. ad dysenteriam bibitur.

De rubo. Cap. xl.

Ratos a grecis. ab aliis cynosbatos. ab aliis felinorition. ab aliis syntrophos. a magis titani sanguis. ab aliis ibidis sanguis. a romanis rubus. ab aliis fentes. a quibusdam mora baticana. a dactis manthia. ægyptiis hæmoos. aliis ametros appellatur. Rubus notitię vulgaris vim habet siccandi & astringēdi. capillum tingit. Ramorum decoctum potu aluum sistit & foeminarum profluvia.

De medicinali materia.

presteris morfus accommodatissimum. gingivas firmat. oris vitis
folia comanducata medentur. cohibent ulcera que serpunt. vlc
ribus in capite manantibus oculisque procidetibus remedio sunt.
condylomatibus & hæmorrhoidibus folia illi utur. cardiacis. & sto
machicis doloribus trita convenienter imponuntur. Caules cum fo
sillis tunduntur: exprimiturque succus. mox sole cogitur singulari
remedio contra omnia: que modo dicta sunt. Mori in rubo nascit
tur que optime maturi succus ad oris medicamenta conuenit. sistit
tur alius prematurus cibo necnon flore in vino potu.

De idæo rubo. Cap. xli.

IDæus rubus appellatus est: quoniam passim ita pueniat. est
aut longe tenerior priore ac minoribus spinis horrens: quas
que & sine spinis inueniatur. eadem prestat que supradictus. ceter
rum flos cum melle oculorum collectioibus comodissime illinitur.
ignem sacrum extinguit. stomachicis que ex aqua bibendus datur.

De helxine id est murali herba. Cap. xlii.

Helxinen aliqui elitim vocant. alii canocerseam. alii amelxinem.
alii eusinem. nonnulli amorginen. alii fucotachos. alii psychu
acos. alii psychouacos. alii melampelon. alii cittampelon. alii cis
samethon. alii anacetamenon. romani volutum lapparon. ægy
ptii apap. alii parthenion. alii sideritin. alii heracleam. nonnulli
agriam. quidam clibodion. alii polyonymon. Nascitur in sepiibus.
vinetis. maceris. & segetibus. Folia ei mercurialis adsunt. hirsuta.
cauliculi leniter rubentes. & circa eos veluti semina aspera adhæ
rentia vestibus. Folia refrigerandi spissandi que naturam habent.
qua ex causa sanant illi ignes sacros. adusta. condylomata. incia
plentes panos. tumores. inflammationes que. Succus eius cum cerussa.
ignibus sacris & vlcibus que serpunt aptissime illinitur. in po
nitur que podagris cum hircino seuo aut cærato cyprino. veterem
tussim adiuuat cyatho hausto. tonsillis inflammatione turgentis
bus vtilissime & gargarizatur & illinitur. Succus in aurium dolo
re infusus iuuamen prestat.

De elatine. Cap. xliii.

Elatine folia habet helxine minora. rotundiora. pilosa. semi
pedalibus ramulis. quinis senisve. a radice foliosis. gustu ad
stringentibus. Nascitur in segetibus & cultis. oculorum functioni
bus & inflammationibus auxiliatur foliis cum polenta tritis & in

positis. Eadem cocta sorbitionis vsu dysenteriam sistit.

Decupatorio. Cap. xliii.

Qupatorium siue vt alijs placet hepatorium. aut hepatitis. fruticosa herba est vnū efferens caulem. lignosum. nigricātem. rectum. tenuem. hirsutum. cubitalem. interdum anphorem. foliis per interualla quinquefoliis aut cānabis similibus quinquepartito aut amplius diuisis. nigricātibz. per ambitum serratis. Semē medio caule erumpit. pilolum. deorsum spectans. quod siccātū vestibus inhæret. contrita huius folia & cū suillo adipe imposita vlceribus quæ egre cicatricē trahunt. medentur. Herba aut semen in vino potum dysenteria locineris vitis. & serpentium ictibus liberat. nec desunt qui aberrantes artemisiā hanc appellarint: cum tamen longe alia sit: vt exposuimus.

De quinquefolio. Cap. xlv.

Pentaphyllon aliqui pentapetes. alii pentatomon. alii pentadactylon. alii pseudoselinum. alii callipetalon. alii xyloleton. nonnulli xylopetalon. alii asphalton. alii pentacœnon. alii thymelitit. ægyptii orphitebeocen. alii enotron. magi ibidisvnguem. alii ibidis pennam. alii herniodactylon. romani quinquefolium. galli pededulam. daci propedulam appellant. Ramulos fert surculaceos. tenues. palmi magnitudine: in quibus semen. folia mentæ. quina singulis pediculis. raro plura. in ambitu serrata. florem ex luteo pallestem. interdum auri ænulum. Nascitur in riguis. & aquariis ductibus. subrubram habet radicem. oblongam. veratro nigro crassiorem. plurimis pollet remedijs. Ius radicis decoctæ ad tertias si in ore contineatur: dentium dolores sedat. putrida oris vlcera collutione sistit. arteriæ scabridas gargarizatu læuigat. contra alui profluvia & dysenterias auxiliatur item articolorum coxendicūq; cruciatibus potum. Cocta in aceto & illita serpentia vlcera cohibet. strumas. tumores. duricias. abscessus. & distentiones discutit. Ignis sacros. reduulas. condylomata. psoraq; sanat. Teneræ radicis succus cōtra locineris pulmonūq; vltia prodest. item aduersum venena. Cum hydromelite autem vel diluto vino & piperis exiguo bibuntur folia cōtra febrium circuitus. in quartana quidem quaternum ramulorū: in tertiana vero ternum: in cotidiana vnus. tricena quoq; folia tricenis pota diebus comitialibus psunt. Foliorum succus tribus cya

this aliquod dies pot⁹ celerrime regio morbo medetur. Illita cū melle & sale tā vulnerib⁹ q̄ fistulis remedio sunt. enterocelicis aut xiliū pstant. quinq̄ folium sanguinis pfluua & potū & illitu sistit. ad expiationes castimonias & sanguinis eruptiones inciditur.

De phœnice.

Cap. xlvj.

P Hœnicen aliqui rhon. alii anchinopa. alii phœnicopterū. alii rhonstachyos. alii osthalen. ægyptii athnō nominant. Folia habet hordei: sed breniora & angustiora. spicā lolio simile: ramos digitorum senū. radici aduolntos. septenas octonasve spl cas. In aruis testisq; recenter illitis nascitur. harū viriū cōpos: vt in vino austero pota alui profluuiū & emanantem vulua sanguinem sistat. vrīnē impetus infrenet. sunt qui adallgatā in punicco vellere & suspensam sanguinem supprimere prodant.

De idæa radice.

Cap. xlvij.

I Dææ radici folia sunt ea que rusco. adherent his veluti exigui panpini: in quibus flos. Radix spissandi cohibendiq; naturā habet. his cōueniens: quibus adstrictione opus est. pota citā aluū mensc̄q; & omnem abundantiam sanguinis sistit.

De rhodiā radice.

Cap. xlviii.

G Ignitur rhodiā radix in macedonia costo similis. leuior. in equabilis. que cōtrita rosas redolet. vtilissima capitis doloribus. si madefacta fronti & tēporibus cū nardo imponatur.

De equisetō.

Cap. xlix.

E Qusetum greci hippurin. alii trimachion. alii anabasin. alii cheredranon. alii phēdran. alii itian dendron. alii gis: alii scœ nostrophon vocant. ægyptii pherphram. magi saturni cibiz. romanam equinalem. alii. equi salicem. aut anabasion. alii ephydron. In riguis & scrobibus nascitur. canaliculi prodeunt inanes. geniculi lati. in se facti. rubescētes. scabri. & iunca circa eos folia. crebra. exilia. in sublimē equisetū attollitur. vicinos arborum caudices scandens obuolutumq; dependet. comis multas. nigris. vt equo rum cauda. radix lignosa. dura. vis eius spissare. Quare sanguinē naribus erūpentē succ⁹ ipse sistit. prodest dysentericis in vino potus. vrīnam cit. sanguinolenta vulnera glutinantur tritis foliis & illitis. tussim orthopnoeam ruptaq; adiuuat. Follis in aqua potis dissectiones vesicæ & intestinorum enterocelæq; in vnuin coallescere cogiq; feruntur.

De altero equisetō.

Cap. l.

a. Lterum equisetū quod aliqui equitio. alii chedran. alii gy non appellāt. Caulis est rectus. cubitalis aut maior. Inanis. comis per intervalla breuioribus. cādidioribus. & mollioribus. Id cū aceto tritū vulneribus remedio est: eadēq; fungitur facultate.

Decocco seu infectorio.

Cap. li.

Q. Occū quo infectores vtuntur: frutex est surculosus. paruis. cui grana ceu lentes adherent: quæ electa cōgeruntur. optimū gignitur in galatia & armenia. deinde asia & silicia. vltimus ex omnibus hispanicus. Vis huic spissandi. vulneribus neruisq; præcis cōuenienter ex aceto illinitur. Nascitur quoq; in silicie quercubus cochlearum exiliū similitudine. quod illius regionis mulieres ore legunt: & coccum vocitant.

De tragio.

Cap. lii.

T. Ragium nascitur in creta tantū in sula lentisco simile & semine folio & ramis. singulis tamen minoribus. succus ei lacteus. gummi non dissimilis. Semen folia lachrymaq; illitu spicula e corpore efficiunt. omnia quoq; corpori impacta euocant. pota strangurie medentur. calculos visce frangunt. menses trahunt. Modus in sumptione ē drachma vna. Fama est syluestres capras sagittis confossas eius herbe pabulo spicula excutere.

De alio tragio.

Cap. liii.

A. St & aliud tragium quod tragoceros aliqui vocant. alii scorpion. alii garganon. romani cornulacam. daci saliam. ægyptii sober. aphria chæosim. Folia scolopendrii habet. & radicem syluestris raphani. tenuem. candidam. quam crudam vel coctam esse dysentericis prodest. Folia autumnō hirci virus olent. exinde sibi tragii nomen adoptauit. Prouenit in montibus. & præcipitiis.

De trago.

Cap. liiii.

c. St etiam herba tragos. quam aliqui scorpion aut tragonō vocant maxime in mariuinus nascēs. palmum alta. aut amplior. fruticosa. humilis. oblonga. sine foliis. pusillis circa ramos acinis. ruffis. multis. magnitudine tristici. acuto cacumine. gustu multum adstringente. Racemorum grana decem ex vino pota cœliaci & sceminis fluctione vultu laborantibus auxiliantur. Tunduntur a plerisque: & in pastillos digeruntur: qui bus vtuntur.

De iunco.

Cap. lv.

OXyschoenos; aliquib? schoenos leuis. alijs oxypteros. alijs solis superclluni. romanis iuncus marinus aut manualis dicitur. Duo eius genera. vnum leuis nominati. alterum acuti: qui in mucrone 3 fastigiatur. Cuius etiā duo assignantur genera. vñ sterile. reliquū fert semen nigrū. rotundū. & crassiore constat calamo carnosioreq;. Tertius est iuncus qui vocatur holoschoenos prioribus carnosior asperiorq;: qui similem fructus in cacumine parit. Semen vtriusq; tostū ex diluto potum sistit aluū & rubra foeminarum profluuiā. vrinā cit. capitisq; dolores facit. Quę pxiā sunt radici folia tenera cōuenienter illinuntur aduersus phalāgorum morsus. æthiopici iunci semine somnus allicitur. sed modus in potione seruandus est: ne sopor fiat.

De Ilchene.

Cap. lvi.

Ichen qui saxis est familiaris: aliquib? bryon appellatur. Aspiginosis petris adheret vt muscus: qui illitus sanguinis pfluuiā sistit. in flāmatione arceat. ipetigini medetur. iuuat regio morbo correptos cū melle illtus. oris & lingue destructione inhibet.

De paronychia.

Cap. lvii.

Paronychia ali adocetos. alijs neuras. alijs phryniō. romanis bouinalis. Exiguus frutex in petris nascens peplo similis. minor longitudine. maioribus foliis. Illa paronychiis atq; duriciis remedio est.

De chrysocome.

Cap. lviii.

Chrysocome. alijs chrysitis. alijs chrysanthemō. nonnullis amaranthon. alijs diospogō. aphris dubath. vel buchumath. romanis ionis barba appellatur. Palmi altitudine fruticat. coma specie corymborū hystopo similis. radice hirsuta veratri nigri modo. tenui. cyperū equante. gustu non iniucūdo ex austero dulci. In petrosis opacisq; nascitur. Radix exalfacit & adstringit. his cōueniens quos secur aut pulmonis inflāmatio male habet. contra purgationes vuluę decocta cū hydromelste assumitur.

D chrysogono.

Ca. lix.

Chrysogonon. ali qui chryso spermon vocant. ali daspin. ali origanū. ali arcophthalmō. romanis arilaria. Dense fruticat quęnis foliis. flore coronariū verbasci. Radix vt rapum extuberat. intus ruberrima. foris nigra. quę trita cum aceto atq; impos

sita muris aranei moribus auxiliatur.

De elichryso.

Cap. lx.

Elichryson quidam chrysanthemou nonnulli & id amaranthon vocant: quo lymphas coronant. Ramulum habet candidum. virentem. rectum. firmū. folia intercedentibus spacijs angusta. abrotono similia. comam aureę lucis in orbem. umbella rotunda veluti siccis corymbis dependentibus. radice tenui. Nascitur in asperis & torrentium alueis. Contra serpentium ictus. coxendicę dolores. vrinę stillicia. ruptaq. coma e vino pota optulatur. diet menses. sanguinem concretum ventris ac vesicę absumit. pota cum mulso folia ieiunis trium obolorum pondere si sit destillatione; data in vino albo diluto. vestibus inferitur: vt eas ab erodentium iniuriis tueatur.

De chrysanthemo.

Cap. lxi.

Chrysanthemou aut chalcas. aliquid chalcidin vocat. alii chalcacanthou. alii chalcantemō. alii buphthalmou. romani acantham. hetrusci gatuleū. aphri churseten. Herba est tenera. fruticosa: leues proferens caules & multifida folia. flores supra modum splendentes. luteos. orbem oculi imitantes: vnde nomen traxit. Propter. oppida nascitur. Cuius caules oleris vice manduntur. Flores cū cerato triti steatomata discutere produntur. regio morbo correptis colorem breui reddit: si sequente longo balnei vsu post exitum ebibatur.

De agerato.

Cap. lxii.

Ageraton fruticosa herba est palmari longitudine assurgens. simplex. humilis. origano non dissimilis. Umbellam gerit: in qua flos bullis aureis emicat elichryso minor. Nomen eius ditum est: quoniam diutissime flos in sua coloris specie conseruetur. Vis decocti feruens. huius vsu nidor vrinam cit: & vluę duricias emollit.

De verbenaca.

Cap. lxiii.

Verbenacā rectam greci peristereona vocant. alii trigonion. alii bunion. alii hierobotanen. alii philtrodoten. xgyptii pēpsenpe. magi iunonis lachrymam. nonnulli mustelle sanguinem. alii sanguinem mercurii. romani cristam gallinacēam. alii pherisam. alii trixalidem. alii exuperam. aliquid herbatu sanguinalē. Nascitur in aquosis. Nomen ex eo duxisse videtur: q. colūbe circa

hanc perq̄ libenter versari soleant. palmi altitudine & interdum amplius adolefcit. folia e'caule procedunt incisa & subalbida. ea singulari ramo radiceq̄ sola cōstare sæpius inuenitur. Folia cū stilla adipe recenti aut rosaceo imposita vuluarū dolores finire putantur. ignē sacru illita ex aceto repr̄munt. putrida vlcera cohibent. vulnera glutinant: veteraq̄ ex melle ad cicatricem perducunt.

De supina verbenaca. Cap. lxxiii.

Sypinam verbenacam aliqui sacram hærba appellat. alii erigenion. alii chamelycon. alii sideritin. quidam curitin. alii persephonon. alii iouis colum. alii dichromon. alii callesin. alii hipparison. nonnulli demetriada. ægyptii pemphtheuphthā. pythagoras crysisceptrō. romani cincinalē. Ramulos emittit cubitales aut maiusculos. angulosos. in quibus ex intervalis folia querc̄. sed minora angustioraq̄. eiusdem diuisuris in ambitu. colore aliquatenus cæso. radix lōga. tenuis. flores purpurei. graciles. Folia cū radice in vino pota illitate aduersus serpentes pollēt. eadem drachmē pondere cum thuris obolis tribus in vini veteris hemina quadragenis diebus ieiuno orē contra regium morbum bibuntur. veteres tumores & inflāmationes mitigāt. sordida vlcera purgāt. Tota in vino decocta tonsillarum crustas abrupit. oris nomas gargarizatu cohibet. Añt si a qua spargatur triclīnium: qua maderit: lectiores conuictus fieri. Datur potandum in tertianis febribus tertium a terra geniculum cum foliis circundantibus. quaritanis quartum. sacra vocant herbam: quoniam multū ad amuletā expiationesq̄ commendetur.

De astragalo. Cap. lxxv.

Astragalum aliqui chamelycon. alii gatalen. alii onyca vocāt. Romani pinum triuiam aut ficum terræ. aliqui glandulam. alii thium, alii nonariam. Astragalus paruus in terra frutex foliis & ramis lupino similis. flore purpureo. paruo. radice rotunda. raphani modo grandī. quę adnatas apēdices firmas habet. nigras. preduras. veluti cornua inter se implicatas. gustu adstringentes. Nascitur in ventosis. opacis & in vallibus. eo memphis arcadię scatet. Aluum sicut radix in vino pota. vrinam mouet. vetustis vlceribus sicca efficaciter inspargitur. sanguinem suppressit. ægre propter duriciam tunditur.

De hyacyntho. Cap. cxxvi.

HYacynthum aliqui heloniam. alii porphyraethes. romani vac-
cinum. alii vicinum vocant. Folia habet bulbi. dodrantalem
caulem minimo digito tenuiorem. herbageum. comam procum-
bentem florum purpureorum plenam. incuruam. radices bulba-
ceam. quod ut creditur: pueris cum vino albo illita pubertate coercet:
& non patitur erumpere. sistit aluum. pota urinam impellit. phalagio-
rum moribus auxiliatur. Semen adstringentius est theriacis ex-
petitum. regium morbum emendat cum vino potum.

De papauere erratico.

Cap. lxxvii.

PAPAUER erraticum quod rhoeam vocat: nonnulli oxytono.
romani papaueralem. egyptii nanti. Vere quidem in aruis
cum ordeo nascitur flore protinus deciduo: vnde & nomen apud
grecos accepit. Folia cruce aut organo aut cichorio aut thymo
similia spectantur: sed longiora. diuisa. scabra. iuncens ei caulis.
rectus. cubitalis. asper. flos sylvestris fremii. punicens. interdum al-
bus. oblongum caput. sed quod fremii minus. semen ruffum. radix
longa. subalbida. minoris digiti crassitudine. gustu amara. Huius
capita quicquid aut sex in vini cyathis tribus ad dimidias decocta po-
tui dabis: quibus somnus accerserit est. Semina acetabuli men-
sura ex aqua multa pota aluum leniter emolliunt. ad idem prestas-
dum mellitis rebus & dulciariis annimiscetur. Folia cum calycibus
illita inflammationes sanant. eorumdem fotu & perfusione soma-
nus allicitur.

De papauere satino.

Cap. lxxviii.

PAPAUER satinum aliqui chamæscycen. alii oxytonon appellat.
romani papauer. egyptii nanti. E satini genere. quoddam hor-
tensium est: cuius semen in pane densatur. qui sanis in usu sit. eo
etiam ex melle pro sesama vtuntur. thylacitin vocant. capitulum
habet longum & semen candidum. sylvestre vero caput insidens
demissumque & nigrum semen: quod pithitis nominatur. Nonnul-
lis tamen & ipsum rhoeam dicitur: quoniam eius scapo lacteus suc-
cus emanat. Tertium magis sylvestre & ad medicinas valentius
multo his longius productiore capitulo. Omnium in commu-
ne natura refrigeratrix. quare si capita ipsa & folia decoquantur
in aqua: somnum fotu conciliabunt. Bibitur decoctum contra
vigilias. Calyces cum polenta triti & cataplasmati annuisti igni-
bus sacris & inflammationibus profunt. Tunduntur quoque viri-

De medicinali materia.

des & digeruntur in pastillos. qui siccati ad vsum reconduntur. Capita quoq; in aqua coquantur ad dimidias. iterumq; adiecto melle dum humor coeat in elegnatis leuorem. Id medicamentum in tussi. arteriæ fluctionibus. & coeliacorum affectu doloris leuamentum prebet. efficacius tamen redditur addito hypocystidis succo & acacia. Papaueris nigri semen tritum cum vino bibitur contra citam aluum & foemiharum profusa. In peruigiis fronti temporibusq; illinatur ex aqua. Opium eius magis refrigerat. inspissat. siccaturq; sumptum erui magnitudine dolorem finit. concoquit. & somnum allicit. tussiatq; coeliacorum valetudinis auxiliatur. verum si copiosius hauriatur: nocet: cum lethargicos efficiens interimat. ad dolores capitis cum rosaceo perfusum efficax est. aurium dolori cum amygdalino myrrha & croco instillatur. inflammationibus oculorum cum torrefacto oui luteo proficit. igni sacro & vulneribus cum aceto podagris cum lacte inulteris & croco. somnum accersit subditum sedi pro balano. Optimum habetur graue & densum. gustu amarum. odoratu soporis ferum. quod facile aqua diluitur. laeue. candidum. neq; asperum. neq; grumosum: quod inter colandum non vt cera coeat: dum solem diffundatur. dein adnotum lucernis non atra luceat flamma. extinctum deniq; odoris vim conseruet. sed opion glaucio. gummi. aut syluestris lactuce succo adulterant. verum glaucio fucatur in dilutione croci colorem reddit. lactuca ceo succo fictum exiliter spirat: & asperius spectatur. Gummi vitiatum splendescit. & infirmum est. Nec desunt qui eo demencie deuenerint: vt adipem ei admiscerent. si stilli nouo torretur ad oculorum medicamenta: dum mollius atq; rufius appareat. Diagoras vt crasistratus author est: vsum eius damnauit. oculorum lippitudinibus & aurium vitis in fundi vetans: quoniam visus aciem hebetaret. & soporem gigneret. addidit andreas illis eo protinus excecari: si non adulteraretur. minescimus vsum dumtaxat olfactandi probauit: quoniam ad conciliandum somnum conueniret: alioqui nobis vt noxio interdicit. que commenticia esse experimento deprudentur. si quidem effectus virium huiusce medicamenti fidem faciunt. Quare non assennum fuerit scriptis mandare: quoniam modo is excipitur succus. aliqui capita ipsa & folia tundunt: & prelo exprimunt: verentescq; in mortario digerunt in pastillos. id meconiū vocatur

multū opio ignauus. Porro opii faciendi ratio hec est. cum ros in eo exaruit: cultro circundate asterisco: ne penitus adigatur: ex obliquo in rectum summam cutem incidere oportet: lachrymaz exeutes digito in cocham abstergere. nec multo post redire: vt creta inueniatur. Etenim que tum aut postero die etiam offenditur: in vetere pila teri debet: & in pastillos cogi. Cum tamē inciditur retrocedendum est: ne vestibus succus deradatur.

De corniculo papauere.

Cap. lxxix.

Papauer ceratides idest corniculatū aliqui paralison. alii syluestre papauer. alii thalassion. romani fabulum marium. aphri sismacam vocant. Folia habet candida. hirsuta. verbasco similia. in ambitu syluestrium papauerum more serrata. caule nō dissimili. flore luteo. caliculo fœnogrœci in cornyculorum modū inflexo: vnde nomē inutuatur. semine papaueris. pusillo. nigroq; radice per summa cespitum nigra. crassa. Nascitur in maritimis & asperis. Radici ea vis inest: vt in aqua decocta ad dimidias. coxē dicitur & iocineris affectus. potu sanet. prodest his qui crassa que dam. aspera aut araneosa cum lotio reddunt. Aluum leniter purgat semen acetabulo in aqua mulsa potu. crustas emarginant illita ex oleo folia floresq;. argema ac nubeculas iunctorū perunctas abstergunt. Sūt qui glaucius hoc papaueris genere factitari existimarunt falsi quadam foliorum cognatione. qui hoc papauer hauserit: non alia accident: q̄ qui opium ebiberit. cui eisdē succurritur auxiliis. Semen estate duz siccum est: colligitur. Decoctū radice bibitur cum vino: sanatq; dysenteriam.

De spumeo papauere.

Cap. lxxx.

Alium papaueris genus aphrodes idest spumens vocatur. Ab aliis heracleum caule dodrantali. foliis admodum paruis radice similibus. fructu inter ea candido. nam herbula alba est & spumea tota. radice in summo cespite. Legitur estate semen: cum integre adoleuit. deciditq; exiccatum. datum acetabuli mensura in aqua mulsa vomitione expurgat. Priuatim huiusmodi purgatio comitialibus prodest.

De hyperecoo.

Cap. lxxxi.

Hypereoon. aliqui hypopheon vocant. Nascitur in segetibus. Naruisq;. foliis rutę. exilibus ramis. Natura eadem que papaueris succo.

De apollinari & hyoscyano. Cap. lxxii.

Hyoſcyanon. alii pythionion. aliqui dioſcyamō vocāt. alii adamanta. alii adamenon. alii hypnoticon. alii emmanes. alii atomon. nonnulli dithiambrīo. magi pythagoras & oſtanes zeleo. zoroaſtres tiphomon. alii rapōtiani. romani apollinarem. ægypti ſaphtho. heruſci fabulum. galli billinūtiā. daci dieliam. frutex eſt caules emittens craſſos. folia lata. oblonga. diuiſa. nigra. hirsuta. flores e latere caulis. ordine prodeunt tanquam puniceorum cytini. ſcutulis ſepti ſeminum plenis vt papaueris. tres eius differentiæ. vna ſemine nigro floribus pene purpureis. ſmilaceis foliis. cytini præduris & ſpinosis. Alterius ſemen ſubſlauum: vt irionis. flores lutei. folia & ſiliquæ ſimpliciores. Ambo inſaniam gignunt & ſoporem. ideo in communi vſu damnantur. Tertium genus vt quod miſſimum eſſet medici recepere. pingue. lanuginofum. molle. candidiſſoris ſeminisq; in maritimis ruderibusq; naſcens. in cuius deſicientis vicem. ruſſum vſurpari oportet. niſi vt deterrimus. improbatur. recenti ſemine. caulibus foliisq; tuſis. ſuccus in ſole exprimitur. & exiccato humore. vſus ad annu vſq; prorogatur. nam facile corruptionem ſentit. Extrahitur etiam ſeparatim ex ſiccō ſemine in aqua calida tuſo & obrīto. ſiccō autem liquamentum præſtantius. & magis dolores finit. Contuſa hærbæ addita trimēſtri farina digeritur in poſtillos: & reconditur. liquamentum primum & quod a ſiccō ſemine exemptum eſt: collyriis quæ doloris ſenſum auferunt: commodiſſime inſeri ſolent. cōtra acutas calidæq; fluxiones: dolores aurium atq; vulue mala profunt. cum farina aut aut polenta oculorū. pedū. ceterarūq; partiū inflāmatioēs placant. Semen eadem præbet. tuſi. de ſtillationibus. oculorum fluxioni. & doloribus efficaci. cōtra mēſium abundantiam & erumpentem aliunde ſanguinem oboli pōdere cum papaueris ſemine & aqua mulſa bibitur. podagris ſubuenit. teſtibus inflatis mammisq; tumētibus a partu tritum ex vino ſtillatur. aliis quoq; cataplaſmatis: quæ doloris leuamentum præſtant: amiſceri ſolet. Folia omnibus medicamētis dolorem ſedantibus per ſe: & ex polenta vtiliſſime imponuntur. recentia ad mitigandos omne genus dolores oblinūt. cū vino ter quaterve pota ſanant algidas febres: quas hepialos vocāt. Coſta oleorum modo folia: ſi acetabuli meſura manduntur: mediocrem

infantiam gignunt. idē efficere tradūt: si colō vlcis sentiētē infundantur. Radice in aceto decocta dentes in dolore colluntur.

De psyllio. Cap. lxxiii.

PSyllion aliqui cataphysin. alii cynocephalon. alii chrysalion. alii cynomyam. alii psyllerin. alii sicelioticon. siculi comidlin. romani herbā pulicarem aut silbacium. aphri varugū appellāt. Foliis coronopo non dissimilibus. hirsutis. longioribus. sarmentosa in totū herbula. ramis dodratalibus. coma a medio caule exoritur duobus tribusve conuolutis in cacumine capitulis. semine duro nigro. pulicem simili: vnde & nomen. In aruis & incultis nascitur. Vis ei ad refrigerandum. inspissandum. & molliendū conueniens. articulorum morbis. parotidibus. tuberculis. tumoribus. vulsis illitum auxiliatur. imponitur in dolore capitis cuius rosaceo aqua aut aceto. enterocelis infantium & prominenti vmbilico illitum ex aceto medetur. Teritur acetabuli mēsurā: & in aque sextario madefactū ubi concreuit aqua: illinitur. Siquidem vehemēter refrigerat: & in feruētē aquam deiectum calorem reprimit. contra ignes sacros efficacis est. Fama est: si virens domum importetur. non sinere in ea pulices gigni. cum adipe tusum sordida vlcera & quę cacaoe the vocātur: expūrgat. succus vermiculosus auribus aut fluctione laborantibus ex melle prodest.

De hortensi solano. Cap. lxxiiii.

Hortensium seu urbanum strychnon romani solanū vocant. alii cacabalum. ægyptii allelo. galli scubulum. aphri astrismunim. Frutex cibus idoneus. exilis. pusillus. multis concanus alis. folio nigro maiore quā ocymi & latiore. fructu rotundo. viridi: quę post maturitatem nigricat: aut fulnescit. Herba innocentis gustus. natura ei refrigerandi. Quare folia vlcibus quę serpunt & ignibus sacris conuenienter cum polline polentæ illinuntur. ægilopis. capitis quę dolores trita & imposita sanant. æstuantī stomacho auxiliantur. parotidas cum sale detrita illitu discentiunt. Valet succus eius aduersus ignem sacrum. atque vlcera quę serpūt cum cerussa. rosaceo & argenti spuma. ad ægilopas cum pane. infantium adustionis quam syriam vocant: cum rosaceo pfusus proficit. In collyriis aquę vel omni vicem exhibet contra acutas fluctiones. suffusionibus aurium dolori insillatus prodest. mensum abundantiam sistit in vellere subditus. Succus fuluo gallinarum in domibus ob

errantium fimo subactus & linteo appositus ægilopiis præsentat
neo est remedio.

De vesicaria. Cap. lxxv.

Est & aliud solanum: quod peculiari nomine halicacabon. id
est vesicariam aut physalida vocant. foliis antedicto latioribus.
cuius caules posteaq̃ adoluerunt: humi prosteruntur. foli-
liculis orbiculatis. sulco intus acino. vesiculis simili. rotundo. leui.
quo coronari vtuntur: & corollas faciunt. Vim vsuq; horten-
sii solani habet: verū cibis nequaq; expetitur. Regium morbum
purgat semine potu. & vrinam pellit. Ex vtraq; hæba succus ex-
trahitur: qui siccatus in ymbra reconditur ad eadem valens.

De solano somnifero. Cap. lxxvi.

Olanum somniferum e grecis aliqui dircion appellant.
alii strychnon. alii manicon. alii doryenion. alii calliada. ro-
mani apollinarem minorem. alii vlticanam herbam. aut
opsaginem. daci cycoliden. pænicacabum. Fruticat multis ra-
mis. densis. lignosis. fractu contumacibus. pinguinum foliorum
cotoneæq; mali simillum plenis. flore grandi. rubro. fructu in fol-
liculis crocato. radice longa subrubro cortice vestita. Nascitur
in faxis non procul a mari. radice cortex in vino drachmæ pon-
dere potus somnificam vim habet oplo mitiore. Semen vehemen-
ter vrinam cit. Corymbi duodecim hydropicis datur. si quid nu-
mero adiciatur: alienationem mentis faciunt. Remedio est aqua
copiosa mulla potui data. Succus pastillis inseritur: & medicamē-
tis quæ doloris leuamentum præbent. Decoctus in vino si in ore
contineatur. dentium doloribus auxiliatur. Radicis succus cū melle
illitus oculorum hebetudines tollit.

De manico solano. Cap. lxxvii.

Trychnon sine solanum manicon aliqui perision. alii thry-
on appellauere. alii andron. alii pentadryon. alii enoron.
quidam orthogyon. Hinc folium erucæ simile maius ali-
quanto satis ad spinam quam pederota vocant: accedens. caules
a radice eximios emittit decem aut duodecim vlnarum altitudi-
ne adolecentes. caput in cacumine oliua maius & latius & vt pla-
tani pillula. hirsutius. florem nigrum. postquam eo exiit: rase-
mus exit rotundus. niger. dens aut duodenis acinis: constans sis-
milibus hederæ corymbis: vt vix mollibus. radice firmatur can-

didā. crassa. caua. cubitali. Gignitur in montibus vento perflatis. maritimis foueis & vagis. Radix drachmæ vnus pondere posita ex vino facit species vanas. inagineſq; non inuicundas obuersari. sed duplicatus hic modus ad treis vsq; dies mentis alienationem affert. triplicatus interimit. Remedio est aqua mulla copiosius pota & vomitione reiecta.

De dorycnio. Cap. lxxviii.

Dorycnion cratenashalycacabon aut caleā vocat. frutex oleæ nuper prodeunti similis. Nascitur in petris non procul a mari. ramis cubito minoribus. foliis oleæ similibus colore. minusculis. firmioribus. præter modum scabris. flore cædido. siliquis in cacumine cœci ciceris. densis. rotundis. quinis. intus aut senis seminibus exigui erui magnitudine. leuibus. firmis. versicoloribus. radix ad digiti crassitudinem & cubiti longitudinē adoleſcit. Id somniferum esse constat. copiosius haustum mortem adfert. Nec deſuere qui dicerent semen in amatoria expeti.

De mandragora. Cap. lxxx.

Mandragoran aliqui circeum. alii xeranthos. aliqui antimonion aut antimon. alii bombachylon. nonnulli minon. egypti apemun. pythagoras anthropomorpho. alii aloeteu. alii thridaciam. alii cammaron. zoroastres diamonon aut archineu. magi hemionos. aliqui gonogeonias. romani caninum malum. alii terreſtre malum. quidam antimelon. nonnulli dirceam. alii circeam vocant: quoniā videatur radix ad amatoria conducere. Duo eius genera. Niger quæ femina existimatur. thridacias appellatus. angustioribus foliis ac minoribus q̄ lactuce. graueolentibus. in terra sparsis. mala gerit luteis ouorum similia. pallida. odorata. in quibus semen veluti pirorum. radicibus inhæret binis. tenuisve. inter se conuolutis. nigris; foris. intus albis. carnosis. ingentibus. verum is mandragoras caule viduus est. Alter candidus qui masculus dicitur. nonnullis norſon vocitatus. huius folia magna. alba. lactea. læuia vt betæ. mala q̄ alterius duplo maiora. colore in crocum inclinante. iucunde cum grauitate quadam olentia. Horū porum cibo aliquantum opiliones soporantur. radix alterius similibus. maior. & candidior. orbata caule. Succus fit e cortice recentis radicis tuso & prelis subiecto: qui terendo coactus fistili reconditur. Malis quoq; succus depromitur: sed aliquanto ignauior.

delibratur radix: & traiectus lino cortex ad vsum suspenditur. all
qui radices in vino ad tertias coquunt: & defecatum sus seruant:
cyathosq; vno vtuntur in pernigiis & doloribus: & ante sectioes
vstionesq; ne sentiantur. Succus duobus obolis ex mulso potus
vt veratrum per vomitiones bilem atram pituitamq; extrahit. ve
rum potu largiore vita adimitur. medicamentis ocularibus & iis
quæ dolores finiunt: pessis quoq; emollientibus amiscetur. semi
oboli pondere inditus menses & partus expellit. subditus pro ba
lano somnificus est. Radix ebur emollire fertur: quæ senis horis
cum eo decocta sit: & ad accipiendam quam effingere optaueris
formam. ipsum facile prestat. Folia recentia conuenienter oculo
rum inflammationibus & collectionibus: quas vlcera citarunt:
cum polenta illinuntur. duricias omneis: suppuratioes. strumas.
& tubercula discutunt. stigmata sine exulceratione delent: si qui
nis senisve diebus sensim perfricentur. Folia seruantur in muris
eisdem ad vsus. Trita radix ignibus sacris ex aceto & serpenti ictibus
ex meile aut oleo medetur. strumas atq; tubercula cum aqua dis
sipat. articulorum cruciatus cum polenta sedat. Fit citra coctionem
vinum e cortice radicis ad hunc modum. ternæ minæ in vini dul
cis metretam conficiuntur. datur ex eo ternis cyathis qui secari
aut amburi debent: vt ante dictum est. si quidem nullo tunc affici
untur dolore. sed veterno quodam pressu torpescunt. Mala sopo
rem afferunt olfactu: & etiam si mandatur. item expressus ex eis
succus nimio tamen odore percussi obmutescunt. semen malo
rum potum vulvas purgat: appositumq; cum sulphure ignem non
experto rubra: foeminarum profuua sinit. Scarificatis multifari
am radicibus erumpens lachryma cauo vase recipitur. est autem
lachryma lacteo succo efficacior: sed non vbiq; vt experientia do
cet: radices lacteum succum delachrymant. Alium tradunt esse
mandragoram nomine morion in opacis iuxta specus enatum.
foliis albi mandragore. minoribus. albis. dodrantalibus. in orbem
circum radice: quæ mollis est & candida paulo maior palmo: pol
licemq; crassitudine equat. Tradunt eam in pane. ossa. obsonio
ve drachme pondere deuoratam non memoriam modo: sed vsu
quoq; rationis intercipere. obdormiscit enim homo eo fere quo
comederit habitu senis impos. ternis quaternisve ex quo data e
horis. Hac medici vtuntur: cum scindendi vrendiq; necessitas adest.

antidotum esse volunt radicem cum manisco solano potam.

De aconito. Cap. lxxx.

Aconitum aliqui pardalianches. alii cammoron. alii telypho non. alii myostonon. alii therophonon vocant. Folia habet cyclamini aut cucumeris tria aut quattuor. iniora & subhirsuta. caulem palmo altum. radix scorpionis caudaz emulatur: & alabastris modo splendet. Torpescunt vt fama est scorpiones adimota radice: stupentq; qui rursus hellebori contactu excitantur. oculorum medicamentis leuandi doloris gratia adiiicitur. enecat patheras. fures. lupos & feras omneis in carnibus oblectiuu.

De altero aconito. Cap. lxxxii.

Est & alterum aconitum: quod aliqui cynostonon. alii lycostonon appellant. alii cyanon leucon. romani colomestru. Huius genera sunt tria. vnum quo vtuntur venatores. alia duo in vsum suum vertere medici. e quibus tertium quod ponticum no minatur: magna ex parte in italia montibus iustinis exiit a prio re distans: quoniam folia faciat effigie platani crebriore diuisura. longiora. & multo nigriora. caulem filicis. leuem stylum cubitali altitudine aut amplioem. semen in siliquis oblongis recondit. Radices in modum squille piscis cirrorum nigrescunt: quibus ad venationem luporum vtuntur. infertæ siquidem crudis carnis bus & deuoratæ lupos enecant.

De cicuta. Cap. lxxxii.

Onion aliquibus ægynos. aliis ethusa. aliis apolegusa. aliis dolia. aliis amaurosis. aliis paralysis. nonnullis aphron. quibusdam creidion. aliis coeten. aliis catechomenion. aliis abiotō. aliis absudes. aliis ageomoron. aliis timoron. aliis polyanodionos. aliis dardanis. aliis cataplyxis. ostani babathy. egyptiis apemphi. romanis cicuta appellatur. Caulem edit geniculatum vt fœniculi grãdem. in cacumine ramosum. folia ferule angustiora. graui odoratu. umbelle in summo prodeunt: flores quoq; albican tes: & semen aniso candidius. radice non alta. concaua. Cicute le tale venenium inest suaq; vt refrigeratoria necat. Remedio est vni miraculi potus. Succus exprimitur contusis cacuminibus: pri usq; semina & come sicce t: qui sole densatur in pastillos. præci puius ad medendi rationem vsus est aridi. Miscetur collyriis: quæ leuandi doloris gratia temperantur. ignes sacros; & vlcera quæ

*Scrub
met
nat*

De medicinali materia.

serpunt: illi in resinguit. Herba cum coma trita & testibus circumlita libidinum imaginationes in somno compefcit: sed genitale resoluunt. lac puerperarum manibus appolita extinguit. in uirginitate mammas coerces: & incescere non patitur. pueris prestat: ut corum testiculorum cibum non sentientes in tabescant. Efficacissima vis cretice megarensis. mox attice & in chio & cilicia nascenti.

De taxo. Cap. lxxxix.

Taxus a grecis taxus a latinis appellatur. Arbor habetis magnitudine & foliorum eiusdem figura. In italia & narbonensi gallia hispanie cotermina nascentis. a uiculis que italice taxi baccas deuorant: denigrantur. & qui ederint easdem homines: alui profluuium corripuntur. Narbone tam presentis est ueneni: ut si qui dormiant sub ea: aut in eius umbra subsideant: laedantur: & saepe numero moriantur. Quare de taxo hec traditur: ut ab ea caueamus.

De apocyno. Cap. lxxxiiii.

Apocynon aliqui cynanchon appellant. alii pardalianches. alii cynomeron. alii cynocramben. alii cynoctonon. alii phaleo. alii cynanchen. alii oligoro. alii hippomanes. alii onistin. alii ophi oscorodon. alii cynaricam. alii elaphoscorodon. magi paralyfin. romani brassicam rusticam aut caninam. Frutex est paruis uiticulis comitans male olentibus. fractum fere inuisibile. folio hedere molliore tamen: & per extremum acutius. viscoso. graui odore. id in teo succo turget. silique cum fabarum. digiti longitudine protenduntur. semine intus albo. duro. paruo. Folia enim adipe in panes coacta canes. lupos. vulpes. & pantheras enecant in cibo data: & protinus eorum coxas resoluunt.

De nerio seu rhododendro. Cap. lxxxv.

Nerion aliqui rhododaphnen. alii rhododendron. alii spongio. alii haemostarin. romani rhododendron. lucani iemanen. aegyptii scympham. poeni rhododaphnem appellauerunt. Frutex est uulgaris notitie longioribus quam amygdala foliis asperioribusque. flore in rosam conformato. fructum nunci graece simili. corniculato: qui patefactus quandam flocorum speciem ostendit hyacynthi papos representantem. radice longa. acuta. lignosa. gustanti salsa. Nascentur in amoenis. maritimis. annibusque. Flores & folia multis. alius & quadrupedum plurimis uenena sunt: hominum uero com-

tra serpentium morsus praesidia e vino pota: eo magis ruta addita. imbecille etiam animantes vt pœcus & capræ: si aquam bibant in qua folia ea maouerint: moriuntur.

De fungis. Ca. lxxxvi.

Vigorum differentia duplex. aut enim manduntur: aut perniciosales sunt. Multis de causis ! venenosi gignuntur. si enim clauus ferreus in quo sit rubigo: aut panis in arboribus adfuerit. aut si iuxta serpentis cauernam arboreſve. quæ pariunt noxios fructus: erumpant. Continent nescio quod strigmentum concretamq; pituitam. terraq; eruti q̄ celerrime computrescunt: atq; marcore vitiantur. Sed qui veneno imbuti non sunt: suauem in iuribus gratiam habent. largius tamen sumpti nocent: & ægrius concocti strangulant: aut choleram morbum citant. remedio est nitri potus. aut lixiuum cum acida muria. aut feruefacte saturæ aut origani iusculum. Debellantur etiam gallinacei fimi potu ex aceto. aut eiusdem delinctu cum melle multo. Corpus alit: sed ægre dissoluuntur: cum magna ex parte integri ipsi cum recrementis alii reiciantur.

De colchico. Cap. lxxxvii.

Colchicon aliqui ephemeron. romani agrestem bulbum vocant. Autumni exitu florem edit croci candidantem. ab eo tempore folia bulbi. sed pinguiora. caulē palmo altum. ferentem rufum semen. radicem foris e nigra rufescentē: quæ delibrata candida & mollis spectatur. lacteo succo madet: atq; gustatu dulcis inuenitur. Bulbus mediā habet rīnam fissuramq;: qua flos erūpit. Plurimū in messenia. & colchis enascitur. ea comela fungorū more strangulando enecat. Hanc autem depinximus: ne a quoq; imprudenter pro bulbo deuoretur. miram enim incautis voluptatem affert. remedia sunt eadem quæ fungis. Bulbū etiam lac potū auxiliatur. itaq; cum adfuerit: non aliud desideratur auxiliū.

De ephemero. Cap. lxxxviii.

Ephemeron aliqui syluestrem irin apellant. Folia habet lili: sed tenuiora. caulem parem. florem candidū. amarū. semen molle. radicem vnam digitali crassitudine longam. adstringentē. odoratam. Nascitur in syluis & opacis. Huius radix dentibus præcipua: si decocto colluantur. Folia in vino cocta discutunt tumores & tubercula: quæ nihil adhuc humidū contraxerunt.

De alfine.

Cap. lxxxix.

Alfinen aliqui anthyllion. alii myrtoschon. alii myrtospleon. non. romani muris auriculam. poeni labatholabat. nonnulli limyosota vocant: quoniam muscutorum aures folia imitatur. Lucis opacisq; gaudet: vnde alfine dicta est. Hæc erat eadem que helxine: nisi foliis minor minusq; hirsuta esset. cum teritur: odorem cucumis reddit. Vim refrigerandi adstringendiq; obtinet. Oculorum inflammationibus cum polenta illiuntur. Sucus aurium doloribus infunditur. quin & emendat omnia que helxine idest inuralis herba.

De palustris lente.

Cap. xc.

Tens palustris quam agriam aliqui. alii epipteron. romani viperalem vocant. Inuenitur in aqua non fluente muscus lentice similis refrigeratrix nature. propter quod conuenienter collectionibus. igni sacro. & podagris illiuntur per se & cum polenta. glutinat & proidentia puerorum interanea.

De perpetuo seu sedo magno.

Cap. xci.

Hizoon maius. aliqui aithales. alii ambrosion. alii chrysisperthron. alii xonion. alii aichryson. alii olochryson. nonnulli chrysanthemon. alii protogonon. alii boron. alii notion. magi paronychiam. alii chrysitin. romani ceria cuspiã. aut iouis caulem nominant. alii leapes. alii seduz maius. ægyptii pamphanes. Semperuuum ideo nominatur: quoniam perpetuo folia vireant. cuius caules cubiti altitudine implent: interdum excedunt. pingues. crassitudine pollicari. viretes. Characix tithymalli modo secti. folia carnosa longitudine pollicari in cacumine lingue similia. alia in terram conuexa. alia in capita stantia iuicem ita vt ambitu efficiem imitentur oculi. Nascitur in motibus & testaceis. supra domicia etiaz scribitur. Eius vis refrigerare & adstringere. medetur igni sacro. nomis. vlceribus que serpunt. oculorum inflammationibus. ambustis igni. podagris per se & cum polenta illita folia. Sucus capiti in doloribus cum polenta aut rosacea perfunditur. Datur in potu contra phalangiorum istus. dysenteriam. aliisq; profluuia. teretes tineas potus in vino excutit. subditus in vellere mulierum abundantiam sistit. succus oculorum lippitudinibus sanguinis vicio conceptis inungitur.

De minore semperuuo.

A Isoon paruū. alii petrophyes apellant. alii brotiō. alii theo brotton. alii crobysson. alii chimerinen. alii ceraunian. romani vitalem. alii semperuiū. ægyptii eti celtam. in petris. parietinis. & maceris. necnon scrobibus opacis nascitur. caulibus ab vna radice multis. tenuibus. crebro foliatis. ex alibus foliis. rotundis. pinguibus. mucronatis. caule a medio emicante palmum alto: umbellam herbidosq; flores & tenues gerente. folia eisdem cū priore viribus prædita sunt. semperuiū quod tenui cōstat folio: aliquid a soon paruū. alii petrophyes. alii a soon syluestre. romani semperuiū minus appellant. Tertium videtur semperuiū genus: quam aliqui andrachnen agriam aut telephion vocauerunt. romani illecebram. pusillis crassioribusq; foliis. hirsutis. portulacæ proximis. Vis ei excafactoria. acris exulcerans. illita cum axungia strimas discutit.

De veneris vmbilico.

Cap. xciii

Otyledon aliquibus cymbalion. alii scytalion. alii cepos aphrodites. alii terre vmbilico. alii stœchis. alii stergethrō. latini vmbilicus veneris dicitur. Folia est in acetabuli formā tor nato incidenter concauo. breui in medio cauliculo: in quo semē inest. radice oluæ modo rotunda. Succus cum vino circumlitus instillatusve asperam carnis excrescentiam constringentē os vuluæ reprimit. inflammationibus. sacris ignibus. strumis. pernionibus illitu auxiliatur. Stomachi ardorem refrigerat. Folia cū radice comesa calculos frangunt. vrinam cient. hydropicis ex melle dantur. Hærba vtuntur ad amatoria.

De altero veneris vmbilico.

Cap. xciiii

Est & alterum genus eiusdem: cymbalion aliqui vocant. pinguibus foliis. latioribus. ligularum modo densis: circa radicem ambitum oculi describentibus vt in maiore semperuuo. ad stringentis gustus. cauliculo tenui. in quo flores & semina hyperici. radice mauscula. Facit eadem: que semperuiuum.

De vrtica.

Cap. xcvi.

HCaliphē aliqui eniden. alii adicen. latini vrticam. ægyptii selepsson. dact dyn appellant. acalyphen etiā alteram aliqui enisphen. romani vrticam mollem vocant. Duo eius genera. syluestris asperior. latiorib; nigrioribusq; foliis. semine lini sed minus

De medicinali materia.

re. altera nõ æque aspera. minuto semine. Folia vtriusq; illita eã nis morsibus addito sale medentur. gangrenas. carcinomata. sordida vlcera. & quę cacoethe vocantur. itẽ luxata. panos. tubercula. parotidas. suppurationesq; sanant. Ilenosis cũ ceratõ imponitur. faciunt ad profluua narium cũ succo trita. & naribus indita. menses ciunt eadem recẽtia detríta cum myrrha & imposta. proidentes vuluas contactu resillire cogunt. Semen potuz ex passo venerem stimulat. vuluã aperit. cum melle delinctũ orthopnoeã. lateris & pulmonum inflammationibus prodest. thoracem expurgat. erodentibus medicamentis amiscetur. Cocta cũ conchis folia alium emollunt. vrinas mouent. inflationes discutit. decocta cum ptisana vitia pectoris extrahunt. mulierum menses euocant. cum myrrhæ modico pota. Inflammatione turgentẽz vnam gargarizatus succus reprimat.

De galiopsi.

Cap. xcv.

Galiopsis. aut vt alius galeobdolo. vel gallephos. ægyptiis eto pi. latinis vrtica laleo dicitur. Frutex in totum caulem & folia habet vrticę. leuifera. & quę grauem odorem trita reddant. flore purpureo. tenui. Nascitur circa sepes. ædificia. ac semitas vbicq;. Folia. caules. semen. succusq;. duricias & carcinomata dissipant. strumas. panos. & parotidas discutunt. oportet bis in die tepidum ex aceto cataplasma imponere: & eius decocto fouere. ad putrescentia. gangrenas & nomas cũ sale efficaçiter illinuntur.

De gallio.

Cap. xcvi.

Gallion. siue vt alius gallacon. aut gallerion. nomen ex eo traxit. q̄ in cõtrahẽdo lacte coaguli vicẽ ipleat. Ramulũ foliũq; habet aparinẽ smillimũ. rectum. florẽ in cacumine luteum. tenuem. odoratum. Flos igni ambustus illinitur. sanguinis profluua si sũt. cerato rosaceo gallion amiscetur: insolatum vsq; dum albescat. lassitudines reficit. Radix venerem concitat. nascitur in palustribus.

De senetione.

Ca. xcviij.

Trigeron a grecis vocatur: a latinis herbulum aut senetio. alias erechites. Cauliculo est cubitali. subrubro. foliis continuis. diuissura cruce. sed minoribus multo. luteis floribus qui celesriter diffesti. vanescunt in pappos. Nomen vero sibi vindicauit. quoniam flores capillorum ritu vere canescant. Radice superuaçua. Nascitur maxime in maceris & circum oppida. Folia cũz flo

ribus refrigerant. quare illita cum vini modico vel per sese testū & sedis inflammationes sanant. quin & ex manna thuris medentur cum reliquis vulneribus: tum iis que nervi acceperunt. Illi cum aceto pappidem munus prestant. verū recentes epoti strā gulant. Totus caulis si coctus in passo potui detur: stomachi dolores a bili contractos persanat.

De thalictro.

Cap. xcix

Thalictron folia coriandri habet pingulora paulo. caulem ru-
te in quo folia. que trita illitu antiqua ulcera ad cicatricem p-
ducunt. Nascitur maxime in campestribus.

De marino bryo.

Cap. c.

Marinum bryon. aliqui balaryin. alii iranen vocant. Nascitur
in scopulis testaceisq; haud procula mari. gracile. capillace-
um. caulis expers. Præcipua ei spissandi vis & collectiones cohi-
bendi & podagras: quas refrigerare opus sit.

De fucio marino.

Cap. ci.

Fucii marini generibus quoddā latū, & alterum sublongius
& rubens. tertium candidum nascens in creta. floridum val-
de: quod nulla corruptionis labe polluitur. Omnia vim habent
refrigeratoriam non podagre modo: sed etiam inflammationibz
in cataplasmatiss efficaciter vtilem. verum iis vti humidis conue-
nit: priusq; exarescant. Nicander puniceū aduersus serpentes de-
dit. Hoc fucio quidam putant mulieres suū colorem mentiri: cuius
tamen sit radícula eiusdem nominis: qua sese fucant.

De potamogetone.

Cap. cii.

Potamogeton alias stachyites. apud ægyptios ethenchis' lati-
ne fatalis dicitur. Folium bete simile. hirsutum. paululū sup-
ereminens extra aquam refrigerat & inspissat. Folium pruriginibz
vtile: & contra veterum ulcerum nomas. Nomen ex eo inditum
est q̄ palustribus & aquosis enascatur.

De stratiote.

Cap. ciii.

Stratiotes in aquis nascens aliquibus fluminatilis stratiotes nū-
scupatur. ægyptiis tibus. magis æluri sanguis. Aquis superna-
tat: & sine radice vivit: vnde cognomētū traxit. Herba sempiterno
similis: ni maiora habet folia: q̄ refrigerat. sanguinē qui defluit a
renibz: pota sistit. vulnera q̄ inflammationē minatur: intumescere
nō sinūt. ignibus sacris & tumoribus ex aceto illinuntur.

De stratote chiliophyllo. Cap. ciiii.

Stratiotes chiliophyllos exiguus frutex palms altitudine aut amplius assurgit. foliis auscularum pennas imitantibus: breui admodum dissectoq; foliorum exortu. Folia syluestre cuninuz simulant presertim breuitate atq; scabricia. breniora paulo. denfiore umbella & pleniore. surculos in cacumine gerit exiguos. & capitula in modum aneti. flores paruos. candidos. Nascitur in asperis agris precipue circa semitas. Eximii vsus ad vlcera vetera recentiaq; profluentem sanguinem. & fistulas.

De verbasco. Cap. cv.

Phlomon greci latini verbascum vocant. Differentiam duplicem habet. nigrum & album. in quo mas & foemina intelligitur. Foemine igitur folia sunt brassicæ pilosiora multo. & latiora. candida. caulis albus. cubitalis aut amplior. subhirsutus. flores albi aut ex luteo pallescentes. semen nigrum. radix longa. acerbata. crassitudine digiti. Nascitur in campestribus. Verbascum quoque mas appellatur: oblongius. albis foliis & angustioribus. tenui caule. sed nigrum prorsus albo simile esset: nisi nigriore latioreq; consistaret folio. syluestre folia fert saluie. altas virgas. & lignosas. & circa eas ramulos quales marrubium. flores luteos aurum amulos. Sunt & phlomidæ duæ hirsutæ. rotundis foliis. humiles. Tertia lychnitis appellatur. ab aliis autem thryallis. foliis ternis aut quaternis vel paulo pluribus. crassis. pinguibuscq; apta ad lucernarum lumina. Radix priorum duarum adstringit. quare quod magnitudine ludicrum talum equet in alui profluvio: conuenienter ex vino datur. Decoctum ruptis. coeulsi. fractis. antique tussi auxiliatur. Dentium dolorem collutione mitigat. Verbascum cuius flos aureus: capillos tingit. & quocumq; abiiciatur: blattas in se contrahit. Cocta in aqua folia aduersus tumores. inflammationes oculorum: syderata vlcera ex vino & melle illinuntur. cum aceto quoque vulneribus medetur. contra scorpionum ictus auxilio est. Syluestris folia ambustis igni sunt cataplasmata. Aiunt in foliis eius: quam foemina dicimus: aridos ficus omnino non putrescere.

De ethiopide. Cap. cvi.

Ethiopsis folia habet verbasco similia perquam hirsuta densaque in orbem circa radicem imam redacta. caulem quadrangulum. scabrum. simile apiastro aut arctio. multis cocauis alis. semine

erit magnitudine geminus in vno conceptaculo. radices numero-
sas. longas. plenas. glutinosas gustu: que sicce nigrescunt dura-
turq; vt. cornua possint videri. Plurima nascitur in ida mote troa-
dis. & in messenia. auxiliatur purulentis excreationibus. ischiad-
cis. pleuriticis. arterie scabricis decocta radix & pota. Quin & cu-
melle eclegmatis vicem prebet.

De arctio.

Cap. cvii.

Arcion aliqui potius arcturon vocant. Similis est verbasco
foliis. nisi quod hirsutiora & rotundiora sunt. caule longo.
mollis. semine cumini. paruo. radice tenera. alba. dulciq;. Decocta
cum semine radix in vino dentium dolorem mulcet. si continetur
ore decoctum. ambusta perunionesq; fouentur eodem. bibitur
aduersus coxendicum dolores & stranguriam e vino.

De personata.

Cap. cviii.

Arcion alii prosopida. alii prosopion. alii aparinon. latini per-
sonata aut lappas appellat. Folia habet maiora et cucurbitis.
& hirsutiora. nigriora. & crassiora. caulem albicantem: quanq; &
interdum vidua caule reperiatur. radice intus candida. foris nigra.
Hædrachmæ vnius pondere pota cum pineis nucibus purule-
ta & crueta extusictibus auxiliatur. trita dolores in artub; asri-
ctius vinctis illitu sedat. Folia vtiliter antiquis vlcerebus illinuntur.

De petasite.

Cap. cix.

Petasites pediculus cubito maior. crassitudine pollicis. a quo
prægrande folium galeri modo amplum ceu fungus de-
pendet. Contra phagedænas & vlcera quæ cacoethe vocant: ef-
ficaciter illinitur.

De epifactide.

Cap. cx.

Epifactis ab aliis helleborine aut borion vocatur. parua hæ-
ba. fruticosa. exiguis foliis. iocineris vitis vtilis & contra
venena pota.

De capno seu sumaria.

Cap. cxii.

Capnon aliqui corydalion. aut corion vocant. alii syl-
uestre coridalion. alii. capnon in hordeis. alii capuiten.
alii marmariten. alii capnogorgion. alii chelidomon
micron. alii peristerion. alii cantharida. alii chalcocri. romani su-
mariâ. ægyptii tucm. Fruticosa hærbula est prætenera. coriandri
similis. foliis candidioribus vniq; numerosis. cineracei coloris.

flore purpureo. Huius succus claritatē facit oculis delachrymatio-
nemq; vnde nomen traxit. illius cū gummi euulsas palpebras
renasci prohibet. cōmanducata herba biliosam vrinam trahit.

De loto vrbana.

Cap. cxii.

Lotum vrbannum alii triphyllon. alii libyon. alii tripodion. alii
triboliō vocāt. nascitur in hortis. extracto succus addito mel
le oculorū argēma. nubeculas. ceterasq; caligines discutit.

De syluestri loto.

Cap. cxiii.

Syluestris lotus. quam aliqui libyon. alii triphyllon. romani
trifolius minus appellant. plurimum in libya gignitur. cau-
le cubitali & sæpe maiore. alis multis. foliis trifoli pratenfis. fe-
mine fœnigræci multo minore. gustu medicato. vim calfacens
di & leniter abstringendū obtinet. vitia cutis in facie maculasq;
cum melle peruncta expurgat. trita per sese aut cum malux semi-
ne in vino aut passo bibitur aptissime contra dolores; qui vesic-
am male habent.

De cytisso.

Cap. cxiiii.

Cytissus. quem aliqui telinen. alii lotum magnum. alii triphyl-
lon. romani trifolium maius appellant. frutex est albus in to-
tum vt rhaninus ramos spargens cubito longiores. folia fœni-
græci. aut loti trifoliæ. minora. dorso medio prominente. ea digi-
tis trita erucam olent: gustataq; cicer sapunt. folia refrigerant.
tumores inter initia discutunt: si cum pane trita illinantur. deco-
ctum potu vrinam ciet. Nonnulli quod apes alliciat: prope aluea-
ria serunt.

De ægyptia loto.

Cap. cxv.

Et in ægypto lotus: quæ aquis prouenit. plana irrigan-
tibus. caule sabæ. flore paruo. candido. lilio simili. quæ tra-
dunt occidete sole comprimi occludiq; ad ortum antez aperiri.
adduntq; caput ipsū vespera aquis condi: & ad exortū solis emer-
gere. caput quale papaueris maximum & intus grana cen milii:
quæ ægyptii exciccant: & in panes cogunt. radicem lotos hæc ha-
bet mali cotonei similitudine: q̄ cruda coctaq; māditur. decoctaq;
lutei oui speciem exhibet.

De millefolio.

Cap. cxvi.

Mriophyllon alii melophyllon. alii stratioticen. alii achillidō.
latini millefolium vocant. aliqui supercilium veneris galli be

liocandas. caulis est tener. indiuiduus. vnica nixus radice. pluri-
mis foliis foeniculo similibus: vnde nomen accepit. caulis flaues-
cit. prædensus ac veluti ex industria delinatus. nascitur in palus-
tribus. vulnera recentia ab inflammatione vindicat: si vel viride
vel siccum ex aceto oblinatur. præcipitatis cū aqua & sale datur.

De myrrhida.

Cap. cxvii.

MYRRHIS quā alii myrrham. alii conilen vocant. Simillima est ci-
cūte canle foliisq; radix ei oblonga. mollis. rotunda. cibo nō
insuauis. Quæ pota in vino phalangiorum moribus auxiliatur.
cit menstrua & partus. subuenit & phthisicis cocta in sorbitione.
Aīūt quoq; eādem bis die tere potā ex vino in pestilentia salus-
tarem esse: & ne morbi contagia sentiantur obstrare.

De myagro.

Cap. cxviii

MYAGRON aliqui melampyron vocāt. Hærbæ est surculacea. fo-
liis rubic. pallidis. tripedanea. Semen oleosum collo simile.
quod cōtusuz igni torrent. perunctisq; virgīs ad lucernarū lumi-
na vtūtur. Hoc pingui scabrias corporis leuigari: atq; expolliri
constat.

De onagra.

Cap. cxix.

ONAGRA sine onothera aut onuris. Frutex est arborislistar. præ-
grandis. amygdalino folio. lilio non dissimili. flore rosaceo.
magno. radice candida. pusilla. cum siccata est vinum olente. Na-
scitur in montibus. Aqua in qua radix maduerit: in potu data fe-
ras mitigat & cicures facit. illiū quoq; tetra vlcera mulcet.

De crisso.

Cap. cxx.

CRISSION aliqui buglosom magnum vocant. romani spinaz
mollem. Caulis est tener duorū cubitorum. triangulo simi-
lis. anguli spinosi per internalla molles. folia buglosso similia. ma-
iora. subcandida. modice hirsuta. partibus extremis aculeata. ca-
cumen caulis orbiculatum. hispidum. in quo capitula purpurea:
quæ soluntur in lanugines. Radicem huius loco laboranti adalli-
gatam dolores varicum sedare andreas scripsit.

De asterē sen in guinali.

Cap. cxxi.

ASTER ab aliquibus boboniō appellatur. ab aliis astericos. aliis
dakis rathibis. quibusdam hyophthalmon. Romanis inguinalis.
caulis rathibis. Cauliculus lignosus. florē in cacumine habes pur-
pureū luteūve. & in ambitu diuisuz æthemidis modo capitulum.
pusilla in eo circa caulē folia stellæ modo radiata. oblonga. hirsuta.

Feruenti stomacho. oculorum inflammationibus. prociđue sedi. ac inguinibus illitu auxiliatur. Tradunt purpureum florem si ex aqua bibatur: anginis. & pueris comitiale malū sentientibus opitulari. inguinum inflammationi recentem illinire cōuenit. Si aridus flos sinistra dolentis manu decerpatur: & inguinibus adligetur: dolore liberat. Stellares huius radii noctu splendent: quapropter qui ignari antea non viderunt: esse inane simulacrum arbitrantur. Mediis saxis & asperis exit. inuenitur autem ab opilionibus. crateus rhizotomus hec de ea refert. si viridis cum axungia vetere tundatur: contra rabiosorum morsus. turgentia guttura proderit. suffitu quoq; serpentes fugat.

De isopyro. Cap. cxxii.

Isopyron a liqui phasolon ob similitudinem vocant: quoniā folium quod est aniso simile: in pampinos torquetur. capitula sunt in summo caule tenuia. plena seminis melanthii gustū imitantis. Contra tussim & cetera pectoris vitia semen ex aqua mulsa bibitur. hepaticis & sanguinem excrementibus vtile.

De viola purpurea. Cap. cxxiii.

Violam purpuream aliqui dasypodion. alii priapeion. alii ion syluestre. alii cybelion. romani violam purpuream vocāt. Folium habet hedera minus. tenuius ac nigrius nec multo dissimile. cauliculus a radice prodit: in quo flosculus suauiter olens purpureus. Opacis & asperis nascitur. Refrigerandi naturam habet. Folia per se & ex polenta illinuntur aptissime stomacho æstuatī: & oculorum inflammationibus sediq; prociđenti. Aiunt q̄ purpureum est in flore anginis & comitialibus auxiliari maxime pericris in aqua potum.

De caucalia. Cap. cxxiiii.

Caucalia quę leontice vocatur: folia fert magna. alba. e quibus medius caulis emicat. rectus. albus. florem ferens robri aut oleę similem. Radix in vino madefacta vt tragacantha: delinctū aut manducatu per se tussib; scabrics arterię medetur. Grana quę post excussum florem innascuntur: trita & cum cærato illita faciem erugant: & cutem extendunt.

De bunio napi genere. Cap. cxxv.

Bunio aliqui aton. alii actinen. alii anemosphoron vocāt magi paradacry. ægyptii erfonen. romani scopam regiā. aphri

zigar. nonnulli thepso. Caulem edit quadrangulum digiti longi tudine. in quo ramuli minutis foliis ac floribus scatent. folia pro xime radicem aplo similia. longe tenuiora. coriandrinis proxima. flores aneti. semen odoratum hyoscyamo minus. Vrinam ciet. exalfacit. secundas euocat. lieni. vesicæ. renibus vtile. tam humidi q̄ siccis: expressiq; succi caulibus foliis radicibusq; vsus in inualuit ex aqua mulla.

De pseudobunio. Cap. cxxvi.

Pseudobunio palmi altitudine fruticat. in creta folia ramu losq; napi ferens. acri gustu. tormina. atq; stranguriam. lates rumq; dolores. sanant quaterni rami eius poti in aqua. illiti quo q̄cum sale & vino tepentes anginam discutunt.

De Chamæcisso.

CAP. Cxxvii.

Chamæcissos. alio noie chamæleuce. alio cissos acarpos. aut terre corona. aut sellinitis. latine hedera pluuiatſca dicitur. Fo lio est hederae tenuiore. longiusculo. ramulis quinis senisve dodra talibus. foliosis. flore violæ albæ simili. candidiore. ac tenuiore. gu stu supra modum amaro. radice tenui. cædida. inuutili. Nascitur in cultis. Bibunt conuenientissime ischiadici folia tribus obolis in aque cyathis tribus tricenis quadragenisve diebus. Eodem pota modo senis aut septenis diebus regium morbum purgant.

De chamæleuce. Cap. cxxviii.

Chamæleuce lumborum doloribus ppicia est. hærbâ virens succuruis foliis surculisq; flore rosaceo.

De buglossio seu lingua bubula. Cap. cxxix.

Buglossum magi ælurigonon. osthanes tranochi. egyptii be sor. romani linguam bubulâ. alii libanium. pœni anasaph vocant. Nascitur in campestribus & vaporosis. iulio mense colli gitur. aiunt eâ que treis thyrsos emittit cū semine & radice tritâ po tâq; cōtra tertianos rigores pdesse. que quattuor ad quaternos. ea in vino decoquitur. Hærbâ abscessibus vtilē esse volūt. Verbaſ co simile est foliū in terra sparsum. nigris. asperum. bubulas imi tans linguas. qd̄ in vinum deiectum animi voluptates auget.

De cynoglossio. Cap. cxxx.

Cynoglosson alii phytō. alii cāballation. alii splineion. alii sco lymon. romani linguam canis aut caninam appellant. Folia latifoliæ plantaginis habet. arctiora. minora. lanuginosa. caule va

cat: & humi sternitur. Pronenit in sabuletis. Folia eius in uillo adipe veteri medentur morfibz canum, alopecis, & ambustis. Emollit aluum decoctum herbe ex vino potum.

De phyteumate. Cap. cxxx.

Phyteuma folia habet radice, copiosum semen perforatum. radice parua per summa terre nitente: quam ad amatoria conuenire nonnulli scriptum reliquerunt.

De leontopodio. Cap. cxxxii.

Leontopodion aliqui zoonychon vocat. alii atoychon. alii cemos. alii damnamen. alii idiophyton. nonnulli phytobasilā. alii crossocephalon. magis sanguine crocodili. alii crocomerion. ægyptii daphnoenen. romani minercium. alii palladium. alii stamulā. Digitalis est herbulā folia ferens angusta longitudine ternū quaternūve digitorū. hirsuta: que iuxta radicē spissiore flocco canescunt. capitula in summo caule quasi dissecta. flores nigri. semen usque adeo spissa lanugine inuolutū est: ut sepe fallat. Radice parua cohæret: quā tradunt appensam ad amatoria pdesse: & tubercula discere. De hippoglossio. Cap. cxxxiii.

Hippoglosson aliqui & id antirrhinon. alii anarrhinon. nonnulli lychnida agriam vocant. Frutex est folia habens rusci figura. & spinosam comam. & in summo ceu linguas e foliis excurrentes. capiti dolorem corona ex comis imposita minuit. malagmatis radix succusque ammiscetur.

De antirrhino. Cap. cxxxiiii.

Antirrhinon alii anarrhinon. nonnulli lychnida agriam appellat. herbā caule & foliis anagallidi similem. flore albe violæ purpuree. ideoque syluestris anagallis noiata est. semine vituli narium. Tradunt perunctos ea cum cyprino oleo ant liliino venustiores fieri: nec villo medicamento lædi posse: si quis appensum gestet.

De catanance. Cap. cxxxv.

Catanance aliquibus danamete. aliis dionysias. aliis thyrsion. aliis demos. aliis cemos. aliis crotion. magis archaras. aliis acopos. romanis herba filicula. aliis datisca. dacis caropithla dicitur. Ex eo genere vna folia coronopi habet longa. radicem iuncto modo pretennem. capitula sena. septenave: in quibus erui semen inest. arefcēs in terrā flectitur. & se contrahit ad speciem unguis minui exanimati. Altera mali parue magnitudinem explet. radice exi

gua. colore figura & magnitudine oliuę. foliis molli b⁹. diuifis. huiusmodi tufum. Vtrāq; narrant in amatoria expeti. theffalice mulieres his vti traduntur. De tripolito. Ca. cxxxvi.

Tripoliō aliqui psychē. alii merida. alii potanogitona. alii stachyten. romani caliū marē nomināt. In marinis nascitur locis: q̄ alidit vnda: recedēsq; dimittit neq; in mari neq; in sicco. folio glasti latiore. arido. palmeo in mucrone diuifio. Eius vt tradūt flores colorē ter in die mutāt. mane candidi. meridie purpurei. sero puniceī conspiciuntur. Radice alba. odorata. callidi gust⁹. quę drachmīs duabus in vino pota aquā vrināq; per aluum extrahit. In medicamenta digeritur: quę venena arcent.

De adianto. Cap. cxxxvii.

Adianthō. alii polytrichon. alii callitrichon. alii trichomanes. alii hebenotrichon. alii argion. alii corion enygron. ægyptii epier. romani cincinalē. alii terre capillum. alii supcilium terre. da ci phitophthethela vocant. Pusilla gerit folia similia coriādri. serrata. caulculi quibus exoriūtur: nigro colore nitēt p̄tenuēs. palmū alti. foliis filicis admodum exhibus. radice superuacua. neq; caulem neq; fructum neq; florem profert. Decoctum hærebę potum prodest spirandi difficultati. suspiriosis. lient. & felle subfusis. & vrinę difficili. calculos frangit. aluum fistit. serpentium morsibus auxilio est. contra stomachi fluctiones in vino bibitur. secundas ciet & menstrua. sanguinis reiectiones inhibet. contra serpētium morsus crudum illinitur. alopecias densat. strumas discutit. surfures in facie & inanantia capitis vlcera ex lixinio emendat. defluentes capillos continet cum ladano & myrtino & susino aut hyssopo vinoq;. Decoctum eius cum lixinio & vino infusum idem præstat. coturnices & gallinaceos pugnaciores facit in cibos eorum additum. Seritur gratia vtilitatis pecorum. In speluncis vmbrosis & palustribus. circa parietum aspergines & fontium specus enascitur.

De fidicula seu trichomane. Cap. cxxxviii.

Trichomanes aliqui pterion. alii opteron. romani capillarem. alii pinulam. alii fidiculam. non nulli & eam adianthon appellant. Nascitur eisdem in locis quibus adianthō. filici simile sed exilius. foliis lenticulę tenuibus. in ordinem vtrinq; digestis. aduersis in se. ramulis acerbis. fusco colore splendentibus. Eadem quę

& adlanthon prestare posse constat.

De xanthio. & lapa.

Cap. cxxxix

x anthion aliqui phasganon. alii antithesion. alii chascandō. alii choeradolethron. alii & hanc aparinam nominant. latini lapam. Nascitur leto & pingui solo & lacubus exaccatis. caule cubitali. anguloso. pingui. prodeuntibus ex eo crebris alis. Folia atriplicis habet insecta nasturtium odore imitantia. fructum grādis oliuē modo rotundum. & vt platani pilula spinosum: qui contactu vestibus adherescit. Is ante collectus q̄ perfecte siccescat. tū dicitur & fictili vase reconditur. flauos autem facit capillos: si acetabuli instar tepida aqua madescat: mox caput nitro ante perfrictū illiniatur. alii in vino tundunt: & ita assernant. Semen aptissime tumoribus imponitur.

De auena.

Cap. cxi.

A Egilops aliquibus sitospelos. aliis siphon. aliis bromos. romana auena dicitur. Herbulam folia tritici habens sed molliora. in summo capite semina bina ternave. rubra. quibus aristę quasi capillaceę exeunt. Illita cum farina herba ægilopis medetur. duricias discutit. Succus farine ammixtus siccatur: & eorundem gratia reponitur.

De bromo auene genere

Cap. cxli.

B Romos herba quam aliqui siphonson. alii acrospon vocat: Auene similis est exiccatoriam vim habens. Decoquitur cum sua radice in aqua ad tertias: & iuri colato par modus mellis addiscitur: rursus incoquitur: duz liquidū mellis crassitudo fiat. Linctum eo humore imbutum & naribus inditum contra graue olētiam vicerū efficacis est. Aliqui tritā aloen addunt: & eo modo vtuntur. Cum siccis rosis cocta in vino grauem oris halitū emendat.

De glauce.

Cap. cxlii.

G Laux cytiso & lenticule foliis similis: que superne virent: auerfaqz candidiora spectantur. ramuli a terra exiliunt qui ni senive. tenues. ab radice dodrantem alti. flores sen violę albę purpurei exeunt. Nascitur iuxta mare. Coquitur cum hordeacea farina sale & oleo in forbitione ad reuocandam extincti lactis vbertatem.

De polygala.

Cap. cxliii.

P Olygala palini alti indinem petit. foliis lenticule. gustu adstri

sto: que pota lactis abundantiam facit.

De osyri. Cap. xlviij.

OSyris frutex est niger lentus. ramulos ferens tenues: & in his folia quaterna quina senave ceu lini nigra in initio. dein colore mutato rubescētia. Decoctū eius potum iuuat arquatos.

De aspera smilace. Cap. xlv.

SMilax aspera a baliis hepatitis. aliis lycanthon. aliis cynof baton. aliis anicetō. aliis heliophytō. aliis anaticō. aliis dyti con aliis helide. ægyptiis lysite. romanis mergina. hetruscis radia appellatur. Folia habet periclymeni. sarmenta tenuia. multa. rubi modo aut paluri aculeata. arbores scandit se conuoluens eis. fert racemos exiles: qui maturi rubescunt: gustūq; leniter mordent. Nascitur in palustribus & asperis radice dura crassaq;. Folia & acini & ante & post epti venenorum antidota sunt. Tradūt si infantibus nuper in lucem editis quid ex his tritum propiuetur: nulla postmodum venena nocitura.

De leui smilace. Cap. xlvi.

Læuis smilacis folia hederę similitudinē habent. molliora. leuiora. tenuiora. huius sarmenta nullis horrent spinis. cōuoluitur arboribus vt prior. fructū parit lupini modo nigrum. exiguū. floribus in cacumine perpetuis. multis. rotūdis. Hac smilace quadam topiariorū arte tentoria contra æstus molestiā faciuntur. folia per autumnū decidua. Semine cū doricnio potō ternis singulorum obolis varia & tumultuosa in somnis obuersari tradūtur.

De rusco. Cap. cxlvii.

Syluestris myrtus aliquibus. gręcis myrtacāta. aliis hieromyrton. aliis oxymyr sine. aliis myacantha. aliis agonon. aliis scincos. aliis mintha. aliis catangelos. aliis anangelos. aliis acçron. aliis ocneron. aliis cnicē. aliis lychene. aliis chamæpitys. aliis chamæmyrte. beotis gyrenia. magis herculis genitura. latinis ruscum appellatur. Folium fert myrti latius. in formam lanceę mucronatū. bacçe per maturitatem rubescunt. rotundę. a medio folio dependentes. offeo intus nucleo. cubitales ramuli ab radice exeūt. vitilium modo lenti. fractu contumaces. foliosi. radice graminis similis. acerba & subamara. Folia & bacçe in vino potę vrinā cient. menses pellunt. vesicę calculos frangunt. stillicidio vrine medentur. dolores capitis sanant & regium morbum. In asperis & præ

capitibus locis enascitur. Decoctum radicis in vino potum eisdē
præbet effectus. Cauliculi recētes asparagorum vice in cibo sumū
tur. amari autem sunt: sed vrinam mouēt.

De lauro alexandrina. Cap. cxlviii.

LAurus alexandrina quam aliqui idēam. alii danaen. alii hip-
poglotton. alii zaliam. alii stephanen. alii daphyon. alii samo-
thracicen. alii niethrion. alii hippoglossion vocant. Folio est ma-
iore q̄ ruscī. molliore. & candidiore. semine inter folia rubro cice-
ris magnitudinē. ramos spargit in terra dodrantales. interdum
longiores. Radice syluestri myrto simili. molliore. odorata. In-
uenitur in montosis. Difficiles partus accelerat radice pota sex
drachmarum pōdere in vino dulci. & stillicidio vrinę auxiliatur:
sed sanguinem extrahit.

De daphnoide. Cap. cxlix.

DAphnoides alypo simile. flos vt nymphæ: cuius medium
nuci cypressi non dissimile: in quo semē. aliqui chamædaph-
nen. alii peplion. alii eupetalon vocant. Cubiti altitudine fruti-
cat. ramis flexilibus multis inde sursum versus foliosis. cortex su-
pramodum viscosus ramos vestit. Folia lauri graciliora & mollio-
ra. fractu contumacia: quorum gustatu os & fauces incenduntur.
flores candidi. bacca cum ematuruit: magna. radix inutilis. Nasci-
tur in mōtosis. Pituitas extrahit foliū recēs vel aridū in potu. mē-
ses ciet & vomitus. caput inanit commanducatum. sternutamēta
mouet. Bacce quindecim potē aluum resoluunt.

De chamædaphne. Cap. cl.

Chamædaphnen aliqui & hanc alexandrinam appellarūt. alii
daphniten. alii hydragogon. romani laureolam. alii laçagie-
nē. galli vsu bim. Virgas emittit cubitales singulari ramulo con-
stantes. rectas. tenues. læues. folia lauri similitudine. leuiora mul-
to ac vitidiora. semen rotundum. rubens. annexum foliis. Illinum-
tur capitis doloribus trita folia. stomachi ardores mulcent. ad se-
danda tormina cum vino bibuntur. Potus cū vino succus mēses
& vrinam ciet. Idem facit pessa appositus.

De albo veratro. Cap. cli.

Veratri album aliqui ascida vocant. alii atomon. alii pig-
natoxarin. magi sanguinem herculis. alii polyidos. alii ana-

phylton. ægyptii somphiam. alii oure. latini veratrum album. gal-
 li laginum. aliqui ancpfa. Fert folia plantaginis aut betæ sylue-
 stris similia. sed breuiora. & nigriora. rubescentia. caulem canum.
 quadrantalem. tunicis conuolutum cum arefcere coepit. radici-
 bus nititur multis. tenuibus. ab oblongo capite exennitibus cæ-
 parum modo fibratis. Nascitur in montibus & asperis. radices
 melleis colligende. Optimum habetur candidum. friabile. car-
 nosum. modice extentum. nec tamen fenci modo mucronatus:
 quod frangendo puluerem emittit: & tenuem habet medullam.
 gustu non admopum feruens. neq; saluam subinde ciens. huius
 cemedi autem strangulat. Primatum cyrenaicum tenet. galatis
 cum autem & cappadocicum candidiora & puluere quodam ob-
 sita celerius strangulatus mouent. vomitione autem varios extra-
 hit humores. collyriis amittitur: que caliginem oculorum dis-
 cutiunt. partus impositum necat. menses pellit. sternutamenta
 excitat. mutes interficit cum melle & polenta subactum. absumit
 carnes: si coquatur vna. datur per se ieiunis & cum sesama aut pti-
 sanæ succo aut alicæ aut lentis cremore cum aqua multa aut pul-
 te: aut quauis alia sorbitione. cogitur cum pane: & ita inassatur.
 præparatio corporum ac victus ratio diligenter tradita est: cum
 ab his qui de medica eius potione scriptitarunt: tum maxime a phi-
 lonide siculo ennesi: cui nunc assentimur. quippe lögum nimis
 esset in hac præsertim editione de materia simul medicam vinen-
 di rationem exponere. dant nonnulli in pulve aut alicæ sorbitio-
 ne. aut paucum antea cibum dari præcipientes statim veratrum
 offerunt: iis præsertim: quibus nulla strangulationis suspicio im-
 minet: si nulla valetudo corporis infirmat. siquidem dum hæc ita
 contingunt: deiectio nihil periculi minatur: quod non intempe-
 stive medicamentum corporibus offeratur. vomitiones concla-
 tant subditæ ex eo balani cum aceto.

De veratro nigro. Ca. clii.

Qliborum nigrum aliqui melampodion vocant. alii ecsto-
 mon. alii polyrrhizon. alii protion. alii melanorrhizon. alii
 cyranion. magi zomarition. ægyptii isfam. alii elaphine. alii ce-
 meleg. latini veratrum nigrum. alii saraca. daci prodiorna. Appella-
 tur melampodion: quoniam caprarum pastor nomine melam-
 pus furentes in se præti filias primus purgasse & sanasse fertur.

De medicinali materia.

Folia ei viridia. platani similia. minora. foliis sphondylii proxima. subaspera. pluribus diuisuris icisa. caulis asp. flores purpurei race matim coherentes. semen nigrum: quod in anticyra sesamoides vocant: quod deflectiones molitur. radicibus coheret nigris. tenuibus. a capitulo cepæ simili confibratis: quarum est usus. in colicibus asperis & sitientibus locis nascitur. optimum est quod ex quibusdam petitur terris: vt ex anticyra. nigrum inibi probatissimum gignitur. Eligi debet corpulentum & plenum: in quo tenuis sit medulla. acre gustu serpensque. cuiusmodi est elicone. parnaso. & ætolla natum. attamen eliconium præcellit. Veratrum nigrum purgat ventrem. Detrahit bilis pituitasque datum per se aut cum scamonia & tribus obolis siue drachma salis. Decoquitur cum lente & iusculis: que purgationis causa sumptantur. prodest morbis comitialibus. melancholicis. insanientibus. articulariis doloribus. & resolutis. menses inditum trahit. partus necat. purgat fistulas impotum & tercio die detractum. ite contra grauitatem auditus in aure demittitur: ibique in alterum aut etiam tertium diem esse sinitur. scabiem sanat illitum cum thure aut cera & pice & cedrino oleo. vitiliginiibus. lepris. Impetiginibus ex aceto medetur. dentium dolore colutione mitigat. Erodentibus medicamentis commiscetur. Hydropticorum ventri vtilissime imponitur factum ex eo farina hordeacea & vino cataplasma. Cōstitutum proxime radices vitium vinum purgandi facultate donat. Huius resparsum domos expiari arbitrantur. quare inter fodiendum stantes apollinem & esculapiumque precantur: ac vitant aquile volatus. aduolare enim non sine periculo tradunt. Namque si ausu effossione hellebori conspexerit: morturum qui succidit augurium est. celeriter effodiatur oportet. quoniam odore caput aggrauat. quapropter ad id arcendum fossuri alium presumere: & vinum bibere consueuerunt. nulli ita noxe opportuni redduntur. Veratri albi modo emedulatur.

De sesamoide magno.

Cap. clvii.

Sesamoides magnum. alii sesamiten. alii sesamin. alii lycoscytalion. alii anticyricon appellat: quoniam anticyra albo vetrago in purgationibus misceatur. simile est senecioni aut rute. longo folio. flore candido. radice gracill. ignaua. gustu amaro. cetera sesame simile. ventrem purgat. datur tritum ad bilis pituitasque deflectiones: optimum tribus digitis capitur: addito veratri albi sesqui

obolo ex aqua mulsa.

De sesamoide paruo.

Cap. clxiii.

Sesamoides paruum. aliqui coronion. alii sesamon sylvestre vocant. Cauliculi ei sunt dodrantaes. folia coronopi minoro. hirsutiora. & in cauliculorum cacumine capitula florum pene purpureorum. medio eorum albo. semen sesame. fuluum. amarum. radix tenuis. Detrahit bilem pituitasq; semen ex aqua mulsa potum dimidio acetabulo. illitum ex aqua tumores ac tubercula discutit. Nascitur in asperis.

De sylvestri cucumere.

Ylvestrem cucumin. aliqui elaterion vocant. alii grynion. alii balin. alii syncrissin. alii bubalion. alii scopion. alii pherobron. alii peucedanon. alii notion. romani ancetum. alii agrestem. poeniculimezar. Fructu solo distata satiuo cucumere. longe minorem pariens fructum oblongis glandibus non dissimilem. folia atq; sarmenta satiu referunt. radice candida. magna. Nascitur in sabuletis. & prope domicilia frutice in totum anaro. Instillatus foliorum succus aurum dolori conuenit. Illita ex pollenta radix veterem tumorem discutit. imposita cum resina terebinthina tubercula rumpit. ischiadicis infunditur. podagras discutit decocta ex aceto & illita. Eius decocto dentes in dolore colluuntur. Arida farina impetiginem lepras & vitiligines absterget. nigris cicatricibus colorem reddit. & in facie maculas expurgat. Radicis succus sesquiboli pondere & item cortex acetabuli quarta parte bilem pituitamq; delictum: praesertim in hydropsis. deiectiones autem citra stomachi insursum mouet. Radicis selibra praesertim in vini libyci hemina conteritur. danturq; ex eo terni cyathi triduo: dum tumor abunde deprimi cernatur.

De elaterio.

Cap. clvi.

Fructu huiusce cucumeris fit medicamentum: quod elaterium vocatur ad hunc modum. Decerpti cucumeres qui tacti protinus exiliunt: seruantur nocte vna. post die imposito supra craterem rariore cribro vtriusq; manibus prehensi sigillatim supra no cultro rursus versus aciem habente finduntur: atq; per cribrum humor in subiectum vas exprimitur. simulq; carnosum quod haesit cribro: quo facilius excidat: eliditur. quod ita pressum est: re sidere sinitur: atq; in vicinam peluam demittitur coaceruata aut

tē in cribro segmina dulci aqua perfunduntur: & denuo pressa abluuntur. humor in pelui agitatur. & linteo opertus soli exponitur. dumq; steterit: tota supernatās aqua cū humore concreto effunditur. Hoc vero identidem fieri solet: donec existens aqua liquefacta: qua stillatim exhausta sedimentū mortario suscipitur. & cōterendo cogitur in pastillos. Sunt qui ad hauriendā protinus succi abundantiam cribratos cineres humi inspargant: & mediū cavantes triplicatū linteum obtendāt: per quod elaterium cum sua humiditate diffundunt. siccātūq; in pila vt dictum est: conterunt. aliqui pro dulci aqua marinam perfundētes ita eluunt. Alii in nouissima lotionē mulsam aquā respargūt. Elaterium optimū esse constat. leue. non ponderosum. cū candore leniter humectū. gustu amarissimum: quodq; luce rnarum luminibus obiectum facile flagret. porraceū tamen scabrumq; si turbidum spectetur: atq; erui cinerisq; plenum sit: grane & vitiosum esse solet. Nec desunt qui cucumis succo amyli immisceant: vt candore ipsum & læuitatem imitētur. A bimatu ad decenniū defectionibus vtile est. iteger modus obolus est: minimus semiobolus. pueris chalcidno. siquidem copiosius periculū adfert. bilem ac pituitam alterutra parte extrahit. Optima suspensio est purgatio. Quod si in animo sit deiectionem moliri: adiecto salis duplo & sibi quod colorare sufficiat: ex aqua erui magnitudine catapotia dato: postea cyathus vnus aque tepide sorbeat. ad citandas tamen vomitiones aqua diluens elaterium subiectas lingue partes penitissime pinna oblitito. quod si quisq; difficilius euomat: oleo aut vnguento frino resoluato. somnum inhibeto. Porro his qui eximie vacnantur: cōtinne vinū & olenū dari conuenit. etenim vomendo restituntur. quod si vomitiones nō finiantur: aqua frigida. polenta. posca. poma. & que stomachum densando corroborant: offerenda sunt. Ciet elaterium menses. partus enecat in pello subditum. morbo rego medetur cum lacte naribus infusum. diuturnis capitis doloribus liberat. efficax auginarum vnguentū est caniveteris oleo. melle. aut felle taurino.

De satino cucumere.

Cap. clvii.

f Atini cucumeris trita radix & drachmæ vnus pondere posita in hydromelite vomitus ciet. Si quis facile secundum cōnam vomere velit: binis obolis sit contentus.

Destaphide agris.

Cap. clviii.

Taphida agris; alii triphylon. alii stesion. alii astaphida. alii phthiroctonon. alii phthirion. alii apanthropon. alii polyides. alii pseudopathes. alii arsenoten. ægyptii Ibesaeden. romani herbã pediculariã vocãt. Folia habet labrisec diuisa. & canaliculos rectos. molles. nigrosq; fert florem glasti & folliculos virides similes piceri: & in his nucleum triangulũ. scabrum. ex nigro subfuluescentem. Intus album. gustu acrem. Grana quibus de nave si trita in aqua mulla dentur: crassum humorẽ per vomitum purgãt. sed qui hauserunt: am bulare debent. Prudẽter tamen attendere oportet & aquã mullam potui dare: quoniã pericula strãgulatio nis inferunt. & fauces adurunt. Trita & ex oleo illita phthiriasi pedest. itẽ prurigini & psoris. cit plurimam pituitam cõmanducata. Decocta in aceto dentium dolori colluto ore subuenit. rheumatismum ginguarum sistit. vlcera oris manantia cum melle sanat. vrentibus malagmatis imponitur.

De thapsia.

Cap. clix.

Thapsia aliqui hypopion vocant. alii pancranon. alii scammonion. alii thelyterin. romani ferulaginez. alii ferulã syluestrem. pœni bæden. Nomen ideo accepit: quod in tapso eiusde nominis insula primum inuenta sit. tota vero natura ferule similis est. graciliore caule. foliis fœniculi. umbella anetĩ in cacumine a singulis furculis erumpente. flore luteo. semen quale ferule latum: sed aliquãto minus. radix nigra intus candida. longa. acris. crassiore libro vestita. Lactis extrahendĩ ratio hæc est. factõ in ambitu scrobe cortices inciduntur. aut radix in forniciã speciem excavata cooperitur: quo merus succus confluat. oportet illuc sequẽti die se conferre: & congestum succum extrahere. Tunditur etiã radix in pila: & succus organo per quallum expressus fĩbili crasso insolatur. aliqui soluzyna terunt: sed inualidior huiuscemodĩ succus. hoc autem interest: quoniam qui ab radice manauit: grauius olet: & humidus permãnet. foliis autem extractus exiccatur: atq; terebinthum iniuriam sentit. Qui succum colligit: stare debet non obuersus vento cum dies apricus est & a flatu silet: quoniam ob vaporis acrimoniam facies vehementer intumescit: nudaq; corpora inuadunt pustule. ob id prins liquido cõtrato & ad stringẽte

nudas partes illinunt: & ita muniti accedunt. Tam cortex radice
 que succus purgandi vim habent. Lacteus succus in aqua mulsa potus
 utrinque bilem extrahit. radice modus quaterni oboli cum tri-
 bus seminis aneti drachmis. succi terni oboli. lactis obolus vnus.
 quod eo amplius assumitur: periculosum est. Huiusmodi purgatio
 conuenit suspensiss & diuturnis laterum doloribus reiectioibus
 que datur in cibis aut obsonio: quibus difficile sit vomere. Tam ra-
 dix que succus omnium maxime que pares cum eis vires adepta
 sunt: vim habent transconcretiuam: vbi ex imo aliquid enocan-
 dum est: aut meatuum laxitas alio transferenda est. vnde succus il-
 litione & radix recens affricu alopecias explent. Radix succusque
 cum æquis cere thurisque portionibus sugillata linoresque tollunt:
 sed non plus binis horis dimittantur. locus deinde aqua maris ca-
 lida foueatur. vitia cutis in facie emendat cum melle illitus. lepras
 tollit. tubercula discutit perunctus cum sulphure. Succus in diu-
 turnis pulmonum. laterum. pedum. articulorumque valetudinibus
 vtiliter illinitur. Valet ad integendam colic glandem: iis qui natu-
 ra non circuncisione curti sunt. tumorem enim excitat: qui pingui-
 um solum emollitus in pene facturam refert.

De spartio. Cap. clx. i

Spartion aliqui lygon. alii lobon appellant. frutex est longas-
 serens virgas sine foliis. firmas. fractu contumaces. quibus vi-
 tes vincuntur. semen lentice in folliculis phasiolorum modo na-
 scens. florem ut albe viole luteum. Purgat per superna hellebori
 vice citra periculum flores & semina quinque obolis in aqua mulsa
 pota. Semen delectatione mouet. Ramis in aqua maceratis mox tu-
 sis extractus succus ischiadicis & angina laborantibus auxiliatur: si
 cyathi modus ieiuni bibet. Quidam marina aqua macerare malunt.
 & infundere. ischiadicis clystere. strigmeta autem elicit cruenta.

De silybo. Cap. clxi.

Silybum lata spina est folia ferens chameleonis albi. Hæc
 recens cum sale oleoque cocta estur. Radice succus drach-
 me pondere potus vomitiones ciet.

De vomitorio bulbo. Cap. clxii.

Bulbus que vomitorum vocat. folia habet lentiora & multo
 longiora cibario bulbo. radice comilime cortice nigro vestita.
 Vomitiones cocitat: si se comedatur: aut eius decoctum ebibatur.

De vnguentaria glande.

Cap. clxiii

G Lans vnguētaria fructus est arboris myricē similis magnitudine auellanae nucis: cuius nucleus gręcarum nucuz more tritus humorem reddit: quo ad preciosa vnguēta pro oleo vtūtur. Nascitur in æthiopia ægypto. arabia & petra oppido iudęe. Prefertur plena. recens. candida. q̄ facile delibretur. Ea drachmę pōdere pota lenē absumit. Cū erui farina & aqua mulla podagrifcis illinitur. pforas leprasq; de cocta in aceto vitiligines & nigra cicatrices cū nitro emendat. & cū lotio lentigines varos & papulas in facie & cutis vitia tollit. vomitiones mouet. aluum cum hydromelite resoluit. stomacho aduersatur. Oleū quod ea exprimitur: aluū potu ciet. Cortex eius magis adstringit. verum tuse & expresse recrementū abstergentibus in medicamentis adiscitur: quæ aduersus pruriginis & scabrias idonea sunt.

De narcisso.

Cap. clxiiii.

N Arcissus. alii narcisson anydron. alii autogenes. alii bulbbon emeticon. alii lirion. romani bulbbum morbitariū. sunt & qui vt lilium lirion appellarint. Folia porro similia. tenuia. multo minora. & angustiora. caulis vacuus & sine foliis supra dodrantem attollitur. Flos albus in medio. intus croceus. in quibusdam purpureus. radix intus alba. rotunda. bulbosa. semen velut in tunica. nigrum. longum. Probatissimum nascitur in montibus. suaui odore. cętera porro imitatur: atq; hæbaccū virtus olet. Radix cocta siue estur siue bibitur: vomitoria est. abustis igni prodest cū ex quo melle trita. præciosos neruos illitu glutinat. luxatis malleolis diuturnisq; articulorum doloribus trita ex melle & imposta subuenit. vitia cutis in facie vitiliginesq; cum semine vrticę & aceto emaculat. cum eruo & melle vlcerum sordes expurgat. Abscessus rumpit concoctioni repugnantes. infixæ corpori extrahit illita cum lolii farina & melle.

De hippophae.

Cap. clxv.

Hippophae. alii hippophyes. alii hippophanes. alii hippion. alii echinson. alii pelecion. romani lapaginem vocant: quo fullones vestes interpolant. In sabulosis maritimisq; nascitur surculacco frutice. denso & largo. foliis oleæ. longioribus mollioribusq; inter quę candicantes spinę emicant. siccæ. angulosæ. in interstitio quodam distantes. flores hederæ corymbis similes race

matim coherent: minusculi tamen & molles. candidi. ex parte ru-
bescentes. Radix lacteo succo madet. crassa. mollis. amara gustan-
ti: ex qua perinde ac thapsia succus exprimitur: qui cum erui farina
subactus siccatur. & ad usum reconditur. pituitas bilemque detra-
hit oboli pondere cum mulso & quattuor obolis erui farinae. Fru-
tex cum radicibus siccat: & cum aquae mulsae dimidia
hemina tritus datur. Radice liquamentum depromitur uti in tha-
psia. Huius in purgationibus modus est drachma.

De hippophesto.

Cap. clxvi.

Hippophesto id quod aliqui hippophaes appellant: nascitur
eisdem locis quibus hippophaes: estque spinae fullonis genus
humilis herba sine cauliculo. sine flore. inanibus tantum capitulis.
foliis paruis. spinosis. radículas habens albas. molles. crassas.
Succus radice & foliis exprimitur: & exsiccat. datus cui voles tri-
bus obolis in aqua mulsae aquam pituitasque detrahit. primum co-
mitialibus morbis. neruorum vitis. & orthopnoeae conuenit huius
insemodi purgatio.

De ricino.

Cap. clxvii

Ricini aut croton aliqui sesamon sylvestre vocant. alii seseli cy-
prion. alii crotona. aegyptii sistamma. aliqui trixin. magi san-
guinem febris. latini ricinum. alii lupam. Id nomen accepta rici-
ni animalis similitudine arbor prouenit paruae ficus altitudine. fo-
llo platani. maiore. leuiore & nigriore. ramis candidibusque cauis in
arundinis morem. femine in vuis asperis: quod corticibus exitum
ricinum animal representat: ex quo oleum nomine cicinum ex-
primitur. cibus foedum. lucernis emplastrisque vtile. Grana triginta
numero purgata potu pituitas bilem aquamque per aluum extra-
hant. vomitiones mouent. sed iniucunda admodum est & mole-
sta purgatio. siquidem stomachum vehementer subuertit. tusa &
imposita vitia cutis in facie varosque expurgat. Folia cum polenta
trita inflammationes oculorum tumoresque leniunt. turgentes ma-
mas cohibent. Eadem ex aceto illita ignes sacros restingunt.

De tithymallorum generibus.

Cap. clxviii.

Tithymalli genera septem: quorum masculus characias ap-
pellatur. ab aliquibus cometes. aut amygdaloides. vel cobli-
os. Alter myrtites qui foemina existimatur: eumque myrsinitem
aut caryitem vocant. Tertius paralus: quem tithymallida appel-

larunt. Alius helioscopius. Quintus cyparyssias. Sextus dendrodes. Septimus platyphyllos dicitur.

De characia appellato.

Cap. clxiiij.

OCharaciæ caules supra cubiti altitudinem attolluntur rubri. lacteo succo atq; acri madent. Foliis oleæ circum ramos angustioribus & longioribus. radice dura. lignosa. pendet in cacuminibus caulium coma iunci & calyculati folliculi aliquantum caui: in quibus semen continetur. Nascitur in asperis & montibus. Succus alium purgat. trahit pituitam bilemque binis obolis in posca sumptis. & cum aqua multa vomitiones monet. Appetente vindemiarum tempore succus congestis ramulis: mox decisis & vase reclusis excipitur. Aliqui adiciunt farinam erui: & in pastillos digerunt: qui erui magnitudinem impleant. Alii in aridas ficos ternas quaternasve guttas instillant: vt cum his inarescant: quas ad vsus recondunt. per se etiam tusus in pila & in pastillos coactus reponitur. Porro cum extrahitur lac neq; quo ventus asporet: stare quemque neq; manus oculis adiuuere conuenit: sed aute eius collectionem corpus præsertim faciem. collum. scrotumque genitalis adipe aut oleo cum vino perungere. fauces autem exasperat. Quapropter catapotia cæra aut decocto melle oblini par est: & hoc modo dari. binas tamen ternasve ficos purgationis gratia sumpsisse satis est. Recens lac ex oleo perunctos in sole capillos euellit. renascentesque flauos & exiles efficit. denique omnes destruit. Dentium cavernis inclusum leuat dolores: sed cæra dentes oblinendi: ne suo delapsu fauces & linguam vitiet. tollit illitu impetigines. fornicantes verucas. pensiles. & que thymi florem representant. valet aduersus pterygia. carbunculos. phagedænas vlcerum: gangrenas: fistulasque. Legitur semen autumnis: & siccatum sole leniter tunditur: seruefactumque loco mundo reponitur. Folia item siccantur. Semen & folia lactei succi effectum præbent dimidio acetabulo pota. Sunt qui condiant admisto cum lacte lepidio & caseo contuso. Radix drachmæ: pondere in hydro melite pota per inferna trahit. Decocta cum aceto dentium dolori auxiliatur colluto ore.

De foemina.

Cap. clxx.

Hoemina quam myrsiniteu aut caryiteu vocarunt: similis sua parte natura dapholdi. foliis myrti sed maioribus in cacuminibus.

De medicinali materia.

acutis. & pungentibus. Ramulos ab radice mittit dodrantes. fructum fert post annum nucis simile mordaci gustu. Nascitur in asperis. Succus. radix. semen. folia. consimilem autem dicto sortiuntur facultatem: sed ad citandas vomitiones inualidior est.

De paralio. Cap. clxxi.

Liud tithymalli genus dicitur paralios: quæ tithymalli aut meconis aliqui appellauere. Nascitur in maritimis. ramis rubentibus. palmum altis. quinque senive a radice extantibus. foliis lini. angustis. paruis. oblongis. in versus quosdam digestis. capite in cacumine orbiculato: in quo semen ut erui vario colore emicat. flos albus. frutex totus cum radice lacteo succo turget. similes ad usus reconditur.

De helioscopo. Cap. clxxii.

Hliud genus helioscopus dicitur. foliis portulacæ rotundioribus. ramulis propeuntibus a radice quattuor aut quinque rubentibus. dodrantali altitudine. tenuibus. lactis copiosi plenis. capite aneti. semine in capitulis incluso. Helioscopi nomen accepit quoniam comas cum sole circumagat. Circa oppida nascitur potissimum in rudibus. Colligitur succus semineque ut aliorum. Eademque superioribus vires: non tamen usque adeo valide.

De cyparissia. Cap. clxxiii.

Cyparissias in caule exit dodrantalem vel maiorem: subrubrum: ex quo folia piceæ similitudine exoriuntur: molliora tamen & tenuiora: & in totum nascentem piceam emulatur: unde nomen traxit. Cadido succo madet: cui eadem vis que superioribus.

De petreo tithymallo. Cap. clxxiiii.

Genus tithymalli in petris nascens. dendroides cognominat. in cacumine largam spargens comam. succo lacteo pregnans. caulis rubentibus. foliis myrti tenuioris. fructu characis. Eiusdem effectus cuius superiores: similibus modo reconditur.

De platyphyllo. Cap. clxxv.

Platyphyllos verbasco similis est. radix. succus. & folia per inferna trahunt aquas. pisces necat. tulus & aque insparatus. Reliqua tithymallorum genera que supra scribitur: eadem efficiunt.

De pityusa. Cap. clxxvi.

Pityusam aliqui clema. alii crambion. alii paralion. alii cantopi con vocant. hanc specie a cyparissa differre constat: & si tithy

malorum generi assignetur. Caulis supra cubiti altitudinē assurgit. geniculatus. foliis piceis acutis. exilibus. flore paruo. purpureo. femine instar lenticule. lato. radice crassa. cādida. succo referta. qui busdam in locis frutex hic prægrandis inuenitur. Detrahit per aluum radix drachmis duabus data in aqua mulla: item seminis drachmia. succi cum farina subacti cochlearium in catapotio datur. modus foliorum drachme tres.

De lathyri. Cap. clxxvii.

Lathyris quam aliqui tithymallum appellat: eaq; tithymalox numero adscribunt: caulem emittit cubiti altitudinē. & digitali crassitudine. inanem. gignuntur in cacumine alæ & folia in caule oblonga amygdalinis proxima. latiora. & leuiora. que aut in summis ramulis exierunt: minora conspiciuntur aristolochicæ aut oblongæ hederæ figura. in cacumine fructum summis surculis gerit. triplici conceptaculo insignē. rotundum ceu capparin: in quo grana intercurrentibus membranis distincta continentur. eruis maiora. rotunda. que dum corticibus exuuntur: cādida sunt & gustu dulcia. nullus radicis vsus. Totus frutex lacteo succo turget: uti tithymallus. Grana sex aut septem in catapotio aut cum ficis aut palmulis deuotata aluum purgant: sed aqua frigida postea sorbenda. trahunt autem bilem. pituitam & aquas. Succus tithymalli modo exceptus eundem effectum præbet. In gallinaceo iure aut oleribus folia decoquantur ad eundem effectus.

De peplo. Cap. clxxix.

Peplos quem aliqui sycen. alii mecona aphroden vocant. frutex est lactei succi plenus. foliis ruti paulo latioribus. rotunda coma dodrantali. humi resperfa. semine sub foliis rotundo. minore que candidi papaueris. Pluribus scatet auxiliis. Vnicam radicem habet superuacua. ex qua fruticat. Nascitur inter vites & in hortis. Colligitur messibus. siccatur in umbra & continue versatur. fructus tusus & feruefactus reconditur. bilis ac pituita detrahitur acerbulo eius in hydromelitis cyatho potio. obsonis insperfa conturbat aluum. muria conditur.

De peplide. Cap. clxxx.

Peplis quam aliqui syluestrem portulacam vocant. hippocrates peplion. in maritimis nascitur. largo frutice. candidi succi pleno. foliis satius portulacæ. rotundis. inferne rubentibus. semi-

De medicinali materia.

ne sub foliis rotundo vti in peplo. feruente gustu. radice singulari. superuacua. tenui. colligi & reponi solet. Datur vti peplos: & cōditur. easdem habet vires.

De chamæsyce.

Ca. clxxx.

QHamæsyce aliqui sycen. alii spumofum papauer vocitāt. Ramos emittit quaternum digitorum. teretes. succosos. in terram delectos. folia lentis parua pepłi plane referencia. tenuia: quę a terra non attolluntur. semine sub foliis rotundo vt in peplo. Neq; caulem neq; florē promit. radice firmatur tenui. superuacanea. Rami ex vino triti vluę dolores sedāt in pecto appositī. tollūt tu mores ac verrucas omnium generum illiti. Decoctorum cibo alius resoluitur. Succus si mili effectu prodest. illitus contra scorpionis ictum auxiliatur. aduersus caligines oculorum vtilis & hebetudines. incipientes suffusiones. nubeculas. cicatrices cum melle inunctus. In squalidis petrosisque nascitur.

De scammonia.

Cap. clxxxii.

Scammonia aliquibus scambonia radix. aliis colophonā. alii dactylon. romanis colophonium. magis apopleumonos. ægyptiis fanilium dicitur. Ramos ab vna radice emittit trium cubitorum multos. pingues. & qui non nihil crassitudinis præ se ferant. foliis helxinę aut hederaceis: mollioribus tamen. densis & triangulis. flore candido. rotundo. in calathi modum cauo. graueolente. radice prælonga. crassitudine cubitali. cādida. graui odore. succo grauida. Legitur ad hunc modum succus. capite exempto radix in testudinis speciem cultro excauatur: quo fit vt in cauum confluat succus: qui conchis demum excipitur. Alii scrobes in terra concamerato sinu fodiunt: in quos subiectis iuglandium foliis profundunt succum: siccatumq; extrahunt. Laudatur autē scammonium læue. nitidum. rarū & colore q̄ simillimum taurino glutini. fungosum. tenuibus fistulis: quale ex mysia regione asie contermina deportatur. nec attendere solum par est: si lingue tactu albescat. hoc enim euenit adulterato: quod admisto fit tithymalli lacte: sed longe magis a itea narratis. item si nō vehemēter linguam exurat: id quod misti tithymalli argumentum est. Natōne autē syriacum & iudæicum deterrima habentur. graua. densa. crui farina & tithymallo vitiata. Succus drachmę vnus aut quatuor

ternum obolorum pondere haustus ex aqua pura vel mulsa per
 inferna bilem & pituitam extrahit. ad resoluendum alium bis
 nos obolos cum sesama aliove semine sumpsisse satis est. Dan-
 tur efficacioris purgationis cusa succi quaterni oboli cum duo-
 bus veratri nigri & aloes drachma vna. Fiunt purgatorii sales
 drachmis viginti succi scammoniae in senos salis cyathos adie-
 ctis. Horum modus proportionem virium integer quidem tria co-
 chlearia. medius duo. minimus vnum. Radicis drachma vna aut
 altera purgat cum iis: quae retulimus. nonnulli decoctum radis-
 cis ebibunt. Coquitur in aceto & cum hordeacea farina teris-
 tur cataplasmate ischiadicis vtili. partus enecat succus vuluae in
 lana subditus. tubercula discutit cum melle aut oleo illitus. De-
 cocto in aceto peruncta lepra abiguntur. duntaxat capitis dolo-
 res ex aceto & rosaceo perfunduntur.

De chamelea. Cap. clxxxli.

C Hamelaeam alii pyros agnen. alii heracleon. alii bde-
 lyram. alii coccon gnidion. romani citocacium. non-
 nulli oleaginem. quidam oleastellum vocant. Sur-
 culosa fruticat ramis dodrantalibus. Folia oleae simili-
 tudinem habent tenuiora & amara: quae gustata linguam mor-
 dent: & arteriam deradunt. Detrahit pituitam bilemque: foliis
 praesertim in catapotio deuoratis. namque duae absinthii partes
 adiecta chameleae vna hydromelite excipiuntur: & in catapotia
 coguntur. ea autem in ventre non liquecunt. siquidem quot
 quot fuerint deuorata: regeruntur. Foliis cum melle tritis sordida
 vlcera & crustosa repurgantur.

De thymelea. Cap. clxxxlii.

Thymeleam alii chameleam. alii pyros agnen. alii cestron aut
 cneoron vocant. ex qua granum gnidius quod est thymeleae fru-
 ctus: colligitur. hoc syri apollinum. alii linum appellant: quoniam
 satini lini frutex suapte natura similitudinem referat. Virgas edit
 perpulchras. tenues. tripedaneas. foliis chameleae angustioribus.
 & pinguioribus. viscosis. gumosisque si mordeantur. flore caedido.
 fructu myrti in modum rotundo: qui inter initia viret: & tadem rube-
 scit. pulpa fructus dura. foris nigra. intus alba. quae per inferna bilem
 pituitam. aequalis detrahit: si viginti granorum pars interna bis

bibatur. verum fauces adurit. Itaq; cum farina aut poseta. aut in
 vne a cino dari debet: aut melle cocto obducta denorari. qui egre
 defudant: trito semine cum nitro & aceto innunguntur. Folia que
 peculiariter gneorum appellantur: per messes colligi debent: &
 siccata in vmbra recondi. quibus dare libeat: antea tuderere: & ner
 uos eximere conuenit. illitum acetabuli modo cum diluta potio
 ne aquam extrahit. mediocrius purgat addita lente cocta aut co
 tritis oleribus. Thymeleę farina vne acerbe succo excipitur: & in
 pastillos diuiditur. Herba stomacho infesta. partus imposita ne
 cat. Nascitur in montibus & asperis. Halucinantur qui cocco gni
 dium fructum esse chamelę existimant. falluntur enim quadā
 foliorum similitudine.

De sabuco.

Cap. clxxxiiii.

A Cten aliqui dendron arctu. alii hemeron. latini sabucū. gal
 liscobiem. daci sebam vocant. Ex eo genere quedam in ar
 bore affurgit surculos spargens arundinaceos. teretes. cauos.
 candidantes. proceros. folia iuglandis terna quaternave. ex inter
 uallis circa ramos exeunt. grauis odore. minutis in ambitu secta.
 & in ramulorum cacuminibus cauliculisq; circinate vmbellę: q̄
 florem candidum pariunt. mox fructum terebintho simile in ni
 gredine suppūpureū. acinosum. succo madentem vinosumq;.

De ebulo.

Cap. clxxxv.

A Lterū genus chamęacte vocatur. aliis heliofacte. aliis agria
 acte. aliis euboica. romanis ebulum. gallis ducone. daciis oli
 ua. Ebulum longe humilius est magisq; herbaceo generi assignā
 dum. caule quadrangulo. geniculato. foliis amygdalę exinterna
 lo longioribus. geniculatim distributis in versus. graueolentib;.
 in ambitu serratis. muscario sabuci. flore & acino eiusdem. radice
 nititur longa crassitudine digitali. Eadem vtriusq; vis & vsus. res
 frigerans. & exicans. aluo detrahens aquā. stomacho inutilis. Fo
 lia olerum more coquuntur ad pituitā bilemq; detrahendā. caules
 teneri in patinis cocti eadē efficiunt. Radix in vino decocta & in ci
 bis data hydropicos adiuuat. prodest viperarū morsibus eodē po
 ta modo. vulvas emollit insidentū decocto. laxat earū spiracula:
 & vitia corrigit. Acini in vino poti eodem funguntur munere.
 denigrant capillos illiti. Folia si prætenera ac mollia ex polenta il
 linantur: inflammationem mitigant. ambusus & canis moribus

illita profunt. vlcera que dehiscunt: in fistulâ agglutinant. Iis qui podagra tentantur: cum seuo hircino p̄sunt illita folia.

De pygnocomo. Cap. clxxxvi.

PYgnocomon constat eruç foliis acrioribus. scabris. & crassis. caule quadrangulo. flore ocymi. semine marrubii. radice nigra. rotunda. lutei coloris. exigui mali figura terram redolente. Inuenitur in saxosis locis. Semine grauiâ somnia & tumultuosa facit drachmę instar potum. timores discutit illitū cum polenta. spicula adactosq; corpori aculeos extrahit. folia illitū tubercula p̄nosq; discutunt. Radix eius in aqua mulsâ duum drachmarum pondere alium & bilem extrahit.

De apio ceu radice syluestri. Ca. clxxxvii.

APION nonnulli ischiada. alii chamebalanam agriam. alii linosozosin. latini radicem syluestrem. pœni torphathadæ appellant. Iuncos duos siue tres spargit rubros. tenues: quia terra parum attolluntur. Foliis rutę oblongioribus tamen & angustioribus. herbaccis. semine paruo. radice hastulę regię in formam piri turbinata. succi fœcunda. Intus habet succum cãdidum. extra cortices nigros. Superior pars eius vomitione bilem pituitasq; extrahit. inferior per alium. tota vtrinq; purgationes monet. Succus si libet eximere: tusa radix in fictili inergitur: & agitata aqua quod inpernatat p̄na selectum exccatur. purgat vtraq; parte is succus sesquibolo potus.

De colocynthide. Cap. clxxxviii.

Colocynthis aliquibus colocyntha ægos. aliis sicya picra. alii a alexandrina colocyntha. zoroastri tymbra. ostani autogenes. romanis cucurbita syluatica. dacis tustrata dicitur. Sarmeta foliaq; satine cucurbitę emittit per terram repentia. diuisa. fructū in speciem mediocris pilę conglomeratum. vehemeter amarum: quem legere oportet: cum ceperit in luteum colorem permu-
 ri. medulla fructus purgatoriam vim habet: si quattuor oboli melle cocto myrrha & nitro excipiantur: & cogantur in catapotium. arefactę pilę teruntur: & infuse clysteribus profunt neruorum resolutioni. coxendicum doloribus. & coli vitis. vt que bilem. pituitam & strigimenta interdum etiam cruorem eliciant. foetus admodum enecant. dentium dolorem tollit: si vna repergetur & luto oblitā cum aceto & nitro inferuescat. hocq; iure decocti dentes col-

De medicinali materia.

luantur. si aqua multa aut passim incoquatur & sub dlo refrigē-
scat: potu crassum humorē & strigmenta alui detrahet. stomacho
supramodum aduersatur. Subdita ex ea balano alui excrementa
eliciuntur. virēti succo vtilissime ischiadici perfricantur.

De epithymo. Cap. clxxxix.

Epithyuum romani inuolucru vocant. Flos est e thymo durū
ore. satureiē similis. capitula habet tenuia & leuia & in eis si
bras quasi capillamenta. Potum cū melle detrahit pituitam bilē
q̄ atram per inferna priuatim pdest melancholicis & inflatis ace-
tabuli mensura ad quattuor drachmas cū melle sale & aceti exi-
guo. Plurimū in cappadocia & pamphylia gignitur.

De alypo. Cap. cxc.

Lypon surculosa herba est. subrubra. latis ramulis. tētib?
foliis. flore molli. copioso. radice betæ. tenui. referta acri suc-
co. semine epithymi. Gignitur in maritimis. Hęc pleraq; libyē lo-
ca scatēt. Semen atram bilem deicit: si mēsurā epithymo pari cū
sale & aceto sumatur. verū interanea leniter exulcerat.

De empetro seu calcifraga. Ca. cxcl.

Empetron aliqui phacoides vocant. Nascitur in montibus
& maritimis. salso gustu. Sed quo ppins terreno fuerit:
amarius sentitur. Trahit bilem. pituitā. & aquam; si bibas
tur in iure aliquo aut hydromelite.

De clematide. Cap. cxcii.

Clematidē aliqui epigetin. ægyptii philacnō. romani ambu-
xum nominant. viticulis constat subrubris. folio vehemēter
acri gustu & exulcerāte. vicinis inuoluitur arborib? vt smilax. Tri-
tum semē & ex aqua aut hydromelite potū bilem pituitamq; de-
trahit. illita folia lepras eximūt. cū lepidio cōditur ad esum.

De labrusca. Cap. cxciij.

Labrusca sarmenta vitis modo prelonga emittit; aspe-
ra. lignosa. rimoso cortice. foliis hortensii solani lōgio-
ribus. ac latioribus. muscoso flore & capillaceo. fructu
exiguū vuis simili post maturitatem rubente. rotūda est acinorū
facies. Fernesacta radix in aqua & in cyathis duob? vini aqua ma-
rina diluti potū humorem alui ciet. ideo hydropicis datur. Vux
eius vitia cutis in facie & maculas omneis expurgant. Enascētes
ramuli cibi gratia conduntur.

Liber quartus.

De vite alba. Cap. cxciii.

Utem albam aliqui bryoniam. alii ophiothaphyllon. alii chell
 donion. aut melothron. aut psilothron. aut archezostin. aut
 agrostin. aut cedrostin appellant. Foliis sarmentis pampinisq; sa
 tinam vitem imitatur: sed hirsutiora sunt omnia. Ea quos prope
 se nacta sit frutices: suis claviculis complectitur. fructus rubens in
 vva dependet: quo coria pilis spoliatur. Ex ea asparagi qui pri
 ma germinatione exeunt: decocti in cibo aluum & vrinam cient.
 Folia. fructus. radix. acrem vni sortiuntur. itaq; vlcerum phage
 dens. gangrenis. chironiis. putrentinm tibiaram tedio efficac
 ter ex sale illinuntur. Radix corpus abstergit: & cutem erugat. vi
 tia cutis in facie. varosq; lentigines. & cicatrices nigras emendat.
 cum eruo. creta chia. & fenogreco. Eodem effectu prodest deco
 cta in oleo vsquedum liquecat. fugillata tollit. reduvias commit
 tit. inflammationes discutit illita ex vino. suppuraciones rum
 pit. medicamento apte immiscetur: quod carnem exest. infracta
 ossa extrahit trita & imposita. datur comitalibus in potu drach
 mæ pondere cotidie anno toto. pdest attonitis & vertigine labo
 rantibus consimiliter assumpta. Contra viperarum ictus pota
 drachmis duabus auxiliatur. partus necat. mentem interdum sub
 turbat. cit vrinam pota. Eclegma ex ea fit cum melle difficile spi
 rantibus. strangulatu oppressis. tussientibus. vulsis. ruptis. & late
 rum doloribus: lienem ternis obolis pota ex aceto triginta die
 bus consumit. illinitur ad eadem cum fico. ad muliebres infessus
 decoquitur. siquidem vuluas purgat: sed a bortum facit. Succus
 e radice vere exprimitur. qui trahit pituitam cum aqua mulsa po
 tus. ad psoras & lepras semen efficaciter illinitur. lactis abundan
 tiam facit succus eius: si cum tritico decocto sorbeat.

*notag mir
 bu viduo*

De vite nigra. Cap. cxcv.

Nigra vitis quam aliqui nigram brioniam vocant. alii chironi
 non ampelon. alii bucranion. romani oblamentiam. alii brita
 nutem. alii betisalcam. daci priadelam. alii pegrinam. aphri lau
 then. Folia fert hedere sed in alora: similacis pxima. canles etiam
 cognatos. capreolis suis arbores quasi adminicula cõprehendit.
 fructus racematim coherent: qui inter principia virer: & post ma
 turitatem nigrescunt. radix foris nigra intus buxco colore nitet.
 caules qui primo germinu partu erumput: in olera recipiuntur.

De medicinali materia.

menes pellunt. vrinās cient. lienam absumunt. vertiginosis. comitialibus. neruorū resolutione tētatis p̄sunt. Radix eadē q̄ vitis alba p̄stat: sed inefficacius. Folia cū vīno exulceratis iumentorū; ceruicibus cōmodissime illinuntur. luxatis itidē imponūtur.

De filice.

Cap. cxcvi.

PTerin grecorum alii pterineon. alii dacidonon. alii anasphoron. alii blechnon. alii polyrrhizon vocant. magi hermubanem. romani filicā. alii lacnem. alii filifanariam. ægyptii asini sanguinem. Folia sine caule. sine fructu. sine flore. ex vno pediculo cubitali longitudine exeunt multifida & lateribus pinnata. subgrauis odore. radice per summa cęspitum nigra. oblonga. multis capillamentis fibrata. sub adstringente gustu. Nascitur in mōtibus & saxosis. Radix latus tincas excutit sumpta drachmis quattuor ex aqua mulla. melius si cum scāmōnicę aut veratri nigri totidem obolis detur. sed qui sumunt: alia p̄gustare debent. laborantes lienis in cremēto recreat. Radix & potu & illitu prodest iis qui arundinibus cęsi sunt. Probat̄ur maxime quę in arundinetis proueniat & locis pulegio scatentibus.

De filicę fœmina.

Cap. cxcvii.

THelypterin aliqui nymphęam pterin nominant. romani linguam ceruinam. foliis filicis. furculosis. & quę non singulari vt illa pediculo fulciantur. radicibus longis. pluribus latis. quę ex nigro in luteum flauescunt. aliquę etiānum rubrę inueniuntur. Pellunt lata interaneorum animalia cum melle eclegmate sumpto. potę cuius vīno drachmis tribus teretes tincas eliciūt. datę fœminis sterilitatem faciūt & pregnantibus abortum: si supergrediantur. Farina humidis viceribus & cicatrici repugnātib; in spargitur. iumētorum ceruicibus in detur. Folia recentia in oleis cocta mādūtur: vt vētrem emolliant.

De Filicula.

Cap. cxcviii.

POlypodion aliqui scolopendriion. alii pterin. alii polyrrhizon. latini filiculam vocāt. Nascitur in muscosis petris. & vetustis arborū caudicibus. p̄sertim quercuū. palmi altitudine. filici similis. subhirsuta nō tenui peridē diuisura. radix pilosa. in qua cōtinentur curri seu polyporum. crassitudine digiti minimi. coloris int̄ herbacel. austera aliquātus & gustu subdulcis. Purgādi vī habet. Coquitur cū gallina aut piscibus. aut beta. aut malua ad al

uū soluendā. Aride farina aque mulse insparfa detrahit bilez & pī
tuitā. Trita luxatis efficaciter illinitur & aduers⁹ digitorū fissuras.

De dryopterī.

Cap. cxdx.

DRyopterīn aliqui pterion. alij nymphæaz pterin nomināt.
Nascitur in veterum roborum musco filici similis. multo mi
nore foliorum incisura. radicibus inuicem implexis. hirsutis. gu
stu acerbis. in dulcedinem vergentibus. Psilotrum est cum radici
bus trita. Illinitur enim primū vsq; dum sudorem euocet. mox
sudor abluatur: & recens imponitur.

De cnico.

Cap. cc.

CNicus foliis constat oblongis. asperis. spinosis. caule sesquis
pedali. capitulo magnitudine grādis oliuæ. flore croci. semf
ne cādido. alioqui ruffo. lōgo. anguloso. Huius flore in obsoniis
vtuntur. seminis tusi succus adiectis amygdalis. nitro. aneto. &
melle decocto: cogitur in placentulas quæ aluū emollimnt. Hęc in
frusta quattuor findūtur: quæ nucis iuglādis magnitudinem im
pleant. E quibus ate cœnam duo vel tria sumpsisse satis est. Ratio
temperādi hæc est. cnici cādidi sextarius. amygdalorum tostoruz
& delibratorum cyathitres. anesi sextarius vius. aphroutri dra
chma vna. cum carnibus triginta caricarum. Seminis succus lac
cogit: & magis ipsum resoluendæ alui facultate donat.

De mercuriali.

Cap. cci

LInozostū mare e grecis aliqui parthenion. alij argyron. alij
laritrillin. alij chrysitū. ægyptiū aphlopho. aliqui hermin bota
nion. latini mercurialē masculā. alij tessiculatā. aphri assumes vo
cāt. Foliis cōstat ocymī minoribus helx inæ cognatis. ramulis du
plici geniculorū nodo cictis. alarum cauis multis. fructū in sceni
na copioso. quādam racemorum speciem præbete. marie foliorū
flnu depēdete. paruo. rotūdo. ceu binis testiculis vna cōherētibz.
frutice dodrātali aut maiore. Vtraq; in oleribus mādatur ad aluū
ciēdam. cocta iaqua epoto iure bilem aquamq; detrahit. cōstat vt
mares gignatur: hūc facere. ut formuæ illam: si a purgatiōe iban
tur: & trita folia genitalibus admoueātur.

De cynocrābe

Cap. ccii.

Cynia aut cynocrābe. aliquibus linozostis. aphris armas. alij
alume slabon dicitur. Caulsculum binum palmarum altitudi
ne emittit. mollem. subalbidum. folia mercuriali aut hedere simi

Macertis interstitiis subalbida. semen foliis adheret. paruum. rotundum. Folia cum caulibus pota aluū cient. oleribus cōmēdantur. Ius decocti & pituitam & bilem aquamq; detrahit.

De heliotropio magno.

Cap. cciii.

Heliotropium magnum aliqui scorpionem vocant. alii heliotropion. alii dialion. alii heliophon. alii scorpioctonon. alii sesa non agrion. alii scorpium. Flos ei est effigie scorpionis caudę. vnde scorpuro ei nomen. & quoniam folia cum sole circumagat: heliotropion dicitur: folia ocymi habet. hirsutiora & candidiora & maiora. ramuli a radice terni. quaterni. aut sepe quinifex liunt multis cōcaui. flos in cacumine cādus aut subfuluus: incuruatur vt scorpionis cauda. radix tenuis est & inutilis. Nascitur in asperis. Decocta ex aqua fasciculo manus plene pituita bilēq; per aluū extrahit. contra scorpionū ictus & potu & illitu prodest. Ad alligatur vt conceptum adiuuet. Asunt per horam vnam ante accessiones seminis grana quattuor quartanas finire. tria vero tertianas. Illitum semen formicantes verrucas pensilesq; & thymi florem representantes. & epynictidas exiccat. Folia infantium desullationibus quas syriaseis vocant podagris. luxatisq; vtilissime illinuntur. menses cient. partus trita & imposita pellunt.

De heliotropio paruo.

Cap. cciiii.

Heliotropion paruum quod & aliqui scorpionem vocant. nascitur in palustribus iuxta lacus foliis antedicto proximis. rotundioribus. semine acrochordonum verrucarū modo pensili rotundo. Herba cum suo semine pota adiecto nitro. hyssopo. nasturtio & aqua latas tineas teretesq; excutit. pensiles verrucas que acrochordones vocantur cum sale illita tollit.

De scorpioide.

Cap. ccv.

Scorpioides herbula est foliis exiguis. semine caudę scorpionis effigie. Illita scorpionū ictibus p̄sentaneo est auxilio.

Pedacii Dioscoridis Anazarbei de medicinali materia libri quarti. Ioanne Ruellio Sueffionensi interp̄te.

FINIS.

PEDACII DIOSCORIDIS ANAZARBEI
de materia medicinali Liber quintus. Ioanne ru
ellio suessionensi interprete.

UPERIORIBVS quattuor libris amicissime
ari tradidimus de aromatibus. oleis. vnguetis.
arboribus. & earumdem lachrymis ac fructibus
item animalibus. melle. lacte. adipe. frumentis.
oleribus. necnon de omni radicum. herbarum.
succorum. seminumq; ratione. In hoc autem
totius operis quinto differemus de vinis & me-
tallicis. & a vite nostram commetationem auspicabimur

De vinifera vite.

Cap. i.

Folia vitini & triti capreoli capitis dolores illitu mitigant: &
inflammationem stomachi ardoremq; cum polenta. Folia etiam p
se ut que refrigeret & adstringat: imponi solent. potus corusuc
cus dysentericis. sanguine excreantibus. stomachicis. & granidas
rum malacie medetur. Eadem efficiunt in adfici in aqua capreo
li & poti. lachryma vitini que veluti gummi in caudicibus cocrea
scit: ex vino pota calculos pellit. illita lichenas & psoras lepraq;
nitro prius perfrictas sanat. Eadem cum oleo sepius pilis illitis p
lotri effectum habet: maximeq; sanies quam accesa sarmenta vitu
exudarunt. quia & peruncte verrucarum formicationes extrahuntur.
cinis sarmentorum & vinaceorum erumpentibus in sede condylomatis
& thymiis illitis ex aceto medetur. prodest luxatis & viperarum
morsibus. contra lienis inflammationem illinitur cum rosaceo & ruta & aceto.

De sylvestri vite.

Cap. ii.

Flyvestris vitis duorum generum est. alterius vna non maturescit: sed flore tenui cenanthen nominatam perducit. altera ad frugem peruenit. parvis acinis. nigra. & adstringens. folia. cau
les & clavicule quibus reput: vim habet culte viti similem.

De vva.

Cap. iii.

Vve recentes alium turbant. & stomachum inflant. innocentes
tiores que decerpæ diu pependere: ideo quod in eis copia humo
ris exsiccat. vtilisq; sunt stomacho ægrisq; atq; cibi auis
ditatem excitant. vinaceis aut vinario vase seruatæ: ori & stomas

De medicinali materia.

cho grate sunt. aluum sistunt: sed vesicam & caput tentant. & sanguinem excreantibus conueniunt. similesq; que in musto fiere. Sapa aut musto condite stomachum magis infestant. At que solem prius passæ in aqua coelesti conduntur: minus vinosæ sunt. ssticulosas. ardentibus & longis febribus salubres. Reconditi vina cei inflammatis mãmis. turgentibus ac preduris cũ sale illinuntur. Decoctura eorum dysentericos. cœliacos. & foeminas fluctiõe vulue laborantes iuuat infusa. ad deflectiones ac fatus assumitur. Nuclei acinorum adstringendi vim obtinet. stomacho vtilis sunt. Inspargitur farina tostorum polente modo dysentericis & cœliacis & solutis stomacho.

De vna passa. Cap. iiii.

UVa passa alba adstringentiore est. Prodest esitata caro earum tussi. renibus. ac vesicæ. estur in dysenteria per se cum nucleis. & decocta in patinis cum melle admista milli ac hordei farina & uno valet ad purgandum caput. eiusdem gratia cum pipere cõmanducatur. testium inflammationes sedat illita cum lometo fabarum aut cum lini farina. fauos. epynictidas. carbunculos. enatas in articulis putredines. & gangrenas sine nucleis trita & cum ruta imposita sanat. podagre cõueniẽter cum opoponace illinuntur. mobiles vngues illita extrahit.

De enanthe. Cap. v.

OEnanthe vocatur vitis syluestris fructus: cum floret. recondi debet fictili non picato: collectaq; substrato linteo in vmbra siccatur. Laudatissima in syria & cilicia & phœnicæ. Vis ei adstrictoria: quare pota stomacho ac cũde vrinẽ vtilis. aluum sistit ac sanguinis excreationes. cõtra fastidia & acorem stomachi sicca & illita efficax est. capitis doloribus tam viridis q̃ sicca ex aceto & rosaceo perfunditur. sanguinolenta vulnera cataplasmate. & incipientes ægilopas. cicatrices in ore. & genitalium nomas trita cum melle croco myrrha & rosaceo ab inflammatione vindicat. pessis miscetur ad sistendum sanguinem. contra oculorum delachrymationem & stomachi ardores cum polline polentæ & vino illinuntur. Crematæ carbonibus cinis facit ad oculorum medicamentum. redivias. paronychia. abscedentes gingiuas. cruentasq; cum melle sanat.

De omphacio. Cap. vi.

Omphacion succus est acerbe vix nondū maturescentis e thalia vite aut amīca. oportet autem ante canis ortum expressam melliginem in cyprio vase linteo cooperto insolare: vsq; durā cogatur. semperq; quod ceruici vasis concretum hæsit: reliquō humori permiscere. noctu subdialibus locis auferre. quandoquidem nocturni rores ipsum concresecere non sinunt. eligendū est flauum. friabile. vehementer adstringens & linguā mordens. sunt qui coquendo melliginem cogant. prodest contra tonsillas. vix. vlcera oris. humida gingiuarum vitia. purulentas aureis: cui mel le aut passo. Item ad fistulas. vetera vlcera. nomasq; ex aceto. dysentericis & mulieribus fluctione vulue laborantibus clystere infunditur. oculorum claritati & scabrie & erosionibus angulorum conuenit. Bibitur ad recentem sanguinis excreationem: etiam si rupta parte aliqua contingat: sed pauco & aquatiore est vtendū. valde siquidem exurit. idem adstringit. prodest stomacho: qui cibi tenax non est: aut tardius cibum concoquit. item iis qui ileidolore consistantur. conuenit in grauidarum malacla. Sorptum auxiliari constat: cum populatim grassatur pestifera lues. huiusce modi omphacium non nisi post annos multos bibi potest.

De. Vini natura.

Cap. vii.

Vino vetere nervi læduntur. & reliqui sensus: gustu quod suauis est. quare cauendum iis qui in ternā alicuius partis imbecillitatem sentiunt. attamen in secunda valetudine paucū aqua dilutū innoxie sumitur. Nouum inflat. ægre coquitur. insomnia parit & vrinam ciet. ætate medium vtraq; vitia fugit. quare ad vltimis sanorum ægrorumq; vsurpatur. Albū tenue stomacho vtile est: ac facile in membra distribuitur. Nigrum vero crassum est: & cōcoctū difficile. carnem alit: & ebrietatem creat. Giluum vt pote quod mediū est: medias inter vtrūq; vires habet. in secunda tamē & sinistra valetudine: cum primis laudatur albū. Qui & vina qualitate distat. Siquidem dulce crassis partibus constat: & difficilī a corpore discutitur. stomachum inflat. aluum & interanea vt mursum turbat: sed minus inebriat. renibus & vesicæ aptissimū. Au sterū per vrinam celerius transit: sed capita dolore tētat: & tenuis lentiam gignit. Acerbū ad ciborum per membra digestionē accōmodatissimum. Aluū & ceteras fluxiones cohibet. Nouum nervos minus tentat. Vinum aqua marina factum stomacho aduer-

De medicinali materia.

fatur. sitim stimulat. nervos infestat. aluo aptum. a valetudine se
recolligentibus inuutile. Passum quod uuis sole siccatis in area aut
in sarmento adustis exprimitur. creticum cognomine aut prami-
on aut protopon & sapa quæ sit musto igni decocto: græce syri-
on aut hepsenia appellant: quodq; melas dicitur aut melampsytl-
um: crassa sunt: & corpora multum alunt. Candidum tenuius: &
medium medias sortitur vires. omnia tamen adstringunt & pul-
sus reuocant. faciunt aduersus venena. quæ exulcerando necant
ex oleo pota: & vomitionibus reddita. contra dicitas meconiū.
venenum. toxica & concretam lac. Item contra renum ac vesicæ
pruritus. rosiones. exulcerationesq;. inflant tamē & stomacho ad-
uersantur. Prinatim prodest melapsinthium: si venter rheuma-
tismum sentiat. Album magis ceteris emollit aluum. gypso con-
ditum neruis officit. caput aggrauat & incendit: ac vesicæ aduer-
satur. contra venena ceteris aptius. Picata aut resinata exalfaci-
unt. concoquunt. sanguinem excreantibus inimica. Quæ vero
parachyta vocant: admissam saram recipiunt. caput implent. tes-
ticulentiam gignunt. ægrius a corpore disentiuntur. stomachum
male habent. In ter italica vna salernuz præcipem locum obtinet:
quod inueteratum perq; facile coquitur. languidos pulsus exusci-
tat. aluum adstringit. stomacho vtile: sed vesicæ nocet. atq; iis qui
visus hebetudinem sentiunt: & ad potus crebros minime idone-
um. Albana crassioribus constant partibus. dulcia stomachum in-
flant. ventrem emolliunt. sed concoctionem non æque adiuuāt:
& nervosa minus infestāt vetustate eadem austerum saporem cō-
cipiunt. Cecubum dulce est & albano crassius. corpus & colorez
alit: ægre tamen coquitur. Surrentinum satis austerum est. quare
intestiuorum & stomachi fluxiones cohibet. & cum tenue sit:
caput minus tētat. Inueteratum suauius redditur: & stomacho vti-
le. Adrianum & mamertianum in sicilia æque crassis partibus gi-
gnūtur. modice adstringunt: & ocyssime inueterantur: minusq;
ob suam tenuitatem nervostentāt. Paretypianum & quod ex a-
dratico sinu defertur: odoratum ac leuius est. quare multus epo-
tus fallit. diu seruat ebrietatem: & soporem adfert. Istricum pare-
typiano simile est: sed vrinam vehementius pellit. chium tamen
antedictis mollius & aptum potui est. bene alit & minus inebriat.
fluxiones cohibet. oculorum medicamentis vtile. Lesbium faci-

le membra subit: chio lenius & aluo idoneum. Ephesium eandem
 vim habet. Empygeia & tinolo asiae mefogites nomine: capitis
 dolores ciet: & nervos ledit. Coum vero & clazomenium quom
 am multam sibi maris aquam vendicant: facile corrumpuntur.
 flatus mouent. aluum turbant. nervis officunt. Vinus omne: vt
 reliqua in commune dicantur: merum ac syncerum & sua natu
 ra austerum exalfacit. facile in membra distribuitur. stomachu
 adiuuat. appetentiam ciborum inuitat. vires alit. ac robur auget.
 Somnum conciliat. & commendat colorem. potum liberalius au
 xilio est. contra assumptam cicutam. coriandrum. pharicum. ixia
 am. meconium. argenti spumiam. taxum. aconita. fungosve. con
 tra serpentum morsus. & omnium istusque refrigerando necat.
 aut stomachum in vomitiones effundunt. facit ad longas infla
 tiones. rosionesque precordiorum. ac distentiones & stomachi
 singultum: & si venter aut interanea rheumatismum sentiant.
 conueniunt sudatoribus. & quibus corpus immodico sudore dis
 geritur. diaphorumenos vocant. maxime alba. vetera. & odora
 ta. Quae tamen vetustate dulcescunt. renibus ac vesice accom
 modatiora redduntur. vlcerebus. inflammationibusque in succida
 lana imponuntur. tetra vlcera & phagedaenica & fluctionibus ob
 noxia commode perfunduntur. Marina austera & alba. ad sano
 rum victus vsurpantur. iis praestant italica. salernum. surentinum
 cecubum. signinum & per multa campaniae. & paratypianum
 ab adriatico sinu & siculum quod mamertianum appellatur. Ex
 graecis chium. lesbium in phygeia & epheso nascens. Crassa ve
 ro & nigra stomacho negocium exhibent. inflationem pariunt.
 corpus augent. Tenuia tamen & austera stomacho profunt: & mi
 nus carnes alunt. Vetera valde tenuia & candida vehementius vri
 nam ciunt. & dolores capitis mouent. Nervosque largius pota te
 rant. In media etate vt a septimo anno potui saluberrima sunt.
 modus autem pro etate & tempore anni & consuetudine. & qua
 litate vini definiatur. Non sitire & modice cibos proliui optimus
 est preceptum. Nocet ebrietas omnis: & maxime assidua. siquidem
 obsessos nervos cotidie relaxat. largiorque potus acutorum morbo
 rum adfert initia. modice tamen inebriari. aliquot diebus maxie post
 aqua potus vtile. Namque expurgans sensum excrementa transfert & per

cæca corporis spiramēta discutit: sed aquam post ebrietatem bibere oportet. namq; a cura constantis temulentie quendam auxilii modum inducit. Omphacites nomine peculiariter fit in lesbo siccata sole acri vva paulo ante maturitatem decerpta triduo aut quadriduo. donec racemi in rugas contrahantur: expressumq; vinum cadis insolatur. Vim adstringendi habet. prodest dissolutis stomacho. & ilei dolore laborantibus. Item prægnantium malaciæ. & crudis. in pestilentia quoq; sortum auxiliari dicitur. Huiusmodi vina non nisi post multos annos bibi possunt. Lora quæ deuteriâ alii potimon appellant: fieri solet adiectis metretis tribus aquæ in vinacea: quibus triginta vini metrete extracte fuerint: calcatis vinaceis expressoq; decocto ad tertias partes. & additis in singulos congios binis salis sextariis. post hyemen transfunditur in vasa. Lora post annum vtendum. etenim celeriter exolescit. cõuenit ægris quibus timemus noxam vini coacti sepe desideris eorum obtemperare: item a longa valetudine se recolligentibus. Fit & vinum quod adynamon vocant lore vres habens: hoc modo. pares aquæ & musti mensuræ coquuntur molli igne: donec absumatur aqua. quod vbi refrixerit elutriatum: picato vase reconditur. alii marinæ & cælestis aquæ. mellis. & musti pares miscēt portiones: & quadraginta diebus insolant. quo post annum vtuntur. Vinum e syluestri vva nigrum adstringit. prodest aini & stomachi functionibus & ceteris quibus constrictione & contractiõe opus est.

De melitide vino. Cap. viii.

Melitides datur in longis febribus: quæ stomachum infirmitas ruunt. namq; aluum emollit. urinam ciet. stomachum expurgat. prodest articulario morbo. renibus. imbecille capiti. & mulieribus abstemiis. odoratum siquidem est: & corpus alit. Distat a mulso: quod fit e vino vetere. austero. & melle exiguo. Melitides autem adiecto ad quinque congios austeri musti mellis congio & salis cyatho. cortinis magnis: quo magis ad effervescendum locus pateat. fieri oportet. sensim asperso sale. cunctq; effernere desierit: in alia vasa transfunditur.

De mulso. Cap. ix.

Mulsum e vetere vino austeroq; & bono melle factum præfertur. minus enim inflat: acceleriter id genus vigorem adipiscitur. vetus corpus alit. mediâ ætate alio prodest. urinam pellit. ab

ultimo cibo sumptum nocet. & inter snitla potus implet. dein appetendi aviditatem reuocat. Fit mulsum duabus vini metretis am mista vna mellis. aliqui quo celerius preberi possit: mel cum vino coquunt: & ita transfundunt. Alii utilitatis gratia. ad sextarios sex multi feruentis vnum mellis adiciunt: & vbi ferbuerit, vase recodunt. dulce autem permanet.

De aqua multa. Cap. x.

Aqua multa easdem quas mulsum vires possidet. Decocta vtitur: cum molliri deiectionem: aut vomitionem incitare volumus: vt illis qui venena hanterunt ex oleo. Decocta datur imbecillis: & hoibus elanguescens pulsus: quos illi dixere microsphyctos. tussientibus. peripneumoniacis: & illis qui immodico sudore digeruntur. iam paratum repositumque. quod aliqui hydromeli proprie vocant: media etate adynamo vino aut lore correspondet: & similem vim adipiscitur. quare inflammationibus alicuius membrum plus quam lora predest. Inneterati tamen vsus damnatur. inflammationis. aut constrictis. sed laboranti stomacho aut cibum fastidienti suadatoribusve conuenit. Fit duabus pluuie aque veteris ad vnam mellis partem additis. & insolatis. alii fontanam aquam adiciunt: & ad tertias partes decoquunt & ita recondunt. Nec desunt qui hydromeli appellent. quia a melle elutis aqua fauis confici solet. sed meracius facere conuenit. aliqui id coquunt. xgrotantibus noxiu est: quoniam plurimam sibi floris cerei partem vendicat.

De aqua. Cap. xi.

Hquam in vniversum: propter locorum proprietates & peculiaris naturas: coelum & pleraque alia difficile est experiri. Magna tamen ex parte optima est dulcis. syncera nulli omnino qualitatis particeps. & que ne minimo quidem tempore in precordiis commoratur. ad hanc que & facillima fertur. & citra molestiam. si nec inflammationes creet nec corruptio cedat.

De aqua marina. Cap. xii.

Qua maris calida est & acris. stomacho aduersatur. alium enim conturbat. pituitam expellit. si vero calida ad fetus adhibeatur. elicit & discutit. neruorum vitis & perniciosis ante vlcera predest. miscetur cataplasmatibus ex hordeacea farina. & emplastris. & discutientibus malagmaticis. ad mouendas deiectiones tepesfacta infunditur. ad tormina calida. psoras. pruritum. impetigi

nes & maximas turgentes. foueri vtile est. liuores suffitu discutit. ad venenatos istus qui tremorem & refrigerationem adferunt. salutaris intelligitur. maxime scorpionum. phalagiorum aspidū q̄. etiam si quis in calidā descendat auxiliatur. & malo habitu confectis iamdiu corporibus neruisq; balneę exea vtilis. hydropticos. capitis dolores. aurium grauitates. feruentis vapor leuat. Syncera & sine potabilis aque misitione reposita: virus deponit. Sunt qui etiam precoquant & ita recondant. datur ad purganda corpora per sese. aut ex posca. aut cum vino aut melle. verum post deiectionem dant gallinæ aut piscium iuscula: ad domandam morsus acrimoniam.

De thalassomelite. Cap. xlii.

Quod thalassomeli vocatur: vehemēter purgare constat. tēperatur autem æquis portionibus maris. mellis. & in bris ex alto. defecatis & picato vase per canis æstus insolatis. alii ad binas martine coctę singulas mellis adiciunt & vase cōdunt. moderatiꝰ aqua marina & mitius. De aceto. Cap. xliii.

Acetum refrigerat & adstringit. stomacho vtile. appetentiã excitat. erumpentē vnde cūq; sanguinem. potu in se siue sistit. prodest alui fluxionibus coctum cum cibis. cruentis vulneribꝰ inflammationes arcet: in succidis lanis aut spongia impositum. reprimat procidentia sedis vuluæq; item abscedentes gingiuas & sanguine manantes. ad nomas. & ignem sacrū. vlcera que serpunt. lepras. impetigines. pterygia. cum aliquo conuenienti efficax est. phagedænas vlcera. momasq; fotu continuo cohibet. podagricis calido fotu cum sulfure auxiliatur. sugillationes rapit. cum melle illitum. contra capitis ardōres cum rosaceo in succidis vel lerbis aut spongia imponitur. ad aquam intercutem. grauitatē aurium & sonitus sibilosq; feruentis vapor proficit. instillatum quoq; aurium vermes necat. panos coercet tepidi fotus. aut si imbuta aceto spongia adnoueatur: pruritus permulcet. contra venenatos morsus: qui refrigerando nocent: calidum commode fouetur. & frigidū iis que exurens virus ei aculantur. calidum potum atq; vomitionibus redditū aduersus omnia venena efficax est. p̄sertim contra meconiū & haustā cicutam. conglobatum in vetre sanguinē. lac coagulatum. fungos. ixiam. taxumq; cum sale. haustu voratas hirudines si sorbeatur euicit. tussim veterem mitigat.

De medicinali materia.

& recentem laeſſit. in orthopnoea calidum commode ſorbetur. gutturis fluxiones gargarizatum inhibet. anginis & iacenti vuc conuenit. contra dentium dolorem calidum colluitor.

De aceto mulſo. Cap. xv.

A Cetum mulſum quod oxymel vocant: hoc modo temperatur. aceti heminas quinq; . ſalis marini pondo. mellis minas decem. aque ſextarios quinq; pariter coquito decies efferueſcente cortina. atq; vbi refrixerit diſſundito. Sumptum craſſoſ humores extrahere & iſchiadicis. comitialibus. & articulorum morbo conſtitatis prodeſſe creditur. contra morſum eius viperæ: quam ſepa vocant: hauſtum meconium. ixiame. anxiſo eſt. anginis vtiliter gargarizatur. De acida muria. Cap. xvi.

A Cida muria quam græci oxalmen vocant. contra nomas ſortur. putrida vlcera. canum morſus. & venenatos icus auxiliatur. ſanguinis fluxiones poſt exciſos calculos ſiſtit: ſi ſtatim calida in vulnus inſiciatur. prociſuam ſedem reprimit. diſſentericis ſi nomas ſentiant inſunditur. oportet autem eam ex lacte inſtillare. hirudines ſorbitione aut gargarizatu necat. ſurfures & manantia capitis vlcera extergit.

De thymoxaline. Cap. xvii.

Thymoxalme veteres vtebantur. dabantq; laborantibus imbecillitate ſtomachi ternos quaternosve cyathos aqua calida dilutos in articularibus morbis. & inflationibus. craſſos humores atroſq; trahit. hoc modo facitatur. thymi tritici acetabulum. ſalis idemodus. rute. pulegii. polente. ſingulorum exigue portiones in vas conſiciuntur. aque terni ſextarii & aceti terni cyathi inſunduntur & circumpoſito linteo ſub dio maſcunt.

De ſcyllino aceto. Cap. xviii.

Scyllinum acetum hoc modo fit. ſcylla que candida fuerit expurgata conciditur. traiecta q; lino ſegmēta modicis intervalis ne ſe contingant: ſiccantur in vmbra quadraginta diebus. minima corum in aceti boni ſextarios duodecim inmergitur. & vaſe diligenter aperto ſeptenis diebus in ſole maſcit. poſt eum numerum dierum ſcylla eximitur: & expreſſa ſubiicitur. deſecatur acetum traſſudatur: & reponitur. Aliq ſcyllę minima quinq; aceti ſextariis miſcēt. alii citra exiccationē repugnātes parē mēſurā adiciūt: & ſenis mēſibus macerari patiūtur. Id multo magis humore lēticias digerit.

De medicinali materia.

Gigius humore prægnâtes collutione stringit. & motos dentes firmat. putredines oris & graues halitus tollit. durat fauces: & callosas facit. vocẽ expedit: & lipidam cauioremq; reddit. datur stomachicis. ægre cibum concoquẽtibus. melancholicis. comitialibus. vertiginosis. mente captis. item vuluarum strangulationibus. lilenis incremento laborãtibus. ischiadicisq;. inibecillos admodũ recreat. corpus sanum reddit: & bonum colorem præstat. oculos rum aciem exacuit. tarditatem quoq; aurium infusione purgat. In summa ad omnia efficax. cauendũ tamen intestinũ exulcerationibus in capitis dolore aut neruorum vitis. Datur cotidie ieiunis forbendum. inter initia exiguũ paulatim ad augendo ad cyathũ vsq;. Nonnulli binos dant cyathos aut largius.

De vino scyllino.

Cap. xix.

Scyllinum vinum fit hoc modo. dissectam vt dictũ est scyllam & sole siccata cõtundito. minã eius tenui cribro incernito. & linteo illigatã in vicanos sextarios musti recẽtis ac boni demergito. vbi trimẽstri spacio maduerit: elutriatũ vinũ obstructo diligenter vase recõdito. licet quoq; sic humida scyllavti. in orbiculos rapi modo dissectã duplicato podere: quadraginta diebus insolari oportet. & inueterascere. Alia parandi ratio. scyllæ dissectæ & repurgatæ tres minas in italicã metretã musti demittito: & senos menses in vase obstructo macerari sinito. post id tempus excolatũ vinũ recõdito. Vtile est contra cruditates & ciborũ corruptiões. item his qui reuomunt cibum: & si pituita in ventre aut stomacho coherit. prodest lienosis. male habitis corporibus. aque inter cutẽ. regio morbo. difficili vrine. torminosis inflationibus. resolutioni neruorum. rigoribus longis. vertiginosis. & vullis. menses pellit. minime neruos infestat. hoc vinum vetustate fit melius. Cauendus in febre vsus: aut si interanea vlcus sentiant.

De vinis marinis.

Cap. xx.

Marina varie facitantur. alii qui enim statim quũ decerpẽ sunt vire: aquã maris ammiscunt. alii in arca vias sole siccant: qui bus calcatas marinã adiciunt. alii passas prinsuas i dolis marina aqua macerãt: mox calcatas exprimũt. id magis passi generibus ascribitur. Que tamen austiore gustu temperatur: cõtra febrium aduentantium indicia valent: si modo meliora non adsint. alium subducunt. Profunt purulenta extussicibus: aut si dura alius

exerceat. que ex ammineis vinis sunt: caput tentat. Romacho ad uersantur. flatus creant. verum quo plenior habeatur historia sis qui huius studio tenerentur: non inutile existimamus varias uinorum compositiones adferre. non quod freques eorum aut uecessarius existat usus: sed ne quid omisisse uideremur: quod ad eorum rationem attineret. sunt autem quedam ex iis facticia minoris curæ ac impendii: que cadunt in usus: uti que ex cotoneis malis. pyris. siliquis. item myrti baccis componuntur.

De uino cydonite. Cap. xxi.

QYdonites nomine alio melites appellatur: & ita fieri consueuit. mala cotonea exemptis seminibus frustatim rapi modo sciuntur: & duodecim minarum pondo in musu metretani triginta diebus demerguntur. postea defecatum uinum reponitur. alia faciendi ratio. oportet ad singulos mellis sextarios denos succi cotoneorum tuorum pressorumque adicere: & ita recondere. uinum hoc adstringit. prodest stomacho. dysenteria. hepaticis. renum uerticibus. & urinae difficultati.

De melomelite. Cap. xxii.

Melomeli quod & cydonomeli nominant: sic fit. cotonea mala seminibus suis castrata. in quibus plurimum mellis quod demergi possint: conuiciuntur. id post annum mitescit nullo non dissimile. præstat eadem que superior compositio.

De hydromelo. Cap. xxiii.

Hydromelon duabus mensuris a que coste. & sub canicula sedus in solate additis ad unam melomelitis facti ex cotoneis. uis huius eadem est.

De omphacomelite. Cap. xxiiii.

Omphacomelitis faciendi ratio hæc est. acerbe uic immature & tribus diebus in solate exprimuntur: & ad ternas succi partes mellis optimi despumati singule partes adsciuntur: & in solatum in uasa transfunditur. uim adstringendi ac refrigerandi habet. stomachicis coelacisque conuenit. usus post annum est.

De uino apiite. Cap. xxv.

Hæc & e pyris perinde atque cotoneis uinum. apiites nomine. sed ita ut spira non magnopere insturescant. ex siliquis etiam. mespilis. sorbis simili modo temperatur. omnia hæc genera acerba sunt. & adstringunt. atque intestinas fluxiones cohibent.

De ænanthino. Cap. xxvi

De medicinali materia.

HIt e la brusca. hoc est vite syluestri. quod vocatur œnanthinū. sicci flores minis duab⁹ musti metreta macerati post trigintā dies mutatur. mox colatum vinū reconditur. facit aduersus stomachi imbecillitatem. cibi fastidia. coeliacos & dysentericos.

De vino rhoite. Cap. xxvii.

HIt e punicis malis maturis quod rhoitē nominant. succo expresso ab acinis eorū. quibus lignosus nucleus abest. apyrina vocant. aut decocto ad tertias. & ita reposito. efficax est cōtra fluxiones internas: & febrim cūalui pfluuiio exortam. stomachovile. adstringit alnum & vrinam mouet.

De vino rhodite. Cap. xxviii.

Rhodites sic fit. rosarū siccarū tusarūq; minā linteolo deligatā tum vinū transfundens recondito. Vtile iis qui febrim carent. & ad stomachi coctiōes & dolores in fine potū & cōtra humidas aluos & dysenterias. Fit quoq; ex succo rosarum addito melle quod rhodomell vocant: quod arteriē scabriciis conuenit.

De vino myrtite. Cap. xxx.

MYrtites fit baccis nigris post maturitatem tuis & organo expressis. Aliqui ad tertias coquūt. alii baccas prius sole torret: & quaternis sextariis contusarum ternas aque heminas adiciūt & vini veteris parē modū. postea exprimūt & seruat. Magnopere adstringit: stomacho vtile. fluxiōibus vetricis ac stomachi pdest: & cōtra intestinas vlcationes & pfluuiā. denigrat capillos.

De vino myrsinite. Cap. xxxi.

MYrsinites sic tēperatur. rami nigre myrti cū suis baccis & foliis tuis decē minarū pondo in tribus musti congiis seruescūt: donec duo supsint: aut certe sesquicongius relinquatur. id vinum colatū ad vsus reconditur. Cōtra furfures. vlcera in capite manātia. eruptiōes papularum. gingiuas. tonsillas. & purulentas aureis efficax est. sudores sistit.

De vino lentiscino & terebinthino. Cap. xxxii.

Lentiscinū similiter vt myrsinites tēperatur: nec sec⁹ terebinthinū. nāq; bacciferi eorū rami sumi debēt. similes insūt vires. Adstringūt. stomacho accōmodātur: & defluxiōibus intestinoꝝ. vesicę. & stomachi. & sanguinis pfluuiio. vlcera oia fluxionib⁹ obnoxia fotu ad cicatricem pducunt. fluxiones yluę ac sedis insesa

sione cohibent.

De vino palmeo.

Cap. xxxii.

Palmulas maturas quas vocant chydeas in vrceolū imo per-
tufum & obstructū picata arundine demittito. lino foramen
sit obturatum: & quadragenis sextariis ternos aque cogios infun-
dito. Quod si ipsum ita dulce esse non libeat: quinque congios in-
fudisse satis est. post decem dies detracto ab arundine linteo: assu-
mito vinum crassus & dulce: & reponito. suave illud quidē: sed ca-
piti noxiū. Contra fluxiones ppter adstrictoriā vim efficac. sto-
machicis. coeliacis. sanguinē expuentibus conuenit. Aliquis idem
addita aqua iterum capiunt. & tertio. quarto. quinto. sextove fa-
ciunt: quod tandem acore vitiatur.

De vino catorchite.

Cap. xxxiii.

Catorchites aliquibus sycites vocatur. in cypro fit: ita vt pal-
meum: sed hoc interest: quoniā pro aqua tantūdem humo-
ris adiiciunt: in quo recenter pressa vinacea maduerint. Caryce q̄
chelidonic aut phoenice appellatur: p̄sertim nigre maceratur: vt
diximus: & post decem dies humor excipitur. atq; iterum aut ter-
tio idem modus aque in qua vinacea maduerint: infunditur. simi-
li modo intercedere spatio quarto aut quinto assumitur. Demace-
ratarum liquor non secus acore contrahit: & aceti vsus p̄bet. Id
tenue est. flatus gignit. stomacho aduersatur. fastidiū parit. aluo
tamē p̄dest. vrinā ciet. menses trahit. lactis vbertatē facit. vitiosus
sanguinem creat. & elephantiasin adfert: vt potio quā zithon ap-
pellamus. Aliquis sex amphoris decem salis sextarios adiciūt. Alii
muricē amphoram: quod nō facile vtiatur: & aluo idoneū fore cē-
sent. Alii thymū & feniculum imo subiciunt: & carycas superpo-
nunt: & ita vicissim: donec vas expleuerint.

De vino sycomorite.

Cap. xxxiiii.

Hit & sycomoritis eodē modo vinū. sed in acetum acre degene-
rat: qm̄ non ita p̄ualet vis eorum: vt fluctis liquoris dulce-
dinem retinere possit.

De vino resinato.

Cap. xxxv.

Resinatū vinū populatum factitari solet. copiosum in galatia:
qm̄ vinū illic coacescat vna non maturescente. ideoq; refris-
gerat: nisi picea resina temperetur. resina autem cum cortice tūdi-
tur: & amphoræ dimidiata hemina permiscetur. aliqui vbi efferbu-
it: excolant separantes resinā. alii relinquunt. Hæc vina vetustate

De medicinali materia.

dulcescunt. Omnia capitis dolorem & vertigines faciunt: concoctione tamen adiuuant. vrinam cient. tussientibus ac destillatione vexitatis conveniunt. ut coeliacis. dysentericis. mulierum mensibus. & hydropicis. & feminis fluctione vulvae laborantibus. altis exulcerationibus infunditur. In hoc autem genere nigricans magis albo costringit. De vino strobilite. Cap. xxxvi.

Strobilites fit maceratis in musto nucibus pineis recentibus fractisque. prebetque resinati effectus: si quis madefactas nubes pini musto decoquat. Potum conuenit iis qui tabitudine conficiuntur. De vino cedrino. Cap. xxxvii.

Cedrinum. iuniperinum. cupressinum. laurinum. pineum. aut absignum simili ratione fiunt. diuisos recenter ramos cum fructum edunt: aut soli. aut balneo. aut igni ad mouere oportet: vti desudent: conglomerationem vini minam vnam permiscere: & post duos menses transfundere: & antequam recondatur: insolare. Facit colorum vinorum vasa imple ri debet. namque non plenis vasis vina in acorem corrumpuntur. Medicata autem vina recte valentibus insalubria. omnia excalfaciunt. vrinam cient. & substringunt. laurinum tamen vehementius excalfacit. Fit quoque fructu cedri maioris vinum conglomeratione musti: adiecta tinsarum baccarum se libra. Diebus quadraginta insolari debet: & defecatum in vasa transferri.

De vino iuniperino. Cap. xxxviii.

Et etiam vinum e bacca iuniperi: non aliter quam cedrites: & ad eadem valens. De vino cedrite. Cap. xxxix.

Cedrites hoc modo fit. cedriam dulci aqua lauat: & singulas amphoras singulis cyathis diluit: & ita musto replent. Hoc genus vini excalfacit. extenuat. tussi vtile sine febre. pectoris laterumque doloribus. ventris & interaneorum vlceribus. purulentis excretionibus. mulieribus vulvae malo opportunis. hydropicisque. Facit aduersus ventris tineas & rigores. contra venenatos ictus auxiliatur. serpentes necat. aurium doloribus instillatum medetur.

De vino picato. Cap. xl.

Picato ex liquida picce & musto temperatur. Picem autem primum marina aut muria tantisper eluere oportet. dum in albuerit: & syncera maris aqua defluat. mox aqua dulci proluenda. conglomeratione octo musti vncia picis vna aut altera adiecitur. vbi efferverit & conseruerit: in vasa diffunditur. Hoc genus vini excalfacit. concoquit.

purgat. abstergit. Ytile dolorib⁹ pectoris. iocineris. lienis & vul-
ne si sine febre sint. veteri rheumatismo. exulceratiōibus in altū
recedentibus. tussi. suspiriis. concoctionibus tardis. inflationibus.
& luxatis. presertim in succida lan a impostum.

De vino absinthite Cap. xli

Absinthite faciendi ratio euariat. aliqui enim duodequinq̄
ginta sextariis italcariū amphorarum ammistam absinthii
pontici libram decoquunt ad tertias partes. & vbi infūderint no-
naginta acetī sextarios & absinthii seclibrā: ac diligenter permis-
cuerint: diffundunt in vas dūq; conqueuerit defecant. Alii ab-
sinthii minam in amphorā demittunt: tusamq; & raro lintheo de-
ligatam in decē congiis musti macerant binis mensibus. Alii ab-
sinthii quadrantem. alii trientem. & nardi syriacę. cinnamoni. ca-
się. floris iunci odorati. calami. elatę palmiarum singulos sextan-
tes iniiciunt in metretā musti: & tundentes prius. pila obstructo
vasis spiraculo: binis ternisve mensibus dimittunt. postea defeca-
tum vinum transfundūt ad vsus. Alii addunt in musti cadum celti-
cę nardi drachmas quattuordecim: & absinthii drachmas quas
draginta lintheo inuolutas: & post quadragiesimum diem elutri-
ant. Alii in viginti sextarios musti absinthii libram: & siccę pini
resinę sextantem inmittunt: & post decē dies excolant & recon-
dunt. vtile est stomacho. vrinam cit. tardā cōcoctionē accelerat. he-
paticis. regio morbo. & renū vitiis auxiliatur. fastidia discutit. Iis
prodest quibus stomachus negociū exhibet. Valet contra longā
præcordiorum distentionē. & inflationes. teretesq; ventris tinea-
s. & remoratos menses. contra hausta ixię venena q̄ plurimū
potum & vomitionibus redditum auxiliatur.

De vino hyssopite. Cap. xlii.

Hyssopites ecclicio hyssopo maxie laudatur. Fitq; similiter fo-
liorū hyssopi tusorū libra in amphorā musti cōiecta. luteolo
raro cū quibusdā kapillis folia inuolūtur: vt degrauius pōduscus
lo fasciculus sidat. vinū post quadraginta dies defecatū elutriatur.
Cōtra pectoris laterū & pulmonis vitia. veterē tussim. & suspiria
prodest. vrinam cit. torminibus & rigoribus febrim circuitu re-
pentibus auxiliatur. menses mouet.

De vino chamædryite. Cap. xliii

Simili modo chamædryites fieri solet. excalfacit. discutit. Coni

De medicinali materia.

vulsis. regio morbo. vultu inflatio dinus. tarde cōcoctioni. Incipienti a que intercutē subuenit. Inueterascens melius redditur.

De vino stœchadite. Cap. xliiii.

Stœchadites non secus temperatur. Congiis sex stœchadis minam addere oportet. crassitie. inflationes. laterū neruorū q̄ cruciatus & perfrictiones discutit. Commitialibus commode datur cum pyrethro & sagapenio.

De aceto stœchadico. Cap. xlv.

Eit ad eadē acetum stœchade herba. vt paulo ante diximus. Aceto macerato: quod eisdem implet effectus.

De vino cestrite. Cap. xlvi.

Eit vinū e betonica: quā cestrō psychotrophon appellat. Herbam semine maturo p̄gnantē cū suis ramulis minē p̄do cōglis duobus musti macerant: & post septimū mensem transfundūt. Ad multa interaneorū vitia vt frutex ipse pollet. Et vt in vniuersus dicatur: facticia vina sibi misturarū vires adsciscūt. Quare nō difficile fuerit iis qui illarū naturas norit: vīnorū vires cōiectura quadā cōsequi. Verūtamen vinorū vsus febricitantibus abdicandus. Fit etiānum e betonica acetū ad eadē vitia vtile.

De tragoriganite vino. Cap. xlvii.

Tragoriganites fit quaternis tragorigani drachmis i quater nos musti sextarios coniectis: & post tertium mensem transfusis. Prodest torminibus. vultis. ruptis. laterum doloribus. spirituum discursationi. egris concoctionibus.

De vino bunite. Cap. xlviii.

Enapis fit vinum nomine bunites. drachmis duabus tussis nappi in sextarios duos musti additis: & ceteris eodem modo factis. Prodest stomachicis & dimicatione aut logo equitatu fatigatis.

De vino dictamnite. Cap. xlix:

Dictamni drachmas quattuor macerato quaternis musti sextariis. Facit aduersus stomachi fastidia. menses & purgamentum a partu subducit.

De vino prasiite. Cap. l.

Marubii adulti folia tundito: & sextarios octo in musti metretam demitito: & reliqua consimiliter facito. Conuenit hoc vinum pectoris vitis & omnibus quibus marrubium.

De vino thymite. Cap. li.

Thymi tusi & cribrati vncias duas lileo colligatas in amphora musti adlicito. Valet contra ægras coctiones. fastidia. dysenteriam. neruorum & præcordiorum dolores. hibernos horrores. & venenata animalia: quorum morsus: frigus insequitur: aut putrescit locus.

De vino thymbrite.

Cap. lii.

s Imili modo e satureia vinū fit: quod eadē q̄ thymites præstat.

De vino origanite.

Cap. liii.

s Ic quoq; origanites ex heracleotico organo conficitur. Facit eadem que thymites.

De calaminthite & abrotonite viniis.

Cap. liiii.

Calaminta. pulegio. & abrotono vina fiunt eodē quo thymites modo. Pro sunt stomachicis. cibum fastidietibus. & re gio morbo: q̄ vrinam moueant.

De vino conyzite

Cap. lv.

f It & ite e conyza vinū contra venenata ante alla efficax.

De vino aromatite.

Cap. lvi.

Romatites ita fit. palinæ. aspalathi. calami. nardi gallici. singulorum quattuor sextarios sumito. post q̄ contriueris musto subigito: coactis ingentibus offis & in sextarios duodecim auferi musti deiectis operculato vase quadraginta diebus quiescere finito. deinde vbi face expurgatum fuerit: recondito. Alia eius ratio. calami vncia. phu drachmæ septe m. costi drachmæ duę. nardi syriaci drachmę sex. casie vncia. croci drachmæ quattuor. amomi drachmæ quicq; a sari drachmæ quattuor. omnia simul trita & linteo colligata in cadum musti demergūt. & postq̄ vinum defuerit: trassunditur. Facit ad pectoris & laterum & pulmonis dolores. difficili vrinę. rigoribus. retardatis mensibus. atq; iis qui p frigora iter faciunt potū conuenit. pituite crassitiem extenuat. colorem alit. somnum conciliat. dolorem finit. renum & vesicę vicis auxiliatur. De vino e pipere myrrha & iride. Cap. lvii.

It & vinū ad destillationes. cruditates. tussim. inflationes. & si humor in stomacho coit. myrrhę duę drachmę. pipervis cãdidi drachma vna. iridis drachmę sex. anisi drachmæ tres. Omnia plenius tusa & linteolo inuoluta in sex vini sextarios conciduntur. vinum post triduum colatur. & in lagena reconditur. Datur post deambulationem meraculum cyathi vnus mensura.

De medicinali materia.

De nectarite vino. Cap. lviij.

HIt quoq; nectarites ex helenio herba: quam alij medicā. alij symphyton. alij idæon phlomon. alij orestion. alij nectarion vocant. Radice sicca pondo quinq; drachmarum linteolo colligata: & in congios sex musti addita: & post tres menses effusa. facit ad stomachi & pectoris vitia. vrinam pellit.

De vino e syriaca nardo celtica & malabathro. Ca. lix.

ESyriaca nardo & celtica mala bathroq; vinū factitatur hac ratione. Singulorum selibram in binos musti congios mittito. post menses duos colato. datur cyathus vnus cum tribus aq;e. Hoc vinum efficax est contra vitia renum. hepaticos. regiū morbum. & vrine difficultatem. pdest stomachicis: atq; iis quos pallor decolorat. alij bessem aut sextantem acori. & celticę nardi quadrātem in musti amphoram adiciunt.

De asarite vino. Cap. lx.

HSari quadrantem in senos musti sextarios itidez demittito. Id vinū g. nus vrinam ciet. hydropicis. & regio morbo laborantibus. hepaticis. ischiadicisq; conuenit.

De vino e syluestri nardo. Cap. lxi.

RAdicis syluestris nardi recētis & tritæ enbateq; bessem in cōgiū musti conuicito. duos menses quiescere sinito. Vtile ē hepaticis. difficili vrine. inflationibus stomachicis.

De daucite vino. Cap. lxii.

RAdicis dauci contusę drachmas sex in musti amphoram imponito: & similiter transfundito. Facit ad dolores thoracis. p̄ cordiorum & vuluę. menses pellit. ructus ciet & vrinam. prodest tussi. ruptis. vulsisq;.

De saluiato vino. Cap. lxiii.

SAluicvnciam in musti amphorā: quod idē cū ceramio est: mittito. Valet contra renum. vesicę. & laternm dolores. reiectio nes sanguinis. tussim. rupta. vulsa. & suppressos menses.

De panacite vino. Cap. lxiiii.

PAnacis vnciam in musti congiū mittito: & trāsfundito. Prodest ruptis. vulsis. fractis. orthopnoę. lienis crassitie extenuat. contra tormina. coxendicm dolores efficax est. tardas concoctiones accelerat. menses & partus extrahit. aq;e inter cutem. & serpentium ictibus auxiliatur.

De acorite vino.

Cap. lxxv.

Una ex acoro & dulci radice cōsimili modo sūt. Oportet enī singulorū vncias in senos cōgios mittere. trib⁹ mēsis ma cerare. mox in vas trāsferre. Faciūt ad pectus & latera & vrinam movent.

De selenite vino.

Cap. lxxvi.

S Emlnis apii recētis maturi & cribrati drachmæ nouen in musti amphoram demittantur. Appetitum excitat. stomac hichis & difficili vrinæ auxiliatur. oris halitum commendat.

De marathrite & anethino vino.

Ca. lxxvii.

Q X foeniculo. anetho. & petroselino vina eodem modo sūt: & ad eadē efficacia. De vino e flore salis. Ca. lxxviii:

R It & e flore salis vinum multo ad purgandū efficacius. q̄ vi num aqua marina temperatū. fauces. vesicā. renes. & stoma chum infestat. quare neq; in secūda neq; aduersa valetudine pro dest. Fit etiam vinū quod phthorion vocant: quoniam partus ne cat: & abortus facit. Veratro aut scāmonia aut syluestri cucumere iuxta radices vitū sato. siquidē vites sibi illorū vires adiscūt. id vinū partus enecat. Datur ieiunis mulieribus quæ ante vomue runt cyathorum octo mensura dilutum.

De vino e thymelea.

Ca. lxxix.

R Amorum thymelex cum suis foliis & fructu triginta drache mas mittito in congios tres musti: & leni igni coquito: donec congii duo supersint: defæcatumq; recondito. Aquosa purgat excrementa: & lienem absūmit.

De vino e chamælexa.

Ca. lxxx.

Q Hamælexa dum floret: cum foliis tusa & cribrata decem dra chmarum pondere in musti congiū additur. post duos mē ses vinum in vas transfertur. Aquæ intercutem. hepaticis. & lassitudine cōtractis efficax est. itē mulierib⁹ q̄ a partu egre purgātur.

De vino chamæpityino.

Cap. lxxxi.

Q Hamæpityinum simili modo fit. ad eadem conueniens. Vri nam quoq; ciet.

De vino mandragorite

Cap. lxxxii.

L Ibrum radice concidito. Segmenta lino traficito: quod seli bram æquat in musti cōgios decē demittito: ibiq; esse finito ad menses treis. mediā portio hemina dimidium. bibitur passo in duplum addito. Aiunt heminam vini congio mistam potu sopō

De medicinali materia.

adferre. cyathus vnus cum sextario vini potus enecat. mediocri-
sus eius doloris sensum auferit. fluxiones incrassat. olfactu instil-
latu potuq; idem prestat.

De vino helleborite.

Cap. lxxlii.

INcongiū musti aqua marina diluti drachmas duodecim nigri
veratri triti in linteo mūdo mittito. Dūq; efferbuerit: in ma-
rinæ aquæ cōgios quattuordecim aut quindecim transfundito. &
vbi pleniuscule fregeris: iniucito. post aliquot dies colato & vti-
tor. Dato cyathum vnū ex aqua in potu ad aluū soluendā iis: qui
euomuerūt a cœna. Alia ratio. veratri drachmas viginti. iuncto odo-
rati vncias duodecim. spicæ syriacæ vncias tridecim. cribratas & lin-
teo colligatas in septē vini coi sextarios diebus quadraginta ma-
cerandas indito. postmodum colato. Dabis in potu scilicet hemi-
nā. Aliter decoctæ marinæ aquæ ex pelago petite sextarios duo
decim. veratri cāididi libras sex. quadagesimo die q̄ madefeceris:
colato & vtilor. Alia ratio. veratri drachmas duodenas & aphro-
nitri quaternas in senis musti sextariis diebus quinis denis mac-
rato. mox colato & sensetri exacto vtilor. Id vini genus abortus
facit: & partus necat. Aut vnas in sole siccatas imposito in musti
metretam. implet autem metreta congios decem. & gypsum i vi-
num mittito pōdo drachmarum viginti & biduo residere sinito.
conuicito veratri nigri vncias triginta. iuncto odorati. calami. singu-
lorum. drachmas triginta. baccarum iuniperi sextarios duos & he-
minā myrrhæ & croci singulorū drachmā. inuoluēs linteolo die-
bus quadraginta appendito: postea colato dabis geminas tres
aut duas dilutas. Purgat a partu abortu fœminas. menses extra-
hit. contra strangulatus vuluæ. efficac.

De vino scammonite

Cap. lxxliii.

Scammonites sic fit. Radicis scammonicę per menses effosse
trite & linteo colligatę drachmas quicq; in vini cōgium mit-
tito ad dies triginta. Aluum purgat. bilem & pituitā extrahit.

De oibus metallicis & primū de cadmia. Cap. lxxv.

EX cadmię generibus optima est cypria botryitis nomine.
densa. modice grauis. & in leuitatem magis declinans. race-
mosa facie. colore spodię facta cinerulēta est. & eruginosa. Proxi-
ma habetur fors cœrulea. intus candidior internatis segminibus
ouychite lapidi similis: cuiusmodi sūt q̄ e veteribus metallis effo-

ditur. Quædã etiã placodes id est crustosa dicitur: lineis quibusdã peride quasi zonis cincta: ob quod eã zonitn appellatere. Alia ostracitis nominatur. gracilis. & magna ex parte nigra. sed q̄ testaceã faciem habet: terrã amplexa est. improbatur candida. Oculorũ medicamētis botryitis nomine & onychitis vtilis. reliquæ ad eplastra & farinas quæ cicatricibus iducendis inspargũtur. ad eadẽ curia pdest. ex macedonia vero. thracia. & hispania delatẽ improbantur. Cadmiæ effectus adstringere. caua explere. sordes expurgare. exiccare. corporis meatus infircire. excrescentia in carne coecere. crustas creare. & vlcera q̄ cacoethe vocãtur ad cicatricẽ perducere. Cignitur cadmia ex ere in fornacibus candẽte: fuligine egesta flatu: & lateribus camerisq; fornacũ applicata. Prægrandes autem ac ferree sunt fornaces: ab officinis appellatẽ acestides per summa nullo spiraculo relicto. concamerate: vt quæ ab ere lactantur sursum corpuscula coherẽat: & inibi detineantur. quæ cum spissius insident. in corpus concrassescunt: & modo gentisynum eius. modo alteruz. modo omnia perficiũt. Extrahitur & cadmia cremato lapide cui pyrite cognomen est. mōti solco supereminẽte. in quo etiã quædã quasi venẽ. chalcitis. mysios. foreos. melãtherie. cerulei. chrysocolle. atramẽti sutorii diphyrgisq; inueniũtur nec desunt qui cadmiã i lapidũ fodinũ iuueniri tradãt: falsi quadã lapidũ cognitione. Reperitur & apud cumas lapis nullũ sui vim ostẽdẽs. ii eo deprehẽduntur q̄ sunt cadmia leniores: nullũq; alfe nũ mandẽtibis sapore exhibẽt. cõmãducatu autẽ lapis dẽtes of fendit. cadmia vtpote cũ cedat: esum nõ respuit. Alio autẽ discerni possunt argumẽto: cadmiã i farinã detrita: & aceto subacta in sole se cõprimit: quod i lapide nõ p̄ accidit. Item tritus & igni appositus lapis profilit. & funiũ igni simillẽ ei aculatur. cadmia vero quie ta manet: fuliginẽq; luteo colore aut æreo splendẽtem expuit vario zonarũ diuersu. Insuper lapis ignẽ expertus atq; refrigeratũ. colorẽ mutabit: ac leuior multo fiet. sed cadmiã nihil enariat: nisi q̄ seã aliquot dieb? cremauerit. Fit & i argẽti fornacib? cadĩdior ac min? pöderosa: sed virib? nequaq; cõparanda ærarie. Vritur cadmiã superior carbonibus obruta: donec translucida spectetur: & ferrei stercoris modo bullet. mox extinguitur vino aminnæo. sed quæ ad psorarum medicamenta preparatur aceto. Alii hoc modo exultam conterunt in vino. rursusq; siccili crudo torrẽt:

De medicinali materia.

donec pumicosa videatur. iterūq; tritam ex vino vrunt: donec in cinerem redigatur nihil scabrie retinens. Hac spodii vice vtuntur. lauatur in mortario trita effusa subinde aqua: dū sordidū nihil emergat. deiu coacta in pastillos reponitur.

De pompholyge. Cap. lxxvi.

Pompholyx specie sola non genere a spodio distat. Siquidem spodios nigricat: & plerumq; ponderosior est palearum pilorumq; plena: quasi derafum quiddam ac detractum ab ærariarū officinarum pauimētis & fornacibusq; videatur. Pompholyx vero pinguis est & candida vsq; adeo leuis: vt in auras euolare possit. Cuius duo fluxerūt genera. vnum ad aeris colorem vergens suppingue. alterū magnopere candidū: summamq; leuitatem natum. Candida fit pompholyx: quoties in perficiendo ære fabri prestantiorem facere volentes detritam cadmiā cumulatius insparserit. namq; tenuissima fauilla que effertur: in pompholyge coit. Cæterum pompholyx non ex æris modo materia & fabrilis industria factitatur: sed ex cadmiā quoq; ad gignendam ipsam existit mie pflata. Cuius factiudæ ratio hæc est. In domo binis tectis operata fornax extruitur: iuxta quam mediocris fenestra versus tabulatum a supernis partibus pateat. domicilii partes fornaci proximus tenui foramine ad fornacem vsq; perforetur ad excipiendam follis narem. ostium mediocre habeat p exitu ingressūq; artificis fabricatū. Domuncula altera coniuncta sit: in qua & folles & flator suo munere fungantur. Deinde carbonibus in camino succēsis assidens artifex cadmiā particulatim fractam inspargit a locis supra fornacis caput extructis. Idem negocium obit artificis minister: simulq; car bones adiicit: vsq; dum indita cadmiæ copia profusus absumatur. Itaq; egesta suffitu tenuis pars & leuis materię in summam domum euolat: & parietibus tectisq; adhærescit. conflatum inde corpus. inter. infra erumpentibus aquarum bulis simile prodit. postea maius incrementum capescens. elaboratis lanis simile redditur. Ponderosius autem in subiecta pedibus loca se recipit. sed hoc fornacibus offunditur: illud domus pauimēto coheret: quod tenuiore deterius existimādum est: ideo q; multum terre collegerit: & spurcicia in aceruacione referciatur. Sūt qui hoc modo tantum fieri spodium arbitrantur: de qua ante dictum est. optima creditur cypria: que accepto aceto odorem cris

prestat. colore aliquantum piceo. sapore luti horrido. & si fraudē non experta flagrantī carbone inferuescit: aereum colorem cōtra hit. Antedictis autem notis diligenter attendendum est si qui de manōnullis adulteratur taurino glutine. ouillo pulmone. aut marino. aut crematis grossis. & quibusdam consimilibus quod facile cognitu fuerit. quippe nihil in iis probandis inuenietur eorum: quę antedicta sunt. Pōpholygem ita lauari oportet ligatam linteo mundo modiceq; raram. aut siccam. aut aqua respersam: in labellum demittito: quod imbrem contineat. & huc atq; illuc fasciculum deferens: immergito. ita enim limosa pars eius ac dulcis effluet. & omne crassamentum in linteolo remanebit. postea residere sinens. aquam cum cinere colis incernsto. & nouam infundens. agitato. & effundito. mutata tantisper aqua & colata. dum arenosi nihil sidat. demum aquam exprimito. & siccatum cinerem recondito. alii quātum maxime fieri potest siccant. & manibus in aqua conterunt. dum mellis crassamentum imitetur. deinde linteo faucibus excepturi vasis obtento. aut laxis illigato: colant. & quo facilius transeat: infusa per linteum largiore aqua: cinerem conturbant. mox spumosum quod traiectum est & supernatat vasi: coucha excipiunt. & fictili nouo ad vsus recondunt. quod vero resedit: & sensim cribratum in aliud vas trāsfundūt. relicto harenoso quod pessum ierat. rursus lapidosa sidere patiūtur. & in vas aliud excolant. hoc identidem faciūt: donec cinis mer? & harenę expers inueniatur. Alii paulatim integrā in aqua respergūt. arbitrati harenas lapillosq; suo pōdusculo degrauiatos pessum ire. pilos autē & paleas leuitate sua in sublime attolli. Ceterū cinerē medium separant & in pillā confectū vt cadmiā eluūt. quinetiam lauatur vīno chio marina aqua diluto modis quos supra diximus. & ita redditur adstringētior q̄ aquis elota. Vis pompholygis adstringere. refrigerare. explere. purgare. obstruere. & aliquantū exiccare. inter medicamēta numeratur quę sensim crustas obducūt. quod si spodiū torrere libet. diligenter tritā & irrigatam aqua colliges in pastillos. fictiliq; nouo subiectis leuibis prunis orbiculos cōtinuo versabis: dum assicati fuliescāt. Neq; igno randum ex auro. argento. plumboq; fieri spodion. verum post cyprīam plumbea maxime commendatur.

De antispodo. Ca. lxxvii.

Quoniam spodos sepe numero desideratur: necesse est ostendere: que simili virtute polleant. vt in spodii locum sufficere possint. antispora vocant. quoque modo sumi debeant. solia itaque myrti. cum floribus & baccis immaturis. in fictile crudum coiecta. in ditotoque operculo continua foramina habente vruntur fornacibus donec siglinum procoquatur. iterum in fictile aliud crudum transferuntur. quod ubi perassatum fuerit. exempta lauantur ad vsus. idem quoque fit e termite syluestris oliue: si habeatur. sin secus: satius cum suis floribus aut malis cotoneis dissectis & detractis ossibus aut gallis aut laceratis linteolis: item ex moris immaturis id est candidis in sole prius arefactis. aut terebintho. aut liscio. œnanthe. aut molibus rubi foliis. vel e buxi coma. vel pseudocypere cu3 flore. Alii ficus in sole antea siccatas eodem modo parant. Alii taurinum glutem. Alii succidas lanas asperas pice aut melle irrigatas. que omnia in spodii vicem vsurpantur.

De ære vsto. Cap. lxxxviii.

Hes vstum pbatur rubrum: quod contritum colore cinnabarinimitetur. nigrum vero plusque deceat: exustum est. Fit autem et clauis solutarum nauium fictili crudo compositis subsperso sulphure cum sale pari oibus vicissim insparis. fictile circumfuso figurari creta spiramento fornacibus inditur: donec siglinum procoquatur. Quidam pro sulphure & sale alumen insparunt. alii sine sulphure ac sale fictili aliquot dies vrunt. alii sulphure solo vtuntur: fuliginem tamen excutunt. alii oblitos scissili alumine clauos cum sulphure & aceto fictili crudo cremant. alii in ænea olla aceto respersos vrunt: & iterum aut tertio idem efficiunt: postea recidunt. Principem locum tenet in memphide combustum: proximum in cypro. Adstringit. exicat. resprimit. extenuat. attrahit. vlcera purgat: & ad cicatricem pducit. vitia oculorum emendat. excrescentia in carne consumit. nomas cohibet. vomitus ciet. cum hydromelite potum. aut cum melle delinctum illitumve. Lauatur vt cadmia mutata quater in die aqua: donec nulla profus sordes emergat. æris recrementum stercusve: quam scoria vocant: eodem modo lauatur & eadem vim sed imbecilliores habet.

De flore æris. Cap. lxxxix.

Elos æris quem nonnulli clauorum veterum psegma quasi ramentum nominarunt. Optimus est friabilis. in attritu fulnescens

milli effigie. brevis. ponderosus. modice splendē satq; cōstringēs:
 qui delinatā æris scobē non recepit: qua sepe adulteratur. sed id
 facile dephenditur cum dentiū illisu: dū sentitur ramenta. Fit autē
 cū æs fornacibus fufum in receptacula delabitur p cola fistularū
 ad ea ptinentiuz. circa eas enim occupati sordes expurgātes aquā
 clarissimam infundūt refrigerare volētes. itaq; repētino cōcretur
 ac addensatione expuitur: & scatet antedictus flos. A dstringit: &
 excrescentia coerctet. offusam oculis caliginem emēdat: sed mag
 nopere mordet. quaternum oboloꝝ pondere datus crassum hu
 morem extrahit. carnosa narium vitia absumit. eruptiōes papu
 laꝝ cum vino cohibet. contra diuturnas aurium grauitates trit?
 in eas p fistulam flatu impellitur. yuam tonillaꝝq; reprimit farina
 eius cum melle admota.

De squamma æris. Cap. lxxx.

Squamma æris excussa clauis cyprio ære fabricatis crassa q
 dem ipsa. Bona est que helitis nominatur: s; ex malo cre aut
 candido vitiosa intelligitur. quam utpote tenuem & inualidam
 damnamus maxime approbantes crassam. ruffam. p̄sertim si ace
 ti resperfu rubiginem contrahat. Vim habet adstrictoriam. exte
 nuantē. reprimentem. & erodentem. nomas coerctet. vlcera ad ci
 catricem pducit. pota ex aqua nulla aquā trahit. aliqui farina sub
 actam dant in catapotio. Additur ad oculorum medicamenta. ge
 naꝝ scabriciā absumit: & fluctiones exiccat. Lauatur hoc modo.
 sicca æris squammę expurgatę selibra cum nitida aqua in mōr
 tario manu diligenter conturbatur: quousq; pessum terit. abicit
 tur quod emerlit: & effusa aqua. hæmina cœlestis imbris adici
 tur: & distenta manu squamma quasi exiccāda sit: vehementer cō
 fricatur. dumq; lentorem emittere cœperit: aqua sensim ad sex he
 minas vsq; superinfunditur terendo valide. squamma ad latus
 mortarii colligitur: ibiq; apprimitur. Quo facto: exp̄ssus humor
 pyxide ex ære rubro facta excipitur. hoc est enim velut flos squā
 mę valens viribus: & ad ocularia medicamenta cum primis effi
 cax. inutile quod superest. Lauatur: donec nullam prorsus lenti
 clam excernat: & linteo opertum biduo conualescere sinitur. ef
 fusaq; extante aqua vbi siccatum erit: reconditur pyxidicula. all
 vt cadmiā lauāt: & reponunt.

De squamma ex acle decussa. Ca. lxxxj.

Squamę ex acie aut mucronibus decussę quam vocant stoma: eadem vis. Lauatur modo simili: & reconditur. sed ad molendam a lui deflectionem inefficacior est.

De erugine rasa.

Cap. lxxxii

Aerugo rasa sit itis modis. super doliolum aut aliud consimile. vas aceti q̄ acerrimi cneum presertim concameratū minus planum versetur: sitq; extersum: nullumq; habeat spiramentum. Exempto vase quo doliolum obturaueris: decimo quoq; die. insidēs ærugo deraditur. aut æris lamina in cadis super acetum ita suspenditur: ne attingat: & totidem post dies raditur. aut massule æris aut lamine vinaceis iam aciescentibus conduntur: & simili modo versantur. Quinetiam ex delimita æris scobe eruginem facere licet. nec non e laminis: quibus bractę auti conclusę maleo ducuntur. si quis eas aceto respargat: & ter aut quater verset: donec eruginem contrahāt. tradunt æruginem in cypriis metallis gigni lapidibus quibusdam. non nihil æris habentibus quibus erugo efflorescit. adduntq; nonnunq; per canicule estus e quodam specu manare. sed hoc exiguum & optimum effc. illud speluncis effluens copiosum quidem & boni coloris: sed vitiosū: quod lapides multos collegerit. Pluribus autem modis adulterant. Aliqui pumice. alii marmore. alii atramento sutorio. sed deprehendemus pumicē. aut inarmor pollice sinistro manus mado facto: & æruginis portiunculam in alterū atterente. siquidē ea diffundi constat. marmoris autē pumicisq; partes coeūt nō dissipate: demūq; tractatione crebra & humoris cōplexu dealbescūt. quin & dētū appressu. siquidē syncera cedit leuis sine asperitate. atramentū vero sutoriū igne coarguitur. nāq; si fictile aut lamina. adulterata ærugine illinatur: & feruenti cinere aut carbonibus incalcescat: mutabit colorē. atramentū sutoriū rubescit: quod vsus suapte natura talem sortitur colorem.

De ærugine scolecia.

Cap. lxxxiii.

Aeruginis quā vocant scoleciam: duo sunt genera. Quędam fossilis est. altera facticia. In mortario cyprii æris dimidiā heeminam aceti albi acrisq; pistillo cupreo conterito: donec strigmeti crassitudinem inuitetur. Deinde aluminis rotundi. salis fossiti. translucētis aut marini q̄ albiissimi solidiq; drachinam vnam aut certe cū nitri pari pondere terito in sole estuosissimis diebus sub

caniculę: donec colore erugineum & coagmento strigmentofus fiat. ubi autem se in vermiculorum speciem contraxerit: recondito. Efficax & boni coloris redditur: si duas partes urinae veteris cum uina aceti adieceris: & alia quę dicta sunt peregeris. Sūt qui eruginem rasilem: quę in apparatu nō respondit: gummi misto digerant in formas: & ita vedant. qđ genus ut vitiosum improbat. Fit & quedā ærugo ab aurificibus: mortario & pistillo cyprii eris cum urina pueri impubis: qua aurū ferrumināt. Antedicta eruginum genera vsto aeri correspondent: sed magis effectu valent. Sciē dum fossilem scoleciā prestantissimam esse derafam sequi: postremo loco facticiam. mordacissima tamen est & magis adstringens. Aurificum autem ærugo rasę correspondet. ærugines oēs adstringunt. extenuant. excalfaciunt. oculorum cicatrices emendant. lachrymas cient. nomas sistunt. vulnura ab inflammatione timentur. vlcera ex oleo cæraq; ad cicatricem perducunt. callos & sordida vlcera purgant cum melle costę. callum fistularū erodūt cum ammoniaco collyrii modo in eas adaptę. ad gingiuarum autem excrecentias & extuberationem vtilis. magnopere extenuant genarum crassitiem cum melle illitę. verum post illitionem spongia ex aqua calida locus fouēdus est. resina terebinthina ex ceptę cum ære & nitro lepras abigunt. Vritur particulatim fracta in fictili patina flagrantibus prunis supposita: versaturq; donec se mutet: & colore subcinerefcet. postea refrigerata reponitur. Sūt qui cruda olla eam vrant: uti dictum est: sed non prorsus eundem colorem cremata contrahit.

De rubigine ferri. Cap. lxxxiiii.

Rubigo ferri restringit. Sistit fœminarum pfluuiā admota: potuq; prestat ne concipiant. illita ex aceto ignibus sacris. & pularum eruptionibus niedetur. perquam vtilis ad scabrias genarum. paronychia digitorum. & rednuias. condylomatis prodest. gingiuas firmat. podagras illita lenit. alopecias replet. Vinum aquave in qua candens ferrum sit resinctum potu coelicis. dysentericis. lienosis. cholera laborantibus. & dissolutis stomacho auxiliatur.

De stercore ferri. Cap. lxxxv.

Stercus ferri quam scoriam vocat: eadem potest quę rubigo: sed inefficacius. aconito ex hydromelite potu opitulatur.

De plumbo. Cap. lxxxvi.

Lotura plumbi sic fit. in mortarium plumbeum aquam infic-
 dens pistillo plūbeo terito: donec nigrescat a qua: & succi mo-
 do crassescat: aut cœnosa reddatur. linteolo deinde colato aqua
 infundēs: quo facilius quidquid est resolutum: incerni possit. hoc
 facito: vsq; dum satis habuisse videaris. vbi confederit: priorem
 aquam effundens nouamq; adiciens vt cadmiā lauato: donec
 nulla extet nigricia: postea in pastillos cogens reponito. Qui-
 dam scobem mundi plumbi lima quæsitam mortario lapideo pi-
 stilloq; terunt: aut manibus cum aqua paulatim adiecta fricant:
 donec nigrescat. mox vbi crassamentum pessum ierit: colligunt
 in pastillos. nam tritum vehemēter ceruse simile redditur. Alii eli-
 mate scobi modicam plumbaginē adiciūt: affirmantes ita elo-
 tum plumbum præstantius esse. Potest refrigerare. adstringere.
 obstruere. mollire. explere caua. sistere oculos: fluxiones: & vlce-
 rum excrementia. sanguinem supprimit. Prodest contra sedis vl-
 cera. condylomata. & hæmorrhoidas ex rosaceo. item ad ea quæ
 ægre cicatricem ducunt. & in totum spodii effectus præbet: nisi q̄
 non obducit crustas. Integrum plumbum affricu marini scori-
 onis draconisq; plagis auxiliatur.

De plumbo vsto. Cap. lxxxvii.

Vstus plumbum sic. Sup̄ q̄stenuissimas plumbi laminas fictili
 teriecto semp sulphure: vsq; dum vas expleueris: succedito. flagra-
 te autez plumbo ferrea rude versato: donec pfecte redigatur in ci-
 nerem: nihilq; non vstuni hēserit. tum demū obstructis naribus
 eximito: alioqui halitus plumbi noxius sentitur. Aut elimatā sco-
 bem in olla cum sulphure vrito. Alii laminas in fictili crudo: vt di-
 ctum est: imponunt fornaci. aut foco: & circumlinentes opculuz
 dato exili spiramento vrunt. Alii p sulphure cerusam aut horde-
 um inspargunt. alii integras laminas imponētes acris igne vtūtur:
 & rudicula ferrea continue mouent: dum in cinerem soluantur.
 sed difficilis huiusmodi vstio: & si vehementius vratur: contrahit
 spumę argenti colorem. magis placet nobis prima. Plumbū vstū
 lauatur vt cadmia: & recoditur. eosdem effectus habet: quos plū-
 bum elotum sed multo acriores.

De recremento plumbi. Ca. lxxxviii.

Recrementum plumbi quod scoriā vocant: optimū est densum. fractu cōtumax. cerusā plane rēpresentans. nihil plūbo si habēs: qđ ad mali colorē accedit: & vitri splendorē imitatur. Ea denique plumbū existū potest: sed magis adstringit. Lauatur in mortariis infusa aqua: & refusa summa aque pte quæ luteum colorem duxit: idq; sepius: dū recrementū absumatur. dein qđ subdit crassamentum: a qua effusa digeritur in pastillos.

De molibdoide lapide. Cap. lxxxix.

Molibdoides lapis a plūbi similitu dīne dict⁹ correspondentē recremento vim habet: & eodem modo lanatur.

De stibio. Cap. xc.

Stimni optimū quod splēdidissimū est. modoq; nitedulæ emicat. con fractu crustosum. nihil terre aut sordidi habens. friabile. qđ sibi appellarunt: alii platyophthalmon. alii larbason. alii gynecion. alii chalcedoniō. Vis eius adstringere. obstruere. refrigerare. ex crescentia in carne cohibere. vlcera ad cicatricē pducere. sordes & vlcera oculorū expurgare. sistit & sanguinem e cerebri mēbrana pfluentē. Et vt in vniversis dicatur: vis vsto plūbo similis est. Priuatim ambusta igni in crustas erumpere non patitur cum adipe recentī illitum. crustosas exulcerationes ad cicatricem pducit cū cæra & exigua cæruſa. Torretur adipe circūlitum & carbonibus obrutum: donec carbunculetur adeps. exemptumq; restringitur in ulleris lacte: quę marem peperit: aut vetere vino. Vritur etiā carbonibus succēsis efflatum: quoad flagret. si enim paulo magis concremetur: plumbū fit. Lauatur vt cadmia & æs. sunt quā vt plumbi recrementum eluant.

De molibdæna seu plum bagine. Cap. xci.

Molibdæna optia est flaua argēteę spumę æmula. modice splēdens: cum teritur ruffa. cocta cū oleo iocineris colorem trahit. vitiosa est: quę aerem aut colorem plumbeus refert. gignitur ex auro & argēto. Est etiā quędam fossilis iuxta sebastian & corycum inuenta. quo in genere pbatur quæ lapidosa non sit aut recrementosa: sed nitēs & flaua. Vim habet spumę argenti aut recremento plūbi similē. vritur lauaturq; eodē modo. Miscetur conuenientissime medicamētis: quæ liparas vocant: atq; emplastris minime mordentibus. carnem recreat. & vlcera ad cicatricem pducit. glutinantibus tamen medicamentis aut abstergentibus.

non conuenit. De recremento argenti. Cap. xcii.

Recrementum argenti quod scoriam vocant aut helcysma aut Encauma: molibdenę vis habet. Quare emplastris que phęas appellant: additur. ac medicamentis que cicatricem obducunt: vt pote cum astringat: extrahatq;.

De spuma argenti.

Cap. xciii.

Spuma argenti quedam gignitur ex arena: quam molibdenę tin vocant in fornacibus confata: donec perfecte incandescat. altera ex argento. Tertia ex plumbo. Probatissima est attica. secundum hispaniensis. Has sequitur que sit dicearchię id est puteolis. bails in campania & sicilia. plurima enim hisce locis e flagrantibus laminis plumbeis gignitur. Que flauo colore splendet: chrysitis appellatur melior ceteris. que in sicilia: argyritis. que ex argento: calabritis. Vis autem adstringere. mollire. explere caua. excrescentia in carne reprimere. ad cicatricez ducere. refrigerare. & occludere. Vritur argenti spuma con fractis partibus ad magnitudinem iuglandium ita accensa solibus. Abstergitur insidens spurcicia: & reconditur. Aliqui quater aceto aut vino restinguentes iterum vrunt: & eadem prosequuti reponunt. Lauatur vt cadmia: Vt argyritidi nominatę: aut si desideretur: alteri candor detur. ea in parteis magnitudine fabarum con fracta choenicis atticę mensura. fictili nouo superfusa aqua adiectis candidi tritici quattuor sextariis. priuatimq; pugillo hordei linteolo raro auribus vasis alligato coquitur: donec hordeum fractum dehiscat. deinde omnia in nouum craterem oris amplii transfunduntur. triticum abiicitur. Spuma argenti vehementer manibus affricando aqua lauatur: assiccataq; in thebaco mortario teritur affusa feruente aqua: donec dissoluatur. excolata aqua: iterum tota die teritur: & vespere infusa calida aqua sinitur. mane colis excernitur. alia infunditur: atq; ter die excolatur: id septē diebus fieri solet. postea additis ad singulas minas spume argenti quinīs salis fossilis drachmīs: insusque calida aqua ter in die teritur: & addita aqua excollatur. cumq; in albuerit: calida aqua infunditur: dum nullam prorsus faldē resipiat. demum ardentissimo sole siccata electo prius humore reconditur. Sin minus: mina spume argyritidis diligenter teritur addito sale fossili trito triplicato pondere in fictile nouum con ficitur. aqua infunditur ita: vt supereminet. mouetur cotidie ma-

ne & vesperi: aqua q̄ superinfunditur: priore nequa q̄ effusa. hoc fit triginta diebus. namq̄ nisi moueatur: crassescit vsq̄ in duriciē testæ. post hæc effusa leniter muria in thebaico mortario spuma argenti teritur: coniectaq̄ in fictile aquam continens manibus diligenter agitatur: mutata subinde aqua donec nullum falsedinis indicium præbeat. deinde quod ex argenti spuma candidum apparet: in vas aliud transfertur: & redactum in pastillos plumbea pyxide conditur. Alii spumam argenti in fabarum magnitudines cōfractam in ventre suillo crudo ex aqua coquunt: dum vsus eliquescat: exemptamq̄ cum sale pari terunt: & vt supra dictum est lauant. Sunt qui salis libram vnam & spumę argenti tantumdem in sole terant aqua continue mutata: dum candor eidesatur. Alia ratio. sumito quantamuis argenti spumam: vbi lana candida inuolueris fictili nouo indita aqua: cum pugillo fabarum recentius repurgatarumq̄ decoquito. cumq̄ fabę disruptę fuerit: lanaq̄ dealbuerit: exemptam argenti spumam & altera lana inuolutam iterum coquito cyathum aque & parem fabarum modus adiciens. eadem tertio que supra facito in summa tantisper: duz lana iam non inficiatur. insuper trāsfundens in mortarium ad singulas salis fossicę libras aduicito octogenas spumę argenti drachmas atticę: & terito. intermictesq̄ niri q̄ albißimi cū quadruißi drachmas. xlvii. indito. iterum terito: donec satis candoris contraxisse videatur. ita autem fundens eam ex alto in fictile oris ampliadiecta largiore aqua: vbi confidere desierit: colato. vicissim eadem prosequere: dum pura aqua dulcisq̄ effluat: & nullam falsedinem præ se ferat. postremo in fictile nouum translata in colato sensim omni humore soli quadraginta diebus sub canicule sius exposito: & siccata vtilior. elotã autem cōstat ad oculorũ collyria prodesse: & ad cicatricum foeditates tollendis: ad rugosas facies & cicatricosas. laceratasq̄ & macularum plenas.

De cerusa.

Cap. xliii.

Qerusa fit hoc modo. infuso in vrceum oris lati aut fictile labellũ q̄ acerrimo aceto laminã plumbeam supra fictilis spiraculum: subiecta prius arundinea tegete: firmato. superiectisq̄ vel laminis: ne halitum expiret acetum: vbi resoluta fuerit: de fluxensq̄ deciderit: huiorem purum ad summa delatũ colato: crassamentũq̄ trāsfundito. Debet quoq̄ sicari in sole. mox trusatili

De medicinali materia.

molateri: alioqui tritum cribrari. postea quod superest duri: in tenues partes redigendum; cribrandumque; vicissim eadem tertio quartoque; facienda. Melior que primo cribrata est: & medicamentis oculorum assumenda. Secundum locum tenet sequens: & relique suo ordine. Nec desunt qui ligneam rudem in medio vase appendant: & supra cratem plumbum imponant: ita ut acetum non contingat: in ditoque; operculo circumlinentes dimittunt. post dies aliquot laxato obturamento visunt. cumque; resoluta materia fuerit: reliqua ut supra diximus exequuntur. Si autem quis in pastillos velit digerere: aceto acri subacta diuiditur in pastillos: qui in sole siccantur. Aestate tamen supra dictum opus obeundum est. ita enim candida atque; efficax redditur. Quietam hyeme paratur. vrceis supra furnos. balnea. aut fornaces impositis. ascendens enim calor: idem quod sol prestat. Laudatissima fieri putant rhodi. & corinthi: aut lacedemone. proxima puteolis. torretur hoc modo. flagrantibus igni carbonibus ficti li nouo maxime attico trita cerulaz imposito: & assidue versato. cumque; cinerum colorem traxit: eximem refrigerato: & vitior. Est & aliud urendi genus. Trita patinis supra prunas imponitur. & ferula cea rube mouetur: donec similis sandarace fiat: extractaque; ad vsus ministratur. Que; vero ita parata est: sandyx a quibusdam dicitur. Lauatur cerusa cadmiique; modo. Vis ei adstringere. occludere. emolliere & explere. in super excrescentia reprimere: & ad cicatricem pedu cere. miscetur. ceratis & emplastris que; liparum vocantur: pastillisque;. est autem lethalis eius potus

De Chryfocolla.

Cap. xcv.

Quod chryfocolla laudatissima armeniaca colorem porri que; simillime reddens. secundum locum sibi vendicat macedonica & proximum cypria. quo in genere profertur pura. Damnatur: que; terram aut calculos collegerit. Ratio lauandi hec est. tusaz infusa aqua mortario expassa manu ad pilam vehementer fricatio: & statim que; confederit colato. alteram infundens aquam rursus terito. hec vicissim profequere: donec pura synceraque; spectetur. dein siccatum in sole: & ad vsus recondito. Quod si frere volueris: ex ea terens quod satis esse videbitur: patinis supra carbones adponito. & alia facito que; supra diximus. Dos chryfocolle ad purgandas cicatrices. excrescentem carne coerces. Adstringit. purgat. excalfacit. & modice corpus mordendo exest. inter medicamenta intelligitur;

quæ vomitiones concitant: & necem inferre possunt.

De armenio lapide.

Cap. xcvl.

Armeni⁹ lapis præfertur læuis. colore cæruleo. perq̃ æqua
bills. calculo carens. & friabilis. Eadem quæ chryfocolla præ
stat: sed inefficacius. Quinetiam vsum habet ad pilos in palpebris
alendos.

De cæruleo.

Cap. xcvi.

Cærulei origo ex erariis metallis in cypro: copiosus ex hare
na littorali secundum quosdam sub cauatos specus maris in
uenitur: quod magis probatur. Eligi debet merus. vritur vt chal
citis. lanatur vt cadmia. vin habet reprimentem & modice ero
dentem. crustas gignit: & exulcerat.

De indico.

Cap. xcvi.

Indici duo genera. vnum sua sponte nascitur: tanquam spu
ma germinatione indicis arundinibus exiens. Alterum in se
ctorie dant officinæ. & est spuma purpurea innatâ cortinis: quâ
detractam artifices siccant. Optimum existimatur: quod cærulei
speciem præbet. succosum. & lenè. Inter medicamenta est: quæ velo
citer adstringunt: & inflammationes tumoresq; rumpit. purgat
& reprimat vlcera.

De ochra.

Cap. xcix

Ochrâ leuissimâ & vehementer luteâ eligere oportet: meram
& aliena materia vacantem. non lapidosam. friabilem. natio
ne atticam. vritur hæc: & lanatur cadmiæ modo. Vis eius adstrin
gere. erodere. collectiones & tubercula dissipare. Excrescentia in
carne reprimat caua cum cærato explet. & articulorum tofos cõ
minuit.

De cinnabari.

Cap. c.

Allucinantur qui cinnabarin minio eandem esse existimât.
Minimum enim in hispaniis ex lapide quodam argentæ hare
næ permisto temperari solet. alioquin nõ dignoscitur. Fornacibus
autem in florentissimum flagrantissimūq; colorem pmutatur.
In metallis vero strangulantem halitum eruat. Itaq; facies in
cole veticis obuelant: vt per illas spectent: nec respirando noxius
aerè attrahât. Ea pictores ad sumptuosa parietū honestameta vtū
tur. cinnabaris q̃ ex a phrica defertur: magno cõstat. Hacten⁹ in
uenitur: vt vix versicoloribus pictorū lineis satisfaciât. densū nec dila

De medicinali materia.

Intum colorem reddit. quare quidem sanguinē esse draconis ex-
sumauerunt. Vim habet cinnabaris hæmatitice lapilloleanidē: ve-
rum efficaciorē. Conuenit ad oculorum medicamenta. magis
enim adstringit: & sanguinem cohibet. ambustus igni. & papulæ
eruptionibus cærato excepta medetur.

De argento viuo. Cap. ci.

Argētum viuū fit ex minio: quod abusue cinnabaris dicitur.
Patinis fictilibus imposita ferrea concha cinnabarin conti-
nente & calice cooperta. argilla suplita carbonib? succēdunt. siq?
dem deterfa fulgo quę calici insidet: refrigerata in argentū viuū
coit. Quinetiam inuenitur in argenti fodinarum tectis stillatim
concretum. Alii p se in metallis inueniri tradunt. Seruatur in vi-
treis. aut plumbeis. aut stagneis. aut argenteis vasis. siquidem aliā
materiam omnem exedit: & defluere facit. Potum vim pernicia-
lem habet. suo enim pondere interna exest. Remedic est lac mul-
tum subinde potum & vomitionibus reiectum. aut vinum cū ab-
sinthio. aut apii decoctum. aut semen ormini. aut origanū. vel hyl-
sopum cum vino. auri limata scobs id est ramentum q̄ tenuissi-
mum epotum: mirabili est auxilio.

De rubrica ceu minio sinopico. Cap. cii.

Minium sinopicum maxime pbatur graue. densum. ad ioci-
neris imaginem vergens. calculorū expers. concolor. in reso-
lutione succosum. effoditur in cappadocia spelūcis quibusdam:
expurgatumq; defertur in sinopen vrbem: in qua veditur. vnde
cognomen tum accepit. Vim habet exiccatoriam quasi inducen-
do obstruentem: & adstrictoriam. quapropter vulnerariis empla-
stris & pastillis exiccantibus & adstrictoriis commisceri solet. aliuū
sifit in ouo sumptum: aut clystere infusum. datur iocineris vitio
laborantibus.

De rubrica fabrili. Cap. ciii.

Rubrica fabrili ad oia sinopide inferior est. Optima ægyptia.
& carthaginensis. lapidum expers. friabilis. Gignitur in iber-
ria quę ad occidentē spectat ochra exusta & degenerāte in rubricā.

De lemnia terra. Cap. ciiii.

Lemnia terra cuniculoso in specu nata e lemno insula palus-
stri loco defertur. inibi electa & caprino sanguini permista.
quam incolæ cogunt in pastillos: & imagine capræ signant. vnde

& sphragida appellauere. Vim antidoti habet contra pernicioſa venena ſingularem. pota cum vino & preſumpta euomí venena cogit. contra iſtus inorſuſq; animalium: q̄ exitiale virus etiacular tur: prodeſt. Antidotis familiaris. Sunt qui hac ad ſacrificia vtan tur. eſt & dyſenterix vtilis.

De tramento ſutorio.

Cap. cv.

a Tramentum ſutorii genere quidem vnum & idem eſt in ole & concretum: ſed in ſpecie differentias treis habet. Vnū nāq; humoribus ſtillatum in cuniculos quosdam colatis concre ſcit. quare a biis qui cypria metalla perficiunt ſtalactis appellatur. Petecius ipſum p̄nariion vocat. alii ſtalacticon: id eſt ſtillaticium. alii peſton. ephthon. aracton. loncothon. alterum ſimpliſci ratioe fit in ſpeluncis. poſtea tranſuſum in excavatos ſcrobis concremen tum capeſſit: quod peſton id eſt concreticium proprie nominat ur. Tertium dicitur coſtile: & in hispania fieri ſolet: ſed inutile ac inualidiſſimum eſſe conſtat. ratio parandi hec eſt. Aqua madaſa ſtum decoquunt. mox in piſcinas tranſfundunt: & reſidere patiū tur. hoc certis diebus coaleſcit in complureis formulas digeſtu: teſſerarum ſpeciem reddentes: que racematim inter ſe coherere ſciunt. Optimum eſſe creditur ceruleum. graue. concretum. tran ſucens. cuiuſmodi ſtillaticium eſt: ab aliis lonchoton nominatū. proximum concreticium. coſtile vero ad infectus & denigratio nes aptius cæteris eſſe conptum eſt: ſed ad medicinx vſum inuali dius eſſe experimenta docent. Valet adſtringere. calfacere. & cru ſtas inducere. latus ventris tineas necat drachmę pondere deno ratum. aut cum melle licu: vomitus ciet. aduerſus hauſta fungo rum venena ex aqua potum auxiliatur. purgat caput aqua dilutū & in vellere naribus inſtillatum. Vritur vt paulo poſt in mentio ne chalcitis oſtendemus.

De chalcite.

Cap. cvl.

Quæ chalcitis p̄fertur ſimilis eri. friabilis. nec lapidoſa. nec inuete rata. intercurſantibus oblongis venis. ſplendentibusq;. Huic abſterſoria vis ineſt. excalfaciens. & cruſtas vlceribus obducens. purgat que oculis & eorundem angulis hærent. ad ignem ſacrū & vlcera que ſerpunt efficax eſt. ſanguinẽ e vulua & naribus eru pentem cū ſucco porri ſiſtit. carunculan gingiuis enatam. depa ſcentia vlcera. tonſillaſq; eius farina cõpeſcit. vſta & cū melle tria

De medicinali materia.

ta oculorum medicamentis longe vtilior redditur. callum genarum & scabriciam absmit ab stergetq;. Fistulas tollit collyrii modo in eas adacta.

De psorico.

Cap. cvii.

HIt ex ea medicamentū quod psoricon vocant duabus chalcitis partibus cū vna cadmię additis & ex aceto tritis. Oportet autem in fictili obruere simo diebus quadraginta per caniculę ardores. sic eni fit acrius. idem quod chalcitis potest. Alii pares vtri usq; portiones in vino terūt. Vritur chalcitis fictili nouo viuīs car bonibus superposito. modus autem vstionis in humidioribus est dum ipsa chalcitis bullas excitare desierit: & perfecte inauerit. in reliquis vero dum mutata in floridum colorem fuerit: & sanguis neum aut miniatum colorem contraxerit. tum demuz eximenda est. Insidens autem spurcicia flatu expellenda. mox reponenda. Torretur etiamnum per flatis carbonibus: vsq; dum luteo colore pallefcatur. aut fictili subditis candentibus prunis subinde versata: donec conflagret: & colorem mutet.

De misy.

Cap. cviii.

Misy assumendum natione cyprum. auri simile. durum. quod friando auri colorem imitatur: & stelle modo splendet. Vinum habet & vstionem cum chalcitide eandem citra psorici compositionem excessu defectuq; differens. Aegyptius autem ceteris prestat. vt pote quod efficacius habeatur: sed ad ocularia medicamenta multo supradicto inferius.

De melanteria.

Cap. cix.

Melanteria gemine est originis: quedam in faucibus cuniculorum quibus es eruitur: falsis modo concrefcit. Alia vero in summa facie supradictorum locorum coit: que terrena est. Quin etiam inuenitur in cilicia & aliis quibusdam regionibus fossilis quedam. Prestat que sulphuris colorem trahit. lenis. pura. equabilis. & que contactu aque confestim nigrescit vinum causticam obtinet misy similem.

De sory.

Cap. cx.

Sory existimarunt aliqui melanteriam esse aberrantes. Siquidem sui generis est sory: ei non ab simile. verū sory virus inest gratic & nauseā mouens. inuenitur etiam in ægypto & aliis quibusdam regionibus. vt in libya. hispania. & cypro. Prefertur ægypti

um quodq; frianti nigrius apparet. spongiosum. suppingue. in
sup adstringens. & olfactu denotationeque magnus virus olens: ita
ut stomachus in vomitiones effundatur. Quod autem friatū scin-
tillas misyos modo non emittit: & alterius generis esse: & inualis-
dum censendum est. Vinū & vstionem supradictis similem habet.
dolori dentium canernis inditum medetur. labantes firmat den-
tes. ischiadicis ex vino infusum auxiliatur. illitum cum aqua vas-
ros extinguit. Medicamentis amiscetur: que capillos denigrat.
Hec autem fere omnia que vstionem experta non sunt: perustus va-
lidiora esse existimantur. propter salem & vini fecem. nitrum. calcem.
& consimilia: que cruda remissiora sunt. Combusta enim viribus
efficaciora redduntur.

De diphryge.

Cap. cxl.

Diphrygis tria genera esse creduntur. Quoddam enim metal-
licum est: quod in cypro sola gignitur. Intosum namque defer-
tur ex luto cuiusdam inibi regionis: postea delatum sole siccatur.
mox circumpositis sarmentis vritur. diphryges ideo vocatus est:
quod & a sole & a sarmentis vritur. areseat. & ferme torreatur. Alte-
rum perfecti aeris quasi subsidens est. siquidem post frigide aque of-
fusionem: ut supra retulimus: cum de flore aeris differeremus: subla-
to ere fornacum ima parte coherens id genus inuenitur & adstri-
ctionem & gustum aeris habens. Tertium sic fit. lapidem pyritem
ut calcem cremant in camino aliquot diebus: cumque colorem ru-
bricę contraxerit: eximentes recondunt. quidam trahunt ex so-
la materia lapidem aeris gignente fieri: quoties in dictis aeris assa-
ta & in scrobes translata peruratur. Tunc enim ambientem scro-
bis locum comprehendit: & exemptis lapidibus æquale nihil inuenitur.
Præfertur quod saporem aeris reddit. rubiginosum. adstringens.
& linguam vehementer exiccans. Quod sibi exusta ochra non ve-
dicat: quæ cremata diphrygis vice venit. Vis eius adstringere.
perpurgare. excrescentia consumere. ulcera serpentina & que cas-
coethe vocant: ad cicatricem perducere. Inppurationes terebin-
thina antecurato exceptum discutit.

De auripigmento.

Cap. cxli.

Auripigmentum in eisdem metallis. quibus sandaraca gignitur.
Optimum existimatur crustosum. aureo colore micans. nul-
li materię pmistum. fissile. quale myssæ & helleponto nascitur.

Huius duo genera fluxerunt. vnum supradictū est: Alterum glandis effigie, pallidum, & colore sandaracam imitans, glebosum, ex ponto & cappadocia defertur, secundum locum tenet has naturam dotes. Torretur in testa noua viuus carbonibus subiectis: assiduoque versatur, donec igne flagret: & mutet colorem, deinde refrigeratum tritumque reconditur. Vim habet adstrictoriam & erodentem, crustas cum vehemēti punctione excitat, reprimit quæ crescunt: & capillos euellit.

De sandaraca. Cap. cxdii.

Sandaraca pbatur ruffa, & aliena materia vacans, friabilis, cinabaris colore, sulphuris virus redolens. Dos eadem & vltio: que auripigmento. Explet alopecias resina excepta, scabros vngues eximit, contra phthiriasin ex aceto efficax est, tubercula cum adipe discentit, pdest ad narium orisque vlcera & cæteras papularum eruptiones cum rosaceo, ite codylomata. Datur ex mulso purulenta extussientibus, suffitur quoque cum resina aduersus veterem tussim raptu p fistulam nidore, vocem expedit cum melle delincta, suspensio cum resina in catapotio optime datur.

De alumine. Cap. cxliii.

Omine aluminis genus fere in ægypto & eisdem metallis inuenitur, est enim scissile quoddam quasi flos sudore eiectionis terre, Gignitur & in aliis quibusdam locis, in melo, in macedonia, in liparis, sardoniam, hierapoli phrygie, aphrica, armenia, & plerisque aliis regionibus rubricæ modo. Plurimæ eius species: verum ad medendi vsum scissile, rotundum & liquidum expetuntur. Optimum est scissile, psertim recens, candidissimum, gustu perque adstringens, calculorum expers nec glebulose aut assulose compactum: sed sigillatim in capillamenta quædam canescētia dehiscens. Quale est quod trichitis quasi capillare nominatur in ægypto natum. Reperitur quoque lapis huic alumini persimilis: qui gustu iudicio digno scitur: que non adstringat. Damnatur in rotundi genere quod manu contactum est: sibi ex figura deprehenditur, assumendum autem suapte natura rotundum, bullis turgens, albo pprius, atque validius adstringens, præterea non nihil palloris cum quadam pinguedine præ se ferens, sine harenis, friabile, natione ægyptium, aut ex insula melo. Liquidum pbatio: vt sit limpidum, lacteum, æquale, & semper succo madens, sine lapidibus, atque quendam caloris igni

culum expirans. Vim habent excalfaciendi. stringendi. sanandi.
& expurgandi: quę caliginem pupillis oculorū offundunt. genarū
carnem cęterasq; excrescentias extenuant. Sciffile rotundo effi-
caciū intelligitur. Vri & torrerī chalcitidis modo debent. Putref-
centia vlcera compescunt. sanguinis fluctiones inhibent. gingle-
uas humore p̄gnantes comprimunt. motus dentium cum ace-
to & melle firmant. p̄sunt cum melle vlceribus oris. eruptionibus
papularum. & fluctionibus aurium cum sanguinalis hęrbę suc-
co. leprīs cōueniunt cum brassicę follis aut melle cocta. Item p̄ri-
ritui & vngulum scabricis. pterigiis & pernionibus aspersa cum
aqua. valent cum aceto. fęce & galla. pari p̄dere cremata ad pha-
gedenas vlcera. & cum salis duabus partibus ad vitia quę pas-
cunt furfures cum eruo & pice illita abstergiunt. ad lentes. pedicu-
los. ambusta cū aqua illita auxilio sunt. contra tumores & graue
alag; inguinumq; virus illiniuntur. Ex melo aut adnectum in ulie-
ribus p̄stat ne concipiant: ante costum ori vuluę inditum. partus
quoq; extrahit. gingiuis si caro excreuit. vne. ac tonfillis. accōmo-
dantur. auribus & verendis cum melle illinstur.

De sulphure. Cap. cxv.

Sulphur optimum existimatur viuum: quod apyron vocant
nitidule modo splendidum. perlucens. minime lapidosum.
Probatur in genere sulphuris ignem non experti: quod viret: ac
p̄pingue spectatur. Plurimum in melo & lipara gignitur. supra
dictum sulphur calfacit. discutit. & celeriter concoquit. Prodest
tussibus. suspiriosis. purulenta extussientibus in ouo sumptū aut
suffitum. p̄ter ea partus vsti nidore extrahit. lichenas. scabros vn-
gues cum resina terebinthina mistum aufert. Cum aceto autem
illitum ad lepras efficax est. vitiligines tollit. scorpionis ictibus ad-
dita resina medetur. cum aceto vero draconis marini scorpionisq;
plagas sanat. pruritus toto corpore erumpentes cum nitro de-
tersum sedat. regium morbum emendat in parsum frōti cochlea-
ris mensura aut in sorbili ouo sumptū. Facit ad grauedinem & de-
stillatiōes. sudores quoq; cōpersum inhibet. podagricis cū aqua
& nitro illitum conducit. grauitatē auditus suffiti nidore raptim
per fistulam hausto sanat. lethargicos suffitu excitat. erumpentē
vndecunq; sanguinem sistit. fractis auribus cum vino & myrrha
illitum medetur.

De medicinali materia.

De pumice. Cap. cxvi.

Pumicis pbatio vt magnope leuis. spōgiōsus. teri facilis. nec harenosus. item fragilis & candidus. Crematur flagrantissimis carbonibus obrutus: & vbi canduerint: extract⁹ vino restrinquitur odorato: iterumq; incensus extinguitur. & tertia vsione exemptus & p se refrigeratus ad vsus conditur. Vis eius adstringere. gingiuas abstergere. purgat cum calfactione: quę caliginę pupillis offundunt. explet vlcera & ad cicatricem pducit. excreſcentia cohibet. Fit ex farina eius dentifricium. corpori crustam obducit. auellendis capillis aptus. theophrastus author est: si quis quam in bullientem vrceum vini pumicem iniecerit: feruorem statim sedari.

De sale. Cap. cxvi.

Al fossilis efficacior est: communi ter si est candidus. calcis vacans & perspicuus. densus. equali compage. Peculiariter ammoniacum genere laudatur: si modo findi facile possit: rectisq; segmentibus diduci. In marino sale eligendus est candidus. æqualis. probatissimus in cypro sit & salamine cypri. & megaris in sicilia & aphrica. Sed inter dicta salis genera lacustris p fertur: sed multo validissimus est phrygius nomine tapeus aut triæus aut gantæus. Salis naturalis in commune pquam vtilis est. Ad stringit. absterget. expurgat. dissipat. reprimit. extenuat. & crustas induat. Sed hoc interest: q; alius alio sit præstantior. quin & a putredine vindicat. ammisceatur medicamentis pforas abstergentibus. excreſcentia in oculis reprimit. & pterygia consumit. ceterasq; carnis extuberationes tollit. clysteribus infunditur. discutit lasitudines ex oleo illitus. contra hydropicorū tumores auxiliatur. dolores in saccis fotu mitigat. & pruritus sedat ex oleo & aceto infriktus: donec ad ignem sudent. item lichenas. lepras. pforasq; anginam ex melle aceto & oleo illitus leuat. tonsillis vixq; cum melle tostus vlcerebus in ore manantibus. gingiuas quas humor vexat. & phagedænis vlcerebus cum polenta crematus illinitur. aduersus scorpionum ictus cum lini semine. contra serpentium morsus cum origano. uelle. hyssopo. aduersus crastem cum pice aut cedria aut melle auxiliatur. contra scolopendre morsus cum melle & aceto. aduersus vesparum ictus & crabrones albidasq; capitis pustulas. thymos. & tubercula cum seuo vitulino. furunculos cum vna passa. aut suillo adipe. aut melle discutit. testium tumores cum

origano & fermento maturius concoquit. crocodilorum morfi bus auxiliatur tritus in linteolo & intinctus aceto: ita vt vinculis loca constringantur. pdest ad bestiarum morsus. sugillationes in facie ex melle. contra haustum opium & fungos cum aceto in so bibitur. luxatis imponitur cum farina & melle. ambustis igni cum oleo impositus. pustulas erumpere non patitur. podagricis itidem imponitur: & aurium doloribus cum aceto. ignes sacros & vlcera que serpunt cum aceto aut hyssopo illit? sistit. vritur fictis si diligenter operatus conditusq; prunis: vsq; dum efferuescat. aliqui fossilem subacto polline obliniunt: & carbonibus subiiciunt: vsq; dum pollen exuratur. solet & sal communis eodem modo vri: sed aqua semel abluitur: & siccatus in ollam coopertam mittitur sub dito igne: moueturq; donec iam non exiliat.

De spuma salis. Ca. cxviii.

D Aloes achne spumosi salis ramentum in exilibus petris inueniunt: cui vis eadem que salis.

De muria. Cap. cxix.

M Vria effectus salis pbet: abstergitq;. Dysentericis infunditur: etiam si nome intestina corripit. ischiadicis veteribus ad fort? aqua? marinæ vsum prestat.

De flore salis. Cap. cxx.

F Los salis flumine nilo defluit: lacubus tamen quibusdam innatat. Assumendus qui crocei coloris est. odore ingrato ceu gari. interdum longe magis virus olet. gustusq; mordacior. & pinguis lentus. Fucatus autem rubrica aut scrupulosus improbat. Præterea syncærus non nisi oleo resoluitur. Adulteratus nonnulla ex parte etiam aqua diluente facticium colorem. Ad vlcera que cacoethe vocantur. & phagedænas. genitalium nomas. & purulentas aureis efficax est. oculorum hebetudines. cicatrices. albuginesq; tollit. Emplastris vnguentisq; coloris causa vt rosaceo miscetur. Sudorem cit alium turbat in vino aut aqua sumptus. stomachum male habet. Additur acopis & smegmatis: que albandi capilli gratia componuntur. Et in vniuersum acris est & feruentis nature vt sal.

De nitro. Ca. cxxi.

P Ræfertur nitrum leue. roseo colore. aut candido in foramina dehiscens: pinde quasi spongiosum quiddam. Quale exillys

De medicinali materia.

fico affertur. a bunioꝝ ciuitate. Humores tráffert: q̄ alicubi cõcre uerunt.

De spuma nitri.

Cap. cxxii.

Spuma nitri optima esse putatur leuissima. glebosa. fria bilis. colore pene purpureo. aut spumosa. & mordēs: qualis ex philadelphia lydie defertur. Secunda est egyptia. quin & in magnesia caria gignitur. vim & vsionē salis habet taz nitrū q̄ spuma eius. Præterea nitrum tormina sedat. si tritum cum cumino bibatur in hydromelite aut sapa. aut aliquibus que inflationes discutere possunt: uti ruta vel anetho. febribus circuitu redeuntibus illinitur ante suspectam accessionem. Miscetur emplastris: que extrahunt. & discutunt. extenuant. & lepras abstergunt. cum aqua autē calida aut uino infusa inflationes. purulentas aureis. & sonitus earundē sanat. sordes expurgat cum aceto infusata. canum morsibus ex asinino adipe aut suillo medetur. resinē admista furunculos aperit. aque inter cutem cum fico illinitur: opisthotoniscq; iam remissioribus & luxatis cum cerato. In resolutione lingue panis comos de pmiscetur. Aliqui supradicta carbonibus vrunt: subiecta prius testa noua: donec incandescant.

De fæce.

Cap. cxxiii.

Fæces sũt fæx maxime a uino uetere italico. sin minus ab alio consimili. Fæx acetī uiribus longe acrior est. crematur ut acyonium ante diligenter siccata. Sunt qui noua testa igni largo. vrant. vsq; dum penitus incandescat. Alii uivis carbonibus fæcis glebā obrunt: & idem opus prosequuntur. experimentū est legitime vsionis: ut acriori nitore in albescat: lingua q; tactu uere uideatur. eadē urendæ fæcis acetī ratio. uis ei supra modum urens & abstergens. ulcera ad cicatrices perducit. Vehementer exest: siccatur. Sed recenti utēduz est: quoniam celeriter exanimatur aperta & nullo uase condita. lauatur ut pompholyx: que vsionem experta nō est. tumores & per sese & cū myrtho cohibet. uentris stomachicq; fluctiones illita sistit. muliebri perfume inmo uentri aut genitalibus imposita mitigat. panos discutit nōduz exulceratos & tubercula. turgentes mammas suiq; lactis impatientes cum aceto puncta extinguit. cum resina uero ambusta & scabros unguēs aufert. Addito lentiscino oleo illita nocte tota ruffat capillum. Elota oculorum medicamentis ut spodos adiectur. cicatrices & eorum caliginēs eadem abstergit.

De calce: Cap. cxxiiii.

Quod alx hoc modo fit. marinorū buccinorū testas igni cōditto: aut feruenti clibano nocte demittito: postera die si candidissima fuerit: extrahito. sin aliter: iterū vrto: vsq; dum vehementer inalebnerit. dein vbi in aqua frigida immerisa fuerit: in fictile nouum cōiicito: & exacte pānis operiens noctem vnā cōquiescere sinito. mane eam extrahens si ad intentum finem pducta est: recondito. fit & e glebis lapidum crematis: necnon e villi marini ore: que ceteris pfertur. Vis omni calci in commune ignea. mordens. adurēs. & crustas indncens. quibusdam aliis immista vt ad ipsi. oleo. cōcoquendi vim assumit & dissipat. vlcera ad cicatricem pducti. Efficacior existimatur recens nec aspersa aquis.

De gypso. Cap. cxxv.

Gypsum vim habet adstringendi. obstruendi. sanguinis eruptiones sudoresq; cohibet. sed potum strangulat quoddam suffocationis modo.

De sarmenticio cinere. Cap. cxxvi

Sarmentorū cinis vrendi vim habet. Cum axungia autem vel aceto illitus fractis nervis. articularum collisionibus. & nervuorum nodis pdest. cum nitro & aceto exrescentias carnis in scroto reprimat. serpentium canumq; moribus illitus ex aceto medetur. crustas obducentibus medicamentis ammiscetur. Fit ex eo lxiusum contra p̄cipitationes & fungorum venena cum aceto sale & melle.

De alcyonio. Cap. cxxvii.

Alcyonii quinque esse genera comptum est. vnum enim spissimum. acerbi saporis. spongiosa facie. item tetri odoris. ponderosum. & piscem olens. quod plerunq; in littoribus inuenitur. Alterum pinnulæ oculorum aut spongiæ simile. fistulosum. & leue. odorem algæ referens. Tertium vermiculi forma. & colore. magis purpureum. quod milesium vocant. Quartum succidis velleribus non dissimile. spongiosum. leue. Quintum figura fungi. sine odore. asperum. parte interna quodammodo punicosus. foris leue. acre. quod plurimum in ppontide iuxta insulam lesbicon appellatam gignitur. patrio nomine halos achnen vocant. Duo priora in foeminarū smegmata assumuntur. cōtra lentiginēs. lepras. vitiliginēs. nigricias. & maculas in facie reliquorū corpore.

Tertium iis qui difficili vrsina vexatur. aut harenulas in vesica col-
ligunt: idoneum est. item renibus affectis. aq̄e inter cutem. heni-
vsum autem ex vino illitum alopecias replet. postremum dealbā
dis dentibus aptum est. in alia absterforia. psilothraq; assiumitur
cum sale mistum. Si quisquam alcyonium cremare velit: in crus-
dum fictile mittat: & oblinēs vasis spiraculum luto ita fornacē
mandet: & cum figlinum percoquetur: extrahens ad vsus recon-
dat. Lauatur vt cadmia.

De adarche. Cap. cxxviii.

Est in cappadocia quod adarche appellatur. Est autem con-
creta salisago humidis & palustribus locis siccitate emergēs
& harundinibus ac hærbis agglutinata. colore flori lapidis asia-
tici similis & omni forma molli. alcyonio & aliquantum cauo pro-
xima: tanquam lacustre alcyonium esset. ad euellendas lepras. len-
tignes. lichenas. & vitia cutis in facie accommodatur. Et in sum-
ma vis ei acris. Humorem enocat qui in aliqua parte concreuit:
& ischiadicis prodest.

De spongiis. Cap. cxxix.

Spongiis alias mares appellauere. tenui fistula. spissas: quare
duriore tragos nominarunt. Fœminas autem quæ con-
trarias dotes habent. vruntur ex vt alcyonium. Recētis sine piri-
guitudine vulnerarię sunt: & tumores reprimūt. recētis vulne-
ra ex aqua poscave conglutinant. Veteres simis ex decocto melle
iungūt. vetustę autem inutiles. aridę & ligatę lino si penicilli mo-
do adigantur: oclusa vlcera callosq; laxant. Recentes & vacuę se-
nilia vlcera: & quę fluctone laborant: aut cuniculatim exedunt:
impositu siccant. sanguinis pflunium sistunt. crematarum cinis
ex aceto aridę sippitudini auxiliatur. & vbi quid abstergere aut ad-
stringere opus est. vtilis. in oculorum medicamentis lauare cine-
rem. Omnium cinis cum p̄ce crematarum profluentem sangui-
nem sistit. Candidę curs fiunt: e mollissimis recentes per æstus
tinctę salis spuma: quę petris coheret. insolantur immerse: hoc est
parte cana sursum spectate: & qua adhesere deorsum. Si vero æsti
in serenitate ad lunam sternantur: perusę salis spuma aut maris
aqua maximum candorem referent.

De corallio. Cap. cxxx.

Qorallium quod aliqui lithodendron appellantur: marinum esse fruticem constat. qui imo extractus duratur statim: atq; emergit: tanq; offuso aere. p̄tinus concresecat. Plurimum inuenitur syracusis in p̄moutorio: cui pachyno nomē est. Laudatissimū rubens. colore hastulæ regie aut sandycis meri: nec secus terenti facile cedens equabili vsquequaq; concremento. rursus alge aut fuci marini odore. Ramosissimum. cinnamomi æmulum. forma fruticis. Quod autem in lapidis duriciam coit: scrupulosum. inane. & lacunosum: vitiosum existimatur. Adstringit: & medicos criter refrigerat. excresecntia coercet. oculorum cicatrices abstergit. vlcerum catu. & cicatrices explet. contra sanguinis resecntiones magno perefficax est. vrine difficultati auxiliatur. quin & potum ex aqua lieniē absumit.

De antipathe. Cap. cxxxl.

Quod antipathes vocant: corallium esse arbitrantur specie tantum distans. Est autē colore nigro. arboris figura. ramosum magis. Vires supradicti habet.

De phrygio lapide. Cap. cxxxii.

Phrygius lapis quo insectores in phrygia vtuntur. a qua nomē accepit. Nascitur in cappadocia. Optimus habetur pallidus. modice grauis. inæquali compage corporis. intercedentibus albis segmentis vt in cadniā. Vritur autem vino optimo p̄fusus: vniq; carbonibus obrutus perflatur assidue follibus: donec mutato colore rufescat. rursus eodem vino resinguitur. hoc iterum & tertio faciendum. Attendendum tamen: ne nimium confringatur: & in fuliginem euanescat. Vls crudo vstoq; adstrictoria. expurgans. vlcerebus crustas quadamtenus inducit. ambustis cū cærato medetur. Lauatur vt cadniā.

De asio lapide. Cap. cxxxiii.

Asio lapis assumi debet pumicosus. leuis. fungosus. item friabilis scissiles venas melini coloris ad imū actas habens. Eius flos salugo sublaui est summo lapide insidēs. cōpage tenui. colore in aliquib; albo. in aliis pumici simili ad luteū vergēte. admodū lingue aliquātū mordet. Vim habet vterq; adstrictoria & modice erodentē. ammiss; liqdi p̄ci. aut terebinthine. tubercula discutit. Iōge validior flos existimatur. ceter; siccatur; flos vetera vlcera & cicatrici repugnātia sanat. excresecntia cohibet. tetra. vlcera & fugis

De medicinali materia.

similia cū melle expurgat. Vlcerū caua explet. depascentiaq; cū ce-
rato sistit. Fit cataplasma ex eo podagris misto fabę lomento & lie-
nosis ex aceto & calce. pdest phthysicis linctu. podagrici fumantur
pedib? in solio ex eo lapide excauato inditis. Fiūt quoq; loculi: q
corpora erodūt: & luxuriātē carnē. & corporū crassitiē absumūt
vice nitri in balneo. Si lauare libet: cadmię modo lauatur.

De pyrite lapide Cap. cxxxiiii.

Pyrites lapidis gen? est: a quo æs extrahitur. Elgi debet cris-
similitudine facile scintillas edēs. Vritur sic. melle irrigatus
mollī pruna continuo statur follibus: donec ruffescat. Alii in care-
bones igni candentes lapidem melle perfusum deiciūt: & vbi ad-
fuluū colorē vergere cœperit: extrahunt. efflatoq; cinere. rursus
madefactū cremāt: donec equabili tenore assiccatus friabilis red-
datur. siquidē sepe facies summa solū vritur. ita crematus siccatur
& reconditur. Si eloto opus sit: lauari debet vt cadmia. Tā crudiq;
vsti vis est excalfacere. a bstergere. offusam oculis caliginē expur-
gare. duricias concoquere: & cōcoctas discutere. resina exceptus
excrecentiā carue cohibet: sed calorē quēdam & adstrictionem
parit. ita vstum nonnulli diphryges appellant.

De Hematite lapide. Cap. cxxxv.

Hematites optimus habetur friabilis. puro colore niger. dur-
rus in se & equalis. nulla sorde amista. nulloq; zonaꝝ discursu.
Vim habet adstringentem & excalfactoriam aliquantuz. Ocu-
lorum cicatrices & scabriciam cum melle purgat. Cum lacte autē
uenit. bsbitur contra difficultatem vrinx & fluxiones mulierum
in vino: & ab iis qui sanguinem reiecerunt cum succo punici ma-
li. Fiunt ex eo cotes & collyria oculorū vitiis apta. Vritur vt phria-
gius vino tantum subtracto. modus vstionis est: vt modice lenis fi-
at: & bullis quibusdam inturgescat. Sunt qui hematitē ita adulte-
rant. densam glebam rotundamq; schisti lapidis cuiusmodi sunt
quæ radices vocantur: vase figlini operis: quod feruentem cinerē
contineat: condunt. paucaq; interiecta mora eximunt: expe-
riunturq; si trita ad cotem hæmatitæ colorem reddat. q̄ si ita res
se habet: reponūt. sin minus: iterum obruūt. & subinde cōspicien-
tes periculū faciunt. siquidē in cinere diu dimissus colore mutato
dissipatur: coarguitur male confectus scissilibus venis. quippe in

rectos venarū discursus refringitur: & longe secus in colore habet. nāq; floridū reddit. Hæmatites vero sanguineus atq; cinnabarin imitantē. inuenitur in sinopico minio. Fit & e magnete lapide ve hemēter abusto. in egypto sponte nature cū metallis nascitur.

De schisto lapide.

Cap. cxxxvi.

S Chistos lapis in iberia hispaniæ cōtermina gignitur. Probat^{ur} maxime: q̄ croci colorē æmulatur. friabilis. suapte natura fissilis. concremēto & serie cohærentiū venarū ammoniaco simili similis. Vim exhibet hæmatite: sed ad omnia infirmiorē. Quincaua replet mulieri lacte p̄fusus. ad p̄cidentia. rupta. item genarū crassitiem & vias oculorū magnopere efficax est.

De gagate lapide.

Cap. cxxxvii.

INgagatarum lapidum genere p̄ferendus qui celeriter accenditur: & odorem bituminis reddit. niger est conuulsi ex parte. squallidus. crustosus. perq; leuis. Vis ei molliendi & discutienti. deprehendit fonticum morbū suffitus. Recreatq; vuluæ strangulationes. fugat serpentes nidore. podagricis medicaminibus & acopis additur. In cilicia nasci solet: qua influens amnis in mare effunditur proxime oppidum: quod plagiopolis dicitur. Vocatur autem & locus & amnis gagas: in cuius faucibus ii lapides inueniuntur.

De lapide thracia.

Cap. cxxxviii.

Tapis thracias dictus nascitur in flumine quodam scythiæ. cui ponto nomic est. Vis ei gagatæ. Traditur aqua accēdi: & oleo restinguī. quod in bitumine accidit.

De magnete lapide.

Cap. cxxxix.

Magnes lapis optimus est: qui ferrum facile trahit. colore ad cæruleum vergente nec ad modum grauis. Datur cum aqua mulla trium obolorū pondere: vt crassos humores eliciat. Sunt q magnetem crematum p̄ hæmatite vendant.

De arabo lapide.

Cap. cxl.

Arabus lapis elephanti macule. similis. is tritus illitu hæmorrhoidas exicat. eius cinis dentifricio optimus.

De galactite.

Cap. cxli.

Galactites appellatur: q̄ lacteum reddat. cinerē tamen est coloris ac gustu dulcis. ad oculorum fluxiones conuenienter illinitur. oportet autem in aqua tritum pyxidē plumbea res

De medicinali materia.

condere propter vim glutini: quod obheret.

De melitite.

Cap. cxlii.

Melitites omnia galactite similis. hoc tantum interest: quod dulciorem succum remittit. Eiusdem ut galactites effectus.

De morochtho lapide.

Cap. cxliii.

Morochthus lapis: quem aliqui galaxiam aut leucographida vocauerunt: in aegypto nascitur: quo ut pote molli & facile liquefcente linteones dealbandis vesibus utuntur. Spiracula corporis obstruere videtur: conueniens iis qui sanguinem expuunt. coxiliacis. & vesice doloribus cum aqua potus. Itidem fluxionibus vniueque impositus vellei. molliibus oculorum colliriis miscetur. Explet enim caua: atque delachrymationes sistit. idem cerato exceptus vlcerum que fiunt in teneris partibus corporis: ad cicatricem perducit.

De alabastrite lapide.

Cap. cxliiii.

Alabastrites vocatur onyx creinatus resina aut pice assumpta duricias discutit. Stomachi dolores cum cerato leuat. gingiuas comprimit.

De thyte lapillo.

Cap. cxlv

Thytis nomine thytes in aethiopia gignitur. subuiridi colore hyaspidem imitatus. liquefscens tamen lacteum succum reddit. Vehementer mordet. tenebras que pupillis obuersantur expurgat.

De iudaico lapide.

Cap. cxlvi.

Iudaeus lapis in iudea nascitur glandis effigie. candidus. scissura ad modum configuratione. discurrentibus lineis quasi industria detornatis. Solutus nullam qualitatem manifestam gustui representat. Potest ciceris magnitudine tritum ad cotem ut collyrium cum calidae aquae cyathis tribus potu difficultati urinae auxiliari: & calculos in vesica comminuere.

De amianto.

Cap. cxlvii.

Amiantum lapis in cypro nascitur scisso alumini similis: quo ut pote flexilli pannos tantum ostentationis gratia texunt: qui ad ignes coelestium ardent quidem: sed flammis innicti splendidiorem exerunt.

De sapphiro.

Cap. cxlviii.

Sapphirus lapis percussis a scorpione potu potuisse existimatur. Contra intestinas exulcerationes bibitur. excrementa in oculis vasaque & pustulas inhibet: & ruptas membranas cogit.

De memphite.

Cap. cxlix.

MEmphites in egypto iuxta mēphim inuenitur calenloꝝ magnitudine verficolor. Tradunt trito & illito: q̄ vrenda aut secanda sunt: sine periculo obstupefcere: ita vt non sentiant cruciatum.

De selenite lapide.

Cap. cli.

SElenites lapis quem aliqui aphroselenon appellant: quoniam noctu plenus crescente luna reperiatur. Nascitur in arabia candidus, trāslucens, leuis. Huius ramenta comitialibꝫ in potu dari iubent. Eo ad amuleta mulieres vtuntur, arbores ad alligato eodem frugifere redduntur.

Ce hyaspide lapide.

Cap. clii.

HYaspidum quedam smaragdum inuitatur, alia chrySTALLUS, si uulgis pituite, alia non dissimilis aeri, ob id vocatur aerizonia, alia veluti fumo infecta, que caprias ex argumēto vocatur. Que dam lineis albis & resplendentibus p̄cingitur assyrios appellata. Alia therebinthine similis: que therebinthizusa dicitur. Alia colore calaida gemmam emulatur: Omnes amuleta esse traduntur, & accelerare partum scemoribus appense.

De Aetite lapide.

Cap. clii.

AETITES lapis est veluti p̄gnans, cum quatitur alio in ytero sonante. Grauidis continet partus: cum lubricę sunt vulue & paruum tenaces sinistro brachio adalligatus, sed parturientibꝫ e brachio amoueat: & sceminibus alligetur: vt sine doloribꝫ pariant. Furem deprehendit: si quis in pane conditum offerat, fur enim mansum deuorare non poterit, quinetiam concoctus fures coarguit, quippe decocta cum eo deuorare non poterit. Tritus & cerato exceptus cyprino, aut glencino, aut alio excalfaciente comitiales magnifice iuuat.

De ophite lapide.

Cap. cliii.

OPHITE genera multa. Quidam grauis est odoris, niger. Alter cinereo colore spectatur punctis distinctus. Tertius lineis quibusdam candidis intercinctus est. Omnes contra capitis dolores: & serpentium idus profunt. Feruntur qui lineas habent: lethargo & capitis doloribus auxiliari.

De lapidibus spongiarum.

Cap. cliiii.

LAPIDES in spongiis inueniuntur: qui vesicę calculos rumpunt in vino poti.

De lithocolls.

Cap. clv.

De medicinali materia.

Lithocola glutinum quo lapides coniunguntur. fit autem ex marino. lapide pario & taurino glutine. potest candere spe cillo admotum incommodos oculis pilos replicare.

De ostracite. Cap. clvi.

Ostracites teste similitudine habet. glebosus. & in lamina fissilis: quo mulieres ad detrahendos pilos pro punice vtuntur. menses drachmæ pondere potus ex vino sistit. si quattuor diebus a costu bibatur sicilici pondere: foeminis præstat ne concipiant. cum melle autem impositus mamarum inflammationes leuit. & nomas cohibet.

De smyride. Cap. clvii.

Smyris lapis est: quo anularii scalptores lapides expurgat. ad serodendum & vrendum vtilis. gingiuus quas humor vexat: pdest. dentifricio commendatur.

De harena. Cap. clviii.

Arena e littoribus sole feruefacta hydropleoræ tumores exigit: si capite tenus in ea obruantur. torrerit solet ad aridos totus pro milio aut sale.

De cote Cap. clix.

Cote naxia quod ex acuendo ferro deteritur: illitum alopecias ad pilum reducit. virginum mamas cohibet: nec incrementum patitur. potum ex aceto lienem absumit.

De lapide geode. Cap. clx.

Geodes lapis adstringit. siccatur. caliginem oculorum discutit. illitus autem ex aqua testium mamarumque inflammationes sedat.

De terra. Cap. clxi.

Omnis terra ad medendi usum recepta summam & primam vim habet occludendi. sed specie distant: cum alia adiunctis quibusdam ad alia sit vtilis.

De erethriade. Cap. clxii.

Erethrice due sunt. vna vehementer alba est: altera cinericia. Optima habetur ad cinereum colorem vergens. proque mollis. que si peramenta tractim ducatur: lineam violaceam refert. lauat ut cerusa: aut hunc in modum. Teritur ex aqua: & ubi pessum ferit: humor leuiter excolatur. siccata solibus iterum teritur inter diu adiecta aqua: ut vespere confidat. antelucanis color excernitur & demum in sole trita si fieri potest: digeritur in passillos. Quod

si tosta desideretur: pastilli magnitudine ciceris in fictile pforatum coniciuntur: oreque vasis diligenter obturato supra carbones cōtinenter solibus pstantur. vbi vero cinis in fauillas se conuertit: aut æreum colorem contraxit: exempti reconduntur. Vim habet adstringentem & refrigeratorem leuiter mollientē. caua explet: & sanguinolenta conglutinat.

De terra samia.

Cap. clxiii.

s amia p̄fertur candida. leuis. tangenti lingue glutinosa. molli. succosa. friabilis. cuiusmodi est quā aliqui collyrion & vocant: & vocant. Duę enim species eius. Vnā antediximus: altera aster appellatur. crustacea. & cotis modo p̄densa. vritur ac lauitur vt crethria. vimque consimilem habet. Sanguinis refectiones si sit. Foeminis fluctione vulue laborantibus cum flore sylvestris punicis datur. testium & manimarum inflammationes illita ex rosaceo & aqua refrigerat. sudores arcet. contra serpentium morsus & venena pota ex aqua auxiliatur.

De samio lapide.

Cap. clxiiii.

s amius lapis in samia terra inuenitur: quo aurifices vtuntur poliendo auro: vt resplendeat. Probaturn cādore & duritia. vis ei adstrictoria & refrigerans. Prodest stomachicis potus. seu sus hebetat: verum ad lachrymationes oculorum & vlcera cum lacte efficax est. partus vt tradunt adligatus accelerat: & conceptus foeminarum custodit.

De chia terra.

Cap. clxv.

Quia eligi debet candida. vergēs ad cinereus. samie similis. est autem glebosa albaque: sed ficticis formis differēs. Vis eadēque & samie, extendit faciem. & erugat. atque splendidā reddit. coloreque in facie & corpore toto cōmēdat. in balneis p̄ nitro deterget.

De selinusia terra.

Cap. clxvi.

Adem p̄stat selinusia. Maxime laudatur que vehementer resplendet. candida. friabilis & aqua dilui celerrima.

De cimolia.

Cap. clxvii.

Quamolimæ duo genera. cādida. & ad purpureū inclinans. Optima existimatur: que inatam habet pinguitudinem: tactuque frigida sentitur. vtraque aceto diluta parotidas & alia tubercula discutit. ambrusta igni si statim cimolia oblinantur: pustulas non sentient. testium duricias & totius corporis collectiones cohibet. igni

facto imponitur. in summa utraq; multum in medicina commē-
datur: si incorruptæ originis nec spuria assumatur.

De pignite terra.

Cap. clxviii.

Que pignitis dicitur: colore erethrie similis est: grandioribus
tantum glebls. manum si quis admoveat: refrigerabit. tactu
lingue usq; adeo glutinosa: ut pensilis hereat. Cui effectus idem q
cimolie: paulo tamē infirmior. Hanc aliqui per ethria diuendūt.

De testis.

Cap. clxix.

Fornacea testæ vehemēter toste crustas vlceribus obducūt:
Quare p purigini & papularū eruptionibus medentur. pos-
dagricis p̄sunt. strumas discutunt cęrato exceptę.

De terra fornacum.

Cap. clxx.

Fornacum terra que retorrída fuluescit: eiusdem cum testa ef-
fectus.

De melia terra.

Cap. clxxi.

Melia colore cineream erethriam imitatur. aspera tactu. ea di-
gitis friata derasi pumicis modo crepitat. Vim habet alumi-
nosam: sed remissiusculam: ad quod gustu dephēditur. in odice lin-
guam siccāt. purum corpus reddit: & colorem commendat. phos-
extenuat. vitiligines & lepras abstergit. pictoribus vsū p̄bet: ut
colores diutius perennēt. Emplastris que chloræ dicūtur: effica-
citer inseritur. Ex omni melia terra & omni alia in vniversum elie-
gi debet recens. mollis. non lapidosa. friabilis. que cum humore
attigerit: facile resoluatur.

De ampelide terra.

Cap. clxxii.

Ampelide terra que pharmacitis nomine in seleucia iux-
ta syriam nascitur: laudatur in primis nigra piceę. carbones
referens. assulosa. æquabili splendore. que detrita accepto oleo
statim eliquescit. Vitiosa cęsetur candida. & cinerea. que in liquo-
rem non resoluitur. Vim dissipandi & refrigerandi habet. ad cal-
liblephara additur tingendis capillis idonea. vsus eius ad illinen-
das vites sub germinationis tempus: ut pote cum innascentes ver-
miculos enecet.

De fuligine pictoria.

Cap. clxxiii.

Vligo qua pictores vtūtur: ex vitrariis officinis colligi solet.
siquidē ei palma tribuitur. Vis ei ad adstringendū & erodens
dū effica. fracta cū rosaceo cęrato ad cicatricem pducit.

De atramento librario

Cap. clxxiiii.

Atramentum quo scribimus: fuligine e tedis coacta colligitur in singulas libras gummis ternæ fuliginis vnciæ adiciuntur. Est etiam e resinæ fumo & pictoria fuligine: de qua paulo ante diximus. Assumitur autem fuliginis mina, gonus sesquilibra, glutinis taurini, atramenti sutorii, singulorum sesquicia. Adicitur conuenienter erodentibus medicamentis, ambustus ex aqua comode illinitur: sed non ante soluatur quæ cicatricem induxerit, sanatis siquidem vlcibus sua spote decedit. Ceteræ habes amicissime ari abunde: quæ tradenda duximus, non pro operis modo: quem destinaueramus: sed pro materiæ & auxiliorum medicinalium copia.

Pedacii Dioscoridis Anazarbei. De medicinali materia. Ioanne Ruellio Sueffione si interprete Quinti Libri.

FINIS.

PEDACII DIOSCORIDIS ANAZARBEI DE venenis, quoque modo arceantur, vitenturque. Liber Sextus.

VPERIORIBVS amicissime ari libris tradidimus de aromatibus, oleis, vnguentis, arboribus, & eorumdem fructibus lachrymisque, item animalibus, melle, lacte, seuo, frumētis, oleribus, herbis, radicibus, liquamētis, vinis metallisque: In hoc vero totius operis vltimo facultates eorum recensebimus: quæ prodesse nobis aut officere possunt, vitantes itaque nomenclationis tedia ad institutum reuertemur. Huiuscemodi autem tractatus cum bifariam distributus sit: in partem venena præcauentem ita vt ne fallant sumentes: aut siquando per imprudentiam dentur: vt tum quoque innoxiasiant irritaque, & in partem auxiliatricem. Primum disseram de præcauendi modo: quem esse difficillimum plerique maioræ arbitratur: quæ dantes clam venena ita insidias tæperant: vt peritissimum quæque decipiant. Si quidem venena sua amaritudine permixtis dulcibus spoliant, & graue odoris virus mixtura odoramentorum eximunt, aut medicamenta immiscet: quæ lenandæ valetudinis

De medicinali materia.

gratia dari solent: & p̄sertim quę infirmioribus. vt absinthiũ. tragorganum. cunillam. aut hyssopum. quinetiam thymum. irim. organum. castorium. aut si quid medicamenti cognatum habere saporem videatur. Aut potionibus inserunt. aut vinis. aut iuribus. aut passo. aut mulsæ aque. musto. succis. lenti. polentis. aut medicaminibus. aut condinnantes ipsi eduliis admiscunt. Quare qui in ea suspicione sunt: condita edulia vitare debent. omniq; intensa saporis qualitate dulcium aut salforum aut acrimm abstinere. nec sitibundi affatim bibere aut esurientes voraciter comesse. sempq; ad saporem estatorũ diligenter attendere: p̄sertimq; bibentes frigidam a quam p̄sumere. satiatio enim appetiti qualitates egerrime concoquuntur. in infirmis quidem facile vitare possumus potiones auxiliũ gratia dari solitas: quas offerunt improbi: qui ueneficia moluntur. Itaq; ob id laborantes morbo non p̄inde audentium iniuriis patent. Et hæc quidem ne facile seducti homines capiãtur dolis veneficorũ: occasio est & facultas. Sed alia expeditior: vt suspiciosi aliqua p̄sumant: quę venenorũ vires habent: & inefficaces irritasq; reddant. cuiusmodi carycę sunt cuz iuglandium nucibus manducatæ: & quę cedromela vocant id est citria. seminis napi drachma cũ vino. itẽ folia calaminthæ. aut terra que lemnia sphragis appellatur pondere pari cũ vino. aut rutę folia & nucis iuglandis nucleum aut carycas duas & salis callum ieiuni sumant: & nullo veneni genere ledentur. antidota ex vino sumpta eundem effectum p̄bent. inter quę intelligitur magnum metridatium: quod scinco & sanguine temperatur. Quin & sepe venenis obsistunt peculiare affectus in corporibus certo quodam modo constitutis. & quadam cibi potusq; qualitate. aut vini copia. Ita temperatis vt cum venenis dissentiant. Siquidem ingesti veneni vires frangunt: atq; iã priore alimento fractis p̄clusisq; meatibus obstant: ne membratim p̄ digestionem insinuetur. Verum enimvero quoniam fortunę temeritas interdum similla discrimina p̄gre agentibus affert absq; vllis insidiis hominum: nõ nihil differendum mihi de hac re necessarium duco. Iamprimum igitur culinam apparare loco subdiali conuenit: cibosq; & potus in huiusmodi loco struere. Si id fieri commode nequit: secunda erit conditio hæc apparandi apponendiq; sub tecto. sed tunc diligenter laquearia animaduertenda. Frequenter enim a superioris

bns contabulamentis animalia decidunt exigua quidem: sed que non modicam perniciem molsantur. vt phalangia. stelliones. & alia quedam reptilia. porro vinaria vasa diligenter intueri oportet. namq; reptilia odore vini illicuntur: que interdum sorbetia noxium virus eructant. Interdum vero delapsa immerfaq; mortu tur: & exitii causas haurientibus afferunt. Sed hæc hæcenus dicta sint: cauti & puldi insidiis ne pateant. Quod si qui sua sponte aut ex quorundam insidiis sumpserunt: auxiliari primo quoq; tēpo re oportebit. Si quidem dum comites singulorum venenoꝝ nocte expectantur: immedicabile fit venenum: & paulisper neglectū medicamentis ægre cedit. Quare si qui compotes mentis se viri sumpsisse fateantur: aut eorum qui aderant testimonio constat: p̄tinus ad idonea remedia transeuntes facile peculiari nativæq; cōstitutioni restituemus. Neq; enim iis assentimur: qui prorsus auxilia in huiuscemodi frustra adhiberi contendūt. Quo em̄ modo vitia quorū causę corporibus insident: medicinam admittunt: & que forinsecus incurrunt venena medendi rationem aspernātur. Æque vero omnes morbi p̄ causarum ingruentium magnitudine aut pristinis affectionibus qualitativisq; quibus sit oportus num corpus vel medicabiles sunt: vel nullis cedunt medicamētis. Quod si qui forsan obmutescentes, aut temulenti, aut nolentes alioqui venenum egeri: nullā nobis eius cognitionem præbeant: tum protinus accedendum ad ea que cōmuniter epotis quibuscumq; venenis opitulari consueverunt. Atqui nullum magis in omnia valens auxilium dari potest: q̄ vt p̄ximo loco virus foras exhauriatur: priusq; inualescat. Quare sine mora calidum oleum ex aqua. aut seorsum: vt vomitare cogantur: dari convenit. Aut si oleum natura loci negat: butyrum cum aqua calida. aut malua. aut lini semine. aut trago. vrtica. fœnogreco. aut halicę decocto vicem eius exhibebit. hæc enim non modo vomitionibus exigent v̄ illa sua laxatrice aut nauseam ciente: sed aliu quoq; subducent: & corporū inanitione ita aduersabūtur: vt acrimonias eoꝝ hebetent. Id qđ euidenter huiuscemodi argumēto deprehēdere licet. Esto vt quisq; viua calce. vel vini sęce. aut cantharidibus. aut alio quouis acri corpus exulcerare statuerit: is si ipsum oleo leniter illinat: exulcerationē non accipiet. Atqui neq; vehemēter adstrinḡgi corpus neq; refrigerari poterit: si antea pungatur. Quinetiam

De medicinali materia.

vomit⁹ nō ob id modo q̄ vacuet: & noxiū humorē excernat: iura
mentū adfert: sed qđ assumptū virus nonn̄ inq̄s odore, coagnla
tis globulis, aut colore pdat. Quippe cum odore & amaritudine
meconium colore, cerusam gypsumve, globulis lac aut sanguine;
animalis recens iugulati ostendat, nam grauis odor regestorum,
leporis marini, aut rubete veneficia deprehēdit, ita vt nōnulla ab
iis remedia peti possint: ad idonea singulorum auxilia transenti
bus. Oleo malue decoctum amiscetur, aut glaucium, aut adeps
anserin⁹, aut pinguium carniū iura, lixiuium liguorū cinere factū.
Vbi vero vomitus dīligenter citatus fuerit: ne quid in ventre co
ierit: quæ hēserunt intestinis reliquæ clystere acri deuocentur.
Facit & nitru; tritū & cū hydromelite sumptū, vīna vetera libera
lius epota, gallinacea iura, prepīngues pisces, vetustæ carnes pin
gnesq̄, & quæ adipe aut recenti butyro parantur, alnū namq̄ sub
ducunt vt diximus: & stomachum resoluētia prouiore ipsūm
ad vomitionem reddunt, & venenorum acrimonias hebetant, at
q̄ meatus obstruentia celerem virūm penetrationem inhibent.
Quinetiam medicamenta dantur: quæ communi dote profunt,
vt lemnia terra, agaricū, abrotonum, irio, radix eringii, semē passi
nacæ & calaminthæ, nardum gallicū, castorium, ferulæ virentis
medula, flos rhododēdri, succ⁹ marrubii, laser aut laserpitium, sa
gapenium, peucedani succus, aut panacis, & radix quam magna
rim appellarūt, aristolochia longa, syluestris rutæ semen, & beto
nicæ quam cestron nominant folia, Singula cum vino drachmæ
pondo sumi debent, effectum præbet polii decoctum, & feseii, &
liquida pix linctā, magnifice serunt opem antidota: quæ in calce
operis scripta reliquimus, Communis ratio præstandi auxilii ita
se habet, Ceterum ab iis quæ consueuerūt enenire: communiā re
media sumptitari possunt, sere enim vires venenorū q̄ plurimorū
In affectus consimiles corpus tandem redigūt, Quam ob causam
plærisq̄ communia conducunt auxilia, per multa etenim veneno
rum genera: communes tamē nec multi iisdem affectus oriūtur,
neq̄ fieri potest: vt omnia quæ cōtingere solita sunt vnū venentū
sequantur, alioqui superuacaneus esset venenorū tractatus: sigil
latim remediis ab auctorib⁹ traditis, Neq̄ vero in vno eodemq̄
promptum est inuenire, vt stomachi, iecoris, renum & vesicæ dolo
re vehemēter crucietur: vt singuliat, erodatur, cōtremiscat, resri

geretur. obmutescat. conuellatur. pulsus elanguescat. veterno p̄-
 matur. caligent sensus. strāguletur. sitiāt. sanguis erumpat. febre
 confictetur. ægre lotiū reddat. torminibus vexetur. crebro vomit
 tet. nausea prematur. rubescat. liuore sugilletur. palleſcat. despiat
 stertat. virib⁹ deficiatur. & plæraq; alia eueniant. Vnū quodq; ve-
 neniū su generales affectus diducitur: vt pauca numero & cōmu-
 nia demonstrentur: que euenire cōsueuerunt. Quare in singulis
 que supra dixim⁹: non facile fuerit deuoratum virus cognoscere.
 Nam stomachi & linguæ erosio. vētris ac renum inflammatio. ve-
 hemens vrinę difficultas. & interdum cruoris exitus. laceratio. &
 in plurimis partibus quiddam adustionis sensus. non in canthari-
 dibus modo potis reperiūtur: sed in erucis quoq; pinorum. & bu-
 preste & salamandra. Porro eos qui meconiū hauserunt: non
 modo veterno aut sopore premi. stertere. liuore sugillari. torpe-
 re. refrigerari. stupeſcere. sensu priuari constat: sed eos etiam qui
 mandragorā aut cicutā deuorarūt. Delirium nō hyoscyamus tan-
 tum infert: verum etiam que toxica appellantur. itidem aconitus
 & mel quod in heraclea pontica gignitur. strangulatio non min⁹
 in fungis q̄ in sanguine taurino. lacte. aconito. cerusa. gypso con-
 spicitur. in summa difficile vnum vni veneno p̄priū inuenire si-
 gnū: quod haustum virus prodere possit. maxime q̄ hec cæte-
 rorum etiam vitiorum que in corpore exoriūtur: communia se-
 qui solent. Ceterum in his que celeriter enecant: adnotari fortas-
 se. quod inspectum fuerit licet: vt postea trademus. Sed iis qui ad
 longas cōgritudines spectāt nihil ad medēdi rationem difficile: dū
 taxat quod pertineat ad indicia noxæ. vtpote cum venena statim
 atq; presentaneam vim illam pdiderunt transmutata in longos af-
 fectus communia reliquorum vitiorum remedia. compositiones
 q̄ flagitent: cum venefica proprietas non amplius insit. Si ve-
 ro longa sit affectio: in aliquod diuturnorum morborum genus
 recidet: a quibus facile fuerit medendi rationem assumere. sed de
 iis que generaliter auxiliantur: hactenus. Consequenter que pri-
 uatim singulis profunt: scriptis mandabimus: si prius simul expo-
 fuerimus: que ex singulis ordinibus exitiale aut maleficā vim for-
 tiūtur: vt medicinę studiosi intra obseruationē cauti q̄busdā eorū
 medicamentoꝝ nūsturis vtātur: q̄ memorię litterarū tradita sunt
 & ab authoribus descripta. Imprudentia enim magnas adfert no-

De medicinali materia.

nas: & sæpe continuo vsu eorum homo in perniciem agitur. Proinde animalia quæ exitiosam vim habent: hæc sunt. cantharides. buprestis. salamandra. pinorū eruce. lepus marinus. rubeta. & rana palustris muta. deuorate hirudines. Semina sunt. hyosciam⁹. coriandrum. cicuta. gith. mandragora. psyllion. Liqumenta. meconis. opocarpison. thapsie succus. elaterium. Radices quas misit chamæleo. aconitum. thapsia. veratrum. ixia. agaricum nigrū. ephemerum. quod aliqui colchicum vocant: & in colchide nascitur. Herbe oleraq; smilax quam aliqui thymion appellat: romanitaxum. solanum manicum: quod & doricium dicitur. sardonias herba quæ ranunculi genus est. corniculatus papauer. phtharicum. toxicum. ruta sylvestris. fungi. Ab animalibus taurin⁹ sanguis recens. coagulatum lac. mel heracleæ in ponto genitum. Metalla. gypsum. cerusa. calx. auripigmentum. duo sandaracæ genera. spuma argenti. adarce. plumbum. & quod argentum viuum dicitur. E vitibus vinum abunde post balneas potum. aut passus & frigida aqua similiter.

De cantharidibus.

Cap. I.

Quibus datæ sunt cantharides: signa eteniunt grauissima. ab ore enim ad vesicam vsq; cuncta erodi sentiuntur. picem aut simile quiddam cedriæ respunt. dextra præcordia inflamantur. urinam egre reddunt. & subinde cum lotio sanguinem emittunt. strigmenta non secus atq; dysentericis aluo deferuntur. fastidia vrgent. animo linquantur: obortaq; vertigine concidunt. postremo mente abalienantur. Ergo antea q̄ tale non nihil accidat: dato oleo aut supradictorum aliquo: vomere cogantur. mox vbi vomitione plurima reiecerunt: halicæ aut oryze tragia aut ptisanæ cremor. aut decoctum maluæ. aut seminis lini. aut scenigræci. aut radicum altheæ: quam latinus sermo ibiscum appellat: clystere infundatur. præterea nitrum eisdem dandū ex hydromelste: vt quæ stomacho adhuc aut intestinis adherent: lingendo excernantur: ac descendat. quæ nisi intercidantur: ingesta ex nitro aqua mulla vacuari debent. Detur deinde vinum aut passum: in quo pineoli nuclei: aut cucumeris semina contrita sint aut ex lacte. aut mulla. aut asferinus adeps in passo liquefactus. inflammate autem partes hordei farina aut mulla perungantur. Ab initio admota cataplasmata nocent: q̄ citatus ab eis calor illapsus virus ita remora

tur vt in principes se parteis insinuēt. ipsa tñ interiecto tempore molestissimis inflātionib⁹ opitulantur: vtpote quę dolores & permulcēat & leniant. Quo tēpore corp⁹ calfaciente oleo quo facili⁹ introeat: eluere par est. Ceterū oibus medicina: vt noxiūm vīrius per summa corporis excernatur. Deiectiones multifariā moli ri oportet: ne affectus infigatur. & stabilitatem capeſſat. gallinaceis carnibus & hediſis. aut ſuillis. catulis maxime pinguiſibus & tennerrimis veſci debent. ſiquidem aluū dicit: atq; venenorum a cri monias hebetant. Vinū dulce liberalius ebibatur. Prodeſt thuris cortex: & ſamia terra quę aſter appellatur: ſi quaternæ ſingulorū drachmę cū paſſo ſumantur. item pulegium ex aqua tritū. irinū aut roſaceum cum rutę decocto. recentes vitis ramuli cum paſſo detriti. Longe omnium potentiffime antidota auxiliantur: in quatuor drachmis aquę mulſę pota.

De pinorum eruca. Cap. ii.

Is qui erucas pinorum hauſerūt: illico dolor in ore & palato exoritur. Vehemēs alui linguę ac ſtomachi inflāmmatio torquet. in teſtina dolor excruciat: ita vt priuſignem ſentire videantur. corp⁹ totum exæſnat. faſtidium vrget. Quibus eſt ſuccurrendum remediis: quę denotatis cantharidib⁹ dantur. peculiariter tamē pro ſimplifici oleo & irino: melinū quode cotoneis pomis & oleo temperatur: accipiemus.

De bupreſte. Cap. iiii.

Qui bupreſtin biberūt: non diſſimile nitro vīrus ſapiūt. ſtomachus mirū in modū vt in aqua intercutem diſſilatus inturgeſcit. vniuerſa corporis facies contenditur. vrina ſupprimitur. Quib⁹ eadem quę potis cantharidibus auxiliantur. priuſatim poſt vomitus & vacuationes quas clyſteribus molimur: aride ficus profunt. item earum decoctum ex vino. Vbi vero iam fere pericula inclinātur. thebaicarum palmarum cibo: aut earundem tritaꝝ in mulſo aut lactis potu inuantur. pinorum etiamnum omne genus eſſe. & lac humanum bibere conuenit.

De ſalamandra. Cap. liii.

Si ſalamandram hauſerunt: linguę inflāmmatio conſequetur. ſinens prepeditur. tremor cum torpore aut horrore quodam ac exolutione accedit. partes nonnullę corporis liuoriſbus circū

De medicinali materia.

quaq; suggillantur. sepeq; diutius immorante veneno putrescentes desluunt. Quibus prestabim? cuncta: que potis cantharidibz. peculiararia vero remedia. resina pinus. aut galbanum ex melle liquidum & trisaginis decoctum: in quo nuclei pinei conterantur. vreticæ quoq; folia cum liliis & oleo decocta. profunt etiam onate studinis marine aut terrestris cocta. Item ranatum ius cum quibz eringli radix incocta sit.

De ephemero. Cap. v.

Sympto ephemero: quod aliqui colchicon aut sylvestrem bulbum appellant: pruritus in toto corpore excitatur: non secus atq; iis qui urtica aut scylla laceffuntur. Interna rosione sentiunt. Stomachus cum ingenti gravitate exestuat. Ceterum inualefcente morbo: cruor strigmentis ammistus paluum exigitur. Quibus vt iis qui salamandram hauserunt: vomitione aut clysteribus auxiliari conueniet. Sed anteaq; venenū inualefcat: dandū est decoctū frōdium quercus. aut glandium. aut floræ mali granatæ. lac bibere pdest: in quo serpyllum sit decoctū. itē succum sanguinalis hærbæ: aut ramorū vitis. aut rubi. aut medullæ recentis ferulæ. aut myrti. baccæ autem myrti tuse triteq; & aqua maceratæ: vt liquor inde sumatur: opem ferunt. Medius sardoniaræ glandium liber similē effectus pbet: si crudus in aliquo supradictorū succo sumptitetur. origanum quoq; cum lxiulo epotum. Eximie iuuatur asinini lactis aut bubuli potu: etiam si in ore contineat: ita vt quibus copia lactis huius adsit: non aliud desideretur.

De doryenio. Cap. vi.

Oryenion quod & aliqui manicon solanum appellant: epotum lactis sapore in gustu refert. vehementes singultus ciet. humor linguam vexat. sanguis subinde reicitur. strigmentosa quedam pinde quasi dysentericis aluo egeruntur. Itaq; anteq; aliqd exiis eueniat: auxilio sunt antedicta. vomitus. clyster. & quæcūq; potum venenū expellere possunt. Priuatim iis opitulatur aqua mulsa. lac caprillū. aut asininū. dulce vinum qd tepidū cum aniso bibatur. nices amaræ. gallinæcea pectora decocta. Quinetiā conchyliia oia tam cruda q̄ tosta esse salutare est. cōueniunt & locustæ marinæ & gammari & pota eorūdem iuscula.

De aconito. Cap. vii.

Aconitum statim in lingua inter bibendum cum adstrictione

quodam dulcescit. gustantibusq; maxime cum exurgere conantur: vertigines offundit. lachrymas ciet. grauitate pectori & p̄coris adfert. simulq; crebri spiritus deslantur. Quare venenum vomitione abigi: aut clystere per aluum egeri opus est. Vtinur inter arcentes poris origano. ruta. marrubio. vel absinthii decocto. cum vino absinthite. vel semperuuo. vel abrotono. vel chamaelea. aut trifagine. Prodest etiamnum opobalsami drachma cum melle aut lacte. cum castorio. pipere. & ruta. æquis ponderibus ex vino. coagulum hædi. leporis. aut huiusmodi cum aceto. ferri quoq; steruus. item vinum in quo aurum. ferrum. argentumve candens restinguatur potum. lixiuaq; cum gallina & vino decocta. aut carinum præpingulum iura cum vino sumpta. fertur & aurga priuatim ipsis subuenire.

De venenato heracleæ melle. Cap. viii.

Mel heracleæ in ponto vbi aconitum gigni solet: athenis lonia: euboicæ siderites nominatur. quod qui edunt bisuntve: non secus afficiantur: q̄ qui aconitum ebiberunt. Iis eadem quæ potu aconito conueniunt. Adiuuantur in primis continuo vini nihil si potu: cui rutæ folia sint adiecta.

De coriandro. Cap. ix.

Coriandrum ob odorem latere non potest. Epotum autem desam vocem facit. insaniam adfert a temulentis non abhorrentem. qui sumperunt pudenda dictu blaterant: totiusq; corporis odore venennum fatetur. Quibus post vomitionem irino oleo cõcitata vti retulimus: merum & per sese. & ex absinthio potum auxiliatur. item oleum. Nec secus oua in eodem exinanita: si liq̄ facta in muria sorbeantur. & epota nuxia & ius salsum ex gallina & auisere. passum quoq; cum lixiua sumptum.

De psyllio. Cap. x.

Psyllion epotum corpori toti frigus & torporem cum exolutioe & inærore quodam affert. Cui oia quæ exhausto coriano auxiliantur.

De cicuta. Cap. xi.

Cicuta pota vertiginem excitat. oculisq; caliginem offundit: ita vt eminus non cernatur. singultus ciet. mentem turbat. extremi artus gelatur. deniq; conuulsi sup̄presso arteriæ spiritu stragulantur. Quare inter initia vti in reliquis cicuta vomitu excutiemus. postmodum deiectione mollemur: vt quod ad intestina prolapsus sit:

excernamus. Tum demū in meracāz potionem q̄ maximo est auxilio: deueniem⁹ dātes nonnihil intermissionis: in qua pderit lac bubulum potni datum. aut absinthū cum pipere & vino castorio ruta menta cum vino aut amomi cardomomi aut styracis vncia. aut piperis cū semine vrticæ & vino. aut lauri folia. Item laser ex oleo & passo. passum per sese largius potum pficit.

De taxo

Cap. xii.

s Milax quibusdam thymion. a latinis taxus appellatur. Frigiditatem vniuerso corpori strangulatus & celerem interitum infert: cui eadem quæ cicutæ conueniunt.

De carpasi succo.

Cap. xiii.

C Potus carpasi succus soporē citāq; strangulationē adducit. Adiuuantur autem qui hauserunt: epotē cicutæ remediis.

De sardonīa herba.

Cap. xiiii.

s Ardonia ranunculi herbe generi assignatur: q̄ vescentibus mentem adimit: & quadam nervorū distensione labia in risum contrahit: vt risus speciem pbeant. A qua quidem affectione de sardonio risu adagium in vulgus aperte manauit. Post vomitum peculiariter cōuenit aqua mulsa liberalius epota. lac. irritatio. perunctioq; a pinguibus totum corpus excalfacientibus. in calidam aquam oleūq; descendant. Sed tum multum perfricere & inungere expedit. & in summa curam omnem q̄ conuulsio ni nervorū adhibetur: exequi oportet.

De hyoscyamo.

Cap. xv.

H yoscyamum potum aut comesum similem ebriis ab alienatione mouet: sed facile medicamentis cedit. Auxiliatur aqua mulsa copiose data: lacq; p̄sertim asininū. si id desideratur: caprillū. vel bubulū. vel aridaq; ricū decoctū. faciūt ad id etiam nuclei p̄nei: aut cucumis semen ex passo sumptum. & vinum salsum cum adipe sunla recentī passosq; itidē vrticę semen. aut nitrū ex aqua. & intubus erraticus. & sinapis & nasturcium. radix cæpæ & alliū. Et hæc singula cum vino sumantur. post conquiescant: vt vinum concoquatur.

De mandragora.

Cap. xvi.

M andragora si bibatur: confestim sopor insequitur. exolutio ac vehemens veternum nihil temere distans a lethargo. Cui anteq; aliquid ex iis accidat: vomitus ex aqua mulsa proderit. po

Ita nitrū & absinthium ex vino dulci aut passo sumantur. caput rosaceo & aceto pfundatur. Proficit excitatio & motus corporis & olfactus eupatorii. & piperis. sinapis. castorii & rutæ tritoruz in aceto & liquide picis. & odor e lucerna & extinctu. Quod si egressi reuocetur: sternutamenta mouere aliisq; cōmunibus auxiliis vti cōueniet. De meconio. Cap. xvii.

Poto papaueris succo: quē meconium vocāt; consequitur veterem cum perfrictione & pruritu vehementi: ita vt sepe inualescente veneno tanta erūpat prurigo: vt hominem excitet. Corpus id medicamentū olet. post citatam oleo vomitiones acres clysteres auxiliantur. acetūq; mulsum cū sale potus aut mel cum rosaceo calido. meq; cum absinthio aut cinnamomo copiosum. aut calidum p se acetum. nitrum ex aqua. & origanum cū lixiua aut passo. & rutæ syluestris semen cum pipere vino & pinnacē. piperq; cum castorio & aceto mulso vel cū saturcia aut origani decocto cum vino. si olfactibus excitandi. Ob enatam pruriginem in balneas descendant & foueantur. Post lauacrum prodest iurium pinguium vsus cum vino aut passo. medulla etiā ex oleo pota.

De corniculato papauere. Cap. xviii.

Quod corniculatū papauer appellāt: & potu & cibo eadē inferre cōsuevit: q̄ papaueris succus. Nec aliis expugnatur auxiliis. De pharico. Cap. xix.

Quod pharicō vocāt: sapore syluestre nardū imitatur. resolutionē neruorū potū affert cōuulsione & delirio. Oportet aut post vacationes vinum absinthiten potui dare cū cinamomo. aut myrrha. aut nardo gallico. quod serinen aliqui vocauerunt: aut spice nardi duas drachmas. & myrrhæ totidem obolos. cum passo. iri. & rosis ex vino. Dera sumq; caput illinire hordeacea farina cum aceto & trita ruta.

De toxico Cap. xx.

Toxicum ex eo nominari videtur: q̄ barbarorum sagitte eo illinebantur: qui biberint. labiorum & linguæ inflatione torquentur. Incoercitus furor varias līs imagines obuersat. Quare vix medicine locus est: raroq; qui hauserūt: euadent. Vinculis ergo cohibendi: vt vinū dulce cū rosaceo bibere: & reuomere cogatur. rapi semen bibendū. priuatim iis cōuenit quinq; folia radix.

& hircinus sanguis .aut capillus eodem modo sumptus. robotris. fagi. aut ilicis cortex cum lacte tritus. malaq; cotonea trita esse: aut cum pulegio & aqua bibere conueniet. amomuz & balsa misemen ex vino. Sed qui periculis defuncti sunt: diu lecticis decumbunt: & ubi surrexere: stupidi reliquum vitæ tempus degunt.

De ixiã.

Cap. xxi.

IXia que vlophonõ appellatur: interpotandũ aliquid ocimo simile redolet. vehementẽ linguę inflammationem excitat. mentẽ mouet. omnes excrementorũ exitus supprimit. strepitum cũ animi deliquo ciet. Iis intestina latrant: ne secedit quicq;. Post vomitionem aliuq; resolutã auxiliũ pstat aqua in qua absinthiũ maduerit ex vino largiore aut aceto mulso pota. rutęq; syluestris semen aut laseris radix. itez tragorigani decoctũ cũ aliquo supra dictõrũ. aut lacte. aut resina terebinthina. aut nardo. aut castorio. aut laserpicio. quorũ singuli oboli conueniũt. quin & nices iuglãdes cum resina. castorio. & ruta trite. ita vt singula drachmę pondus equent. itidẽ chameleę aut thapsię aut absinthii succi sicilicus cum aqua mulsa. & acetum calidum potum.

De cerusa.

Cap. xxii.

Cerusa suo colore pditur. quippe palatus. gingiuę. lingua. & commissurę denti. candamore quodam inficiuntur. singulatus. tussim ac linguę ariditatẽ excitat. iis extrema frigesunt. mēsabat. membra torpescunt. Quibus dare conuenit aquã mulsam. aut ficuum aut maluę decoctum. aut lac calidum. aut sesamiam ex vino tritam. vel lixiuam ex sarmentis factam. amaracinnum oleuz aut irinum persicoꝝ ossa cum liliĩ decocto. columbina oua cum thure aut hordei decocto. aut prunis. aut gũmi qđ vln? plorauit. aut humore quem vlmea folia reddiderunt. cum tepida aqua. sed tum quoq; vomiant. Conuenit etiam thapsiæ succus: aut scãmonix cum aqua mulsa potus.

De fungis.

Cap. xxiii.

Fungorum alii genere. alii copia ledunt. omnes tamen strangulatus suspensio similes concitant. quibus confestim succurrendum. Communiter ex oleo vomere cogendi. mirifice inuat lixiuia ex sarmentis aut pyrastrĩ surculis epota cum sale. posca & nitro. pyra aut folia pyrastrĩ cum fungis decocta strangulantem illam vln auferunt: mansaq; eisdẽ auxiliantur. Aduersus fungos

gallinacea oua cum posca pficiunt adiecta aristolochiæ drachma.
item absinthium cum vino inelleq; sumptum & ex aqua potum
apiastrū ex nitro. panacis radix in vino. sex vini cremata cū aqua.
æris flos ex aceto. radix sinapis & nasturcium esu profunt.

De gypso.

Cap. xxiiii.

Lapidescens gypsum strangulationem creat. Quare eadem
proferenda sunt: que manibus fungis auxilia. Inter que habe
tur malvæ decoctum: quod etiam olei vicem pensat. vt pote cum
pingue sit: enomendoq; lubricitatem inducēs: deradi corpora nō
sinit. quod vbi duratur in lapidem efficit. Quinetiā prodest oleū
ex aqua mulsa: aut ficoruz decocto. lixiua e siculneo cinere aut
sarmentis facta cum vino copiosiore pota. organum aut thymū
cū lixiua aut aceto aut passo. loca decocto malvæ proluenda.

De sanguine tauri.

Cap. xxv.

Tauri recens iugulati sanguis epotus spirandi difficultatem
strangulatumq; concitat. faucium meatus cū neruoz disten
sione precludit. lingua rubescit. cruore dentes efficiuntur. quedā
concreti sanguinis vestigia inter eoz cōmissuras restant. Quare
vomitam vitabimus. sanguis enim globi per extractionē eleua
ti magis stomacho inculcantur. Dari ergo opus est que concretū
sanguinem discutiunt: aluum suaducunt. grossi lacteo succo tur
gentes ex posca. & nitri p sese auxiliatur. nec secus coagulu; om
ne cū aceto & laserpitii radice aut lasere. Itidem & brassicæ sementi
cinisq; siculneus. conyze folia cū pipere. & rubi succus ex aceto.
aluz resoluēda. Seruatīs fluida p sedē igeri cōsueuerūt. stomachū
aluunq; hordeacea farina ex aqua mulsa perungere oportet.

De coagulato lacte.

Cap. xxvi.

Quos qui coagulatum lac hauserunt: frequens strāgulatio in
quadit: q; in globulos quosdam lac coalescat. Quibus p au
tidoto iuuandis coagulatum ex aceto. damus: & bibere sepius cogi
mus. Damus & calanithæ folia arida item succum. aut laserpitii
radicem. aut laser cū posca. thymūq; ex vino & lixiuiam. Sed nul
la salis lago obiciatur: quoniā magis lac coiret: & in caseum densa
retur. neq; illos vomere conuenit. siquidem concretum lac sese
in stomachi angustias insinuans strangulat.

De argenti spuma:

Cap. xxvii.

Spuma argenti pota stomacho. ventri. & interaueis grauitas

De medicinali materia.

sem cum magnis torminibus adfert: & nonnunq̄ p̄dere suo in
testina vulnerat. vrinam supprimit. corp⁹ intumet. plumbeamq̄
deformatem concipit. Quib⁹ subuenit secūdm vomitionem
potū syluestris horninū semen. myrrhē drachmē septē. asinthiū.
hyssopum. apli semen. aut pip. aut ligustri flos ex vino. aridum pa
lumbis simum cū nardo & vino.

De argento vino. Cap. xxviii.

Argentum viuum potū eadem que spuma argenti infert. eis
demq̄ vtendū auxiliū. Lac copiose potū auxiliari constat:
sed postea euomant qui hauserunt.

De calce sandaraca. & auripigmento. Cap. xxix.

Quæ sandaraca. & auripigmentū pota aluum & intestina cu⁹
vehementi erosione excruciant. Præbenda cūcta que suffre
nare & soluere possunt: & facilem lubricamq̄ aliū reddūt. cuius
modi malū succus est. dandum decoctum seminis lini. vel fruct⁹
tragi herbæ. vel orizæ. lacq̄ cum aqua mulla copiosum. iura pin
guia & boni succi.

De lepore marino Cap. xxx.

Quæ leporem marinū biberūt: piscium virus olent. intercedē
te aliquo tempore: alu⁹ dolore afficitur. vrina sistitur. & si qñ
eam reddere cōtingat: purpureū colorem referet. omē piscis ge
nus auersantur: & odio habēt. foetido ac graui sudore inanāt. bili
osus vomit⁹ interdū sanguini p̄miscuus subsequitur. His dandū
lac asininum vel passum continue. aut radicis malū foliorūq̄ de
coctum. aut trita cyclamini radix cum vino. aut veratri nigri. aut
scāmonii drachma cū aqua mulla puniceq̄ mali acinis. cedria cō
trita cū vino efficax est. anserinus sanguis vt tepebit pot⁹. Sed cū
pisces omnes respuant aspernēturq̄: solis fluuialilib⁹ cancris vel
ci possunt. bibūtq̄ eos admisto viuo: adiutiq̄ p̄coquant. cūq̄ co
messe pisces coeperint: sūe salutis indicium est.

De rubeta Cap. xxxi.

Rubeta aut rana palustris assumpta tumores clet. pallor cor
pus vehementer decolorat: vt plane buxeum spectetur. spirā
di difficultas torquet & grauis halitus oris singultusq̄. inulta geni
turæ profusio consequitur. Adiuuantur secūdm vomitionē mul
to meri potū: & harūkins radicis binis drachmis: aut cyperi. Bre
uiter cogēdi sunt vt exercitatiōi & cursu se credāt ob torporem:

quò corripuntur. quinetiam cotidie lauandi sunt.

De hirudine.

Cap. xxxii.

OEnorate cū aqua hirudines siori vētris adherent: tractione optimū non nullam suctionis imaginem p̄bent. Eo etiā argumēto hausta hirudo dephēditur. Has mīria sorbitiōe excutit & cyrenaicus succus. aut laſerpiti folia. aut betę cuz aceto. aut pota niuis glebula cum poſca. Nitrum ex aqua gargarizetur. aut atramentum futorium aceto dilntum. Si fancibus hæreant: inieſta linpinor & farina aqua frigida ore cōtineatur: & ad eam hirudines exi lient. Prouidendum etiā iſis: quę & ſi ferendi auxiliū gratia tradā tur non mīnora tamen ceteris venenis pericula ſeptis adferūt. qualia ſunt album veratrum. thapſia. elaterium. agaricum nigrū. ſiquidem ea ſtrangulatus concitant: aut ſimmodicas deiectiones mouent. Quibus ea medentur quę in fungor & mentione & ſimi libus retulimus. Nimios autem deiectionum impetus medicamē tis quę excrementa ſupprimunt: coercebimus. Neq; negligē da quę gliſcente ſenſim nocimento: pericula ingerunt. quo in numero ſunt ſylueſtris rnta. gith & nouę glacies.

De axe.

Cap. xxxiii.

AXos flos eſt ſpinæ eiſdem nominis. Eos qui veſcantur ſoli vomitio recreat.

De aqua frigida.

Cap. xxxiiii.

AQua frigida abunde pota aut meracum vinū liberalius epo tum aut paſſium præſertim a balneo: aut curſu: aut vehemē ti exercitacione ſtrangulatus & dolores infert. vbi ſanguinis miſ ſio protinus: & vacuatio imminētia ſoluunt pericula. ſed de no tis veneficorum remediis & cauēdi modo hætenus dicta ſunt. Subiungeremus etiā antidota neceſſaria: quę p̄clare auxiliā tur. quibus vtimur. quale metridatiū eſt præſertim quod ſanguis ne & ſanco temperatur. verum quoniam aliis in locis diligentiffi me ſcripta ſunt: hic ab eorum deſcriptione ſuperſedemus.

FINIS.

PEDACII DIOSCORIDIS ANAZARBEI DE
venenatis animalibus & rabioſo cane
Libet Septimtus.

DE BESTIIS quæ virus eiulantur & ex-
 tialibus venenis vt circuitus medicinalis
 ad vmbilicū perueniat: sermonem face-
 re proposuimus: & quidem ceteris nō mi-
 nus necessarium iis: qui medicinę artē ex-
 ercent: vt pote cum adminiculo corꝝ quæ
 in eo tradūtur: doloribus periculis & cru-
 ciatibus homines liberari conueniat. Hic
 tractat⁹ in summas parteis duas: sicuti ab
 initio relatum est: distribuitur. naz qui de
 feris virus inspuentibus differit: theriac⁹ dici solet. Qui vero de
 amoliendis veneficiis: alexipharmacis: de quo cum commentas-
 bimur: simul que sequi consuenerunt: quæq; non nihil auxiliū fe-
 runt: explicabimus. Omnia in prōptu & ad manū artificem ha-
 bere oportet propter vrgentē sepe numero necessitatē. siquidē
 pauca e venenis & virulentis animantibus tarda & grassantia sen-
 sim pericula cient: ita vt dilationē admittāt. pleraq; vero presen-
 taneā perniciem afferunt. Hominū autem partim male alteris co-
 gitates ingenita prauitate maleficiū ita tēperare statuerūt: vt spa-
 tiū curati liberę nō relinquāt. partiz tristi aliquo euentu oppressi
 hausto spōte veneno: mortē sibi cōciscere conātur. Qui postea de
 p̄heussant resipientes & vitæ cupidī p̄sentaneā opē poscūt. Non
 desunt qui hostiles sagittas illinētes aut fōtes aquasq; puteanas
 hac labe polluetes citā aduersariis p̄niciē molitūtur. in qb⁹ ipsis ma-
 leficiū nō subito: sed aliquātō post respōdere natura sua cōpara-
 tū est. tū nisi primo quoq; t̄p̄e coerceatur. & remediis subinde ex-
 cipiatur veneficiū: frustra postea succurritur. occupatis iā corpori-
 bus exitiāli vi veneni. Proinde nō vulgarī industria diligētiaq; in
 ea re vtēdū est: vt quod i aliis incōmodis ars cōsuevit: i his quoq;
 salntē mortalib⁹ p̄beat. Quin & apud priscos modus vnus existi-
 mabatur eius partis. sed recētiores ipsuz discreuerūt nominātes
 p̄cautionē & modū p̄cauentē salubris sanantisq; mediū statuen-
 tes. Qui parua & leui supramodum p̄suatione freti magno in er-
 rore versantur. siquidē treis in humanis corporibus cōstitutioēs
 esse contendūt. Vnā qua sani degimus. Alteram qua sinistra vale-
 tudine corpora laborāt. Tertiā mediū inter vtrāq; locū sibi vendi-
 cat. in qua positi sanitates specie mētūtur facileq; in morbos &

pericula cōcidūt. ppter mortiferā vīm q̄ in eorum corpus incum-
 bit. quemadmodū in iis videre licet: quos excādescens rabie ca-
 nis momorderit: necdū tamen aquam horrēt. in iis quoq; qui cā-
 tharidas hauserūt: sed nōdū vrinæ tormēto cruciātur. Tripartito
 igitur artē digerit trīpliciq; cōstitutioni respōdere tradūt. salubrē
 partē esse volūt: q̄ sanitatem tuetur. precauētem eādēq; phibē-
 tem: q̄ obstat quo minus in morbos incidāt. & in sanāte: qua vitia
 discutiantur. Quibus ita responderi potest. Quod primū pillud
 additamētū nō treis corporis tantū: sed quattuor haberi cōstitu-
 tiones fatendū esset. quippe vt alii sunt: qui necdū morbo las-
 borāt: morbo tamē maxime obimpēdentē causā sunt obnoxii:
 ita sunt qui iam p̄fore morbo defuncti: nondū tamē secūde vale-
 tudini restituti sunt. id quod a morbo proximo sese recolligētib;
 cernere licet: qui viriū recreationē & robur desiderāt. Sed quēad-
 modū egrotantiū cura ad partē medicamētariā pertinet: ita quod
 morbos amolitur: eidē subici par est. Ad arcēdas enī valetudies
 vehemēti bus vtimur auxiliis: altiore scarificatu. vstionibus. āpu-
 tatiōe. derodētibus epithematis. potionibus p̄niciēi occurrētib;
 & plerisq; aliis. Verū enūero sunt vsq; eo rudes nōnulli: vt ne re-
 media quidē appellent: q̄ morbos arceāt. cūsus sententiē inire ra-
 tionē haud p̄nptū est. etenim cū verbū ipsūm p̄cauere tū opus p̄-
 cauentis: modū omnino auxiliarem remediariūq; p̄ se ferunt.
 Mirū vero. nisi etiā sua illa distributione partiū eos cōplectūtur:
 qui in pestilentis celi statu morbo nondū correpti sunt: pestita-
 men ppter obuerfantis aeris occasiōe: opportuni & in morbū
 p̄ni reddūtur. Dicere forsītā quis posset salubris institutiōnis alle-
 mentaria p̄cepta non aliud esse: q̄ arcēdoꝝ morboꝝ rationem.
 quippe cum firma reddere corpora: & minus vitii obnoxia vlti-
 mur: vt in offensa valetudine degāt: nec morbis cōfliscētur. Neq;
 id silentio p̄tereundū: quod peculiariter ad rem p̄tinet: nō opor-
 tere medicinē partiū distributionē totidē corporis constitutionis
 bus respōdere: sed naturas peculiaribus vniuscuiusq; notis cōis-
 cere: vt suis locis ostendimus. Cum iis igitur nō plurib; agendū.
 Illud magis adnotare cōuenit: affectus qui a virulētis animalib;
 venenisq; contrahūtur: cecos vocari. Quin & ea q̄ eidē auxiliā-
 tur: nulli sunt addicta caulē. quapropter questionib; obseruato-
 ric̄ artis q̄ ratione fulclatur: annumerari solēt. Neq; ex se ver; de

prehenditur affectus huiusmodi cecos esse. nam quod semper se protrahit & nullum in quibusdam necessariis usum exhibet non facili cōiectura colligi pot. Et si secundū proprietates prorsus cecos eos affectus concedimus: qui ab exitiabilibus venenis & animantibus que virulento morfu sæsunt: contrahuntur. non tamē quod ad opis nonnullum usum præbet datq; medendi occasione: aut imperceptibile: aut cecū nullive cause obnoxium reputatur. Sed magis ab ipso quis impulsus: fidem quam habet & opiniōem de abditorum cognitione confirmare poterit. nam etsi sepe minora sunt q̄ vt sensibus percipiuntur: evidenter tamē ex aliis correspondētibus deprehenduntur. Diocles autem in eo commētario quem plistarcho dicant: latis modos perstrinxit: ad hāc verborū sententiam scribens. Nosse quis hoc potest cum in aliis nō paucis: tum in vipēris & scorpionib; & reliquis id genus secum animo reputans vt quis exiguo sint corpore vixq; conspectui subiciantur: magnorum tamen discriminū ac dolorum causas inserūt. in quibus nihil præter quamdam corporis exiguitatem vehementiamq; præceteris animantibus datam illis: facile fuerit spectare. Quāta enim scorpionū magnitudo aut corporis moles existimari potest: si ad eīstū comparauerimus aut reliquorum id genus carne perimētium: quorum aliqua vehementes cruciatus excitant. alia erodūt & putredines cient. Nec desunt que presentaneam pnicem moliantur. Nonne quoda phalāgii morsu virus ingeritur: vniversum corpus excruciat: at neq; quis vehementiam ipsorū a mole deprehendere possit: cui; prorsus exiguo corpore constet. ergo q̄ hæc ad affectus referantur: constitit inter omnes. verum q̄ exacte deprehensum sit: vim quandam ipsis inesse mortiferam: quæ permixta corporibus molestiarum quæ exoriuntur causa sit: in confesso ē. & omnium consensu defenditur. Nec quisq; offendi possit vsq; adeo contentiōnis studio flagrans: qui aliunde exoriri molestias asseueraret: q̄ a materia mortifera partem corporis attingente. porro id fuit quod inter vtilia artis opera dicere cogit: nos nihil prorsus ledi ab incomprehensione per proprietatem communis cause: cum evidenter tum indicari possit cum deprehēsa est. Ideo crassistratus empiricorū pertinaciam grani cavillatiōe incessens: cæcis affectibus causas assignavit: inficiatus communem causam que morbis accessit: esse incomprehensibilem. & hanc in eo que

de causis scripsit commentario aptissime prodidit. nec ferendos
 eos esse censuit: qui se dicant in quibusdam: vt in venenis. serpen-
 tium istibus. & cæteris id genus: trita medendi ratione contetos
 esse. Obseruatio igitur comprehensionis causa: nobis perfecte
 diuidentibus satisfaciet. Primū enim per genus comprehendī nō
 possunt. Quod autem sit lætifera vis corporaq; pmutans: ita vt
 perimat: ex iis quæ per genus non per speciem vagantur: medelā
 subscribit: quæ hæc hebetare: & prorsus expugnare liceat: quā sub-
 iunxit: ad aquā dulcē & potui idoneā venit quis. & ante obserua-
 tionē in vomitum ppter ferientis vehementiā & demorsæ partis
 fracturā: cucurbitulas adfixit. vrentia medicamēta: aut ea quæ vim
 eandem adipiscuntur admouit: postremo partem amputauit. secū
 reputauit medicamina: quæ ad summa cutis adiciuntur: immisse
 ad intima pernicipi repugnare. Hæc itaq; quæ proposuit erasistrā-
 tus: veritati consentanea sunt: nec arti refragantur. Sed methodi
 eos demirari licet: qui mortiferam vim corporibus illapsam ne-
 gocolorum quæ ipsa faceffit: esse causam diffiteantur. verum ru-
 disculi nomini attendunt. Nam apud ipsos palam immissa vis
 φθοροποιός id est mortifera nominatur. φθοροποιός autem aliquid
 esse volunt: quod nullius rei sit causa. Aiunt hæc nomina μάρ-
 σιπτος & ἀνακαλίπτειν esse reliquis omnibus similia: in quib;
 partes quædam dictionū non pro virtute: sed nuda prolatio-
 ne comprehenduntur. Enimvero quæadmodum in his voca-
 bus μάρσιπτος & ἀνακαλίπτειν partes vernaculos & præceden-
 tes nō retinent significatus: sic in hoc verbo φθοροποιέιν partes
 productionis gratia non pro virtute coalucrūt. Hinc ad causa-
 rum differentias transeunt. Affirmātq; causarum aliquas eui-
 dentes esse: quæ dum aduersam valetudinem crearūt: separā-
 tur. cuiusmodi sunt frigus. labor. insolatio. æstus. & similia.
 Quasdam continentes: quæ permanent postq; morbū excita-
 rūt. hoc est cū præsentēs sunt: & effectus eorū adsunt. cū incre-
 scunt: effectus augentur. cū decrescūt: minuuntur. & cū desinūt:
 finiuntur. Quin per se prodeūtes effectus alicuius finis gratia
 esse possunt. Tales quidem probatissime sunt causarū differen-

De medicinali materia.

tiæ: quarum nulli phthoropœon subici potest. euidens enim causa non est: quoniam morbus ipse permanet: nec corpore separatur. Nec continens causa dici potest: cum magna ex parte hæc ad sit. quemadmodum accidit iis: qui a rabioso cane sunt demorssi. Quod si neque euidens causa: neque continens fuerit: neque ad finem coadiuuatam causam referri potest. Si vero a nulla causarum differentia phthoropœon deducere possumus: causam non esse fatebimur. Quod autem asserunt: nomina quædam in se non habere partis rerum significatiuas: sed nuda & simplici prolatione ficta esse fateri necesse est. Verum non omnia sed per pauca tale nãdici conditionem existimandum est. Namque $\omega\omicron\iota\epsilon\iota\nu$ in hoc nomine $\phi\theta\omicron\rho\omicron\pi\omicron\iota\omicron\nu$ perinde atque adsumpta profertur: sed peculiarissimam usurpat significationem. Quæadmodum enim $\phi\theta\omicron\rho\alpha\varsigma$ id est corruptionis nomen mutationem in pelus significat: sic hoc uerbum $\omega\omicron\iota\epsilon\iota\nu$ sumi debet: ut nihil in dictione $\phi\theta\omicron\rho\alpha$ sortiri se declaret: neque prorsus id significat quod omnes audiunt. & hinc simile redditur. $\omega\alpha\iota\delta\alpha\ \xi\chi\epsilon\iota\nu\ \delta\iota\phi\omicron\varsigma$. Si dant a corruptione salubrem fieri morbum: concedunt utique uisum huiusce uerbi $\omega\omicron\iota\epsilon\iota\nu$. nisi quid corruptionem efficiat. Omne autem quod aliquid efficit: ostenditur per singulas causas que corporibus subiiciuntur: presertim in immixtis uenenis: uerum non nihil subiacere causarum differentis produunt. Quin etiam aberrarunt non exactam diuisionem assumentes. Qui uero se dogmaticos profitentur: causam esse partem præparantem: partim continentem asserunt: ut inguinum ulcus & inguinarium febrim: quod effectui tum assistant: tum etiam separentur: ut a fractis præcipitatio. In summa quoties quod propriam suapte natura causa fuerit: nec ulla diuisione comprehenditur. uiciosum est. neque causæ adscribitur. eorum que idem generum sortiuntur. Sed quod phthoropœon id est mortiferum causa sit: nomen ipsum argumento est: & in iis que contingunt apertius ostenditur. Quid aliud causæ arbitrantur esse post impressum a serpentibus ictum: que ex animante uim & illapsum in corpora uirus. neque enim frigus. neque æstum. neque cruditatem. neque aliud

quicquid causari possunt. Verum quoniam causarum differentis
 gaudent: & aliquas continentes: alias evidentes appellant: ipsis
 dicendum altero istorum modorum evidentem dici causam: quod
 effectum praecedat: & corporis compagem occupat. Continetem
 vero: quod morbis praesentibus adest: qua separata recedunt: quae cum
 ipsa euenerant. Sed de iis haec. Fatendum itaque mortiferam
 vim intrinsecus manifestissimam esse causam: ipsamque principes
 facere scopum oportet. Et antequam morbis consistantur: vari-
 is modis est certandum: donec vis tota corporibus excutatur.
 Modo in loco praesertim principatum non obtinente: ante coer-
 ceatur: quod altius irrepens viscera tangat: aut eius pernicies eluatur:
 aut iam membratim peruagatura suffrenetur. Itaque venena si
 hausta sunt: crebris vomitionibus: simorsu impressa. scarificatio-
 ne. affixis cucurbitulis. exustu. carnis circumscriptione. nonnum-
 quam amputatione extreme partis euocantur. clysteribus & im-
 situ medicamentorum acrimia cohibentur. Haec simul utique arce-
 re virus & eluere possunt. restinguuntur meracior ore potu. aut passo
 nulla aqua diluto. vel contrariorum esu: quae acrimonia sunt pre-
 dita. postremo deiectio alui. euocat sudor. & alia quaedam in com-
 mune quae membratim demonstrabimus: auxiliantur. Verum
 enimvero non letiferam modo materiam: sed & magnitudines:
 & tempus efficere scopum & propositum oportet. Etenim ab iis
 remedia quamplurimum discrimen capessunt. a magnitudine quae
 dem: cum nonnulla ex venenis: & virosis animalibus pericula mi-
 nantur. alia putredines altas aut exteriores excitant. alia vehemen-
 tissimos dolores aut caecos cient. alia vix medicamentis cedunt:
 & magis minusve molestias excitant. Oportet autem ea quae pericula
 ferunt euincetibus auxiliis expugnari: & minus infesta mitioribus.
 Quippe absurdum fuerit in maioribus tardiore medicamento-
 rum usu homines in discrimen afferre. in minoribus vero vehe-
 mentium auxiliorum iniuria laceessere. finito a temporibus in prom-
 ptu est. aut enim subito in pericula & praesentes molestias adducit:
 aut sensim & dilatas in tempus. Itaque praesentibus multa simul au-
 xilia representari oportet. reliquis paulatim. Haec quadam artis for-
 mula breuiter definita sint. iam membratim procedamus.

Signa rabiosi canis & demorsorum ab eo. Cap. i.

Derabiosi canis morſu ſermonem alijs præpoſuimus: & id animal domesticum ac frequens eſſe cõſueuit: & rabie ſæpius corripitur: ac perit. ab eoq; caueri difficile. Inde periculum in euilabile hominem manet: niſi multis vtatur auxilijs. Canis plerumq; ſagrantiffimis æſtibus in rabiem efferatur: interdum quoties frigora inceſſerunt. Rabioſus autem potum & eſcam auerſatur. largam ſpumantemq; pituitam naribus & ore proiicit. torue & ſolito triſtius intuetur. in omnes paſſim ſine latratu irruit. æque feras hominesq; tam familiares q̃ ignotos mordet. Nec protinus infeſtum quicq; infligit: niſi vt vulnus dolorem. exinde morbus ille qui ab aque metu hydrophobicus graia eſt voce appellatus: contrahitur. Euenit autem cum diſtentione neruorum totiufq; corporis rubore: præſertim faciei cum ſudore & langore quodam. aliqui auræ ſplendorem fugiunt. alij ſine vlla doloris intercapedine vexantur. Sunt etiam qui canum more latratus edant: interuenientesq; morſu adorſuntur: ac mordentes ſimili vitio labefaſcunt. niſi forſitan narratione vnum aut alterum euaiſſe audiamus. ſiquidem. Eudemus ſuperaiſſe quendam affirmat. Themifonẽ aliq̃ demorſum in idem vitium incidiffe & euaiſſe fatentur. alij amico aquã expauelcẽti morẽ gerentẽ & officiũ exhibentẽ quadã naturarũ concordia ſimile ſubiſſe affectum. ſed poſt multos tandẽ cruciatus ſeruatũ extitiſſe. Moieſtiſſimum itaq; genus morbi: a quo multos anteq; ipſum experirentur vindicauiſimus. & complures ab alijs medicis ſeruatos nouimus.

Remedia demorſorum a cane rabioſo. Cap. ii.

Ratio medendi duplex. vna cõmunis qua vtendũ in oẽs morſus: quos virulente animates impreſſerũt. alia peculiaris priuataq; eorũ dũtaxat: quos rabioſi canes momorderint: que nonnullis quidẽ ſummã opem ferre conſueuit. alijs vero inutilis: maxime qui ex multo iam tempore icũtum accõperunt. que ad hanc pertinent: primũ exponemus. Deinde curſim perſtringemus: q̃ ad cõmunẽ medendũ rationẽ pertinent. Cancros itaq; fluuiatiles cum ſarmentis albe vitis cremare oportet: & cinerem eorũ q̃ minutiffime tritũ habere recoditũ. itidẽ gentianæ radiceꝝ tuſam cribratãq; reponere. Quoties autem canis rabioſus morſum intulerit: in quaternos cyathos vini bina cineris cancroꝝ cochlearia yũq; gentianæ coniciantur. hæc in polẽtæ madefactæ modũ

subacta quadrado bibantur. Inter principia medicamentum hoc modo detur. atqui si ab illato morsu duo aut tres dies fluxerint: curationem auspicabimur a triplicato pondere: supra id quod ab initio retulimus. Optimum hoc aduersus rabiosorum morsus auxilium: quod & multis vnum satisfecit: eoq; cum fiducia vti licet. sed vt alius etiamnum auxiliis contra ineuitabile periculum muniamur: nihil ceteris vti prohibet. Satius autem multo fuerit medicamentorum sequitia tolerare: q̄ propter negligentiam in discrimine adduci. Nec ita in demorsis a rabioso animali maiora vulnera vereri oportet: vti minora & vlcusculis cutis similia. Quippe maiori vulnere copiosus sanguis emanans potest non nihil virulenti liquoris exhaurire: quod in minoribus non accidit. quin a maioribus abscedentes carnes hinc auferre: & labia acie scapelli circumscribere: & prehensam hamo carne amputare oportet. In vtrisque q; circumstantia loca altioribus vlcusculis scarificanda: vt sanguinis vacuatio resistat: ne venenum membratim insinuetur. cucurbitule cum multa flamma agglutinate id iuuamenti prestant: vt veneni vis extrahatur.

De vitione. Cap. iiii.

Qontra virulentos ictus vstio expeditissimum est auxilium: vt pote cum ignis cetera viribus prestat. simul qd virus domet: & ferri penitus non patitur: simul qd pars ignem experta deinceps non vilem nec indecoram loci instauracionem efficiat. manente diutius exulceracione. Animaduertendum ex eo tempore cum cruste decident: ne vlcus oris coalescat. & cicatrice induatur: sed si fieri potest ad prexinitum tempus vlcerationes & sordidas adhuc & inflammationem minantes: prorogari conuenit. Quod inditum iis salsamentum optime prestabit & syluestre allium detritum. item cepe succusq; presertim cyrenaic: aut qui medicus aut parthicus appellatur. tritici granatam mansa q̄ non mansa imponatur: siquidem subacta pistave ob perfusionem vulnera dilatant. Sunt qui a mandentium seiuio sibi aliquid asciscere arbitrentur: quod suapte natura resistat. verumtamen id non constat. Ceteris tempus huius vtendum. Si vero quod sepe accidit: ante dies prexinitos cicatrices coirent: committereturq; manum postulabunt. namq; eas diducere carnemq; scapello circinare aut iterum inurere expediet. Vbi vero ppositum tempus preterit: vlcus ad ci

catricem ducendum: & emplastro quod e salibus cōficitur loc⁹ cōprehendendus. nec multo post sinapismo vtendum.

De ratione victus in morfu rabiosi canis. Cap. iiii.

Quæ ad partē istam p̄tinent p̄sidiā: ita se habent. ceteræ vict⁹ rationē ex iis quæ veneno aduersantur: cōiectura quadā colligere oportet: simul vt veneni vires hebetet restinguatq;: simul vt arceat: quo minus ad intima p̄nicies illabatur. Etenim ass̄n̄m̄ p̄ta p̄niciosa & virinum penetrationi resistunt: quorū vtrūq; p̄stare potest vini meracioris passi & lactis potus: quippe qui hęc oīa capiunt ad curā: nōnihil veneno obiciūt: quod oēm eius acrimoniā obtundat. Simili modo aliorū porrorū ceparumq; cibis: q̄ ea difficulter cōficiantur & aboleantur. Nam multos dies huius cibi qualitates remanēt: quo tempore nec euincuntur: nec p̄mutantur a mortifera vi. contrariis illa vis expugnatur. Cui rei antidotorū vsus accōmodatur: & theriaces metridati & eius qđ eupatorio temperatur: deniq; omnīū quæ magnam aromatum partem sibi vendicant. Quippe aromata omnia virib⁹ & substantia egre p̄mutantur. quare in corporib⁹ euincūt. Victus ratio hoc modo se habet. nosse conuenit pauorem a quæ non stato definitq; tempore exoriri: plurimum tñ ad quadragesimum vsq; diē neglectis differri consuevit. post semestre etiam nōnullos inuadit. quendā post annū aquam horruisse nobis p̄sertim comptum est. Narant & aliquos post septennium a quæ metu fuisse tentatos. inter principia demorforū a cane rabioso curandi ratio talis est. Verum enimvero si ea quæ retulimus auxilia primis diebus p̄termissa fuerint: nec scalp̄o carnē circūare: nec vsionē experiri op̄ precium est. Non enim quod iā p̄transit satis euocare possent. nulla vtiq; adiectionis vtilitas: sed in cassum corpora dolorib⁹ sternentur. alter vero curatiōis modus accedat. Deiectio magnū p̄bet inuamentū: vtpote cū mouēdo corporis habitū transmutet. & qđ colocythidē recipit hiera. item lac schistū qđ simul deiectionem moueat: & venenū domare possit. Cibi acres & meraculi potus: quibus vis veneni vehementer retunditur: quotidie sumi debēt. ceteræ sutores ante cibos & post etiam ciendi. dropacissimi sinapismiq; particulatim p̄ corpus totum adiciendi. Sed longe omnīū efficacissimum auxiliū, heborism⁹ cognoscitur: quo cū fiducia nō semel atq; iterum sed frequētius ante quadragesimū vel post hoc tem

pus vt illicet. Tantā enim vehementiam hoc auxilium habere fer-
tur: vt quidā q̄ iā a quē metū sentirent: sumpto heleboro simul ac
primum morbi impetum experirentur: fuerint seruati. nam & iā
vitio tentatos neq; parum adiuuare potest. Itaq; primū curā con-
tra rabiosi canis morsus breui sermone exposuimus. Iā ad alia
quē venenatis morsibus scuire cōsueuerunt: transeūdum. notas
vno p̄textu deinde comunē medendi modum: qui oībus con-
uenire possit: explicabimus. Cursim postremo subiungemus ea:
quæ sua pprietate nonnullis auxilium p̄stare possunt. subnecte-
mus etiam venenata: quę nullis cedunt remediis.

Pedacii Dioscoridis Anazarbei De venenas
tis animalibus & rabioso cane

Septimi libri

FINIS.

PEDACII DIOSCORIDIS ANAZARBEI

de notis eorum qui a venenatis demorsī sunt.

Liber Octauus.

De phalangis. Cap. i.

Emorsis a phalangis locus quidem ipse
quasi ab impactu aculeo rubet non intus
mescēs: nec p̄ ambitū calidus: sed medio-
riter subrubēs. Vbi vero contrarior̄ oc-
cursu refrixit: consequitur corpore toto
tremor. dissentioēs circa poplites & ingui-
na cōuulsiōib; non dissimiles. In lumbis
collectio exoritur. Perpetua vrinæ libido
laceffit: multaq; reddendis excrementis
colluctatio. vniuersa cute frigidus sudor emanat. collachrymant
oculi: offusisq; nebulis caligant.

De scolopendra. Cap. ii.

SI scolopēdra aut dicta ophiostene morsum intulit. loc; p̄ am-
bitū liuore sugillatur & cōputrescit. interdūq; licet raro se-
cētus atq; ruber cernitur. A morsu ipso exulcerari loc; incipit. vl-
cus idnegociū exhibet fere remediis inuisctus. p̄ terea toto corpo-
re prurigo sentitur. De scorpione. Cap. ii.

De medicinali materia.

Scorpionis morfu inflammari statim incipit locus: & indure
scit: ac intentus rubet: vicissimq; dolore p̄mitur. modo si qui
dem exestuat: modo frigore occupatur. labor repente fatigat.
aliquando meliuscule habet. aliquādo recrudescit. Consequitur
sudor. horrois sensus & tremor. extremæ corporis partes refri-
gescunt. inguina extolluntur. tubercula in sede profluunt. capilli
eriguntur. pallor membra decolorat. dolor tanq; ex pūgente acu
per vniuersam cutem sentitur.

De pastinaca marina.

Cap. iiii.

Si marina pastinaca percussit. protinus accidunt molesti dolo-
res: assidue conuulsiones. labor. imbecillitas. mens percussis
labat. postea obmutescunt. oculi caligant. percussus autem loc⁹
in ambitu cum vicinis part^{b9} denigratur: & ita obstupescit: vt tã-
gentem non sentiat. Hunc si quis premat: atra sanies crassa & ma-
le olens excernitur.

De mure araneo.

Cap. v.

H Mure araneo percussis: circa morsum in orbem inflamma-
tio exoritur: nigraq; pustula diluta sanie turgens exurgit. p-
xime partes liuent. Rupta pustula deuorans vlcus non ei dissimile
quod serpit occupat. intestinorum quoq; tormina. difficultas vri-
næ. & humoris offusio consequuntur.

De vipera.

Cap. vi.

Si vipera momordit: corpus intumet: vehementer arefcit:
subalbidumq; colorez concipit. sanies a vulnere p̄funditur
suppinguis mox: mox cruenta. pustule adustis similes erumpūt:
& antea depascēs vlcus: quod in proxima repens nō summa mo-
do corporis: sed intima quoq; corripit. gingiue uis cruore suffun-
dūtur. inflamatio circa secur erūpit. tormina & biliosi vomit⁹ se-
quuntur. sopor & vrine difficultas accedit: & frigidus sudor offun-
ditur.

De amphibæna.

Cap. vii.

Qon similia eueniūt iis qui ab scytala nomine aut amphibæ-
na demorssi sūt: eadēq; fere auxiliatur. quare hoc venenū pri-
uatā descriptionē fortitū nō est: quous nō eidē generi assignandū
sit.

De drusno.

Cap. viii.

Adrusno morssi pustule molestiq; dolores incidunt: præser-
tim qua dilutæ saniei emissarium subest. Quinetiam erosio
torminaq; consequuntur.

De hæmorrhoo. Cap. ix.

Hæmorrhoo istis vehementes cruciatus accidunt: qui bre-
nem strigo sanq; prorsus raritatem ex continuo dolore pre-
bent. ex plaga copiosus cruor effluit. Et si qua cicatrix corpore
non nisiq; adfuerit: frangetur: & sanguine manabit. excrementa
paluum cruenta efficiuntur. profuensq; sanguis in globos colit.
a pulmone sanguinè extussit: & nullo deniq; remedio enomūt.

De dipsade. Cap. x.

Quos dipsas percussit: intolerabilis ardor premit: sitisq; vsq;
eo pertinax: vt satiarì nō possit: ac sine vlla intercapedine ex-
cruciet. Et si potum affatim trahant: illico in eandem sitim rela-
buntur. Is vero qui per initia potum non hauserunt: simile quid-
dam prorsus accidit. Quare propter cōtinuam sitim & prester &
causon. aut dipsas appellatur.

De hydro. Cap. xi.

Hydro demorsis vlcus dilatatur: & liuidum ac ingens ena-
dit. sanies ex eo multa & atra & male olens non secus atq; iis
que serpunt vlcibus: expnitur.

De cenchro. Cap. xii.

Cenchri morsum: qui viperino icui similis est: putridum vlc?
sequitur. carnes antea vt in aqua inter cutem ptumide deflu-
unt: lethargo corripuntur: & veterno pressi somnos captāt. erasi-
stus eos iocinere. vesica. coloq; cōflicari author est. quippe di-
sectis ipsis omnes fere partes corrupte reperiantur.

De ceraste. Cap. xiii.

Ceraste pcussis locus attollitur cū duricia pustulosus. e plaga
sanies pfluat modo atra. modo pallidior. sed circa concremē-
tum totū rutilescit. genitale intenditur. mens labat. oculoꝝ cali-
go exoritur. deniq; rigore neruoꝝ distenti cōmoriuntur.

De aspide. Ca. xiiii.

Baspide istis vlnus exigū prorsus: quasi ab adacta acu
citra eleuationē conspicitur. sanguis exiguus ille quidem
sed ater destillat. caligo velox oculos obnubit. labor in to-
tum corpus multiplex. omnio lenis & nō sine voluptate cōsequi-
tur. Ideo nicāder ppulchre cecinit. at vir perit absq; labore. disco-
lor atq; virens. aliquātulus cordis estus afficit. frons ppetuo reuel-
litur. genæ contremiscūt: quasi sine sensu in somno vacillent. hos

De medicinali materia.

mors tollit ad diei trientem non dilata.

De basilisco. Cap. xv.

A Rasistratus in libro quem de medicamentis & venenis condidit: de vocato basilisco scite ita refert. Cū basiliscus momorderit: vulnus ad auri colorē exflauescit. itaq; in plurimis que virgula culantur: comites notę ita se habent. Transeūtes utiq; ad medicamentationem primū: vt fieri poterit: de cōmunibus differemus.

Communis curatio in omnes

ictus virulentos.

Cap. xvi.

a Duersus quidem omnē animalis ictus quā venenū vibrat: oris sufflō cōuenit. fugentē vero oportet icium nō esse: sed & cibū sumpsisse: & vīno os abluisse. postea exiguum olei in ore continens ictū exugat. locus ipse spongia fouēdus: deinde scarificandus. sed vlcuscula altius imprimere expedit: que virgula materies profundo euocetur. circinatio autē carnis & sectio scarificatione longe potētius opitulantur. nāq; ab his duo pecularia presidia flunt. vnum quā virnse loco tollitur. alterū quod ante occurrens quod interna subeat: cum sanguine copioso excernitur: quod si locus carnis circūscriptionem non admittat: cucurbitule cū largi ori flāma adfigendę sunt. sed iam de vitione supra in rabiosorum morsu differuimus. si vero icta pars vtpote extrema sectionē commode non respuat: presertim in omnibus serpentibus vt aspidē. cerasse & similibus: proculdubio amputanda est. Cōuenientiora supradictis auxilia sunt: quę epithemata vocāt. Imponatur sarmēticius. aut ficulnus cū lixiufo. subacta stacte. garo. & acrisalsamento. Porri cape allia modo minutissime contrita illinuntur: modo cremata vulneribus iniiciuntur. Quinetiā dissecti gallinarū pulli cū maxime tepent: percusso loco conuoluuntur. nec defunt qui hisce tanquā discordia quadā naturali pugnātib; vtantur: verum huīus rationē inire facillimum fuerit. Gallinæ enim calida natura prædite sunt. argumento quod deuoratū in signe virus eliquēt: & aridissima quęq; semina cōsumāt. Item nōnunquā harenas lapillosq; quos faucibus insinuarint: dissoluūt. itaq; animantis colore spiritus istę partis capessens venenū exigit. Nec me fugit: quid in egypto fieri soleat. cum spicas ægyptii metunt. ollam picis paratā habent & appensam fasciā. tunc enim maxime serpentū iniurias expauescūt. tū propter spicilegii tēpus. tū quod opacis simula bditę spe

Inuicis & cauer nis deuſoꝝ aruorū ceſpite deliteſcūt. moleſtiora enim animalia & uirum eructantia ægyptū in campis ferre conſueuit. ubi ergo aut in pedē aut parte allam morſum intulerunt: affidentes faſciam in ollā picis coniiiciunt: & ſemel aut iterū braſchiū aut crus paulum ſupra vulnus obligant: & arcūſſimē duo e præſentibus diſtingunt locūq; ſecātes qua circūctus eſt laqueꝝ picē inſullāt. Cūq; ſatis vulnus excepiſſe uidetur: laqueū reſoluūt: & cæpis aliſq; ſupra memoratis illiniunt. præterea pix liquida cū ſale trito & ſeruenta illita præſentaneo eſt auxilio: ſi iugiter innoſuetur. Conuenit & cedrus. & ſimū caprarū ex uino decoctum. lo cū aceto calido. calamintha in lotio. maris aqua: aut acida muria decocta foueri ſalutare eſt. Quinetiam non deſunt emplaſtra uehementiſſima & calidiſſima: quæ uenenum elicere. expugnare & diſcutere poſſunt. Cuiuſmodi ſunt quæ ex ſale aut nitro ſinapi & ſemine roriſmarini cōponuntur. de quibꝝ cōſequenter erit tractā dum. Eraſiſtratus aut nō iniuſta rephēſiōe eoſ inceſſit: qui inco gnitas ad hūc uſum facultates conſcripſerūt. ut elephāti ſel. teſtu dinis ſanguinē. aut crocodyli oua. & cōſimilia. nā cū iuuantia q̄daz litteris tradi diſſe uidetur: plane in hec ſola incidētibꝝ impoſuerūt. quare talia deuitāda ſunt: cū difficile niſi regia facultate pueſtiga ri poſſint. neq; quo noſtra fides iis obſtringatur frequēti obſerua tiōe ſufficiēs experimentū p̄ſiterint. que aut ad cōmunē omniū uſum p̄tinent: queq; facile ſuppeditari: & oibus a ſerpente p̄cuſſis auxiliū ferre queūt: ſubiungenda uidētur. Intubus itaq; & erica & aſtralagus cū aceto potꝝ contra oēs ſerpentiū morſus auxiliātur. itē bitumen & uirētes platanī pillule in uino diluto coctę. & paliu ri decoctū. radix ariſtolochię & eringii. decoctę etiā lauri bacçę & deuorate pipꝝ largius eſtatū. ruta .anetum. & cyclaminus. coma porroꝝ priuatim ex pane. aut alliū aut cæpe. ſaſſamentaq; q̄acer rima. origani decoctū cū uino potū. ſoeniculi. pulegii. calaminthe porrōꝝq; ſuccus cū melle deſorptus. hec quidē a plātis conquis runtur. ab animantibus uero quēdā cōmode peti ſolent. galli naceoꝝ cerebella in cibo. leporinū coagulū cum uino. itidē ca ſtorii ſextās. teſtes marini teſtudinis ſumpti multū p̄deſſe tradun tur. muſtella ſale inueterata inter auxiliaria medicamenta eſt. in uenitur etiam prius exenterata. ſaleq; ſicceſcens inueteratur: ex aqua binas drachmas cū uino bibiſſe ſatis eſt. ſed de ſimplicibus

De medicinali materia.

que dari solent hactenus. percussis a serpente prodest alui delectio. diffluens sudor. urina copiose reddita. composita etiam quædam recentia remedia polliceri traduntur: ut & opii & myrrhe singuli oboli. piperis quincunx. ea melle excipiuntur: & instar egypticæ fabæ dantur. idem sylvestris rutæ seminis. gith. cumini æthiopicæ. aristolochiæ. galban. singulorum pares portiones: trite & cum eruce succo subacte digeruntur in pastillos: qui drachmæ pondus æquet. dantur ex iis terni cyathi cum vino. hæc habui de communibus auxiliis quæ dicerem. de peculiaribus remediis contra bestias que venena videntur: consequenter est dicendum..

Pedacii Dioscoridis Anazarbei De venenis
tis animalibus & rabioso cane

Septimi libri

FINIS.

PEDACII DIOSCORIDIS ANAZARBEI

de remediis contra venenosos morsus

Liber nonus.

I
Inter ferientium venenatorum notas nihil de vesperis & apibus articulatis digessimus: quod conspicue omnibus forent: & nihil excellens aut notatu dignum in his obseruaretur. inter remedia tamen earum meminisse non fuit alienum.

De remediis contra vesparum apumque ictus. Cap. i.

a
Duersus apum vesparumque ictus prodest illita malua & horæ deacea farina cum aceto. ficulneum lac in vulnus instillatum. a muria aut maris aqua fatus.

De ictibus a phalangio. Cap. ii.

Phalangioque ictibus ficulneum cinere adiecto sale trito & vino imponere oportet: aut radicem sylvestris punici tenuissimè tritam: aut aristolochiam hordei farina & aceto subactam. Ulcera aqua maris plenda: aut apiastrum decocto. folia eiusdem illinenda. la uacris propeptum utendum: & potioribus que hæc medicamenta recipiant. abrotani semen. anisum. aristolochiam. cicer sylvestre. cuminum ethiopicum. cedrides tritas. platani corticem. & trifolium hærbæ semine. Prænatim autem singulorum ex iis binas drachmas dare cum vini hemina conuenit. item myricæ fructus & chamæpityos. & viridinum

cupressi pillularum decoctum ammisso vino. Sunt qui fluuatiæ cancrum in succum redactum cum aqua aut lacte assumpto apii semine confestim molestis liberare prodant.

De morfu scolopendræ.

Cap.iii.

I scolopendra morsum infixit: sal q̄ leuissime tritus exace to vulnere inspargendus: aut ruta syluestris superponenda. locus acida muria perlucendus. Danda in poti aristolochia cum vino. aut serpillum aut calamintha. aut ruta syluestris.

Remedia ad scorpionis ictum.

Cap.iiii.

Percussis a scorpione presenti est auxilio ficulnū lac in vulnus instillatum. Scorpūs ipse qui ictū vibrat: tritus & percusso loco impositus suæ plagæ remediū est: ob quamdam vt cōstat discordia. Præterea tritus & impositus cū sale lini semine & althæa conuenit. sulphur ignem non expertum resina terebinthina exceptum: & emplatri modo adiectum auxiliatur. itidem galbanus ad splenii formam ductum & calamintha: quæ trita illinatur. & farina hordei in vino parata in decocto rutæ. semen trifoliæ herbæ tritum & vulnere iniectum opitulatur. hæc ad affectum locū pertinent. Post hæc q̄ efficacissimis potionibus vtendus: cuiusmodi sunt aristolochiæ præsertim corticis binæ drachmæ cum vino. tusa gentiana & pulegium decoctum & bacce lauri pauco numero trite: & calamintha cū posca: in q̄ magnopere discoqui debet, cupressus cum vino & ruta. nec secus ficulnenum lac. la serpitiū si ad sit. sin desideretur: peucedani succo vtendū. Efficax est pot^o trifolii succus. & ocymi semen. Omnibus autē iis ppetuus lauacri vsus. euocatus sudor. & dilutæ vini potiones registrum.

Aduersus marinæ pastinacæ scorpīi marini & draconis ictus.

Cap.v.

EI qui marina pastinaca icitur: omnia quæ de viperæ morfu paulo post referemus: simili modo conueniunt. Peculiariter autem ictus a marino scorpione & dracone inferuntur: qui molestos cruciatu sent. Interdū autē sed raro nomas excitat. quibus ab sinthii saluæ aut sulphuris ex aceto triti potio subuenit. pastinaca diuulsa & vulnere imposita sui ictus medela est.

De morfu muris aranei.

Cap.vi.

SI mus araneus momorderit: auxiliatur ex galbano splenius per se vulnere exterius impositus: aut medicamēti modo ace

to tritū: & hordeacea farina cum aceto mulso illita. Quin etiā m^o ipse qui morsum intulit: si dissectus apponatur: ictus sui veneficia luit. Resistunt quoq; acini dulcis punici decocti & illiti. Item porri & alia contrita. necnon aque calide fots. sed hec ad locum pertinent. prodest potum abrotoni decoctus: maxime si in vino detur. Preterea serpyllum & galbanum & eruca vino madefacta. recentes cypressi pillule cum aceto. & cyclaminus ex aceto mulso. & pyrethrum cum vino. & chameleonis herbe radix. Nec desunt qui litterarum monumentis tradiderunt: tritum murem araneum cū tra suos ictus commode bibi. quam historiam apud alios innentam dignam duntaxat censuimus: que annotaretur. Alii assenserant demorsum non alias exulcerari: nisi extrinsecus mus araneus asiterit: tum quoq; auxiliari referunt.

Ad morsum vipere remedia.

Cap. vii.

SI vipera morsum impressit: sinum caprinum cum vino impositum opitulatur. Item laurus & abrotonum & galbanum splenis loco superiectum. organum viride inditum. pulli gallinarum discerpti & confestim admoti. erui farina aceto mulso subastia. radice cortex vsq; eo tusus: vt in puluerem solutus abeat. & scylla tosta detritū chamemelū. hordeaceum cataplasma in aceto mulso preparatus. sed locus ante calida foneatur. hec loco ini ponuntur. contra viperinos ictus rubus cum vino prodest. Alii qui anchusam tenui folio constantem auxiliari produnt. leporini coaguli in vino terni oboli bibuntur. & porracei succi hemina in mero. & foliorum apiastri succus. & sylvestris ruta. hec in vino potari debent. merū continuo bibendum. allia mandenda & cepæ & porri recetes. salsamenta acerrima & opipara. simplicia hec sūt. Percussis a serpente pelare auxiliatur medicamentū. qđ myrrhe. pi peris. castorii. floris portulacę seminisq; dimidio acetabulo cōstat. hec oia in cretico passo teruntur aut in alio probato vino. eralistratus in eo libro qui *περὶ δυνάμιων* id est de viribus inscribitur: pleraq; alia tradidit: que ictis ab vipera auxiliari ferre possūt. inter quę talia maxime laudantur: gallinacea cerebella cum vino pota. semen satiuę brassicę tritum & acetabuli mēsurā cum vino potum. Quinetiam bonum est digitum in liquidam picem intingere: deinde vinum quo digitus fuerit elutus bibere. Hęc sunt quę contra serpentium ictus auxiliantur.

De amphibœnæ morſu.

Cap.viii.

DE amphibœna mentionē hoc loco fecimus: quoniā fere re
mediis ad vyperas ſcriptis percuſſi ab ea adiuuari ſoleant.

Contra druinī iſtus remedia.

Cap.ix.

ADruiño iſtis cōuenit ariſtolochiā cū vino pota. triſoliū hæ
ba.radix haſtulæ regię ſimiliter aſſūpta.&fructus ex oi quær
cus genere.tuſc ilicis radices & illitę parti iſtę auxiliantur.

De hæmorrhoi & dypſadiſiſtu.

Cap.x.

Hæmorrhoi dypſadiſq; morſus velut imedicabiles a pleriſq;
maiorum deplorati reliquiebantur. Quare ſi peculiaribus
contra dypſadem remediis egeamus: cōmunia experiri operepre
cium erit.protinus autem ſcarificatione vti. vſtionem facere. & ſi
locus patiatur amputare expediet.conſequenter q̄ acerrima ca
taplaſmata admouere: de quibus ſepenumero diximus. Nec me
fugit acres cibos maxime a ſaſamentis vtilis eſſe. merace potio
nes & lauacra p̄ſunt: q̄ ſubinde interſecto breui ſpacio aſſumēda
ſunt: priuſq; morbi genus emerſerit: quo ſemel erūpente opem
ferre non poteſt vlla medici opera. In iſtu hæmorrhoi eadē p̄ſunt.
inſuper q̄ in cōmune opitulantur vt ſcarificationes.vſtiōes.acres
cibi.meraci potus.& q̄ nunc in dypſade deſiniuimus. quinetiā de
cocta vitis folia & cum melle trita.

De morſu hydrī.

Cap.xi.

SI morſum hydrus adigit: prodeſt origanū tritū & aqua ſub
ſactū.lxiuia cū oleo indita.aut ariſtolochię cortex.aut quærna
radix minutim cōtrita.& hordei farina cū aqua & melle colliqua
to.Bibuntur etiā binę ariſtolochię drachmę in diluto vino.aut po
ſcę cyathis duobus.deinceps marrubii ſuccus.vel decoctum vtri
uſq; cum vino.fanus receus datur in aceto.

De morſu cenchrīdii.

Cap.xii.

Morſis a cenchrīdio auxiliatur lactiņcę fructus cum lini ſemi
ne illitus.& ſatureia trita & ſylueſtris ruta & ſerpyllum cū xii.
haſtulę regię drachmis & tribus vini cyathis. aut ariſtolochię ra
dix.item cardanionum & gentiana.

De percuffis a ceraſte.

Cap.xiii.

SI ceraſtes aut aſpis percufferit:cita partis amputatio ſuffraga
tur.Quare ſiue mora iſtam partē amputare:aut ſcalpro con
ſeſum circuncidere.& iis ſimilia proſequi oportet.vrētia inſuper

De medicinali materia.

admouēda. siquidem virus hoc veneno basilici simile est.

De morſu aſpidis. Cap. xliii.

Is qui ab aſpide feriūtur: q̄ de ceraſte ſcripta ſunt: auxilia dari debēt. Nam venenū hoc quemadmodū baſilici. aut ſanguis bubulus celerrime in arteriis ſanguinem cogit.

De baſilici morſu. Cap. xv.

Hd baſilici morſum: vt Eraſiſtratus anthor eſt: auxiliatur caſto rii drachma in vino pota. item papaueris ſuccus. ſctuum reſ media ita ſe habent.

QVAE SEQVUNTVR NON VIDENTVR
eſſe diſcoridis.

De rhamno.

Rhamnum ſi quis eruat ſilente luna: & ſecum ferat: contra venena & improbos homines proderit. pecoribus iuandis appenditur. nauigiis circumponi ſolet. Valet contra capitis dolores & laruas.

De artemiſia.

Artemiſiam herbā ſi quis teneat: dum iter facit: laſſitudinem diſcutiet. & ſi in pedib⁹ ferat: beſtias & lemures abiget. Si ſanguis circa artus coaluerit: ramulos ex roſaceo in olla feruefacito: & locum totum obliſito. cum ſomno indulgendum eſt. Strangulati vuluæ mirum in modum auxiliatur. vrinx ſtillicidia & opiſthothonum leuat.

De pentadactylo.

Pentadactylū ſi quis circum corpus portet: nullo dolore afficietur. oculos. ſtrumas. calloſos tonſillaꝝ tumores. vnā. articulos. ſub lingua neruorū dolores & dentes. pſorā perniciali fame contractam iuuat. remoratos a partu mēſes eiicit. in fuſa manib⁹ ex aqua tepida contra terrores faſcinū & laruas mirū in modū comendatur. Vellito herbā cū luna creſcit oriente ſole.

De verbenaca.

Verbenaca recta genitale intendit: ſed ſupina exiccat. recta appenſa dolorib⁹ oculorū auxiliatur. contra hebetudines eorū dem & capitis dolorem efficax eſt. trita ex aceto laſſitudinē reficit. ſtrumas calloſos faucium tumores ſtatim diſcutit. februm hor

rores sanat: si quis solum ex aduerso stans ramulos tenuerit.

De distammo.

Distammum siccatum manibus terito: & redigens in farina: adiecta vini stilla corpus tangito. Si quidem contra omnes serpentium iniurias auxiliatur. Vcera & putrescentes nomas per purgas explet. adactis corpori aculeis oblinitur: vt presenti sit auxilio. ad lienē & in abditis locis vitia inflāmatiōe turgētia redactū in farinā illinito. Hærbā vere magnis cōsibus autūnoq; eruito.

De saluia.

Salua singultum tussimq; discutit. oibus malis vlceribus curæ scæra & rosaceo sumpta auxiliatur. lienis dolorē dysenteriaq; pota cum vino albo pari modo sanat. sanguinē excreantibus potu medetur. ad extrahenda vniū onera efficax est. Pessimē mulieres pestium ex ea subiiciunt: vt partus excutiant.

De cupresso.

Cupressus herba contra raucedines auriculasq; prodest. induratos tonsillarum tumores. a quam intercutem. & coxendicū cum cruciatus perfanat.

De centauro.

Centaurium contra inflāmata vitia & pulsantes ictus valet. sceminis vniū malo laborantibus auxiliatur. stillicidii vrinę caluloq; tormenta leuat. herbam vere oriente sole legito.

De buphthalamo.

Buphthalmum crescente luna legere oportet. Facit autem contra pauores laruas & mala medicamenta. fascino: vt potēte cū eas auertat. Radicem si quis mandat: dentem expnet. fluxio nemq; cōfestim sistens auxiliatur. quin & ventrem resoluit.

De pœonia.

Pœonia herba per cōsus caniculę ante solis ortū vellitur: appēsaq; cōtra venenā. fascino. pauores & laruas prodest. itē contra febrē cū horrore venientē diurnā nocturnāve. & aduersus tertianā. Proditur lemures a monte in quo nascebatur: fugasse.

De moly hærbā.

Moly hærbā si secta radice feratur. venefidoꝝ & fascino: damuletū est.

De marina quercu.

Marinam quercū cum rosaceo & oleo misceto. & faciem illinito cum ad negocia te cōferes. vegetiores reddit pueros imo

Adscripta.

ventri appensa. & ad arcendos pauores nocturnos manu teneto. contra fascino & omnia maleficia prodest. corpus tuetur. cum enim fascinoles recedunt: arefcentem ramulum occludit. & cum propius accedunt aperit.

De chrysanthemo.

Qhrysanthemon si terra ante solis ortum eruatur: et collo appendatur venificas mulieres omnesq; fascinoles amolitur.

De erysimo.

Erysimo cum vino tritus: aduersus ventris dolorem bibitur. si quis grana septem domum ingesserit. rixæ & iurgia cõcita buntur.

De helleborine.

Helleborine aliquibus epipactis alijs borion dicitur. frutex est exiguus. minimis folijs constans. bibitur contra omne venenum & iocineris vitia.

Explicitum est Dioscoridis insigne hoc opus de medicinali materia Ioanne Ruellio Suesstonensi ex græco in latinum sermonem interprete. Impressum Complurti carpetanien in officina Arnaldi Guilellmi. atq; absolutum. iiii. Nonas Februarii. Anno a natali christiano M. D. xviii.

Aelius Antonius Nebriffen. Lectori Salutem.

Cum in eo essem temporis articulo succundissime lector: quo traditurus eram in pressoribus lexicon illarum vocum quæ ad medicamentariã artem pertinerent: subito simulq; apparuerunt gemine Dioscoridis interpretationes Hermolai barbari altera. atq; altera Ioannis ruelli sueffionensis. Itaq; continui me ne præcipitarem editionem: antea quam is de rebus quæ sunt huius negotii præcipue: inter se conferrem doctissimorum interpretum ingenia eodem opere. Cuniq; interpretationes huius operis quæ apud latinos erant in vsu: vsq; adeo forent deprauate: vt nihil certi ex hoc autore posset haberi: curauimus interini alteram ex illis duabus translationibus torculari subdere: non quod alteram dãnarem?: sed quod gallus uidebatur magis medicorum more loqui. Sed quo facilius esset vsus earum rerum quæ in hoc opere continentur: redegimus in ordinem alphabetarum nomina plantarum. metallorum aliarumq; rerum quæ ad medicinaleiu materiam pertinent: idq; fecimus græce & latine: quoniam plerumq; græca latinis notiora sunt adiecimus præterea in quibusdam vocibus hispanas illis videlicet de quibus apud omnes fere constabat significatio. Illas namq; de quibus poterat esse cõtentio: latiori operi reseruamus quod prope diem emissuri sumus. Atq; vt verum fatear: cum medicamenta de quibus in hoc opere agitur: aut nostratia sint aut peregrina: hæc quidem nomine tantum nobis sunt nota. illa vero præter quam in paucis negligentia temporum cum suis nominibus interciderunt. & quod de deo theologi asserunt: magis possumus ostendere quid non sunt quæ quid sunt. Et quanquam ex censura nostra Barbarus & Ruellius pares discedant: in operis partitione secuti sumus gallum: quia diuisio per libros & capita nobis visa est commodior vale.

De incipientibus ab. A. littera.

Abrotona ena lantij

Abrotonum. gr. his. yerua lombrignera. li. 3. cap. 27.

Abrotoninum oleum quod est ex abrotono concinnatum. li. 1. cap. 5.

Abrotonites vinum. ex abrotono herba conditum. li. 5. cap. 54.

Abscessus. us. ayuntamiento de humor corrupto. gr. apostema. atis.

Absinthium. ii. his. ensensios yerua conocida. li. 3. cap. 26. *loma*

Absinthium marinum sive seriphium a loco distans ibidem.

Absinthites vinum. ex absintho concinnatum. li. 5. cap. 41.

Acacalis. idis. fructus ægyptii cuiusdam fructicis. li. 1. cap. 120. *tamarinhay*

Acacia. x. frutex est in eadem ægypto spinosus. li. 1. cap. 135.

Acacia gummi sudans ex eode frutice. li. 1. cap. 135.

Acacia altera ex capadocia & ponto regionibus. li. 1. cap. 136.

Acaliphe. es. cmide. es. gr. la. vrtica. por. hortiga. li. 4. cap. 95.

Acantha. x. interpretatur latine spina que acanthos. li. 3. cap. 16. *origo*

Acanthaleuce. hoc est spina alba. herba spinosa. li. 5. cap. 13. *cruc. gigante*

Acantha que & chrysanthemum quoque dicitur. li. 4. cap. 61. *espina blanca*

Acanthion. interpretatur spinula. i. spina parua. li. 5. cap. 17.

Acestides in numero plurali fornaces sunt ferreæ. li. 5. cap. 75. *tamarinhay de p*

Acetum. i. latine. gr. oxos. his. vinagre. li. 5. cap. 14. *vinagre*

Acetum mulsum latine. gr. oxymeli. vinagre de aloxa. li. 5. cap. 15.

Acetum scyllinum. hoc est scylla herba concinnatum. li. 5. cap. 18.

Acida muria. hoc est salmuera con vinagra gre. gr. oxalme. es. li. 5. ca. 16.

Aefnos sive aconos basilicum est siluestre. li. 3. cap. 34. *margaritas. brabs*

Achillea sive chiliophyllon. gr. & la. millefolium. li. 4. cap. 35. *pernia w. florib.*

Achras. adis. gr. la. pirafer. his. peruetano. li. 1. cap. 27. *pero siluestre*

Aconium interpretatur non picatum dioscorides vbi de resina.

Aconitum. venenum & antidotum contra illud. li. 6. cap. 7. *voz. gar.*

Aconitum pardalides feras strangulans. gr. pardalianches. li. 4. cap. 80.

Aconitum alterum canes interficiens. gr. cynostonon. li. 4. cap. 81.

Acopa medicamenta que labores & lassitudines detrahunt. que apona.

Acorus. i. que gr. aphrodisias latine veneria his. espadaña. li. 1. cap. 1. *espadaña*

Acorites vinum. hoc est acoro herba concinnatum. li. 5. cap. 65.

Acris. idis. gr. interpre. la. locusta. his. la lagosta. li. 2. cap. 57. *gr. finista*

Acrochordon. onis. gr. latine. verruca pensilis hoc est emfrens. *ver. gar. a. d.*

Acroposthia. x. gr. latine prepucium genitalis membri pellicula.

Adarcha. x. falsilago est palustribus cannis adherens. li. 5. cap. 128. *acuma. salina*

Adaracha. quoque purgamentum maris est quod his. alhurra.

Adeps. ipis. que gr. dicitur pimele. es. por. enxundia o vnto.

Adianton sive polythricon. gr. his. culantrillo de pozo. *adunia*

Adipson interp. detrahens sitim; vt est glycyrrhiza. *medicinas. a. s. o.*

Aegilops. opis. interpretatur auena frumenti genus. li. 4. cap. 140. *auca*
Aegilops. opis. siue ægilopium. por la rixa del la grymal del oio.
Aegilops. opis. arbor glandifera. latine cerrus. i. his. mesto. *ypria de caual*
Aegiros arbor gr. que latine populus nigra. his. alamo negrilla. *chopo*
Aeluros gr. animal est domelicum. latine feles. his. gato.
Aera. æ. gr. herba que latin e lolium. his. ioyo o vallico. *gato*
Aeris flos qui gr. chalcantnos vel potius chalcuanthos. li. 5. cap. 79. *antihaca, uyo*
Aeris squamma que gr. dicitur lepidochalcos. li. 5. cap. 80.
Aerugo. ex ære rafa quomodo paretur & fiat. li. 1. cap. 82.
Aerugo scolecia duorum generū & quid sit. li. 5. cap. 83.
Aes. æris. quod gr. chalcos. hoc est æs cyprium his. cobre.
Aes ystum quod gr. dicitur chalcocaumenon. his. atutia.
Aethiopsis. idis. herba est verbasco similis. li. 5. cap. 166.
Actites lapis qui ex aquillarū nidis detrahitur. li. 5. cap. 152.
Agallochum siue xylaloe. i. lignū aloes. vulgo linaloe. li. 1. cap. 25. *pro dague*
Agaricum medicamentum cuius duo genera sunt. li. 3. cap. 1.
Ageraton. herba fruticosa mihi ignota. li. 4. cap. 62. *crina de las hier.*
Agnus qui interpretatur castus. la. vitex. his. pimienta. li. 1. cap. 138. *arvore*
Agrostis gr. latine gramen siue sagmen his. grama. li. 4. cap. 33. *grama*
Aizoa. æ. herba que græce camepitys duorū generū. li. 3. cap. 170. *abija*
Aizoum minus gr. latine semper uiuum. siue sedum. li. 4. cap. 91. *semper*
Aizoum minus gr. latine sedū siue semper uiuum. li. 4. cap. 92. *uipo*
Alabastrum siue alabastrites siue onyx. lapis est notus. li. 5. cap. 144.
Alauda & corydalis gr. la. galerita & cassita. his. cuguiada. li. 2. cap. 59.
Albucum lati. i. hasta regia. gr. asphodelos. his. gamonito. li. 2. cap. 187. *gamon*
Alcea nam alia est althea in siluestriū maluarū genere est. li. 3. cap. 165. *malua*
Alciadiadon. eadem herba est: que alio nomine anchusa tertia. *anchusa*
Alcyonium. quod fit ex nidis alcyonū auium marinarum. li. 5. cap. 127.
Alectryon. onis. latine interpretatur gallus gallinaceus. his. gallo.
Alectrys. idis. siue alectryena. æ. gr. latine gallina. & his. gallina.
Alexipharmacum. i. medicina iuuans. antidotū est contra venena.
Alga marina la. gr. bryonthalassion. his. ouas de la mar. li. 4. cap. 108. *ouas de la mar*
Alica. æ. potio que fit ex zea. i. spelta: que hispane dicitur scanda o scandia. *arveja*
Alicaceus. a. um. hoc est res adalicam potionem pertinens. li. 5. cap. 127
Alisma. atis. herba est que fit alio nomine damafonion. li. 3. cap. 170.
Alysson quod & adesseton herba mihi ignota. li. 3. cap. 104. *arveja*
Alypon canaliculus est betæ oleris simillimus. li. 4. cap. 190. *tuorpi de leuante*
Aloe. es. nomen barbarum & græcū. his. caula yerua yacibar. li. 3. ca. 24
Alphos morbus cutem deformans. latine vitiligo. his. aluarazo.
Alsiue. es. que latine dicitur myos otos. i. auricula muris. li. 4. cap. 89. *alrota*
de roto, oua morrejem

- Allii.ii. quod græce scorodon . hispanis aïo comun libro. 2. capi. 169. *alho*
 Allium siluestre quod græce ophioscorodon. i. anguinum ibidem.
 Allium prægrandis capitæ græce vpicum libro. 2. capi. 169.
 Allium porro simile quod græce dicitur scorodopra son. li. 2. capi. 170.
 Alypon herba furculosa sub rubra mihi ignota libro. 4. capi. 190.
 Althea gr. latine ibiscus. his. malua uisco yerua conocida. li. 3. capi. 164. *maluicis*
 Alumē minero conocido græce styteria. hispanis el alūbre. li. 5. ca. 14. *pep...*
 Alumen scissile græce styteria schistos genus a luminis est. li. 5. cap. 14.
 Alus qd̄ & symphytō petreū cognoscitur. his. suelda cōsuelda. li. 4. ca. 11. *solda*
 Amarac^o latine græce sampsuchū. his. amora dux herba nota. li. 3. ca. 4. *margeron*
 Amaracinum vinguētum ex amaraco herba concinnatū est. li. 1. ca. 67.
 Ambrosia herba quæ alio nomine dicitur apium rusticum. li. 3. ca. 127. *similantea*
 Ambuxum herba quæ cognominatur clematis libro. 4. capi. 9.
 Ambuxus altera: quæ clematis quoq; dicitur libro. 4. capi. 193.
 Anisanthus lapis pollens contra veneficia libro. 4. capi. 147. *pedrag...*
 Amminū alexandrinū siue ammi gunni genus est. li. 3. ca. 68.
 Antomum odor peregrinus ex frutice in dico libro. 1. capi. 16. *oballam...*
 Amomis herba est superiori amomo similis libro. 1. capi. 16. *similantea...*
 Amygdalus arbor quæ latine nux longa dicitur libro. 1. capi. 178. *amoni...*
 Amygdalum fructus siue nux superioris amygdali ibidem.
 Amygdalum amarum in genere quoq; amygdalarū est libro. 1. ca. 178.
 Amygdalinum oleum quod ex amygdalis amaris cōficitur. li. 1. cap. 39.
 Amylum ex tritico fit dictū quasi siue mola hispanis amidon. li. 2. ca. 111. *gema...*
 Ampelos hemeros. i. vitis cultiva ex qua vinum provenit. li. 5. capi. 1.
 Ampelos agria. i. vitis siluestris quæ latine la brusca dicitur. li. 4. ca. 193. *vide braua*
 Ampelitis terra. i. quæ vermes a vitibus arceat fugatq; libro. 5. cap. 172.
 Ampeloprasen ampeloprasī porrum in vineis nascens. li. 2. capi. 167. *alho...*
 Ampelos leuce q̄ vitis alba latine dicitur hispanis nueza. li. 4. cap. 194.
 Ampelos melena. i. vitis nigra: q̄ hispanis ueeza negra. li. 4. capi. 195.
 Amphibæna serpens est ab vtrāq; parte caput habens libro. 5. cap. 7.
 Amuletum gestamen est ad arcendos morbos: vt a pocynon canes.
 Amurca: quæ latine dicitur amorge. es. hispanis alpechin. li. 1. cap. 137. *agra vera*
 Anagallis herba q̄ latine ferus oculus cerulos flores hēt. li. 2. capi. 198. *parryon*
 Anagyris qd̄ & anagyron quoq; dī herba est mihi incognita. li. 3. ca. 158. *Fedegira*
 Anarrhizon qd̄ & antirrhizon qd̄ dī herba ēt incognita. li. 4. ca. 154.
 Anchusa quæ onochilos. i. labrum asini cognominatur. li. 4. capi. 26. *alho...*
 Anchusa altera quæ & alcibiadion etiam dicitur libro. 4. capi. 27. *alho...*
 Anchusa tertia innominata atq; promde incognita libro. 4. capi. 28. *alho...*
 Anchusa quarta quæ lycopis quoq; cognominatur libro. 4. capi. 29.
 Andrachne. es. herba est quā latini portulacā vocant libro. 2. capi. 138. *alho...*

- Andrachne agria. i. portulaca siluestris genus est aizoi libro. 2. capi. 137.
Androsaces herba est quæ picris. i. amara cognominatur. li. 3. capi. 151.
Androsæmō quod & hypericon quoq; cognominatur libro. 3. ca. 174.
Anemone quod & phenion corrupte fremium dicitur libro. 2. ca. 195.
Anethum quod & anicetum nominatur hispanis eneldo. li. 3. capi. 65. *eneldo*
Anethinum vinum anetho herba concinnatum libro. 5. capi. 67.
Anethinum oleum quo pacto fiat libro. 1. capi. 60. prosequitur.
Anguī senectus siue exuuiæ siue vernatio hispanis holleio de culebra.
Anicetum vt paulo ante diximus idem est quod anethum. li. 3. capi. 65.
Anisū. i. herba & semē notū est hispanis anis o matalahunga. li. 3. ca. 65. *Cyua dice*
Anodyna medicamenta dolorem leuantia sicut acopa & apona.
Anonis anonidis que & onotis dicitur herba est spinosa libro. 3. ca. 20. *vesta bouy*
Anorexia interpretatur fastidium cibi coatraria orexi. i. appetitui.
Anthemis. idis. herba q̄ & chamemelō hispanis mançanilla. li. 3. ca. 155.
Anthericum idem quod asphodelos græce & albucū latine. li. 2. ca. 187.
Anthyllis herba eadē q̄ pauloatē anthemis siue anthyllis. li. 3. ca. 154. *ovum*
Anther antheris medicamentum est dioscoridi & celfo celebre. *vinum*
Anthrax anthracis morbus est ocnlos infestans. i. carbunculus.
Antipates lapis est niger non absimilis corallio nisi colore. li. 5. ca. 151.
Antirrhinon eadē herba est quam supra anarrhinon dixit. li. 4. ca. 154.
Antisphodon idest quod in locum spodi ærei succedit libro. 5. capi. 77.
Aparine & philāthropō gr. la. lappa. his. amor de ortolano. li. 3. cap. 105.
Aphaca aphacæ tū legumē est; tū olus ignotū quid vtrunq; li. 2. ca. 165.
Aphodon stercus siue fimus generaliter interpretatur. hispanis est iercol.
Aphronitrum interpretatur spuma nitri hispanis alatron. li. 5. ca. 122.
Aplastrū siue citriago latic. gr. mellisphyllō hispanis torōgil. li. 3. ca. 117. *ovum*
Apios græce arbor est que latine dicitur pirus. por el peral que se labra.
Apiites vinum est quod ex piris hoc est apiis conditur libro. 5. cap. 25.
Apios quoq; herba est linum strangulās: que & linozosus. li. 4. ca. 187.
Apiū sativū græce appellatur selinon hispanis apio comū. li. 3. cap. 72. *Salsa*
Apium rusticū græce eleoselinon quod est latine paludapiū. li. 3. ca. 74. *apio*
Apiū montanū quod græce oreoselinon siue petroselinon. li. 3. ca. 74.
Apium siluestre quod vulgo medicorū apium usus dicitur. li. 2. ca. 194.
Apium quoq; rusticū dicitur: que græce est ambrosia libro. 3. cap. 127.
Apocynon communiter anuletum est ad arcendos fugandosq; canes.
Apocynon p̄terea herba est que canina brassica appellatur. li. 4. ca. 84.
Apochyma q̄ & zopissa cognoscitur pix est e nauibus erasa. li. 1. ca. 96.
Apollinaris herba q̄ græce hyoscyamos d̄ hispanis veleño. li. 4. ca. 72.
Apona dicuntur medicamenta que labores doloresq; minuunt.
Apostema apostematis græce latine interpretatur. abscessus. us.

Apopaton interpretatur ex greco simus siue stercus generaliter.
 Apri iecur qd̄. gr. dī hepar capru. hīgado de puero montes. li. 2. ca. 8.
 Aqua communis grece hydas. atos. hydor. atos. hydor. eos. li. 5. cap. 11.
 Aqua mulsa q̄ grece dicitur hydromeli hispanis aloxa libro. 5. cap. 10.
 Aqua marina quæ appellatur grece hydas thalassites libro. 5. capi. 12.
 Aqua frigida ea parte qua epotu noxia est homini libro. 6. capi. 24.
 Arabis herba quæ & araba quoq; appellatur libro. 2. capi. 174.
 Arabus lapis ab arabia regione dictus est de quo libro. 5. cap. 140.
 Arachne arachnes grece dī qui latine araneus sine. ch. libro. 2. cap. 68.
 Araneus. mus. qui græce dī mygale. es. hispanis musgaño. li. 8. capi. 5.
 Arbut? arbor grece comarus. i. mīmecylon. i. his. madreño. li. 1. ca. 177. *mēdrunhu*
 Arbutū. i. vnedo vnedonis grece comarū. i. mīmecylon. i. fructus eiusdē.
 Arceuthos. gr. la. *interptatur*. iuniper? magna. his. enebro. li. 1. cap. 102.
 Arceuthis. idis. latine vertitur iuniperū parua. his. enebro. li. 1. cap. 101.
 Arceuthides præterea dicuntur ipsius iuniperi grana.
 Arcion herba est quæ latine dicitur personata libro. 4. capi. 10.
 Arcion siue arcturon herba est verbasco similis libro. 4. capi. 170.
 Argemon siue leucoma oculorū morbus. latine dicitur albugo. inis. *catarrata*
 Argemone siue argemonis herba est q̄ vulgo agrimonia. li. 2. cap. 196. *agrimonia*
 Argemone altera est herba quoq; de qua eodem libro. 2. cap. 197.
 Argyros grece latine interpretatur argentum hispanis plata.
 Argenti recrementum quod grece dicitur argyru scoria.
 Argenti spuma quæ grece appellatur lithargyros libro. 5. capi. 93.
 Argenti spuma eadem qua parte noxia est libro. 6. capi. 27.
 Argenti scoria ea parte qua venenum est libro. 6. capi. 27.
 Argētū vinū quod grece hydrargyros dī hispanis azogue. li. 5. ca. 101. *azogue*
 Argentum viuum ea parte qua venenum habet libro. 6. capi. 28.
 Arilaria quæ alio nomine chryzogonon idest aurum genus. li. 4. ca. 59.
 Arisarum herba est ægyptia aro. i. dracontic̄ minori similis. li. 2. ca. 186. *similis*
 Aristolochia rotunda quæ vulgo astrologia corrupte dī. li. 3. capi. 4. *astrologia*
 Aristolochia longa vtrac; a follior figura dicta libro. 3. capi. 5. *aristolochia*
 Armeniaea pruna ab armenia cognominata libro. 1. capi. 167.
 Armeniacus lapis ab eadem armenia cognominatus libro. 5. capi. 96.
 Armoracia raphan? est siluestris. his. appellatur xaramago. li. 2. ca. 124. *xaramago*
 Arnoglosson & hepta pleuron. gr. latine ē plátago. his. llâtē. li. 2. ca. 140. *plátago*
 Aroma aromatis latine *interptatur* odoramentum ex rebus pegrinis.
 Aromatites vinū dicitur quod ex aromatis est conncinnatū. li. 5. ca. 56.
 Aron idest dracontia minor hispanis dī sarrillo o cumillo. li. 2. ca. 182. *sarrillo*
 Arihenogon qd̄ & phyllon & eleophyllon q̄q; cognoiat. li. 3. ca. 141.
 Arsenicū. gr. latine auri pigmentū dī hispanis oropimente. li. 5. ca. 112. *oropimente*

Artemisia quæ latine dicitur herba regia de qua libro. 3. capl. 125. *artemisa*
Artemisia altera quæ tenuior est & iuxta a quas nascitur. li. 3. capl. 126.
Arthros græce latine interpretatur articulus. hispanis arteio del dedo.
gota Arthritis arthritidis nõ arthresis nec artetica latine morbus articularis.
Arthriticus non arteticus morbus & qui eo morbo laborat dicitur.
Articulus digiti appellatur internodium illud inter duos condylos.
Articularis morbus dicitur ille q græce appellatur arthritis nõ arteticus.
asda plus Asarum putatur esse nardus rustica quæ vulgo dicitur asarabacar. li. 1. ca. 9.
Asarites vinum appellatur quod ex asaro siue bacare cõcinnatum est. li. 5. ca. 60
alcy Asbestos gr. latine interpretatur calx vana. his. cal por regar. li. 5. ca. 124
Asbestinum linum idest vitium & quod igni absumi non potest.
Asbole asboles interpretatur fuligo sed de pictoria fuligine. li. 5. ca. 173
Ascaris ascaridis Imbrici genus est cucurbitino semini simile.
Aschiõ & oednõ & hydno gr. latine tuber. his. turma de tierra. li. 2. ca. 162
Ascyron siue ascyroides herba cuius folia trita rubent libro. 3. ca. 173.
Asininum secur quod græce onicon hepar appellatur libro. 2. capi. 42.
Asinina vngula quæ græce onyx onycos dicitur libro. 2. cap. 44.
Asius lapis siue asia petra ab asia minore cognominatus. li. 5. capi. 133.
Aspalathus frutex surculosus idemq; odoratus libro. 1. capl. 24. *ambrosia*
Asparagus græce & latine dicitur qui latine coruda libro. 2. capl. 139. *asparag*
Asphodelos gr. la. albucum siue astula regia. his. el gamonito. li. 2. ca. 187. *gama*
Aspis aspidis animal est quod interuenenata numeratur libro. 8. ca. 14.
aur Asplenon quod & scolopredion quod appellatur. his. ladoradilla. li. 3. ca. 152.
Assula assule quæ græce appellatur schidion siue schindalmos. his. astilla. *acha*
Assulatim aduerbium hoc est in assulas comminutum.
Aster. eris. gr. herba est quæ & buboniõ appellatur. la. igninalis. li. 4. ca. 121.
Asthma asthmatis latine suspirium interpretatur. his. acczo ofalta de aliõto.
Asthmaticus interpretatur suspiriosus hoc est eo morbo laborans.
Astragalus gr. la. est talus. his. carnicol delos aiales patiedidos. li. 2. ca. 92.
Astragalus arbor est quæ latine pinus triuia dicitur libro. 4. capl. 65.
Athamanticum. idem est quod meon. hoc est. anethum agreste. li. 1. cap. 3.
Athera athere interpretatur ex gr. latine pulicula. his. puchas. li. 2. ca. 192. *propo*
Atheronia atheromatatis vlcus est vomens sanie pulsi superiori similem.
cardi santo Atrastylis gr. latine interpretatur susus agrestis. his. cardo huso. li. 3. ca. 106
Atrametum librarium græce melangraphicon appellatur. li. 5. ca. 74.
Atrametum futuriu græce chalcantion. his. caparrosa libro. 5. ca. 105.
Atraphaxis & chrysolachanon gr. la. atriplex. his. armuelles. li. 2. ca. 132.
Atriplex eadẽ herba quæ atriplexum quoq; appellatur libro. 2. ca. 132. *Armat*
Atrophi dicuntur quibus alimenta non profunt quasi sine cibo.
Auellana quæ & abellina nux & pontica dicitur græce leptocarya. *auellana*

Anena frumētum oībus notū quod gr̄ce egyptops dicitur. li. 4. ca. 140. *auy*
Auenē quoddā genus aliud a supiori qđ gr̄ce bromos dī. li. 4. ca. 141.
Auricula muris herba quē gr̄ce myos otos appellatur libro. 2. ca. 203.
Aurigluten latine. chryfocolla gr̄ce. hif. borra x o atincar. li. 5. cap. 95.
Auripigmentum dicitur latine quod est arsenicum gr̄ce. li. 5. capi. 112.
Auripigmentum siue arsenicū idem qua venenatum est libro. 6. ca. 29. *curtopiman*
Axos gr̄ce latine flos spine inter venenata numeratur libro. 6. ca. 33.
Axungia seuum est maceratum ab vngendis axibus dictum.

De incipientibus a .B. littera.

Bacca lauri dī latine q̄ gr̄ce daphnis. idis. hif. vaya delaurel. li. 1. ca. 108. *baga de laur*
Baccharis eadem est quē nardus rustica dicitur libro. 3. capi. 49.
Balanus gr̄ce latine interpretatur glans. dis. fructus arborē glādifera rī.
Balanus balani siue glans dicitur etiā pellicula qua preputium tegitur.
Balanus balani dī quoq; illud qđ alio subduce inde subditur. hif. la cala.
Balanus myropsica eadem est quē alio noīe myrobalanus. li. 4. ca. 103.
Balanus quoq; dicitur glans aromatica siue vnguentaria. li. 4. ca. 166.
Balaninum oleū appellatur quod ex hac balano conficitur. li. 1. ca. 40.
Balauitū flos est mali punici siue maligranati siluestris libro. 2. ca. 156.
Ballote gr̄ce latine est marurbiū nigrum libro. 3. capi. 116.
Balsamum vnguentum est peregrinum quod iam intercidit. li. 1. ca. 20. *balsamo*
Barba hirsuta q̄ gr̄ce dicitur tragopogon herba est libro. 2. capi. 160. *barbaris*
Barba iouis herba est quē gr̄ce erhylocome. i. aurea coma. li. 4. ca. 58.
Basiliscus gr̄ce latine interpretatur regulus serpēs celebris. li. 8. capi. 15.
Batos gr̄ce frutex est q̄ latine dī rubus. hispanis çarça libro. 4. ca. 40. *15*
Batos piscis est gr. q̄ latine & hispane interpretatur raya pescado conocido
Bathracos gr. latine est rana siue plaustris illa sit siue marina. li. 2. ca. 28.
Bathrachion herba est q̄ latine ranuculus vulgo apiū risus. li. 2. ca. 194.
Bdelium gummī est quod ex arbore sarracenicā fluit libro. 1. capi. 80. *gommia*
Bechion herba ex gr̄co in latinum tussilago interpretatur. li. 3. ca. 124. *ionipedia*
Bellaria dicuntur latine quæ sunt græcis pepmata & tragemata. *uelli*
Beta latine dicitur q̄ sit græcis teutlon sine teutlis. hif. a celga. li. 2. ca. 126. *celga*
Betonica siue vetonica a vetonibus hispaniæ pplis gr. cestrō. li. 4. ca. 11. *betonica*
Bilis latine dicitur quæ a græcis chole simpliciter appellatur.
Bilis flaua latine dicitur quæ græce cholexanthe hispane colera ruua. *colera*
Bilis atra est latine: q̄ græce appellatur melanchole. hif. hiel o melacolla. *melancholia*
Bitumē iudaicū siue stercus demonis vocatur q. gr. asphaltus. li. 1. ca. 97
Bitumē babilonicū dī qđ græce naphtha vulgo alquitran. li. 1. ca. 99.
Bitumē apolloniatarū appellatur qui sit græcis pissasphaltos. li. 1. ca. 89.
Blatta pistrinaria .i. vermis qui in panificio inuenitur libro. 2. capi. 38. *blatta*
Blephara dicitur flos qui in nymphaea herba prouenit libro. 3. cap. 150. *blephara*

Calaminthites vinū quod ex calamintha .i. nepeta cōditū est. li. 5. ca. 54.
Calicifuga siue saxigrafa latine herba q̄ gr̄ce empetrō libro. 4. ca. 191. *durandich*
Calx viua gr̄ce dicitur asbestos hispanis cal por regar libro. 5. ca. 124.
Calx eadem ea parte qua venenū habet atq; noxia est libro. li. 6. ca. 29.
Calciatrix latine d̄r q̄ gr̄cis est coronopus. i. cornicis pes. li. 2. ca. 145. *guisbell*
Calyx calycis putamen est iuglandis aut castaneę aut glandis. *calyx daphn ou*
Calculus generaliter lapillus est qui gr̄ce dicitur lithos. *calculus daphn ou*
Calculosi sunt qui laborant calculo qui gr̄ce dicuntur lithanici. *calculus daphn ou*
Calculus morbus est quo lithanici laborant qui gr̄ce dicitur lithiasis.
Calliblephara dicuntur medicamēta palpebrarum pilos honestantia.
Cācamū est q̄ sandaraca. gr. latine vernix. his. grassa o barniz. li. 1. ca. 17.
Canchrys gr̄ce latine appellatur roris marini semen libro. 3. cap. 86. *sumere d*
Canis secur medicamentum est ad plurimas res libro. 2. capi. 49. *alucin*
Canis rubus est cynosbatos gr̄ce hispanis çarça perruna libro. 1. ca. 125.
Canis lingua herba est q̄ gr̄ce d̄r cynoglossa. his. viniebla. li. 4. ca. 130.
Canis rabiosi signa explicantur a dioscoride libro. 7. capi. 1.
Caninū malū idest poinū est quod appellatur mādragora. li. 4. ca. 69.
Canna gr̄ce idē est qd' calamus gr̄ce quoq; latine harūdo. li. 1. ca. 116. *canna*
Cannabis fatiua gr̄ce cannabiron appellatur. his. cañamo. li. 3. ca. 167. *cannam*
Cannabis siluestris herba est q̄ ab aliis appellatur terminalis. li. 3. ca. 166.
Cātharis. idis. iter p̄tatur scara be' lōgior. his. cubilla o abadcio. li. 2. c. 65.
Cantharides ea parte qua venenatæ sunt ponuntur libro. 6. capi. 1.
Capillaris herba siue fidiçta. la. d̄r q̄ fit gr̄cis thricomanes. li. 4. ca. 138.
Capitulū martis & cētū capita gr. eryngiō. his. cardo corredor. li. 3. ca. 23.
Capnos herba est que ex gr̄co latine interpretatur fumaría. li. 4. cap. 111. *in Lancia*
Capparís eadē est q̄ cynosbatos la. ituris. hispanis alcaparra. li. 2. ca. 192. *alcaparra*
Capre vngula ad quos morbos accommodetur libro. 2. capi. 46.
Caprinum secur in quos vsus polleat libro. 2. capi. 47.
Caprificus arbor q̄ gr̄ce o linthus & erinosi appellatur. his. ca bra higo. *equino*
Carbūculus. i. oculoꝝ perniciofa pestis āthrax. gr. hispanis. carboncol. *equino*
Carcinoma. atis. gr̄ce latine est cācer cuius tria ḡna numerant medici.
Carcinos gr̄ce latine interpretatur cācer aīal aquatile hispanis cāgreio.
Cardamomum odor est peregrinus & alcarauia siluestre libro. 1. ca. 5.
Cardamū gr̄ce latine est nasturciū hispanis mastuerço libro. 2. ca. 172. *alatro*
Cardamina herba que nasturecum sapit sisymbrii species. li. 2. ca. 143. *apio*
Carduus simpliciter qui gr̄ce scolymos appellatur libro. 3. ca. 15. *alatro*
Carbasi succus pniciosus q̄ opocarpatos & opocarpatos d̄r. li. 6. capi. 13.
Carya interpretatur ex gr̄co iuglans. dis. hispanis la nuez o nogal.
Carynū oleū quod fit ex nucib' iuglādibus hispanis azeite de nuezes.
Carles lignoꝝ que gr̄ce saproteta d̄r hispanis carcoma libro. 1. ca. 114.

aluyada

- Cerula latine dicitur quod est gr. psymithion. his. alcohol. li. 5. capi. 94;
- Cerula eadem ea parte qua venenum habet. libro. 6. capi. 22.
- Cestron herba eadē est quæ superius betonica siue vetonica. li. 4. ca. 1.
- Cestrites vinum ex eadem cestro siue vetonica cōcinnatū. li. 5. cap. 46.
- Chalcanthos gr. æris flos latine interp. his. cardenillo. li. 5. capi. 79.
- Chalcococumenon. æs combustum latine. alhadida hispane. li. 5. ca. 78.
- Chalcocitis flos ex quo æs cōflatur. his. marquesita de cobre. li. 5. ca. 106
- Chamæacte. actes. gr. lati. ebulus. i. hispa. yezgo. li. 4. capi. 185.
- Chamæcissos gr. latine hedera pluuiatica siue humilis. li. 4. capi. 127.
- Chamædaphne gr. la. appellatur vinca peruinca. li. 4. cap. 150.
- Chamædris siue chamædrops. la. appellatur trifago. li. 3. capi. 111.
- Chamæleça. id est oliua humilis vulgo mezereon. li. 4. cap. 182.
- Chamæleon albus siue ixia. hispane cardo aliongero. li. 3. cap. 9.
- Chamæleon niger qui & ixia dī his. cardo de alionge negro. li. 3. cap. 10
- Chamæ ex græco est humi hoc est in terra. venitq; sepe in cōpositionē.
- Chamæmelon gr. id est humile malū. his. mançanilla. li. 3. capi. 155.
- Chamæpitys. id est humilis pinus q̄ latine a iuga. vulgo iua. li. 3. ca. 176.
- Chamæpitytes vinum. id est chamæpity herba concinnatū. li. 5. cap. 71.
- Chamæsyce. i. ficus humilis siue parua de qua. li. 4. capi. 188.
- Chamæsyce gr. quæ latine est papauer fatiū de qua. li. 4. cap. 68.
- Characias genus est tithymali. his. leche tre zia. li. 4. cap. 169.
- Charta siue pannucea siue papyracea. la. pagina. li. 1. cap. 117.
- Chelidonia maior. que latine herba hirundinina dicitur. li. 2. cap. 220.
- Chelidonia minor dicta ad differentiam maioris de qua. li. 2. cap. 201.
- Chelidon. onis. gr. la. hirundo. inis. his. golondrina. li. 2. cap. 60.
- Chia terra. id est ex chio insula deportata. li. 5. cap. 165.
- Chiliophyllos stratotes quod la. est millefoliū. li. 4. cap. 104.
- Chironium vlcus dicitur quod est vetus atq; profunde incurabile.
- Chimetlon. gr. pernio siue perniunculus latine. his. freras ofauañones
- Choeras. adis. morbus qui la. struma siue scropha. his. puercas.
- Chole. es. gr. latine interp. bilis tum flaua tum nigra siue fel.
- Chondrylla. ç. est eadem quæ cichorion. gr. lati feris. li. 2. cap. 148.
- Chondros interpre. cartilago. vnde dicta sunt hypochondria.
- Chrysanthemō qd' helichrysos & amarath? cognominatur. li. 4. ca. 60.
- Chrysanthemon herba quæ a latinis acantha dī noīe græco. li. 4. ca. 61.
- Chrysocolla quæ latine auri gluten est. his. borrax o atincar. li. 5. ca. 95.
- Chrysome herba est quæ latine iouis barba appellatur. li. 4. cap. 58.
- Chryso gonon siue arilaria herba est de qua Dioscorides. li. 4. cap. 59.
- Cyamos gr. latine interp. faba. his. haura comun legumbre. li. 2. ca. 105.
- Cyaneus color hoc est ceruleus. his. turquesado. li. 5. cap. 47.

betonica

Copandora

engor

conjora

Caruallin

Caruallin

Caruallin

Caruallin

Caruallin

Caruallin

Caruallin

Caruallin

Caruallin

Caruallin

Caruallin

Caruallin

Caruallin

Caruallin

Caruallin

Caruallin

Caruallin

Caruallin

Caruallin

Caruallin

Caruallin

Caruallin

- Cicada. x. græce appellatur tettyx tettygos hispane lacigarra. li. 2. c. 56. *q. g. g. g.*
 Cicer satiuū græcis dī erebinthos hispane garuanços libro. 2. cap. 114. *gras*
 Cicer arietinum quod græce dicitur erebinthos crios libro. 2. capi. 114.
 Cicer colūbinū qđ græce appellatur erebinthos orobeos ibidem.
 Cicer siluestre quod græce vocatur erebinthos agrios libro. 2. cap. 114.
 Cicer bita eadem est quæ græce sonchos & cichorion libro. 2. capi. 146. *Sanabha*
 Cichorion & picris herbæ sunt quæ latinis est feris libro. 2. capi. 147. *india dicitur*
 Cici siue croton arbor est ægypto cognita & familiaris libro. 4. ca. 167. *liquaria*
 Cicis. idis. gr. latine interpretatur galla. his. el galla de enzina li. 1. ca. 148. *g. g. g.*
 Cicinū oleū quod ex cici siue crotone superiore cōficitur libro. 1. ca. 38.
 Cyclaminos græce latine est rapum siue tuber terre libro. 2. capi. 191.
 Cyclaminos altera de qua Dioscorides differit libro. 2. capi. 182. *Pam. porcina*
 Cicuta appellatur quæ græcis est conion. his. la ceguta yerna. li. 4. ca. 82.
 Cicuta eadem herba ea parte qua venenum est libro. 6. capi. 11.
 Cidonium malum quod & cotoneum dicitur hispane mēbrillo libro. *marmelle*
 Cidonites vinū qđ ex cidonio siue cotoneo malo cōficitur li. 5. cap. 21.
 Ciinexicis. latine est qđ gr. appellatur coris. his. chinche libro. 2. ca. 36.
 Cimbalaria herba qđ vmbilic? veneris gr. cotyledon. his. oreia de abad. *Cynchelia*
 Cimolia terra hoc est creta ex cimolo insula hispane greda. li. 5. ca. 167. *hispania*
 Cincinialis herba qđ verbenaca & herba sacra cognoscitur. li. 4. ca. 64. *Quanca*
 Cynanche siue synanche dī græce latine angina hispane esquinancia.
 Cinnamomū species aromatica est qđ hispane dī canela libro. 1. cap. 14. *canella*
 Cinnamominū vnguentū quod ex cinnamomo cōficitur libro. 1. ca. 73. *hispania*
 Cynostonō aconiti genus quod canes interficit libro. 4. capi. 81. *hispania*
 Cynosbatos græce latine canis? rubus hispane çarça pruna. li. 1. ca. 125. *hispania*
 Cynocrābe gr. la. interpretatur cania brassica hoc ē berça pruna. l. 4. c. 114.
 Cynoglosson græce latine interpretatur lingua canis. his. viniebla. l. 4. c. 130. *hispania*
 Cynomorō herba est qđ alio nomine dicitur orobanche. li. 2. capi. 159. *hispania*
 Cypanissias species est tithymali qđ dī hispane lechetrezna. li. 4. ca. 173.
 Cyphi genus est thymiamatis celebrati ab homero de qđ autor. li. 1. ca. 28.
 Cypirus græce latine iūcis odoratus hispane iūcia radix iūci odorati. *alaps*
 Cypirus græce latine ligustrum hispane arbol del alheña libro. 1. ca. 26.
 Cyprinum oleū quod fit ex cypro siue ligustro supiori libro. 1. cap. 64.
 Cyparissus gr. la. cypressus. his. cipres arbol conocido libro. 1. ca. 100. *cyprose*
 Cynosorchis græce latine interpretatur testiculus canis libro. 3. cap. 142. *hispania*
 Circea qđ alio nomine vocatur dircea dista a circe libro. 3. capi. 133. *hispania*
 Cistos virgulti genus quod & lada vocatur hispane xara libro. 1. ca. 128. *hispania*
 Cisti latine interpretatur vesica vrinæ atq; fellix receptaculum.
 Cissantemon genus est cyclamini simile hederæ floribus. li. 2. cap. 182. *hispania*
 Cysseris. idis. græce latine pumex. icis. hispane piedra espōia. li. 5. c. 116. *hispania*

laurea
Conyza altera. hoc est cunila que minus odorata est. li. 3. cap. 157.
Conyzites vinum dicitur quod ex hac herba concinnatum est. li. 5. ca. 55
Conis. idis. gr. latine inter p. lens. dis. his. la liendre.
Conos gr. latine est pix liquida qualis est terebinthina resina.
Conuulsio. onis. latine est qui gr. dicitur spasmus. his. pismo.
Consecratrix. icis. latine est que gr. hieris. hoc est iris. li. 1. cap. 1. *Sivis oris*
Copros gr. laune stercus siue simus. sed proprie equorum est.
Coriandrum. l. latine gr. corianum. his. culantro. li. 3. cap. 69. *coris*
Coriaudrum ea parte qua noxium est homini. li. 6. cap. 9.
Summas
Coriarius frutex launis est qui gr. rhus. his. cunamaque. li. 1. cap. 149.
Carydalis gr. auis est que latine cassita & galerita. gallis alauda.
multa
Corymbus. l. græcis dicitur racemus acinorum hederæ.
Coris. herba est eadem que hypericon. id est perforata. li. 3. cap. 175.
Coris per o micron gr. latine est cimex. icis. his. chinche. li. 2. cap. 36.
Cornus arbor & cornu fructus eiusdem. por el cerezo siluestre. li. 1. ca. 174
Corona ueneris quod sifymbrium gr. nominatur. li. 2. cap. 142.
Coronopus gr. inter p. cornicis pes. & calci strix latine. li. 2. cap. 145. *dia*
Coxendrix. icis. latine vertebra est perne. gr. ischion. his. anca. *ma*
Cosmaxia lapis ad acuendum ferrum apud anaxo insula. li. 5. cap. 59.
Costus species est aromatica neque vulgo cognita. li. 1. cap. 17.
Cotyledon gr. latine cimbalaria. his. oreja de abad. li. 4. cap. 93. *usillo*
Cotinos gr. la. est oleaster. id est oliua siluestris. his. azenche. li. 1. cap. 169. *o*
Cotoneu malum quod & cidoniu cognominatur. his. mebrillo. li. 1. cap. 162
Courmi potio est que fit ex ordeo qualis est ptisana. li. 2. cap. 98.
ambis
Crambe gr. latine est brassica. his. la berça. li. 2. cap. 133. *usilla*
Grateogonon que ab hippocrate polycriton vocatur. de qua li. 3. ca. 140 *Per*
Cremor. oris. est succens qui ex contritis frugibus exprimitur.
Crinon gr. latine est liliu siue liriū. his. açncena. li. 2. cap. 115. *lilialbi*
Crission siue Buglosson magnu. la. bonis lingua. li. 4. cap. 120.
Crista gallinacea siue verbenaca. gr. hierobotane. li. 4. cap. 63.
Cristhe. es. latine inter p. ordeum. his. ceuada. li. 2. cap. 96.
Crishe. es. que est galeno posthia. his. orçuelo del ojo. *tristis no okey*
Crithmon siue crithamion herba est que ab auctore describitur. li. 2. cap. 151. *41*
Crocodillon herba chameleonti nigro similis. his. carlina. li. 3. cap. 11.
Crocodilea stercus est siue simus crocodili aquatici nilotici.
Crocum. l. quod & castor gr. dicitur his. açafra. li. 1. cap. 29. *alcahan*
Crocomagma. atis. ex græco sex olei crocini inter p. li. 1. cap. 30.
Crocini olei compositio exponitur ab auctore. li. 1. cap. 63.
Crommyon ex græco latine inter p. cepa. his. cebolla. li. 2. cap. 168.
Croton que & cicis dicitur arbor est. egyptia. la. ricinus. li. 4. cap. 157. *trig*

in disjuncto

Cucumis sativus græce sycis sine syclos dicitur libro. 4. capl. 157. *pipino*
 Cucumis silvestris græce syclos agris. his. cogôbrillo amargo. li. 4. c. 55 *pipino*
 Cucurbita. æ. latine græce colocynthe hispane calabaca libro. 2. ca. 141. *pipino*
 Cucurbita siluatica. la. gr. colocynthis. idis. his. coloqntida. li. 4. ca. 188 *abobero*
 Cuminū satiuū latine græce cymion hispane cominos libro. 3. ca. 66. *Cuminis*
 Cuminū silvestre gr. cyminō agris. his. cominos rostigos. li. 3. capl. 67.
 Cucuminū alexādrinū qd' græce ammi simile est cuminō libro. 3. ca. 68.
 Cunila. æ. q̄ græce dicitur conyza origanum est silvestre libro. 3. ca. 32. *Guayaco*
 Cupressus arbor nota gr. cyparissos dī hispane cipres libro. 1. capi. 100 *cupressi*

De incipientibus a. D. littera.

Damascion quod & alisma alismatis dicitur nomine libro. 3. capi. 170.
 Daphne daphnes ex gr. latine interpretatur laur⁹. his. laurel. li. 1. ca. 107.
 Daphnis. idis. græce latine bacca lauri hispane vaya de laurel. li. 1. ca. 108
 Daphnoïdes græce latine est laurus silvestris de qua libro. 4. capi. 149.
 Dasyp⁹. odis. latine interpretatur lepus terrestris græce lagoos cherscos.
 Daucus quod dirçēū dī foliis est foeniculo similis libro. 3. capi. 81. *bianaga*
 Delphinū gr. latine est buccinū min⁹ quo inficitur purpura. li. 3. ca. 82. *Solda vest*
 Delphinum alterū quod buccinū quoq; interpretatur de q̄ libro. 3. ca. 83. *Crua de l'p*
 Denari⁹ pondus hermolaus vertit in drachmam hoc est dos adames. *drachma*
 Dentitio. onis. est in infantibus dētū ortus a dentio. is. por endentecer.
 Defessio. onis. siue infessio dī cum sedendo vapor exapit ab ægroto.
 Deuteriū idest secundarium vinū latine dicitur lora hispane agua pio.
 Diapasmata dicuntur aspergines ad sudores ægrotorum cōpescendos.
 Dictamū cognomēto ephemerō sic quoq; hispane & latie dī. li. 3. ca. 35. *dictamni*
 Dictamum cretense quod in hoc genere efficacissimum est. li. 3. cap. 37. *mi poye*
 Dictamites vinū quod ex dictamo superiori concinnatum est. li. 5. ca. 49.
 Diphryges qd' interpretatur bis vstū medicamētū est ex ære. li. 5. cap. 111.
 Dipsacos gr. spina est q̄ latine veneris labrū hispane cardēcha. li. 3. ca. 12.
 Dipsacos paulo æginite morbo est q̄ ægrotū sitire facit a dipsao. i. sitio. *ardopou*
 Dipsas dipsados serpens est venenatus ab eo quod admorsus perennit siti.
 Dirçcum quod & daucū dī herba est similis foeniculo libro. li. 3. cap. 81. *bianaga*
 Dirçca siue cirea herba est de qua superius disseruit libro. 3. capi. 135.
 Dysenteria est intestinorum difficultas ex ventris fluxu proveniens.
 Dysenterici dicuntur qui dysenterie morbo laborant idest fluxu.
 Dorycnion herba est maritima iter venenatas cōnumerata. li. 4. ca. 78.
 Dorycnion quoq; venenū est quod solanum manicon dī libro. 6. ca. 6.
 Dotien. enis. apostema est q̄ latine furūculus est idest tuberculū acutus.
 Dolychos græce latine siliqua hispane garruuias leguminis genus. *Silicia*
 Donax. acis. genus harundinis est q̄ tum cypria tum aquatica dicitur.
 Draco marinus ad differentiā draconis terrestris sic ductus. li. 2. capl. 15.

Draco maris? idem qui superius inter venenata numeratur. li. 8. cap. 5.

Dracūcul^{us} que serpētaria maior cognominatur herba nota. li. 2. ca. 185

Dracuncul^{us} minor que serpentaria quoq; appellatur de ql. 2. ca. 184

Drys. yos. gr. latine est omnis glandifera que sonoros quoq; dicitur.

Dryopteris que phinio est dryophon describitur ab autore. li. 4. ca. 199

Druinis animal est venenatum de quo. libro. 8. cap. 8. li. 9. ca. 9.

Dulcis radix latine que. gr. glycyrrhiza. his. regaliza o orofuz. li. 3. ca. 6.

De incipientibus ab. E. littera.

Ebulus. i. latine gr. chamaeacte siue heliosacte. his. ye3go. li. 4. cap. 185.

Ebenus. i. arbor cuius materia nigra est ebenū. his. abenu3. li. 1. cap. 131.

Ebur. oris. latine gr. elephas quo nomine est dens & aial. li. 2. cap. 61.

Ecdoria medicamenta sunt corrosiva qualia fiunt ex cantharidibus.

Echinus terrestris qui latine herinacens. his. erizo de la tierra.

Echinus aquatilis por el erizo pescado dela mar. li. 2. cap. 1.

Echinos. i. qui etiam calix. ycis. dicitur por erizo dela castaña.

Echis. ios. gr. que latine est vipera mas & foemina. li. 8. cap. 6.

Echidna. x. gr. latine vipera sed foemina tantū. i. idem.

Echion que alio nomine vocatur alcidiaction. li. 4. cap. 30.

Echion præterea que alio nomine appellatur ocymoides. li. 4. cap. 30.

Elegma. etis. gr. latine linctus. his. lamedor. alycho quod est linguo.

Elaphoboscon. gr. qui latine dicitur ceruū ocellus. li. 3. cap. 78.

Elate palma gr. idest abies palma siue spatha. li. 1. cap. 152.

Elate. es. gr. latine inter p. abies. etis. his. abeto arbol.

Elatinum oleū quod ex palma elate. i. abiete fit. li. 1. cap. 53.

Elaterion gr. qd la. cucumis agrestis his. cogōbrillo amargo. li. 4. ca. 155

Elaterion gr. latine agitatoriu medicamē quod inde fit. li. 4. ca. 156.

Elatine. es. herba est herbæ murali similis. li. 4. cap. 43.

Electrum. i. gr. latine est succinum. i. his. ambar. li. 1. cap. 115.

Elelisphacos gr. latine est salvia. his. salvia quoq; li. 3. cap. 38.

Eleomeli gr. quod inter p. olenm dulce vt mel. li. 1. cap. 37.

Eleoselinon gr. la. paludapium. his. apio de laguna. li. 3. cap. 75.

Elephas. antis. pro animali & pro animalis dente accipitur. li. 2. cap. 61.

Elymos siue melynos gr. latine panicum. his. panizo. li. 2. cap. 108.

Elleborus albus. gr. latine veratrum his. vedegābre blanco. li. 4. cap. 151

Elleborus niger latine veratrū nigrū. his. vedegābre negro. li. 4. ca. 152.

Embamma. atis. gr. latine. inter p. intinctus. his. mojadura.

Empetrō. gr. latine inter p. calcifraga. siue saxifraga. li. 4. ca. 191.

Emplastra siue cataplasmata que imponūtur vulneribus his. eplastros.

Empros thotonos idest difficultas spirandi ceruce impetus deiecta.

Empros thotonici idest asthmatici dicuntur qui eo morbo laborant;

Enhema græce latine interpretatur sanguinea. i. ex materia sanguinis.
 Enteriõe. es. gr. latine interpretatur medulla hispane el tuetano del hucflo
 Enterocela græce latine hernia ex intestinorum decēsu hispane potra.
 Enterocelicus qui eo morbo laborat & qui morbum illum curat.
 Ephemeron herba est q̄ alio noie iris siluestris dicitur libro. 4. capi. 88. *hispano*
 Ephemeron quod aliqui colchicon dicitur venenū est de quo. li. 6. ca. 5.
 Ephemeron quoq; appellatur quod diximus dictamum libro. 3. ca. 35.
 Epilepsia dicitur quæ latine morbus comitialis hispane gota coral.
 Epileptici dicuntur morbo comitali siue caduco laborant es.
 Epimedion siue polyrrhizō gr. latine interpretatur vindicta. li. 4. ca. 22. *panice*
 Epimelis genus quoddā est mespili quod setaniū appellatur. li. 1. ca. 172.
 Epipetrō gr. la. interpretatur lens plaustris. his. lēteia de lagia. li. 4. ca. 90. *lentian*
 Epinyctis. idis. pustula est liuda q̄ p noctē plerūq; nascitur vnde nomē. *q*
 Epirotica mala dicuntur ab epiro regione contra italiā sita. li. 1. ca. 174.
 Episactis herba est q̄ alio noie elleborine cognominatur. li. 4. capi. 110.
 Epithymū herba est q̄ thymo inuoluitur latine inuolucrū. li. 4. ca. 189.
 Equi flumiatilis idest hippopotami testes quid polleant libro. 2. ca. 25.
 Equisetū latine hippuris græce qd̄ interpretatur equa cauda. li. 4. ca. 49. *cauda*
 Equisetū alterū quod equitū cognominari potest de quo. li. 4. capi. 50. *quina*
 Eranthemō q̄ alia ratione cognominatur anthyllis libro. 3. capi. 155.
 Eretria terra ab eretria regione euboica cognominata libro. 5. ca. 162.
 Erica. his. frutex est tamarici simil̄ q̄ hispane appellatur breco. li. 1. c. 119 *breco*
 Ericum mel quod est erica siue erice floribus apes conficiunt ibidem.
 Erigeron gr. qd̄ a latins tū senecio tū herbulū appellatur. li. 4. ca. 98.
 Erinon herba est fluuiatilis sed nobis incognita de qua libro. 4. cap. 32.
 Erinōs & olynthos græce latine interpretatur caprificus. his. cabra higo.
 Erisynon gr. qui latine iriso. omis. in bética mea xaramago. li. 2. cap. 175.
 Eruca latine gr. vocatur cāpe vermīs in brassicis frequens. li. 2. capi. 64.
 Eruca herba hortēsis q̄ gr. euzomon appellatur. his. oruga. li. 3. ca. 157. *eruca*
 Eruca pinorum vermīs a græcis pityocampe vocata de qua. li. 6. capi. 2. *eruca*
 Eruū latine a græcis appellatur orobus hispane yeruo libro. 2. cap. 119. *eruo*
 Eruina farina que ex eodem orobo siue eruo mollita est libro. 2. ca. 119.
 Eupatoriū siue hepatoriū herba nō satis cōpta forte gafeti. li. 4. ca. 44. *apim*
 Euphorbiō ab euphorbo dicta herba est libyca. his. guruiou. li. 3. ca. 95. *hera*
 Euzomos græce latine eruca. his. oruga p herba & semine. li. 3. ca. 157. *eruca*

De incipientibus a .F. littera.

Faba legumē est notū qd̄ græce cyamos hispane di haura libro. 2. ca. 115.
 Faba græca q̄ græce di lotus. his. almez arbol conocido libro. 4. ca. 115.
 Faba ægyptia q̄ græce appellatur colocasia hispane culcacia. li. 2. ca. 16.
 Fax. ecis. defecē vini quæ græce tryx. ygos. dicitur libro. 5. capitu. 123.

centa
ni nor
54
Fagus. i. arbor q̄ a grecis phegos per .s. scribitur. his. haya libro. 1. ca. 146
Febrifuga. x. latine dicitur quæ græce centaurea minor libro. 3. capi. 8.
Fellis quæ græce sine additamento cholę choles dī libro. 2. cap. 87.
Felis latine qui græce eluros cognominatur hispane gato. li. 2. cap. 29.
Fel terræ herba q̄ centaurea minor vocatur hispane ciuntoria. li. 3. ca. 7.
Ferula ferule herba q̄ gr. est narthex. ecis. hispane cañahexa. li. 3. c. 89.
Ferulago. i. ferula pua q̄ græce thapsia hypopion dicitur. li. 4. ca. 59.
Ferri rubigo est q̄ deraditur ex ferro iuceterato hispane orin. li. 5. ca. 84.
Ferruminare est conglutinare a ferri consolidatione dictum.
Fic^o pro arbore & pomio gr. sycos & sycō. his. higuera o higo. li. 1. ca. 184
Ficus ægyptia arbor est q̄ græce sycomor^o. i. ficus fatua ē libro. 3. ca. 183
Fibrini testes hoc est castoris pontici ani malis testiculi libro. 2. capi. 26.
Fidicula latine q̄ grecis est trichomanes idest capillaris libro. 4. ca. 138.
Filicula latic q̄ grecis appellatur catanæce vulgo bistorta libro. 4. c. 135.
Filicula quoq; latine quę grecis est polypodion libro. 4. capi. 198.
Filix foemina quę a grecis dicitur thelypteris libro. 4. capi. 197. *Fel*
Filix comuniter quæ a grecis appellatur pteris & pterineō. li. 4. ca. 196
Fimū. i. qd̄ a grecis vocatur copros por la hīda. o estiercol. li. 2. ca. 90
Flos mali punice hortenſis dioscoridi & galeno est cytinus. li. 1. ca. 154.
Flos mali punice siluestris est balauſium eisdem autori bus ibidem.
Foeniculū latine græce marathrū hispane hinoio domestico. li. 3. ca. 79 *fennel*
Foeniculū erraticū græce hippomarathrū. his. hinoio siluestre. li. 3. c. 80.
Foenū græcū latine gr. telis siue buceras hispane alboluas libro. 2. ca. 112. *coriander*
Foeni græce farina quæ ex foeno superiori molita est ibidem.
Foliatum yuguentum ex nardo siue mala brathro concinnatum.
Fraxim^o latine arbor est q̄ græce dī melia hispane fresno. libro. 1. ca. 90.
Fremſū latine herba est q̄ græce anemone siue phenō libro. 2. capi. 80. *195*
Frio frias est quasi inter digitos frāgere vnde friabilis pro fragilis.
Fucus marinus. qui græce dī phycis culus tria genera libro. 4. capi. 101.
Fuligo ex pice liquida quomodo conficiatur & quid polleat. li. 1. ca. 94.
Fuligo pictoria. i. qua pictores vtūtur græce asbole libro. 5. capi. 183.
Fuliginis compositio & in quos vsus paratur & quid polleat. li. 1. ca. 85.
Fumaria herba quæ a grecis dicitur capnos hoc est fumus. li. 4. ca. 101. *fum*
Fūgus latine q̄ a grecis appellatur myces hispane hōgo libro. 4. ca. 86. *fungi*
Fungorū qui ex parte venenati sunt remedia ponuntur libro. 6. ca. 23.
Furfures pustule sicce captis q̄ græce pityriasis hispane caspa dicitur.
Furūculus tuberculi capitis acutum græce dothien. enis. hispane hura.
Fusus agrestis latine græce atractyllis hispane cardo hucſo. li. 3. capi. 106. *acaps*
brava oppine

De incipientibus a .G. littera.

subiche
Gagates lapillus qui plærūq; nigerimus hispane azauache. li. 5. ca. 137

Galactites lapis cineres coloris dicitur quod lac sapit libro. 5. capi. 141.
 Galaxia s lapis qui græce moroctus dicitur ægypto familiaris. li. 5. capi. 143.
 Galbanum succus est arboris syriacæ atq; etiam ferule libro. 3. capi. 96.
 Galbula latine anis est q̄ græce isteros a quo isterici dicitur. his. oropædola. *oropædola*
 Gale gales gr. latine mustela vulgaris. his. comadreja libro. 2. capi. 27. *comadreja*
 Galerita siue cassita latine gr. corydalis gallice aluda libro. 2. capi. 59.
 Gallopsis græce q̄ latine interpretatur vrtica labeo dequa. li. 4. capi. 96. *Carofubra*
 Galla. æ. latine græce dicitur hispanis agalla para tinta libro. 1. capi. 148.
 Gallina. æ. latine q̄ gr. dicitur alextryx & alextryena. his. gallina. li. 2. capi. 52.
 Galline cerebellum idest capitis medula quid polleat libro. 2. cap. 53.
 Gallinaceus pes q̄ gr. caucalis appellatur hispane quixon. li. 2. capi. 156.
 Gallion herba est coagnli vim habens in contrahendo lacte. li. 4. ca. 97.
 Gangrena caro est exulcere mortua atq; proinde ex albo nigra.
 Garum salsamentum est ex scombris & thunnis piscibus. li. 2. capi. 34.
 Geminalis herba & semen est que græce horminum dicitur libro. 3. ca. 146. *gallb dicitur*
 Genitale ceruisi quos vsus accommodetur libro. 2. capi. 43. *sta*
 Genista latine que græce spartion appellatur de qua libro. 4. capi. 160. *giera*
 Gentiana que aliquibus centanrea dicitur vulgo nota libro. 3. capi. 3.
 Geranion græce quod latine vcinastrium appellatur libro. 3. capi. 129. *sioco de Cogo*
 Geranion alterum quod latine gruina siue pulmonia vocatur. li. 3. ca. 130. *sta*
 Geodes græce lapis multum terræ complexus unde dicitur. li. 5. ca. 160.
 Gingiberis siue singiueris siue zinziber latine. his. gēgibre. li. 2. ca. 177.
 Gingsidion siue lepidium græce herba q̄ dicitur hispane velsa libro. 2. ca. 154. *Cerefolio*
 Gypium genus lapidis ad testoria gr. & latine. his. yesso. li. 5. capi. 125.
 Gypsum ea parte qua venenum habet & remedia contra illud. li. 6. ca. 2.
 Git latine græce tum melanthion tum melaspermon. his. axenuz. li. 3. ca. 92. *nigella*
 Glaber. a. um. est depilis siue deplumis & sine ciliis hispane lampitio.
 Glabresco glabrescis pro eo quod depilari siue caluescere & pilos amittere.
 Gladiola herba latine eadem est que græce xyphion & phasganon. li. 4. ca. 23. *spatana*
 Glans glandis generaliter que græce balanus fructus arborum glandiferarum. *Edison*
 Glans glandis pro pellicula qua preputium tegitur græce balanus. i.
 Glans glandis pro eo quod alio subducendo additur hispane lacala.
 Glans myrtylica eadem est que alio nomine myrobalanum libro. 4. ca. 103.
 Glans aromatica siue vnguentaria que græce balanus quoque dicitur.
 Glastium sativum herba que in fectores virtutur gr. isatis. his. pastel. li. 2. ca. 205. *paper*
 Glastium silvestre per omnia similis est glasto satiuo libro. 2. capi. 206.
 Glaucium succus est cuiusdam herbe syriacæ libro. 3. capi. 99. *nigella*
 Glaux siue engalacton græce herba est hinc folia lenticule. li. 4. cap. 142.
 Glencium vnguentum quedammodum ex musto fiat libro. 1. capi. 66.
 Glychon græce latine vocatur pulegium hispanis poleo. li. 3. capi. 34.

Glycyrrhiza idest dulcis radix q̄ hispane dī regaliza o orofuz. li. 3. ca. 6. *alca...*
Glycyfida siue p̄conia dicitur q̄ hispane vocatur rosa inōtes. li. 3. ca. 158.
Glutē pisciū latie dī qd' gr̄ce ichthyocolle hispane colapex. li. 3. ca. 101
Glutinum vulgare quod fit ex corio animalium decocto libro. 3. ca. 101.
Glutē aurī qd' gr̄ce chryfocolle dī hispane borra x o atincar. li. 5. ca. 95
Gnaphalon gr̄ce quæ sit latine centunculus de quo libro. 3. capi. 131.
Gobius siue gobio per. g. gr̄ce p. c. cobios piscis vulgo gubi. li. 2. ca. 32.
Gramen siue saginen siue verberna latine gr̄ce dī agrosus. li. 4. capi. 35. *gramen*
Gramen parnalli hoc est antonte phōdicis parnasso dicitur. li. 4. ca. 35.
Gramē harūdinaceū pecori perniciosū gr̄ce calamagrostis. li. 4. ca. 34.
Grossi dicitur fici immature siue capi fici q̄ nō maturescūt. li. 1. ca. 185.
Grūna siue pulmonia herba q̄ gr̄ce appellatur geranton. li. 3. cap. 30.
Grumus est mica siue frustum siue minutia cuiuscunq; rei.
Gutta latine appellatur quæ sit gr̄ce hammoniacum libro. 3. capi. 97.
Gūmi siue cerasi siue amygdale siue aliar; arbor; gr̄ce cōmi. his. goma.

De incipientibus ab aspiratione. H.

Hæma. atis. gr. la. interptatur sanguis unde enhæma dicuntur sanguinea.
Hematites lapis qui vltus minui colorem imitatur libro. 5. capi. 135.
Hallex. ecis. piscis est qui scōbrus appellatur ex quo fit garū. li. 2. cap. 34. *arroyo*
Halicacab? i. species est strychni idest solani. his. yerua mora. li. 1. ca. 188. *alga...*
Halimus frutex est qui tam sit nō dū ex descriptione cōstat. li. 1. ca. 122. *alga...*
Halme. es. gr. la. interptatur muri a. his. salmuera de aqua y sal. li. 5. c. 119
Halosanthos gr. interptatur flos niam hals est sal anthos flos. li. 4. ca. 75
Halosachne salis spuma ex aquis marinis in scopulis relicta. li. 5. ca. 118.
Halosāthites vinū qd' ex halosantho. i. salis flore cōcinatur. li. 5. ca. 68.
Hāmoniacum gummi quod ex hārenis colligitur in libya. li. 3. cap. 97. *resina*
Harena q̄ ex litore maris colligitur i q̄s vsus adhibeatur. li. 5. capi. 158.
Harmala q̄ peganō a gr̄o. i. ruta siluestris dī hispane harmaga. li. 3. c. 51
Harūdo latie gr. calam? hispane caña ex hebræo hēt originē. li. 1. ca. 116. *ca...*
Harūdo cypria q̄ & aq̄tica noiatur gr̄ce appellatur donax. acis. ibidē.
Harūdo sagittaria latine q̄ gr. nastos hispane caña para frechas ibidem.
Harūdo scriptoria. i. acōmodata ad scribendū gr̄ce fyingias ibidem.
Harūdo vallatoria. i. sepibus muniēdis apta gr̄ce phragmites ibidem.
Hastula regia siue albucū latie gr. asphodelos. his. gamō. li. 3. ca. 187. *gama...*
Hedera cui? cōplura ḡna gr̄ce cissos appellatur. his. yedra. li. 2. c. 199. *hera...*
Hedera pluuiatica siue humilis q̄ gr̄ce chamecissos dī libro. 4. ca. 127
Hedycroon vnguentum a coloris hilaritate sic dictum libro. 1. capi. 69.
Hedysaron quod & l'pelecinon dī graeci latine securidaca. li. 3. ca. 147. *cruid...*
Helenium ex helena lacrimis ortum. his. ala herba nota libro. 1. ca. 31. *car...*
Helenium alterum herba est acgypto familiaris libro. 1. capi. 32.

Heliotropium magnum quod solis herba interpretatur. li. 4. cap. 203. *gimp*
 Heliotropiū parvū quod & scorpiuros quoq; dicitur libro. 4. ca. 204.
 Helichrysos herba q̄ alio nomine vocatur chrysanthemum. li. 4. cap. 6. *macch*
 Helioscopus herba vna ex tithymali generibus est libro. 4. capi. 132.
 Helos gr. latine est clavis apostema quod in planta pedis nascitur.
 Helix icis. genus est hedere quod fructum non gignit libro. 2. ca. 199.
 Helminthes gr̄ce latine sunt tineę siue luubrici plurium generum.
 Helixine gr̄ce latine appellatur herba muralis de qua libro. 4. cap. 42. *de ba*
 Helminotobatae gr̄ce latine interpretatur lumbricos depellēs herba. *de ba*
 Hemeris arbor glandifera ex qua optimagalla pronenit. *de ba*
 Hemerocalle. es. latine liliū silvestre dicitur libro. 3. capi. 138. *de ba*
 Hemionitis herba est quę alio nomine appellatur splenion. li. 3. ca. 155. *de ba*
 Hepatorium seu eupatoriū herba & radix q̄ hispane gafeti. li. 4. ca. 42. *de ba*
 Hepsēma. atis. & syreū gr̄ce latine sapa sapa hispane arropē. li. 5. ca. 7. *de ba*
 Heptapleurō & arnaglossa gr. plātago latine hispane llātē. li. 2. ca. 140. *de ba*
 Herinacens terrestris latine qui gr̄cis est echinus. his. erizo. li. 2. ca. 2. *de ba*
 Hernia ex intestinorū descēsu in scrotū gr̄ce enterocela hispane potra.
 Hernia ex niuisio humore concreta in scrotō gr̄ce hydrocela.
 Hernia ex carne in eodem loco accumulata gr̄ce sarcocela.
 Hernia ex varicibus venisq; contortis implicata gr̄ce cirsocela.
 Hyaspis lapillus notus q̄ hispane vulgo appellatur jaspe libro. 5. ca. 151.
 Hydrargyros gr̄e latine est argētū vluū hispane azogue libro. 5. ca. 101.
 Hydropiper ex gr̄eco latine interpretatur piper aquaticū libro. 2. ca. 178.
 Hyacinthus flos est qui latine vaccinium idest viola nigra. li. 4. cap. 66.
 Hydrelēon vactio ex aqua & oleo concinata cuius est nimis vsus.
 Hydromeli gr̄ce latine est aqua mulla hispane aloxa libro. 5. capi. 10. *de ba*
 Hydromelon vinū ex duabus mēsuris aq̄ & vna melomelitis. li. 5. ca. 23.
 Hydris serpens in aqua vicitās inter venenata numeratur. li. 8. cap. 11.
 Hydno siue oedno gr. latie tuber. eris. hispane turma de tierra. li. 2. c. 62
 Hydrocela eadem est q̄ hygrocela hoc est hernia ex humoribus facta.
 Hieroniosos gr̄ce latine est morbus sacer hispane huego desant autō.
 Hyoscyamos gr. latie ē faba suilla siue apollinaris. his. veleño. li. 4. c. 72. *de ba*
 Hyoscyamos eadem herba qua parte venenum habet libro. 6. capi. 15.
 Hyoscyaminum oleum quod ex hyoscyamo herba nota sit. li. 1. cap. 41.
 Hypocoon qd̄ ab aliis hypopheon appellatur foliis est rutę. li. 4. ca. 71.
 Hypochymia siue hypochymis suffusio est oculorum ex humore.
 Hypopion singillatio est oculorum ex contusione hispane cardenal.
 Hypopion siue thapsia gr̄ce latine est ferulago libro. 4. cap. 159.
 Hypnotica medicamenta latine dicuntur soporifera.

Hippocampus idest equinus vermis marinum est animal libro. 2. ca. 3.
Hippolapathus. i. equinus lapathus in plaudibus nascitur. li. 2. ca. 128.
Hippocelinō græce latine itei ptatur apitū eqnū siue ol' atrū. li. 3. ca. 76.
Hypocistis herba q̄ sub cisto nascitur hispane ipoquistidos. li. 1. cap. 119.
Hypericon quod androsēmon vulgo herba sancti iohannis. li. 3. ca. 172.
Hyslopū hortense est & montanum vtrūq; hispane yfopo. li. 3. cap. 128.
Hyslopites vinum. quod ex hyslopo superiori conficitur. li. 5. cap. 42.

De incipientibus a. I. littera.

Iasme viola alba intelligitur quæ vulgo vocatur iasmin. *Viola l'ran ay*
Iasminum vnguentum appellatur quod ex floribus iasines fit.
Iberis iberidis herba quā hermolauis dicit se vidisse libro. 1. cap. 187. *mo fructus*
Ibiscū id est latine q̄ græcis althea dē hispane maluauisco. li. 3. cap. 164. *l'ra 110*
Icteros auis est a qua morbus ictericus latine galbula hispane oropēdola *fructus*
Ictericī dicuntur qui latine sunt auriginosi qui la borant ictericia.
Idea radix herba est similis oxymyrsine hoc est rusco. li. 4. cap. 47.
Iecur asinū in quos vsus adhibeatur polleatq; libro. 2. cap. 42.
Iecur caprinum quibus morbis auxilietur lege libro. 2. cap. 47.
Ignis sacer qui græce hieronofos erisypelatis gen⁹. his. huego del sato.
Illecebra siue portulaca græcis est aizoum siue telephion. li. 2. cap. 137.
Illeon intestinum est tenuius vnde morbus illiacus dictus est.
Ilexilcis arbor q̄ quercuum generi assignatur. his. enzina. li. 1. ca. 146.
Impetigo. inis. a græcis appellatur lichen. eius. ab hispane empeine.
Indicus lapis colore proximus est ei qui dicitur ceruleus. li. 5. cap. 98.
Infundibulum ab infundēdo dictum græce chone. es hispane embudo.
Iugūnalis herba est q̄ græcis tum bubonion tum aster libro. 4. ca. 121.
Informicatio verruce ē græcis myrmecia hispane berruga cō comezō.
Intertrigo intertriginis hispane est el sahorno o' escozedura del sudor.
Intestina terre dicuntur gēlentera gr. hispane lombrizes dela tierra.
Intubus latine dicitur q̄ græce picris & cichoria hispane endibia. *almprās*
Intubus siluestis. græce vocatur hieracia parua libro. 3. cap. 71.
Inturus siue capparais siue cynofatos hispane est alcaparra. li. 2. ca. 192.
Inuolucrū latine a græcis appellatur epithymū de quo libro. 7. ca. 189.
Ionia in genere purpurarum atq; buccinorum media est libro. 2. ca. 5.
Ion græce latine interpretatur viola vnde leucoion & melanion.
Ion agrion græcis est latine est viola agrestis q̄ purpurea est. li. 4. ca. 125.
Ionthos gr. tumor est in facie erumpens latine varus hispane barro.
Iouis glans latine dicitur quæ diosbalanos græce hispane castaña.
Iris latine dē qui græcis est erysimon hispane xarainago. li. 2. ca. 175.
Iris iridis gr. latine consecratrix dē hispane lirio cardeno libro. 1. cap. 1.
Iris siluestris herba est quæ græcis ephemeron dicitur libro. 4. cap. 88.

Iris *vnguentum* quod ex iride superiori concinnatur. li. 1. cap. 63.
Iris silue. is altera que græce xyris appellatur libro. 4. cap. 25.
Isatis græce latine est glausium satium hispane pastel libro. 2. cap. 205.
Ischias. ados. & coxendix morbus est latine qui hispane dicitur ciatica.
Ischion græce latine est coxarum vertebra siue coxendix hispane anca.
Ischiadici dicuntur coxendice laborantes vulgo ciatici.

Isopyron legumen est. qui phasellus & phasolus dicitur hispane frisoles. *222a cap. 122*

Iudaicus lapis qui tecolithos græce dicitur libro. 5. cap. 146.

Itea iteas græce dicitur que latinis est salix. icis. his. fauze comū. li. 1. ca. 159.

Iuglans iuglandis que proprie nux dicitur græce carya hispane nuez o iio gal.

Iuncus communis qui græce schoenos appellatur hispane iūco redodo.

Iūcus odoratus qui græce est ciprus hispane iūcia esquinada. li. 1. ca. 18

Iuncus ex quo ægyptii faciunt chartas græce papyrus libro. 1. cap. 117.

Iuncus acutus siue marinus qui græcis vocatur oxyschoenos. li. 4. ca. 55.

Iuniper magna que græcis est arceuthos hispane enebro arbor. li. 1. ca. 20

Iuniperus parua que græcis est arceuthis hispane enebro mata. li. 1. ca. 101.

Ixia siue chamæleon albus hispane est cardo alio genero de quo. li. 3. ca. 9.

Ixia ixiæ viscum est quod inter venena numeratur libro. 6. cap. 21.

Ixia quoque chamæleon niger appellatur quia nigrum habet viscum.

De incipientibus a. L. littera.

Labrum veneris spinæ genus quod gr. dipsacos. his. cardêcha. li. 3. ca. 12.

Labrum. i. siue labellum. i. vas est testaceum quod hispane dicitur lebrillo.

Labrusca. x. que gr. est ampelos agraria hispane vid no labrada. li. 4. ca. 195.

Lac lactis quod gr. dicitur gala. actos. cuiusmodi est nature ex positur. li. 2. ca. 75.

Lac coagulatum quod gr. schistum dicitur hispane cuajada de quo. li. 6. cap. 26.

Lac humanum quod e mulieribus exuggitur quid polleat. li. 2. ca. 78.

Lac in communi in quos usus adhibeatur & quid polleat. li. 2. cap. 75.

Lacerta. x. que a gr. appellatur saura sauras hispane lagartixa. li. 2. cap. 69.

Lactuca satina siue hortensis que gr. trhidax siue trhidacne dicitur. li. 2. ca. 152.

Lactuca siluestris que græcis trhidax siue trhidacne agraria dicitur. li. 2. cap. 153.

Lada proprie que communiter cistos appellatur. his. xara. li. 1. cap. 130.

Leuigo lenigas pro eo quod est lenire siue mitigare & lenere aliquid facere.

Laganum. i. gr. latine est veluti lanina massæ hispane hojeulas o lasaña.

Lagopus. odis. iterpretatur leporis pes. herba est galeno leporaria. li. 4. ca. 20.

Lampisana gr. latine napium quo olere exercit. cæsaris vixit. li. 2. ca. 127.

Lana communiter a græcis dicitur erion ab hispanis lana. li. 2. cap. 82.

Lana vsta ex cuius cinere medicamentum conficitur de quo. li. 2. cap. 83.

Lanaria herba latine que a græcis appellatur struthioir libro. 2. cap. 180.

Lanceola latine græce lonchites eadem est que xiphion libro. 3. ca. 162.

- arbores* Lappa lappę latine dicitur quę grecis est xanthion siue aparine .li. 4. ca. 19.
labacoy Lappago. inis. latine grecis e hippophaes siue hippophio. .li. 4. ca. 165.
Lapathū. i. latine e rumex. icis. his. la roma za cui? plura gĩa. li. 2. ca. 126. *arbores*
Larix. icis. arbor est proxime accedens ad pinum uec habet nodos.
Laser eiusdem generis est ei quod vulgo ladanū dicitur libro. 3. ca. 93.
Laserpicium idem est quod laser de quo superius dictum est. li. 3. ca. 93.
Lathyrus herba que vulgo higuera del infierno o tartago. li. 4. ca. 177. *tartago*
Lauacrū veneris quod supra labrū diximus gręce dipfacos. li. 3. ca. 12.
Lauer latine qđ gr. sion siue anagalis appellatur. his. berros. li. 3. ca. 141. *rubac*
Laurus latine dicitur. gręce daphne. es. hispane laurel libro. 1. cap. 107. *L. uici*
Laurus siluestris eadem est que gręce daphnoides libro. 4. capi. 149. *tr. uici*
Laurus alexandrina siue idæa a monte troix dicta libro. 4. capi. 148. *expirat*
Lauri baccę qđ. gr. dicitur daphnides hispane yayas del laurel. li. 1. ca. 108
Laurinum oleum quod ex baccis lauri conficitur libro. 1. cap. 48.
Laureola latine dicitur: qđ grecis est chamedaphne libro. 4. capi. 150. *exspirat*
Lemnia terra qđ ex lemno insula aduehitur ad multos vsus. li. 5. ca. 104.
Lens lentis latine dicitur qđ gręce appellatur phacos. his. lenteia. li. 2. ca. 117.
Lens plaustris. i. in paludibus nascens gręce epipetron dicitur. li. 4. cap. 90.
Lens lendis bestiola foeda gręce dicta conis hispane liendre.
arbores Lentisco? latine qui gręce dicitur schinos hispane arbol dela almaciga. *Alm. p.*
almaga Lentiscina resina quę ex lentisco siue mastiche conficitur. li. 1. cap. 189. *189*
exspirat Lentiscinū oleum quod ex lentisci resina concinnatur libro. 1. ca. 49.
exspirat Leontice que alio nomine caucalia cognominatur libro. 4. capi. 124.
exspirat Leontopetalon herba est & semen quod leoninum dicitur. li. 3. ca. 109.
exspirat Leontopidon herba est que leonis pes interpretatur libro. 4. cap. 132.
exspirat Lepidium siue gingidium hispane velesa. li. 2. cap. 154. Et iterum. 193.
exspirat Lepidochalkos ex gręco squamma æris interpretatur libro. 5. cap. 80.
Leporis cuminum quod supra lagopedem appellauit libro. 4. capi. 20.
Lepus terrestris qui gręce lagoos cherscos dicitur hispane liebre. li. 2. ca. 21. *Libre*
Lepus marinus animal venenatum & aquaticum libro. 2. ca. 20. & li. 6. ca. 30
Lepusculus siue cuniculus latine est qui grecis vocatur metallia.
Leucacantha gręce qđ phalauion quoqđ dicitur latine spina alba. li. 3. ca. 21.
Leucæthemion siue leucæthos eadē est grecis qđ anthemis dicitur. li. 3. ca. 155. *macu*
exspirat Leucanthos que alio nomine appellatur oenanthe de qua. li. 3. ca. 134. *exspirat*
Leucas montana latioribus quam vrbana foliis libro. 3. capi. 112.
Lence. es. gr. appellatur qđ sit latinis pp̄ls alba. his. alamo blāco. li. 1. c. 111.
Leucoion gr. la. interpretatur viola alba hispane alhel blāco. li. 3. ca. 139. *exspirat*
Leucoion siluestre herba est eadē qđ alio nomine dicitur moly. li. 3. capi. 502.
Lichen a grecis appellatur que latinis sit mispetigo hispane empeine.
Lichen herba est que alio nomine vocatur bryon de qua. li. 4. capi. 56. *exspirat*

Liche. *conorum* callus est qui a hispane dicitur pesuña.
 Lichnis coronaria herba est q̄ latinis dicitur genicularis libro. 3. cap. 113. *Cardulani*
 Lichnis siluestris herba quoq; latinis dicta intubū agreste. li. 3. capi. 114.
 Licium arbor est ex qua fit licium medicamentum celebre. li. 1. ca. 134.
 Lycopsis q̄ alio nomine cognominatur anchusa de qua libro. 4. cap. 29. *Impocho*
 Ligusticu genus quoddā panacis quod ex liguria deuehitur. li. 3. ca. 56. *Leuistic*
 Ligustrū flos arboris ē q̄ grece dī cypr̄. his. arbol de alheñadi. li. 1. ca. 126.
 Lilīū latine dī quod grecis crinon & lirin hispane acucena. li. 5. ca. 115.
 Lilinū siue susinū oleū quod dicitur ex hoc lilio cōficitur libro. 1. cap. 61.
 Lillum siluestre qd̄ gr. hemerocalle cognominatur de qua. li. 3. ca. 138.
 Limax. acis. concha implicitus gr. cochlea. x. hispane caracol o limaga.
 Limoniō herba est q̄ alio nomine appellatur pot. unogiton. li. 4. ca. 19. *pirula*
 Linctus. us. a linguo. is. grece eclegma dicitur hispane lamedor.
 Lyncuriū lapis est ex lyncis animalis vr̄ina congelatum. li. 2. capi. 91.
 Lingua canis herba est q̄ latinis dī cynoglosson. his. viniebla. li. 4. ca. 130.
 Lingua bubula est grecis dicta buglosson. his. lēgua de buey. li. 4. ca. 129
 Lingua equina q̄ grecis hippoglosson. his. lēgua de cauallo. li. 4. ca. 113.
 Linū grece & latine & hispane lino & lino spmon linaza libro. 2. ca. 113.
 Linozostis herba q̄ linū superius fatū in agro strangulat. li. 4. ca. 178.
 Linozostis grece q̄ sit alio noie mercurialis mascula de qua. li. 4. ca. 201.
 Lithiasis morbus est eorum qui vesicæ calculo laborant hispane piedra.
 Lithanici appellātur qui eo morbo laborant latine calculosi.
 Lithodendros idest lapis arbor dī jallo nomine coralliū libro. 5. ca. 130.
 Lithocolla glutin est quo lapides inter se cōglutinātur de q̄. li. 5. ca. 135.
 Lithospmon ex greco in la tinū interpretatur lapideū semē. li. 3. cap. 59. *perb lina*
 Lithargyros ex greco iter p̄tatur lapis siue spuma argēti de q̄. li. 5. ca. 93.
 Lysimachia ab ab inuentore sic dicta q̄ lythron quoq; dī libro. 4. ca. 4.
 Lobos grece latine interpretatur siliqua hispane vayna de legumbre.
 Locusta latine grecis appellatur acris. idis. hispane lagosta. li. 2. capi. 57.
 Locī locorū pro foeminarum vtero qui a grecis appellantur hystericæ.
 Lolīū lolli latine gr. vocatur æra ære hispane ioyo o vallico. li. 2. ca. 90.
 Lomentum. i. latine dicitur farina ex legumine faba molita.
 Lonchites frutex est ex quo fit medicamentum licīū indicū. li. 1. ca. 134.
 Lonchitis herba est grece q̄ latine lanceola & venerea dī libro. 3. ca. 162. *est grece*
 Lonchites altera quæ latine longina & calabrīna vocatur. li. 3. cap. 163.
 Lora lore latine gr. deuterion. i. vinnm secundariū appellatur. li. 5. ca. 7
 Lotus arbor q̄ grecis faba greca dicitur hispane almez libro. 1. capi. 173.
 Lotus vrbana herba est peregrina de qua libro. 4. capi. 112. *fructus*
 Lotus ægyptia herba quoq; est vt superiori peregrina libro. 4. capi. 115. *fructus*
 Lumbrici terre gefentera grece dicitur idest terre intestina. li. 2. ca. 72. *2. maff.*

Lupinus. i. latine dī gr. thermos hispanis altramuz libro. 2. ca. 120. *harmozij*
Luxata mēbra dicūtur. la. q̄ loco moto gr. stremata. his. def. ucafa dos.
Lusciosi latine dicuntur quī gr̄ce myopes & nyctilopes hispane.
Lumbricī siue tineę dicuntur quī sunt gr̄ce helminthes.
Lumbricī teretes gr̄ce ascarides similes cucubirtino semini.

De Incipientibus a. M. littera.

Macer siue macir genus est gingsberis hispane gingsibre maquis.
Macero maceras est aqua domare siue madefacere hispane remolar.
Magna magmatis gr̄ce latinis est vnguentorum fex & sedimentum.
Magnes. etis. lapis est a magna regione dictus. his. piedra yman.
Magudaris radix est laseris siue laserpici siue ladanii. libro. 3. ca. 93.
Maiorana vulgo dicitur q̄ sit gr̄ce sansupchris & amaracus. li. 3. ca. 46.
Mala dulcia sunt quę melimela & muska dicuntur. libro. 1. ca. 163.
Malamedica siue citria dicuntur quę & cedromela libro. 1. capi. 168.
Mala orbiculata dicuntur quę epirotica & sunt globosa & rotunda.
Malarantia eadem sunt quę medica & citrea hispane cidras y naranias.
Mala batrū vnguentū est ex folio syrisco quod foliatū dī libro. 1. cap. 11. *beceve*
Malache. es. ex gr̄co siue terptatur latine malua. his. comun. li. 2. cap. 131.
Malagnata sunt emplastra quę integrę cuti imponuntur ad mollēdū.
Malicorium quod gr̄ce sidion putamen est mali punici. li. 1. capi. 155.
Malum punicū siue malū grauatū hispane lagranada de qua. li. 1. ca. 153.
Malum cotoneum siue malum cidoniū por el membrillo. li. 1. cap. 162.
Mandragora. x. q̄ latine appellatur malum caninū de qua. li. 4. ca. 79.
Mādragora. x. ca. pte qua venenū habet & remedia cōtra illā. li. 6. ca. 16.
Māgonizo. as. pro eo qđ est adorno. as. por aseitar a māgonib? sūptū.
Mandragorites vinū quod mādragora superiori cōcinnatū est. li. 5. ca. 72.
Marcor lignorum siue caries & putredo. his. la carcoma libro. 1. ca. 114.
Marathrongr. latine interpretatur fœniculū. his. por el hinoio. li. 3. ca. 79
Marathrites vinū marathro hoc est fœniculo tēperatū. li. 5. capi. 67.
Maron a gr̄cis dī herba q̄ in bætica dicitur tamarauento. li. 3. ca. 47. *marra*
Marrubiū nigrū latine dī q̄. gr. ē ballote. his. maruulo negro. li. 3. ca. 116.
Marrubiū cōmune quoda gr̄cis dī prasion. his. marruulo. li. 3. ca. 118. *marra*
Mastiche mastiches gr̄ce latine resina lentiscina alentisco arbore.
Mastichinum oleum quod ex mastiche resina conficitur. li. 1. capi. 50.
Mecō gr. la. iterptatur papauer. his. por la dormidera comū. li. 4. ca. 68.
Mecon aphrodes quod alio nomine dicitur peplos libro. 4. capi. 179.
Meconium idest papaueris succus ea parte qua venenū hēt. li. 6. ca. 17.
Medica mala q̄ & citrea & cedromela vocātur hispane cidras o naranias.
Medica herba q̄ vulgo melica dī hispane alfalfa de qua libro. 2. ca. 164. *medica*
Medion herba est q̄ medica dicitur idē trifolium odoratum. li. 4. ca. 21.

Medu. *latinis* gr. est enteriōe hispane el tuctano del hueſſo. li. 2. ca. 88.
Megalinon vnguentum quē admomū conficitur exponitur. li. 1. ca. 68.
Mel mellis latine græce meli. itos. hispane por la miel libro. 2. capi. 92.
Mel heraclion ab heraclea pōti cognoiatū qua venenū hēt. li. 6. cap. 8.
Melamō græce latine interpretatur iugra viola hispane violetas comūes.
Melaspmon siue melathion græce latine fit hispane axennum. li. 3. ca. 92. *alij puer*
Melanthinum oleū quod ex melanthio siue melanspmo fit. li. 3. ca. 92.
Melanteria genus quoddam atramenti est ex terra nigra. li. 5. cap. 109.
Melāpyros siue myagros herba est ex cuius semine fit oleū. li. 10. ca. 118. *nigrita*
Meli. itos. gr. la. iterptatur mel mellis hispane la miel comū. li. 2. ca. 92.
Melia terra dē quæ ex melo insula cycladum aduehitur libro. 5. ca. 171.
Melia. as. gr. latine fraxin⁹. i. hispane fresno arbor conocido. li. 1. ca. 90.
Meliceris idis apostema ex quo erumpit pus quasi mel.
Melica quæ melica græce & latine hispane alsalsa libro. 2. ca. 164.
Mellotos gr. q̄ latine fertula cāpana hispane corona de rei. li. 3. cap. 46. *broadeby*
Melimela idest mustea mala quæ dulcia sunt admodum libro. 1. cap. 163.
Melinos siue elymos gr. latine est panicū hispane panizo. li. 2. cap. 108.
Melinū oleū quod ex malis cidoneis siue cotoneis cōficitur. li. 1. ca. 163.
Melitites lapis ex quo succus vt mel dulcis exudat libro. 5. capi. 142.
Melitites vinū quod ex quinq̄ milti cōgūis & vno mellis fit. li. 5. cap. 8.
Melomelites vinū ex malo cidomo siue cotoneo fite. li. 5. capi. 22.
Mellitū siue sapa græce est syreū & hepsēma hispane arropē. li. 5. ca. 7.
Memphites lapis est a memphi vrbe ægypti dict⁹ de q̄ libro. 5. ca. 149.
Mendesium vnguentum quo pacto fiat exponitur libro. 1. capi. 71.
Mena. æ. siue menis. idis. lati halex hispane fardina o anchoua. li. 2. c. 31.
Mēta. æ. latine q̄ gr. est hedyosmon hispane serua buena libro. 3. ca. 39.
Mentastrum est menta siluestris q̄ vocatur hispane mastrato. li. 3. ca. 40.
Meon quod & athamanticum dicitur & anethum agreſte libro. 1. ca. 3. *qudyo*
Mercurialis herba latine q̄ linozifis græce appellatur libro. 4. ca. 201. *brabo*
Mergi lecur. f. auis q̄ græce dicitur ethyia hispane cuerno. li. 2. capi. 51. *inign*
Mespilus q̄ græce mēpile hispane niespero arbor nota libro. 1. ca. 171. *myperre*
Metopion vnguentum quod ex amygdalis conficitur libro. 1. cap. 70.
Metopion aliud quod ex variis rebns concinnatur libro. 1. capi. 70.
Myagros qui superius cognominatus est melampyros. li. 4. ca. 118.
Myaces in concharum genere latine sunt mituli libro. 2. capi. 7.
Mygale. es. latine interpretatur mus arachnens libro. 2. capi. 73.
Myces. etos. ex græco latine interpretatur fungus. his. hōgo. li. 4. cap. 86.
Miltum. li. legumen notum græce cenchros hispane mūio. li. 2. ca. 107.
Mille folium latine quod græcis est myriophyllon libro. 4. 116.
Millepeda latine gr. est oños siue oniscus hispane gallinilla. li. 2. ca. 37.

Minium sinopicum a sinope vrbe ponti latine rubrica libro. 5. p. 102.
Myopes siue nyctalopes dicuntur græce qui sunt latine luctosi.
Myrica. x. q̄ & tamarica hispane tarabe o atarfe libro. 1. capi. 18.
Myos. otis. herba quæ alio noie alsine latine muris auricula. li. 2. ca. 203
Myos. otis. altera quæ muris quoq; auricula vocatur de q̄. li. 2. cap. 204.
Myrine. es. siue myrsine. es. græce latine myrtus. his. arraihâ. li. 1. ca. 157
Myrio phyllon græce interpretatur latine millefoliū libro. 4. capi. 116.
Myrsine. es. ex græco latine interpretatur myrtus alba seu nigra. li. 1. ca. 157.
Myrsinites vinum quod myrsine idest myrto concinnatur. li. 5. cap. 30.
Myrrha. c. arbor & vnguētū quæ myrrhus quoq; dicitur libro. 4. ca. 117
Myrtus latine q̄ græcis est dicta myrsine. es. hispane arraihâ. li. 1. ca. 157
Myrtidanum idest stolon qui ad myrti radices nascitur libro. 1. cap. 158.
Myrtites vinum quod & myrsinites superuis dictum libro. 5. capi. 29.
Myrtinū oleum quod ex myrto frutice exprimitur libro. 1. capi. 47.
Misy medicamentum quod ex chalcitide lapide fit libro. 5. capi. 108.
Mituli dicitur latine qui sunt myaces græce hispane almelas. li. 2. ca. 7.
Morbus regius siue arquatus qui græce icteros hispane ictericia.
Morochthus siue molochthus lapillus est de quo libro. 5. cap. 143.
Morus arbor est quæ græce sycaminos dicitur hispane moral. li. 1. ca. 182
Mulsūm latine dicitur græce oenomeli hispane clarea libro. 5. capi. 9.
Mulsūm acetum quod græce oxymeli hoc est ex aceto & melle.
Mulsū aqua quæ græce hydromeli dicitur hispane aloxa libro. 5. ca. 10.
Mulus piscis qui græcis est trigla hispane baruo de mar libro. 2. ca. 24.
Muralis herba dicitur latine quæ græce helxme. es. libro. 4. capi. 42
Muria dicitur latine quæ græcis est halme hispane salmuera. li. 5. ca. 119.
Muria cum aceto græcis dicitur oxalme. l. acetosa muria libro. 5. ca. 16.
Murex. icis. in genere conchyliorum quo inficitur purpura. li. 2. capi. 5.
Muris auricula q̄ græcis est myos otos hispane oreia de ratō. li. 4. ca. 89.
Muris auricula q̄ græce myos otis & alsine cognoscitur libro. 2. ca. 203.
Muris auricula altera q̄ græce myos otos & alsine dicitur. li. 2. cap. 204.
Mus muris latine dicitur qui græcis est mys myos hispane ratō. li. 2. ca. 74.
Mus arachneus qui græce mygale. es. dicitur. his. musgano. li. 2. ca. 73.
Mus atachneus pte qua venenatus est & remedia cōtra illud. li. 8. cap. 5.
Muscerda. c. munū stercus gr. myos copros. his. estiercol de ratō. l. 1. c. 100
Muscus. l. q̄ græce bryon appellatur tū alga maris tū arbor villi. li. 4. ca. 100
Mustela. x. aialnotū quod gale. es. gr. his. eomadreja libro. 2. capi. 27.

De incipientibus a .N. littera.

Napum idem est quod lampfana de qua superis dixit libro. 2. cap. 127.
Napus latine gr. buniō siue bunias. his. nabo prolongado. li. 2. ca. 122.
Naphtha bitumen est babilonicum genero de alquitran libro. 1. ca. 99.

Nascitur in thon sine narcophthon lignum ex india libro. 1. cap. 26.
 Narce picea est qui latinis est torpedo hispanis tremielga libro. 2. ca. 18.
 Narcissus flos est atq; herba cuius folium simile albuci est. li. 4. cap. 164.
 Narcissinum oleum quemadmodum ex narcisso fiat libro. 1. cap. 26.
 Nardi genera complura exponuntur libro. 1. cap. 5. & capi. 7. & 8.
 Nardinum vugentum quomodo concinnatur libro. 1. capi. 74.
 Nardites vinum quo pacto ex nardo conficitur libro. 5. capi. 59.
 Nastos græce latine est harundo ex qua sagitte fiunt libro. 1. capi. 116.
 Nasturtium latine græcis est cardamum hispane mastuerco. li. 2. ca. 172.
 Nectarites vinum est quod ex helenio herba conditur libro. 5. cap. 58.
 Nepeta herba est q̄ græce dicitur calamintha hispane nebda. li. 3. cap. 71.
 Neriō frutex est qui rhodēdros & rhododaphne. his. adelfa. li. 4. ca. 85. *loend.*
 Nymphaea arbor est in stagnis nascens que vulgo uenufar. li. 3. ca. 149. *glifas.*
 Nymphaea quoq; est cuius flos blephara appellatur libro. 3. cap. 150.
 Nitru lingua cōmuni attice litrō hispane salitre dicitur libro. 5. ca. 121.
 Nitri spuma est que græce aphromtrū hispane alatron libro. 5. ca. 122.
 Noma. æ. vlcus est carnem depascens a nomeo pascor siue rodo.
 Nux pro omni fructu qui habet corticem duriolem.

De incipientibus a .O. littera.

Ochra color est pallidus qui lutea interpretari potest libro. 5. cap. 99.
 Ocimū per iota siue ocymū per ypsilon quid sit nō cōstat. li. 2. cap. 158. *manjerina*
 Ocimastron quod alio nomine acinos genus est ocimi libro. 3. cap. 48.
 Ocinoīdes siue ocim astron quod alio noīe dicitur echion. li. 4. cap. 31.
 Ociminum oleum dicitur quod ex ocimo herba conficitur. li. 1. ca. 58.
 Oednon siue hydnon græce latine tuber. his. tntma de tierra. li. 2. ca. 62.
 Oenanthe herba quam theodorus vitifloram inter p̄tatur. li. 3. ca. 134. *Asiponda*
 Oenanthe quoq; appellatur vva ex labrusca. i. vite siluestri. li. 5. cap. 5. *la.*
 Oenanthinum oleum quod ex huiusmodi vva conficitur. li. 1. capi. 55.
 Oenomeli ex vino & melle mixtū qd̄ est latie multū. his. aloxa. li. 5. ca. 9.
 Oesypum succus ex lana oniu succida. his. isopo humido libro. 2. ca. 8.
 Olea siue oliua arbor nota græce elæa. as, hispane azeituno oliua. *Alucora*
 Olea siluestris siue oleaster græce cotinos hispane azenche. li. 1. ca. 160. *la.*
 Olea æthiopicę lachryma quæ ex arbore exudat de qua. li. 1. capi. 143.
 Oliuæ siluestris oleum in quos vsus accominodetur libro. 1. capi. 34.
 Oliua idem est quod olea & olinum idem quod oleus commune.
 Olinthus & erinos græce latie est caprificus. his. cabra higo arbor nota.
 Olyra græce latine interpretatur siligo hispane trigo cādial. li. 2. ca. 101.
 Olyris. eris. generaliter latine græce lachanon hispane ortaliza.
 Olyris aureum siue atriplex latine græce chrysolachanon. his. armuelles.
 Olyris atrum latine hippofelion græce genus est spii libro. 3. capi. 76. *la. de*
caually

Omotarichos gr. appellatur carothnni salsa. his. atū salado. li. cap. 33.
 Omphax. acos gręce latine est labrusca siue vua acerba hispane agraz.
 Omphacomelites vinū quod ex omphaco & melle fit libro. 5. capi. 24.
 Omphacinū oleum quod ex olua viridi siue drupa fit libro. 1. capi. 33.
 Onagra. siue onethera aut onuris frutex est incognitus libro. 4. ca. 119.
 Onitis. idis. herba est hyssopi folia habens quā simillima libro. 3. cap. 31
 Onyx. ychis. gręce latine interpretatur vnguis siue vngula hispane vña.
 Onyx quocq; conchylis cuiusdam testa est odorata de qua. li. 2. capi. 10.
 Onyx. etiā p. alabastrite lapide accipitur hispane gallinilla ciega. li. 5. ca. 144
 Onos & oniscus eadem q̄ millepeda hispane gallinilla ciega. li. 2. ca. 37.
 Onobrychis q̄ onobrychilon quocq; dicitur herba ignota. li. 3. cap. 171.
 Onosma & ononis q̄ sit herba non constat de qua libro. 3. capi. 148
 Ophites a maculis serpentium cognominatus lapis de quo. li. 5. ca. 113
 Opium aliquando communiter accipitur pro succo opos enim succ.
 Opium ex papanere quo pacto conficiatur & quid posseat. li. 4. ca. 68.
 Popanax. acis. opium ex panace herclea herba de quo libro. 3. ca. 53.
 Opobalsamum hoc est succus balsami qui ex frutice sudat. li. 1. capi. 21.
 Opisthotonos morbus est quo per rigorem scapulis caput intenditur.
 Opisthotonici dicuntur qui opisthotono illo morbo laborant.
 Orchis gręce latine est membri genitalis testiculis siue coleus.
 Oreoselinū ex gr. interpretatur apium motanū qđ petroselinū. li. 3. ca. 74
 Origanum gręce & latine dicitur quod albū & nigrum est. li. 3. capi. 30.
 Origanum silvestre quod & cunila quocq; appellatur de q̄ libro. 3. ca. 32
 Origanites vinū quod origano superiori herba conficitur libro. 5. ca. 53
 Oryza gręce latine quocq; sic dicta vulgo risū hispane artoz. li. 2. ca. 10
 Ornithogalū siue ornithogale ab aulibus cognominatū de q̄. li. 2. ca. 161.
 Orob. gręce latine interpretatur eruū hispane yieruo debucies. li. 2. c. 119
 Orobanche herba q̄ strangulat orobū inter quod nascitur. li. 2. ca. 159.
 Orrbos gręce latine interpretatur serū hispane el futleo de leche. l. 2. c. 76
 Orthopnoea. as. difficultas est spirandi ex recte cervicis regione.
 Orthopnoici dicuntur qui ex illa spirandi difficultate laborant.
 Ossifraga avis est q̄ gręcis dī phinis hispane q̄brāta huessos. li. 2. ca. 58
 Ostracites lapis est ostraco hoc est teste similis libro. 5. capi. 156.
 Ostracites cadmia cuiusmodi est ab autore describitur libro. 5. ca. 156.
 Othonna herba est per se & succus quarundā herbarū libro. 2. ca. 202.
 Quorum natura & de oui candido & vitello libro. 2. ca. 154. 155.
 Osyris siue osyrias herba est galeno & paulo nota libro. 4. cap. 144.
 Oxalme salmamentum est constans ex aceto & muria libro. 5. ca. pi16.
 Oxy oxycos interpretatur acutus siue velox vnde oxymyrsine &c.
 Oxymyrsine. i. acuta myrtus qui latine ruscus vulgo bruscus. li. ca. 147.

hie de gal
 nia
 Circhari

Origan

Origan

Origan

Origan

Origan

Origan

Origan

Origan

Origan

Origan

Origan

Origan

Origan

Oxy. *oenos*.i.acutus iuncus hoc est aculeatus de quo libro.li.3.ca.45
Oxyaca...ha.i.acuta spina quæ frutex est & herba libro.1.ca.124.
Oxos interpretatur acetium a quo derivatur oxalme libro.5.capi.14.
Oxymeli interpretatur acetum mulsim ex aceto & melle cõstas.li.5.ca.15.
Oxylopathus interpretatur rumex hoc est acetosa lapathus.li.2.ca.126.
Oxyporum falsamentum quod & oxygarum dicitur ex aceto & garo.

De incipientibus a .P. littera.

Pæonia herba putatur illa esse quæ sit hispane rosa montesina.li.3.ca.158 *pionia*
Palimpissa interpretatur pix rursus cocta hoc est pix sicca.li.1.ca.90.
Paliurus frutex spinosus cyrenaicæ regioni proprius libro.1.ca.125. *azivirka*
Palma latine pro arbore & pro acino.i.palmula.gr.phoenix.li.1.ca.150.
Palma abies quæ græce dicitur phoenix elate libro.1.ca.152.
Palma thebaica dicta athebe antiquissima vrbe ægypti libro.1.ca.151.
Paludapinn hoc est apium palustre græce eleoselinon libro.3.capi.73.
Panax.acis.cognomento heraclea ab hercule dicta de qua.li.3.capi.53.
Panax asclepii a panacea æsculapii filia cognominata libro.3.capi.44. *asclepi*
Panax chironia achirone centauro inuentore illius dicta libro.3.ca.55. *chironia*
Panacites vinum quod ex panace aliqua ex illis conficitur.li.5.capi.64.
Pancration herba est aut scilla aut scille herbe p similes libro.2.capi.191.
Pancration herba vel suffrutex qui & stoecas dicitur hispanice catuesso.li.3.ca.29
Paniciu.i.quod gr.elymos siue melinos.his.panizo vocatur.li.2.ca.108 *panico*
Panus.i.dicitur latine græce phygethon hispane deuiesso appellatur.
Papauer erraticum quod græce rhoea hispane hamapola dicitur.li.4.ca.67. *popule*
Papauer fatium quod simpliciter papauer quod græce meco.li.4.ca.68. *ismidin*
Papauer corniculatum quod ceratides græce appellatur libro.4.ca.89
Papauer cornicolatum ea parte qua venenum habet libro.6.ca.18.
Papauer spumeum quod græce aphrodes cognominatur.li.4.ca.70.
Papyrus iuncus ex quo ægyptii chartas papyraceas faciunt.li.1.ca.117
Paralson tithymali genus quod iuxta mare nascitur libro.4.ca.171.
Papulae graecis sunt phymata idest tumores quorum duo sunt genera.
Parasceue interpretatur preparatio vtitur dioscorides pro die veneris.
Paristhmia sunt græce quæ latinis tonfillae hispane las agallas del ombre.
Paronychion tumor qui iuxta ungues nascitur hispane parrizo.
Parotides sunt tumores qui iuxta & post aures erumpunt.
Parthenion herba quæ quibusdam amiracus appellatur.li.3.capi.156. *malicaria*
Passium.i.vinum quod ex vuis passis conficitur hispane bastardo.
Pastinaca radix nota staphylinos græce dicta.his.canahoria.li.3.ca.57. *ancina*
Pastinaca siluestris quæ vulgo carota vocatur de qua libro.3.ca.57.
Pastinaca marina quæ gr.trygon hispane pastanaga vocatur.li.2.capi.22. *apiza*
Pastinaca qua venenum habet & remedia contra illam libro.8.capi.4.

Pauitum solum idest pauculo consolidatum vnde pauimentum dicitur.
Pederota genus spinę lene ac satiuum est de quo libro. 3. cap. 18. *carb. manes*
Pedicularis herba q̄ staphys agría gręce hispāne hauaraz dī. li. 4. ca. 158.
Peganon gr. latine iterp̄tatur ruta hispāne ruda herba nota. li. 3. ca. 50
Peganō agriō iterp̄. ruta siluestris. his. ruda siluestre o harmaga. li. 3. c. 5.
Pelecinon siue hedyfaron quę sit latinis securidaca libro. 3. capi. 47.
Pētafhyllō herba q̄ latine iterp̄. qn̄foliū. his. siete en rama. li. 4. ca. 45. *Cinca*
Peplos q̄ & meconion & meconitis ab hippocrate vocatur. li. 4. ca. 179 *in ruda*
Peplis siue peplion genus quoddam est portulacę siluestris. li. 4. ca. 180.
Pepon siue melopepon gręce & latine hispāne por melon. li. 2. ca. 151. *melon*
Perfrictio. onis. pro algore qui gręce cataphysis dicitur a perfrigeo.
Pernio. onis. & perniunculus gręce chimetlon hispāne frieras.
Periclymenos gręce volutū mai⁹ latine hispāne madre selua. li. 4. ca. 16
Peristereon gręce latine iterp̄. verbenaca hispāne verbena. li. 4. ca. 63. *vijob*
Persea arbor est ægypto solum modo nota aliis ignota libro. 1. ca. 186.
Persica mala multorum sunt generum de quibus mox libro. 1. ca. 166.
Persica armenīaca siue præcocia q̄ sunt hispāne aluarcoques ibidem.
Persica duracīna quę serotīna sunt hispāne duraznos ibidem.
peganona
Personatīa est gręcis profopites quę latine iappa maior est. li. 4. ca. 108 *garda*
Pes pedis gręce pus podos hispāne por el pie generalmente.
pepali
Pes gallinaceus herba q̄ gręcis est caucalis hispāne qxones. li. 2. ca. 156.
pepali
Pes leonis herba quę gręcis est leontopodion libro. 4. ca. 132. 3
Pessum ire pro eo quod deorum ire hoc est descendere & sidere.
Pessus pessi siue pessarium quod balani vice subditur mulieris vuluę.
Petasites herba eadem est prope quaz supra dixit psonatīa. li. 4. ca. 109. *Tombr*
Petreon idem est quod asparagus vel asparagi genus libro. 2. capi. 139. *ra*
petroselin
Petroselinon apium est in saxis nascens non perexil libro. 3. ca. 75.
Peucedanum. i. herba est & radix quę hispāne eruatu libro. 3. cap. 90. *hinnca*
Phacos ex gręco latine iterp̄tatur lens lētis hispāne lēteia. li. 2. ca. 117. *lentilla*
Phagedena gręce exulceratio est ad ossa celeriter descendes.
Phalangium herba est quę leucantha quoq; appellatur libro. 3. ca. 121.
Phalangium arachnę genus quod inter venenata est libro. 8. cap. 1.
Phalaris herba est cauliculos habens zeę idest speltę similis. li. 3. ca. 160.
Pharicon herba est quę inter venenata connumeratur libro. 6. cap. 19.
Phasganō siue xiphion gręce gladiola dicitur latine dequa. li. 4. ca. 23. *estoga*
phasgan
Phasianus auis est ex colchide primum deuecta hispāne faisan.
Phasiolus siue phasel⁹ siue isopytrō hispāne frisoles legūbre. li. 2. ca. 118. *Friza*
Phaseolus alter qui rubens est semine dictus smilax libro. 2. capi. 163.
Phygethlon gręce latine panus hispāne denieffō o nacido.
Phyleterion quę & clematis quoq; appellatur dequa libro. 4. ca. 8. *enca. huz*

Phila. non gr. latine lappa hispane amor de ortolano libro. 3. ca. 103.
 Phyllon quod & eleophyllon dicitur herba est radice pua. li. 3. capi. 141.
 Phyllitis græce latine vocatur siluestre lapathum libro. 3. ca. 120. *longa leuina*
 Phyteuma. atis. herba est ad amatoria tatum pertinens libro. 4. ca. 131.
 Phylra arbor græce que latinis est tilla hispane teia de qua. li. 1. ca. 127.
 Pholmos græce latine inter p. verba scū hispane gordolobo. li. 4. ca. 105. *prima*
 Phoenix phoenicis herba est q̄ alio nomie appellatur rhus. li. 4. ca. 46. *secum*
 Phoenix. icis. græce latine interpretatur palma. hisp. palma q̄q̄. li. ca. 150.
 Phoenicobalanus pro fructu eiusdem arboris iam maturo ibidem.
 Phoenicites vinum quod ex palmulis ipsius arboris cōficitur. li. 5. ca. 32
 Phragmites harundo idest vallatoria que pretenditur sepibz. li. 1. ca. 116
 Phrygius lapis vel que potius gleba est pumicosa de qua. li. 5. capi. 132.
 Phrenitis non frenesis vt imperiti nunc loquuntur morbus notus.
 Phreniticus qui phrenitide morbo illo laborat non freneticus.
 Phrymon quod & poterion dicitur herba est spinosa libro. 3. ca. 16.
 Phryne. es. ex græco interpretatur rubeta rana venenata libro. 6. ca. 31.
 Pycnocomon herba est caule admodum tenui & modico. li. 4. cap. 186.
 Picea pinorum genus vnum est que græce dicitur pitys. yos. li. 1. ca. 86. *pinicia*
 Picis liquide fuligo ad pictorum pertinens atramentum libro. 1. ca. 94. *pinicia*
 Picinum oleum quod ex pice ad complures vsus conficitur. li. 1. cap. 93.
 Picris herba eadem est que seris & cichorion de qua libro. 2. capi. 147. *albugo*
 Picris quoq̄ eadem est que alio nomine androsaces dicitur. li. 3. ca. 151. *pinicia*
 Pyetia ex græco latine interpretatur coagulū hispane cuaio pa cuaiaf.
 Pinus communis græcis est peuce peuces hispane pino aluar. li. 1. c. 86.
 Pimele pimeles latinis est adeps idest pingue animalium multifidorum.
 Pinus triuia latinis est quae græcis dicitur astragalus libro. 4. cap. 65.
 Pinec nnces latinis a græcis appellatur strobili de quibus libro. 1. ca. 87.
 Pinorum eruca que venenis annumeratur græce pityocape. li. 6. ca. 2.
 Piper. eris. latinis est quod græcis peperis hispane pimieta. li. 2. ca. 176. *pinicia*
 Piperites vinum quod pipere concinnatum est de quo libro. 5. ca. 57.
 Pyrites lapis ex quo ignis anulo ferro excuditur libro. 5. ca. 134. |
 Pirus arbor nota græcis dicitur apios hispane peral libro. 1. ca. 169. *perira*
 Pirafter. tri. idest pir? siluestris græce achras achrados hispane puetano.
 Pyros græce latine interpretatur triticū cuius multa sunt ḡna. li. 2. ca. 95. *trige*
 Pyros agne que thymelea dicitur ex qua est granū cnidium. li. 4. c. 182.
 Piscium ius hoc est quod ex ipsis liquatur quid polleat libro. 2. ca. 35.
 Pissa græce latine interpretatur pix picis hispane pez libro.
 Pissalphaltos interpretatur ex græco bitumen redolēs picē. li. 1. cap. 98.
 Pissites vinum hoc est pissa idest pice concinnatum libro. 5. capi.
 Pisselcon idest oleum picinum de quo paulo ante libro. 1. capi. 95.

Pistacum.ii.pro arbore & fructu eius quod his.alhocigo. li.1. 79.
Pitys.yos.ex græco interp̄. pinus. siue pinetum pinorū locus.
Pityusa genus quoddam est tithymali de quo li.4.ca.p.176.
Pityides sunt fructus pinorum integri.his.las piñas por mondar.
Pytyriasis vitium capitis ex quo resoluuntur furfures his.la caspa.
Pix.picis. que græce dicitur pissā his. por la pez comun. 177
Pix liquida idest fluida. græce conon his.trementina li.1. cap. 92.
Pix sicca idest concreta in massam gr.palimpissa li.1.cap.90.
Pix e nauibus derasa. que græce zopissa & apochyma li.1.cap.90.
Pyxacantha arbor spinosa ex qua coficitur lycium li.1.cap.134.
Placodes cadmiæ quoddā genus ad multos vsus li.5.cap.75.
Plantago quæ gr.arnoglossa.heptapleuros his.llanten li.2. cap.140. *torchea
guoni*
Platanus.i.arbor famigerata magis quam cognita li.1.cap.109.
Platyphyllos herba & radix est phlomo.i.verbasco similis. li.4.ca.175.
Pleuritis morbus lateralis siue costalis his.dolor de costado. *privis*
Pleuriticus dicitur qui costali morbo siue laterali laborat.
Pleuritis siue scordion berba est que trifago quoq; dicitur.li.3.ca.123.
Plumbum latine molybdos græce his. plombo in comun. *chumbo*
Plumbum vsum quemadmodum comparari debeat.li.5.ca.87.
Plumbago.inis.que græcis est molybolena quid sit li.5.cap.91.
Plumbum elotū quemadmodum conficiatur li.5.cap.86.
Plumbi scorīa.siue recrementum quos habeat vsus li.5.cap.88.
Polea siue polia.proprīe sterces est pulli asinini adeertos vsus.
Polemonia herba est a rege quodam inuentore dicta.li.4.cap.10.
Polycnemon.onis.frutex est surculosus incognitus li.3.cap.107. *Alenda boy*
Polygala herba sic appellata a lactis nimia fecunditate li.4.cap.143.
Polygonatō frutex est sic appellatur quod plura genicula h3.li.4.ca.7. *Falls
system*
Polygonaton quoq; dictum quod geniculatum sit vt superius li.4.ca.5.
Polypodion & polyrrhizon quod plures habet radices de li.4.ca.198.
Polium montanū quod alio nomine tenthrion dicitur. li.3. cap.122.
Polypus.i.piscis est ex cuius tetro odore morbus nasi dicitus est.
Polythricon herba est eadem q̄ adianton & capillus veneris. li.4.ca.137. *aven
cra.*
Pollen vel pollis.inis. quod tenuissimū ex farina excernitur.
Pompholyx.ygos.interp̄.bulla & est cadmiæ quoddā genus. li.5.ca.76.
Populus alba que simpliciter græcis leuce dicitur his.alamo.li.1.ca.111.
Populus nigra que græcis egira dicta his.alamo negrilla.li.1.ca.115.
Porphyrā conchyle est celebratum quod latine purpura dictū li.1.ca.4.
Porrū.i.quod græce pefra appellatur.his.puerro simpliciter.
Porrū capitātū gr.pracon cephaloton.his.puerro cō cabeça li.2.ca.166.
Porrū sectile siue sectūmū quod non habet caput vt superius.

Potru. in vineis nascens græce ampeloprason. li. 2. cap. 167.
 Porus. i. prima longa latine inter p̄. tofus. i. his. toua o piedra arenisca.
 Porus. i. prima breui inter p̄. in latinum meatus seu transitus.
 Portulaca. e. siue illecebra latine gr. andrachne his. verdolaga. li. 2. ca. 138 *bedbrucey*
 Portulaca siluestris græce aizoon hoc est semper viua. li. 2. cap. 157.
 Potca æ potus est ex vino diluto siue aceto aqua permixto
 Posthia. siue erithe. es. græce latine ordeolum. his. orcuelo.
 Potamogiton herba quæ & hmomon quoc; appellatur. li. 4. cap. 19.
 Potamogiton alternm quod latine dicitur fatalis. li. 4. cap. 102.
 Poterion quod & phrynon cognominatur herba spinosa. li. 3. cap. 16.
 Præcocia mala: quæ ante tempus maturescunt. de quibus. li. 1. cap. 167.
 Præputium latine græcis est a croposthia. membrs genitalis pellicula.
 Pramnon vinū celebratur ex smirna regione a sic. li. 3. ca. 7.
 Prasion græce marrubium est latine. hispane marruio. li. 3. cap. 118.
 Prasion schiston græce latine inter p̄. porrum fecuum sine fertile.
 Prastites vinū quod est marrubio concinnatū li. 5. cap. 50.
 Prasion cephaloton latine inter p̄. porrum capitatum. li. 2. cap. 166.
 Procidencia sedis: vuluæ vmbilici oculi. gr. proptosis hoc est exitus.
 Propolis gluten est quo apes a hui oras illinunt de quo li. 2. cap. 94.
 Protropū vinū quod fit ex musto quod spōte fluxit exuuis. li. 5. ca. 7.
 Prunum. i. quod græce dicitur coccymelæa. his. ciruela. li. 1. cap. 176. *amixay*
 Prunum damascenum: ex damasco vrbe syriæ his. ciruela çaragoci.
 Psegma. atis. per. i. inter p̄. frustum siue ramentum.
 Pseudo bunion hoc est non verum bunion rapu genus. li. 4. cap. 126.
 Pseudo castia hoc est castia adulterata & non vera. li. 1. cap. 15.
 Pseudo cinnamomū. i. non verum sed adulteratum. li. 1. cap. 15.
 Pseu to dictamum hoc est dictamum non legitimum. li. 3. cap. 36.
 Psyllion interpre. herba pulicaris latine his. zargatona. li. 4. cap. 73. *Zargatona*
 Psyllion eadem herba & semen qua venenum habet. li. 6. cap. 10.
 Psilothrum emplastrum ad extripandos pilos. his. atanqua. li. 1. cap. 4.
 Psimumthion gr. latine inter p̄. cer ussa. his. aluaia de. li. 5. cap. 64.
 Psora. æ. ex græco latine inter p̄. scabies. hispane sarua.
 Psoricon medicamentum quemadmodum conficiatur li. 5. cap. 107.
 Parmica frutex est sternutamenta excitans. li. 2. cap. 179.
 Prelea as. ex græco in latinum inter p̄. vlmus. his. olmo. li. 1. cap. 113.
 Pteris siue pterineon. gr. latine filox. his. hecho. li. 4. cap. 196.
 Pterygium in digitis dicitur cum caro ab vngu discedit.
 Pulegium latine quod græce dicitur glychon. his. poleo. li. 3. cap. 34. *poey*
 Pulicaria herba est quæ græce dicitur psyllion his zargatons. li. 4. ca. 73
 Pulmo marinus. quod gr. pneumon thalassion dicitur. li. 2. cap. 39.

Putscula que gr. dicitur athera que ex zea fit. li. 2. cap. 102.
Pumex. icis. latine græcis est cysseris his. piedra esponja. li. 5. cap. 116.
Pumilis. e. & pomilius. a. um. pro eo quod nauius & breuis.
Purpura in genere conchyliorū ea q̄ grece porphyra. li. 2. cap. 4.
Purulenta dicuntur que pus hoc est pudinē euomūt.

De incipientibus a. Q. littera.

Quercus. us. que drys gr. appellatur: fagum & ilicē habet. li. 1. cap. 144.

Quernus. a. um. pro eo quod est ex materia dryos hoc est quercus.

Quinquefolium herba est que pentaphyllon græce dē. li. 4. cap. 45. *una con*

De incipientibus ab. R. littera.

Radix omnium plantarum. græce dicitur rhiza. his. raíz.

Radix proprie dicta q̄ græcis est raphanus his. ranano. li. 2. cap. 125 *raño*

Radix siluestris huius generis armoracia. his. xoramago. li. 2. cap. 125 *xoramago*

Radix dulcis q̄ gr. glycyrriza dicitur. his. regaliza o orofus. li. 3. cap. 6. *duro*

Radix alyria q̄ gr. sifer siue sifarum. his. chiriua. li. 2. cap. 125.

Radícula siue herba lanaria quod gr. struthion dē. li. 2. cap. 180.

Rana palustris q̄ cōmunis est. gr. batrachos appellatur. li. 2. cap. 28. *raña*

Rana marina q̄ dicitur gr. batrachos talassios. li. 2. cap. 28.

Ranuncul. i. qui gr. batrachion dicitur his. apium risus. li. 2. cap. 194. *putabio*

Rapum. i. quod gr. vocatur congyle. es. por na bo redondo. *rapum*

Rapum siluestre quod gr. congylis. idis. appellatur. li. 2. cap. 121.

Rapum terre quod gr. cyclaminos siue cyfanthemon. li. 2. cap. 181.

Recrementum argenti siue plumbi pro eo quod est scoria. li. 4. cap. 42.

Redunx. arum. his. los repelos o padraños cerca los dedos. *redunx*

Regia herba q̄ gr. arthemisia cognominata. li. 3. cap. 125.

Resina lentiscina que schino hoc est lentisco exudat de qua li. 1. cap. 89.

Resina liquida que ex certis arborib⁹ ad plures vsus defluit. li. 4. ca. 91.

Resinatum vinū quod resina medicata cōcinnatū est. li. 5. cap. 35.

Rhacoma plinio idem quod rhacoma & rhapsōticū. li. 3. cap. 2.

Rhabarbarum idem quod rhabarbarum & rhapsōticū vt mox dixim⁹

Rhagas. adis. idem est quod rimia sedis. his. resquebraiadora del sieso.

Rhamnus. i. idem est hispana alba. his. putatur escambro. *putatur escambro*

Rhaphanus. i. ex græco latine inter p̄. radix. his. ranano. li. 2. cap. 125. *raño*

Rhaphanus siluestris latine græce armoracia. his. xoramago. li. 2. ca. 124

Rhaphaninū oleum dicitur quod ex rhaphani semine fit. li. 1. cap. 44.

Rhaphōticū idem est quod rhacoma & rhabarbarum de quibus mox.

Rheon galeno & paulo ægiute idem est quod rhabarbarū. li. 3. cap. 2.

Rhetna ex græcollatine inter p̄. resina vnde resinus. a. um.

Rhirotomus ex græco inter p̄. herbarius quasi vellens radices.

Rhoa. as. ex græco est mal⁹ punica siue granata. his. granada. li. 1. ca. 153 *raña*

Rhod. vinum dicitur quod ex malis punicis conficitur. li. 5. capi. 27.
 Rhodum. græco interpretatur rosa latine hispane larosa. li. 1. cap. 132. *rosa*
 Rhodinum oleum quod ex rosis oleo maceratis conficitur. li. 1. cap. 52.
 Rhodia radix appellatur quæ cum costo similitudine habet. li. 4. ca. 48.
 Rhodites vinum vocatur quod ex rosis cōcinnatum est libro. 5. cap. 28.
indro Rhododendron siue rhododaphne siue nerion. his. adelfa. li. 4. ca. 85. *pecunia*
 Rhododaphne siue rhodendron siue nerion hispane adelfa. li. 4. ca. 85.
 Rhoea. as. interpretatur papauer erraticū hispane hamapola. li. 4. ca. 67.
 Rhus siue rhoon fluida interpretatur. his. çumaque libro. 1. capi. 149. *Comara*
 Rhus herba est quæ alio nomine phoenix appellatur libro. 4. capi. 46.
 Ricinus. i. bestiola est foeda quæ græce croton hispane rezno. li. 1. capi. 38. *quecus*
negre Ricinus. i. semē est arboris cicis a similitudine ricini ductus. li. 4. ca. 167. *quecus*
 Rima pedis quæ græce rhagas. ados dicitur hispane griega ohēdedura.
 Rima sedis quæ græce quoq; est rhagas hispane la relquebraiadura.
 Robur generaliter pro eo quod est græce drys dryos latine quercus.
 Robur roboris aliquādo est species quæ græce platyphyllon. li. 4. ca. 175.
 Ros marini genera cōplura græce libanotis hispane romero. l. 3. c. 85.
 Ros marinus coronarius idest qui coronis adhibetur libro. 3. capi. 87. *abum*
 Rosa rosæ latine quæ græcis est rhodon hispane rosa flor. li. 1. cap. 132.
 Rosaceum oleum quod est græce rhodinū hispane rosado. li. 1. cap. 102.
 Rosei pastilli qui quod rhodides quomodo conficiantur. li. 1. capi. 135.
 Rubeta rana quæ in rubis inuenitur quæ græce phryne. li. 6. capi. 31.
rubia Rubia rubie græce dicitur erythrodannum hispane ruua libro. 3. ca. 161. *rubia*
rubia Rubigo ferri por el orin del hierro quos habet vsus libro. 5. capi. 84.
 Rubrica. x. pminio sinopico siue milto hispane bermellō. li. 5. ca. 102.
 Rubrica fabrilis hoc est qua vtuntur fabri hispane almagre. li. 5. ca. 103.
 Rubus. i. quæ græce vocatur batos hispane çarça comun libro. 4. ca. 40. *rubus*
 Rubus caninus græce cynos batos hispane çarca perruna. li. 1. cap. 125.
 Rubus ideus ab kta silua troiana cognominatur libro. 4. capi. 41.
 Rumex. icis. quæ græce oxylapathos dicitur hispane romaza. li. 2. capi. 126.
 Ruscus qui gr. oxymyr sine vulgo brusco hispane ius barua. li. 4. ca. 147. *rubus*
 Ruta latine peganon graece hispane vocatur ruda libro. 3. capi. 50. *rubus*
 Ruta siluestris peganon agrion graece hispane harmaga libro. 3. ca. 51. *arida*
 De incipientibus a S littera.
 Sabina herba quæ græcis dicitur brathy bratyos. hispa. sabina. li. 7. ca. 105.
 Sabucus. i. graece vocatur acte actes hispane fauco arbol. li. 4. ca. 184. *rubus*
 Saccarum. i. graece & latine appellatum hispane açucar li. 2. cap. 92.
 Sagapenium lachrymum est quod ex ferula herba exidat li. 3. cap. 94.
 Sal salis qui dicitur graece hals halos cuius genera plura libro. 5. cap. 117.
 Salis flos qui gr. appellatur halos anthos verbū ex verbo. li. 5. ca. 120.

Salamandra ex Insectorū generē aīal hispane la salamanq̄sa li. 2. ca. 67.
Salamandra quatenus venenata est remedia contra illam. li. 6. capi. 4.
Salmaga dicuntur quæ condita muria in vasis adseruantur in tempus.
Salgamaris qui vendunt huiusmodi res sale conditas ex muria.
Salucaris latine dicitur qđ est grece pyretrū hispane pelitre. li. 3. ca. 84. *perito*
Salunca herba est que alio nomine vocatur nardus celtica. li. 1. capi. 7.
Salvia salnię latine eleclisphacos est grece hispane salvia libro. 3. cap. 38. *salua*
Salix. icis. latine grece itea arbor nota hispane sauze libro. 1. capi. 139. *salix*
Samia terra ex samo ioniae sic cognomita libro. 5. capi. 163.
Saminus lapis ex eadem terra sic appellatus est libro. 5. capi. 164.
Sampfuchus idest herba que alio nomine dicta amaracus. li. 5. capi. 45. *mango*
Sampfuchinum oleum quod ex eadem herba concinnatum. li. 1. capi. 57. *und*
Sandaracha in aurariis argentariisq; metallis inuenitur libro. 5. capi. 113.
Sandaracha qua venenum habet & remedia contra illam. li. 6. capi. 29.
Sandyx sandycis color est facticius ex cerussa non herba libro. 5. ca. 94.
Sanguis. inis. latine dicitur qui grecis est hæma hematos. li. 2. capi. 89. *sanguis*
Sanguinaria mascula herba que grecis est polygonō arrhen. li. 4. ca. 5. *remor*
Sanguinaria foemina que grecis est polygonon thy. libro. 4. capi. 6. *remor*
Sanguis tauri qua venenum habet & remedia contra illum. li. 6. ca. 25. *remor*
Sapa. x. & mellacū qđ grece syretū & hepsema hispane arrope. l. 5. c. 7.
Sapphyrus. i. lapillus notus in quos vsus accommodetur. li. 5. capi. 148.
Saproteta grece latine caries lignorū hispane carcoma libro. 1. capi. 114.
Sarcocolla. e. lachryma est arboris psice hispane anca rotes. li. 3. capi. 98.
Sardianę glādes sunt q̄ alio nomine dicuntur castanęe libro. 1. ca. 147.
Sardoina herba que ranunculus dicitur vulgo apiū r̄sus. li. 6. capi. 14.
Saronos grece idem est quod drys hoc est arbor glandifera.
Sarxiphagon & empetron herba que latinis sarisfraga libro. 4. capi. 18. *calisrag*
Sataria herba & radix que peucedanum hispane eriatu libro. 3. ca. 90. *calisrag*
Satyrion quod erythronium & satyri testiculus dicitur libro. 3. ca. 145. *calisrag*
Satyrion aliud quod & trifoliū cognominatur libro. 5. capi. 144. *calisrag*
Saturea herba eadem est que thymbra aut similis illi libro. 3. ca. 43. *calisrag*
Saura ex greco latine interpretatur lacerta hispane lagartixa. li. 2. ca. 69.
Saxatiles pisces dicuntur quos saxosum pelagus alit.
Saxifragia eadem herba est que sarxiphagon & empetron. li. 4. capi. 18.
Scammonia siue scammonium medicamentū sic vulgo dictū. li. 4. ca. 182.
Scammonites vinū quod ex eodem scammonio conditū est. li. 5. ca. 76.
Scanaria siue scaudix brassica est siluestris de qua libro. 2. capi. 155.
Schinos arbor est que latine lentiscus hispane arbol de almaiga.
Schitum lac dicitur quod iam est coagulatum libro. 2. capi. 77.
Schistus lapis similis est hæmatitæ idest sanguinario libro. 5. ca. 136.

Scilla. genus est cepe siluestris hispane cebolla albarrana. li. 2. ca. 190 *Cebolla*
 Scillinum vinum quod scilla superiori conditum est libro. 5. capi. 19.
 Scincus animal est crocodylo simile non stircus libro. 2. capi. 71.
 Scobs scobis hispane por afferraduras o limaduras de metal.
 Scolopendra vermīs est marinus multipes vt terrestris libro. 2. capi. 16.
 Scolopendra terrestris vermīs inter venenum habentia libro. 8. cap. 2.
 Scolopendron herba est que alio nomine asplenon libro. 3. capi. 152. *Asplenon*
 Scolymos spine genus quod & cinara forte cardo arracife libro. 3. ca. 5 *cardo*
 Scombrus piscis ex cuius sanie conficitur garum siue halec. *carcho*
 Scopa regia dicitur que grece bunion appellatur libro. 4. cap. 125.
 Scor scatos interpretatur stercus siue merda siue fimus.
 Scordion herba inuentum mithridatis herba pontica libro. 3. cap. 123.
 Scorodon grece latine interpretatur allium hispane aio libro. 1. ca. 169
 Scorodoprason interpretatur allium porrū quasi vtroq; mixtum. li. 2. ca. 170.
 Scoria plumbi quod latine est recimentum libro. 5. cap. 88.
 Scoria quoq; ferri & aliorum metallorum est purgamentum.
 Scorpio marinus quadam tenus similis est terrestris libro. 2. capi. 13.
 Scorpio terrestris animal ex insectis hispane alacran libro. 2. ca. 14
 Scorpio qua venenum habet & remedia contraictus libro. 9. cap. 4
 Scorpionides herba est semine scorpionis caudę similis libro. 4. ca. 205. *Nota*
 Scorpionos hoc est scorpionis cauda estotropium paruum. li. 4. ca. 104. *cap*
 Scoria ferri hoc est stercus ferri aliorum metallorum libro. 5. ca. 85. *scoria*
 Scotoma scotomatis tenebre sunt & obscuritates oculorum nō scotinia. *scotoma*
 Scrofa. x. siue choeras. adis. latine struma hispane puerca o lamparon. *scrofa*
 Securidaca que a grecis tum hedyfaron tum peleciton libro. 3. cap. 147. *Securid.*
 Sedum magnum grece aizoum hoc est semper viuū magnū. li. 4. cap. 9
 Sedum paruum hoc est aizoum idest semper viuū paruum. li. 4. ca. 92.
 Selinon grece latine interpretatur apium cuius multę species.
 Selinites viuum hoc est apio herba nota concinnatum libro. 5. cap. 66.
 Selyne selynes siue selynea ex greco in latinum interpreta luna.
 Selynites lapis a sympathia quā habet cum luna dicitur libro. 5. ca. 150.
 Selynsia terra a selynunte sed cum sint plures selynutes nō dicit deq.
 Semper viuū maius quod paulo ante diximus sedū magnū. li. 4. ca. 91.
 Semper viuū minus quod paulo ante diximus sedū parū. li. 4. ca. 92.
 Semper viuū siluestre quod alio nomine telephon dicitur. li. 2. ca. 207. *plum*
 Senecio siue herbultū quod erigeron grece appellatur libro. 4. ca. 98. *Senecio*
 Sepia grece & latine aquatile notum hispane dictum xibia. li. 2. capi. 23.
 Senectus anguim siue exnuie siue vernatio hispane holleio de culebra
 Seps sepis lacerta est venenata cognomine chalcidica libro. 2. capi. 70.
 Septica medicamenta dicuntur que habent vim corrosiuam.

Seris herba ex genere intuborū siue cichorii est de qua li. 2. ca. ^{+7. almyra}
Serpillum quod gr. herpyllon dicitur his. serpolli. 3. cap. 4. ^{Serpillis}
Sertula campana quæ gr. melilotos dicitur his. corona de rei li. 3. ca. 4. 6. ^{Velis}
Serum lactis est sedimenaum gr. orrhos his. suero. li. 2. cap. 76. ^{Chirida}
Sesama. e. siue sesamum. i. hispane alegría o alhonjoli. li. 2. cap. 109. ^{guarim}
Sesamoides pro eo quod est sesamum siluestre magnum. li. 4. cap. 153
Sesamoides pro eo quod est sesamum siluestre paruum li. 4. cap. 154.
Sefelis herba celebris cuius multa ponit genera. li. 3. cap. 58.
Sefeli masseliense à massilia prouinciæ vrbe nobilissima li. 3. cap. 58.
Sefeli peloponnessi apeloponeso quæ nunc est morea. li. 3. cap. 60.
Sefeli creticum a creta insula quæ nunc candia. li. 3. cap. 61.
Sefeli æthiopicum hoc est ex æthiopia regione aduectū. li. 3. cap. 109.
Setanum mespili quoddam genus est quod epimelis. li. 1. cap. 172. ^{supperin}
Sycaminos arbor & sycaminon fructus. hoc est morus & morū. ^{amary}
Syce. es. interp. ficus ex græco in latinum his. la higuera. ^{Figu}
Sycites vinum quod ex succis eius arboris conficitur. li. 5. cap. 35.
Sycios ex græco in latinū vertitur in cucumerem simpliciter. ^{pipino}
Sycios agrios latine est cucumis a grestis siue anguinus li. 4. ca. 155. ^{pinisica}
Sicyonium oleum per excellentiam a sicyone vrbe dictū. li. 1. cap. 35. ^{gurgoris}
Sycomorus siue morosicos. ficus est ægypti propria. li. 1. cap. 85. ¹²³
Sycomorites vinum quod ex fructu huius arboris fit li. 5. cap. 34.
Sidero. as. vnde siderari dicuntur arbores que moriuntur æstu.
Sideratio. onis. pro temporis canicularis malignitate ex calore.
Sideritis herba est que alio nomine vocatur heracliā. li. 4. cap. 36. ^{pipinella}
Sideritis alia a superiori sideritide. de qua li. 4. cap. 37.
Sideritis alia a duabus superioribus de qua li. 4. cap. 38.
Sidiou pro malicorio hoc est mali punici putamine. li. 1. cap. 155.
Siliago. inis. por la harina sotil o el trigo candial. li. 2. cap. 101.
Siliqua. æ. pro folliculo leguminis generaliter. his. valna.
Siliqua. e. pro arboe que dicitur gr. ceronia. his. garrouto.
Siliqua. æ. pro fructu eiusdem arboris. gr. ceration.
Siliqua. e. genus leguminis. gr. dolichos. his. garruuias.
Silybitū siue silybus herba est peregrina chamæleonti similis li. 4. cap. 161
Silphion laferis est caulis: ex quo fit la serpicium. li. 3. cap. 93.
Symphyton quod alio nomine dicitur alus his. suelda. li. 4. cap. 11. ^{128. thiamin}
Symphyton alterum quod soldago dicitur. his. suelda. li. 4. cap. 12.
Synanche. es. siue cynanche. es. latine angina. his. esquinancia.
Synapis. is. latine: quod est grecis sinepi his. mostaza. li. 3. cap. 171. ^{mostarda}
Sinapinum oleum quod ex sinapis semine conficitur. li. 1. cap. 46.

Sinapi. emplastrū ex sinapi ad cutem exulcerandam.
Singulari siue gingularis siue zinziber. his. el gengibre. li. 2. cap. 177.
Singultus. us. græce lynx. gos. siue lycmos. his. por solloço.
Sinus. us. qui græce colpos. cum ex apostemate fit carnis exdnatio.
Sion siue anagallis græce latine est lauer his. opinor berros. li. 2. ca. 141. *rabarbar*
Siphon. onis. organū est siue fistula ad eiaculandas. aquas. his. aguatotocho.
Siphunculus. i. diminutium ab eo quod est siphon. por el aguatocho.
Syreum. i. siue hepsema gr. latine sapa siue mellaciū. his. arrope. li. 5. ca. 7
Sriasis morbus est quo infantes laborant ex capitis ardore.
Syringias harundo dicitur que ad scribendum est apta li. 1. ca. 116.
Sisarum herba & radix que siser siue radix assyria his. chiriua li. 2. ca. 125 *Sisaro*
Siser eadem herba & radix est cum sisaro superiori. li. 2. cap. 125 *alquirici*
Sisymbriion genus est thymbræ siue satureic de quo li. 2. cap. 142.
Sisymbriion alterum a sisymbrio superiori de quo. li. 2. cap. 143 *leu parthenium*
Sitanium. ii. tritici genus est quod trimestre vocant. li. 2. cap. 95. *ajacium agrum*
Smaris. idis. pisciculus est ex menarū siue halecū gñe.
Smilax. acis. arbor est que aiatinis dicitur taxus. his. texo li. 4. cap. 83.
Smilax. acis. por taxo arbore qua venenum habet. li. 6. cap. 12.
Smilax aspera hederæ quoddam gen⁹ ad differentiā leuis. li. 4. ca. 145. *lygaleo.*
Smilax leuis alterum hederæ gen⁹ ad differentiā asperæ li. 4. cap. 146. *lygaleo.*
Smilax cepea. i. hortensis que phaeolus rubens appellatur li. 2. ca. 163. *lygaleo.*
Smyris lapis est ad poliendas gemmas idoneus. his. esmeril. li. 5. cap. 15.
Smyrna ex gr. latine. potius dicitur myrrha de qua li. 1. cap. 78.
Smyryon herba est peregrina myrrham representās odore. li. 3. ca. 77
Solanum latine quod est gr. strychnon his. yerua mora. li. 4. ca. 76. *cyamoua*
Solenum somniferum. quod est gr. strydonō hypnoticū li. 4. cap. 76.
Solanum hortense: quod est gr. strychnon quoq; li. 4. cap. 77.
Solanum mamcon hoc est furorē iniiciens strychnon quoq; li. 4. ca. 77
Soldago. i. ius. q̄ græce symphiton dicitur his. suelda consuelda.
Soleæ vetera metariæ in quos vsus comparentur. li. 2. cap. 5.
Solium. ii. balnei est labrum siue dolium vbi lauantur homines.
Solis sæculum quod gr. est parthenion dicitur & amaracus. li. 3. ca. 156.
Sonchos herba q̄ & cicerbita & cichorion quoq; vocatur. li. 2. cap. 146 *sonchos*
Sorba poma sunt q̄ hispane vocantur seruas. græce oca. li. 1. cap. 175. *seruas*
Sory medicamentū est crassius quam misy ex eodem genere li. 5. ca. 110
Sparganion siue xyphidion herba est gladiolæ similis. li. 4. cap. 24. *xyphidion*
Spartion herba est q̄ la. genista his. infesta vel poti⁹ esparto. li. 4. ca. 160.
Spasmos græce latine est couulsio. hispane pasmo. vnde
Spasfici dicuntur: qui pasmo hoc est conuulsione laborant.
Spatha. æ. est palmularū petalio siue racemus. li. 1. cap. 152.

Spatha siue spathula est pharmacopolarum tudicula para me
Sphragis lein nia terra dicitur q capræ sigillo signatur libro. 5. cap. 104.
Sphondylos græce latine est spine vertebra. his. vn hueffo del espinazo.
Sphondylon herba est que latine appellatur rutinalis de q. li. 3. capi. 88.
Spina generaliter a græcis appellatur acantha hispane espina.
Spina alba que græce dicitur leucacantha de qua libro. 3. capi. 13.
Spina acuta que græce appellatur oxyacantha libro. 1. capi. 124.
Spina arabica que & ægyptia cognominatur libro. 3. capi. 14.
Spina siluestris cardius est cultiuo similis sed breuior libro. 3. cap. 19.
Splenion græce velamen est tenue atq; delicatum & molle.
Splenion herba est que alio nomine appellatur hemionitis. li. 3. ca. 153.
Spodion cinis est ex fornace æraria quia spodos est cinis. li. 5. capi. 76.
Spongia. æ. que græce dicitur spongos hispane esponia libro. 5. ca. 129.
Spongiarum lapides idest qui in spongiis inueniuntur libro. 5. ca. 154.
Spuma salis que græce appellatur halosachne de qua libro. 5. capi. 118.
Spuma nitri que græce aphronitron hispane alatron libro. 5. capi. 122.
Spuma argenti que græce dicitur lithargyron libro. 5. capi. 93.
Squamma æris que græcis est lepidochalcos libro. 5. capi. 80.
Squamma ferri & aliorum metallorum que malleis resoluntur.
Squamma ferro cote decussa gr. stomoma. atos. his. amoladuras. li. 5. c. 81.
Stacte stactes generaliter est gutta proprie myrrhe siue aromatis gutta.
Stachys stachyos frutex est marrubio similis de qua libro. 3. capi. 119.
Stagonias libanos latine dicitur masculum thus libro. 1. capi. 81.
Staphyle staphyles græce latine interpretatur vna vitis libro. 5. ca. 3. *NOVA BRO*
Staphyle staphyles vna quoq; est faucium morbus a similitudine dist?
Staphys agria græce que latine vna taminia hispane hauraz. *papav*
Staphis staphidos ex græco interpretatur vna passa libro. 5. ca. 4. *puolm*
Stear steatos ex græco in latinū interpretatur seuū. his. seuo. li. 2. ca. 86.
Steatoma steatomatos apostema ex quo erumpit pus simile seuo.
Stercus ferri pro eo quod est scoria ferri nam scor est sterc. li. 5. ca. 85.
Stibiū. ii. siue stimmi stimmios vulgo antimomū. his. alcohol. li. 5. ca. 90
Stipa stipæ latine herba est que græce appellatur stoebe. es. li. 4. cap. 14.
Styrax. acis. genus odoramenti est latine storax. his. estora. q. li. 1. ca. 79.
Styracium oleū quod ex styrace superiori odore conficitur. li. 1. ca. 63.
Stoebe stoebes siue tobion gr. appellatur herba q latine stipa. li. 4. ca. 14. *escabi*
Stoechas. ados. siue pancration est hispane cantu esso libro. 11. 3. ca. 29. *Wim*
Stoechadites vinū quod stoechade siue stoechadis flore fit. li. 5. ca. 44. *Wim*
Stomoma. atos. vt paulo añ dixi son las amoladuras de hierro. li. 5. c. 81
Stratiotes herba est flumiatilis mutans in summa aqua libro. 4. ca. 103.
Stratiotes chyliophyllos. i. mille folia sed terrestris hec est. li. 4. ca. 104.

Strigmata hoc est luxata dicuntur quę sunt loco mota his. defencasadas.
 Strychnon gręce: latine inter p̄. solanum. his. yerua mora. li. 4. cap. 74.
 Strychnon hypnoticum hoc est solanū somniferum de quo li. 4. ca. 76
 Strychnon manicon hoc est furorem inducens de quo li. 4. cap. 77.
 Strychnon cultinum hoc est solanum hortense. de quo li. 4. ca. 74.
 Strigmenta intestinorum quę gręce dicuntur xysmata. i. ramenta.
 Strigmenta balnearum hoc est parietum ramenta. li. 1. cap. 36.
 Strobilus ex gręco in latinum inter p̄. nux pinea. his. pñones.
 Strobilites vinū hoc est concinnatū ex strobilis. i. nucibz. li. 5. cap. 36.
 Strophus. i. ex gręco in latinū inter p̄. tormen. his. torçon de tripas.
 Struma latine gręce vocatur choeras. adis. his. puerca o lamparon. *Alporca*
 Struthion gręce q̄ latinis est herba lanaria de qua. li. 2. cap. 180. *Taboena*
 Struthia cotonea sunt in cotoneorū genere q̄ sunt maxima. li. 1. ca. 161.
 Succinum dicitur latine quod gręcis elestrū his. ambar. li. 1. cap. 115. *alambre*
 Suffusio oculorum gr. est hypochysis siue hypochyma. aris. *laturatay*
 Suggillata dicuntur membra q̄ sunt vehementer contusa.
 Suillus pulmo in quos vsus adhibeatur vtilisq; sit. li. 2. cap. 40.
 Suillus talus hoc est astragalos. his. carnicol de puerco. li. 2. cap. 62.
 Sulphur. uris. latine gr. est thion. his. piedra sufre. li. 5. cap. 115. *maxpe*
 Superclium veneris est herba quę alio nomine achillea. li. 4. cap. 39. *mildthay*
 Suppuratio. onis. est putredo lateris cū prurit. vnde purulenta.

De incipientibus a. T. littera.

Talus. i. in animalibus bñfidis est astragalos gr. his. carnicol. li. 2. ca. 62.
 Taminia vva dicitur latine q̄ gręcis staphis agria his. borrax. li. 4. ca. 156 *vua de la*
 Tamarix. icis. gręce latine myrica his. tarabe o atarfe. li. 1. cap. 118. *Tamarix*
 Tauroceros siue bucephalos herba est quę tribulus. li. 4. cap. 17. *abrothay*
 Taurocolla. x. glutinum est quod ex tauricorio conficitur. li. 3. cap. 100
 Tauri sanguis qua parte venenum habet mortiferūq; est. li. 6. ca. 26.
 Taxus arbor q̄ gręce appellatur smilax. his. texo. li. 4. cap. 83.
 Taxus arbor eadem qua venenum habet & mortifera est. li. 6. 12.
 Tecolthos. i. lapis iudaicus dicitur quia frangit calculos li. 5. ca. 146.
 Telephion herba quę alio nomine semper viuum siluestre li. 2. ca. 207 *Tauca*
 Telis siue buceros. latine scēnū gręcū. hispane alholua. li. 2. cap. 112. *alporay*
 Telinum oleum. quod fit ex foeni gręci superis semine. li. 1. cap. 56
 Tellinę. arum. in concharum genere computantur. li. 2. cap. 8.
 Tenasmos est nsmia in scaphio sedendi libido. his. puero.
 Tenontes sunt nerui crassiores colli qui tendines latine dicit.
 Tendines sunt latine dicit nerui qui tenontes gręce vocantur.
 Terebinthus arbor est peregrina nomine tantum celebrata. li. 1. ca. 90
 Terebinthina resina q̄ fluit ex hac arbore. li. 1. cap. 90.

Terebinthina quoq; dicitur resina que adulteratur ex pino.
Terebinthinum oleū quod ex resina terebinthi fit li. 1. cap. 49.
Terra generaliter in quos vsus accommodetur. li. 5. cap. 161.
Terra fornacū hoc est in fornacibus vsta quid polleat. li. 5. ca. 170.
Teste vehementer toste in medicamentis quid possint. li. 5. ca. 169.
Testiculus canis. græce vocatur cynosorchis. li. 3. cap. 143. *Satiriaz*
Testiculus alter qui græce appellatur serapias. li. cap. 143.
Tetanothros medicamentum est ad cutem faciei erugandam.
Tettix. igos. ex græco in latinum interpretatur cicada. li. 1. cap. 56.
Teuerion siue teucris herba est ciceris folia similis li. 3. cap. 110. *In palestinis*
Teuthrion q̄ alio nomine vocatur poliū montanū. li. 3. ca. 122. *de pino*
Teutlon siue teutlis græce latine beta. his. acelga. li. 2. cap. 136. *redgo*
Thalassomelites vinū quod ex aqua marina melle & vino fit li. 5. ca. 13.
Thalassites vinū quod ex aqua tantū marina & vino fit. li. 5. cap. 20.
Thalictron herba est in campestribus locis proueniens li. 4. cap. 99. *composita*
Thapsia siue hypopion ferulago latine appellatur. li. 4. cap. 159.
Tharicos græce latine est balsamētum siue saltura. vnde omotharicos.
Thelypiers græce latine inter p̄. filie femina li. 4. cap. 197. *femina*
Thelygonou quod & phyllon & eleophyllon vocatur. li. cap. 141.
Thertheros ex græco latine interpretatur fera vnde theriaca.
Therica medicamenta dicuntur q̄ sunt contra feras venenatas.
Thermos ex græco latine interpretatur lupinus his. altramuz. *trama*
Therloma. atis. vlcus est coloris nigri siue liuidi curatu difficile.
Thesmophoria cereris erant festa athenis pro legis latrone.
Thyia siue thuia græci dicuntur q̄ sunt latinis mortaria.
Thion ex gr. latine interpretatur sulphur. his. piedra sufre. li. 5. ca. 115.
Thyrites lapis appellatus quod ex eo mortaria cōficiuntur. li. 3. ca. 145.
Thymbra aut satureia aut saturieie proxima. li. 3. cap. 43. *sigurella*
Thymbrites vinū quod ex thymbra siue superiori satureia fit li. 5. ca. 52.
Thyrion qd̄ alio nomine thymus appellatur. his. tomillo. li. 3. cap. 42.
Thymus siue thyrion suffrutex est qui dicitur his. tomillo. li. 5. ca. 42.
Thymoxalme condimentum ex thymo aceto & sale. li. 5. ca. 17.
Thymelea frutex est ex quo granum cuiusdam decerpitur. li. 4. cap. 183. *rouge*
Thymistes vinū quod ex thymo frutice superiori cōcinnatur. li. 5. ca. 52.
Thracius lapis qui eiusdem virtutis est cum gagate. li. 5. cap. 138.
Tridax. siue thridacne ex græco in latinum est lactuca. li. 2. cap. 152. *affa*
Thridax agna. ex græco inter p̄. lactuca siluestris. li. 2. cap. 153. *affa gressi*
Thus thuris latine quæcis est libanos. his. encensio. li. 1. cap. 81. *encensio*
Thus masculum quod græce chalcolibanos & stagogmas dicitur. li. c. 81.
Thuris fuligo appellatur que ex thure combusto colligitur. li. 1. cap. 84.

- Thuris cortex qui ex thuris arbuscula decorticatur libro.1.capi.82.
 Thuris manna medicatum granum est ex thuris arbuscula.li.1.ca.83.
 Tilla arbor est latine que grecis est phylira hispane teia li.1.capi.127.
 Tinearum genera sunt que vno nomine dicuntur lumbrici.
 Tinea lata dicitur que patet in latitudinem teres que conglobatur.
 Typha frumenti quoddam genus est hispane centeno.
 Typha herba quoque est in paludibus nascens libro.3.ca.132. *tabula*
 Tithymali qui dicitur hispane lechetreza septem genera.li.4.ca.168. *malita*
 Tithymalus cognomine characias describitur libro.4.ca.169.
 Tithymalus foemina quam myrsinthen aut caryiten vocant.li.4.c.170.
 Tithymalus siue tithymalis qui paralos cognominatur.li.4.capi.171.
 Tithymalus qui helioscopios alio nomine appellatur libro.4.ca.172.
 Tithymalus qui cyparissias cognominatur libro.4.capi.173.
 Tithymalus petreus dicitur eo quod in petris nascitur libro.4.capi.174.
 Tithymalus qui platyphyllos idest latifolius dicitur libro.4.capi.175.
 Tlaspe siue tlaspi quod alio nomine sinapi persicum dicitur.
 Tobios siue stoebæ que latine stupa appellatur libro.4.capi.14. *exabricola*
 Tomentum lana qua farcitur culcitra siue puluillus.
 Tofus tofi latine dicitur qui porus grece prima longa hispane toua.
 Tonfille.arum.latine que sunt grecis antfades hispane agallas.
 Tordilion herba est que paulo æginitæ est gordilion libro.3.capi.61.
 Tormina dicuntur que sunt grecis strophii idest intestinorum reuolutiones.
 Torpedo.inis.piscis est qui grecis appellatur narce hispane tremielga.
 Topiaria acantha idest spina tonsillis hortorum libro.3.capi.18.
 Toxicon venenum est presentaneum ad mortem libro.6.capi.20.
 Tragacantha ex greco interpretatur hircina spina libro.3.ca.22. *aliquis*
 Tragium arbor est peregrina terebintho similis libro.4.ca.52.
 Tragium alterum quod est superiori simile proprium crete.li.4.ca.53.
 Tragopogon grece quod interpretatur hircina barba libro.5.ca.47. *curios*
 Tragoriganon quod interpretatur hircinum organum libro.3.ca.35. *de tabern*
 Tragoriganites vinum quod ex tragorigano temperatur.li.5.capi.47.
 Tragos cognomine sitodes hoc est cerealis frumeti gen⁹ c.li.2.capi.103.
 Tragos herba que alio nomine dicitur tragonos libro.4.capi.54.
 Tribulus idest qui grece tum bucephalos tum tauroceros c.li.4.c.17. *abrothi*
 Trichomanes quae latine tum capillaris tum fidicula est.lib.4.capi.158. *ruina*
 Trifolium acutum quod graece triphyllon & oxyphyllon.li.3.capi.121. *ruina*
 Trifolium odoratum quod graece triphyllon euodes dicitur.li.3.capi.121. *ruina*
 Trifolium quod alio nomine satyrion appellatur libro.3.ca.144.
 Trifolium maius qui graece cytissus appellatur de quo libro.4.ca.114.
 Trigla graece latine est mullus hispane baruo de mar libro.2.ca.22.

Trimestre triticū quod est græce sitanion hispane tremesino. li. 2. ca. 95.
Tripolion herba est maritima idest nascens iuxta mare libro. 4. ca. 136.
Trifago latine herba est q̄ græce chamedrys & chamedrops. li. 3. ca. 111. *cardi*
Triticum quod multa comprehendit genera græce pyros. li. 2. capi. 95.
Tryx trygos siue trygias ex greco latine interpretatur fex vini.
Tuber qd̄ græce oednō siue hydno hispane turma de tierra. li. 2. ca. 162.

Tussilago herba que tussi medetur græce bechion dicitur. li. 3. cap. 125. *cardi*

De incipientibus a. V. littera.

Vaccinium flos qui græce appellatur hyacinthus libro. 4. ca. 66. *vesicaria*
Vcinastrum herba est que græcis dicitur geramon libro. 3. cap. 129. *vesicaria*
Venerea que græce lonchitis idest lanceola vocatur libro. 3. cap. 142. *vesicaria*
Veneris corona quod a græcis sisymbriū siue serpillum dī. li. 2. ca. 142.
Veneris umbilicus q̄ græce cotyledō hispane oreia de abad. li. 4. ca. 93.
Veneris umbilicus altera a superiori de quo libro. 4. ca. 94.
Veratrū albū qd̄ gr. elleboros leucos hispane vedegābre. li. 4. ca. 151. *vesicaria*
Veratrum nigrum quod græce elleboros melan libro. 4. cap. 152. *vesicaria*
Verbascum latine græce phlomos hispane gordolobō libro. 4. ca. 105. *vesicaria*
Verbena siue gramē latine græcis est agrostis hispane grama. li. 4. ca. 33. *vesicaria*
Verbenaca rectā q̄ alio nomine appellatur crista gallina. li. 4. cap. 63. *vesicaria*
Vermis generaliter qui græcis appellatur scolex. ecos. hispane gusano.
Vermis terrenus idest lumbricus qui græce gesenteron. li. 2. ca. 72.
Vernilago qui græcis est chamæleō niger. his. cardo aliōgero. li. 3. ca. 10. *vesicaria*
Vernix. icis. qui græce sandaraca hispane grassa obarniz. li. 1. capi. 27. *vesicaria*
Verruca sessilis que græce chordon hispane berruga comur.
Verruca pensilis que græce acrochordon idest in caput surgens. *vesicaria*
Verruca formicans græce myrmecion hispane con começon. *vesicaria*
Vesicaria herba que vesicæ confert græce haliscabus libro. 4. ca. 75. *vesicaria*
Vesparum ictus siue punctum quomodo remittat dolorem. li. 9. cap. 1. *vesicaria*
Vettonica herba & altera vettonica de quibus libro. 4. capi. 2. & 3. *vesicaria*
Vinca peruinca herba que græce chamedaphne dicitur. li. 4. ca. 15. *vesicaria*
Vindicta vindictę latine que græcis est epimedion libro. 4. cap. 21. *vesicaria*
Vini natura vires ac proprietates exponuntur libro. 5. ca. 7. *vesicaria*
Viola alba latine que græcis est leucoton hispane alheli. li. 3. cap. 139. *vesicaria*
Viola purpurea que græce ion agrion hispane alheli libro. 4. ca. 123. *vesicaria*
Vipera viperę latinis est que græcis echis vel echidna libro. 8. ca. 7. *vesicaria*
Vipernix carnes quos habeant vsus & quid polleant libro. 2. ca. 18. *vesicaria*
Vitis alba latine ampelos leuce græce hispane nuezā libro. 4. cap. 194. *vesicaria*
Vitis nigra latine ampelos niela græce hispane nueza libro. 4. ca. 195. *vesicaria*
Vitis vinifera latine ampelos hemeros græce libro. 5. ca. 1. *vesicaria*
Vitis siluestris latine græce ampelos agria idest la brusca libro. 5. ca. 2. *vesicaria*

Vitiligo vitiliginis latine alphas grece hispane aluarazo.
 Vitex viticis siue amerina grece agnos vulgo pimienta libro. 1. ca. 138.
 Vlmus latine dicitur qui grecis est ptelea hispane olmo libro. 1. cap. 113.
 Vlpicum allum dicitur quod est capite pregrandi libro. 2. ca. 169.
 Vnedo & arbutus latine grece comarus hispane madroño. li. 1. cap. 167.
 Vnguentorum ratio in communi explicatur libro. 1. ca. 51.
 Vnguentum nardinum quemadmodum conficiatur libro. 1. capi. 74.
 Umbilicus veneris dicitur qui gr. cotyledon dicitur. his. oreia de abad. li. 4. ca. 93.
 Umbilicus veneris alter quod & cymbalion cognouatur. li. 4. capi. 94.
 Vnguis rosarum dicitur callus illi albicans in flore.
 Vnguis conchylis quoque est testa odorata quae onyx graece. li. 1. ca. 10.
 Vngula asini in quos vsus accommedetur libro. 2. ca. 44.
 Vngula caprae quid possitque explicatur libro. 2. ca. 46.
 Volucrum maius quod graece appellatur periclymenon. li. 4. ca. 16.
 Volucrum simpliciter dicitur quod est graecis clymenon libro. 4. ca. 15.
 Vrina & lotium latine dicitur quod est graecis vros.
 Vros ex graeco latine interpretatur lotium siue vrina.
 Vrtica latine graecis est tum acalyphe tum cnide libro. 4. ca. 95.
 Vrtica labeo dicitur latine quae graecis est galiopsis libro. 4. ca. 96.
 Vua ex vite vinifera graecis est staphyle staphyles. his. razimo. li. 5. ca. 5.
 Vua passa ex vua superiori graece staphis staphidis libro. 5. capi. 4.
 Vua ex vite siluestri hoc est labrusca graece oenanthe. es. libro. 5. ca. 5.
 Vua morbus tonsillarum hoc est faucium graece staphyle staphyles.
 Vua tamina hoc est staphis agria graece hispane hauarraz. li. 4. ca. 158.
 Vulpinus pulmo in quos vsus accommedetur libro. 2. ca. 41.

De incipientibus a. X. littera.

Xanthion graece dicitur quae latinis est lappa libro. 4. capi. 139.
 Xylobalsamum est balsamum quod ex ligno balsami fit libro. 1. ca. 22.
 Xylocinnamomum id est cinnamomi arbusculae lignum libro. 1. ca. 15.
 Xyphion siue phasganon graece latinis est gladiola libro. 4. cap. 25.
 Xyphidion siue phasganion herba est gladiolae similis libro. 4. ca. 24.
 Xylole xylaoles hoc est lignum aloes vulgo quoque linaloe.
 Xyris xyridis siue xyrida. ae. est iris agrestis libro. 4. ca. 25.
 Xysina xysmatos interpretatur strigmetum siue rametum hispane caedura.

De incipientibus a. Z. littera.

Zea. ae. chondros sperma graece latine alica semen spelta. li. 2. capi. 99.
 Zinziber species est aromatica quae singiueris quoque dicitur. li. 2. capi. 177.
 Zithon potio ex frugibus ab aegypto ex cogitata. his. ceruefa. li. 2. ca. 97.
 Zonitis. idis. cadmia quoddam gentis est in fornacibus aereis. li. 5. ca. 76.
 Zopissa. ae. pix est quae ad multos vsus ex nauibus deraditur. li. 1. capi. 96.

Finis tabulae.

picis (na Galis)

Callendeta seu caltha. Navaicitha

Camela narij. Corollida menor. braun.
Pulmonario americana p. maly. r. d. d. d.
Hippoboschi erua paricilla. p. maly. r. d. d. d.
Imperatoria. Corollida Imperial

Camela narij. Corollida menor. braun.
Pulmonario americana p. maly. r. d. d. d.
Hippoboschi erua paricilla. p. maly. r. d. d. d.
Imperatoria. Corollida Imperial

Argemone. Corollida de Laguna. p. quabondy.
Argentina. potentilla de Mathis. p. familia. corollida
Imcunka. uernellus e nelle eruada m. munda
atoy. Sim. de infecao. e. p. o. d. v. em hu. siglo. nouo
uermellus de quante e d. p. o. d. m. h. u. d. o. t. o. m. u. d. o.
e. p. e. h. a. f. e. l. l. a. g. e. t. t. i. a. o. p. e. n. t. i. a. d. e. f. e. l. l. a. p. e. n. t. i. a.
Um d. u. d. u. d. p. l. o. s. t. a. d. e. l. l. a. d. e. l. e. b. r. e.

Sanicula. Diagonia de Laguna. singular p. acnos. p. e. r. i.
d. a. y. e. c. h. a. g. u. y. e. i. n. c. h. a. s. s. d. o. j. a. n. i. m. e. y.
Platago. Sanicula. Erua. p. o. t. a. p. e. r. i. d. e. y. e. c. h. a. g. u. y.

Tanacetum. Althaeia de Laguna. p. u. r. g. a. s. m. a. l. b. a. y.
Indicium. e. y. p. a. r. e. y. e. i. r. a. n. c. a. m. o. r. t. a. s. e. m. m. i. s. t. i. s.
Sera. r. e. l. l. o. y. i. n. d. i. c. i. o. y. e. m. p. l. a. n. t. a. s. d. e. m. u. m. b. i. e. d. a. y.
m. u. l. t. i. m. e. m. c. h. a. g. u. y. o. u. p. o. n. e. l. l. a. y. d. e. c. o. p. i. l. a. a. q. u. e. y. d. a.
o. u. r. t. i. l. e. p. l. u. m. s. m. a. t. o. c. o. m. m. i. r. r. a. t. e. m. g. r. a. n. d. e. o. f. i. c. i. a.
e. i. a. p. e. r. i. d. e. y. a. c. h. a. g. u. y. A. s. e. m. e. n. t. e. t. o. m. a. d. e. i. n. t. e.
m. e. l. l. a. p. i. s. t. e. p. e. r. e. m. e. d. i. c. o. s. c. o. r. o. s. p. l. o. m. b. i. n. g. y. p. e. t. i. d. e. y.
e. r. u. a. u. m. p. e. l. d. e. b. o. y. s. e. p. o. c. a. s. t. o. b. r. e. u. e. m. b. i. z. e.
e. l. m. u. l. t. i. d. e. e. m. p. l. o. s. t. a. l. a. u. d. i. s. t. a. a. l. t. e. r. a. m. a.

